

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Møller, Poul Martin.; af Poul M. Møller.
Titel Title:	<u>Efterladte Skrifter</u>
Udgavebetegnelse Edition Statement:	3. Udgave /
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 1-2
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : C. A. Reitzels Bo og Arvinger, 1855-56
Fysiske størrelse Physical extent:	1-6 i 3 bind.

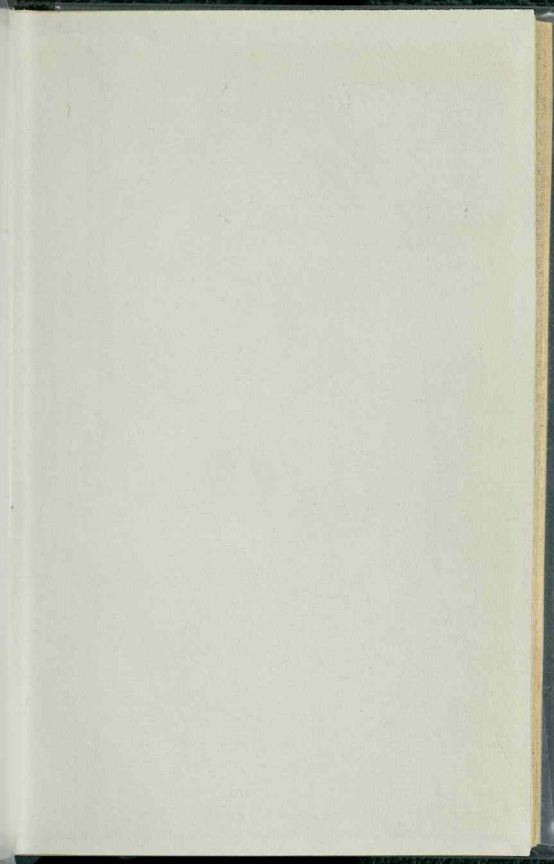
DK

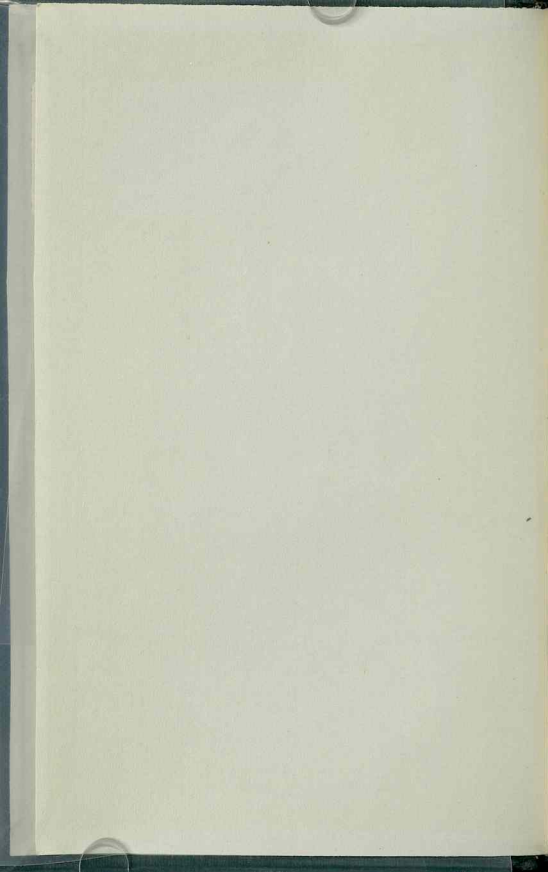
Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

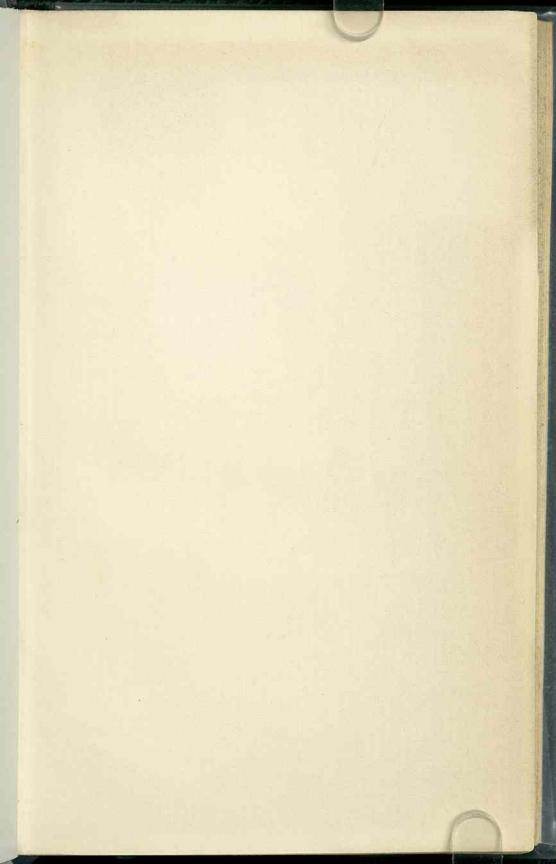
UK

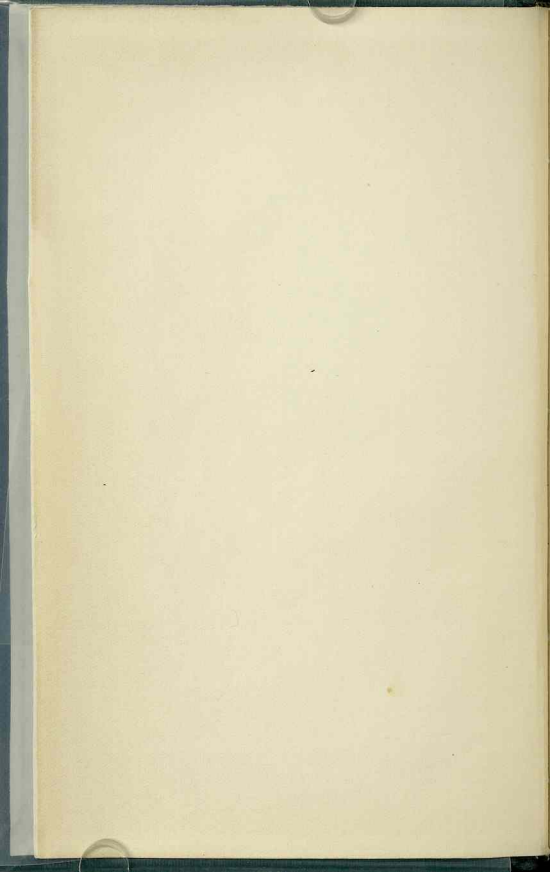
The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Efterladte Skrifter

af

Poul M. Møller.

Forste Bind.

Tredie Udgave.

Kjøbenhavn.

Hos E. M. Reitzels Bo og Arvinger.

Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1855.

217

Forord.

Efterat anden Udgave af Poul Møllers Skrifter, som udkom i 6 Bind 1848—50, alt i Begyndelsen af dette Aar var udsolgt, paatog jeg mig — da af mine tidligere Medudgivere Hr. Professor Chr. Winther var bortreist og Adjunct Chr. Thaarup alt for flere Aar siden død — alene at besørge den her fremtrædende tredie Udgave af min usorglemmelige Lærers efterladte Skrifter. Mit Arbeide har fornemmelig bestaaet i nøiagtigen at gennemsee det allerede Trykte, da der af Nyt og hidtil Utrykt iffun fandtes egnet til at optages i Samlingen det lidet Drama, „De opdigtede Historier,“ der nu alt fra Scenen vil være Publicum bekjendt.

Manuscriptet til dette Stykke bragtes mig (tilligemed en liden Noteer=Bog, indeholdende forstjellige Optegnelser af reen privat Natur og uden mindste Interessé for det læsende Publicum) i afvigte Sommer af den afdøde Forfatter's her levende Enke. Fru Møller havde havt begge disse Manuscripter liggende uden hidindtil at være bleven dem vaer og vidste kun om „de opdigtede Historier“, at det blev foranlediget ved en Familiefest i Professor Hansteens Huus, hvilken Poul Møller, da han i Aarene 1826—30

var ansat som Docent ved Christiania Universitet, har villet bidrage Sit til at hoitideliggjøre. Stykket vidner ogsaa ved enkelte Ord og Bendinger, der ved Opførelsen paa den danske Skueplads ere ombyttede med de for vore Forhold passende, om sin Oprindelse i Norge. Jeg meddeelte Hr. Statsraad Heiberg dette Manuscript, da jeg vidste, at det særligen vilde interessere ham, der er Poul Møllers Nadsfrænde og var hans fortrolige Ven — og Følgen blev, at Stykket optoges i vort Theaters Repertoire og opførtes første Gang den 29de September d. A. Det er siden blevet modtaget med stadigt Bisald af et Publicum, der har været skjensomt nok til at betragte det fra det rette Synspunkt. I nærværende Samling vil det blive optaget i sin oprindelige Skikkelse i Slutningen af 2det Bind, hvor det først finder den naturlige Plads, og det vil saaledes — om ellers Intet maatte træde forhindrende iveien — udkomme ved Juletid dette Aar.

Kjøbenhavn, den 5te November 1855.

L. V. Petersen.

Indhold.

	Side
Til Nicolai Sætoft. 1815.	3.
Fuglenes Konge	5.
Følger Danske og Strædderne	8.
Romanze	13.
Til Laura. Sonnet 1816	16.
Torbjærten og Fluen	17.
Den Cembenebe	20.
Den gamle Elsker	22.
De vilde Jægere	25.
Jæmtelands Befolkning	26.
St Laurentius	33.
Om Jenses Lidenhed	38.
Epigrammer. 11	40.
Aprilsvisse. 1819	42.
Scener i Rosenborg Slotshave	44.
Før og Nu	57.
Den Ubejendte	58.
Farvel	59.
Sonnet	61.
Freidigt Liv	62.
Glæde over Danmark. 1820	63.
Laus Tabaci	66.
Gjæsttrub	68.
Til Kammerjunker L. C. Hauch. 1821	71.

var ansat som Docent ved Christiania Universitet, har villet bidrage Sit til at høitideliggjøre. Stykket vidner ogsaa ved enkelte Ord og Bendinger, der ved Opførelsen paa den danske Skueplads ere ombyttede med de for vore Forhold passende, om sin Oprindelse i Norge. Jeg meddeelte Hr. Etatsraad Heiberg dette Manuscript, da jeg vidste, at det særligen vilde interessere ham, der er Poul Møllers Aandsfrænde og var hans fortrolige Ven — og Følgen blev, at Stykket optoges i vort Theaters Repertoire og opførtes første Gang den 29de September d. A. Det er siden blevet modtaget med stadigt Bisald af et Publicum, der har været sjønsonmt nok til at betragte det fra det rette Synspunkt. I nærværende Samling vil det blive optaget i sin oprindelige Skikkelse i Slutningen af 2det Bind, hvor det først finder den naturlige Plads, og det vil saaledes — om ellers Intet maatte træde forhindrende iveien — udkomme ved Juletid dette Aar.

Kjøbenhavn, den 5te November 1855.

L. V. Petersen.

Indhold.

	Side
Til Nicolai Sæstoft. 1815.	3.
Fuglenes Røge	5.
Holger Danske og Strædderne	8.
Romanze	13.
Til Laura. Sonnet 1816	16.
Torbjærten og Fluen	17.
Den Genbenede	20.
Den gamle Elsker	22.
De vilde Jægere	25.
Jæmtelands Befolkning	26.
St Laurentius	33.
Om Jenses Lidenhed	38.
Epigrammer. 11	40.
Aprilsvisse. 1819	42.
Scener i Rosenborg Slotshave	44.
Før og Nu	57.
Den Ubetjendte.	58.
Farvel	59.
Sonnet	61.
Freidigt Liv	62.
Glæde over Danmark. 1820	63.
Laus Tabaci	66.
Gjerttrud	68.
Til Kammerjunker L. C. Hauch. 1821	71.

	Side
Studentersang. 1821.	71.
Sonnet. 1822.	73.
Musene. Fabel	74.
Hendes Fingre. Sonnetter.	75.
Sonnet. 1823.	78.
Et Blad af Dødens Dagbog	79.
Studentersang	84.
Drømmen. (Efter Lord Byron)	85.
Til Knud L. Rahbek. 10 Mai 1823	93.
Hilsen til Henrik Steffens. 1824	95.
Sang til R. L. Rahbek. 16 Juli 1825	96.
Canuto L. Rahbek. 1824	98.
J. R. L. Rahbeks mindre Stamtbog. 1827	—
Til min Betty	—
Sang til Professor Hansteen. 1830	99.
Ved et Promotions-Gilde. 1830	101.
Sang ved et Sølvsnylup. 1831	103.
Ved G. H. Waages Bortreise. 1837	104.
Til Selskabet for de skønne Videnskaber	106.
Revue. 1837	108.
Kunstneren mellem Oprørerne	112.
Fragmenter. 8	123.

Oversættelser af Homeriske Digte.

I. Odysseus sex første Sange	135.
II. Odysseus i Kyklopens Hule	238.
III. Frøernes og Musenes Krig.	254.

D i g t e.

2111

Til Nicolai Sotost.

(1815*)

Ja, jeg forstaaer Dig, Ven! Du ikke tier,
Fordi ei Verden smiler til Din Røst.
Den, som til Muserne sit Liv indvier,
Han har i deres Himmeltoner Trost;
Han kan ei dæmpe sine Melodier;
De trænge jo med Magt frem af hans Bryst,
Og som en Skovens Fugl paa sine Grene,
Han synger lydt, endskjøndt han sidder ene.

Men, hvi skal da Din Røst i Løndom klinge,
Fordi Du ei omsloffes af en Rad?
See hist, hvor Markens Evende Leen svinge,
Mon de vel ændse Lærkens Morgenqvad?
Dog vil den høit sin Morgenpsalme bringe
Og ryste Bingerne saa sjæleglad.
Thi, blot to Elskende i Græsset sidder,
Og dem den offrer vil sit søde Qvidder.

*) Digteren Sotost mistede i Aaret 1815 tvende Brødre, hvis Dødsfald endog paa een Dag blev ham forlyndt. Midt under hans dybe Sorg tilskrev en Anonym ham tvende Sonnetter, opmuntrende ham til Livslyst og opfordrende ham til Sang. Sotost svarede herpaa i et lille Digt, (i Dagen 1815 Nr. 215), at han ikke vilde synges. Dette afløste Poul Møller ovenstaaende Digt, der er trykt sammesteds Nr. 218.

Saa slaa Din Stræng da, alt som Gud Dig hyder,
 Og som Du fra Din Bugge haver gjort;
 Og, om ei Verdens Krands Din Tinding pryder,
 Saa kaste Du dog ei Din Harpe bort!
 Sit store Kald den fromme Skjald jo lyder,
 Om Herren ham end har til Martyr gjort.
 Saa tidt vi efter Skjaldes Gravhøi lede,
 Som ikke høstes, da de var hernede.

Thi tusindfold sig Kunstens Straaler spreder:
 En knæler for det hulde Qvindeblis;
 En for sin Gud ved Davids harpen qvæder;
 En stedse paa Thalias Blomster gif;
 En — fremmed her paa Støvet evig græder;
 Men Ingen af dem Alles Bisfald fik.
 Dog Livet, som i Troe hernede leves,
 Det lader Gud ei straalet her forgjæves.

Saa græd i Fred da først ved Dine Døde!
 Du veed, jeg græder med Dig, som en Ven.
 Og viid, at Skjaldens Hjerte først maa bløde,
 Naar Sorg skal straalet reen fra ham igjen.
 Snart aabner Gud ham Glædens Morgenrøde,
 Snart kaster ham i Sorgens Huler hen.
 Hver Stræng maa Himlen i hans Hjerte stemme,
 For han kan sine dybe Toner nemme.

Men, naar Du nu har plantet en Kjærminde
 Derude paa den elste Dvillinggrav:
 Da glem de Flor, som nu Din Luth omvinde!
 Thi Dig ei Himlen Sorgens Stemme gav.

Da vil Du snart de rette Toner finde
 Og slutte Dig til vore Skjaldes Læng.
 Thi, som om Hingals sorgomsuste Halle,
 Fra Fredriks De skal hundred Harper gjælde.

Fuglenes Konge.

[Fuglene vare fjede af den republikanske Statsforsatning og vilde have en Konge,
 Hermed gif det saaledes til:]

— — Ornen da den gandske Hær
 Brat til Tinge sanker
 I det klare Morgensfjær,
 Paa de grønne Banker.
 Den, som under Himlen høi
 Over alle Fugle fløi,
 Skulde Konge nævnes.

Tyve Haner høit paa Hald
 Som Herolder stande,
 Og Basunens vilde Skrald
 Lyder vidt om Lande.
 Fuglene fra hver en Kyst
 Samles til den stærke Dyst
 Om den stolte Krone.

Der i Luften blev en Klang
 Af de mange Binger,
 Som naar til en Julefang
 Christenflokket ringer.

Ornen vækker ingen Stoi;
Langsom, kongelig den fløi
Over alle Fugle.

Men en ussel bitte Knægt
I dens Ryg sig putter,
Ket en Dværg, hvis hele Slægt
Nu i Gjærdet smutter.
Og da Ornen sagde: Stop!
Latter hiin endnu sin Krop,
Følger nok en Allen.

Bred blev da den hele Trop.
Bister Gasfen hvæser,
Koffen reiser høit sin Top,
I Basunen blæser.
Og Ralkunens Ræselap
Blev saa blodig rød som Krap,
Som en Bust han spanker.

Orn og Falk, og Grib og Høg,
Og deslige Helte
Vil, at Dværgen for sit Spøg
Skal til Døde svelte.
„Det er jo en evig Spee,
Dersom saadant ringe Kræ
Skal for Alle raade.“

Alf den usle Tømmeltot
Faldt fra Grens Høie!
Mulvarphullet blev hans Slot,
Der han Sult skal døie.

Dybt i Kulen blev han bragt,
Og en Ugle, sat paa Vagt,
Tog paa Fangen vare.

Uglen paa sin lodne Fod
Ret ved Fængselslaagen
Tvende Nætter trolig stod,
Holdt sig tapper vaagen.
Tredie Nat fik Sønnen Magt;
Ind han slumrer paa sin Vagt —
Kongen rømte Kulen!

Nu er Uglen aldrig glad,
Han ved Dag sig dølger.
Alle Mands Foragt og Had
Ham for evig følger.
Men ved mørke Nattetid
Steds han raaber: Vil du hid!
Leder om sin Fange.

Kongen er en fattig Mand
Uden Tag og Bolig,
Mindste Fugl i hele Land,
Bilster og urolig.
Steds han flyver ud og ind;
Han er bange for sit Skind,
Maa i Gjærdet smutte.

Holger Danske og Skrædderne.

Hr. Holger sad engang og drak
Med nogle Skræddersvende,
Saa Sveden af hans Pande sprak,
Og han faldt overende.

Men Ollet glemtes heller ei
Af alle Skrædderhelte,
Thi maatte de den samme Bei
Og om paa Gulvet vælte.

Nu var der just en ung Arabat,
En heel bestjernet Skrædder,
Han ogsaa sov den gandske Nat
Paa Gulvets haarde Brædder.

Han Holger Danskes Hoved har
I Fingrene behænde,
Og meente, at en Bels det var,
Som just han skulde vende.

Han meente, han paa Bordet sad,
Paa Belsen skulde fliske,
Begyndte derfor sjæleglad
I Heltens Top at fliske.

Men Holger Danske foler nu,
Hans Hovedhaar de friller,
Hvorfore han med skamsfuld Hu
Sig udi Raffen piller.

Han tænkte: „det er noget Slemt,
Jeg maa mig rigtig skamme;
Jeg har mig dog i Morges kæmt
Med gode, tætte Kamme.“

Han rødmed i den tause Nat,
Begyndte da at fange,
Og fik den arme Skrædder fat
Bed Venene de lange.

Og Helten i det mørke Huus
Den arme Skrædder trykker
Med Neglen som en anden Luus,
Saa han gik reent i Stykker.

Men da nu Markens Lilie vaad
Af Dagens Fakkels flares,
De Svende see den grumme Daad
Og raabe: Gud bevares!

De stamped da med liden Fod
Og gav dem til at bande,
At Holger udi Mandebod
Spandere skal en Kande.

Da svared Holger Danske lang:
„En Potte vil jeg give;
En Kande gav jeg ei engang
For ham at faae tillive.“

Da brændte hvert et Skrædderblod
For Kamp med Holger Danske;

Hver slængte for hans brede Fod
Sin nye Randershandske.

Men Holger Danske tog dem op
Og stak dem i sin Lomme,
Og lovede paa Høiens Top
Med Sværd og Skjold at komme. —

Da atter Markens Lilie vaad
Af Dagens Fakkell flares,
Al Verden saae en grusom Daad
Og raabte: Gud bevares!

Hr. Holger maatte svarlig Tid
Paa Skrædderfolket vente;
De sad og skrev med megen Flid
Paa deres Testamente.

De skulde slibe deres Sværd
Og deres Støvler børste;
Slet Ingen syntes, det var værd
At komme som den Første.

Tilfældt de smukke Skræddermænd
Til deres Naale tage,
Den store Sax de hang ved Lænd,
Og udi Marken drage.

Nedenfor Bjerget stille stod
En Smule hele Troppen;
Der saae man Holger Danskes Fod,
Hans Hoved laae paa Toppen.

Han Tiden alt var bleven lang,
Han havde længe sovet,
Hans Skede laae i grønne Bang
Og Klingen bag hans Hoved.

En bitter Mavesopfen fik
Sig Hæren først, den gandske,
Derpaa man let og sagte gif
Nordvest om Holger Danske.

De vilde af Medlidenhed
I Sørne Helten døde;
Thi da han ei saa meget led,
Som vaagen, ved at bløde.

Men lange Holger, Heltes Priis,
Han sov, saa fast han orked,
Hvortil han just uheldigviis
Med eet ret Djævels snorked.

Bed denne rædselsfulde Stoi
Blev Hæren saare bange,
Og flygted ned ad grønne Hoi
Paa Benene de lange.

De smukke, gode Skræddermænd
I denne store Hede
Med Orden retireerte hen
I Holger Danskes Skede. —

Omsider vaagner Helten op
Og tager Balg og Klinge,

Og stiller sig paa Høien op,
Hvor han skal Sværdet svinge.

De smukke Folk i Skeden sad
Bestedt i megen Vaade.
Med Graad til Sante Knud de bad
Og folded Hænder baade.

Da Holger Danske Ingen saac,
Han stikker Sværd i Balgen;
De Edle, som derinde laac,
Dem stikker han i Talgen.

Men Sværdet ei kan finde Bund,
Han stikker og han støder;
De hylede af Hjertens Grund
Som hviden Griis, der bløder.

Ha, sagde han, det er nok Muus,
Som udi Balgen piber,
Og hurtigt Staalets lange Huus
Han udi Duppen griber.

Han reiser sig paa Taaen høi
Og slynger til i Brede,
Og Folket langt af Skeden fløi
Ud paa den vilde Hede.

Der laae de nu med brudne Been
Og sønderlidte Arme,
Gen knuste Ryggen paa en Steen,
Gen tabte sine Tarme.

Een havde saaet hoven Bag,
 Een havde Foden vredet;
 Kort sagt, det hele Folkeslag
 Var ynkelig tilredet.

Derfor en Skrædder jo endnu
 Og Skifting er det Samme;
 Holger har slaget dem itu,
 Og stjeve, krumme, lamme.

Thi hiint ulykkelige Slag
 Har Folket ei forvundet;
 Man haver ei til denne Dag
 Een forlig Skrædder fundet.

R o m a n z e.

Da Baaren med Blomster og Fugle kom,
 Og Frøerne vækkede rundtenom
 I Kjæret,
 En Ridder førte sit Skib i Havn:
 Høit slagrede Silkeslaget i Stavn
 For Bæret.

Han steg paa det høgebevorede Næs,
 Da streg i Luften de vilde Gjæs
 Foroven;
 I Hornet han blæste for Slottets Grav,
 Saa Bautaftenene Gjenlyd gav
 I Skoven.

En Bægter treen over Porten frem:
 „Hvo gjæster den vældige Ridders Hjem
 Og Bolde?“ —
 „Siig, Dreng! hvor lider den Rose skjær,
 For hvem der er brækket ti tusind Spær
 Paa Skjolde?“ —

„Den Jomfru baldyrer sin Eko til Dands;
 I Morgen hun lægger sin Jomfrufrands
 Og Bælte.“ —
 „Saa frist, mine Gutter! gjør Skibet flot,
 Selvbuden til Gilde var aldrig godt
 For Helte.“

Saa føere de atter al Verden om,
 Til Blaamænds Land og det hellige Rom
 Med Bælde.
 Og alle de Rjæmper, som kom dem nær,
 Geel djærvelig med deres skarpe Sværd
 De fælde.

Da atter fra Busken i Thules Bang
 Smaafugle sloited en Elskovsang
 Beemodig,
 Da styred de Dragens forgyldene Hjæs,
 Hvor Skoven stod ved det eenlige Næs
 Saa frodig.

Rast over Slottets Grav han sprang
 Og stødte paa Porten, saa Malmet klang,
 Med Naren:

„Hvor lider i Slottet den unge Biv?
 Hvad bruger den Gulde for Tidsfordriv
 I Baaren?“ —

„Vor Frue hun stifter en Skjorte Skjøn.
 Deri vil hun bære sin liden Søn
 Til Daaben.“ —

„Kom, frist da, Dreng! til Baabenbrag!
 Ej Børneskrigen er Mænds Behag — —
 Til Baaben!“

Saa foere de atter vor Jord omkring
 Og kjorte med fremmede Rjæmper i Ring
 Paa Havet.
 Tidt sloge de Præsten i Messesærf;
 De gjorde sig baade hos Læg og hos Alerf
 Begavet.

Da Græsset atter var grønt i Nord,
 Igjen han vandrer paa Thules Jord
 Til Næsset.

Men, førend han kom for den høie Port,
 Han møder en Baare med Skrinet sort
 Belæst.

„Hør, sig mig, I Qvinder i sorten Liin,
 Hvo ligger hist i det lange Skriin
 Saa stille?“ —

„O Jammer! see her i det snevre Rum
 En Moder, som kryster i evig Slum
 Sin Lille.“ —

„Ha Svende! vogter Jer vel for at lee
 Ud min sidste Taare, som her I see
 Mig skjule;
 Men følger mig thst til urolige Strand.
 Lev vel for evig, mit Fædreneland
 I Thule!“ —

Da spredte de Seilet for Nordens Blæst
 Og drog bestandig fra Ost til Vest
 Paa Bandet.
 Saa mødte dem tyve Snækker mod een —
 Nu rulles af Bolgen hans sneehvide Been
 I Sandet.

Til Laura.

Naar Lyset flammer rødt i dunkle Stue,
 Og lange Skygger rundt paa Væggen sætter,
 Fra Ruden flyver ud den arme Glue,
 Saa høit den fine Silkevinger letter.

Den hvivler sig om Glandsen i en Bue,
 Ret aldrig den det søde Skjær forgjetter,
 Men Farten mod sin lille Sol den retter,
 Indtil den aander ud i heden Lue.

Saa maa jeg mig i Kredse stedse svinge
 Rundt om Dit Dies englelyse Stjerne,
 Skjøndt i mit Bryst det sender Luepile.

Det søde Baal jeg flygtede saa gjerne,
 Og dog saa gjerne vil jeg ved det hvile,
 Til Graven dækker kold min brændte Vinge.

Torbisten og Fluen.

Torbisten travler af mørken Hul
 Med fire Binger saa prude;
 De to de vare som sorten Kul,
 De to som Glar i en Rude.

Dem havde han pudset med megen Bækked
 Alt med sin bageste Kralle.
 At beile til Fluen saa strunt han red;
 Den elsked han over Alle.

Af Flødepotten søber saa net
 Den liden og vevre Flue;
 Saa flyver hun rundt omkring Speilet let,
 Hovmodig ret som en Frue.

Torbisten seiler i Stuen ind
 Alt paa sine fire Binger;
 Han klapper den Flue ved liden Kind,
 Og det med sin smudsige Finger.

„Skjøn Jomfru! imens I qvæder saa blødt,
 Ret som Fiolens Strænge,
 Gift Eder med Bassen, det ganger saa sødt,
 Vi kunne da spille for Penge.“

Hun visker sin Kind med Fodderne smaa:
 Jeg takker for slig en Hæder;
 Skarnagere passer jeg lidet paa,
 De bære saa sværtede Klæder!

Du Skorsteensfeier ei komme mig nær!
 Flyv til Din Mødding derude!
 Hvor Møget Du roder paa Kryds og Dvær
 Alt med Din fullede Snude.

Jeg kysker Jomfruens Barm saa fin,
 Jeg dandser paa Kongernes Næser,
 Jeg spiser Sukker og drikker Viin;
 Ad Dig, Du Stodder! jeg blæser."

Beileren tabte for Hast sit Bær,
 Han snurrer og summer og brummer;
 Den Spee han tog sig saa meget nær,
 Og frøb udi Jorden af Rummer. —

Sommerfugl sidder paa Lilien prud
 Alt udi sin blommede Kjole;
 Da Fluen flyver i Haven ud,
 Hun vilde sit Ansigt sole.

Dg da hun saae det pralende Dyr
 I de rige forgyldene Klæder,
 Da brød hendes Hjerte strax i Fyr,
 En Elskovens Bise hun græder.

Den Spraglede slog med Raaben om Fod:
 „Hvad tænker Du, fattige Terne?"

Du Mælkeraner! Jeg er for god
Til at slikke med Dig af en Kjerne.

Du søber, som Rattene, Levning af Fad,
Hvori de Skjæget mon væde!
Dig følger hver Mands Foragt og Had,
De gjerne med Skoen Dig træde.

Jeg patter af det Alabasterbryst,
Som Liliens Hjerte omhyvælver;
God Ruus af Draaben jeg drikker med Lyst,
Som aarle paa Roserne skjælver."

Glueu gik næsten fra sin Forstand,
Hun maatte sig skamsfuld liste.
„Nu saaer jeg vist aldrig nogen Mand,
Hvi tog jeg ei den Torbiste!"

Til Vinteren var hun en Jomfru graa,
Som Alderen hæsseligt rakked;
Da kunde hun intet til Føden saae;
Hen til Torbisten hun lakked.

Han eied i Mødding en Stue varm,
Luunt sad han der inden Bægge;
Da sagde den Glue ufsel og arm:
„Her er vel Plads til os begge?"

Jeg elsker Jer saare, den Tale er sand,
Kan I Jer Kjærlighed mindes?"
Torbisten er en fornuftig Mand,
Som saare sjelden forblindes.

Han sagde: „I pakke Jer fra min Dør,
 Eder's Klæder ere saa pene;
 I husker jo nok, hvad I sagde mig før?
 Jeg gjør dem s'gu vist urene.“

Den Genbenede.

Sy skammer Jer dog, I uartige Drenge!
 Og lader en eenbenet Staffel i Ro!
 Slet ingen af Eder kan vide, hvorlænge
 Vor Herre vil lade ham løbe paa To.

Mig Himmelen ogsaa lod smage den Lykke,
 At hoppe som I over Grøfter og Steen.
 Ei stedse jeg saa haver hinket ved Krykke;
 Ei stedse var dannet af Træ mit Been.

Da hvilte jeg med min Marie i Skoven,
 Gist hende bag Bøgenes skyggende Læ,
 Mens Fuglene sang saa lifligt foroven;
 Nu er mit Been af det samme Træ.

Ia der jeg hvilte med Pigen i Armen,
 Bestraalet af Solens velsignede Lys.
 O! Blodet mig løber saa varmt i Barmen,
 Ved Tanken om disse brændende Kys.

Men da nu Sangen i Lundene døde,
 Og Bladet saa guult og forkrokket faldt af,

Da svandt og min Kjærligheds Roser røde;
Naturen blev mig en gyselig Grav.

En Anden hvilte med Pigen i Armen,
Beskinnet af Praasens forbandede Lys.
Hu! Blodet mig brænder som Gløder i Barmen
Bed Tanken om disse saa troløse Ays.

Saa blev jeg Soldat, med Bøssen paa Nakke
Fortvivlet paa Fienden jeg slog og skjød.
O! hvor jeg min Gud dog nu vilde takke,
Om han mig da havde undt min Død!

Som Kegler Bennerne faldt ved min Side,
Men alle Kugler forbi mig gik,
Tilfældt jeg i Græsset maatte mig vride,
Jeg en Bajonet i Knæet fik.

I dag jeg mødte Maries Blikke,
Imens jeg lænet til Bæggen stod.
Hun græd, endstjøndt hun kjendte mig ikke,
Ellers havde hun grædt det røde Blod.

En Skilling hun gav mig, og den jeg gemmer;
Det Lønnen er for min Kjærlighed;
Og Synet af den mig saa underligt stemmer,
Jeg tænker saameget, saameget derved.

Fy! skammer Jer dog, I uartige Dreng!
Og lader en eenbenet Stakkel i Ro!
Slet ingen af Eder kan vide hvorlænge
Vor Herre vil lade ham løbe paa To.

Den gamle Elsker.

Dg naar jeg nu bliver en gammel Mand,
 Dg mit Skjæg er hvidt;
 Naar Biben jeg holder med stumpede Tand,
 Dg hviler mig lidt;

Dg naar jeg en lille Papacalot
 Paa Hovedet har,
 Dg ikke kan læse Aviserne godt
 Foruden Glar;

Dg naar Du nu sidder, en gammel Bio,
 Dg har glemt Din Sang,
 Dg eier ei meer Dit smalle Liv
 Dg Din Jomfrugang;

Dit Hoved ligner en Bøg i Høst
 Efter Regn og Blæst;
 Du dølger et Piig af Dit yndige Bryst
 Med en sort Modest:

Da slumrer jeg engang sødelig ind
 Dg bliver saa blid,
 Mens Fluerne surrer omkring min Kind
 Ved Middagstid.

Da kommer en Drøm fra min Ungdomskaar
 Til min Lænestol,
 Efter Dig jeg en inderlig Længsel faaer,
 Du Qvindernes Sol!

Da ta'er jeg min Stav, da ta'er jeg min Hat,
Dg vandrer min Bei;
Om Dit Huus jeg træffer ved Dag eller Nat,
Det ændser jeg ei.

Jeg vandrer afsted, saa godt jeg kan
Med de vaklende Knae,
Dg drifter af Bækkens det klare Vand
Med min Ryg til et Træ.

Dg naar Du da strikker med Dine Smaa
Bed det store Bord,
Med eet det banker pludselig paa,
Før Du veed et Ord.

Da kommer en stikkelig gammel Person,
Hans Tinding er bar,
En underlig, sørgelig, lystig Patron,
To Roser han har.

Den ene han sætter i Dit Bryst,
Den anden i sit,
Dg seer paa den aldrende Bib med Lyst,
Dg hviler sig lidt.

O Lina! huldtsalige Lina min!
(Saa raaber han ud),
Lad mig hvile her ved Din sagne Ruin,
Før mit Lys gaaer ud.

Dg hvor er Din Barm saa rund og saa fuld?
Du Sølvgraae!

Du havde vel hundrede Krosser af Guld,
 Nu har Du saa saa.

Du var en Due saa mælkelyd;
 Jeg var en Orn.

Bor Alvor tog den løbende Tid;
 Nu er' vi Børn.

Op lystig! flet os et Sillegarn!
 Bæk med Forstand!

Kom lystig i Haugen, Du gamle Barn!
 Med den lystige Mand.

To Skamler dem vil vi sætte os paa
 Med barnlig Hu;

Og Sommerfugle, de røde, de blaae
 Dem fange vi nu.

Som Svalen bygger en Nede fin
 Paa styrtede Muur,

Saa vil jeg nu her i det Skjønnes Ruin
 Slaae op mit Skuur.

Og naar de da visne de Roser to,
 Saa visne vi med.

Vi ville da sove sammen i Ro,
 I en evig Fred.

De vilde Sægere.

Gjennem Moser og raslende Siv vi gaae
 Med Bøsser og vældige Støvler paa
 I Maanestien.

Bandhønen plumper med sorte Fjer
 I det blommede, grøntbroderede Kjær
 I Maanestien.

Til Høire, til Venstre man hører Knald,
 Og Bandet rødmer af Maagernes Fald
 I Maanestien.

Hector gi'er Hals i de ranke Rør,
 Ei en Plet paa hans brogede Pels er tør
 I Maanestien.

Hisset synker vor gode Kammerat,
 Ham sige vi da for evig god Nat
 I Maanestien.

Kammer den svigtende Flint en Ben,
 Man siger Farvel! og jager igjen
 I Maanestien.

Den stolte Svane, den hvide Fregat,
 Høit seiler i Luften i dunkle Nat
 I Maanestien.

Den tumler ned og mister sit Bær,
 Og med Roser glimrer dens Liliesjær
 I Maanestien.

Ein bøiede Hals den endnu engang
 Høit løfter, og sjunger sin hule Sang
 I Maanestien.

I lodne Taster vi gjemme vort Rov,
 Thi nu slukkes alt over sorte Skov
 Bort Maanestkin.

Som en Kjæmpe hilser i sorte Nat
 Os Borgen hist med sin røde Hat
 I Fakkelskin.

Men naar det lyser paa østre Tost,
 Kommer Fruen med Viin udi høien Løst
 I Solens Skin.

Jæmtelands Befolkning.

Høit over Dovre ride
 Kong Disten og hans Mænd.
 Hver Trønder skreg af Lide,
 Naar de tog Sværd fra Lænd.
 Blod strømmed dem for Fode,
 Som Himmelvand fra Tag;
 Mod Møer var' de gode,
 De favned dem i Mag.

Da nu den grønne Hede
 Bar bleven vaad og rød,
 Og Distens Klinger bede
 Ei meer det noriske Kjød,
 Lod han i Hornet støde,
 At alle føre Mænd
 Paa Marken skulde møde,
 Foruden Jern ved Lænd.

Af Steen der var i Dale
 En mægtig Kringle lagt;
 Der monne Disten tale,
 Mens Tronderne gav Agt;
 „Hvis I min Søn vil hylde,
 Da sparer jeg hver Mand;
 Hvis ei — jeg brat skal fylde
 Med Blod det hele Land.“

De satte paa Drengens Hoved
 Da strax en Krone rød;
 At lystre ham de loved
 I Live som i Død.
 De vare dertil glade,
 At de fik hele Skind,
 Og sang fra deres Stade
 Med Lystighed i Sind.

En Mumlen heel foragtelig
 Om Drotten man mon høre;
 Den Ene talte sagtelig
 Ind i den Andens Ore:
 „I denne haarde Klemme
 En bitte Drot vi fik;
 Men er først Disten hjemme,
 Han lærer bedre Skik.“

Men Opplands stolte Herre
 Han loe dog ved sit Held,
 Og agede paa sin Kærre
 Hjem over Dovrefjeld.

Nu tog den største Kjempe
 Den uselige Dreng,
 Bar ham med liden Lempe
 Ud paa den grønne Eng.

Saa saare bad om Naade
 Den liden Kongemand,
 Og fra hans Dine baade
 Der randt saameget Vand.
 De raske Trønderpille
 Bar ham paa Blokken op;
 Hans Hoved der de skilte
 Alt fra hans gode Krop.

Hans Krop den var saa lille,
 Den blev paa Steilen fæst;
 Den bad de Høgen pille,
 Saa Raden blev til Rest.
 Hans Hoved blev til Føde
 For Fisk i dyben Flod,
 Skulde aldrig Kroppen møde,
 Mens Fiskefjelde stod.

Da Rygtet derom bringer
 Orde til Diftens Gaard,
 Da rev han med sin Finger
 Udi sit røde Haar;
 Knoerne slog i Borde,
 Han slog dem der med Klem,
 Gaa, hvor de var' haarde!
 De sadde der alle fem.

Hans Mænd de fored Heste
 I Bondens gode Korn;
 De kom, saasnart han blæste
 I frumme Ludurhorn.
 Over Dovre de flyve,
 Hr. Disten rider bedst;
 Jeg vil slet ikke lyve,
 De fore som en Blæst.

Rundt om de tændte Tage
 Til Varme, ja til Lys;
 Naar Luen høstes brage,
 De sang om Jomfrukys.
 De dandsed af al Formue,
 Mens røden Hane goel;
 Thi Stang var Fedelsbue,
 Og Panden var Fiol.

Saa monne Kongen hevne
 Med Blod sin kjære Son;
 Lod da Alle stævne
 Ud paa den Mark saa grøn;
 Lod da Talen flinge
 Fra Stenen, hvor han stod:
 „En Drot var Jer for ringe
 Af ædelt Kongeblood.

I tyktes ei om Manden;
 Thi fik I paa ham Has.
 Nu skal I faae en Anden,
 Som Oder er tilpas.

Flur maae I overtænke,
 Hvem vel I hove bedst,
 Rake, min Hund i Lænke,
 Eller Trællen ved min Hest?"

Raarene vare flemme.
 De grublede dog fort,
 De meente bedst at tæmme
 Den Drot med Halen sort.
 De lagde over hans Dre
 Den gyldne Krone ned;
 Saa grant man kunde høre,
 Han knurrede derved.

Men høit fra Fimmelunden
 De hentede hid en Mand,
 Som trylled udi Hunden
 Vel trende Mænds Forstand.
 De svære Trønderhelte
 Af Drottens Tale loe;
 Thi naar eet Ord han mælte,
 Da bjæffede han to.

En Dag i høie Sale
 Den Drot saa naadig sad,
 Han logrede med sin Hale
 Og sliffede Solverfad.
 Da sagde Hovmænd fine:
 „Vil I til grønne Skov
 Paa Jagten ikke trine?
 Han sagde: „Jo, vov vov!"

Beiene vare vaade,
 Det voldte Drotten Harm;
 Marstkalken nød den Raade,
 At bære ham paa Arm.
 Som de nu mellem Tjørne
 Gik frem med megen Bram,
 De saae to gamle Bjørne,
 Som aad de spæde Lam.

Da sagde Hovmænd snilde:
 „See dog, vor Herre god!
 Hvor lodue Bolds mænd spille
 Ustyldigt Lammeblod.
 Norrigs Mænd Dig prise
 For en retfærdig Mand;
 Nu maa Du ogsaa vise,
 At her er Ret i Land.“

Imellem hvide Tænder
 Knurrede den Herre god;
 Hans ædle Hjerte brænder,
 Hans Svands i Beiret stod.
 Han bød de Hovmænd følge,
 Og sprang paa Jorden ned;
 Man bør det ei fordølge,
 At han gav Hals derved.

Det var de Hovmænd brave,
 De loe ved denne Fæst;
 Marstkalken holdt paa Mave,
 Han grinte allermest

Drottens Lapper flinke
 Paa Bjørnens Side stod,
 Han beed den Bjørneskinke,
 Han beed til røden Blod.

Basjerne sig vende,
 De reiste dem paa to,
 Og i den Drot behænde
 De satte sorten Klo.
 De gav dem til at brumme,
 Det lod i grønne Skov;
 De aad ham hver en Krumme,
 Han sagde: „Av! vor vor!“

Nu vare de Trønder bange
 For Oplands Rytterflof,
 Den havde tvende Gange
 De fristet meer end nok.
 Det var ei godt at skjæmte
 Med Oplands høie Drot,
 Dog stærken Ketil Jæmte
 Han raadede dem godt.

De over Kjolen droge;
 Saa kom de til en Skov,
 Som de med Ører sloge,
 Og jærnede med Plov.
 De Jæmteland den nævne,
 Og bygge der i Mag
 Huse alt efter Evne,
 De bygge der i Dag.

St. Laurentius.

Bonden beder med liden No,
 Naar Regnen slaaer paa hans Hue;
 Naar Taaen er kold og Ryggen vaad,
 Kun lidet hans Tanke due.

Det var St. Laurentius,
 Han agter en Kirke bygge;
 Thi ganger han ud paa den brede Bei
 Med Tiggerpose paa Rygge.

Ganger han ud paa den brede Bei
 Alt med sin Fattigmandspose;
 Hans Dine de vare som Alterlys,
 Hans Kind den var som en Rose.

Det var den hellige Herrens Mand,
 Han sankede Guldets røde.
 Hans Sko var revet, hans Fod var hoven,
 Det gjorde ham megen Møde.

Han samlede møgke Guld og Sølv
 Alt paa de Riges Trapper;
 Men aldrig han eier en Skjortel ny,
 Han gaaer i de gamle Kapper.

Han drikker stedse det klare Vand
 Og aldrig Binen saa rød;
 Thi besten Geddike Kristus drak
 I sin uskyldige Død.

Dg aldrig han tager ved anden Mad
 End Stodderbrød, det sorte;
 Hunden river hans bare Skind
 Alt for de rige Mænds Porte.

Men da han langer til Lundeby,
 Hans Tiggerpose var fuld;
 Dg aldrig et Lem han røre kunde,
 Saa modig han falder omfuld.

Han tingede kunstige Mestere,
 De skulde den Kirke reise;
 Muren skulde være rød og tyk,
 Med Taarne skulde den kneise.

Ornen flyver i vildene Lust,
 Han kan sine Binger strække;
 Det meente han St. Laurentius,
 De Taarne skulde ham række.

Den Muldvarp kryber i dyben Muld,
 Hvor Snuden den kan bunde;
 Der vilde han St. Laurentius,
 Den Steen skulde Kirken grunde.

De Mestere mure den lange Dag
 Alt udi den bare Skjorte;
 Men hver den Steen, de mure ved Dag,
 Den var om Natten borte.

Om Morgenens laae baade Kalk og Steen
 Bidt om paa den grønne Hede;

Sligt gjordes af alle de Trolde smaa
Og alle de Kjemper lede.

Laurentius vaager ved Midienat,
Hans Tanker løbe saa vide;
Det var da den sorte Trolde,
Han stander ved Munkens Side:

„Hør Du mig, St. Laurentius,
Den Kirke jeg bygger paa Slette,
Vil Du mig goden Murerløn
Med Haand og Mund forjætte.

Og Du skal give mig Sol og Maane
Dertil Dine Dine baade,
Eller Du skal sige mig, hvo jeg er,
Mit Navn det være Din Gaade.“

Det var St. Laurentius,
Han nisser med Hovedet brat;
Det var da den sorte Trolde,
Han bygger en Kirke ved Nat.

For St. Laurentii venstre Die
Tilmed for hviden Maane
Han bygger et langt og prægtigt Taarn,
Det synes i hele Skaane.

For St. Laurentii høire Syn
Og for den røde Sol
Han bygger et andet Kjømpetaarn,
Det synes ved Nørrepol.

Laurentius den Morgenstund
 Staaer glad for gyldne Alter;
 Der drifter han af den hellige Kalk
 Og synger en deilig Psalter.

Men dengang Solen han gik ned,
 Og Mørket det drev paa,
 Da monne den Herre saa sørgendes
 Paa Marken ene gaac.

„Hvor skulde jeg hitte det Trolde navn,
 Naar jeg det aldrig vidste;
 Jeg visfelig maa mine Dine to
 Inat til Troldene miste.

O, Skade for mit gamle Syn,
 Som jeg ei kan bevare;
 Men allermæst for Sol og Maane,
 De skinne begge saa klare.“

Den Herre lagde sig ned og bad
 Alt paa den grønne Høi,
 Da hørte han i Høien brat
 En Puslen og en Støi.

Det var det arrige Troldebarn,
 Saa faare hans Dine runde,
 Og Moderen ganger op og ned
 Og thøser ham, som hun kunde.

„Slaae dig tiltaals, min rare Glut!
 Du lade Graaden fare,

Nu kommer Find med Sol og Maane,
Med Christmands Dine klare."

Og det var St. Laurentius,
Han bliver saa glad tilmode,
Frelst var Sol og frelst var Maane,
Dertil hans Dine gode.

Thi da den lede Trolldemand
Ad Hjemmet monne lakke,
Han siger: „Du være velkommen, Find!
Alt i Din egen Basse."

Og det var da den lodne Trolld,
Han skreg i Høien inde,
Og skrige gjorde det lidet Barn
Tilmed den lede Qvinde.

Trollden havde saa dybt under Muld
De krogede Lønnegange,
Der tager han til, med Barn og Biv,
Saa skyndelig at gange.

Og da de under Kirken kom,
Da dukker han op sin Pande,
Da monne han med sit Barn og Biv
Paa Kirkegulvet stande.

Da griber han om den Støtte stærk,
Og det med megen Harmé,
At knuse den Kirke, det var hans Agt,
Med sine Helvedes Arme.

Da kunde han aldrig røre et Lem,
 Og aldrig Benet slotte;
 Han staaer, en Kamp, i denne Stund
 Bed Lundakirkens Støtte.

Løser hans Qvinde sit lange Haar,
 Hendes Løkker i Gulvet rinde,
 Og om en Stolpe, tyk og stærk,
 Det Baand hun monne vinde.

Da blev hun Steen i samme Stund,
 Og Steen blev hendes Unge;
 Der staaer hun med sit Hovedbaand,
 Naar Folk i Kirken sjunge.

Om Senses Eidenhed.

Der var en Tid, da Sens var meget større,
 Beemodig han: „da jeg var lille“ sang;
 Men siden, da hans Dine bleve tørre,
 Hiint Qvad han taler om saa mangen Gang.

Han spogte i de hulde Musers Arme,
 Og muntrede saa tidt sin Næstes Hu.
 Da kjendte han til Vinds lede Harmes
 Saa lidt, som Græst han kjender til endnu.

Af, siden er han bleven meget mindre;
 Men dog tillige meget mere slem.

Han saae vor Adams Digterstjerner tindre,
Dg ønskede Binger for at fange dem.

Han saae sin Digtersol i Polen glide,
Dg tænkte: Jeg maa ned i Polen der,
Om end Alverden rigtig faaer at vide,
Hvor fjøn en Karl tilsidst jeg bleven er.

Han hørte Adam høit om Nord at tale;
Ja Hellas Chor fra samme Læber lød;
Han saae ham Ostens Palmer huldt at male,
Da broget Glands fra Tryllelampen brød:

Da gik han svart i Rette med Gud Fader,
Som ikke skabte ham til saadan Sol.
Han tænkte: hvad er mine Berlerader
Mod saadan dristig Flugt fra Pol til Pol?

Da glemte reent den gamle Spotters Læbe
Hiin Bøn, hans fromme Moder lærte ham.
Den Oru, han saae høit over sig at stræbe,
Den vilde han ved Skraalen gjøre tam.

Nu skjeldte han hver Søster og hver Broder,
Som lasted høit hans slæue Gjæfferi,
Dg roste hver en literairisk Stodder,
Der gik ham frum og bukkende forbi.

Saa svandt, saa svandt hans blide Digterdage;
Hans Epog, hans Gratie med dem svandt hen.
En lille Smule Vid han har tilbage;
Gud, lad ham dog ei gandske tabe den!

Epigrammer.

1.

En Bog af ti ved Messen drager
 Den lyffelige Recensent;
 En selvbestaltet Tiendetager
 Af Alt, hvad der gaaer ud paa Prent.

2.

Hvor Frankens Ridder, efter Dysten mat,
 Som fangen Love hylded Skjønheds Roser,
 Der morer Sønnen Pigeborn med Skoser,
 Og krummer sig for Røner som en Kat.

3.

Du siger mig, nu veed Du, hvad Du vil; —
 Om hvad jeg vil, jeg ogsaa veed Bæst.
 Men desto værre, der skal mere til,
 Det Anuden er at ville, hvad man veed.

4.

O, Læser! ved min Rosentorn
 Du seer vel dog det Allerbedste?
 At ikke Dig, men kun Din Næste
 Jeg stikler til et lille Korn.

5.

Beständig Frants i Tankens Glæder
 Har drømt, han gjorde noget Stort.
 Han glemmer, han fik Intet gjort,
 Og kræver frist det Stores Hæder.

6.

For Mettes egen Skyld har Mikkel hende faaret,
Som en uegennyttig Dannemand;
Ei Guld og Skjonhed hende blev beskaaret,
Langt mindre Dyder og Forstand.

7.

Hvis uden Rod Biolen groer i Bang,
Hvis uden Krop en Skygge vanter,
Hvis uden Klokke høres Klokketlang:
Mads skriver skjønt foruden Tanker.

8.

Laura gjør Vers? den skjøne Kone?
Nei, Gud forbyde saadan Skik!
For lægge Rosen bort sin Krone
For at studere Botanik.

9.

Titus kan skrive Poesie,
Hans Recensent kan brumle;
Den Ene er en Arbeidsbi,
Den Anden er en Humle.

10.

Den Libertiner, Frits, forlod dog Lastens Sti,
Foruden Kamp han hylder Dydens Ynde.
See her Nødvendigheds og Friheds Harmonie:
Det er ham plat umuligt meer at synde.

11.

Den er ei Musikus, som sang paa Nedefam,
 Og den ei Phidias, som gjør en Iydepotte,
 Og den ei Architect, som reiser Kort til Slotte;
 Men Mads er strax Poet blot for et Epigram.

 Aprilsvise.

Grøn er Baarens Hæt,
 Raaben kastes væk,
 Jomfruer sig alt paa Bolder sole;
 Luften er saa smuk,
 Deres Længselsuk
 Kjendes let paa deres Silkekjole.

Nu har Biben Væg,
 Pilen dygtig Skjæg,
 Og Biolen smaat paa Bolder vipper;
 Gaasen fine Smaa
 Lærer flittig gaae,
 Skaden vindigt med sin Hale vipper.

Evenden med sin Brud
 Gaaer i Haugen ud,
 Paa de grønne Skoe hun synes dandse;
 Ak, hvor hun er let!
 Foden er saa net.
 Bogen sælger til dem grønne Krandsse.

Storken er saa travl
Høit paa Bondens Gavl,
Og de røde Fodder Næbet slibe;
Hokren med sin Biv
Gaaer for Tidsfordriv
Med sin sølvbeslagne Merskumspibe.

Gulde Piger smaa,
Røde, hvide, blaae,
Sende deres Blikke rundt som Pile;
Og som Krigerflag
I det kjælne Slag
Silkebaand fra Lilienakken ile.

Aftnen driver paa,
Mens de Skjønne gaae,
Bare de dem ikke skal forkjøle.
Hvilken yndig Strøm!
Barmen blier saa øm,
Man mit Hjerte kan paa Besten føle.

I den tause Nat,
Som en stor Ducat,
Maanen stænker Guld paa alle Grene.
Ak, de Skjønne svandt
Jo fra hver en Kant, —
Det er tungt, man skal gaae hjem alene.

Scener i Rosenborg Slotshave.

1.

En gammel Pedant.

Langs hen med Bæggene paa Byens Gade
 Jeg som en Hønsfeth mig listet' om;
 Her leger jeg nu Skjul iblandt de Glade,
 For Lyset frygtsom og med Ryggen krum.

See, hvor fortrolig Cavaleren bukker
 Og nikker til det unge Rosenblod,
 Mens jeg bag Busken staaer forsagt og sukker,
 Gud veed, hvorfra han faaer slikt Heltetod!

Jeg koster udi Kjoler mange Penge,
 Men een er mig for kort og een for lang,
 Og alle paa min lærde Krop de hænge
 Som Fuglestræmmen paa en Humlestang.

Og disse Nanfins Buxer var saa nette,
 For fjorten Dage splinternye,
 Men nu tilredte fælt af Blæk og Plette, —
 Er det et Under, man er folkesky?

Og Ermet strax forslidt ved Haanden bliver,
 Opslaget med det første falder fra;
 Hvis man sig til lidt Hæder stundom skriver,
 Saa skriver man sig ogsaa Hæder fra.

O, I velsignede, hvidklædte Skjønne
I ta'er mit Hjerte for en slukket Braas;
I tage Feil, Smaaapiger i det Grønne!
Barmt er det, ikkuns Munden er i Laas.

Mit Bryst en haabløs Længsel stedse fylder,
Naar jeg bestuer Eders favre Arands,
Skjøndt fjern, jeg her i Skammekrogen hylder,
Som feig Tilbeder, Eders rige Glands.

Tro mig, min Aand har Ungdomsild i Grunden,
Endskjøndt den gaaer med Dødens Liberi;
Saae I ei før en Bog, som, sletindbunden,
Forinden havde deilig Poesie?

Det gaaer mig som en ung eenbenet Kriger,
Paa Ballet gad han gjerne dandse med;
Hans Hjerte svinger med de unge Piger,
Men Kroppen bliver paa det samme Sted.

Gid Pallas vilde Skyen om mig hænge,
Hvori useet jeg kunde stride frem;
Om her jeg tøver stakket eller længe,
Saa maa jeg dog prospecto eengang hjem.

Dog, freidigt Mod! den Kjæffe Lykken frister,
Jeg vover mig fra denne mørke Krog,
Og ved min Stof jeg gandske langsomt lister
I Gangen mellem dette lange Tog.

2.

Mads. Mikkel.**Mikkel.**

Mads! jeg troer bestemt, Du dratter
 Ned fra denne spinkle Green;
 Kors! hvor Du saaer Brygl af Fatter,
 Hvis Du bræffer Dine Been.

Mads.

Tosse! det har ingen Fare,
 For min Ryg jeg frygter ei;
 Naar han seer til Stoffen bare,
 Løber jeg i Hast min Bei.

Mikkel.

Du kan løbe rundt om Bordet,
 Hvis det skulde gaae saa galt.
 Bare, Mads! Du staaer ved Ordet,
 At vi deler ærligt halvt.

Mads.

Laan mig nu Din Ryg forsigtig,
 Ellers taber jeg min Skat.

Mikkel.

Stig mig, paa Parol, oprigtig,
 Mads! hvad har Du i Din Hat?

Mads.

Skadeæg. — Du er saa hange, —
 Troer Du da, jeg er en Tyv? —
 Kan Du sige mig, hvormange?
 Skal Du faae dem alle syv.

3.

En Reconvalescent.

Jeg tvende Somre laae paa Buden
 Og legte med min Klokkestræng,
 Med lange Klæder ned for Ruden
 Og Vaagefonen ved min Seng.

Men Livet over Døden seired;
 Jeg, som blot Kalk og Vægge saae,
 Min anden Fødselsfest har feiret,
 Kan atter mellem Blomste gaaer.

Ud i det Grønne nu jeg flytter
 Fra den forhadte Lænestol,
 Og med min svage Haand beslytter
 Mit Die mod den blanke Sol.

Skjøndt evig ung Naturen smyktes
 Havr, som en Jomfru, hver en Vaar,
 Den aldrig mig saa yndig tyktes
 Som nu, da Liv jeg atter faaer.

Jeg seer igjen den danske Sommer
 Og aander Lovets friske Duft,
 Og hører, Bluesværmen brummer
 Høit i den rene Foraarsluft.

Hist over Spiret Solen seiler,
 Mildt leer den til den blege Mand,
 Den sig i mine Knapper speiler
 Saavel som i det klare Vand.

Hiin Sol, som farved Adams Palmer,
 Den brænder endnu lige skjøn,
 Og Fuglen synger samme Psalmer,
 Og Linden stander lige grøn.

Naturen evig er den Samme,
 Men aarlig slappes Mandens Kne;
 Selv den, hvis Luer høiest flamme,
 Er kun et Blad paa Livets Træ.

Som Lovet, der paa Bøgen grønner,
 Fra Moderstammen har sin Saft,
 Saa drager hver af Stovets Sønner
 Af en usynlig Rod sin Kraft.

Ja, Livet blusser, Livet daaner,
 Snart er man Døn, snart er man Kryb,
 Alt som os meer og mindre laaner
 Hiint Livets rige Kildedyb.

4.

En Tigger.

For mig maa nu Skildvagten blive sort,
 Saa slap jeg dog giennem Havens Port.
 Naar han efter Trappetøseene figer,
 Jeg passer mit Snit og herind mig sniger.
 Saadant et langt oplobet Dyr
 Troer ret, han er en Gandens Fyr,
 Naar han kan staae baade Dag og Nat
 Ved et Skilderhuus og med Fjer i sin Hat.

Han troer, han er bedre end en Anden,
 Fordi han er gjort til at skydes for Panden.
 Jeg aldrig i Verden hørte Mage,
 At vise pjaltede Folk tilbage!
 Man trænger jo allermeeft til Solen,
 Naar man har store Huller paa Kjolen;
 Desuden vil floge Folk jo sige,
 At Solen er baade for Smaa og for Rige.
 Nu maa jeg paafe paa mit Skud
 Og mærke, hvem der seer barmhjertig ud.
 Der gaaer en Fyr i rød Mundering,
 Han har nok en temmelig smal Fortæring.
 Der gaaer en Student med to lange Been,
 Har han to Skilling, saa faaer jeg een.
 Den lille Jomfru, som hisset kommer,
 Hun har formodentlig blinde Lommer;
 Desværre, det bruges ei nu for Tiden,
 At Qvindesfolk gaae med Lomme paa Siden.
 Men jeg maa hen i en større Stimmel,
 Min Plov gaaer bedst i en blandet Brimmel;
 Folk giver Skjerven med større Fryd,
 Naar de har Vidner paa deres Dyd.
 Man kan løbe en Dag her i Kongens Park,
 For man faaer sanket en ussel Mark,
 Og saa vil Publicum takkes til,
 For det sine Pligter opfyldte vil. —
 O, hvis jeg blot een Dag maatte raade,
 Da skulde de Rige foruden Naade
 Rives og knibes med gloende Tænge
 Og paa et Spid over Jlden hænge,
 Eller slides itu af fire Heste;
 Men det er da endelig det Bedste,

At deres Qvide faaer aldrig Ende,
 Naar de i Helvedes Luer brænde. —
 Naar saa jeg Staffel engang er død
 Og kommet vel i Abrahams Skjød,
 Saa maae de kalde mig for en Slynge,
 Hvis jeg skal lædste dem og der' Yngel.
 Her gaaer nu og den arbejdende Klasse;
 Istedet for sit Kald at passe
 Og slide for dem, som har Behov,
 Den spilder Tiden i denne Skov.
 Med mig er det da en anden Sag,
 Gud veed, jeg gaaer her ei for Behag;
 Men det er jo engang min Bestilling
 At gaae og bede Folk om en Skilling;
 Enhver bør drive sin Næringsvei.

 5.

En Moder med sit Barn, paa en Bænk.

Sov ind mit søde Pussebeen,
 Stil Dine Pussefanker;
 I Drømme vil Guds Engel reen
 Dig lære smukke Tanke.

Sov, Pusling, ved Din Moders Barm,
 Hvorunder Du er baaret;
 Sov, Buggen er Din Moders Arm,
 Mit Bryst er Pudebaaret.

Sov i mit Silkekædes Lø,
Min egen Kjællingunge,
Mens Jngle Dig fra høien Træ
En Buggevise sjunge.

De nysefelige Hænder smaa
Dybt i min Barm sig bore,
Med Streger i og Negle paa
Saa fuldt som andre store.

Nu falde de smaa Glugger til;
God Nat jeg paa dem kysser;
Lukøie snarlig komme vil,
Min lille Stump han dysser.

Fra Moder flygter Sønnen bort;
Hvor kan jeg Sønnen agte,
Naar Dag og Nat er mig for kort
Til Glutten at betragte?

Uffsker er al jordist Pragt,
Gi hellig Gød der gives,
Men Moders Hu ved ingen Magt
Kun fra den Spæde rives.

Sov sødt, min Gæste, min Søn;
Naar Sønnen Dig forlader,
Jeg faaer et Smil til Baagelson,
Saa gaae vi hjem til Fader.

6.

Hans og Crine.

Hans.

Skjønne Sol for alle Sole!
 Lille Crine! søde Glut!
 I er kommet snart fra Skole
 I Fru Planes Institut.

Crine.

Hun har Gigt i Hals og Hoved,
 Derfor fik vi Lov idag.

Hans.

O, saa være Himlen lovet!
 Vi kan tales ved i Mag.
 Nys jeg er fra Reizel kommen,
 Og en nyselig Roman
 Har jeg her i Trøielommen,
 Som vi sammen læse kan.
 Den er om to unge Hjerter,
 Som man skiller ad ved Ligt:
 Efter mange bittre Smerter
 Blive de dog gift tilsidst.

Crine.

O, unævnelige Glæde!
 Søde Hansemand, betænk,
 Hvor vi skal tilsammen græde;
 Sæt Dig ned paa denne Bænk.

Hans.

Hvilket Lernet dog mig venter,
Naar jeg bliver rigtig stor,
Og som Brud til Kirken henter
Dig, min rare Trinemøer!

Erine.

Da Du ikke bærer Troie,
Skal som Karl for Ultret staae,
For Din Haand i min at søie
Med to Allunshandsker paa.

Hans.

Vi vil da med Topper age.

Erine.

Jeg vil gaae med ægte Sjal.

Hans.

Ferier alle Livets Dage!

Erine.

Hver en Nat Musik og Bal!
Jeg med tappre Officerer
Fører op hver anden Dands.

Hans.

Barstens ikke Du fyrer
Din ulykkelige Hans.
Hvor igaar mit Hjerte brændtes!
Du med vorne Piger gif,
Bed Din Ven Du ikke kjendtes,
Gav ham ei engang et Rif.

Da forlod mig mine Kræfter,
 Jeg som død i Skolen sad,
 Til i Aftes sad jeg efter,
 Og fik ingen Middagsmad.
 Hver en Lærer gav mig Serer,
 Kun til Trine stod min Hu;
 Jeg fik Bank for mine Lærer,
 Saa jeg føler det endnu.
 Trine saae mig — træs mig Flamme! —
 Ei engang det mindste Rif!

Trine.

Men jeg maatte mig jo skamme,
 Som et Hæksesviin Du gif:
 I Din Trøie var en Flænge,
 Ingen Buld var i Din Hat;
 Thi Du slaaes med slemme Dreng
 Som en vilter Abekat.

Hans.

Trine! vilde du mig favne,
 Hvis jeg som en Ridding stod,
 Hørte taus paa Dgenavne,
 Og det hevned ei med Blod?
 Jeg blev kaldt Hans Pandekage.
 Hvilken ærerørig Snak!
 Aldrig jeg i mine Dage
 Saadant i min Lomme stak.

Trine.

Stedsse jeg forgjeves retter
 Paa Din megen Uforstand.

Bist en Pind jeg for det sætter,
 Om Du blive skal min Mand.
 Du har mange slemme Laster,
 Gi den allermindste Pli,
 Dine Penge bort Du kaster
 Til unyttigt Sliskeri.
 Mig Du Intet vil forære,
 Gi engang en Appelsin!
 Den maa meer opmærksom være,
 Som har Lykt at kaldes min.
 Mange Piger paa min Alder
 Kan med vorne Herrer gaae,
 Som sig deres Kjæreste kalder,
 Og af hvem de Ringe faae;
 Leitenanter og Studenter
 Og deslige Folk af Stand,
 Mens jeg Tøse gaaer og venter
 Paa en snarset Buxemand.
 Tidt de kjøre dem i Kane,
 Naar de gaae fra Institut.

Hans.

Smukt du lærer hos Fru Plane;
 Du, som var saa rar en Glut!

Erine.

Hans kan see sig om en Anden;
 Thi med os er det forbi.

Hans.

O, jeg flyder mig for Panden!
 Ha, uhørt Bedrageri!

Trine.

Nu farvel, Hans Pandekage!

Hans.

O, farvel, du sorte Sjæl!

(Trine gaaer).

Hans (alene).

Sonetto.

Min Trine troløs, hvilke Helvedpiner!

Du meest usalige blandt Byens Dreng!

Uconfirmert saagar du dig maa hænge,

Der findes ei i Verden mange Triner.

Naa, det skal saamænd vare meget længe,

Før jeg igjen skal troe paa Pigeminer;

O, havde dog jeg Gjæk paa Appelsiner

Spanderet de tre, fire Skillings Penge!

Troløs! og det for et Par revne Buxer?!

Nei, aldrig i mit Liv jeg hørte Magen,

Jeg aldrig læste saadant i Romanen.

Og derfor fik jeg Plads blandt Skolens Furer,

Fordi jeg stedse henrykt sad hos Glanen

Og læste skjønnne Bøger fra Stadthagen.

Før og Nu.

Der var en Tid, da vort gamle Land
 Var fuldt af taarnede, røde Paladser;
 Hvor Hiskene legte i Gravens Vand,
 Der spillede sig Taarnets evige Mæsser.
 Men i det mægtige store Buur
 Maatte en Sangfugl bestandig synge;
 Den, der havde til Harpen en god Natur,
 Han var vis paa en venlig, lyttende Allynge.
 Og naar nu Sangeren, salig i Aand,
 Strængene rørte af al Formue,
 Da trykte Ridder og Svend hans Haand,
 Og han fik et Smil af den søde Frue.

Naar raske Sømænd droge fra Havn
 Og raabte Farvel til Børn og Kone,
 Da stod der en Skjald i forgyldene Stavn,
 Og Bedrøvelsen veg for hans hulde Tone.
 De roede i Takt efter Sangerens Spil
 Og droge paa Aaren i bare Skjorte;
 Sælhundene lyttede ofte til,
 Drev Bandet steg deres Legemer sorte.

Ogsaa i Dal der en Sanger gik;
 Mens Hjorden blev vogtet af store Hunde,
 Hyrden i Græsset med sin Musik
 Forlystede Folk, saa godt han kunde.
 Biser han sang af Hjertens Grund
 Om de mægtige Fædre i gamle Thule,
 Og satte Rohornet tæt for sin Mund, —
 I Skovene klang hans Toner hule.

Nu staaer her et enkelt ravende Slot,
 Der høres kun Svalers og Ravnens Tone,
 Alene det staaer som en gammel Drot,
 Der sørger, for han har tabt sin Krone.
 Den vældige Bold er liden og lav,
 Mellem Mudder og Siv smaa Klinger svømmer,
 Og Slottet synker i egen Grav,
 Om sin gamle Hæder det ligger og drømmer.

En enkelt Poet nu paa dets Ruin
 Sig klager ret som en eenlig Due,
 Om hans Sang er aldrig saa liflig og fin,
 Han høres ei meer af Ridder og Frue.
 De fleste gaar udi dunkle Lund
 Som fremmede Fugle ved Matten og sjunge
 Om deres Kjærestes liflige Mund, —
 I den øde Luft deres Biser de runge.

Den Ubekjendte.

Søde! sig, hvornaar jeg Dig skal finde?
 Alle mine Tanker til Dig vinde,
 Du mit unge Livs udkaarne Mø!
 Smalle Jomfru med det store Die!
 Som jeg seer paa Ostens røde Høie,
 Som jeg seer paa Mattens sorte Bjerge,
 Som jeg seer dybt i den blanke Sø.

O, letskridende, sneehvide Pige!
 Jeg saameget haver Dig at sige:

Hvordan jeg saa trolig Dig har søgt.
 Naar jeg gaaer med Bøssen dybt i Lunde,
 Mine vaagne Drømme til Dig stunde,
 Og i skjønne Morgenphantasier
 Har jeg tidt fortrolig med Dig spøgt.

Hjæset hvor de flye, de hvide Duer,
 Hvor bag Hav det fjerne Blaae jeg skuer,
 Ahner jeg, Du har Din stille Bo.
 Korn for Dine Kyllinger Du spreder;
 Men da ogsaa efter mig Du leder?
 Savner mig Din stille Pigetanke?
 Blonde Jomfru! ja det er min Tro!

Men naar under Sommerfuglens Binger
 Pintselilien i Blomster springer,
 Blinkende med Duggens klare Daab,
 Men da Skovens lille brune Flyver
 Altter for den Længselsfulde Iyver,
 Naar om Dig dens Rattesløite sværmer?
 Rene Jomfru, nej, det er mit Haab!

Farvel.

Farvel, min velsignede Jødeby!
 Min Moders Gryde ryger i Sky,
 Min Faders Qvie gumler i Stald,
 Min Sosters Hane sover paa Hald.
 Jeg vil løbe min Vej.

Farvel, du min Farfaders gamle Huus!
 Hav Tak for Al af vort Gildetruus,
 For Døttræet, hvor jeg med Ranglen sad,
 For Moders Mælk og for Tyggemad
 Og Springom i vor Lo.

Leerstampede Gulv, hvor med Skjorte paa
 Jeg lærte frybe, jeg lærte gaae!
 Nu kjedes jeg plat ved saa stakket Gang,
 Og Stuen bliver mig alt for trang.
 Jeg maa løbe min Bei.

Lad Øren bindes ved Huusmands Blov,
 Jeg priser den vildene Hjort i Skov.
 Naar Anden rokker i Rendessteen,
 Er den sneehvide Maage dog vel saa reen
 Mellem Himmel og Hav.

Jeg vandrer og seiler foruden No;
 Jeg slider vel hundrede Soller af Skoe.
 Al Verdens Kringel og snurrige Bold,
 Baade hvor den er varm og hvor den er kold,
 Vil jeg rigtig bese:

Appelsiner og Druer og Granens Lap,
 Grøfener, Fruer og Ridder og Knap!
 Jeg vil glide paa Ski ved Nørrepol,
 Og gaae nogen for Otahetis Sol
 Med en Krands af Korall.

Sin Skjæbne frister den friske Mand.
 Kanstee jeg som Ridder fra fremmed Land,

Med sneehvide Heste for Gyldenfarn,
 Kommer hjem med en Kongemø i min Arm
 Til min Moder igjen.

For det første den rygende Grød jeg slyer
 Og synger op udi vildene Skyer:
 Hurra, blaatroiede danske Knøs!
 Heis Pjaltten i Beiret og Skuden øs!
 Snart vi slyver afsted.

S o n n e t.

I Lovens Jodeland en Jomfru pranger.
 Hun er en deilig Datter af de Blanke;
 Hun med et Blik forvirrer Mandens Tanke,
 Og hvem hun seer, dem gjør hun strax til Fanger.

I Skyggen af Constantias fulde Ranke
 Skjøn Jomfru rider dristig paa sin Ganger;
 Og Haandens Lilie med de gyldne Spanger
 Den planter hun i Dyrets sorte Ranke.

Saa lidt Du kan forstaae min ømme Tale,
 Som Baba-Niris Qvad paa Klippens Tinde,
 Min plumpe Tolk ei tyder Elskovs Tanke;

Jeg stum maa følge Dig i Dine Dale.
 To Skygger vil Du bag Din Ganger finde,
 Naturens Datter bag Constantias Ranke.

Freidigt Liv.

Min Fader mig tog fra min Moders Kind,
 Han vel i sin Trøie mig søbte,
 En Psalme blev suset af Nordenvind,
 Den salte Bølge mig døbte;
 Min Bugge var det atlantiske Hav,
 Min Bugge den blev til min Faders Grav.

Af Aloden jeg er et reisende Lem,
 Jeg gjefter de grønne Lunde,
 Men intetsteds et blivende Hjem
 I Verden fængsle mig kunde;
 Hvor Blyet synker halvtredie Favn,
 Der finder jeg mig i min Faderstavn.

Min Broder jeg sandt bag den Greves Plov,
 Han drev tre svedige Stude;
 Med en høitød Hue han gik og sov,
 Og tungt hans Hoved mon lude;
 Som Fluen skrider paa tjæret Dæk,
 Hans Træskoe gik i det sorte Dræk.

Blot fire Heste jeg har paa Stald,
 Men aldrig i Verden de trættes,
 Og aldrig jeg bruger et Bidstefknaald,
 Skjøndt blot af Lusten de mættes;
 Foruden Binger og uden Been
 De løbe omkaps med den vilde Reen.

Saa tog jeg min Broder ved hans Arm
 Og bad, han vilde mig gæste;
 Der snøftede for min ghygende Arm
 Den væligste af mine Gæste;
 Den væligste kalde vi Nordenvind,
 Den lyder alene sit eget Sind.

Glæde over Danmark.

(Skrevet paa Eydhavet).

Rosen blusser alt i Danas Have,
 Ligt fløiter vist den sorte Stær,
 Bier deres brune Nektar lave,
 Hingsten græsser stolt paa Fædres Grave,
 Drengen plukker af de røde Bær.

Her imellem Havets dybe Kløfter
 Gives aldrig Baar og Blomsterpragt;
 Hvalen, kold og dum, ved Skibet snøfter,
 Lause Fugl de brede Binger løfter
 Med sit Bytte fra den vaade Jagt.

Mine Venner i den danske Sommer!
 Mindes I den vidtførreiste Mand,
 Som saa langt fra Danas favre Blommer,
 Her, hvor Eydens Blæst paa Seilet trommer,
 Klaffer fra sit elskte Fødeland?

Udi Ost og Best, og hvor jeg vanter,
 Drømmer jeg om Jer ved Danmarks Sund;
 Selv iblandt Constantias fulde Ranker
 Mindes jeg med længselsfulde Tanker
 Løvet i Charlottes Bøgelund.

Klerken raaber i Manillas Rønner:
 „Danmark er et lidet, fattigt Land!“
 Det forsikre Javas rige Sønner,
 Selv Batavias skrantne Kræmmer stønner:
 „Danmark er et lidet, fattigt Land.“

Morgenlandets Søn i Raaber lange
 Bag sin Biste gisper efter Lust, —
 Han har spraglet Fugl, men ingen Sange,
 Hjerteløse Møer med gylden Spange,
 Store Glimmerblomster uden Duft.

Kunde Du, ved Guld og Sølv at love,
 Kjøbe Dig en nordisk Qvindes Tro,
 Kjøbe Dig et Pust fra Søens Bove,
 Kjøbe Dig et Ly af Thules Skove
 Og en Kløvermark til Middagæro?

Fattig Mand, som ploier danske Lande,
 Nyfter Hbler af sit eget Træ,
 Har en kraftig Arm, en fløgtig Bænde,
 Korn paa Marken, Mælk i sine Spænde,
 Qvien staaer i Græsset over Ånæ.

Ja, vor danske Jord er sommerfrodig;
 Der er Kræfter ved det danske Brød:

Derfor er den danske Mand saa modig,
 Derfor var Normannens Kniv saa blodig,
 Derfor er den danske Kind saa rød.

Lad kun Ostens Drot blandt kjøbte Triller
 Døsig strække sig paa Purpur ud,
 Lytte til den sorte Halvmands Triller,
 Mellem Salens tempelhvøie Piller,
 Kold og guften som en Marmorgud.

Under lyse Bøg den danske Veiler
 Med sin herligtvorne Pige gaaer,
 Over deres Hoved Maanen seiler,
 Svanen i det klare Vand sig speiler,
 Rattergalen høit i Busken slaaer.

(Moder har ei danske Barn alene;
 Men hvo anden paa den vide Jord
 Bringer over Altrets brede Stene
 Gud sit Barn, som hun, den Blonde, Rene?
 Ingen anden paa den vide Jord*).

Dersom Eligt for Fattigdom Du tyder,
 Ostens atlastklædte, rige Mand,
 Glad mit sorte, danske Brød jeg bryder,
 Takker Gud, mens fra min Læbe lyder:
 „Danmark er et lidet, fattigt Land!

Dette Vers, som hentyder til Dvindens høitidelige Kirkegang
 efter Barfjeldsørd, en hos vor Almue brugelig Skik, antages at
 være forvansket.

Laus Tabaci.

Felix ter, qui pusio
Viridi juventa
Artium primariæ
Hausit elementa.
Cui parvo petum est
Potius placenta,
Gustus ille solidi
Jecit fundamenta.

Laudo quidem poculi
Rubidos humores,
Et ad uvam rideo
Aurum et honores.
Multo magis celebros
Virginum amores:
Sæpe beant oscula
Inter mille flores.

Te ad coelum effero,
Herbula tam rara!
Tu ocellis virginum
Dulcior amara!
Quantum inter sidera
Micat luna clara,
Tantum inter lilia
Fulges mihi cara.

Virginum perfidia
Turbat sæpe mentes,
Rapta quin puellula
Armat totas gentes.

Pipæ nunquam deserunt;
Ori adhærentes
In æternis osculis
Manent inter dentes.

Vidi sæpe socios
Fortiter potantes,
At, proh dolor! singulos
Valde titubantes.
Petum nulli eructant,
Nisi sint infantes;
Ducunt centum fistulas
Firmo pede stantes.

Graviter fumando vir
Jovis fit sodalis,
Inter vasta nubila
Requiescit talis.
Ignis est in manibus,
Fulminis æqualis,
Et in toro major est
Cunctis vitæ malis.

Posco, quando moriar,
Juvenes amati!
Clericum, qui potis est
Fumum bene pati.
Quando erunt fistulæ
Spiritus efflati,
Vos amicum ultimum
Estis conspicati.

Quisque funus prosequens
 Fistulam gestato,
 Atque nigris calamum
 Velis circumdato.
 Magno tandem nubilo
 Æthere spectato,
 Vos scitote, tabacum
 Porrigi beato.

Gjertrud.

Gjertrud rider fra Bloksbjerg brat,
 Hu hei!
 See, der er jo Lys hos mit Barn i Nat!
 Ei ei!

Gjertrud sætter i Krog sin Stof.
 See see!
 Saa sidder min Datter saa seent ved Rok?
 Hee hee!

Na, hent mine Brillen i Hast herind,
 O ja!
 Og lad os betragte det søde Spind.
 Ha ha!

Ak, Mutter! nu kommer jeg det ihu,
 O vee!
 Ratten har traadt dem reent itu —
 Nei see!

Du skulde hellere Øren sagt,
O ja!

Rattens Pote har liden Magt.

Ha ha!

Min kjæreste Datter, hvor er det fat?

Hei! hei!

Paa Gulvet er der en Spyttedlat,

Nei nei!

Søster græd for den hule Tand,

O vee!

Gum har spyttet det klare Band,

O see!

Siig heller Rudsken en anden Gang,

O ja!

Jomfruspytten er ei saa lang.

Ha ha!

Men kjæreste Datter, hvor holder Du Huus!

Hei hei!

Mig tykkes, her ligger en lodden Rabuds.

Ei ei!

Mama, det er hverken Rabuds eller Hat,

Nei see:

Den hvide Griis den er død i Nat,

O vee!

Nei siig dog heller det sorte Faar,

O ja!

Thi loddent er loddent, i hvor det gaaer.
Ha ha!

Men sig mig dog, Sidsel, hvad skal jeg troe?
Hei hei!
Hvad er det dog her for to store Skoe?
Ei ei!

Det er ikke Skoe, det synes kun saa,
Nei see!
Det er kun en Gryde, min Søster lod staae.
O vee!

Du skulde heller to Potter sagt.
Ha ha!
Thi to er dog to, det staaer ved Magt.
O ja!

I Din Seng, der ligger et underligt Dyr —
Ei ei!
Nei, sig mig flux, hvad er det for en Fyr?
Hei hei!

Al, Moder troe ikke Jert svage Syn,
O vee!
Det er kun en Pose med Mollegryn,
See see!

Siig heller to Løndesække med Byg,
O ja!
Thi Karlen er temmelig trind og tyk.
Ha ha!

Saa tog hun i Rutten den Munk saa graa,
 Ei ei!

Og gav ham et Spark og lod ham gaae.
 Hei! hei!

Til Kammerjunker L. C. Hauch.

(Paa Reisen fra China.)

Reis kun til Syd og Øst og Vest om Jorden,
 Fra Sjællands Bøg til Chinas Thee!

Al Verdens Kreds er værd at see:

Da skønner man, vi har det bedst i Norden.

Ud Shetlandsøerne d. 9 Juli 1821.

Studentersang, 1821.

Heel sjelden røres Pen og Bog

Af vore blonde Fædre;

Men freidig de til Sværdet tog,

Før Odins Land at hædre.

Mens Franken læste Nat og Dag

Med Platos Bog i Hænder,

De Danske sloge djærve Slag

Iblandt de grimme Bender.

Den maatte kjøbe Reiseskoe,
 Hvis Hu stod til Latinen;
 Thi her var ingen Læsero
 For Buestrængens Hvinen.
 Selv Særo, som Bersærkers Priis
 Med vældig Røst basuner,
 Har lært af Munken i Paris
 At skrive vælske Runer.

Kong Christian kom, og han paa Stand
 Sit ædle Hoved ryfter:
 „Mon os paa hjemmefødt Forstand
 I vore Dale brøster?
 Er Aandens Armod her saa stor?
 Ei mine Børn med Kummer
 Skal snige sig til fremmed Bord
 Og trygle franske Krummer.“

Nu ved den brave Konges Skjænk
 I stolte Høresale
 Studenten paa den danske Bænk
 Gav Agt paa Landsmænds Tale.
 Nu lode Hjemmets Alvorsord
 Fra danske Talerstole,
 Og aldrig mere Mænd af Nord
 Skal gaae i fremmed Skole.

Da flang de svundne Tiders Lov
 Fra djærve danske Tunger,
 Og hver en Blomst i Mark og Skov
 Blev døbt af danske Tunger.

Ia hver en Flugt af Himlens Hær
 Fra Christians Taarn blev regnet,
 Og for Alverdens Følkesærd
 Med klare Træk betegnet.

Saalænge derfor Gnist af Aand
 I Christians Skole findes,
 Den danske Lærdoms Skaberhaand
 Med Jubelsang skal mindes.
 Mens een Student ved Arels Havn
 Et Bogstav veed at skrive,
 Saalænge skal Kong Christians Navn
 Med Hurra hilset blive.

Sonnet.

Med en Elochette, til Frøken Mandix paa hendes Fødselsdag 1822.)

Gi med et Kunstnerværk jeg veed at fryde
 En Sangers Brud, en kunsterfaren Qvinde,
 En paradisiß Floras Skaberinde; —
 Hvormed kan jeg et Kunstnertempel pryde?

Al nei, min dyrebare Vens Veninde!
 En Stump Metal alene jeg kan byde,
 Som sparer Jomfrufoden ved at lyde,
 I fald den paa Dit Bord en Plads maa finde.

En smagløs Ekjenf! — men stedse plump jeg træder
 Imellem dine Himmelbørn og Roser;
 Uændig brød jeg Dine Malerstokke.

Naar her igjen blandt Kunstens høie Glæder
 Jeg kommer med en upoetisk Klokke,
 Da husk, jeg staaer i Rullen blandt Matroser.

Musene.

Fabel.

En Muus beværtet i sit Hjem
 En Gjæst, en elsket Fætter,
 Og paa sit Bord han satte frem
 For ham, blandt andre Retter,
 En Kop med Tyttebær.

Men Gjæsten spiser ingen Ting;
 I Maden om han rører.
 Han gjør saa lette Sidespring,
 Og sig med Poten tører
 I stor Forlegenhed.

Da Barten disse Lader seer,
 Han siger heel forbauset:
 „Skal Fætter ikke spise meer?
 Troer han, min Mad er snaufet,
 Da saa han vrager den?“

Hiin svarer, opreist paa sin Bag:
 „Jeg være vil oprigtig;
 De Ribs ej falder i min Smag,
 Og — Sandhed er mig vigtig —
 De smage ramt og sært.“

„Hvad Ribs? — Her spises ingen Ribs,
 Du sandsesløse Særling!
 For denne Bommert fik du Strips,
 Isald du var min Lærling.
 Det er jo Tyttebær!”

„Ah! det forandrer Sagen svart!
 Man Gødens Navn maa vide,
 Og Ens Begreb maa være klart,
 Om Retten skal nedglide.
 Nu først jeg gotter mig.”

Hendes Fingre.

Første Sonnet.

Den første Finger jeg af Hjertet hylder;
 Dens klare Skjold har tidt en Skramme baaret,
 Naar med uvante Haand hun haver skaaret
 Den Pen, som jeg de søde Breve skylder.

I Tanken kysser jeg erkjendtlig Saaret.
 Naar hun med sømme Skrift Papiret fylder
 Med Elskovsblomster, der min Vaar forgylder,
 Den første Finger er til Martyr kaaret.

O, salig læser jeg i Neglens Rune,
 Hvor tidt hun vaersom har fra Sengen ravet,
 Naar hun har seet sin strenge Moder blune,

Dg kjælné Linier flittig sammenstaved
 Bed sin Mahognipult, den lille brune,
 Med venstre Haand i Krøllerne begravet.

Anden Sonnet.

Hver Finger er som Elfenbeen, man dreier;
 Dog een jeg elsker meer, en anden mindre,
 Den anden byder mig en Stund erindre,
 Den saligste, mit hele Levnet eier.

Med den hun vinkte mig til Skovens Indre,
 Hvor Mattergale rede deres Leier;
 Mens høit de sang om Kjærlighedens Seier,
 Hun lovede mit Hjertes Bee at lindre.

Dg mens hun under Aftenstjernen bange
 Hengav som Offer sine Silkelæber,
 Den samme Finger lagde hun paa Munden.

Men efter Taushed jeg forgjeves stræber;
 Thi mægtig bryder Glæden frem i Sange,
 Hver Gang jeg mig gjenkalder Tryllestunden.

Credie Sonnet.

From er min søde Brud som Skovens Due;
 Dog undertiden lunefuld hun bliver,
 Dg, naar ustyldig Elskovs Leeg jeg driver,
 Hun af og til begynder med at true;

Dg naar jeg raft i Kjærlighedens Lue
 Vil driſtig røve Kyſ, hun ikke giver,
 Skalkagtig hun mig revſer i ſin Iver
 Med tredie Fingers trodſig ſpændte Bue.

Dog, et Minut Valkyrien forvandler;
 Frivillig giver hun ſig ſelv til Fange,
 Med Armeparret om min Hals tilſammen.

Imens vi da om Freden underhandle,
 Af Haarets Fletning ud jeg tager Kammen
 Dg leger frit med Lokkerne de lange.

Fjerde Sonnet.

En Tempelvogter eſt du, fjerde Fingerr!
 En hellig Ring du har af hine Lænker,
 Den gyldne Bolt, ſom ei min Stoltthed krænker.
 Til hvad jegønſker, dette Baand mig tvinger.

Hun ſine Læbers Manna daglig bringer
 Den tamme Fugl, der ei paa Flugten tænker;
 — — — *)
 Den ſalig ſeer, man ſtækket har dens Binger.

Gjem Skatten vel for rænkefulde Tyve!
 O, vidſte jeg, du lod mig gjerne flyve,
 Da ſandt du meget ſnart din Fange jordet

*) En Linie er udfalden.

Paa Kirkegaarden blandt de sorte Grave.
 Nei, evig kjært jeg vil mit Fængsel have,
 Du liden Fangevogter, guldombjordnet!

Semte Sonnet.

Skjøn Jomfru har det grønne Silke strammet.
 Let over femte Finger Traaden rinder.
 Hun syer i Krands af Roser og Kjærminder
 De søde Ord, som hun saa tidt har strammet.

Det spæde Ledemod mit Die blinder.
 Som udi Faarehjorden Dæggelammet,
 Som et uskyldigt Barn, der bliver ammet,
 I Søstresloffen jeg den mindste finder.

Naar jeg paa Harpen hører hende spille,
 Og hendes Toner Drømme hos mig vække,
 Og gjennem gyldne Strænges røde Gitter

Det hulde Blik til hendes Elskte titter,
 Da rører mig saa tidt den samme Lille,
 Der næsten over Evne sig maa strække.

Sonnet.

Den Svend, som Tabet af sin Elskte frister,
 Bildfremmed vanker om blandt Jordens Hytter,
 Med Haab han efter Kirkefloffen lytter,
 Som lover ham igjen, hvad her han mister.

Men neppe han med en Usalig bytter,
 Hvis Hjerte stedse koldt for Elskov brister,
 Som sig uelsket gjennem Livet lister,
 Hans Armod kun mod Tabet ham beskytter.

Til Livets Gaade reent han savner Nøglen,
 Hver Livets Blomst i Hjertets Vinter fryser,
 Han gaaer omkring med underlige Fagter.

Rød, Spøgelser han seer, naar Solen lyser,
 Modløs og syg, foragtet han foragter
 Det skønne Liv, som tom og ussel Gøglen.

Et Blad af Dødens Dagbog.

I.

Ved Havets Bred der staaer et gammelt Slot,
 En prægtig Levning fra de stærke Tider.
 Nu synker Dag for Dag den brune Steen,
 Det største Taarn i Graven ligger dybt
 Og drømmer om sin længst forsvundne Krone.
 Høit i det gamle Taarn, hvor Dværge før
 Til Velkomst blæste paa sit Horn af Guld,
 Der sidder nu en søvnig Mattevægter,
 Med blaa Rabuds, og nikker ved sin Praas.
 Og Gravens brede Flod saa dybt er sunken,
 At mindste Gæsling med et nysødt Ræb
 Kan række Bund. Der listet jeg mig ind
 Og hvilte mig i Maanestinner
 Paa røde Brokker af de faldne Mure.

Igjennem Porten kom med raske Trin
 Min gamle Ven, den vidtbereiste Krigsmand,
 Som paa den fjerne, blodbestænkte Mark
 Mig havde bragt en blodig Hekatombe.
 Hans Døie hvilte paa de klare Ruder,
 Imens det krumme Glavind ved hans Side
 Med Næslen slæbte paa de brede Fliser.
 Han saae mig ei; dog rørte jeg mit Staal,
 Saa Glandsen skar ham ind i Diet.
 Han saae mig ofte før i Kampens Tid;
 Nu kjendte han mig ei, skjøndt al Naturen
 Sig sølte halv beklemt ved mit Besøg.
 Paa Borgens Tag bevæged Ravnene sig
 I en urolig Drøm. Den gled med Foden;
 Den skarpe Klokke, de stærke Bingeslag
 Paa Kobberpladen rasled. Selv hos Evalen,
 Hvis Børnekammer klinket var paa Skiven
 Af Taarnets rustne Seierværk, blev Støi;
 Paa Biserens Landevei det lodne Kuld
 Døispærred Gabet høit og peeb i Søvn.

Den unge Kriger talte til sig selv:
 O, alle mine skjulte Tankeers Dronning!
 Tre Vintre sad du hist i høie Loft
 Med Sorgens Taager paa din ædle Bænde.
 Snart aabner jeg din Dør, og Sorgen flygter,
 Og Taarens Kilde standser paa mit Vink! —

Kun kort han tøved i den brune Borg;
 Han kom igjen, alene med sin Skygge,
 Og vandred langsomt gjennem Svilegangen.
 Med brusten Nøst han sagde til sig selv:

Min Ungdoms Rose havde sig forstueket,
 Jeg søgte den med alle Hjertets Flammer.
 Ak, kun i Mindets Have nu den brammer!
 Jeg finder den igjen, men grusomt bruffet.

Jomfruens ædle Reising dybt er bukket.
 Alt ved det sjunkne Bryst et Barn hun ammer,
 Et andet for den blege Moder stammer,
 Og hendes Dies klare Lys er slukket.

Hvad Lykken mig har viist og Haabet lovet,
 Er nu med sine Tryllesarver svundet.
 For mig har Livets Stræben tabt sin Krone.

Ak, mine Dømmes Brud en falmet Kone!
 Snart falder Haaret af det gyldne Hoved.
 Haardt Skjebnen har min Ungdomsvinge bundet.

Jeg fulgte med hans Fjed, dog ei som Beenrad —
 Saa viser jeg mig for den rædde Qvinde —
 En Baabenbroders Dragt jeg tog mig paa
 Og slog fortrolig paa den brede Skulder.
 Han vendte sig med uforfærdet Blik,
 Han kjendte mig og bød mig strax Velkommen,
 Ret som en gammel Ven med trofast Haandslag.
 Og med formildet Røst jeg sagde: Kammerat!
 Da sidst vi mødtes paa det røde Græs,
 Ei drømte jeg, i Ly af Fredens Lind
 At vende sidste Gang Dit Timeglas.

Han svared mig: Hvi dølger Du Dit Glavind
 Med Rappens Flig? Ei Staalets blanke Lys
 Er dette Syn for stærkt. Hvi tøver Du?

Da sagde jeg: Belan, er Du beredt,
 Saa blot Dit Hoved. Han var strax beredt,
 Og paa mit Bink han løfted op sin Hjelm
 Og bød sin Pande frem, som ofte før
 Var mærket med min Haandskrift. Uden Blink
 Han saae mit tunge Jern fra Lusten høit
 Alt falde paa sit Hoved. Helten sank
 Med Rappen hyllet om den knuste Pande.

II.

En gammel Synderinde sad paa Slottet
 Med svære Fodder paa sin Purpurkammel.
 Afsmægtig sank den magre Hals for Byrden
 Af hendes Hovedpryd. Alt hendes Mund var blaa.
 En Snees udlevede, fede Møpser snorked,
 Med skaldet Hud, paa smukke Silkepuder.
 De trak besværlig Beiret fra det rustne Bryst,
 I Drøm de knurrede, og en Febergysen
 Betog dem ved den mindste Strøm af Lusten.

Og midt i Mustusdusten sad en Præst,
 Som var en Hyfler; talte Fransk med Fruen,
 Kyste paa den runke Haand og klapped den
 Fortrolig; hentede af og til en Priis Tobak
 Med spinkle Fingre fra den gyldne Daase.
 Tidt han forsikkred paa sit Vresord:
 Det havde ingen Rød; hun saae godt ud, —
 Hun var dog i sin bedste Alder! — Men
 I værste Fald var hun aldeles vis
 Paa en anstændig Plads i Himmerig.

Den bange Frue læste sagte frem
Sit Levnets lange, sorte Regnebræt.
Forgjæves søgte den forlegne Trøster
At hente Sirup i den strenge Skrift.

Af Meddynt hjalp jeg Præsten i hans Qvide.
Frem kom jeg som en ubehøvlet Knægt
Af nedrig Byrd, en raa Matros fra Holmen,
Med begede Buxer og med strikket Halsklud
Og to Pistoler i det røde Bælte.

Midt i sin Død blev Adelsfruen opbragt,
Fordi den plumpe Karl kom ind i Salen,
Gi lod sig melde, pillede ei paa Døren;
Men gif dumdriftig med de vaade Støvler
Hen over Gulvets blomstervirkede Teppe.
Da reiste hun sig med sin sidste Kraft
Og greb i Klokkestrængens gyldne Qvaster.
Hun skreg, jeg skulde pakke mig, — jeg var
En grov Krabat, — hun leed mig ei.

Da Præsten saae mit Alvorsblik, han listed
Sig taus af Slottets Marmortrapper ned.
Jeg var alene med den bistre Frue.
Vi stredede svart; thi alderstegne Folk,
Der savne Børn og Benner, brydes meest
Med Døden om det glædeløse Liv.
Jeg var for stærk. Den grønne Pappegoie
Fra Buret skreg: God Nat! — og hun var borte.

Studentersang.

Hvad er imod Studentens Kaar
Et. Peders Hat?

Om Verden falder eller staaer,
Han mellem Oldtids Bise gaaer,
Han rolig tæller Bjerges Nar
Bed Dag og Nat.

Mens ufrie Slægter staaes for Muld,
Er klare Tanker alt hans Guld
Og Skat.

Han freidig løfter Avindstjold
Mod Falsk og Løgn;
Thi Løgner, som en evig Trolde,
Gaaer af sin Grav i god Behold
Med Legioner i sin Sold
Det næste Døgn.

Et Brodercorps paa hver en Tid
Sig rustet til den raske Strid
Mod Løgn.

Ja, ved en Klang af Sandheds Luur
Faldt Klofret om,
Og Munken daaned i sit Skuur,
Og Nonnen flyede fra sit Buur;
Ud i vor Herres frie Natur
Hun atter kom.
Da Munken med sin Pengesæk
Sig listed over Elben væk
Til Rom.

Den lærde Svend bar aldrig Sky
 For Krigens Ravn.
 Hans Glavind fik et evigt Ry,
 Da svenske Carl fra Fredriks By
 I Dødningskjorten maatte flye
 For Krigens Ravn.
 Da skrev han ei Latin med Blæk;
 Paa Dansk han skrev med røde Træk
 Sit Ravn.

Hvor Mænd i Atlashoser gaae,
 Er ei vor Plads.
 Med Bogen i en rolig Braa,
 Med Pigen under Himlens Blaae,
 I Brødres Lag, hvor Glasfer staae,
 Der er vor Plads.
 Her synge vi, saa høit vi vil,
 Her tomme vi, saa tidt vi vil,
 Bort Glas.

Drømmen.

(Efter Lord Byron.)

I.

Deelt er vort Liv; Søvn har sin egen Verden,
 Et Grændsestjæl for slet benævnte Ting,
 Tilværelse og Død: Søvn har sin egen Verden,

Et udbredt Herredom af vildest Sandhed.
 Livsaand besidde de henslagrende Drømme,
 Med Taarer, Marter og et Skjær af Fryd,
 En Steen de læsse paa de vaagne Tanker;
 En Steen de lette fra det vaagne Slid.
 De skille vores Bæsen ad; de blive
 Til Halvdeel af os selv og af vor Tid.
 De bære Skin af Evigheds Herolder;
 De fare hen, som det Hensjarnes Aander,
 Forkyndende som Sybille det Usødte.
 Kraft eie de, ja over Fryd og Kummer
 Et mægtigt Gnevæld. Os skabe de
 Til nye Bæser og til hvad de ville.
 Med det Fjorgangnes Gjenfærd ryste de,
 Med gamle Skyggers Rædsel. Siig hvordan?
 Er ei alt Svundet Skygger? Hvad da de?
 Mon Aandens Fjostre? Aanden skabe kan
 Livsbæser og befolke med sin Kraft
 Planeters Hær med lysere Legioner,
 End nogen Tid var til. De blæse Liv og Aand
 I Skiffelser, som overleve Rjødets.
 Jeg gad gjenkalde Synet, jeg har drømt,
 Muligt i Søvn; — thi een Tanke blot,
 En Slummertanke rummer Aar og Dag
 Og størkner længste Liv til et Minut.

II.

Jeg saae to Bæser udi Ungdoms Farve.
 De stode paa en Høi, en venlig Høi;
 Sævent hæved sig dens grønne Ryg, den slutted
 Net som et Fjorbjerg flere Bakkers Rad.

Ei Havets Bølger vaskede dens Fod,
 Men kun et muntert Landskab. Korn og Skov
 I Bølger gif. Udsprede vidt og bredt
 Laae Gaard og Huus, og Røgens lette Krusen
 Høit hæved sig fra Bondens Tag; men Høien
 Var kronet med sit eget Diadem,
 En rundtomløbende Ring af Stammer, Skabt.
 Ei ved Naturens, men ved Kunstens Luner.
 De To, en Jomfru og en Svend, beskued,
 Den Ene Alting, som forneden laae,
 Livsaligt som hun selv; han saae paa hende;
 Og begge to var' unge — Een var deilig;
 Og begge to var' unge — meer eller mindre.
 Den søde Maane liig ved Himlens Rand
 Var Bigen alt i Qvindevaarens Aften.
 Han talte færre Somre; men hans Hjerte
 Langt vorte fra hans Aar, og for hans Die
 Et Ansigt blot var elskeligt i Verden;
 Det skinned paa ham nu; derpaa han stirred
 Saa fast, at ei det kunde meer forsvinde.
 I hende blot han havde Liv og Aande;
 Hun var hans Røst; ei talte han til hende.
 Han skjalv paa hendes Tunge; hun var hans Syn;
 Hans Die fulgte hendes; han saae med hendes;
 Det gav hans Verden Farve. Han havde ophørt
 I sig selv at leve; hun var alt hans Liv,
 Var Oceanet for hans Tankestrom
 Og fanned Alt. Ved en Berøring blot,
 En Lyd fra hende bølged vildt hans Blod,
 Brat skifted Aanden Farver. Ei hans Hjerte
 Dog fjerdede Grunden til hans Dødsensangst.
 Men hun tog i hans Omhed ingen Deel,

For ham var ikke hendes Suk. Han var for hende
 Som Broder, — ikke meer; — dog det var meget;
 Thi broderløs hun var. Kun Brodernavn
 I barnligt Venſkab hun ham havde ſjenket;
 Hun efterlodtes ſom et eenligt Skud
 Af en i Fortid hædret Slægt. Hiint Navn
 Behaged ham og dog behaged ei. — Hvorfor? —
 Tid lærte ham det mørke Svar, da hun
 En Anden elſked — nu hun elſked alt;
 Nu ſtod hun høit paa Bjergets Tind,
 Og Blikket ſpeided, om den Elſktes Ganger
 Holdt Skridt med hendes Længſelsuk og ſloi.

III.

Brat kom Forvandling over Drømmens Aand.
 Det var et gammelt Huus og foran det,
 Ved Muren, ſtod en Heſt med Skabberak.
 I et ældgammelt Dratorie ſtod
 Den Svend, om hvem jeg talte. Han var ene,
 Bar bleg og ſpanked op og ned, og ſnart
 Han ſatte ſig og greb en Pen og ridsed
 Ord, ſom jeg ei forſtod, ſaa læned han
 Det høiede Hoved paa ſin Haand, og ryſted
 Ret ſom i Krampedrag. Han reiſte ſig;
 Med Tand og bævende Haand han ſled itu,
 Hvad ſkrevet var; men ſælded ingen Taarer.
 Og han tiltvang ſig Ro og trak ſit Diebryn
 Med Bold til et Slags Fred, og, ſom han agtned.
 Hans Sjæls Udkaarne træder til ham ind!
 Men hun var mild, var ſmilende; ſkjøndt oel
 Hun vidſte, hun var elſket af ham, vidſte —

Slig Kundskab kommer snart — hvordan hans Hjerte
 Af hendes Skygge var formørket — saae,
 Han var elendig; dog hun saae ei Alt.
 Han reiste sig og med et koldt og høfligt Tryk
 Greb hendes Haand; en Stund der paa hans Ansigt
 En Table med usigelige Tanker
 Stod malet og forsvandt, som den var kommet.
 Han slap den Haand, han holdt. Med sene Skridt
 Han trak sig bort; dog ei som til Farvel.
 De skiltes med gjensidigt Smil. Han gif
 Ud af den gamle Halles tunge Port,
 Steg paa sin Ganger og drog brat afsted;
 Ei meer betraadte han den mosgraae Tærffel.

IV.

Brat kom Forvandling over Drømmens Aand.
 Til Mand var Evenden modnet. Bilden Drk
 I brændende Jordstrøg kaared han til Hjem.
 Hans Sjæl drak Solens Glød, omleiret var han
 Af sære, mørke Skikkelser, ei længer
 Han ligned, hvad han var tilforn. Paa Hav
 Og Land var han en Vandringmand;
 En Sværm af mangehaande Billeder
 Liig Bolger vrimled paa mig ind; men han
 Af alle var en Deel. Tilfidsst han laae
 Og hvilte sig fra Middags Lummerhede
 Til Sengs imellem faldne Søiler, — i Ly
 Af brustne Muur, der overleved Navnet
 Af dem, der reiste den. Ved Leiets Bred
 Kameler stod paa Græs, og ædle Hingste,
 Fast bundne, ved en Kilde; men en Mand

I flagrende Klædebon holdt Bagt, imens
 Hans Stammebrødre slumred rundt omkring,
 Dg over dem sig telted Himlens Blaae,
 Saa skysrit, klart og ubesmittet skjønt,
 At Gud alene var tilsyns i Himlen.

V.

Brat kom Forvandling over Drømmens Aand.
 Hans Sjæls Udkaarne var en Andens Biv,
 Ei elsket mere varmt. Gjernt i sit Hjem —
 Vel tusind Mil fra hans — sin Fødestavn,
 Hun sad i Kredsens af opvoksende Smaa,
 Et deiligt Kuld af begge Rjon. — Men see,
 Paa hendes Ansigt stod et Kammers Bræg,
 Et bosat Skyggerids af Sjælens Kamp,
 Dg et uroligtsænket Diekast;
 Det tunge Laag med Taarer syntes kjæmpe.
 Hvorfra sliig Sorg? — Hun havde, hvad hun elsked,
 Dg han, der hende tilbad, var der ei
 At styre med sit onde Haab og Attraa,
 Med slet fordulgte Dval den rene Sjæl;
 Hvorfra sliig Sorg? — Hun aldrig elsked ham,
 Dg gav ham aldrig Grund, at troe sig elsket.
 Han var ei Deel af det, der hendes Sjæl
 Bespændte, som Gjensfærd fra forgangne Tid.

VI.

Brat kom Forvandling over Drømmens Aand.
 Hjem Pillegrimmen kom; jeg saae ham staae

Foran et Altar med en venlig Brud.
 Favrt hendes Ansigt var; dog var det ei
 Hans Ungdoms Stjernelys. — Ret som han stod
 For Altret, søi hen over Diets Bryn
 Hiint gamle Syn — den vilde Nerverysten,
 Som greb tilforn i den ældgamle Hal
 Hans Bryst i al dets Gensomhed; — og nu,
 Som paa hiin Dag, en Stund der paa hans Ansigt
 En Table med usigelige Tanker
 Stod malet og forsvandt, som den var kommet.
 Nu stod han atter rolig; sagde frem
 Bedtagen Ged; ei hørte han sit Død;
 Alt svingled med ham rundt. Han mægted ei
 At see, hvad var og hvad der skulde været.
 Den gamle Borg, den velbetjendte Hal,
 De ham saa dybt indprentede Kamre, Stedet,
 Ja Dagen, Timen, Solens Skin og Skyggen,
 Alt, hvad der hørte til hiin Stund og Sted,
 Og hun, der var hans Skjebne, kom igjen
 Og trængte sig imellem ham og Lyset.
 Hvad Grind havde de paa sliig en Tid?

VII.

Brat kom Forvandling over Drømmens Aand.
 Hans Sjæls Udkaarne — o! hvor dybt forandret!
 Som ved en Sjælesygdom. Hendes Aand
 Var vandret fra sin Bopæl; hendes Die
 Ei havde meer sin egen Glands; thi Blikket
 Var ei af denne Verden. Hun var Dronning
 I et phantastisk Land, og hendes Tanker

Bar sær Formæling af de stridige Ting;
 Og Syner, der ei fattes, ei berøres
 Af Verdens Blik, de vare hendes Benner.
 Sligt kalder Verden Affind; men den Vise
 I Aanden huser meget dybere Banvid;
 Thi frygtelig er Tungfindebliffets Gave,
 Hvad er det? uden Sandheds klare Gjærnrør?
 Som klæder Phantasiens Blændværk af,
 Som bringer nær det splinternøgne Liv
 Og gjør den kolde Sandhed altfor sand.

VIII.

Brat kom Forvandling over Drømmens Aand.
 Vor Pillegrim var ene som tilforn;
 De Bæsnere, der omgave ham, forsvandt;
 De førte med ham Krig. Han var et Maal
 For Skræk og Livets Kornbrand, trindt beleiret
 Af Had og Tvedragt; blandet var med Smerte
 Alt, hvad man dækked for ham op; indtil
 Han, liig den pontiske Monark i gammel Tid,
 Holdt Livet op ved Gift. Kraftløs den var,
 Den var ham et Slags Næring; fort han leved,
 Trods det, der havde været Mangens Død.
 Han gjorde Bjerget til sin Ven. For Stjernen,
 For Universets travle Genius
 Han førte frem sit Ord; de lærte ham
 Naturmysteriernes sorte Kunst.
 For ham laae Nattens Bog vidt slaget op,
 Og Røster, fjernt fra Dybet, fløred af
 Et Under og en Løndom. Saa det skee!

IX.

Min Drom var endt: den veyled ikke meer.
 Det var et sælsomt Syn, at Skjebnens Raad
 Med disse tvende Bæsnere skulde skildres
 Med Farver, tagne fra det vaagne Liv.
 Den Enes Lod blev Banvid; — Sammen Begges.

 Til Knud L. Rahbek.

Den Slotskloffe gaaer i den ældgamle Lund,
 Paa Gloden de Lilier svømme;
 Der vanked en Smaadrenge i Morgenens Stund,
 Dybsindig i eensomme Drømme.
 I Slottet der sover en Ridder saa prud.
 Den Ridder var Trolle, men Drengen var Knud.

Saa brat liden Knud ind ad Chorsdøren treen,
 Han seer paa de Liigkister lange.
 Hans Tanker de sværme ved Heltenes Been;
 Da grunder han tidlig paa Sange.
 I Oldtidens Minde blev Sang i hans Bryst,
 Og Viser om Helte hans Liv og hans Lyst.

Da Knud nu som Evend til vor Høiskole tyer,
 Da satte han Skif paa de Unge.
 Før sad de og drak som umælende Dyr,
 Han lagde dem Rimet paa Tunge.
 Hans Niim vare rige paa Fynd og paa Marv.
 Dem sang vore Fædre, vi fik dem i Arv.

De Taler saa findrige randt fra hans Mund;
 I Kredse omkring ham de stimle.
 Nu sølte han Savnet af Skovklosters Lund,
 Ham døved de larmende Brimle.
 Da reiste han hist i det Grønne sin Bo,
 Hvor Roser og Abild for Binduet groe.

Men stundom han flytter sin Kjøp til vor Stad,
 Paa Verdens Bedrifter han agter.
 Saa skildrer han snildt paa det skjemtrige Blad
 De Daarers forskruede Fagter.
 Da smiler den Qvinde, da leer hendes Mand.
 De Blade de slagre saa vidt om vort Land.

End sidder den gamle Student ved sin Skov,
 Utallige Bøger han prenter.
 Han passer kun lidet paa Dadel og Lov,
 Den Krone for ægte Studenter.
 „Hvo kjender den Bidskab fra Krabla til Rom?“
 — Bor Olderland ene har Kundskab derom.

Bor Broder i Rasthed, vor Fader i Nar,
 En Geldøres Maske han hader.
 En Bise ved Glasset han ikke forsmaaer.
 O hil dig da, Broder og Fader!
 Ja løfte sin Hat for Knud Lyne man maa,
 Saalænge som Jyder det Danske forstaae.

Hilsen til Henrik Steffens.

En Mester i Tankernes Riger
Heel tidt er paa Jorden forlagt,
En Spot for de deilige Piger,
Og driftige Svendes Foragt;
Ihi bleg som en Skygge fra Graven,
Med Diet han blinker for Sol:
Naturen har lukket ham Haven,
Og kroget han sidder paa Stol.

Blandt Tankens usynlige Fugle
Herr Henrik har fundet sin Ro;
Dog ikke han sky som en Ugle
I Grotterne dølger sin Bo.

For Livets mandhastige Kampe
Gi råd han sig skjuler i Krog;
Gi Solen han glemte for Lampe,
Gi Rosen han glemte for Bog.

Først stred han med Munden og Nanden
Mod Frankens letfærdige Slægt,
Saa gif han med Staalet i Haanden
Mod Galliens rustede Knægt.
Og han, der de vindige Tanker
Forjog, paa Propheternes Buis,
Han fulgte de levende Franker
Med Sværdet igjen til Paris.

I Ly af den hædrende Palme,
 Du plantet ved Oderen's Kyst,
 Dit Hoved begynder at falme
 Og minder om Alderen's Høst.
 Men ikke blandt Bjergenes Fetter
 Du glemte Din Moder i Nord;
 Du kommer til Bøg og til Sletter,
 At kysse den fædrene Jord.

Betragt da Din sjællandske Broder!
 Hvo veed, om Du atter ham seer?
 Og lyt til de sjællandske Roder!
 Gud veed, om Du hører dem meer.
 Og naar da den kjærlige Stemme
 Dig vinker til Oderen's Kant,
 Du Danmark ikke vil glemme;
 Vi have Din Bugge til Pant.

Sang til Knud Lyne Rahbeks Studenterjub
 i Studenterforeningen den 16de Juli 1825.

En Ridder liig i blanke Vaabenklæder
 Med aaben Hjelm og uforfærdet Bryst,
 En dygtig Svend i Livets Skranke træder;
 Med Svig og BOLD han prøve vil en Dyst.

Dog Fiendens Hær tidt synes altfor farlig,
 Og Mangen flyer med Buler i sit Skjold,
 Bag bredden Grav han leires ræd og varlig
 Og seer paa Stridens Mark fra grønne BOLD.

Held da den Mand, der fra sin Ungdom arver
Et freidigt Mod i Sandheds lyse Færd,
Hvis Foraarssdrøm beholder sine Farver,
Hvis gamle Haand ei slippe vil sit Sværd.

Som Barnets Lyst mod røde Blomster higer,
Lidt Svendens Hu staaer til den høie Kunst;
Men Gubben fold gaaer hjem fra Kunstens Riger
Og troer, at Phantasjens Lys er Dunst.

O Held da den, hvis Lod det blev at finde
Sit bedre Hjem i Skjønheds Blomstervang,
Som til sin Grav beholder vel i Minde,
Hvad Fuglen ved hans Buggeklæder sang.

Ia Held den Mand, hvis Morgenphantasier
Gjenlyse smukt i Livets Aftenfred,
Som trylles ved sin Barndoms Melodier;
Thi Skjønheds Sol for ham gik aldrig ned.

Tøm Glasset ud for Lysets troe Forsægter,
Naturens Ven i sine Rosers Lund,
For ham, hvis Sang gjenlød i trende Slægter,
For Danmarks Nestor, til den klare Bund!

Canuto L. Rahbek

P. Möller s. p. d.

Sat jam carmina te numeris crepitantia pravis
 Docta cohors vexat gloriolæque rapax.
 Hæc modulans præter pastum nullius avara est;
 Innocuum molli conde animal gremio!

Cal. XV. Ian. 1824.

(Misi cum his literis aviculam, ab insulis beatorum ortam.)

S. K. L. Rahbeks mindre Stambog.

Humanitets og Friheds troe Forsægter!
 Naturens Ven i Dine Rosers Favn,
 Hvis Manddoms Ord gjenlød i trende Slægter,
 Tak for den Plads, Du unde vil mit Navn!
 En Plads jeg kunde kun med Smerte miste;
 Men veltilfreds jeg nøies med den sidste.
 d. 2den August 1827.

Til min Betty.

Paa hendes Fødselsdag den 24de August 1828.

God Morgen, Du mit Livs den bedste Glæde!
 Med vores Førstefødte ved Dit Bryst;

Trofaste Kone, Moder til vor Spæde,
Som skjenkte mig en Faders rene Lyst.

Min halve Sjæl, som i et Aar saa trolig
Har deelt min Sorg og Fryd paa hver en Dag!
Bed Dig jeg sandt mit Hjem i egen Bolig
Og bedste Selskab under eget Tag. —

Bær takket Du for Aaret af Din Alder,
Du levet har for mig, min søde Liv!
Kun mens jeg Dig min egen Elskte kalder,
Mit Liv begynder ret at være Liv.

Gud signe Dig, vor spæde Christians Amme!
Bevaret vel for mig og for vor Søn!
Gid Drengen lære snart Dit Navn at stamme,
Og skjenke Dig et Smil til Fosterløn!

Sang til Professor Hansteen.

(3 et Middagselskab den 27de Juni 1830.)

Jorden, vor signede Moder og Amme,
Drømmer sin lange, dybsindige Drøm:
Den var fra Sekel til Sekel den samme,
Stadig i Tidernes flygtige Strøm.
Slægter oprinde,
Slægter forsvinde;
Kloden beholder sin vanlige Skif:
Eldgamle Baner den holder i Minde,
Gaaer, som for tusinde Vintre den gif.

Udlingen granskede i findrige Skrifter,
 Sykket paa Brættet med Tegn og med Tal,
 Grundet paa Jordens de lønlige Drifter,
 Raskløse Liv i dens dybeste Hal.

Hvo kan vel raade

Mørkeste Gaade?

Spørgende Sphinxen for Alle jo laae.

Saa have fristet den himmelske Naade,

Eet af dens hellige Ord at forstaae.

„Herligste Liv har en Dødelig levet,

Raar han har tydet os eet af dens Tegn:“

Det er den Troe, som vor Udling har drevet

Bort fra sit Huus til Barbarernes Egn.

Ei meer i Bøger

Svaret han søger;

Rask i Naturen han henter det selv.

Alt, hvad han aner, hans Rængsel forøger,

Freidigt han gaaer over Bjerg, over Elv.

Held Dig, vor Hansteen! Din Gaade Du løste.

Snildt Du forstod den bedagede Jord;

Selv af den evige Kilde Du øste,

Rævnte for Sphinxen et hemmeligt Ord.

Morriges Graner,

Hjemlige Baner

Drog saa til Hjemmet Din trofaste Aand:

Her er Magneten, som kjærlichen maner

Nordmandens Hjerte med hellige Baand.

Kommende Sæfker Dit Navn vil bevare,

Hansteen! de lydt ville prise Dit Bid;

Evende, som fjernt over Bølgerne fare,
 Ofte vil mindes Din findrige Flid.
 Musernes Sønner
 Jublende skjønner
 Dybt paa Dit Bærd, mens Du vandrer paa Jord:
 Ikke med Guld eller Glands vi belønner;
 Tag mod vor Hilsen og Sang over Bord!

Bed to medicinske Doctorers Promotions-Gilde.

(I Christiania 1830.)

Imellem de Lærde der holdes en Dybt;
 Der vægger sig Een imod Mange,
 Der hjælper det ei, man er bred over Bryst,
 Selv Kjemper for Kampen er bange.
 Der blinker ei Staalet, der drages ei Kniv,
 Det gjælder Dit Hoved, men ikke Dit Liv.

Der strider man ikke for Pengenes Glands,
 Langt mindre for Riger og Lande;
 Man kjæmper om Herrens fortryllende Krands,
 Der pryder den Seirendes Pande.
 Den Slagne forliser ei Blod eller Lem,
 Han tager sin Hat og forføier sig hjem.

Den Strid, udi hvilken den Snilde bestaaer,
 Bestode to dygtige Evende:
 Een fægted i Fjor og en Anden i Nar
 Fra Morgen til Aftenens Ende.

Saa Mange dem fristed med Rænker og List,
Men Marken beholdt dog de Brave tilsidst.

Som Bierne sværme saa bistert i Ring
Fra talrigt befolkede Kuber,
Saa mylred de romerske Gloser omkring
Fra Begges veltalende Struber;
Til Hviire de stak og til Benstre de bed,
Da maatte vel Mangen sig ømme derved.

Ihi hilse vi Alle ved Bægrenes Lyd
De hæderbefrandsede Kjære:
Gid længe de leve til Norriges Fryd
Og blomstre til Norriges Ære!
Gid længe de glædes ved Ring og ved Krands,
Bed Dinenes Brug og ved Farvernes Glands*)!

Og saasom den Gut udi Riddernes Sold,
Der vover sit Liv for hans Ære,
Der følger ham trolig og bærer hans Skjold,
Fortjener berømmet at være:
Saa fylde vi atter et rigeligt Maal
Og bringe de to Responderter en Skaal.

*) Allusion til Disputatsernes Indhold.

Sang ved et Solbryllup.

De kraftige Evende fra Norriges Fjeld,
 De seiled til Gestens Have.
 Ved klingende Bæger i sildige Dvæld
 Forsamled sig ofte de Brave,
 Og Nordmanden sang for en dansk Kammerat
 Om Foser og Nordlys i Norriges Nat.

Bor Vilhelm han sad med en blomstrende Kind
 Paa Nordmandens lystige Bænke.
 Hvi sængslede Norriges Toner hans Sind?
 Hvorfra den usynlige Lænke?
 Han aned, at fjernt paa det nordiske Fjeld
 En Lillie voxede frem til hans Held.

Som Fuglen, der finder sin Mage paa Kvist
 I Granernes mørkeste Skove,
 To stemmende Hjerter de mødes forvist,
 Dem skiller ei brusende Bove.
 Sæt Een udi Best og en Anden i Dst,
 De kjende hinandens fortrolige Røst.

Nu mindes vi her den livsalige Baar,
 Han gif med sin Brud i det Grønne:
 Bor Fæst os betegner, hvad glædeligt Aar
 Til Altret han førte den Skjønne.
 Mens Triflen sloited saa blidt mellem Siv,
 Han slynged sin Arm om den Indiges Liv.

To Elskendes Bryllup, fra Nord og til Syd,
 Den skønneste kaldes af Dage.
 Naar Pagten er prøvet og mindes med Fryd,
 Den skønnere vender tilbage.
 Thi Haabet er hist i det klingende Epil,
 Men her fører Mindet og Lykken sig til.

Lad Tanken da flyve, Du ædleste Par,
 Til Mindets fortryllende Gaver,
 Og see paa det blomstrende Billed, Du har,
 Din Kjærligheds levende Gaver.
 Det Par, vi besynge, beskuer saa fro
 Sin Ungdom fordoblet i to Gange to.

Vi hilse Dig elskede Brudgom og Brud,
 Som fulgtes i Verden saa trolig;
 Nu Høitidens Rose paany springer ud
 Og vækker vor Sang i Din Bolig.
 Hvil trygt i Din Trostabs velsignede Ly,
 Mens Brylluppets Fakler vi tænde paany!

Bed G. H. Waages Bortreise.

Førstkommende Maidag, naar Skoven er grøn,
 Et Savn man i Templet beklager.
 Vor Frue forliser sin trofaste Søn;
 Alf Hallen den Elskede drager.

Dog reiser han ei over Volgen den blaae
 Til Bestens de røde Barbarer.

Rei, Sjælland, hans Moder, saa længe hun maa,
I Favnens den Edle bevarer.

Reis heldig til Sorøs det vaarlige Smil!
Du bliver i Benner's Grindring.
I Sandhed! en halv Snees af sjællandske Mii!
Kun lidet er Tanken til Hindring.

Mens her vi maae høre paa Bægterens Skoe
Og Maanestien vine paa Muren,
Hist Fuglen i Skoven kun bryder Din Ro
Og priser Dig Sommernaturen.

Reis heldig til Absalons deilige Lund,
Til Holbergs den blomstrende Have!
En Hilsen igjennem Din venlige Mund
Til Højskolens Mestres, de brave!

Paa vestlige Volde vil Mænd af Dit Sogn
Om Morgenens vinke med Klædet,
Og stirre paa Støvet, der følger Din Bogn,
Mens langsom den ruller i Strædet.

Og bliver ved Afsked Dig Barmen for trang,
Paa Beien Du finder vel Kraften,
Mens Lærkerne følge Dig Dagen saa lang
Til Sorøs det milde „God Aften.“

Det vildsomme Sind, der er vant til Din Røst,
Bæangstet vil savne Dig ofte,
Og Enker og Arme, der hørte Din Trøst
Omkring paa de fattige Løfte.

Og her det bevidnes ved Vennernes Fæst,
 Mens Vinen i Bægrene daler:
 Vi Alle vil savne vor Ven og vor Præst,
 Den blide, den aandige Taler.

Til Selskabet for de skjønne Videnskaber.

(3 Anledning af den for 4 Romancer udsatte Priis af eet Hundrede Rigsdaler.)

— ταύτης δ' ἀποπαύε' ἀοιδῆς
 λυγρῆς, ἥ τε μοι αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
 τεύρει.

Homer.

Du Selskab, som lydt med Basunernes Tegn
 Poeterne kalder til Sang,
 Som lofter en Byge velgjørende Regn
 Af Digtninger ned over Daniens Egn
 Ved Sølvets melodiske Klang:

Af Musernes Lønde du tager en Tap,
 Da fuse vel Rimene frem:
 Du byder os gjøre Romancer om Rap,
 Du beder om fire, — ja see om du slap!
 Vel tusinde bringes dig hjem.

„At spare paa Rim er urimelig Skam,
 Naar Rimet betales honnet.

Romancer! — en heel ubetydelig Dram
Behøves af Bandet i Musernes Dam
For dem at forfærdige net. “

De bydes for Intet i hver en Avis,
Selv uden Forhaabning om Tak;
Men hundrede Daler! — forførende Priis!
Dig selv har du bundet et grueligt Riis;
Vi komme med Pif og med Paf.

En Sæk med Romancer du har i Behold
Til Julens velsignede Fest,
Din Fred og din Morstab er Pokker i Bold,
Din Leg er forspildt og din Grød bliver kold,
Og slide du skal som en Hest.

Din Fred den er fløiten og Fryden er væk,
Du læser dig sikkert caput.
Du ryfter og blegner vel sagtens af Skræk
Bed Tankerne blot om den rædsomme Sæk,
Som tomme du skal absolut.

I Drømme poetiske Griller og Klang
Som Fluer vil sværme dig om.
Urolig du vender dig mangan Gang,
Du vaagner og — struttende, stoppet med Sang,
Staaer Sækken og venter sin Dom.

Bed Menneffers Lidelser aldrig jeg loe;
Jeg ønsker, din Qual var forbi.
Ugjerne jeg røver min Næste sin Ro,
Dog tager jeg sikkert et Lod eller to
I Sangens det nye Lotteri.

Der høres vindskibelig Støien og Stiim
 Paa hele det danske Parnass;
 En Fodderne fæster i Række med Liim,
 Gens Tanker spoleres af Mangel paa Riim,
 En Andens af Mangel paa Blads.

Men naar nu den svære poetiske Last
 Er sigtet og taget til Doms,
 Undtagen en Haandsfuld, som let i en Hast
 Sig hænger ved Sækken i Rimpningen fast,
 Hvor bliver det tykkere Grums?

Du lever nu selv med de lækkreste høit;
 Men Skrabet, der bliver igjen,
 Den mellemste Sort og det pæreste Pøit,
 Der falder den fræsnere Gane for droit,
 Hvor Pokker skal det fjøres hen?

Du strakte din Kiej over Landet og bad,
 Da myltred Romancerne frem:
 Snart fylde poetiske Padder vor Stad,
 Besudle hver Bog og hvert ugentligt Blad;
 Mon saa du kan frelse dit Hjem?

Revueu.

Faderen.

Leirens Linie Høi og Dal befrandses;
 Baabensjøe Mænd i Ridderspillet

Prøve Kraft og Kunst med Sværd og Landser,
 Bente Seirens Priis af Fyrstens Hænder.

Hør, Musiken over alle Marker
 Kraftig klinger! see, hvor Staalet blinker!
 Og Din raske Skimmel staaer og sparker
 Utaalmelig med de hvide Soffer.

Du staaer eensom mod Kanonen bøiet;
 Verdens Farve for Dit Syn er svunden.
 Skjøndt saa taus, Du rober dog med Diet
 En usynlig Hær af mørke Tanker.

Sønnen.

Længe Verdens Lys for mig var slukket;
 Snart man tæller mine Tankers Hære;
 Læt mit Hjertes Kammerdør er lukket;
 Der et eenligt Billed kun er hjemme.

Hun med den uendelige Blidhed,
 Naar hun mildt fra Guldkarreten hilser,
 Raffens, Armens næsten hellige Hvidhed;
 Hun, hvis Bænde som en Lilie skinner;

Hun med hine brune Krøllers Brimmel,
 Hun, hvis Tanker ere taus Digte,
 Hun, hvis unge Liv er Glædens Himmel,
 Hun, hvis Drøm er skjønne Malerier;

Hende har jeg overmodig faaret
 Til mit Hjertes hemmelige Dronning,
 Skjøndt hun bærer høit paa Hovedhaaret
 Al! en Kreds af store Diamanter.

Faderen.

Længe har jeg læst Din stille Kummer
 Paa Din Kinds foranderlige Roser.
 Og saa har Du tidt i flygtig Slummer
 Thyrtedattrens Navn med Længsel stammet.

Ikke dog en kraftig Yngling synker,
 Dørvældet reent af Skjønhedsglandsen.
 Kreaturet kun veemodig klynker
 Bed at see de blanke Maanestraaler.

Kreaturet sig i Smerte vaander,
 Syler ved en listlig Harpes Toner;
 I sin dunkle Længsel efter Aander
 Ikke det sit blinde Savn begriber.

Og saa Skjønheds Præster ere Helte;
 Ikke ved en himmelsk Aabenbaring
 Blød en Kunstner vil i Taarer smelte;
 Feig han ei bedække vil sit Ansigt.

Ei det stærke Lys hans Die blender,
 Ufravendt han efter Synet stirrer,
 Med et modigt Bryst og travle Hænder
 Hvert et Træk han efterligner trolig.

Ja, om selv i Tornebuskens Luer
 Ham Jehova vise vil sit Afsyn,
 Ikke som en Træl den Rjække gruer;
 Paa den høie Røst han agter freidig.

Hvis Du taale kan det Skjønnes Flamme,
 Gives det Dig hen til Arv og Gie;

Dybt i Dine Tankers lyse Kammer
Gjæster det Dig kjærlig og fortrolig.

Sonnen.

Smuk Din Tale lyder og alvorlig
Som en Broders til en yngre Broder.
Dog — tilgiv mig — vist Du seiler storlig,
Hvis med eget Maal mit Sind Du maaler.

Du er liig en Helt i Oldtids Fabler,
Landets første Mand i Raad og Gjerning:
Fiendeskaren kaster sine Sabler,
Naar paa Stridens Mark den seer Dit Nafn.

Ares liig i Reisning og i Stemme
Sidder Du med Sværdet paa Din Ganger.
Aldrig var Du dog paa Jorden hjemme,
Fremmed er for Dig dens bedste Rose.

Skjøndt min Moder var saa færv og yndig,
Fandt i Dig hun kun en blid Beskytter:
Du blandt Jordens Børn er mild og myndig,
Men i Drommes Verden er Du Fyrste.

Du er aldrig glad, et Alvorstempel
Sidder paa Dit Bryn, som paa Kronions.
Sværmerisk Du tidt i Skovens Tempel
Gensomt taler høit med Alnaturen.

Skjøndt min Grefrygt er meer end sønlig,
Troer jeg ofte, Du med Anger brydes,
At en Bægt paa Bryttet, stor og lønlig,
Bort har drevet Dig fra Livets Haver.

Mig behersker Jordens bedste Lilie,
 Ikke Tankens Drn og Gravens Urner,
 Ikke landsforviist og mod min Villie
 Flygter jeg til Drømmens mørke Rige.

Aldrig dog mit Haab jeg vil forsage;
 Fyrstediademmet ei mig skræmmer;
 Lithon fik Aurora til sin Klage;
 Under Purpur banker ogsaa Hjertet.

Faderen.

Arme Daare! slip da Haabets Anker,
 Følg Din Faders Fjed til Drømmens Rige.
 Bistnok under Purpur Hjertet banker —
 Fly til Tankens Drn og Gravens Urner!

Hun med den uendelige Blidhed,
 Naar hun mildt fra Slotsaltanen hilser
 Raffens, Armens næsten hellige Hvidhed,
 Hun, hvis Pande som en Lilie skinner;

Hun med hine brune Krøllers Brimmel,
 Hun, hvis Tanker ere taus Digte,
 Hun, hvis unge Liv er Glædens Himmel,
 Arme! viid, hun er Din Faders Datter.

Kunstneren mellem Dyrerne.

Der staaer en brunlig Bygning
 Ved Stadens bredeste Plads,

Med et Spiir paa sin Rygning
 Og Ruder af farvet Glas.
 Besejdet i et Hjørne
 Den dølger sin tykke Muur.
 Paa dens Gavle ligge Bjørne
 Med Tigere paa Luur.

Kastanietræer spænde
 For Muren en løvrig Rad;
 Tungt Baazephyrerne vende
 Det semsingedre Blad.
 Igjennem de gængende Grene
 Solstraaler til Salen gaae,
 Og stænke paa Gulvets Stene
 Med Solstjerner smaae.

Der har en Kunstner Bolig.
 Med sine Lærlinges Flok
 Han arbejder trolig
 I Marmorets hvide Blok.
 Hans Hylde i Bæggen prange
 Med Guder af Steen og Leer.
 Paa Gulvet laae der saa mange,
 I hans Hoved laae der fleer.

Over Steengulvets Terning
 Gaaer Mesteren op og ned,
 Beseer sine Svendes Gjærning
 Og hjælper dem paa Gled.
 Han berømmer glad de Dygtige
 Og lærer dem listige Greb,
 Men taler haardt til de Flygtige
 Og dem med det svage Begreb.

Sin Arm, den blottede, stærke,
 Han strækker i Luften lang,
 Og beder dem vel at mærke
 Paa Senernes Drmegang.
 Han peger paa Muskelens Fletning
 Der kryber som en Mal,
 Og beder dem tage dens Retning
 Til Mønster og til Maal.

Fra Skjønheds høieste Himle
 I hans vevre Phantasie
 En Sværm af Billeder vrimle
 Og kræver at blive fri.
 Da sætter han sig fyrig
 Paa sin liden Tabouret.
 See, hvor Haarets Bært balstyrig
 Fortrænger hans Kasket.

Dog ikke han med sin Muse
 Sidder lang Tid i Fred;
 Frem springer en Bog i Blouse,
 Han gør Kunstneren vred:
 „Giv os nu Ferie, Fader!
 Bor Glid er idag forbi:
 Der drives i alle Gader
 Et rædsomt Myrderi.

Oprørets prægtige Banner
 I Luften flyver stolt:
 Man styrter vore Tyranner;
 Man bryder Baand og Bølt.
 Alt Frihedens Helte sig nærme

Med Bøsser, Knipler og Spyd.
 Lyt, hvor de modige Sværme
 Synge Viser af Fryd!

Nu Jødelandets Skjebne
 Staaer tydelig paa Spil.
 Den, der sig ei vil væbne,
 Han maa dog see til." —
 „Er Du nysgjerrig, Snøbel!
 Saa lig af Vinduet ud:
 See paa den drukne Pøbel
 Og paa Gadefredens Brud."

Saa taler den vrede Mester. —
 Men Larmen nærmer sig meer;
 Snart selvbudne Gæster
 I sin Bolig han seer:
 Ind bryder i Mesterens Paasyn
 En Skare, sær og lang,
 Med grimt sværtet Ansyn
 Og med Kjortelen vrang.

De havde blodige Skrammer
 Af Hug og af Stif;
 Infernalske Bredeflammer
 Brændte fra hvert et Blik.
 Deres Ordfører bister
 Hen for Mesteren treen,
 Og Hadet stod i Gnister
 Fra hans Dies brune Steen.

„Du Qvindemand, Du Sløve!
 Baagn op og søl Din Skam.

Du har Kræfter som en Løve,
 Men Hjerte som et Lam.
 I Kunstens vamlø Suffer
 Du forkjæler Din Tand,
 Bryd Dine vælske Duffer
 Og reis Dig som en Mand.

Du kildrer de rige Daarer
 Med Dielyst og Leg;
 Men husk, at den Fattiges Taarer
 Derfor til Himlen streg.
 Nu kan du sone Din Brøde
 I Frihedens Morgengry,
 Mens Tidens Orn skal føde
 Sit Guldæg paany.

Frem, Herrespir at brække
 For at frelse Din Sjæl!
 Træd ud i Borgernes Række
 Som en ærlig Rebel!"
 Dit Hjerte Mesteren tvinger
 Og svarer med rolig Mand:
 „Jeg aldrig Vaaben svinger
 I By paa egen Haand.

Saaare lidet jeg ændser
 Dit myndige Herrebud;
 Inden Lovens hellige Grændser
 Er jeg fri som en Gud.
 I Fredens milde Skygge,
 Bag Lovens Robbermuur
 Vi Kunstnere syse trygge,
 Naar Boldsmand blæser paa Luur.

Hvis Fyrsten min Tjeneste kræver,
 Til Kampen vil jeg gaae:
 Da bringer jeg ham to Ræver
 For blandt Eder at slaae.
 Sikker min Herre forstaaer det
 At dæmme for Oprørets Elv;
 Men hvis han ikke formaaer det,
 Da kan jeg værgе mig selv.

Gaaer bort med Spyd og Stænger
 Foruden al støiende Lyd!
 Ellers I sikker ei længer
 Skal synge Viser af Fryd." —
 Til sin Skare den Fører vinker,
 Og rast paa hans Bud
 I Beiret Sværdene blinker
 Til Huusfredens Brud.

Alle Smaabilleder dyre
 Til Gliserne styrtes brat;
 Med Pistoler blindt de fyre
 Paa Kunstnerens Marmorstat.
 Hvert et deiligt Under,
 Han i sit Liv har skabt,
 Det ligger i saa Sekunder
 Brudt, knust og fortabt.

„Du krybende Skaffer
 Af de Stores Sandsefryd!
 See nu, hvor Folket straffer
 Dit Savn af mandig Dyd." —

Mesteren paa sine Stotter
 Stirrer maaløs og hvid,
 Ei en Fod fra Stedet flötter,
 Forstenet han staaer en Tid.

Men som han staaer og stirrer
 Og ryster paa Kroppen stum,
 Hans Die sig vildt forvirrer,
 Af hans Mund træder Skum.
 De Bæbnede løe ved hans Lader;
 Dog et Trin tilbage de veg:
 Deres Lænders kridhvide Rader
 Stak af til det sværtede Skjæg.

Kunstnerens Dine baade
 De løbe som Hjul omkring
 Paa en vanvittig Maade:
 De bebude sælsomme Ting.
 Bed Bæg var en Rølle stillet
 Af Geg, tung som Staal.
 Til en Halvguds ædle Billed
 Af den han tog Maal.

Den Brygl tre Gange han svinger
 Over Hovedet om:
 Rød Skaren tilbage springer,
 Da mod den han kom.
 Ned iblandt dem den synker
 Saa svær som en Steen,
 Og mangan Gen da klynker
 Med brudne Pandebeen.

Som en Bild af de Brune
 Paa Java gaaer Amof
 Og myrder i rædsomt Lune
 Mænd og Qvinder i Flok:
 Saa farer han med sin Kølle
 Blandt Mængden omkring;
 Som Binger over en Mølle
 Den susende gif i Ring.

De søge Redning i Flugten
 Til Bladsen viid og bred;
 Men efter dem følger Tugten
 Og slaaer iblandt dem ned.
 Det vared ei ret længe,
 Da laae der for hans Dør
 To frifindede Dreng
 Og en lam Redacteur. —

Lærlingen sig fornøier
 Med at see fra Vinduet ud:
 „Hvor dog hele Byen støier
 Af Drab, Skrig og Skud.
 Jeg troer vist, Friheden seirer;
 Thi hisset Drengenes Trop
 Paa Torvets Gliser leirer
 Under Jubel deres Krop.

En Skuffe med Rosiner
 Til Deling de faae,
 Med bedrøvede Miner
 Maa Kræmmeren see derpaa. —

En Sjouer spørger sin Frille:
 „Hvad bringer Du til vort Huus?“ —
 „Hiint Lærred til den Lille,
 Kaffe, Citroner og Snuus.“

Alt Glasferne de røres;
 Rigt strømmer Torvet med Viin:
 Den blodigste Kamp dog føres
 Om Kræmmerens Pengeskriin.
 See, Mester med sin Hammer
 Kommer over dem i Storm:
 Enhver, som han rammer,
 Han vrider sig som en Drm.“

Fyrstens beredne Drabanter
 Med Banderne stred
 I Staden paa alle Kanter,
 Og Kampen var svær og heed.
 Hist tabte Rebellerne Modet;
 Her maatte Rytterne flye;
 De skaanede Borgerblodet
 I den vildførte By.

Men Mesteren grusom farer
 Igjennem Gaden lang;
 Han intet Levende sparer:
 Han gaaer Bersærkegang.
 Blindt i den flygtende Mængde
 Han slaaer for Fode ned:
 Hæren med hele sin Længde
 Da følger i hans Fjed.

*

*

*

Nu var der roligt i Byen:
Snart Maanen søger Skjul
I blødeste Duun af Skyen,
Snart sees det blanke Hjul.
Hjem ride Rytternes Rader
Med Musik, fuld af Fred.
Saa fjernt i de stille Gader
Man hører Hestenes Fjed.

Kunstneren veemodig
Paa en Afviser sad;
Hans høire Haand var blodig
Til Himlen han bad.
Hans Dine sig lufte,
Som en Død var han bleg;
Med de tungeste Sukke
Hans Bryst saldt og steg.

Snart vækkes han af Dromme;
Thi hans Hjerste selv sit Spand
Styrer med Purpurtomme
Til den modfaldne Mand.
Venlig han beder ham træde
Til den svævende Karm,
Og sænker en gylden Kjæde
Over Kunstnerens Barm.

„Du Stærkeste blandt de Kjække
Modtage min Naades Beviis,
Dig skyldes i Kæmpernes Række
For Manddom den høieste Priis.

Frivillig Haand Du rafte
 Til Kamp mod Mord og Bold;
 Din Fødeby du bragte
 Dit ædle Bryst til Skjold."

Den blege Kunstner svarer:
 „Min Fyrste, behold Din Pragt!
 Aldrig ved Kampens Farer
 Jeg søger Guld eller Magt.
 Heltenes Kors i Sløise
 Bar aldrig min Attraa;
 Paa fremmede Grændser strøise
 Idag Du mig saae.

I min Kunst har jeg hjemme
 Som en Mester i mit Fag;
 Allerhelst jeg vilde glemme
 Mit Blodværk idag.
 Formørke vil dets Grindring
 Min Billedverdens Glands,
 Og lægge hæslig Hindring
 For mine Syners Dands.

I mit Bærksted, det stille,
 Siger jeg Verden farvel,
 Vil aldrig Dommer spille
 Og ei slaae Folk ihjel.
 Paa Mindets sorte Tavle
 Vil denne Dags Bedrift
 Som et Spøgelse kravle
 Med affhyelig Skrift."

Fragmenter.

1.

Af et dramatisk Digt.

Et Torv ved Havnen.

En ung Mand til Hest.

Trofaste Ganger! tving Din Flyvelyst,
 Jeg klapper jo Din sorte Svanehals
 Og vil, at Du med sindig verlet Fod
 Din Herre skal igjennem Staden drage.
 Thi ret i Nag jeg nu betragte maa
 Det steenbeklædte Torv og Havnens Bølger,
 Hvorfra den lette Morgenluft mig bringer
 Et lifligt Aandedræt, og Den hift,
 Som løfter sine rigtbeklædte Bøge
 Høit over bredden Band. Beemodig-fro
 Jeg seer den velbekjendte Skueplads,
 Hvorpaa tilforn min Skjebne drog for Lyset
 Et deiligt Optrin af mit unge Liv.
 Hvor her er taust! hver Borger med sin Hustru
 Nu sover bag det blommede Gardin;
 Kunns Nattens tungtbeklædte Bægter tramper
 I fjerne Stræde med beslagne Skoe.
 Halv staaer i Bandet Solens røde Skive,
 Og over den er hængt en fulsort Sky,
 Ret som en Røg fra Himlens Morgenflamme.
 Urolig flakker Maagen med sit Skrig
 Og strøiser Bølgen med sin hvide Fjær.
 O, det af Menneſker forladte Landſkab
 Jeg uforstyrret nu befolke kan
 Med min Erindrings skjønne Phantasier.

Den sidste Gang, da Holmen hist var grøn,
 Man feired der i Skovens Ly en Fest;
 Og mens de mangefarvede Lamper smukt
 Belyste Bøgens nyligfødte Blade,
 Paa Lundens Græs en Pigeslof i Dandsen
 Bevæged let den silkeklædte Fod.
 Afstand, langt fra Fløiternes Musik,
 To grønne Tuer hæved sig i Skyggen
 Af Haslers mørke Løv, tæt ved hinanden.
 Jeg paa den ene sad, men paa den anden
 En liliearmet Pige; hendes Sommerhat,
 Tilbagekastet paa det blonde Hoved,
 Fremviste den med Krøllers gyldne Pragt
 Behængte Bænde. Hattens røde Bænde
 Løst slagred om den marmorhvide Hals.
 Med venlig Modstand hendes spæde Fingre,
 Som fast indspærredes af min brede Haand,
 Bevæged sig mod overlegne Styrke,
 Ret som en fin Kanariesugl, der spræller
 I Drengens Næve med forgjæves Kjæmpen.
 Men om og dristig gled min Tales Flod
 Fra Læbens Rand, og under Nattens Blaae,
 Bestrøet med alle Stjerner blanke Kors,
 Vi slutted en bestandig Elskovspagt. —
 Dog, naar en Ungerfærd, med Mod og Sundhed,
 Ei tvunget er ved Savn af røden Guld,
 Da lader han sig ikke lang Tid fængsle
 Til samme Plet, som Gaardens Hund, der trofast
 Og dum fra Aar til Aar, selv fri for Lænker,
 Bevogter samme Huus. En Morgentime
 Jeg paa en Lyftgang ud af Stadens Port
 Sik Die paa en Flok af djærve Krigsmænd,

Hvem Hærens Hovding havde givet Hjemlov.
En spillede paa den brune Fiolin,
De Andre gif da efter Strængens Hvielen
Med rappe Fodtrin paa den brede Bei.
Lidt længer borte holdt en Reisevogn.
Omkring en Serviet, som bredet laae
Ved Grøstens Rand, med Glas og Pølse,
Førtrolig Mænd og Qvinder havde leiret
Sig i det grønne Græs; men deres Hest,
For Trensen fri, med Pose for sin Mule,
Begjærlig fraadsed i det friske Hø.
Lidt længer borte gif en rast Thyroler
Med Randsel paa sin Ryg og revne Skoe.
Han spillede Bold med sin Kasket og jodled
I Sky; men Skov og Høi tilbagesendte
Ham en trefoldig Gjenlyd i den rene Luft.
Da kom en mægtig Vandrelyst mig paa;
Foruden Afsted jeg til fjerne Lande
Begav mig bort. Men nu, da Markens Føster
For Sneens Dække fri sig hæver frem,
Nu smelter som en Snee den kolde Glemsel
Bort fra mit Bryst, og Kjærlighedens
Gjenfødte Rose skyder atter Blad.
Den brune Rattergal i fjerne Buske
Fornyder med livsaligt Fløitespil
Det halvforglemte Mindes Røst. — Nu vil
Jeg ride til den vilde Mark; men naar
Den gyldne Foibos sender sine Straaler
Igjennem Jaloufiets grønne Hegn,
Og vækker af sin Sovn den spæde Jomfru,
Da sætter jeg min Spores blanke Stjerne
Paa Hestens Bug og haster hid i Spring,

At see paany min Sjæls udvalgte Dronning.
 Frisk frem, min Ganger! følg Din Ghyvelyst.

Chor af Gyns Jomfruer og Ungkarle.

Ungkarle.

Med sin himmelske, bredtnedpladskende Flod
 Stygt natlige Regn har beskyllet mit Torv.
 Dog lidet jeg frygter for Vand og Morads,
 Thi den mægtige Stovle bedækker min Fod.
 Frem træder jeg rast
 Mod det søilebefrandsede Raadhuus.

Jomfruer.

Jeg kun langtsomt skrider fra Steen til Steen,
 Og sanker min Kjortels Liliefold
 Med min Jomfruhaand over Ankels Knup,
 Over Sviflens yndigtvævede Blomst;
 Thi gys jeg maa
 For et Stænk fra trampende Stovle.
 Efter Ligevægt søger min skjælvende Haand,
 Thi min Skikkelse hænger, med udstrakt Arm,
 Paa en eneste Taa. Den bæres af Luft
 I svævende Stand. O, var jeg dog vel
 Bed Dnsfernes Maal,
 Bed de stolttopstigende Fliser.

Ungkarle.

Slig, Du listigt i Flor ind-
 hyllede Jomfru,
 O, Du min Drøms henrivende Billed,
 Hvi Du til Borgen henslytter Din Fod?

Jomfruer.

Længe for Morgenens Barn

Med sin Purpurhaand
 Af den glimrende Guldkurv
 Tog sine Roser,
 Bore Fædres ærværdige Flok fremvandred
 Ander Rattens med Sølvglædes tindrende Loft
 Til den marmorbekrandsede Højsal.
 Nu forventningsfuld og med Bidebegjer
 Jeg betræder det hellige Torv;
 Thi speide jeg vil, hvilket Viisdomsord
 Hift ved det natlige Lys
 I det pudderbestænkede Hoved
 Er fofret i Løndom.

Ungkarle.

Dele, ja dele jeg maa Dit Bidebegjer,
 Du min Stads elskværdige Krone!
 Men ei lang Tid svæve Du skal i Tvivl,
 Thi see hift, see hift,
 Hvor den raslende, kobberbefæstede Port
 Vidt aabner sin Mund,
 Langsomt, langsomt
 Med befindige Skridt træder nu frem
 Paa Hliferne's Hirkant
 Stadens Herfer, den spanskrorbærende Drot,
 Min Byfogeds gudlige Hoved.

Byfogeden.

Mit ædle Folk! mærk paa Din Herfers Ord!
 Rundgjøre vil jeg, hvad til Stadens Læve
 I flummerløse Rætter jeg har udtænkt.
 Med Glæde sender jeg mit Herferblik
 Ud over Byens Areds. Thi vidt og bredt
 Jeg viner Spor af Borgerfjnd og Velstand.

2.

Mellem Ellestub og Torn
 Der, hvor Hjorten skrider,
 Stroisfed al vor Slægt tilforn
 I de gamle Tider.
 Qvinden, med sit lange Haar,
 Staaer og plukker Blommer;
 Manden med sin Bue gaaer,
 Priser evig Sommer.

Udi Skoven groer en Lind,
 Linden bær' en Rede.
 Reden er af Ratteskind,
 Tiint og blødt at brede.
 Har den Ravens Æg i Gjem?
 Sover der en Killing? —
 Op af Reden stikker frem
 Benet af en Twilling.

3.

Vor Verden priser jeg tusindfold,
 Gen Side bestandig den grønnes,
 Naar her den salmer og vorder gold,
 Den hieset atter forskjønnes;
 Naar Syden ældes og gaaer paa Lud,
 Staaer Norden flædt som en yndig Brud.

4.

Til Kamp jeg fordrer dig, du gamle Blinde!
 Som leder Daaren i dit skjulte Baand.
 Træd frem med Rummet's Kræfter i din Haand!
 Den raske Spot, som kyser Mand og Kvinde,
 Dig kræver frem til Kamp, du gamle Blinde!
 Prøv, om du kan en Dval og Rædsel finde,
 Som bøier ned en fri, forvoven Mand.

Ja, høit erklærer jeg mig selv for myndig,
 Løs er jeg bristet fra din Modersavn.
 Slet af din Børnedliste slur mit Ravn!
 Og hver din Skat, som Drengen kalder yndig,
 Og hver en Daad, den Feige kalder syndig,
 Den spotter jeg, Natur! thi jeg er myndig,
 Løs er jeg revet af din Modersavn.

For Mandens Dval der gives skarpe Grændser,
 Og den, der gjør sit Bryst mod Skjebnen fast,
 Kun lidet dine vilde Kræfter ændser,
 Hans Dval kun rækker til Bevidstheds Grændser.

5.

Der sødes skal en Art foruden Kræfter,
 En Slægt, som Intet kan og Intet vil.
 Kun Hines djærve Sang den vrænger efter,
 Og døver Folket med sit Virespil.

For Gen, der løfter sig paa egne Binger,
 Skal Snese pynte sig med laante Fjær.

Dg hver en mandig Røst et Echo bringer,
Som stralder i den hele lange Hær.

En til en prægtig Sang sin Tanke samler;
Hans Mund er aaben og hans Stræng er stemt.
Men han i Mulighedens Mørke samler;
Thi, hvad han synge vil, han har forglemmt.

I eet Minut han lader, som han raser;
Men pludselig han bliver rørt og om.
Dg medens han med Skoggerlatter spaser,
Med Gæt han brister i en Taarestrøm.

I eet Secund han følger Schillers Banner,
Saa er han strax af Wessels Aand besat;
Nu efter Heines Pibe han sig danner,
Gjør saa en lille Flugt i Nordens Nat.

Syv Mander i hans drufne Hoved stride;
Han taler græsk, romantisk, tydsk og fransk.
Paa eengang Troubadour og Homeride —
Syv Tunger bruger han, men ingen dansk.

Dg danske Mænd, som høre paa hans Toner,
Forundret spørge: hvilken selsom Lyd?
Er det den danske Røst i Egens Kroner?
Er det en sjællandsk Piges Hjertensfryd?

Men det skal være Blod af Stammens Arer,
Som flyder i den brave Sangers Bryst.

Dg det skal være Folkets Fryd og Taarer,
Som klinger i den danske Digters Røst.

6.

Gem Maaner for vort første Barn
Er nu i Livet svundet,
Dg Moder dette bløde Garn
Har til hans Fodder vundet.

Nu svinder daglig Nøglets Bægt,
Dg Moders Flid den roser;
Men vore skal den lille Knægt
Om Kaps med fine Hosser.

7.

Udrig af Bøger og malede Blade
Kan du begribe den store Natur.
Fuglen maa høres i Skov, under Blade,
Nat er dens Sang, naar den sængsles i Buur.

Fuglenes Brimmel,

Blomsternes Stimmel

Den maa du see, hvor den sættes af Gud.
Stjernernes Gang paa den natlige Himmel
Tager sig slet paa Papirerne ud.

8.

Stungfjindige Timer jeg ofte beklager
 Dig, det nittende Sæls forstandige Mand.
 Poesiens Blomst er forbrændt paa din Ager,
 I en Orken du søger Forjættelsens Land.
 Din Dreng er en Olding, der aldrig skjemter,
 Hans Musik er Rebellerens Klokke, der klemter;
 Han af Brede er bleg,
 Og Drab er hans Leeg.
 De smaae Cannibaler med blodige Fingre
 Kun dandse, naar Oprørspiberne skingre.

Du har Ret: det er ude med min Poesie,
 Nu vælter jeg Kunstens foragtede Alter.
 Forgjeves man byder mig nyt Rangleri
 Og viser mig Helten i Blik og i Pjalter:
 Forgjeves af Kunsternes høie Ruiner
 De pene Kasteller man findrigen kliner;
 Af det ældgamle Spil
 Ei daares jeg vil.

Lad Dækket gaae ned, jeg er lige glad;
 Mit Harhundredes Kunst kan jeg udenad.

Og dog — hvad er Livet, naar Kunsterne flygte,
 Naar Alvor boer under Loftet af Is?
 Et bælmørkt Huus, uden Lys eller Lygte,
 Og Linden for Dør med sit kulsorte Riis.

**Oversættelser af Homeriske
Digte.**

I.

Homers Odyssees

sej første Sange.

(1825).

Min inderlig elskede Fader

Rasmus Møller

i Rjøbeløv

tilegner jeg med Høiagtelse og sønlig Taknemmelighed denne
Oversættelse.

Forste Sang.

Indhold.

Athene henvender sig i den olympiske Forsamling til Zeus med en Bøn for Odysseus, hvem Nympfen Kalypso havde berøvet sin Frihed. Zeus lover at staae Kongen bi, og Athene begiver sig til Ithaka, for at sætte Mod i Telemakhos. I Skikkelse af Laertiernes Fyrste Mentos, betragter hun med Harmes Beileres Raadhed og raader Unglingen, først at vise disse besværlige Gæster bort af Huset, og derpaa selv drage bort for at opspørge sin Faders Opholdssted. — Efterat Gudinden er forsvundet, irettesætter Telemakhos sin Moder, der har begivet sig ned i Gæstefalen; derefter tiltaler han Beilerne med Djarvhed. Man studser over hans myndige Opførsel, og, efterat Eurymakhos forgjeves har søgt at udfritte ham om Gæstens egentlige Væsen, adskilles for denne Dag Selfabet.

Manden besynge du, Musa! den heel forslagne, der slakked
 Vidt om Land, da forstyrret han havde det hellige Troja.
 Heel mangfoldige Byer han saae, og begreb deres Væsen;
 Og saa mangel en Sorg i sit Sind, paa Havet, han udstod,
 5 Stræbende svart, for at frelse sit Liv og for Evendenes
 Gjemkomst.

Ikke han Evendene redded endda, skjøndt ivrigt han stræbte;
 Thi, ved formastelig Daad af dem selv, tilhobe de dræbtes.
 Daarlige Mænd, som Dønenes Flok, for den himmelske
 Solgud,

Slagted; men denne til Straf deres Gjemfærd gjorde til Intet.

- 10 Derom Gudinde, du Datter af Zeus! fortælle du Noget.
Hver en Mand af de Andre, der slap for det grusomme
Manddrab,

Sad i sit Huus i Behold, efter Farer paa Band og i Leding.
Ham alene, der savned endnu sin Viv og sin Hjemfærd,
Holdt den ærværdige Mø, den holde Gudinde Kalypso,

- 15 Hvi i de hvælvede Grotter, og ønsked ham gjerne til Husbond.
Men da det Aar nu kom, i de rundtomløbende Tider,
Da ham af Guder bestiftet det var at finde sin Hjemstavn,
Ithakas Land, dog ei han endnu var sluppet for Modgang;
Ei sine Kjære han fandt. Nu samtlige Guder ham ynkede,

- 20 Blot paa Poseidon nær. Han bistert hadede Odysseus,
Gudernes Jævning, til atter han fandt sit Ithakas Land.

Hiin var vandret afsted til de langt bortfjernede Blaamænd,
Jordens den yderste Slægt, hvis Stamme sig deler i to Folk:
Deels de bygge, hvor Sol gaaer ned, og deels, hvor den opstaaer

- 25 Did han gif, Hekatomber af Lam og Dyr at gjæste;
Der ved Gildet han sad og forlystede sig, medens de Andre,
Hos den Olympier Zeus, udi Borg forsamledes Alle.
Først fremsførte sit Ord hiin Guders og Menneskers Fader:
Ihi han erindred i Sind den anseelige Hovding Agisthos.

- 30 Hvem Agamemnons den herlige Søn, Drestes, ihjelslog.
Bel ihukommende ham, til de evige Guder han talte:

O! kortlevende Mænd, som stedse paa Guderne klage!

Ihi fra os man siger, at Ondt oprinder, dog selv de
Skabe ved fræk Bedrift, mod Skjebnens Villie, Sorger.

- 35 Ret som Agisthos nys, mod Skjebnens Raad, den Atrides
Hustru tog, og ham selv, da til Hjemmet han kom, ihjelslog;
Skjøndt den svare Jordærv han vidste; vi varede ham forud;
Argosbetvingeren Hermes, den Speider, vi skikkede til ham.
At han ikke ham selv skulde slaae, ei tage hans Hustru;

- 40 Ihi, fra Drestes' Haand, for Atriden Hevn vilde times,

Naar han til Ungkarl blev, og begjered at raade for Riget.
 Sligt Hermejas besol, men ei han boied Agisthos;
 Skjøndt han vilde hans Vel: nu denne har bødet for Alting.
 Ham gjensvarede da den lysblaaøied' Athene:

- 45 O! vor Fader Kronion, du alle de Bældiges Høvding!
 Hiin, ved den heel retfærdige Død, nu ligger paa Jorden:
 Falde som han bør Hver, der øver deslige Bedrifter.
 Nu bekymres mit Sind for den klogtige Konning Odysseus.
 Ham den Arme, som, fjernt fra de Kjære, bestedes i Jammer
 50 Gist paa det vandomskyllede Land. Som en Navle paa Havet,
 Ligger den træbevorede Holm, hvor Nymfen har hjemme,
 Datter af Atlas, den snedige Mand, der kjender tilfulde
 Havets de samtlige Dybder, og selv opløfter i Haanden
 Hine de mægtige Støtter, som Jord adskille fra Himmel.
 55 Datter af ham fastholder den Arme, den jamrende Høvding:
 Hun bestandig med blød og med sledskbedaaende Tale
 Smigrer ham, at han skal glemme sin D; dog Manden Odysseus
 Inderlig higer at skue den Røg, som løber i Luften
 Fjernt paa hans Land: ja han ønsker at døe. O! røres dog ikke
 60 Snart dit Sind, du olympiske Drot? Har aldrig Odysseus
 For, ved Argiernes Snekker, din Gunst erhvervet ved Offer,
 Gist paa den troiske Mark? Hvi vredes du nu da saa
 grunt Zeus?

Da gjensvarede Zeus, hiin Sky-forsamlende Herster:
 Gvilket et Ord, mit Barn, undslap dig fra Tændernes
 Ringmuur?

- 65 Hvordan skulde jeg vel forgjette den Hedling Odysseus,
 Som over Menneſter ſtaaer i Klogt, og ofte ſit Offer
 Bragte for evige Guder, der boe paa Himlen, den brede.
 Dog den Jordsomfarner Poseidon hader ham bittert,
 Altid for Polyfemos vred, hvis Die han blindet,
 70 Hiin guddommeligſtærke Kyklop, hvis Kraft er ubændig

Fremfør de andre Ryfloper. Ham har den Nymfe Thoosa,
 Datter af Phorkys, en Drot i det høstberøvede Saltvand,
 Hun, der i hvælvede Grotter, i Lon, omfavned Poseidon.
 Derfor berøver vel ei hiin Jordomfavnér Poseidon
 75 Helten Odysseus Livet; men tumler ham langt fra sin
 Hjemstavn.

Dog, nu ville vi her tilsammen Alle beraadslaae,
 Hvordan hans Hjemfærd bedst kan skee. Sin Harmé Poseidon
 Lade nu fare: paa ingen Blis, i den trodsige Tvedragt,
 Kan han alene bestaae, mod alle de levende Guder.

80 Ham gjensvarede da den lysblaaøied' Athene:
 O! vor Fader Kronion, du alle de Vældiges Hovding!
 Hvis da dette behager de salige Guder tilhobe,
 At den kraftige Kjemper Odysseus atter skal hjemgaae,
 Sende vi fluy dit Bud, den Argostvinger Hermejas,
 85 Til det ogysgiske Land at gaae, for snarlig at melde
 Nymfen, den deiligkrølledé Mø, din faste Beslutning,
 At den kraftige Mand Odysseus atter skal hjemgaae.
 Jeg til Ithaka vandrer afsted, hvor mere hans Søn jeg
 Vækker med Ord til Daad, og sætter ham Kraft i hans Hjerte.
 90 At han maa stærne til Ting langhaarede Mænd af Athaja.
 Samt tiltale de Beilere djærvt, som slagte bestandig
 Brimlende Hjorder af Faar og det Fod-fremsløbende Hornaræg.
 Sende ham vil jeg til Spartas By og det sandige Pæloz,
 Hvor han, maaskee, kan spørge sin elskede Faders Tjenkomf.
 95 Samt erhverve sig selv, blandt Folk, et berømmeligt Rygt.

Talende saa, under Fod hun binder de deilige Saaler,
 Hine de himmelske, gyldne, med hvilke hun skrider paa Bændi
 Og den umaalede Jord, saa rap som Pustet af Binden;
 Greb saa den kraftige Stang, velspidset med skarpeste Kobber.
 100 Bægtig og stærk og stor, med hvilken den Vældiges Datter
 Tvinger de modige Rader af Mænd, paa hvem hun er opbragt.

Red ad Olympens Lunde hun gif, med ilende Godtrin;
 Stod saa paa Ithakas Land, i den Hovding Odysseus'
 Borggaard,

Ude paa Tærskel ved Porten, i Haand den Kobberne Landse,
 105 Liig en Gjest af Huset, den Drot for de Tassier, Mentos.

Der paa de Beileres Flok hun traf. De driftige Helte
 Glædede Sindet med Tavl i Bræt, for Døren til Huset,
 Leirede trindt paa Huder af Rød, som de selv havde slagtet.
 Blandt dem gif der Herolder og flinkt opvartende Evende.
 110 Somme beblandede Vand med Biin tilsammen i Kummer:
 Andre de vifkede peent, med den rundtomhullede Søvamp,
 Borde, som op de stillede, og deelte den yppige Rjodmad.

Hende den deiligskabte Telemakhos vinede tidligst,
 Mens udi Beilerens Flok han sad, bespændt i sit Hjerte.
 115 Taus han i Tankerne saae sin Fader, fra fremmede Lande
 Kommende hjem, adspredte de Beileres Flok i Huset,
 Selv erhverve sig Roes og igjen beherske sin Rigdom.
 Tænkende Eliht han iblandt dem sad og vined Athene.
 Strax til Porten han gif; thi stærkt oprørtes hans Hjerte,
 120 Over at Gjest maatte vente for Dør; han nærmed sig derfor,
 Greb hendes Hoir med sin, og tager mod Landsen af Kobber;
 Derpaa med disse bevingede Ord tiltaler han hende:
 Hil dig, vor Gjest! velkommen du er. Naar først ved
 vort Maaltid

Dvæget du haver dit Sind, fortælle du siden dit Grind'.
 125 Talt, foran han begav sig og fulgtes af Pallas Athene.
 Men, da de kom derind i den meget anseelige Bopæl,
 Op han stillede Landsen ved een af de kneisende Sviler,
 Ind i det vaabenbevarende Skab, det blankede, der hvor
 Helten Odysseus havde mangfoldige Landser i Gjemme.
 130 Hende han satte paa Thronen, belagt med det fineste Pinned,
 Peent udskaaen og smuk: ved Foden en Skammel var anbragt.

- Selv han stilled derhos sit kunstige Sæde, dog adskilt
 Noget fra Lauget, at ei hans Gjæst, besværet ved Larmen,
 Skulde til Mad faae Lede, naar mellem de Frække han fandt sig
- 135 Samt, for at fritte ham ud om sin lang Tid savnede Fader.
 Band til Hændernes Tvæt udgyder en Terne fra Randen,
 Prægtig af Guld og skøn, i det sølverne Bækken, og bad dem
 Vaske sig; derpaa frem hun stilled det blankede Madbord:
 Skaffersten selv derefter, den værdige, bragte dem Brodet;
- 140 Stilled saa Ret ved Ret, meddelende venlig sit Forraad:
 Nu den Marskalk bragte dem ind, paa det løftede Smulds,
 Allslags Kjød, og stilled paa Bord forgyldene Bægre:
 Tidt Herolder iblandt dem gif, og skjenked af Vinen.
- Ind da Beilerne kom, de dristige Svende, som alle
- 145 Toge den vanlige Plads, i Rad paa Stol og paa Loibænk.
 Derpaa Herolderne Band paa Hænderne gyder dem Alle;
 Brød opstablede Ternerne høit i Kurvene for dem.
 Nu mod det vel tillavede Maal de Hænderne langed;
 Knosene fyldte med Drif, til perlende Rand, deres Kummer.
- 150 Men, da nu Hver havde stillet ved Drif og Spise sin Attraa,
 Hver i den beilende Flok, deres Hu henvendtes til Andet,
 Sang og springende Dands; thi Sligt er et Smykke for Gildet.
 Derfor i Femios' Arm nedlægger Herolden en Cithar,
 Heel af Guld; thi tvunget han sang for det beilende Selskab.
- 155 Han udi Strængene greb, den listlige Sang at begynde.
 Unglingen da tiltaler den lysblaaied' Athene,
 Rækkende hen sit Hoved, at ikke han hørtas af Andre:
 Fremmede Ven! mon fortørnes du vil for det, jeg dig siger?
 Disse henvende nu Hu til Sligt, til Sang og til Cithar,
- 160 Let, da foruden Erstatning de tære den fremmede Velstand,
 Medens at Gierens Been, de sneehvide, smuldres af Regnskyl,
 Liggende fjernt paa Land, eller Bølgen dem ruller i Havet.
 Dog, hvis Ithakas Kyfter de faae ham atter bestige,

Onsket de vistnok Alle behændige Gødder at eie,

165 Fremfor at være forsynede vel med Guld og med Klæder.
Men en beklagelig Død han fik: for os er der aldrig
Haab; om endog en Mand af de Jord-betrædende Slægter
Melder, han kommer igjen: fortabt er stedse vort Gjensyn.
Men een Ting du sig mig nu og forkynde med Sandhed!

170 Hvo er du selv og hvorfra? og hvor er din By og din Fader?
Si mig, paa hvilket Skib du kom; hvorlunde dig Sømand
Førte til Ithaka hid; hvad Mænd de rose sig være:

Thi slet ikke jeg troer, at du hid est vandret paa Foden.
Ogsaa du dette mig sig forsand, saa at rigtig jeg veed det,

175 Om først nylig du gjæster vor Sal, eller før med min Fader
Gjæsteforbundet du var. Mangfoldige vandrede fordum
Hid til vort Huus; thi han selv var en mildtindbydende Herre.

Ham gjensvarede da den lysblaaøied' Athene:

Dette jeg nu vil strax forkynde dig gandske nøiagtig:

180 Mentos, Anthialos' Søn jeg er; af den fløgtigste Fader
Roser jeg mig, og behersker det aarebehændige Tasos.
Nu hidkommet jeg er med Skib og med Svende, paa Toget
Over det mørkblaae Band, til Folk med det fremmede

Mundsprog:

Erts fra Temesa jeg henter og bringer dem Jernet, det blanke.

185 Skibet jeg stilled paa Kyften af Land, assides fra Byen,
Dybt i den rheitriske Bugt, ved det træbevorede Rejon.
Slægtnedarvede Benner fra fjernere Tider at være,

Rose vi os, om du selv gaaer hen, at spørge den Gamle,
Helten Laertes, der ei — saa sig de — kommer til Staden

190 Meer; men hiøset paa Marken af Sorg nedbøies alene,
Blot med en Tjenestegvind, der bærer ham Maden og Drikken
Frem paa hans Bord, naar ved Elid hans Lemmer betages
af Alsmagt,

Medens han kryber omkring i den rankebevorede Trægaard.

- Hid jeg drog; thi fortalt mig det var som vist, at din Fader
 195 Sad igjen i sit Land: dog Guder forsinkte hans Hjemfærd.
 Død paa Jorden er ei endnu den Hedling Odysseus:
 Rei, som Fange han holdes etsteds paa Havet, det brede,
 Tjernet paa den vandomsfyllede Holm. Han standses af vilde,
 Boldsomme Mænd, der med Magt etsteds beholde ham hos sig.
 200 Dette jeg forudsige dig vil, som evige Guder
 Skyde mig selv i Sind, og som vist jeg mener vil time,
 Skjondt ei Seer jeg er, og ikke forstaaer mig paa Fugle:
 Ikke forblive han skal fra den meget foronskede Hjemstavn
 Lang Tid skilt, selv ei, om bundet han ligger i Jernbaand;
 205 Let optænkter han Raad til Flugt, ved de sindrige Paafund.
 Dog een Ting du sige mig frem, og forkynde med Sandhed:
 Om tilvisse du est en Søn af Manden Odysseus;
 Thi paa dit Hoved og listige Blik særdeles du ligner
 Ham. Heel tidt med hinanden tilforn vi pleiede Samvær.
 210 Før til Troia han drog, hvorhen tillige de andre
 Ypperste Mænd af Argos begav sig paa bugede Snekker.
 Siden jeg aldrig Odysseus saae, ei skuedes af ham.
 Gam den forstandige Svend Telemakhos giver til Gjensvar:
 Dette jeg vil, min Gjæst! forkynde dig gandske noiagtigt:
 215 Moder har sagt, at hans Søn jeg er; dog ikke jeg selv kan
 Vide det vist; thi selv har jo Ingen erfaret sit Udspring.
 O! hvor jeg ønsked, man kaldte mig Søn af en mere lyshjæ-
 Mand, hvem Alderen traf, mens i Ro han bestyred sin Velstand.
 Nu den meest usalige Mand, af dødelig Afkom,
 220 Har — saa siger man — givet mig Liv, da saa du mig spørger.
 Gam gjensvarede da den lyseblaaøied' Athene:
 Sandelig! ei den Slægt, der i vordende Tider forglemmes
 Himmels Guder dig gav, da Penelope fødte dig Saadan.
 Men een Ting du sige mig frem og forkynde med Sandhed
 225 Hvad betyder den Svær og Sværm, og hvad er paa Færde

Fest eller Høitidsfærd? Ei Hver medbringer sit Tilskud.
 Saa den ubændige Flok mig tyffes at drive sin Raadhed,
 Svirende her i dit Huus. Oprøres maa vel en Fremmed
 Bed deres ublue Sæd, naar han sindig træder iblandt dem.

230 Nu den forstandige Svend Telemachos giver til Gjensvar:
 Fremmede! Siden om dette du selv mig spørger og fritter:
 Forhen kunde vel dette vort Huus bemidlet og herligt
 Kaldes af Folk, med Skjel, da hiin besandt sig i Hjemmet.
 Nu er vor Lod omstiftet af vanheldbringende Guder,

235 Hvilke hans Færd fordølge saa reent, langt meer end et andet
 Menneskes Færd. Selv ikke hans Død jeg sølte saa bittert,
 Hvis han i Fællernes Rad var dræbt, paa Marken ved Troja,
 Eller i Bennernes Favn, naar Kampen han først havde fuldendt.
 Sikker Althæernes Folk ham da havde bygget en Gravhøi,

240 Og et berømmeligt Navn han sin Søn havde lært i Tiden.
 Gandske forglemte af Rygtet ham nu Harpyerne henrev;
 Bort han svandt uden Navn, uden Ry; kun Smertes og Taarer
 Efterlod han til mig. Dog ikke jeg klager og suffer
 Gne for ham: nei, flere Betyrninger Guderne gav mig:

245 Alle de ypperste Mænd, som raade for Landene rundtom,
 Same, Dulichios-Land og det skovbegroede Zakynthos,
 Ogsaa Enhver, der befaler som Drot paa Ithakas Fjeldland,
 Alle begjære min Moder til Biv, udsuende Huset.

Ei det hæslige Bryllup hun afslaaer; ikke formaaer hun
 250 Grændser at sætte for Sligt; men hine forarme ved Graadsen
 Gandske mit Huus: paa mig selv de snart forgribe sig voldsomt.

Derpaa med dybtfølt Harm gjensvarede Pallas Athene:
 Guder! tilvisse du høiligt den sjernt omflakkende Fader
 Savner, at han kunde løfte sin Haand mod den ublue Beiler.

255 Derjom han nu kom hid, og hift i Døren for Salen
 Stod, og havde sin Hjelm, et Skjold, to dygtige Landser,
 Saadan en Helt, som i fordums Tid jeg lærte ham kjende,

- Mens i vort Huus han sad og drak, og gjorde sig lystig,
 Da fra Ephyra han kom og fra Ilos, Mermeros' Arving;
 260 Thi didhen paa det hurtige Skib begav sig Odysseus,
 Mand-fordærvende Gæst at hente, han agtede dermed
 Pilens den kobberne Braad at salve; men ikke dog Manden
 Skjenked ham Sligt; thi han frygted de altid levende Guder.
 Da min Fader ham gav deraf; thi han elsked ham høilig.
 265 Saadan i Kraft skulde nu blandt Beilerne færdes Odysseus:
 Alle da finge de stakket Liv og beskere Bryllup.
 Dog i Gudernes Skjød det ligger at raade for Saadant,
 Om hjemkomme han skal til Havn, engang eller aldrig,
 Her i sin Sal. Men dig opmuntrer jeg vel at betænke,
 270 Hvordan du Beilernes Gløf kan bedst forjage fra Stuen.
 Dette du mærke dig vel, og lægge min Tale paa Hjerte:
 Strax i Morgen til Ting Alkhaia's Helte du stævne,
 Samt fremsføre dit Ord, og Guder du kræve til Bidne.
 Beilerne dristig befal, at sprede sig til deres Eget,
 275 Og, hvis din Moder i Sindet begjærer at kaare sin Husbond,
 Strax hun begive sig bort til sin meget formaaende Fader.
 Der de berede da Høitidsfærd, og rigeligt Udstyr
 Lave de til, som følge jo bør med den elskede Datter.
 Dig det forstandige Raad jeg giver, isald du vil lyde:
 280 Snekken, den bedste, bemande du vel med tyve Besarne,
 Alt udspørge, hvad Bei din savnede Fader begav sig,
 Hvis en Dødelig sige det kan, eller Døsa du hører,
 Hun, som, af Zeus udsendt, omdrager med Rygtet i Verden.
 Først du til Pylos gaae, at fritte den herlige Nestor,
 285 Derfra til Spartas Stad og den Guldhaars Drot Menelaos,
 Saasom han sidst forlod de ertsbeflødte Danaer.
 Hører du Nyt om din Faders Behold og hans Reise til Hjemmet,
 Tvinge dig skal du et Mar endnu, skjøndt lidende Trængsel;
 Men, hvis du hører, at død han er, at ikke han aander,

- 290 Atter du, dragende hjem til den høiligt elskede Hjemstavn,
 Reise ham høit en Grav og bringe ham Dødningsoffer,
 Rigt, som bedst anstaaer sig, og give din Moder en Husbond.
 Men, naar du Sligt har iværksat først, og bragt det til Ende,
 Da i din Hu og dit Sind du ret maa grunde paa Midler,
 295 Hvordan de Beileres Flok du bedst afliver i Huset,
 Enten ved Svig eller aabenlyst. Det ikke dig anstaaer
 Meer at betee dig som Barn, da du ei est længer saa liden.
 Eller erfarer du ei, hvad Navn den Uedling Drestes
 Bandt sig hos hver en Mand, da sin Faders Bane han dræbte,
 300 Siin Forræder Ugisthos, der slog hans herlige Fader?
 Ogsaa du, min Ven! (Jeg seer, du er voksen og deilig)
 Bise dig rask, at den kommende Slægt kan prise din Manddom.
 Nu jeg begive mig maa til den hurtigtseilende Snekke
 Samt Kammeraternes Hob: utaalmodigen vente de paa mig.
 305 Dette dig ligge paa Sind, og mit Ord du tage til Hjerte.
 Nu den forstandige Svend Telemakhos giver til Gjensvar:
 Gjæst! tilvisse med venligt Sind du dette har udsagt,
 Som til sit Barn en Fader: din Tale forglemmer jeg aldrig.
 Lidet du tøve dog her, skjøndt svarlig du haster med Reisen.
 310 Først affvalet i Band, og vel vederqvæget i Sindet,
 Bandre du glad i Hu til dit Skib, medbringende Gaver.
 Skjönt og kosteligt Gods, at gjemme til venlig Grindring,
 Gaaer du af mig, som en Bert anstændigen giver til Gjæsten.
 Derpaa svared igjen den lysblaaøied' Athene:
 315 Ikke du holde mig op, da jeg svarlig haster med Reisen.
 Al den Skjenk, som dit Sind dig byder at give mig venligt,
 Give du mig, naar vi samles igjen, at føre til Hjemmet,
 Tagende først af min Haand en skjøn, der fortjener din Gjengjæld.
 Talende saa bortgif den lysblaaøied' Athene
 320 Brat, som en Fugl forsvinder i Luft, men ham udi Brystet
 Satte hun Kraft og Mod, og mindede ham ret om sin Fader,

Meer endnu end tilforn. Da ret han Sagen betænkte,
 Gyste han dybt i sit Sind; thi han aned i Tingen en Guddom.
 Strax til Beilerne treen den guddommeligkraftige Ungfarl.
 325 Mellem dem sang den berømmede Skjald, og Kredsens i Taushed
 Ryttes derpaa. Han besang den usalige Reise fra Troja,
 Som for Akhæernes Folk beredtes af Pallas Athene.

Nu Itarios' Barn, den fornuftige Penelopeia,
 Høit i Loftet fornam med sit Dre den himmelske Sangvise.
 330 Flux hun begiver sig ned ad sin Boligs mægtige Trappe:
 Ei alene, thi to Smaapiger hun havde til Følge.
 Men da til Beilernes Flok nu kom den Krone for Qvinder,
 Tog hun ved Stolpen sin Plads i den grundigtbyggede Høisal.
 Bly, med det skinnende Slør hun bedækkede Kinderne baade,
 335 Og ved hver hendes Arm en trofast Terne sig stilled:

Derpaa den himmelske Sanger hun saa tiltalte med Taarer:
 Femios! mangen en anden fortryllende Vise du kjender;
 Mænds og Gunders Bedrift jo saavidt berømmes af Skjalde.
 Een af dem istemme du nu; men Hine med Taushed
 340 Drikke nu hver sin Viin. Med denne bedrøvede Sangvise
 Standse du brat, da med Sorg den piner mit Hjerte, det kjære.
 Dybt i mit Bryst; thi bestandig med navnløs Kummer jeg
 drages:

Saadant et Hoved jeg savner, og mindes bestandig med Vængiel
 Ham, hvis Navn er saa vidt berømt i Hellas og Argos.
 345 Nu den forstandige Svend Telemakhos giver til Gjensvar:
 Hvorfor vil du, min Moder, bebreide den liflige Sanger,
 At han leger, som Sindet ham byder det? Aldrig i Verden
 Skjalden er Skyld i Sligt; men Zeus indgiver alene
 Kunstforstandige Mænd, hvad Enhver særdeles han under.
 350 Denne fortænke man ei, at han synger Danaernes Banheld.
 Altid den jordiske Slægt jo meest berømmer en Vise,
 Naar som det nyeste Sagn den lyder for Mændenes Dren.

Medens du lytter derpaa, du beherske dit Sind og dit Hjerte.
 Ei har Odysseus ene sin Hjemfærds Time forloret:

355 Rei, mangfoldige Flere, der faldt i Marken ved Troja.
 Du til din Stue begive dig hen, at passe din Gjerning,
 Baade din Bør og din Teen, og befale de tjenende Terner
 Bel deres Dont at røgte; men Tale sig egner for Mandfolk
 Alle, dog meest for mig, som her har Magten i Huset.

360 Hun, forbauset, igjen begiver sig op i sit Kammer;
 Thi sin Sønns forstandige Ord hun lagde paa Hjerte:
 Op i Loftet hun steg med begge de tjenende Terner;
 Der hun sin elskede Mand begræd, saalænge til Sønnen
 Sød, paa Dinenes Haar, nedlagdes af Pallas Athene.

365 Beilerne larmed nu høit, i de rundtomsthyggede Sale.
 Alle sig ønskede høilig at sove hos hende paa Leiet.

Da den forstandige Svend Telemakhos tager til Orde:

Hør mig, du beilende Flok! som viser den trodsige Frækhed:
 Hver fornøie sig nu med Maaltid, ikke maa Skrigen

370 Høres; thi smukt det er til en Sanger at laane sit Dre,
 Saadan een som denne, der ligner paa Nøsten en Guddom;
 Men ved Daggrø vandre vi hen, at sidde paa Ting
 Alle; thi der jeg, med freidigt Ord, vil Eder befale
 Bort fra mit Huus at gaae, og selv besørge jert Maaltid.

375 Tærer paa eget Gods, omkøstende Gildet iblandt Jer!
 Men, hvis I tvertimod ansee det for bedst og for tjenligst
 Een Mands Midler at øde med Bøld, foruden Erstatning,
 Fraadser da kun! men høit til de altidlevende Guder.

Raabe jeg vil, om Zeus kanstøe vil træffe med Høvn Jer.

380 Bist I, foruden Bød, da segne tilsammen i Huset.

Saa han talte, men Hver da sin Tand i Læberne sæstede;
 Over Telemakhos undred sig Hver, da dristig han talte.

Men Eupheithes' Søn, Antinoos sagde da til ham:

Ha, Telemakhos! vist af Guderne selv er du oplært

- 385 Høit at føre dit Ord, og tale saa dristig iblandt os.
 Blot Kronion ei paa vor havomsthyllede Hjemstavn
 Dig forlener, som Hersker, at arve din fædrene Høihed!
 Ham den forstandige Svend Telemakhos giver til Gjensvar:
 Vil du, Antinoos! vredes i Sind for det, jeg vil sige?
- 390 Ja selv dette jeg ønsked, om Zeus tillod mig at naae det.
 Mon som det ringeste Raar for en Mand du dette betragter?
 Ei er en Konge saa slet bestedt; thi hastigt hans Bolig
 Border beriget med Guds, og selv han vøjer i Hæder.
 Men i Akhæernes Folk befindes jo Herrer i Mængde,
- 395 Baade bedagede Mænd og unge, paa Ithakas Oland.
 Een af Disse man kaare dertil, da Odysseus er asdød.
 Dog for mit fædrene Huus jeg agter at raade som Konge,
 Og for de Trælle, den Uedling Odysseus røved paa Krigstog.
 Derpaa Polybos' Son, Eurymakhos giver til Gjensvar:
- 400 Eligt, Telemakhos! ligger i Gudernes Hænder alene,
 Hvo af Akhæernes Mænd skal herske paa Ithakas Oland;
 Men dine Midler beholde du selv, at raade for Huset.
 Aldrig komme den Mand, der fra dig, den Uvillige, voldsomt
 Bort vil røve dit Guds, mens Huse paa Ithaka bygges!
- 405 Men om din Gæst, o Gode! jeg ønsker at gjøre dig Spørgsmaal:
 Hvorfra den fremmede Mand? fortæl mig, af hvilken en
 Hjemstavn
 Noset han sig, og hvor er hans Æt og hans fædrene Jordlod?
 Bragte han Tidende hid om din Faders Komme til Hjemmet?
 Eller drog han hertil, for sig selv et Ærind at røgte?
- 410 Hvor han dog brat opsprang og forsvandt, forinden han rigtig
 Kjendtes! Tilvisse han ei var af Nafsyn ussel at see til.
 Ham den forstandige Svend Telemakhos giver til Gjensvar:
 Vist, Eurymakhos, er det forbi med min Faders Tjenkomst!
 Ikke til Tidende sætter jeg Lid, om nogen mig bringes;
- 415 Ikke jeg giver paa Spaadom Ngt, om ogsaa min Moder

Kalder en Spaamand hid, at spørge ham ud i vor Høisal.
 Hiin fra min Fader jeg arved til Ven, paa de Tassers Oland;
 Mentos, Anchialos' Son, han er; af den fløgtigste Fader
 Roser han sig, og behersker det aarebehændige Tasos.

420 Det var hans Ord; men i Sindet han kjendte den evige
 Guddom.

Hine sig vendte paany til Dands og den yndige Sangviis,
 Lystigt fornøiende Sindet, og tøved til Qvelden sig nærmed.
 Mens de fornøied sig bedst, da nærmed sig Qvelden, den sorte.
 Hjem da begav sig Enhver især til sit Huus, for at sove.

425 Ud i den prægtige Gaard Telemakhos gik, til sit Kammer,
 Hvilket var opbyggt høit, med den vidtomstuenende Udsigt.
 Der han begav sig til Leiet, og grundet i Sind urolig.
 Blussende Fakler foran ham bar en omhyggelig Terne,
 Eurykleia, den Datter af Ops, en Son af Peisenor.

430 Hende Laertes selv for sit Gods tilkjøbte sig fordam;
 Hende, som blomstrende Mø, han med ti Bar Dyne betalte.
 Rigesaa høit som sin Biv i Huset han ærede hende;
 Korte dog ei hendes Leie: sin Hustru's Brede han frygted.
 Denne ham fulgte med Fakler i Haand, og elsked ham trofast,
 435 Meer end de øvrige Terner, og ammed ham, mens han var
 liden.

Døren han aabnede først til det grundigtmurede Kammer;
 Siddende da paa sin Seng, han asdrog Kjolen, den bløde,
 Hvilken han lægger i Haand af den grundigttænkende Gamle.
 Denne hans Kjole da glatter og lægger i Folder med Omhu;
 440 Hænger den saa paa Knag ved den skjønt udsnittede Træseng.
 Ud hun af Kammeret gik, og fast med den kunstige Sølvring
 Døren hun efter sig drog, med en Rem fremsthydende Slaaen.
 Ratten igjennem han da, vel hyllet i Bomster af Faaret,
 Dybt i sit Sind betænkte det Tog, Athene ham paabød.

Anden Sang.

Indhold.

Telemakhos kalder Folket til Ting og beklager sig over Beilernes voldsomme Adfærd. Antinoos erklærer i Disjes Navn, at de fremdeles ville fortsætte deres Gilder i Huset, indtil Penelope giver Tien af dem Fortrinnet. Tegnsudlæggeren Halitherses tager af et Fuglevarsel Andenning til at advare Beilerne; men Eurymakhos svarer ham med Haan og ytttrer samme Sind, som Antinoos. Telemakhos bekendtgjør sin Beslutning at reise bort, og Mentor bebrejder de Tilstedeværende, at de sidde som tause Tilskuere af Beilernes Uretfærdighed. Peisokritos spotter derover, og hæver Forsamlingen. Athene kommer, i Skikkelse af Mentor, til Telemakhos paa hans eensomme Vandring, opmuntrer ham, og lover at tilveiebringe Skib og Mandskab til Reisen. Telemakhos begiver sig hjem og undsiger Beilerne, men overvældes af disse med Spot. Han aabenbarer Eurycleia sin Beslutning at forlade Landet, og forsynes af hende med Proviant. Imidlertid gjør den formummende Athene Skibet klart og tiltræder med Telemakhos Reisen.

- Medens at aarle sig viser den rosenfingrede Dagmor,
 Brat den elskede Søn af Odysseus springer fra Leiet,
 Smukt indhyllt i Klæder; om Arel han hænger sit Slagsværd,
 Og under glindsende Fod fastbinder de deilige Saaler:
 5 Frem af sit Kammer han treen, som en Guddom herlig at see til.
 Derpaa de lydtudraabende Mænd, Herolderne, bød han
 Hid at stævne til Ting langhaarede Mænd af Athaja.
 Høit udraabe de da, og paa Stand forsamledes Alle.
 Men, da nu Folk var sanket og vrimled i Mængde paa Pladsen,
 10 Frem paa Tinge han treen, udi Haand den kobberne Spydstang,
 Gi alene; der fulgte ham to hvidsoffede Hunde.
 Over ham gyder Athene saa høi, guddommelig Anstand,
 At han, trædende frem, af den stimlende Mængde beundres.
 Plads paa Faderens Sæde han tog; da vege de Gamle.
 15 Derpaa Helten Egyptios først tiltalede Folket;

- Han var af Alderen frum, men i tusinde Sager befaren.
 Gen af hans elskede Børn til det Ganger=ernærende Troja
 Drog paa de bugede Snekker afsted med Kongen Odysseus,
 Antifos flink til Spyd, hvem grumt Ryklopen ihjelslog
 20 Hist i det hulede Fjeld; hvem sidst han laved til Radver.
 Tre han havde forresten: thi Gen var i Beilernes Ledtog,
 Hvilken Eurynomos hed, de To gif Gubben tilhaande.
 Dog han aldrig forgjattede hiin, i sin Jammer og Veemod.
 Denne, med Taarer i Blik, tiltalede Folket og sagde:
- 25 Hører mig nu, ithakesiske Mænd! hvad siige jeg vil Jer:
 Aldrig iblandt os der holdtes et Ting, og aldrig en Samling,
 Siden Odysseus den Uedling gif, paa de bugede Snekker.
 Hvo haver sanket os hid? hvo bringer saa vigtig en Tingsag,
 Enten af Ungkarlsflo, eller mere bedagede Landsmænd?
- 30 Haver han Tidende spurgt om en hid fremrykkende Krigshær,
 Hvilken han bringer forvist, da han først paa Landet erfoer den?
 Eller mon Andet til Hvermands Tary han melder paa Tinge?
 Dannis tilviise han er: gid Held ham følge! Kronion
 Mild fuldbyrde ham Alt, hvorefter i Sindet han tragter!
- 35 Over saa heldig en Stemme sig glæder den Søn af Odysseus;
 Ei ret længe han sad; ham lysted at tale til Folket.
 Frem i Kredsen han treen, og en Stav ham gives i Hænde
 Af den i Raad fornuftige Mand, den Herold Peissenor.
 Først til den Gamle han retter sit Ord, og giver til Gjensvar:
- 40 Olding! ikke den Mand er saa fjern; du snarlig vil see ham,
 Mig, der stævnede Folket hid; thi stor er min Trængsel.
 Ei har jeg Tidende spurgt om en hid fremrykkende Krigshær,
 Hvilken jeg bringer forvist, da jeg først paa Landet erfoer den;
 Ikke jeg Andet til Hvermands Tary kan melde paa Tinge,
- 45 Ene min huuslige Nød, der haardt hjem søger min Bolig,
 Dobbelt; jeg haver min Fader forliit, som her Eder Alle
 Haver behersket tilforn, som den omhedsfuldeste Fader.

- Dog det andet er vel saa haardt; det snarlig mit Huushold
 Oder i Bund og i Grund, og forspilder mig hele min Velstand;
- 50 Thi min Moder de Beileres Flok mod Villie gjæste,
 Elskede Sønner af Mænd, der stande som Udslinge blandt os.
 Ikke det lystte dem vil til 'Ikarios' Bolig at hengaae,
 At han kunde som Fader sit Barn, begavet med Udstyr,
 Skjenke til hvem han ønsker, og hvem velkommen han anseer.
- 55 Nei, til mit fædrene Huus fra Dage til Dage de stunde,
 Slagtende ned vores Dyr og Faar samt mæskede Geder,
 Gilde de holde hos os, og drikke den blusfende Rodviin
 Ikke med Skjel: svart ædes de op; thi der savnes en Kjemper,
 Een som Odysseus var, at væрге vort Huus imod Ufærd.
- 60 Ikke jeg selv at væрге formaaer; nei, stedsse jeg bliver
 Til en elendig Svend, kun lidet befaren i Manddom.
 Væрге det skulde jeg vist, om Styrlen mig ikke var nægtet.
 Ufordragelig Daad man bedrev, og forødte min Velfærd
 Ei paa skikkelig Viis. Erkjender dog selv Eders Uret!
- 65 Skammer dog Eder engang for de rundtombyggende Grander,
 Som i vor Nærhed boe; og frygter for Gudernes Mishag,
 Hvilke saa let gjengjelde det Alt, opbragte ved Udaad.
 O! jeg beder ved Zeus den Olympier, beder ved Themis,
 Hende, som Mændenes Ting adspreder, og samler det ogsaa:
- 70 Holder dog Fred, o Venner! og lader mig Ene med Sorgen
 Drages i Ro; med mindre min herlige Fader Odysseus
 Haver det pladebedækkede Folk forurettet af Ondskab,
 Hvilket I nu med vredelig Hu gjengjelde mod Sønnen,
 Eggende disse til Bold. Det høilig var til min Fordel.
- 75 Dersom I selv opaade mit Gods og det vandrende Huusfra.
 Hvis det fortærtes af Jer, kansee jeg fanged Erstatning:
 Da jeg vilde fra Huus til Huus omvandre med Venner,
 Manende Jer for mit Gods, til Skaden mig gandske var godtgjort.
 Naad ei gives der nu mod Smerten, I have forvoldt mig.

- 80 Saa han talte forbittret, og slængte sin Stav imod Jorden,
 Gulked og græd da svart; men Folket betoges af Medynk:
 Alle de Andre forstummede brat; ei havde de Sind til
 Ung Telemakhos' Ord at møde med spydige Gjensvar.
 Blot Antinoos mæled igjen, og talte som følger:
- 85 Trodsigttalende Svend, Ustyrlige, hvilket et Kraftord!
 Os udstammer du rast, og vort Navn du bringer i Banry!
 Ei har Alhajas beilende Mænd forbrudt sig imod dig,
 Kunns din elskede Moder, som dygtig er dreven i Rænker.
 Længst det tredie Aar henrandt, snart rinder det fjerde,
- 90 Medens Alhærnes Sind i Brystet hun listig har gjækket.
 Alle hun daarer med Haab; ja godt hun lover dem Alle.
 Skikkende Budskab frem; hendes Hu dog stander til Andet.
 Saadan en uhørt List i sit Sind hun nylig har udtænkt:
 Op hun stilled et Lad, og vævede slittig i Borgen
- 95 Bredtspændt Liin af den fineste Lød, og talede til os:
 „Svende, som sæste mig vil! da den Hedling Odysseus er afdød,
 Løver saalænge med Høitidsfærd, hvorefter I hige,
 Indtil min Bæv er i Stand; mit Garn gaar ellers tilspilte:
 Dødningeliin jeg bereder den Helt Laertes til Stunden,
- 100 Naar ham annammer i BOLD hiin langthenstrækkende Hælsot.
 Ild jeg hører derfor af Landets afhæiske Dwindfolk,
 Dersom han, der saa meget besad, upyntet maa hvile.“
 Talende saa, hun bedaarede reent vort mandige Hjerte.
 Nu hun ved Daglys sad og virked i Bæven, den brede;
- 105 Men ved Nat optrevled hun Alt, naar Fakler var hidbragt.
 Naringer tre ved den lønlige Svig hun Alhærne gjækket;
 Men, da det fjerde sig indfandt alt, med Høraernes Følge,
 Sligt os mælder en Tjenesteqvind, som vidste det nøie.
 Saa vi traf hende selv, da det glimrende Lagen hun oprev:
- 110 Nu hun endte sit Bærk, ugjerne, men tvungen ved Magten.
 Dig gjensvare vi Beilere nu, det vide du selv da

- Bel i dit Sind; det vider I samlede Mænd af Alfhaja:
 Skik din Moder fra Huset, og tving hende tage til Huusbond,
 Hvem hendes Fader behager, og selv hun lyfter at faare.
 115 Hvis hun længere Tid fortræder Alfhærnes Sønner,
 Dvende stedse de Gaver, som rundt hun fik af Athene,
 Bel at forstaae det deilige Værk og fornuftige Tanker,
 Dertil snedige Rænker, som aldrig hørtes om Oldtids
 Undigkrollede Qvinder, der levede før i Alfhaja,
 120 Ei om Alkmene, Tyro, den frandsede Biv Mykene;
 Ingen af hine forstod sig paa List som Penelopeia
 Nu; men det seneste Raad har hun ei retsindigen udtant;
 Thi fremdeles fortære man vil dit Gods og din Velstand,
 Naar hun et saadant Sind beholder, som Himmels Guder
 125 Nu hende lægge saa dybt udi Bryst. Berømmeligt Rygte
 Binder hun vel for sig selv; men for dig kun Tabet af Belsærd.
 Ikke vi gaae til vor Dont igjen, eller vige fra Stedet,
 Tørend hun tager til Mand, hvem helst hun vil i Alfhaja.
 Gam den forstandige Svend Telemakhos giver til Gjensvar:
 130 Aldrig, Antinoos! kan jeg af Huus forskyde min Moder,
 Hun som mig bar og fostred; hvad enten min Fader i Udland
 Er i Behold eller død, med Besvær udrede jeg maatte
 Gods til Ikarios hist, ifald jeg forstødte min Moder:
 Af hendes Fader Fortræd jeg fik, og Guderne Banhæld
 135 Førte mig paa, naar min Moder til Skræffens Erinyer raabte,
 Bigende bort fra Huset: af Mennesker vilde jeg affkøbes
 Dybt: nei, saadant et Ord udsiger jeg aldrig i Verden!
 Hvis eders Hjerter endnu oprøres ved Tanken om Uret,
 Flux I forlade mit Huus, og selv besørge jert Maaltid!
 140 Tærer jert lovlige Gods, omstiftende Gildet iblandt Jer!
 Men, hvis I tvertimod ansee det for bedst og for tjenligt,
 Een Mands Midler at øde med BOLD, foruden Erstatning,
 Fraadser da kun! men høit til de altidlevende Guder

Raabe jeg vil, om Zeus kanskee vil træffe med Hevn Jer:
 145 Bist I, savnende Bod, da segne tilsammen i Borgen.

Det var Telemachos' Ord; men den vidtomstuen Guds Zeus
 Høit nedsendte fra Hjelddrygs Lind to Orne paa Flugten.
 Først de, flyvende, nærmere kom med Vindenes Luststrøm;
 Side ved Side de drog, udbredende Bingerne baade.

150 Men, da til Midten de kom af det Ord-gjenlydende Ringsted,
 Svæved de rundt udi Kredes og rysted med Bingerne meget,
 Stirred paa Mændenes Hoveder ned, tilvarslende Vanheld.
 Grumt de slænged sig selv med Alo paa Kinder og Halse,
 Fløi saa tilhøre paa Stand over Stad og Mændenes Huse.

155 Meget forkrækkedes Folk, da de Fuglene skued for Die,
 Tænkende dybt udi Sind, hvad times der skulde med Tiden.

Dem tiltalede da den aldrende Helt Halitherses,
 Mastors Søn, som var høit udmærket fremfor sin Samtid;
 Fuglenes Færd saa vel han begreb, fortolkende Skjebnen.
 160 Han udsiger et velmeent Ord, og taler paa Tinget:

Hører mig nu, ithakesiske Mænd, hvad sige jeg vil Jer!
 Fremfor Alt til den beilende Flok jeg retter mit Sandsagn:
 Stor Ulykke dem vælter imod; ei vorder Odysseus
 Adskilt længe fra Frænder, endnu etsteds i vor Nærhed

165 Færdes han alt; dem Alle tiltænker han mordiske Blodbad
 Snart, og ilde det gaaer Mangfoldige til af os Andre,
 Os, som Ithakas Hjelde beboe, thi lader os forud
 Tænke, hvordan vi styre dem bedst; jeg raader dem ogsaa
 Styre sig selv, thi Sligt vil om kort Tid vorder dem tjenligst.

70 Ei ukyndig jeg er i at spaae, jeg nøie forstaaer det.
 Dette forkynder jeg nu, at alt det Samme ham times,
 Hvad jeg har forudsagt ham tilforn, da Argejernes Krigsfolk
 Droge til Trojas By med den vise Behersker Odysseus:

Alt, efter udholdt Nød og berøvet de samtlige Fæller,
 75 Han, ukjendt af Enhver, tilsidst i den tyvende Aaring,

- Atter sit Hjem skulde see: Guldbyrdet vorder nu Alting.
 Ham Polybos' Søn, Eurymakhos, giver til Gjensvar:
 Gamle! begiv dig i Hast til dit Hjem, og spaa dine Smaa børn
 Fremtidens Lod, at Ondt dem ikke skal times herefter.
 180 Vel saa fløgtigt som du forstaaer jeg Synet at raade:
 Vist mangfoldige Fugle der slapper omkring under Solens
 Skin; ei derfor enhver har Betydning; vist er Odysseus
 Død i det fremmede Land. O, gid du var selv alevet,
 Ligesom han! da talte du ei saa begejstret om Syner;
 185 Ei Telemakhos da, den forbittrede, hidsed du mod os,
 Haabende paa, han en Skjænk til dit Huus skal række dig gavmild.
 Dette forkyndes dig her, og i Sandhed vorder det fuldbragt:
 Hvis med forledende Snak du, der kjender saa Meget og Gammelt,
 Vil den umyndige Svend end meer opægge til Jilfsind,
 190 Fremmest og først ham selv det vil meest bedrøveligt vorder:
 Intet han skal udrette derved, om end Disse ham bistaar.
 Dig, du Gamle! vi dømme til Bod, hvorover i Hjertet
 Dybt du græmme dig skal, betydelig bliver din Sorg da.
 Men Telemakhos raader jeg her, med Alle til Vidner,
 195 At han skifter sin Moder aasted til Faderens Bopæl.
 Der de berede da Høitidsfærd, og rigeligt Udstyr
 Lave de til, som med elskede Børn anstændigen følger.
 Ikke jeg troer, at de Mænd af Alfhaja standse forinden
 Med den besværlige Veilen i Huus; vi ræddes for Anger.
 200 Ei vi agte Telemakhos stort, den flydende Taler,
 Heller ikke det Spaadomsord, som her du forkynder,
 Aldrende Mand! ei haver det Magt, du bliver forhadet kun.
 Tæret bliver hans Guds endnu, og aldrig han Gjengjæld
 Fanger, saalænge som hun fremdeles drager sit Bryllup
 205 Ud for afhæiste Mænd: Vi vente fra Dage til Dage,
 Tvistende her om Manddoms Priis, og ikke til andre
 Qvindfolk drage vi hen, skjøndt Biv tilkommer enhver Mand.

Ham den forstandige Svend Telemakhos giver til Gjensvar:
 Hør mig Eurymakhos! hører I glimrende Svende tilhobe!
 210 Ikke jeg derom trygler Ier meer, ei taler jeg længer:
 Guderne vide nu Sagen, Alhajas Borgere veed den.
 Giver mig blot et løbende Skib og tyve Besarne,
 Hvilke mig kunne, nu hid, nu did befordre paa Reisen;
 Thi til Sparta jeg agter mig hen og det sandige Pylos,
 215 At udspørge den Bei, min savnede Fader begav sig,
 Hvis en Dødelig sige det kan, eller Døsa jeg hører,
 Hende, der, skiftet af Zeus, omdrager med Rygtet i Verden.
 Hører jeg Rygt om min Faders Behold og Reise til Hjemmet,
 Tvinge mig vil jeg et Nar endnu, skjøndt lidende Trængsel;
 220 Men, hvis jeg hører, at død han er, at ikke han aander:
 Atter jeg, dragende hid til den høilig elskede Hjemstavn,
 Reiser ham høit en Grav, og bringer ham Dødningeofter
 Rigt, som det bedst anstaaer sig, og giver min Moder en
 Husbond.

Talende saa han satte sig ned; da reiste sig blandt dem
 225 Mentor, en fuldtro Ven af den herlige Rjæmper Odysseus,
 Hvem han, dragende bort over Hav, betroede sit Huushold:
 Alt skulde lyde den Gamle, der svared for hele hans Velfærd.
 Denne med velmeent Ord tiltalede Folket og sagde:

Hører mig nu, ithakesiske Mænd! hvad sige jeg vil Ier:
 230 Aldrig herske der meer en mild, sagtmødig og venlig
 Kongspjirførende Drot, der i Sind forstaaer sig paa Retfærd:
 Bister være bestandig enhver og voldsom i Udsærd,
 Siden at Ingen den Uedling Odysseus holder i Minde,
 Ingen af Folk, han styrede før, som den ømmeste Fader.
 235 Dog de dristige Beileres Flok bebreider jeg slet ei,
 At de med grundskalkagtige Sind opføre sig voldsomt:
 Selv deres Hoveder vove de jo, opædende skjændigt
 Huset for Manden Odysseus, da ei de vente hans Hjemkomst;

- Men mod det øvrige Folk oprøres mit Sind, da tilhøbe
 240 Lyft I sidde paa Steen, og ikke med revsende Magtsprog
 Styre, saa Mænge mod Faa, den ringe Forsamling af Evende
 Gam Euenors Søn, Leiokritos, giver til Gjensvar:
 Mentor, du ondskabstro, eenfoldige, hvilket et Kraftord!
 Høit, imod os fremæster du Folk, det bliver en svar Dødt,
 245 Selv for de talrige Mænd, at bestaae mod Evende ved Gildet.
 Ja, hvis Odysseus selv den Ithakier viste sig blandt os,
 Og udi Sind besluttede Sligt, at gjenne fra Højsal
 Beilernes glimrende Flok, som i Borg fortærer sit Maaltid:
 Lidet hans Viv forlystedes da, i hvor meget hun længes,
 250 Over den kommende Mand; forsmædelig Skjebne han vandt sig,
 Hvis mod Flere han stred: urimeligt Ord har du fremsagt.
 Skilles nu ad, I Mænd! Enhver til sin Gjerning i Huset;
 Denne ved Mentor og Mastors Søn kan rustes til Udsat.
 Begge fra Faderens Tid hengivneste Benner af Huset.
 255 Dog, han sidder vel lang Tid her og spørger om Budskab
 Hjemme paa Ithakas Land; thi sit Tog fuldender han aldrig.
 Talende saa, opløste han atter den raske Forsamling:
 Alle da skilte sig ad, og Enhver til Hjemmet begav sig;
 Dog til Odlingens Borg hænginge de beilende Evende.
 260 Langt affides Telemakhos gik, til Bredden af Havet,
 Dvætted i graalige Band sin Haand, og bad til Athene:
 O bønher mig, o Gud! som igaar hjem søgte min Bølle,
 Du, som mig bød at befare de luftblaafarvede Bølger,
 Gjernt at spørge, hvad Bei min savnede Fader begav sig
 265 Hjemad: hele min Reise forsinke de Mænd af Alfhaja,
 Beilernes Flok især, de saa slemt balstyrige Anøse.
 Saa han talte med Bøn, da nærmed Athene sig til ham
 Lignende Mentor aldeles paa Røst og Legemet's Reising.
 Hun med disse bevingede Ord henvender sig til ham:
 270 Ei, Telemakhos! ræd eller dum du bliver med Tiden,

- Dersom paa dig nedarves din Faders fortrinlige Manddom:
 Hvis du til Haand og til Mund saa driftig bliver, som han var,
 Ei da bliver din Reise fra Land forspildt eller frugtløs;
 Men, hvis ei du er avlet af ham og af Penelopeia,
 275 Aldrig da haabe jeg tør, at dit Anslag bliver iværksat.
 Saa kun ere de Børn, som med Faderen lignes i Dyder;
 Slet sig arte de fleste; men saa gaae Faderen over.
 Dog, naar ikke til ræd eller dum du bliver med Tiden;
 Naar Odysseus' Mand har ei aldeles forladt dig:
 280 Da er der Haab endnu, at du raast udfører dit Anslag.
 Lad de letfindige Beilere da med Raad og med Idræt
 Gaae deres Gang; de agte jo ei paa Viisdom og Retfind.
 Ei nu ane de Drab, ei Dødens sorte Gudinder,
 Som hidnærme sig snart, og paa een Dag sælde dem Alle.
 285 Lang Tid ei udsættes det Tog, hvorefter du tragter:
 Saadan en Ven af din Fader jeg her fremstiller mig for dig!
 Jeg udruster en Snekke saa rap; selv følger jeg med dig.
 Hjem du begive dig nu til dit Huus, til Beilernes Selskab;
 Bring saa Epise til Reisen i Stand, velpakket i Skibskar:
 290 Biin paa Krufferne gjem, og Meel, som er Mændenes Livsmarv,
 Prop udi Poser af Skind: jeg selv vil sanke hos Folket
 Blot frivillige Mænd i en Hast: der er Snekker i Mængde,
 Gamle saavel som nye, paa vor bølgebestyrlede Hjemstavn:
 Mellem dem alle jeg udseer den, som tyffes mig tjenligst;
 295 Hurtig er Alting klart, og vi fare paa Havet, det brede.
 Talte den Datter af Zeus, Athene; men ikke ret lang Tid
 Løved Telemakhos nu, da Røsten var hørt af Gudinden:
 Flur han begiver sig hjem, dybt krænket i Hjertet, det kjære.
 Der de driftige Beileres Flok han træffer i Borgen,
 300 Trækkende Skind af Geder, og svidende Glesket i Hallen.
 Mod Telemakhos leende gaaer Antinoos hastigt,
 Kryster hans Haand med Kraft, og tager til Orde som følger:

Trodsigttalende Svend! Ustyrlige! ikke du skal nu
 Længere bryde dit Hoved med ond Bedrift eller Tale;
 305 Heller du glæde dig her ved Maden og Vinen, som forhen.
 Alt, hvad din Hu staaer til, fuldbyrde de Mænd af Alhaja;
 Skib og en flink Bemanding derpaa, saa rast du kan fare
 Hen til de Pyliers Stad, om din herlige Fader at spørge.

Ham den forstandige Svend Telemakhos giver til Gjensvar:
 310 Gi det skifter sig vel, at i jert udsvævende Selskab
 Stum jeg sætter mig ned, og ved Smaus forlyfter mig religi.
 Agtes det ikke for nok, at min heel anseelige Velstand
 Før I, Beilere! spildte ved Svir, imens jeg var Pelsling?
 Nu, da jeg stor er vorden, og, hørende Taler af Andre,
 315 Mærker paa fremmede Raad; da mit Mod tiltager i Brystet:
 Vist forsøge jeg vil at bringe Jer Dødens Gudinder,
 Enten jeg drager til Pylos hen, eller her i min Hjemstavn.
 Bort jeg gaaer, ei bliver til Tant det Tog, jeg bekendtgjør:
 Skjøndt jeg maa tinge mig frem, mens ei over Skib eller Knøse
 320 Selv befale jeg kan: saa synes det Eder vel tjenligst.

Talt, af Antinoos' Haand løsriver han Haanden med Rasthed,
 Let; men travlt beredte de Beilere Spisen i Borgsal,
 Medens de talte ham til med Haan og med spydige Gleser.
 Saa tiltalte ham Een af de slemt balsthyrige Knøse:
 325 Vist nok er det paa vor Fordærv Telemakhos grunder,
 Enten fra sandige Pylos herhid han Hjælpere bringer,
 Eller fra Spartas By, da hans Hu staaer ivrigen til det:
 Eller maaskee til Esyras Eng, det frodige Landskab,
 Bort han gaaer, at hente det Liv-fordærvende Ukrud,
 330 Hvilket forblandet i Skaalen med Biin afliver os Alle.

Atter nu talte der Een af de slemt balsthyrige Knøse:
 Dog hvo veed, om ikke han selv paa Toget i Snekken,
 Jjernt fra de Kjære, forliser sit Liv, som Helten Odysseus?
 Da vil han visseelig meer endnu forøge vor Umag;

335 Da maae vi skifte det samtlige Gods, astrædende dernæst
Huset til Moderen her, og til den, hun tager til Husbond.

Saa de talte, men han nedstiger i Faderens Kjelder,
Bredt udhvælveth og dyb, hvor hans Sølv, hans Guld var
i Gjemme.

Der laae Klæder i Skrin; der dustede Olien lifligt;

340 Videre stod der en gammel, behageligt smagende Biindris,
Fyldt paa Dunker, med reen og guddommelig Bæde forinden.
Langs med Bæggen de stode paa Rad, om Helten Odysseus
Skulde til Hjem hidkomme paa ny, og forvinde sin Modgang.
Vel tillaaet derfor, den dobbestlukkende Fløiddør

345 Sluttede tæt: ja, Skaffersken sad derinde bestandig
Nat og Dag, at bevogte det Alt med erfarneste Klogskab,
Eurycleia den Datter af Ops, en Søn af Pejsenor.
Hende Telemachos raaber derind, og taler i Kamret:

Frisk, Morlille! du fylde mig op tvehankede Krukker

350 Alt med den Bivin, der er sødest i Smag efter den, som du gjemmer,
Bentende paa den usalige Mand, om Kongen Odysseus
Skulde sit Hjem gjense, velsluppet fra Skjebne, fra Dødslod.
Tolv du fylde mig op, og vel tilspundse med Raag dem,
Ogsaa du gyde mig Meel i den veltilrimpede Skinddunk,

355 Toti Maader i alt af det qværnsteenknusede Kornmeel.

Gne du vide det selv, og Alt du pakke tilsammen:

Thi mod Nat jeg tager det bort, saasnart som min Moder
Op sig begiver i Høiløftsal og stunder til Hvile.

Bort jeg drager til Spartas By og det sandige Pylos,

360 Om jeg maaskee kan spørge min elskede Faders Gjjenkomst.

Talt, da hulkede lydt Eurycleia, den kjærlige Amme;
Rivende vildt i sit Haar, de bevingede Ord hun talte:

O, min elskede Søn! hvordan er dig saadant et Indfald
Kommet i Sind? hvorhen vil du gaae i Verden, den vide,

365 Du min kjære, min eneste? langt fra sit Hjem har Odysseus,

Gudernes Vtling, mistet sit Liv, vildfremmed i Udland.
 Strax, naar du drager din Bei, optænke de Rænter imod dig,
 At de ved List aflive dig kan; da skifte de Godset.

Her ved dit Eget du sidde med Fred, ei gjøres behov det,

370 At paa det Høst-berøvede Hav med Vaande du slækker.

Nu den forstandige Evend Telemakhos giver til Gjenivar:
 Vær kun trostlig, Morlille! en Gud fremskynder mit Anslag.
 Sværg, at du ikke min Moder, saa kjær, fortæller om Saadant,
 Før oprinder den ellersøte Dag, eller ogsaa den tolvte,
 375 Eller hun savner mig selv udi Huus, og hører min Bortgang,
 At hun ikke sin deilige Hud skal skjæmme ved Taarer.

Saa han taste: med Gudernes Gød den Gamle det loved.
 Men, da hun havde besvoret det høit, og Geden var fuldbragt,
 Strax hun fyldte ham op med Biin tvehaandede Kruffer,
 380 Og nedpakkede Meel i den veltilrimpede Skinddunt,
 Men Telemakhos ganger til Sal, til Beilernes Selskab.

Andet beslattede derpaa den lysblaaøied' Athene,
 Gandske Telemakhos liig, hun rundt omvandrer i Staden;
 Hen til Enhver især hun træder og siger Bæstet ham;
 385 Alle hun byder ved Qveld til det hurtige Skib at forsamles;
 Men hos Fromios' Søn, den ædle Noemon, hun beder,
 Om at erholde det hurtige Skib: han loved det villig.

Siden, da Sol gik ned, og da Beiene fyldtes med Skygger,
 Trak hun det hurtige Skib udi Sø, og bragte behørig
 390 Taffel og Tong, som det føres af dækforsynede Snekker.
 Ud hun det lagde ved Enden af Fjord, og de dygtige Evende
 Flokkedes alle med Hast, opmuntrede meget af Pallas.

Andet beslattede nu den lysblaaøied' Athene:
 Flux hun begiver sig hen til den Vdling Odysseus' Belig,
 395 Hvor paa de beilende Evende hun gjød den listige Sovnøst;
 Sands hun de Drufne betog, og slog dem af Hænderne Bægtet:
 Da de hastet til Hvilen i By, og ikke ret lang Tid

Sade de meer, da paa Dinenes Haar neddalede Søvnlyst.

Ru til Telemakhos talte den lysblaaøied' Athene,

400 Da fra den grundigtmurede Borg hun havde ham fremkaldt,
 Eignende Mentor aldeles paa Røst og Legemet's Reising:
 Frisk, Telemakhos! alt dine pladebedækkede Knægte
 Sidde med Arer i Haand, og vente nu alle din Skynding.
 Kom da flux, at vi ikke skal lang Tid sinke vor Bortfart.

405 Talende saa, foran ham begiver sig Pallas Athene
 Flux; men han bagefter betræder det himmelske Fodspor.
 Men, saasnart de, stræbende, kom til Hav og til Fartoi,
 fandt de ved Bredden af Sø langlokkede Mænd af Akhaja.
 Blandt dem taledes da Telemakhos' hellige Mandskraft:
 410 Op, mine Benner! vi hente nu Mad; tilrede nu Alting
 Op er stablet i Sal. Min Moder har Intet erfaret,
 Heller ikke de Terner i Huus: een hørte det ikkun.

Talende saa foran han begav sig og fulgtes af Alle.
 Hid da bærende Alt til det dækforsynede Fartoi,

415 Lagde de det, som den elskede Søn af Odyssees besøel det.
 Ru Telemakhos triner i Skib! Athene dog først gif,
 Satte sig ned paa den fremmere Stavn; ved Siden af hende
 Læger Telemakhos Plads, og fra Land løsgjorde man Linen:
 Ogsaa de Knægte besteg da Skib og satte paa Bænk sig.

420 Derpaa den lysblaaøiede Mø gav strygende Medbor,
 Rask det kuled fra Best paa det mørke, det brummende Saltvand.

Ru Telemakhos høit opmuntrede Folket i Snekken
 Rask at tage ved Toug, og slink de lystre hans Tilraab.
 Op da reisste de Masten af Gran; i det borede Dværtræ

425 Høit opstillet den blev og forsvarlig befæstet med Vanter.
 Derpaa de heisede snechvidt Seil med Remmer af Rohud;
 Binden da fuset i strampændt Liin, og den purpurne Bølge
 Bladskede rundt om Rjolen med Larm, da Skibet afstedgik:
 Hen over Bølgen det løb, fremhjælpende Reisen med Raskhed

430 Da nu Taffel og Tong i den sværtede Snekke var fastgjort,
 Frem de stillede Kummer, til Rand opfyldte med Vinen,
 Gjøde til Offer deraf for de altidlevende Guder,
 Dog især for Athene, den lysblaaøiede Jomfru.
 Skibet sin furede Bei fremløb ved Nat og ved Daggry.

Tredie Sang.

Indhold.

Mentor og Telemakhos lande ved Pylos, hvor de træffe Folket ved Strandbredden, i Begreb med at bringe Poseidon et Offer. De modtages med Venlighed og indbydes til at tage Deel i Festen. Efter Maaltid beder Telemakhos Nestor at meddele sig, hvad han vidste om Odysseus' Skjebne. Nestor fortæller, at en Splid, som han tilskriver Athenes Brede, havde hindret Akhæernes Hær i at følges ad paa Hjemreisen: ved denne Leilighed var han blevet skilt fra Odysseus, om hvem han siden Intet havde hørt. Derpaa fortæller han om flere Fyrstiers lyttelige Hjemkomst. Vidtløstigt udlader han sig om Mordet paa Agamemnon og Drestes' Blodhevn. Den sidste fremstiller han for Telemakhos som et Mønster paa ungdommelig Djærvhed. Endelig raader han ham at begive sig til Sparta, for at udsørge Menelaos. Om Aftenen beder Kongen de to Gæster at tilbringe Natten i hans Huus; men Athene anbefaler Telemakhos til Kongen, og forsvinder selv i en Drus Lignelse. Kongefamilien bringer Gudinden et Drikoffer, og forføier sig med Telemakhos til Hvile. Næste Morgen offres en Ko til Athene. Telemakhos kører derpaa med Kongesønnen Peisistratos til Sparta.

Helios stiger i Hast fra det deiligt skinnende Sørand
 Op til den kobberbefæstede Borg, at straae for Guder
 Samt for dødeligt Folk paa de Korn-frembringende Marker:
 Da de med Skib ankom til det herligt byggede Pylos,
 5 Nereus' By. Man slagtede der ved Bredden af Havet

Lyre med fulsort Hud for vor Jords mørklokkede Nyster:
 Ni Forsamlinger sad' der i Alt, og hundrede fengang
 Taltes i hvert et Hold, og af Lyre de slagtede ni hver.
 Selv af det Indre de nød; for Poseidon Bovene brændtes.

- 10 Nu de Fremmede stjode mod Land; tilsammen de rullede
 Seilet om Raa, fremstyred i Havn, og stige paa Landjord.
 Ud Telemakhos triner af Skib; Athene dog først gif.
 Ham tiltalede da den lysblaaøied' Athene:

Ikke, Telemakhos! passer sig nu den ringeste Blyhed.

- 15 Derfor du langt over Vand henfoer; omspørge din Fader
 Bilde du, hvor han i Verden er skjult, hvad Skjebne han
 fristed.

Freidigen frem du gaae for den Heste-betvingende Nestor;
 Thi bønfulde ham selv du maa at sige dig Sandhed,
 Alt vi kan ret erfare, hvad Raad han gemmer i Brystet:

- 20 Ikke han farer med Tant, thi fornøstlig er han i høi Grad.

Nu den forstandige Evend Telemakhos giver til Gjensvar:
 Mentor! siig mig, hvordan skal jeg gaae og bringe min Hilsen?
 Jeg, som aldrig er vant at soie min Tale med Klogskab,
 Ogsaa jeg blues derved, som Ung at fritte den Gamle.

- 25 Ham gjensvarede da den lysblaaøied' Athene:

Noget Telemakhos vel du finder ved egen Betænkning,
 Andet en Gud indskyde dig vil; thi ikke jeg mener,
 At du af Gudernes Gunst forladt er baaret og fostret.

Talende saa, foran ham begiver sig Pallas Athene

- 30 Fluz; men han bagefter betræder det himmelske Fodspor:
 Hen til de pylliske Mænds Forsamling og Bænke de ankom.

Nestor sad omleiret af Sonner, og Anægtene rundtom
 Lavede Mad: her braste de Rjød; der stak de paa Teen det.
 Da man de fremmede Folk blev vaer, man slokkedes om dem,

- 35 Greb deres Hænder til Hilsen, og viste dem Plads udi Lauget.
 Nestors Son Peisistratos først fremtræder imod dem,

Griber dem begge ved Haand, og kyder dem sidde ved Gildet,
 Ned paa de blødeste Guder af Gaar, ved Bølgernes Sandbred,
 Hvor Thrashmedes hans Broder man saae hos Faderen Nestor.
 40 Derpaa han rækker dem Indmad frem, og gyder en Guldskaal
 Guld med Biin, og siger, med Haandtryk hilsende venligt
 Pallas Athene, det Barn af den skjoldbedækte Kronion:

Fremmede! gjør nu din Bøn til Poseidon, Hersker af Havet.
 Hans er Gildet, I træffer os ved, besøgende Landet.

45 Men naar du Draaben har offret, og bedet til Guder, som
 Sæd er,

Ræk da til denne vor Skaal med den honninglislige Rødvin,
 At han kan offre sin Drik, thi vist tilbeder han ogsaa
 Gjerne den evige Slægt: til Guderne trænge jo Alle.

Men han er ung, paa Alder med mig han tykkes omtrentlig;

50 Derfor jeg dig udi Haanden vil først hengive min Guldskaal.

Talende saa, af den sødlige Biin han rækker et Bæger.
 Meget Athene fornøiedes da ved den sindige Ungkarl,
 Da til hende han først fremrakte den herlige Guldskaal.
 Derpaa hun inderlig bad til Poseidon, Hersker af Havet:

55 Jord=omfavnende Drot, o hør, vi bede, Poseidon!

Gid du os Alle vil unde saa vel, at signe vor Idræt!

Nestor og Sønner da fremmest og først forlene du Fæder;
 Ogsaa de øvrige Mænd du huld velsigne med Gjengjæld,
 Hele det pyliske Folk, for den prægtige Fæsthekatombe.

60 Giv saa Telemakhos Lykke, med mig at fremme sin Idræt,
 Hvilken os hid har ført i det sorte, det hurtige Fartoi.

Saa hun til Guderne bad, men hun selv fuldbyrdede Alting.
 Nu med Tvillingpokalen hun hen til Telemakhos rakte,
 Ogsaa da gjorde sin Bøn hiin elskede Søn af Odysseus.

65 Da nu Kjødet tilpas var brasat og draget af Spydteen,
 Etstædet de Stykker omkring, og spiste det glimrende Maaltid.
 Men, da nu Hver havde stillet ved Drik samt Spijs sin Attraa,

Taler iblandt dem Nestor den ædle gereniske Reiser:

- Nu ei ilde det flæder at spørge sig for og at fritte,
 70 Hvo her gjæster vort Land; da de frydet sig haver ved Maaltid.
 Siger jert Ravn, o Gjæster! og hveden I ginge paa Vandvei:
 Drager I hid med Rarm, eller slækker I rundt udi Bildskab,
 Net som en Vikingeskare, der om paa Bølgerne slækker,
 Sættende Liv paa Spil, for at feide mod Folket i Udland?
 75 Ham den forstandige Svend Telemakhos giver til Gjensvar,
 Freidig i Hu; thi Althene ham selv indgyder i Sindet
 Mod til at spørge sig for om den fjernt bortvandrede Fader,
 At hans Ravn iblandt Folk kunde høit lovprises af Rygtet:

- Nestor, Neleus' Arving, du glimrende Pryd for Althaia!
 80 Spurgt du haver, hvorfra vi kom; det siger jeg villig:
 Bort fra Itakhas Land, fra Neions Klippe, vi hiddrog;
 Blot for mig selv fremfører jeg Ord, og ikke for Landsmænd.
 Efter min Faders det vorende Ry jeg reiser, og speider
 Bidt om den kraftige Drot Odysseus: Mænd have sagt mig,
 85 At han, i Række med dig, omstyrkede Troernes Kongstad.
 Grandt om de øvrige Mænd, som kjæmped i Marken ved
 Troja,

- Have vi spurgt, hvor Enhver har ynfelig fundet sin Dødsloд:
 Hans Fordærvelse blot Kronion holder i Dølgemaal.
 Aldrig en Mand kan mig sige for vist, hvor Livet han misted,
 90 Om af de sjendtlige Mænd betvunget, han segned paa Fastland,
 Eller hos Amfitrite sin Død han i Bølgerne hentede.
 Derfor hid til dit Knæ jeg nærmer mig, om du maaſſee vil
 Giins ynkverdige Død forkynde mig, hvis du for Dine
 Skued hans Fald, eller Sagnet derom du hørte hos andre
 95 Glakkende Mænd; thi til haardeste Kaar hans Moder har sødt
 ham.

- Ei du formilde dit Ord, bevæget af Skaansel og Medynk;
 Grit du forkynde mig Alt, i hvad du saa mødte med Synet.

- D! jeg beder, saa sandt min dygtige Fader Odysseus
 Haver for dig et Ord, en Daad, forjættet og udført
 100 Hift paa Marken ved Troja, hvor Dndt Afhæerne døied:
 Dette du huske mig nu og med Sandhed melde mig Alting.
 Gam gjensvarede Nestor, den ædle gereniske Reiser:
 Kjære! da nu du har mindet mig om, hvad Jammer vi
 udstod
 Hift i det fremmede Land, vi kraftige Børn af Afhaia,
 105 Enten vi foere med Skib paa de luftblaasfarvede Bølger,
 Glakkende rundt efter Rov, naar Afhilleus styrede Toget,
 Eller naar atter paa Marken, i Ring om Priamos' Kongstad,
 Kjæft vi slog. Der segned de allerfortrinligste Kjæmper,
 Der faldt Njas, en drabelig Helt, der ligger Afhilleus,
 110 Der tillige Patroklos, i Raad fast Gudernes Jævnning,
 Der min elskede Søn Antilokhos, kraftig og feilsfri,
 Han, der var baade saa rap til sin Fod og saa dygtig i Haandstrid.
 Gleeer Ulykker vi døied endnu: hvor skulde vel nogen
 Mand af forgjængelig Art formaae at skildre dig Alting?
 115 Selv, om du fem eller sex Aar blev, var du aldrig i Stand til
 Ret at erfare til Ende den Nød, Afhæerne døied:
 Kjedet og ledet derved, forinden de stundede hjemad.
 Ni Aar voldte vi Folket Fortræd, omleirende Staden,
 Alt med utallige Sned: knap Zeus da kronede Bærket.
 120 Dengang aldrig en eneste Mand der var, som i Klogskab
 Kunde mod hiin bestaae: Odysseus var Mester for Alle
 Bed de mangfoldige Sned, din Fader, isald du med Sandhed
 Siger dig avlet af ham: ved dit Syn betager mig Studsen.
 Righed haver din Tale med hans; det fast er utroligt,
 125 At du i Ungkarlsaar ham ligner saa meget i Udtryk.
 Aldrig, i Sandhed, jeg og den herlige Konning Odysseus
 Raged paa Tinget i Tvist, i Raadet vi aldrig var ueens:
 Et Sind havde vi blot, med Forstand og besindigste Klogskab

- Tænkte vi altid paa, hvad bedst for Argeierne tjente.
 130 Men da nu Priamos' kneisende Stad var gandske fordærvet;
 Da vi paa Snekkerne drog, og en Gud adspredte vor Krigshær,
 Da besluttede Zeus udi Sind bedrøvelig Hjemfærd
 For det argeiske Folk: retsindig og klog udi Udsærd
 Viste sig langt fra Hver; thi døde Mangfoldige rædsomt
 135 Ved den fordærvende Hevn af Kronions Datter Athene,
 Som blandt begge de Sønner af Atreus yppede Tvedragt.
 Disse da raabte til Ting de samtlige Mænd af Alkhaja,
 Reent uden Skik eller Art, da Solen var nær ved sin
 Nedgang.
 Did Alkhærnes Folk nu kom, besværet med Viindrik.
 140 Hine det Ord fremførte, for hvilket man Folk havde hidkaldt.
 Først Menelaos besøel de samtlige Mænd af Alkhaja
 Tænke paa Hjemgangstog over Havets den mægtige Vandryg.
 Sligt Agamemnon behagede slet; han ønskede meget
 Folk at beholde paa Land og Fæsthekatomber at slagte,
 145 Haabed at sone ved Sligt Athenes fordærvende Brede;
 Thi den Daare kun lidet begreb, han ikke blev bønhort:
 Brat ei skiftes et Sind hos de altidlevende Guder.
 Medens de Tvende da vekslede hist uhøviske Mundsveir,
 Trædende frem, opføre de pladebedækkede Kjæmper,
 150 Skrigende høit udi Lust; thi Raadet paa Ting var tvedeelt.
 Men i den natlige Ro gjensidig vi fjendtlige Tanker
 Vælted i Sind; thi Zeus tilskiftede Hevnen for Udaad.
 Marle tildeels vore Snekker vi trak i det mægtige Saltvand,
 Bragte vort Gods ombord med de stramt ombestede Qvindfolk.
 155 Hælvten af Folk dog standsedes hist og forbleve paa Landjord
 Hos Agamemnon, Atreus' Søn, den Hyrde for Alle.
 Hælvten vi stege paa Dæk og styred afsted: vore Snekker
 Løb; thi en Gud os jærnede Bei paa det svælgende Havdyb.
 Da vi til Tenedos kom, for Guder et Offer vi frembar,

- (Aldrig jeg skjønnet tilforn en Gud saa klarligen elske,
 Som solklarligen ham Athene beteede sin Bistand);
 Elsked hun dig fremdeles med slig omhyggelig Forsorg,
 Da skulde mangan en Svend af Hine forgjette sit Bryllup.
- 225 Ham den forstandige Svend Telemachos giver til Gjensvar:
 Olding! dette dit Ord vist aldrig bliver iværksat;
 Alt for herlig en Ting har du nævnt, jeg studser; men aldrig
 Hjælp mig at haabe paa Eligt, ei selv om Guderne vilde.
 Ham gjensvarede nu den lysblaa'ied' Athene:
- 230 Hvilket et Ord, o Søn! undslap dig fra Tændernes Ringmure!
 Vet en Gud, naar han vil, kan i Graastand redde sin Yndling.
 Tilfald heller jeg vilde bestaae forskjellige Sorger,
 Førend mit Hjem jeg fandt og Foreningens Time jeg skued;
 End at forraabes som Atreus' Søn ved det huuslige Fyrsted,
- 235 Han der blev myrdet saa lumst af sin Viv og falsken Hgisthos.
 Ikke formaae dog Guderne selv mod almindelig Dødsloed
 Afholdt Mand at forsvare tilsidst, naar Timen er kommen,
 Naar han annammes i Bold af den langt udstrækkende Hælsot.
 Ham den forstandige Svend Telemachos giver til Gjensvar:
- 240 Lader os, Mentor, forbigaae Eligt, skjøndt sørgende heftigt.
 Ei er hans Komme sandsynligt meer; thi de levende Guder
 Have ham alt hengivet til Død og den sorte Gudinde.
 Nu med et andet af Ord at fritte jeg agter og spørge
 Nestor, der fremfor Enhver forstaaer sig paa Klogskab og Retfærd.
- 245 Tre Mænds Alder fortælle jo Folk, han styred for Riget;
 Derfor han liig en udødelig Gud mig tykkes at see til.
 Nestor, Nereus' Søn, du sig mig dette med Sandhed;
 Hvordan dræbte man Atreus' Søn, hiin Drot Agamemnon?
 Hvor befandt Menelaos sig da? hvad grueligt Enigmord
- 250 Fandt den Forræder Hgisthos op, for at myrde den Bedre?
 Harde han ikke til Argos naaet? mon etsteds han i Udland
 Flakkede rundt blandt Folk, da hiin sig fordristed til Drabet?

Ham gjensvarede Nestor, den ædle gereniske Reiser:

Bisfelig skal jeg mit Barn fortælle det Hele med Sandhed.

- 255 Rigtig du selv har gjettet om Alt, hvorlunde det tilgik:
 Dersom den anden Atride, den Guldhaars Drot Menelaos
 Efter sit Tog havde fundet i Borg Agisthos at leve,
 Havde man ikke hans Krop efter Døden bedækket med Jordmuld;
 Nei den var vistnok slænget itu af Hund og af Rovfugl
 260 Langt fra Byen, paa vildene Mark, og Athæernes Qvindsfolk
 Havde ham ikke begravet; thi han øved en skrækkelig Udaad.
 Medens paa sjendtlige Mark vi bestod langvarige Dræbning,
 Rolig i Krogen han sad af det Ganger-ernærende Argos,
 Hvor Agamemnons Liv han med sledsken Tale bedaared.
 265 Al uskikkelig Daad dog først ham nægted aldeles
 Klytæmnestra den ædle, fordi hendes Hjerte var skyldsfrit.
 Og saa der sandtes en Sanger i Huus, hvem ivrig Atriden,
 Før han til Ilion drog, indprented at vogte hans Hustru.
 Men da til Døden bestemt, han i Garn var snæret af Skjebnen,
 270 Slæbte han Sangeren hen til en ceentsomtliggende Holmkyst,
 Hvor han forlod ham alene, til Priis og til Bytte for Rovfugl,
 Billig førte han da den Billige hjem til sin Bopæl.

Der mangfoldige Bove han brændte paa Gudernes Altar,
 Hængte dem Billeder op samt Guld og kostelig Klædning,

275. Da han den flette Bedrift havde mod Forventningen udført.
 Vi nu seiled i Følge, da bort vi droge fra Troja,
 Jeg tilligemed Atreus' Søn; thi vi hued hinanden.
 Da vi til Eunion kom, det hellige Næs ved Athenæ,
 Blev Menelaos'ses Styrmand dræbt af Phobos Apollon:
 280 Med de lemsældige Pile han kom og bragte ham Døden,
 Medens med Haanden ved Styret han holdt, og Skibet af-
 sted løb,
 Phrontis, Onetors Søn, som langt over Alle paa Jorden
 Stod i at styre sin Snekke med Kløgt, naar Stormene bruste.

- Saa han standsede hist, uagtet han hastede med Reisen,
 285 Medens sin Svend han begrov og bragte den Døde sit Offer.
 Men da nu hiin igjen paa de viinblaafarvede Bølger
 Drog i det bugede Skib, og mod Fjeldryg hist ved Maleja
 Stærkede rask, da laved ham Zeus, den Bestuer af Alting,
 Ret en bedrøvelig Fart; thi han reiste det brølende Stormveir
 290 Samt høitsvulmende Bølger, uhyre, der lignede en Bjergrad:
 Flaaden han splitted omkring; ja nogle han slængte til Kreta
 Hist, hvor Kydonerne boe ved Strømmen Iardanos' Flodbred.
 Der sig strækker en glat, over Hav fremragende Fjeldryg
 Ud fra gortyniske Bynt i det luftblaafarvede Havvand;
 295 Notos ruller mod vestlige Ræs en umaadelig Søgang
 Ind imod Fæstos; for mægtige Sø der dæmmes af Smaasteen.
 Did kom Skibene hen, kun med Nød sig frelst fra Døden
 Folket; men Skibenes Træ ved Brændingen sloges paa
 Fjeldsteen
 Gandske til Dvag; kuns fem af de mørkblaafarvede Snekker
 300 Dreves af Vind og af Vand assistet til Floden Egyptos.
 Hiin erhvervede Meget af Gods og Guld, da med Snekker
 Bidt han slakkede omkring til Folk med de fremmede Mundsprog,
 Medens Egisthos i Huus optænkte de fæle Bedrifter,
 Myrded Atriden og nødte hans Folk at lystre sit Magtbud.
 305 Syn Nar raadede han alt for det guldopsfyldte Mykene,
 Men i det ottende kom til hans Meen den Vædning Drestes
 Atter fra Byen Athen, og fældede Faderens Drabsmand,
 Hiin Forræder Egisthos, der slog hans herlige Fader.
 Dengang Drabet var gjort, han Argeierne skjenkede en Gravfest
 310 Alt for sin Moder, den skjændige Viv, og den Ridding Egisthos.
 Just til Høitiden kom Menelaos, den Mester i Feltstrid,
 Førende Gods til sit Hjem, saa Meget som Skibene magtede.
 Heller ei du, min Kjære! fra Hjemmet bør slække for lang Tid,
 Da du i Borg dine Midler forlod tilbage hos hine

- 315 Bildt huserende Mænd: kanskee de fraadse dig Alting
 Op og skifte dit Gods, og dit Tog kuns baader dig lidet.
 Til Menelaos jeg dog formaner og raader dig meget
 Først at stævne; thi han er fornys hjemkommet fra Udland,
 Fjernt fra Mænd, fra hvilke man haver kun liden Forhaabning
- 320 Atter at slippe med Held, naar man did af Stormen er henslængt
 Langt over vildene Hav, hvorfra selv aldrig en Træksugl
 Kommer tilbage, det klar den fløi; saa umaadeligt er det.
 Hen til ham du begive dig nu med Skib og med Mandskab;
 Drager du helst over Land, staaer Hest med Arm i Beredskab,
- 325 Rede dig staaer mine Born, veilede dig skulle de sikkert
 Til Lakedæmons By og den Guldhaars Drot Menelaos.
 Der du ham selv bønfaalde, dig Alt at melde med Sandhed:
 Ei han farer med Tant; thi fornøstigt er han i høi Grad.
 Saa han talte, men Sol nedsaak, og Mørke sig reiste,
- 330 Da tiltaler dem Pallas, den lysblaaøiede Jomfru:
 Gamle! tilvisse du Alt paa tilbørlig Viis haver sagt os.
 Op da! stjerer nu Tungerne fra samt spæger os Vinen:
 Da for den Konge Poseidon og alle de levende Guder
 Offre vi Draaben og tænke paa No; thi Tiden er til det:
- 335 Lyset er alt nedsjunket i Vest, det skifter sig ei nu
 Længer at sidde ved Gudernes Fæst; thi lader os skilles!
 Saa tiltalte dem Barket af Zeus, og Talen man adlød.
 Derpaa Herolderne Band paa Hænderne gyde dem Alle,
 Og deres Boller til Rand Smaaknosene krandsse med Rodvæn,
- 340 Gif saa til hver omkring og rakke ham Bægret til Andagt.
 Tungerne slængtes paa Ild, og opreist Vinen man udgjød;
 Men da Hver havde offret og drukkit som Hjertet begjerte,
 Laved Athene sig til med den guddomskræftige Ungkarl
 Atter at vende sig ned til den bugede Snekke ved Stranden.
- 345 Da holdt Nestor igjen, og med Gynd han taledes til dem:
 Slikt forbyde dog Zeus og alle de levende Guder,

- At fra mit Huus til det hurtige Skib I bort skulde vandre,
 Net som I gif fra en Stodder afsted, hvem Klæderne brostet,
 Gen, der ei havde Rigdom i Huus af Rapper og Bolstre,
 350 Baade til selv at hvile sig blødt og til Gjæster at huse;
 Skjøndt der er nok i mit Huus af Rapper og deilige Bolstre,
 Ei skal den elskede Søn af en saadan Helt, som Odysseus,
 Søge sin Hvile paa Bunken i Skib, saalænge som selv jeg
 Lever; og efter mig siden i Borg jeg Sønnerne lader,
 355 Venlig at pleie den fremmede Mand, der gjæster vor Bolig.
 Ham gjensvarede derpaa den lysblaaøied' Athene:
 Skjont, elskværdigt, Gamle! du taler, og bedst det sig anstaaer,
 At Telemakhos lyder dig ad; saa klæder det smukkest.
 Denne bør altsaa begive sig bort med dig for at sove
 360 Hift i din Borg; men jeg til det sort bemalede Fartoi
 Gaaer, for at vække vort Mandskabs Mod og at styre for
 Alting.

- Jeg blot roser mig af at være bedaget iblandt dem;
 Resten er Ungdomsblod, der os blot ledsager af Venstabs;
 Alle paa Alder omtrent med den kjække Telemakhos findes.
 365 Der jeg tager min Ro paa den sorte, den bugede Sneffe
 Strax; men aarle mod Dag Kautonerens modige Stamme
 Gjæster jeg selv og kræver en Skyld, der hverken er liden
 Eller for nys paadraget. Da denne dit Huus haver hjemført,
 Bort du ham skikke med Arm og din Søn og give ham Heste,
 370 Hvilke du har meest rappe til Løb og i Styrke de bedste.
 Talende saa forsvinder den lysblaaøied' Athene
 Brat, i Hammen af Drn, og Alle betages af Studsen.
 Meget forbausedes da den Gamle, der saae det for Dine;
 Nu han Telemakhos griber med Haand og tager til Orde:
 375 Ven! jeg haaber for vist, ei feig du vorder og kraftløs,
 Da af Alder saa ung ledsaget du bliver af Guder.
 Anden det slet ei var af olympbeboende Slægter,

- Men hiin Datter af Zeus, hiin herlige Tritogeneia,
 Som din fortrinlige Fader imellem Argeierne hædred.
- 380 Bær miskundelig, Dronning! og giv det hændrende Rygte
 Baade til mig, mine Børn og min Sengs ærverdige Fælle;
 Da jeg dig slagter et Rød fra i Fjor, ret bredt over Panden,
 Ubetvunget, som aldrig en Mand har drevet i Naget;
 Det vil jeg slagte for dig, omklædende Hornet med Guldblad.
- 385 Saa han talte med Bøn og høstes af Pallas Athene.
 Foran Toget nu gif den ædle gereniske Reiser,
 Fulgt af Sønner og Døttrenes Mænd til den deilige Bopæl.
 Men da de kom til det prægtige Huus, hvor Kongen sig opholdt,
 Alle de satte sig ned i en Rad paa Stol og paa Løibænk.
- 390 Strax da de kom, den Gamle dem spægede Vinen i Rumme,
 Lisligtsmagende Drik, som først i den ellerske Maring
 Skafferisken bragte for Dag og aabnede Spundsæt af Kruffen.
 Dette den Gamle dem spæged i Kar, og høit til Athene,
 Høgholderens Barn, han bad, mens Draaber han udgjød.
- 395 Dengang Hver havde offret og druffet som Hjertet begjerte,
 Hver især de begave sig bort for i Hjemmet at sove:
 Svenden Telemakhos blot, hiin Søn af den Høding Odysseus,
 Bragtes til Ro af Nestor, den ædle gereniske Reiser,
 Under den klingende Hal i den peentudsniittede Træfeng,
- 400 Hos den behændige Helt Peisistratos, Mændenes Høding,
 Ham, der som ugift Svend opholdt sig i Faderens Bolig.
 Selv i et Kammer af høien Pallas affides han slumred,
 Hvor den Hødingeviv deeltog i hans Seng og hans Leie.
- Men da nu aarle sig viste den rosenfingrede Dagmør,
 405 Reiste sig op af sin Seng hiin ædle gereniske Reiser.
 Ud han da treen og satte sig ned paa den glattede Steenbænk,
 Hvilken befandt sig for Borgens de meget anseelige Dørre,
 Hvid og med Olieglands. Paa den udhvilte sig fordom
 Kelen selv, en Mand der i Raad var Gudernes Tævning.

410 Denne var vandret til Mørkheds Hjem, betvunget af Døden;
 Nestor, Alfhærnes Fader, sig nu nedsatte paa Stenen,
 Holdende Staven i Haand, og omkring ham stimled hans Søner,
 Hver fra sit Kammer og Seng: frem Stratios kom og Ethebron,
 Perseus, Aretos med og den herlige Svend Thrasymedes,
 415 Og som den sjette til disse den ædle Peisistratos udgik.
 Ogsaa den guddomslige Telemakhos satte de blandt sig.

Dem tiltalte da Nestor, den ædle gereniske Reiser:
 Flur høitelskede Born, fuldfører mig dette mit Ønske!
 At jeg af Guderne først kan gjøre bevaagen Athene,
 420 Hende, der viste sig klart ved Gudens det blomstrende Maaltid.
 Efter en Dye paa Mark udgange der Gen, at den hastig
 Nærme sig maa, hidgjent af den øgebevogtende Hyrde;
 Gen begive sig ned til den skjæffe Telemakhos' Fartoi,
 Alle hans Mænd at føre herhid, blot ladende to der;
 425 Gen befale mig brat vores Guldarbeider Laerkes
 Bandre herhid, at han Dren om Horn kan klæde med Guldblad;
 Resten forblive tilbage hos mig, og byde derinde
 Alle de Terner i stolte Pallads at rede til Maaltid,
 Bringe mig Bed og Bænke paa Rad og det klare Krystalvand.
 430 Saa han talte; da rapped sig Hver, da nærmed sig Dren
 Hid fra sin Mark, og snart fra det netudmalede Fartoi
 Kom den skjæffe Telemakhos' Folk, og Smeden sig indsandt,
 Bærende frem under Armen det Kunst-fuldendende Bærftoi,
 Hammer og Amboltsod og den fløgtigdannede Fyrtang,
 435 Hvilke han brugte, naar Guldet han slog. Athene sig nærmed,
 Mildt at gjæste sit Offer, men Nestor, den aldrende Reiser,
 Bragte ham Guld, og Dren om Horn han klædte med Guldblad,
 Glink i sin Kunst, at Athene med Fryd kunde skue paa Smykket.

Stratios førte da Dren ved Horn med den Vedling Ethebron;
 440 Bandet Aretos bragte dem til i det blommede Bækken,
 Trædende frem af et Kammer; med Benstre det hellige Bygkorn

Var han i Kurv; den i Kamp standhaftige Mand Thrashymedes
 Stod med den skjærpede Biil i sin Haand for Dren at nedslaae;
 Persens en Blodskaal holdt, og Nestor, den aldrende Reiser,
 445 Tog af det hellige Korn og Vand samt bad til Athene
 Barmt, og af Banden paa Dren han Haar henkasted i Luen.

Men da de nu havde bedet og strøet af det hellige Bygkorn,
 Nestors Son, den dristige Helt Thrashymedes, i Skynding
 Trædende nær, slog til, og Dren paa Rakken ituftar
 450 Drens Sener og løste dens Kraft, da bade med Beeraab
 Nestors forsamlede Frænter og Døttre, og selv Eurhike,
 Kongens ærværdige Biv, af Alhymenos' Døttre den ældste.
 Hine nu løstede dens Hals fra den vidtbevandrede Forbund,
 Holdende fast; da slagtede Peisistratos, Heltens Hørding;
 455 Sort fremvældede Blodet og Livet fra Benene bortgik.

Flux adskilte de Dyret og skjærende Bove fra Kroppen,
 Alt paa tilbørlige Biis, de bedækked dem alle med Glomme,
 Svøbende Rattet omkring, og belagde det atter med skjært Kjød.
 Gubben det brænder paa Baal og gyder den blusende Rødviin
 460 Ud; Smaasvendene stode derhos med Gasler i Hænde.

Men da man Bovenne havde forbrændt og nydt af det Indre,
 Skar man det øvrige Kjød i Stykker og stak det paa Haandspid.
 Braste det saa, mens i Hænder de spidsede Lene man fremholdt

Badet Telemakhos blev af den delige Mø Polykaste,
 465 Hvilken i Døttrenes Tal var yngst hos Konningen Nestor.
 Men da hun havde ham toet og i glandsfuld Olie salvet,
 Samt indhyllet ham vel i den prægtige Vams og i Livskjol,
 Stiger han frem af sit Kar, udi Færhed Gudernes Lige;
 Derpaa Sæde han tager hos Nestor, Mændenes Hyrde.

470 Efterat Kjødet var rundtom stegt og draget af Haandspid,
 Sæde de ned og aad; nu reiste fortrinlige Mænd sig,
 Hvilke forsynede vel de forgyldene Bægre med Rødviin.
 Men da nu Hver havde stillet ved Drik og ved Spise sin Attraa,

- Taler iblandt dem Nestor, den ædle gereniske Reiser:
 475 Flur, mine Børn, for Karmen den prægtigmanfede Vognhest
 Spænder i Nag! at vor Gæst kan med Jil fuldende sin Reise.
 Saa han talte; da Ordet var hørt, adløde de Alle.
 Brat under Naget de førte det rast fremtravende Vognspand;
 Skafferstken da forsyned dem vel med Brød og med Rødvijn,
 480 Dertil med Suul, som det nydes af gudopfostrede Konger.
 Nu Telemakhos treen i den pyntelig dannede Vognfarm;
 Ogsaa Peisistratos, Nestors Søn, den Høvding i Striden,
 Stiger i Vognen derhos og med Haand han tager ved Tømmen;
 Rast han jog med sin Bidst, og ei ugjerne de traved
 485 Hen over Mark og forlode det høitopmurede Pylos.
 Dagen igjennem de løb og rysted med Naget omkring sig.
 Efterat Sol var dalet, og Beiene fyldtes med Skygger,
 Kom de til Færøs By og gjæsted Orsilokhos' Arving,
 Manden Diofles, der kaldte sig Søn af den Flod Alfejos.
 490 Der om Natten de sov og sit Bord han dækkede for dem.
 Men da aarle sig viste den rosenfingrede Dagmør,
 Spændte de Hesten i Nag og bestege den brogede Vognfarm,
 Kjørte saa ud fra Port og den høit gjenlydende Halle:
 Rast han jog med sin Bidst og ei ugjerne de traved.
 495 Hen til den hvedebevøgede Mark de kom og ved Maalet
 Fandt sig: saa hurtig det gik med det rast fremtravende Vognspand.
 Ned nu dalede Solen, og Beiene fyldtes med Skygger.

Fjerde Sang.

Indhold.

Telemakhos og Peisistratos ankomme til Lakedæmon og finde gjæstfri Modtagelse hos Menelaos, der just er i Begreb med at høitideligholde sin

Søns og sin Datters Bryllup. Kongen kommer hændelsesviis til at yttre sin Sorg over Odysseus' mange Gjenvordigheder, og den Sindsbevægelse, Telemakhos derved kommer i, giver Anledning til, at han bliver kjendt som en Søn af Odysseus. Dronningen bereber en Drik, som har den Kraft at forjage Sorgen, og fortæller derpaa, med hvilken Snebighed Odysseus engang forklædt som Betler, havde sneget sig ind i Troja. Menelaos fortæller, hvorledes den Samme ved sin Snebighed havde reddet de i Træhesten indsluttede Krigsmænd. Efterat have overnattet i Kongeborgen, beder Telemakhos den næste Dag Menelaos at sige, hvad han vidste om Odysseus' Skjebne. Denne fortæller da, hvorledes han ved Den Pharos havde faaet Havguden Proteus i sin Vold og af ham blandt Andet erfaret, at Odysseus holdtes i Fangenskab hos Nymfen Kalypso. Til Slutning lover han Telemakhos anseelige Gæsteforæringer. I Odysseus' Hums have imidlertid Veilerne faaet Kundskab om Telemakhos' Bortreise, og Antinoos paatager sig med et Skib at passe ham op ved Den Asteria, for at dræbe ham paa hans Hjemreise. Herolden Medon røber Anslaget for Penelope, som herover falder i Fortvivlelse; men om Natten bringer Athene ved et Drømmesyn hendes Sind til Ro.

Sine da kom til den mægtige By Lakædæmon i Dalen,
 Styred saa hen mod Borg til den hædrede Drot Menelaos.
 Der udi Bennernes Kreds de ham traf just feirende Bryllup
 Alt for sin Datter, den Jomfru saa bold, samt Sønnen i Huset.

- 5 Hende han gav til en Søn af den Hovedknuser Akhilleus,
 Hvem paa den troiste Mark han havde forjættat og lovet
 Hende til Biv, og de Guder forbandt nu Parret med Høitid.
 Did til den prægtige Stad bortsendte han hende med Bognspand,
 Hvor Myrmidonernes Folk adløde den unge Beherster.
- 10 Men fra Sparta han førte som Brud et Barn af Mektor
 Hjem til sin kraftige Søn Megapenthes, hvilken en Trælqvind
 Bragte for Gubben til Berden; thi ei de Guder Helene
 Signed med Frugt, da hun eet livsaligt Barn havde baaret,
 Blot Hermione, saa skøn som den gyldene Biv Afrodite.
- 15 Derfor spiste ved Gildet i høitoptaarne Kongsgaard
 Benner og Rabofolk hos den hædrede Drot Menelaos,

Levende høit, og der sang en ypperlig Mester iblandt dem
 Smukt til sin Stræng, og et Par Lustspringere midt udi
 Kredsen

Sloge de kunstige Hjul, mens Sangeren leged paa Cithar.

20 Nu ved Porten for Kongens Pallads med Karm og med Bogn-
 spand

Helten Telemakhos holdt, samt Nestors den glimrende Arving,
 Stille: men trædende frem Eteoneus, Odlingen, saae dem,
 Glink opvartende Evend hos den hædrede Drot Menelaos.
 Sligt at forkynde han skynder sig ind til Følkens Hyrde,

25 Taler saa disse bevingede Ord fremtrædende for ham:

Gjæster besøge dit Huus, du af Zeus opfostrede Konning!
 Evende, der thykkes en Vægt af Zeus, den høie Behersker.

Siig, om jeg her skal spænde fra Karm det travende Bognspand,
 Eller dem skikke til Anden i By, at gjæstes med Venstab.

30 Ham gjensvared med Harmen den Guldhåars Drot Menelaos:
 Ei eenfoldig du var, Eteoneus, Søn af Boethes!

Før; men nu som en Dreng barnagtigen snakker du for mig.
 Bist nok ofte ved gjæstmildt Bord vi aade vort Maaltid
 Mellem de Fremmede, dragende hid — om ogsaa Kronion

35 Os herefter vil skaane for Rød. Flur Gjæsternes Bognspand
 Løse fra Karmen du maa, og dem selv hidbringe til Gildet.

Lydig fra Salen han skyndte sig bort og kaldte paa andre
 Glink opvartende Evende og bød dem følge sit Fodspor.
 Disse nu løste fra Naget de skumbedækkede Heste,

40 Hvilke de derpaa med Remmene bandt til Krybber i Stalden,
 Givende Foder af Spelt, velblandet med hvidlige Bygkorn,
 Stillede saa deres Karm til Bæg i det skinnende Bognskuur.
 Ind i det prægtige Huus de førte dem selv, og med Studsen
 Hine Palladset besaae hos den gudopfostrede Konning;

45 Thi der tindred en Glands, som af Sol og Maane paa Himlen,
 Rundt udi kneisende Borg hos den hædrede Drot Menelaos.

Men da ved dette fortrinlige Syn først Diet var mættet,
 Med i det blankede Kar de steg, at quæges ved Badet.
 Efterat Ternerne havde dem toet og med Olie salvet,
 50 Samt indhylllet dem vel i Kjoler og flossede Bamse,
 Bragte de Begge til Sæde hos Atreus' Søn Menelaos.
 Band til Hændernes Tvæt udgyder en Terne fra Randen,
 Prægtig af Guld og skjon, i det sølverne Bækken, og holdt det
 Hen for Enhver; saa stillede hun frem det blankede Madbord.
 55 Skafferken selv derefter, den værdige, bragte dem Brødet,
 Stillede saa Ret ved Ret, meddelende venlig sit Forraad.
 Nu den Marfalk bragte dem ind paa det løftede Suulfsad
 Afslags Kjød, og stillede paa Bord de forgyldene Bægre.
 Derpaa med Haandslag hilser den Guldhaars Drot Menelaos:
 60 Langer til Maden med sorgfrit Mod! naar først ved vort
 Maaltid

Dvæget I have jert Sind, jeg spørger, af hvilken en Herkomst
 Regnes I skal; thi aldrig I fødtes af lave Forældre;
 Vist I stamme ved Byrd fra de gudopfostrede Konger,
 Herrer med Spiret i Haand: sligt Kuld ei fostres af Usling.
 65 Talt, han med Jingrene greb det Maal, der for Herren
 var udsøgt,

Orens den fede, den brasede Kyg, og lægger det for dem.
 Mod de beredede Retter paa Bord de Hænderne lange.
 Men da Enhver havde stillet ved Drik og ved Spise sin Attraa,
 Derpaa Telemakhos saa tiltalede Sønnen af Nestor,
 70 Rækkende hen sit Hoved, at ikke det høortes af Andre:

See dog, du Søn af Nestor, min Sjæls høitelskede Yndling!
 Hvilken en lysende Glands i den høit gjenlydende Kongsgaard,
 Glands af Malm og af Guld, af Sølv, af Elektron og Jilsbeen!
 Saa vist Zeus den Olympiers Gaard er prydet forinden:
 75 Hvilken umaadelig Skat! ved Synet betager mig Studsen.
 Denne hans Tale fornemmer den Guldhaars Drot Menelaos,

Derpaa med disse bevingede Ord tiltaler han Begge:

- Elskede Sønner! med Zeus ei maale sig dødelig Afkom:
 Ikke hans Liggendesæ og hans Huus forkrænkes af Tiden.
 80 Dødelig Mand maaskee kan maale sig med mig i Rigdom,
 Muligen ei; thi slakkende vidt og bestedt udi Trængsel,
 Først i det ottende Aar til Huset jeg bragte min Velstand.
 Efter mit Tog til Joniske, til Kyprosland og Egyptes
 Kom jeg til Blaamænds Egn, til Sidoniers Folk og Grember,
 85 Libyen ogsaa, hvor Lammene strax opvoxe med Smaahorn.
 Tredie Auld af et Aar der fastes i Løbet af Aaret:
 Aldrig brøster det der for en Husbond eller hans Hyrde
 Enten paa Kjød eller Ost eller lifligtsmagende Sødmeft;
 Men det udslagene Aar frembydes der Over at malke.
 90 Mens hos de fremmede Folk jeg sanked mig rigelig Velstand,
 Slakkende vidt om Land, en Anden min Broder ihjelslog,
 Lumskt forrasket i Huus ved Ewig af den nedrige Hustru.
 Aldrig jeg derfor med Fryd udi Sind behersker min Rigdom.
 Sligt har I vist erfaret af Fædrene hieset i Hjemmet,
 95 Hvo de saa ere; thi svart jeg led og forødte mit eget
 Belindrettede Huus, som skjønne Akenodier gjemte.
 Kunde jeg dog med den tredie Deel blot føre mit Huushold
 Her i mit Land, og til Liv fremkalde de Helte, der omkom
 Fjernt fra Troja, saa langt fra det Hest-opfostrende Argos!
 100 Skjøndt for dem alle tilhobe jeg svart mig græmmer og sørger, —
 Tidnok pleier jeg her i mit Huus, mens hjemme jeg sidder,
 Snart at lette med Taarer mit Sind, snart atter at standse
 Graaden; thi hurtigen Mand jo mættes af Taarer og Beemod: —
 Ikke for Nogen jeg sørger saa dybt, skjøndt stedse bedrøvet,
 105 Som for den Gne, der røver mig Lyft til Sovn og til Maaltid,
 Naar jeg ham kommer ihu; thi ingen Afhæer har døiet
 Det, som Odysseus har døiet og lidt; hans Lod er det blevet
 Nød at bestaae, og min med den evige Sorrig at drages

Ene for ham, der saa lang Tid slapper, og ikke det vides,
 110 Om han er død eller frelst. Nu jamre sig visseelig for ham
 Gubben Laertes hist og den sindige Penelopeia,
 Svenden Telemakhos og, hvem han spæd forlod i sin Hjemstavn.

Saa han taler, og vækker hans Trang til Graad for sin Fader.
 Ned fra Vinenes Haar udgyder han Taarer paa Jorden,
 115 Hørende Faderens Ravn, og sin Purpurkaabe for Synet
 Tæt med Hænderne begge han drog; Sligt seer Menelaos:
 Derpaa han raadvild tænker sig om i Sindet og Hjertet,
 Enten han helst skulde lade ham selv erindre sin Fader,
 Eller ved Spørgen ham først udfritte, nysgert om Alting.

120 Medens i Hjertet og Sindet han raadvild tænker paa Saadant,
 Ned fra sit Høiløfskammer, det dustende, kommer Helene
 Hid, udi Favrhed liig Artemis, Gudinden med Guldpil.
 Følgende med fremsætter Adraste den kunstige Rygstol;
 Dertil bringer Alkippe derned et Dækken af Uldgarn.

125 Fylo bærer den sølverne Kuro, en Skjenk af Alkandra,
 Som med Polybos var gift, der i Thebæ havde sit Ophold
 Fjernt ved Egyptos, hvor mangan en Skat der gjemmes i Huse:
 Manden foræred til Atreus' Søn to sølverne Vandkar,
 To trefodede Rjedler og ti Talenter af Guldalm.

130 Ogsaa hans Biv medgav til Helene den skønne Foræring,
 Teen af det pureste Guld og en Kuro, der trilled paa Smaahjul,
 Samret af Sølv og desuden med Guldrand pyntet foroven.
 Den hidbragtes og stillede frem af Fylo den Terne,
 Svulmende fuld af det kunstige Spind, men oven paa Kurven

135 Laae hendes Teen, omsvøbt med violblaafarvede Uldtot.
 Ned hun sig sætter paa Stol og hviler paa Skammel sit Fodblad;
 Flux hun derpaa begynder om Alt at fritte sin Husbond:

Bide vi vel, af hvad Byrd sig Gæsterne roser at stamme,
 Hvilke besøge vor Bolig, du gudopfostrede Konning?

140 Taler jeg ret eller feil; at tale befaler mit Sind mig:

Aldrig jeg Nogen har seet, som i den Grad ligned en Anden,
 Hverken en Mand eller Biv, — ved Synet betager mig Studsen!
 Saa som den Fremmede ligner den Søn af Helten Odysseus,
 Evenden Telemakhos, hvem han som nyfødt lod i sin Hjemstavn,
 145 Dengang Alhæer for mig, for den hundstvanartige Qvinde,
 Droge til Troernes Land, at yppe den dristige Krigsfærd.

Da gjensvarede hende den Guldhaars Drot Menelaos:
 Just jeg tænker det Samme, min Biv, som nu du formoder.
 Helten han ligner paa Fod, og hans Haand just tykkes mig
 saadan;

150 Liigt er hans Hoved og Dinenes Blink samt Haaret foroven.
 Nys om det Gamle jeg talede just, og om Helten Odysseus
 Faldt vores Ord, hvor saare med mig han i Trængsel bestedt var
 Gist, da gjød han fra Dinenes Haar de bittreste Taarer,
 Gyllede tæt med Raaben af Purpur hele sit Ansigt.

155 Ham gjensvarede Nestors Søn Peisistratos derpaa:
 Gudopfostrede Drot Menelaos, Hovding i Stridsmark!
 Søn tilvisse han er af Hiin, som selv du har udsagt;
 Men besteden han er, og i Sind han agter det Vanart
 Stray, i det fremmede Huus, frivostig at bruge sit Mundtoi
 160 Foran dig, hvis Tale man fryder sig ved som en Guds Ord.
 Mig fremstillede Nestor, den ædle gereniske Reiser,
 Ham at følge herhid, som ønsked at skue dit Ansigt,
 Om du maaskee veilede ham vilde til Ord og til Gjerning;
 Thi fraværende Husbonds Barn mangfoldige Trængsler

165 Doier som oftest i Huus, naar det ei har Andre til Bistand.
 Saa det Telemakhos gaaer; thi Manden er fjern og i Føllet
 Ingen sig reiser med Kraft, for hans Huus at væрге mod Ufærd.

Ham gjensvarede derpaa den Guldhaars Drot Menelaos:
 Guder! et Barn af den elskede Mand nu gjæster min Bolig,
 170 Ham som alene for mig mangfoldige Kampe har udholdt.
 Ham, den Kommende, agted jeg vist at vise mit Venstab

- Fremfor den øvrige Hær, naar ved løbende Snekke vort Hjemtog
 Fremmedes vel over Vand af den vidtomskuende Gud Zeus.
 Her i Argos en Stad og et Huus jeg vilde ham anvist,
 175 Førende Manden fra Ithaka hid med Barn og med Indbo,
 Dertil alle hans Mænd; jeg med Magt da rømmede for dem
 Gen af Stæderne her i vor Kreds, der lystre mit Hærskab.
 Tidt hinanden vi da havde seet, og Intet i Verden
 Mægted at skille paany os tvende fornøiede Benner,
 180 Førend at Dødens den fortnuende Sky omhysslet vort Ansigt.
 Dog saa herligt et Held har en Gud ei villet os unde,
 Han, som den uelike Mand alene har nægtet sin Hjemkomst.
 Saa han taler, og Trangen til Graad opvækkes hos Alle.
 Saare da græder Helene, Kronions Datter fra Argos;
 185 Saare Telemakhos græder og Attreus' Søn Menelaos:
 Nestors Søn ikke heller fra Graad kan holde sit Dø;
 Thi han erindred i Sind Antilokhos, tapper og feilsfri,
 Ham, der for Dagmørs Søn, den glimrende, segned i Kampen;
 Høflende ham, det bevingede Ord han taler iblandt dem:
 190 Attreus' Søn! som en Herre forstandig fremfor de Fleste
 Priiste den aldrende Nestor dig tidt, naar Talen om dig var
 Gist i hans stolte Pallads, naar for Tidskort Ordet vi stifted.
 Derfor du lyde mit Ord, hvis muligt det er; thi det aldrig
 Huer mig vel ved min Nødver at jamre med Sorg. Udi
 Morgen
 195 Dgsaa der lyser en Dag; thi ikke fortænker jeg Noget,
 At han græder, naar dødelig Mand har fundet sin Hølsot.
 Sligt er den eneste Hæder for usel og dødelig Skabning,
 At man rager sin Lok og paa Kind udgyder en Taare.
 Dgsaa for mig der en Broder er død, som ikke var ræddest
 200 Mellem Argeiernes Mænd. Du kjendte ham sikkert, men aldrig
 Selv jeg ham traf eller saae: dog priser man fremfor de Andre
 Helten Antilokhos, ras i sit Løb og dygtig i Haandstrid.

- Ham gjenfbarede derpaa den Guldhaars Drot Menelaos:
 Ven! da du saa haver talt, som en Mand, forstandig af Hoved,
 205 Gad have handlet og talt, selv mere bedaget af Alder, —
 Herlig Mand er din Fader, og derfor du taler forstandigt:
 Let gjenkjender man Blod af en Mand, hvem Guden Kronion
 Tidlig bestar lyksalige Kaar ved hans Fødsel og Bryllup;
 Saa har han givet til Nestor den Lod, fra Dage til Dage
 210 Selv det blideste Liv at føre som Olding i Borgen,
 Fostrende Sønner med sindig Forstand og brave til Landsen, —
 Atter da ville vi standse den Graad, til hvilken vi hensaldt,
 Men til Radvær igjen henvende vor Hu, og en Tjener
 Gyde paa Hænderne Band: til Talen er Stunder i Morgen;
 215 Jeg og Telemakhos da vil fortroligt veyle med Spørgsmaal.
 Saa han talte, men Band paa Hænder Afsløion udgjød,
 Flinkopvartende Svend hos den herlige Drot Menelaos.
 Mod de beredede Retter paa Bord nu Hænder de lange.
 Andet besluttede da Kronions Datter Helene;
 220 Thi til Vinen, af hvilken de drak, hun bruger et Huusraad,
 Godt mod Sorger og Harm og mod al Grindring af Vanheld.
 Hvo der af dette sig tager en Slurk, vel blandet i Bollen,
 Gi den udslagene Dag paa sin Kind udgyder en Taare,
 Gi, om han havde ved Døden forliist sin Fader og Moder,
 225 Gi, om hans Broder og elskede Søn foran ham med Malmesværd
 Fiendtlige Mænd nedsløg, og han selv for Dinene saae det.
 Denne fortrinlige, sindrige Saft det Barn af Kronion
 Gik til en Gave hos Thon, af Odlingens Liv Polydamna
 Gik ved Egyptos' Flod, hvor den Korn-frembringende Jordbund
 230 Bærer helbredende Krud og giftige Planter i Mængde.
 Lægen er der i sin Kunst langt mere befaren end andre
 Jordiske Mænd; thi forviist deres Slægt nedstammer fra Paon.
 Men da hun havde det blandet deri samt budet at skjenke,
 Derpaa, tagende Ordet igjen, hun talte som følger:

- 235 Gudopfoftrrede Konge, du Atreus' Søn, og I Tvende,
 Børn af fortrinlige Mænd! Hver Sit annammer af Himlen:
 Ondt som Godt uddeles af Zeus, thi han raader for Alting.
 Siddende her udi Laug, jer Nadder i Borgen I spise,
 Mærkende froe paa mit Ord, thi artige Ting skal I høre.
- 240 Ikke fortælle jeg kan og ei opregne til Ende
 Hver den Kamp, en saa haardsør Mand som Odyssees har
 udholdt;
 Blot hvad den kraftige Helt haver eengang dristig bedrevet
 Hift paa troiske Mark, hvor Alhæerne stedes i Trængsel.
 Efterat der han med Pidsst havde grumt mishandlet sit Legem,
- 245 Og med den usleste Pjalt som en Træl indhullet sin Arel,
 Ind i det fjendtlige Folks bredgadede Stad han sig listet.
 Snildt som en Anden han stilled sig an, som betlende Stavkarl,
 Han der visseelig ei ved Alhæernes Flaade var saadan.
 Saa han sig listet i Troernes Stad, hvor Alle med Genfold
- 250 Føgte sig op; den formummede Mand gjenkjendte jeg One:
 Ogsaa jeg spurgte ham ud, men listig han hitted paa Udflugt.
 Men da jeg havde ham qvæget i Bad og med Olie salvet
 Samt indhullet i Klæder og fikket ham til med en Krafteed,
 Ei forinden Odyssees at give for Troer tilkjende,
- 255 Før han igjen til Teltene kom og de hurtige Snekker:
 Da fortalte mig han udsørlig Alhæernes Anslag,
 Og, da med spidsede Malm han af Troer en Flok havde nedlagt,
 Hjem til Argeiernes Telte han kom, medbringende Kundskab.
 Troernes Qvinder da jamred sig lydt, men taus i mit Hjerte
- 260 Frydedes jeg; thi mit Sind var igjen omflistet til Rængsel
 Efter mit Hjem, og jeg angred med Suk den Skyld, Afrodite
 Byrded mig paa, da hun førte mig did fra den elskede Hjemstavn
 Langt adskilt fra mit Barn, fra mit Sovegemak og min
 Husbond,
 Ham, der ei havde Brøst paa Forstand ei heller paa Færthed.

- 265 Da gjensvarede hende den Guldhaars Drot Menelaos:
 Vist, min Kone, dit Ord paa tilbørlig Viis du har udsagt.
 Alt jeg mangfoldige Mænds Forstand samt Væsen iagttog
 Mellem de tappreste Kjemper, og vidt om Land har jeg slaffet;
 Aldrig dog udi Verden jeg hidtil skued for Dine
- 270 Mage til Helten Odyssees med djærvt udholdende Hjerte.
 Saa den kraftige Kjemper bestod det dristige Stykke,
 Gist i den tomrede Hest, hvor alle vi Fyrster af Argos
 Sade, for Troernes Folk at bringe det mordiske Blodbad.
 Ogsaa du vandrede did, vist skyndet dertil af en Guddom,
- 275 Som til de troiske Mænd en Hæder beslitted at stjenke:
 Selv den guddommelig bolde Deifobos førte derhen dig.
 Tre Gang vandrende rundt, du besøgte det hulede Smuthul,
 Kaldende høit ved Navn de ypperste Fyrster af Argos,
 Snildt du forvendte dit Maal og ligned Danaernes Qvindfolk.
- 280 Jeg, med Tydeus' Son og den høie Behersker Odysseus
 Siddende midt i Kredsen, fornam, hvorledes du raabte.
 Begge vi andre besluttede da med higende Længsel,
 Enten at vandre derud, eller svare derinde paa Tilraab:
 Dog Odyssees forhindrede Eligt og hemmed vor Attraa.
- 285 Alle de øvrige Børn af Akhaia sade med Taushed;
 Kun Antiflos alene med Ord at give dig Gjensvar
 Agted; men Helten Odyssees da fast med drabelig Næve
 Spærred hans Mund og redded Akhaias forsamlede Krigsmand;
 Thi saalænge han holdt, til fjernet du blev af Athene.
- 290 Gam den forstandige Evend Telemakhos giver til Gjensvar:
 Gudopfostrede Drot Menelaos, Hovding i Stridemark!
 Sørgelig Tanke! thi sligt ei reddede Helten for Ufærd,
 Gi om han Hjertet af Staal forinden i Bryst havde baaret.
 Os I nu bringe til Hvilen afsted, at snart vi kunne,
- 295 Dnsefede sødt udi Søvn, med Behag forfriskes ved Leiet.
 Saa han talte, de Terner besøel Helene fra Argos

- Sengen at stille derind under Hal, henlæggende paa den
 Deilige Bølster af Purpur, og Tæpper at brede derover,
 Og saa de flosfede Rapper af Uld, at hylle sig ind i.
- 300 Disse fra Salen begave sig bort, med Fæller i Hænde,
 Bredte saa Klæder paa Seng, en Herold da Gjæsterne førte.
 Begge nu foran i Huset i Hal man bragte til Hvile,
 Helten Telemakhos selv og Nestors den glimrende Arving.
 Men i Palladsfets det indre Gemak sov Sønnen af Atreus,
- 305 Hos ham den siidtomflørede Biv, den Krone for Qvinder.
 Medens at aarle sig viser den rosenfingrede Dagmør,
 Brat opspringer af Seng Menelaos, den Mester i Fjeldtskrig,
 Smukt indhyllet i Klæder, om Hjel han hænger sit Slagsværd
 Og under glindsende Fod fastbinder de deilige Saaler.
- 310 Frem af sit Kammer han treen, som en Guddom herlig at see til,
 Satte sig da ved Telemakhos ned og talte, som følger:
 Siig mig, du ædle Telemakhos, nu, hvad Trang der har bragt dig
 Hid over Bølgernes mægtige Ryg, til vor By Lakedæmon,
 Eget Behov, eller folkelig Sag? Sligt melde du sandtru!
- 315 Ham den forstandige Svend Telemakhos giver til Gjensvar:
 Gudopfostrede Drot Menelaos, du Hovding i Stridsmark!
 Hid jeg drog for hos dig om min Fader at skaffe mig Kundskab.
 Op man fraadser mit Guds og forøder den frodige Kornmark;
 Fuldt er mit Huus af de fjendtlige Mænd, som slagte bestandig
- 320 Brimlende Hjorder af Faar og det Fod=fremsløbende Hornqvæg;
 Beilende der til min Moder, de vise den trodsigste Frækhed.
 Derfor hid til dit Rnæ jeg nærmer mig, om du maaskee vil
 Hiins uukværdige Død forkynde mig, hvis du for Dine
 Skued hans Fald, eller Sagnet derom du hørte hos andre
- 325 Glakkende Mænd; thi til haardeste Raar hans Moder har sødt ham.
 Ei du formilde dit Ord, bevæget af Skaansel og Medynk;
 Frit du forkynde mig Alt, i hvad du saa mødte med Synet.
 O! jeg beder, saa sandt min dygtige Fader Odysseus

- Haver for dig et Ord, en Daad, forjættet og udført
 330 Hift paa Marken ved Troja, hvor Dndt Akhæerne doied:
 Dette du huske mig nu og med Sandhed melde mig Alting.
 Gam gjensvared med Harmen den Guldhaars Drot Menelaos:
 Guder! de agte forvift paa den kraftigtænkende Krigsmands
 Bolster at hvile sig blødt, skjøndt selv kun umandige Knoxe;
 335 Som naar i Lovet en Hind, hvor den mægtige Løve har Kraftful,
 Lægger et nyfødt Kuld af de smaae, de pattende Kalve,
 Derpaa stroiser paa Bjerg og den urtebevogede Skovdal,
 Søgende Græs; men den Rette paany hjemkommer til Leiet,
 Hvor til begge de Smaae den bringer den grusomme Dødslof:
 340 Saa vil Odyssees til dem hidbringe den grusomme Dødslof.
 Gid han, o Fader Kronion! Apollon du, og Athene!
 Vise sig saa, som tilforn paa det velbebyggede Lesbos
 Rast han med Filomeleides i Tvist fremtreen for at brydes,
 Djærv nedflog ham paa Jord, til en Fryd for alle Danaer.
 345 Saadan i Kraft skulde nu blandt Beilerne færdes Odysseus;
 Alle da fik ubetimelig Død og et beeskere Bryllup.
 Hvad du nu bønliggen spørger mig om, vift ikke jeg derpaa
 Giver et skjævt, undvigende Svar, og skuffer dig slet ei;
 Men, hvad erfaret jeg har af den graae, sandsigende Havmand,
 350 Deraf ikke jeg skjuler et Ord, og dølger dig Intet.
 Fjernt i Egyptos mig Guderne holdt, skjøndt meget jeg hastet
 Hjem; thi jeg bragte dem ei tilbørlige Fæsthekatomber.
 Stedse jo Guderne vil, deres Bud skal vel ihukommes.
 Hisset der ligger en Holm i det mægtigtqvulpende Havvand,
 355 Ud for Egyptos' Kyst, og Mændene kalde den Faros,
 Fjernet saa langt fra Land, som den bugede Snekke paa een Dag
 Løber, naar tusende Vinde med Rasthed blæse mod Bagstavn.
 Der er en skjermende Bugt, hvorfra man med velbyggt Fartoi
 Styrer i Hav, naar man først haver øst af det mørknende
 Ferskvand.

- 360 Der til den tyvende Dag opholdt mig de Guder, og aldrig
 Blæste fra Landet den gunstige Vind, der Skibet paa Reisen
 Følger som tro Ledfager paa Havets den mægtige Vandryg.
 Nu det forbi havde været med Føden og Mændenes Livskraft,
 Havde mig ei en Gudinde medynksom frelst udi Qviden.
- 365 Selv Eidothea det var, (et Barn af den aldrende Proteus,
 Havets mandhaftige Gud), hvis Hjerte jeg rørte til Medynk.
 Hun mig mødte, da ene jeg gik, forladt af mit Mandskab;
 Thi bestandig de pladsked omkring ved Kysten at fiske
 Flittig med bøiede Krog; thi af Sult de sledes i Bugen.
- 370 Nær til mig hun sig stillede hen, og talte som følger:
 Fremmede! mon eenfoldig du est, paa Forstanden en
 Evagling?
- Eller mon villig du døser omkring og forlystes ved Trængsel?
 Siden du standser saa længe ved Kyst og ei i din Modgang
 Raad at finde formaaer, mens Folket forliser sit Mandsmød.
- 375 Saa hun talte, men jeg gjensvarende tager til Orde:
 Vist jeg forsikre dig kan, i hvo du saa est af Gudinder,
 At ei villig jeg standser mit Tog, men svarlig forseet mig
 Har jeg mod Guder maaskee, som bygge paa Himlen den brede.
 Sligt du forkynde mig nu; thi Guderne mægte jo Alting;
- 380 Hvilken af Evige sængsler mig her, samt spærrer min Bortfart;
 Hvordan jeg Hjemmet skal naae paa de Fisk-opfostrende Bølger.
 Saa jeg talte, da svared mig strax den holde Gudinde:
 Dette jeg, Fremmede, vil forkynde dig gandske noiagtig:
 Ofte her kommer til Kysten en graa, sandsigende Havmand,
- 385 Proteus, Ægyptos' den evige Gud, som kjender noiagtig
 Havets de samtlige Dybder, en tro Basal af Poseidon.
 Han er, fortæller man, Fader til mig og har sat mig i Verden.
 Dersom du ham oppasser med List og annammer i Bold ham,
 Da kan han sige dig noie dit Tog samt Veienes Strækning,
- 390 Hvordan du Hjemmet skal naae paa de Fisk-opfostrende Bølger.

Sige han kan, gudsfostrede Drot, om du ønsker dig Saadant
 Alt hvad Godt og hvad Ondt tildraget sig har i din Hjemstavn,
 Medens du slakkede fjernt hiin lange, besværlige Sovei.

Saa hun taler, men jeg gjensvarende tager til Orde:

395 Selv opfinde du List, at fange den aldrende Havmand,
 At han skal ei bortsflygte sin Bei, om han mærker og seer mig;
 Thi for en dødelig Mand er en Gud heel svær at betvinge.

Saa jeg talte, da svared mig strax den bolde Gudinde:
 Dette jeg, fremmede Mand, vil sige dig gandske noiagtig:

400 Hvergang Solen sin Bane til Himlens Midte har fuldendt,
 Da fremstiger af Bølger den graae, sandsigende Havmand,
 Under en Bestvind skjult i det mørke, det rislede Søvand;
 Frem han kommer og falder i Søvn i den hulede Fjeldbo.
 Men for den deilige Biv, Haloshydne, de Sæle med Svømsfod

405 Rundt ham snorker i Flok, opstegne fra graalige Bølger,
 Stramt udbredende Lugt af det steds umaalede Havdyb.
 Did jeg i Morgen dig bringende hen, naar der lyser et Dagstjær,
 Lægger i Sælens Nad; tre Svende du vælge med Omhu
 Mellem de raskeste Folk ved de dæksforsynede Snekker.

410 Noie fortælle jeg vil den Gamles de rædsomme Kunstgreb:
 Først han iblandt Sælhundene gaaer og mønstrer dem alle;
 Men naar han alle har noie beseet og paa Fingrene talt dem,
 Blandt dem han lægger sig ned som Hyrden imellem sit
 Smaaqvæg;

Men saasnart I bemærke, han selv til Hvile har lagt sig,
 415 Da er det Tid, at I samle tilgavns jert Mod og jer Mandskraft;
 Rast I gribe ham fat, skjøndt han higer og stræber at undgaae;
 Thi han forsøger at skabe sig om til Alt, som paa Jorden
 Kryber og gaaer, til Band og til Ildens de mægtige Flammer;
 Holder ham da kun uroffelig fast og flemmer ham kraftig.
 420 Men naar han endelig selv sig til dig henvender med
 Spørgemaal,

- Saadan at see, som da først I ham saae sig hvile paa Leiet,
 Da maa du standse med BOLD samt løse den aldrende Havmand,
 Edleste Helt! og spørge ham, hvad for en Gud du har opbragt,
 Hvordan du Hjemmet skal naae paa det Gist-opfostrende Havvand.
- 425 Talende saa, hun duffed igjen i det bølgende Søvand;
 Jeg da til Flaaden paany, som stod paa den sandige Havbred,
 Vandred, og stærkt undervejs mit Hjerte da banked med Uro.
 Men da vandrende kommet jeg var til Skibet og Havet,
 Radver vi lavede til, saa nærmed den hellige Nat sig;
- 430 Derpaa vi ginge til Ro ved den bølgebeskyllede Søhøst.
 Medens at aarle sig viste den rosenfingrede Dagmør,
 Længs med den sandige Bred af det vidtbeseilede Havvand
 Gik jeg og meget til Guderne bad. Tre Knøse mit Fodspor
 Fulgte, til hvilke jeg satte min Lid i skjælle Bedrifter.
- 435 Hun imens, neddukkende dybt udi Barmen af Havet,
 Hented af Sælfskind fire tilbage fra Bunden af Vandet;
 Hvert var for nys afflaaet, thimod Faderen Rænker hun opfandt.
 Først hun et Leie til Hver udhuled i Banker af Havsand,
 Sad saa ventende der, til Alle vi nærmed os trøstigt;
- 440 Da hun os lagde paa Rad og hylled Enhver udi Sælfskind.
 Der en affkyelig Vagt vi bestod, ulempe de grusomt
 Ved den forpestede Stank af den havopfostrede Sælhund.
 Hvo vilde vælge med Lyst en Plads blandt Bølgernes Udyr?
 Dog hun os reddede selv og et Raad mod Qviden hun opfandt;
- 445 Thi under Næsen paa Hver hun endeel Ambrosia lagde
 Med den livsaligste Duft, som dæmpede Dyrenes Tranlugt.
 Der den udslagene Morgen med Taalmod vented vi trolig.
 Hid Sælhundene flokkedes da fra Havet, og rundtom
 Leired sig alle paa Rad ved den bølgebeskyllede Havbred.
- 450 Midt paa Dagen den Gamle vi saae; han traf sine Sæles
 Mæskede Hjord, og han vandred omkring, anstillende Tælling.
 Os blandt Sælene talte han først, og ei han i Sindet

- Auede Noget om Ewig; men selv han til Hvile begav sig.
 Skrigende Alle vi styrtede til og grebe med Hænder
 455 Guden, men ei den Gamle forglemte de snedige Kunstgreb:
 Først han skabte sig om til den kraftigstjæggede Love,
 Derpaa til Slange han blev, saa Panter og siden et Bildsviin,
 Saa til flydende Band og til Træ med kneisende Bladtop.
 Dog standhaftigen holdt vi ham fast med det djærveste
 Taalmod;
- 460 Men da den snedige Gamle tilsidst sig sølte besværet,
 Da omfider han talte mig til med følgende Spørgsmaal:
 Hvilken en Gud, Altride, har lært dig saadant et Anslag,
 Lurende mig at annamme med Bold? Hvad haver behov du?
 Saa han talte, men jeg gjensvarende tager til Orde:
- 465 Gamle! du veed det jo vel, hvorfor vil du gribe til Udflugt?
 Lang Tid holdes ved Den jeg op, ei Raad eller Udvei
 Finde jeg kan, og mit Mod hensvinder forinden i Brystet.
 Dette forkynde du nu; — thi Guderne vide jo Alting —
 Hvilken Udødelig fængsler mig her samt spærrer min Bortfart,
- 470 Hvordan jeg Hjemmet skal naae paa det Fjisl-opsøstrende Hardyb?
 Saa jeg talte, men strax han giver mig dette til Gjensvar:
 Bist nok burde du først for Zeus og for Guder tilhobe
 Bragt høitideligt Offer, da Skib du besteg, for at snarlig
 Hjemmet du vel kunde naae paa de viinblaasarvede Bølger.
- 475 Ikke det før er din Lod at see dine Venner og fremmes
 Hjem til dit velophygte Pallads og dit fædrene Ryskland,
 Før du til Strømmen Egyptos' fra Zeus nedfaldende Flodvand
 Drager tilbage paany, at hædre med Festhekatomber
 Alle de levende Guder, der boe paa Himlen, den brede:
- 480 Da forunde dig Guder den Fart, hvorefter du tragter.
 Saa han talte, men haardt det knuste mig Hjertet, det kjære.
 Da han besøel mig igjen paa de luftblaasarvede Bølger
 Hen til Egyptos at drage det lange besværlige Sotog.

Desuagtet jeg dog til Hiin gjensvarte, som følger:

- 485 Gamle! det Alt udføre jeg vil, som du raader mig venlig;
Men du sige mig nu og forkynde mig gandske nøiagtigt,
Om i Behold over Sø tilhobe Danaerne hjemkom,
Som jeg med Nestor forlod, da vort Tog fra Troja begyndte,
Eller ved umildt Aaar paa sit Fartoi Nogen der omkom,
490 Eller i Bennernes Favn, da Krigen han først havde fuldendt.

Saa jeg talte, men Hiin gjensvarende tager til Orde:

- Altreus' Søn! hvi spørger du saa? det tjener dig aldrig,
Alt du erfarer og hører min Kundskab: ikke ret lang Tid
Bliver du skaanet for Graad, naar du først erfarer det Hele.
495 Mangen af Hine for Sværdet jo faldt, Mangfoldige frelstes;
To kun af Fyrsternes Tal mellem ertsbeflædte Danaer
Misted ved Hjemfærd Liv: deres Kamp hist deelte du selv jo.
Levende holdes der Een under Trængsel paa mægtige Havvand.
Ajas forliste sit Liv paa de kraftigtroende Snekker.

- 500 Først henførte Poseidon hans Skib til Klipper i Havet,
Til den gyrræiske Steen, og frelst ham atter af Havsnød.
Der havde Manden nu bjerget sit Liv, skjøndt hadet af Pallas,
Harde han ikke formastelig talt samt raabt i sin Hovmod,
Alt han til Trods for Guder var flyet fra Bølgernes Usgrund.
505 Dog dumdriftigen pralende saa blev han hørt af Poseidon;
Denne da greb Tresforken paa Stand i de vældige Næver,
Mod den gyrræiske Klippe han slog, adskillende Fjeldet;
Een Deel blev paa sin Plads, men i Havet nedstyrtet en
Fjeldstump

(Bjerget paa den, havde Ajas saa høit mod Guderne spottet).

- 510 Denne ham rev udi Havets umaalede, følgende Vanddyb;
Saa han forliste sit Liv, da han først havde drukket af Saltvand.
Heldig din Broder var sluppet og flyet fra Dødens Gudinder
Bort i det bugede Skib; thi Hæren, den høie, ham opholdt.
Dog, da han, stærnende rast, det høie maleiske Fjorbjerg

- 515 Fast havde rækket, med Gæt en Orkan heel vældig forflog ham,
Medens han vaanded sig dybt, over Fjell-opfostrende Bolger
Fjernt til Pynten af Land, hvor Thvestes havde sin Bolig
Før, nu holdtes der Huus af Thvestes' Arving, Hgisthos.
Derfra viste sig atter en sorgfri Reise til Hjemmet,
- 520 Beiret af Guderne vendtes og snart sin Bolig han gjenstaae.
Glad med sin Fod han igjen betræder sin fædrene Hjemstavn,
Favner og kysker den fædrene Jord, mens varmeste Taarer
Strømme fra Diet derpaa; thi sit Land gjenstued han henrykt.
Ham blev Speideren vaer, som den lumste Forræder Hgisthos
- 525 Høit havde stillet paa Taarnet at staae, samt lovet til Vagtløn
Tvende Talenter af Guld; i et Nar han vogted, at Manden
Gi useet skulde drage forbi, kjæk rustet til Forsvar.
Denne med Tidende træder i Sal til Folkenes Hyrde.
Flux optænker Hgisthos de listige Mænker i Sindet:
- 530 Tyve behjertede Evende med Balg blandt Folket han udseer,
Lægger dem lønlig i Skjul, og et Gilde bereder han nærvæd.
Selv han, at byde til Gjæst Agamemnon, Folkenes Hyrde,
Kjører i forspændt Karm, med Riddingeraadet i Sinde.
Manden, der ei havde Tanker om Død, hidbragt han ihjelslog,
- 535 Medens ved Bordet han sad, som en Stud ved Krybbe man
nedslaaer.
Gi der blev levnet en Mand, som fulgte med Sønnen af Atræus,
Gi af Hgisthos' Folk; tilhobe de segned i Kongsgaard.
Saa han talte, men haardt det knuste mig Hjertet, det kjære;
Siddende ned paa Sand jeg græd, ei ønsked i Sind jeg
- 540 Længer at friste mit Liv og at see det lysende Solskin.
Men da mætted jeg var af at tumle mig vildt og at græde,
Da tiltalte mig atter den graae, sandsigende Havmand:
Gi, Atride! du maa, vedholdende længe med Stivsind,
Græde; det bedrer jo ikke din Nød, men heller du hastig
- 545 Strengte dig an, for igjen at række din fædrene Hjemstavn.

Hiin du finder i Live, hvis ei alt Svenden Drestes
 Raft ham dræbte til Havn, maaskee du da træffer hans Gravfest.

Saa han talte, ved Sligt mit Mod og mit Hjerte blev opreist
 Atter i Bryttet, og Lise jeg fandt, skjønt boiet af Sorgmod.

550 Derpaa med disse bevingede Ord tiltalte jeg Guden:

Nok om disse jeg veed; men nævn mig den tredie Kjemper,
 Ham, som levende holdes endnu paa det mægtige Havvand,
 Eller og død; i min Sorg om Sligt at høre jeg attraaer.

Saa jeg spurgte, men strax gjensvarende taler han til mig:

555 Søn af Laertes han er, og paa Ithaka haver han Bopæl.

Ham paa Holmen jeg saae udgyde den blomstrende Taare,
 Gist i den Nymfe Kallypsos Bo; hun holder med Tvang ham
 Fast, saa han ikke formaaer til sin Hjemstavn atter at reise:
 Ikke det aareforsynede Skib han har, eller Mandskab,

560 Hvilket ham bort kunde føre paa Havets den mægtige Bandyg.

Dig er det ikke bestemt, gudsfostrede Drot Menelaos!

Selv at finde din Død i det Ganger-græssende Argos.

Hjernt til Grændsen af Jord dig bringe de himmelske Guder,
 Hen til elyxiske Mark og den Guldhaars Drot Rhadamantos.

565 Der for et Mennekses Barn beredes de letteste Livskaar;

Aldrig hersker der Storm eller Regn eller sygende Sneeveir;

Ewig der luster fra Zephyr et lifligtusende Windpust,

Sendt af Okeanos hid, for Manden at prøve med Kjøling;

Ihi Helene du har, med Kronion est du i Grændskab.

570 Talende saa, neddukked han dybt i det bølgende Søvand.

Jeg med de dygtige Svende paany til Sneekernes Standplads

Gik, men svart underveis mit Hjerte blev rystet af Uro.

Men da vandrende kommet jeg var til Skib og til Havet,

Laved vi Radvere til, saa nærmed den hellige Nat sig:

575 Alle da gik vi til Ro ved den bølgebefyldte Strandbred.

Dengang aarle sig viste den rosenfingrede Dagmør,

Da vi Sneekerne først nedtrak i det hellige Saltvand,

- Stilled saa Mæster og Seil i de netudmaalede Snekker;
 Ogsaa de Knægte bestege da Skib og satte paa Bænk sig,
 580 Sade paa Rad og sloge de graalige Bølger med Aaren.
 Atter jeg da til Egyptos' fra Zeus nedfaldende Glodvand
 Førte mit Skib og slagted de reneste Fæsthekatomber.
 Men, da jeg havde forsonet de altidlevende Guder,
 Reiste jeg høit Agamemnon en Grav til evig Grindring.
 585 Færdig med dette, tilbage jeg drog, og de levende Guder
 Gave den blideste Bør, som i Hast os førte til Hjemstavn.
 Men velan, nu blive du her som Gæst i min Kongsgaard,
 Indtil den ellersste Dag fremgaaer, eller ogsaa den tolvte:
 Da jeg befordre dig bort og skænker dig glimrende Gaver,
 590 Gangere tre med den glattede Arm, en glimrende Guldskaal
 Giver jeg dig, hvoraaf du for evige Guder i Himlen
 Frem kan gyde din Drif, og mindes mig hele din Livstid.
 Ham den forstandige Svend Telemakhos giver til Gjensvar:
 Ei, Atride, du maa i dit Huus opholde mig lang Tid.
 595 Selv i et Aar udholdt jeg med Lust at blive her hos dig
 Siddende, uden at Savnet af Hjem og Forældre betog mig;
 Thi det fornøier mig svært, naar Ord og Fortællinger af dig
 Høre jeg kan, men de Knuse mig alt misnoiede vente
 Hvi ved det hellige Pylos, og dog vil du sinke mig lang Tid.
 600 Siden du byder mig Skjænk, da give du Liggendesæ mig;
 Heste til Ithaka fører jeg ei, dem levner jeg heller
 Her til en Pryd for dit Land; thi som Drot du byder paa Sletten,
 Glad og bred, som er rigt bevøret med Kløver og Enggrønt,
 Dertil med Hvede, med Spelt og det Blad-udbredende Bygstraa.
 605 Ikke for springende Hest har Ithaka Plads eller Engbund:
 Geder der gaar; men vi bytte det ei for Gangernes Græsmark.
 Ingen af Der i Bølgerne Skjød har Plads for en Rytter,
 Eller for Hestene Græs, dog Ithaka mindst af dem alle.
 Smilende hørte hans Ord Menelaos, den Mæster i Feldtskrig,

610 Strog ham med Haanden paa Kind og tager til Orde, som følger:

Wdlingeblod du est, mit Barn, det vidner din Tale.

Gaven jeg vil ombytte dig da; thi let jeg formaaer det.

Udaf alle Klenoder, som her forvares i Kongsgaard,

Giver jeg det, som er dyrest af Værd og deilgst iblandt dem:

615 Giv dig vil jeg et Kar, som er heelt og holden af Solvalm,
Hamret med Kunst, og desuden med Guldrand pyntet foroven.
Værf af Hefæstos det er, som den Wdling Fædimos gav mig,
Konge for Sidons Mænd, da hans Huus omhylled mig fordem,
Medens jeg stundede hjem; det giver jeg dig til Foræring.

620 Saadant et Ord med hinanden de Mænd samtalende skifted.
Kofte forsamledes da til den herlige Drot i Palladset,
Bringende Geder og Faar og den Mod-oplivende Rødvind:
Brød fremsendte til Huus deres skjøntomflørede Qvindfolk.
Saa man syselede flittig i Borg, beredende Maaltid.

625 Beilernes Flok for Dor af Odysseus' prægtige Kongsgaard
Tiden forslog ved at kaste til Maals med Spyd og med Steenhjul,
Leiret paa brolagt Plads, hvor tilforn de drev deres Uffik.
Blot Antinoos sad og Eurymachos, himmelsk af Skabning,
Beilernes Fyrster, som begge ved Rod udmærkedes blandt dem.

630 Nær til disse Noemon, en Søn af Fromios, træder;
Han Antinoos slur tiltaler med følgende Spørgsmaal:

Siig, Antinoos, vides det vel, eller vides det ikke,

Naar Telemachos kommer igjen fra det sandige Pylos?

Bort han førte mit Skib, nu selv jeg haver behov det;

635 Drage til Elis' Marker jeg vil, hvor Hopper jeg græsser,
Tolv i Tal, og en Flok af de Slid-udholdende Muuldyr,
Ubetungen: af dem vil jeg een afrette til Arbeid.

Over hans Ord de forfærdede blev: de troede det aldrig,

At han var draget til Neleus' By; men at før i sin Hjemstavn

640 Ude paa Marken ved Qvæget han sad, eller Svinenes Røgter.

- Ham tiltaler Cupeithes'ses Søn, Antinoos, derpaa:
 Siig mig forsand, hvor han agted sig hen, og hvilke Besarne
 Fulgte ham bort; mon af Ithakas Mænd eller blot af hans egne
 Bornede Svende fra Huus? Mon han Sligt fuldbyrde har kunnet?
- 645 Dgsaa du dette mig siige forsand, saa rigtig jeg veed det,
 Om han med Bold har fra dig borttaget den bugede Snekke,
 Eller du gav ham dit Minde dertil, da venlig han bønfsaldd.
- Ham da Fromios' Søn, Noemon, giver til Gjensvar:
 Selv frivillig jeg gav ham den hen; hvor kunde jeg Andet,
 650 Naar saa herlig en Svend, med den svare Befymring i Hjertet,
 Bad mig derom? Det var haardt en saadan Begjering at afslaae.
 Svende, som her udi Folket sig meest udmærke ved Manddom,
 Fulgte ham bort, og som Fører jeg saae paa Snekken at stige
 Mentor, eller en Gud, der i Alt noiagtig var liig ham.
- 655 Dette forbauser mig svart: jeg i Gaar den herlige Mentor
 Skued om Morgenens her, skjøndt da han var seilet til Pyløs.
- Dette fortalt, han igjen til Faderens Bolig begav sig;
 Men det mandhaftige Sind hos Begge forfærdedes høiligt.
 Beilerne alle sig leired i Ring og standsed med Rampleeg,
- 660 Og Cupeithes' Søn, Antinoos, taler iblandt dem,
 Hefstig i Sind, og af Harmen det sort omstrømmede Hjerte
 Svulmede høit, og Blikket var liigt to brændende Luer:
- Guder! en heel selvraadig Bedrift har Telemakhos udført,
 Denne Seilads, skjøndt aldrig vi meente han fit den iværksæt.
- 665 Bort sig begiver en Knøs til Trods for de talrige Karlsfolk,
 Drager fit Skib udi Sø, bemandet med dygtige Svende.
 Dndt os venter af ham, men gid dog heller Kronion
 Reent forøde hans Kraft, før han os bereder en Ufærd!
 Giver mig blot et løbende Skib og tyve Besarne;
- 670 Da jeg mig lægger i Skjul og passer ham op ved hans Hjemtog,
 Gist i Sund mellem Ithakas Land og de Fjelde paa Samos:
 Da skal hans Reise for Faderens Skyld saae drolelig Udgang.

Det var hans Ord, og de Alle ham lydt opmuntred med Bifald.

Reiste fra Sædet, de da til Odysseus' Sale begav sig.

675 Men for Penelopeia dog ei fordulgetes i lang Tid

Rænken, som Veilerne lumst udruged i Hjerternes Løndyb:
Medon, Herolden, fortalte det Alt; thi uden for Borggaard
Talen han havde belyttet, da lumst de hitted paa Lønraad;
Ind udi Huset han gik at melde Penelope Saadant.

680 Mens over Tærskel han skred, tiltalte ham Penelopeia:

Slig mig Herold! hvi have de glimrende Svende dig fremsendt?
Mon for at hyde den Hedling Odysseus' Terner i Huset
Standse med Arbeid her og berede for dem deres Maaltid?
Gid de, uden at beile til Fler eller sankes i Selskab,

685 Nu maatte nyde den sidste Bekomst ved Gildet i Aften!

J! som, stimlende hid, optraadse det prægtige Forraad,
Alt den forstandige Svend Telemachos' Gods; mon J aldrig
Have tilforn, som Pablinge smaae, hørt Fædre fortælle,
Hvillen en Mand Odysseus for eders Forældre har vist sig?

690 Aldrig han har forurettet en Mand med Ord eller Gjerning
Her paa vort Land, ihvorvel det er Skik hos ædliche Konger,
En man hader af dødeligt Folk, en Anden man elsker.

Hin haver ei mod en eneste Mand udøvet en Volddaad.
Dog ved den heel oprørende Daad eders Hjerte nu klarligt

695 Lægges for Dag! thi Mindet om nydt Belgjerning er uddød.

Hende da giver til Svar den forstandigt tænkende Medon:
Gid, o Dronning, at Sligt var endda Ulykkernes Fuldmaal!
Men en værre Bedrift og en meer forfærdelig Udaad
Have de Veilere for; gid Zeus fuldføre det aldrig!

700 Thi med skjærpede Malm Telemachos ville de myrde,
Naar han begiver sig hjem: om Faderen søger han Kundskab
Hist i de Pyliers Stad og den mægtige By Lakædæmon.

Saa han talte; paa Stand hendes Knæ, hendes Hjerte
blev opløst;

- 735 Flur hidkalde man nu den bedagede Dolios til mig,
 Trællen, jeg fik af min Fader tilforn, da hid jeg begav mig,
 Ham, der bevogter min Trægaard hist; thi jeg byder ham skyndsomt
 Melde det Alt for Laertes i Huus, ned siddende hos ham.
 Muligt at denne formaaer i sit Sind at finde paa Redning,
 740 Trædende frem med Jammer for Flokken af Svende, der attraae
 Spiren af ham og den herlige Drot Odysseus at myrde.

Hende da svared igien Eurykleia, den kjærlige Gamle:
 Dræb mig, du sødeste Barn! med det ubarmhertige Malmssværd,
 Eller i Rive mig lad, dog Intet fordølge jeg vil dig:

- 745 Forud vidste jeg Tingen og gav ham, hvad han besøel mig,
 Brød og den sødeste Viin, og han bød mig love sig helligt
 Intet at melde for dig, før de tolv af Dage forbigik,
 Eller du savned ham selv i dit Huus og hørte hans Bortgang,
 At du ikke din deilige Hud skulde skjæmme med Taarer.

- 750 Nu du bade dig vel og, hyllet i skjæreste Klædning,
 Op du stige til Høiløstsal med de tjenende Terner,
 Varmt at bede til Pallas, den Skjoldbedækkedes Datter:
 Hun fremdeles formaaer fra Døden at frelse ham kraftigt.
 Gi den fortrædede Gamle fortræde du mere; thi viist ei
 755 Arkefiadernes Blod hos de salige Guder i Ugunst
 Staaer, men levnes en Spire der vil, fremdeles at herste
 Over den høitopmurede Borg og den frodige Kornmark.

Talende saa, hendes Sorg og Taaren i Diet hun stiller.
 Hun da bader sig vel og, hyllet i skjæreste Klædning,

- 760 Op hun stiger i Høiløstsal med de tjenende Terner,
 Lagde det hellige Byg udi Kurv og bad til Athene:

Hør du mig seirende Barn af den skjoldbedækte Kronion!
 Hør mig! saa sandt i Borgen den vise Behersker Odysseus
 Brændte de slommede Bøve for dig af Gaar og af Dyne:

- 765 Dette du huske mig nu og frelse min elskede Søn mig,
 Tæmmende Beisernes Skare, de slemt balstyrige Knøse.

- Saa hun jamrende bad, hendes Ord bønhortes af Pallas.
 Beilerne larmed nu lydt i den rundtom skyggende Høisal,
 Saa begyndte der Gen af de vildt balsthyrige Kjøse:
- 770 Vist nok laver til Gilde den stærkt ombeilede Dronning
 Mellem os; ikke hun veed, at Døden beredtes for Sønnen.
 Saa udlader sig Gen; ei vidste de, hvad der beredt var.
 Blandt dem tager Antinoos da til Orde som følger:
- Daarer! I hytte Jer vel for slige dumdriftige Mundøveir,
- 775 Alle som Gen, at det ei skal meldes af Nogen derinde.
 Laus opreise sig Hver, at vi raft kan bringe til Ende
 Raadet, som nu er os Alle saa vel tilpas udi Sindet.
- Talende saa, han vælger en Snees behjertede Karlsfolk,
 Gik saa ned til det hurtige Skib og til Bredden af Habet.
- 780 Først nu droge de Sneffen fra Land til Dybet af Saltrand,
 Bragte saa Masten ombord og Seil i det svartede Fartoi,
 Derpaa gjorde de Marerne fast udi Gjænger af Kothud,
 Alt paa behørig Viis og bredte de hvideste Seil ud,
 Rustning bragtes dem og af de heel forvorne Betjente.
- 785 Høit opstilte de Skibet paa Band, og Folket besteg det:
 Derpaa Nadder de holdt og toved til Qvelden sig nærmed.
 Gik udi Høiløstsal den fornøftige Penelopeia
 Fastende laae; thi berørt ei havde hun Drik eller Spijs,
 Grundende paa, om den seilfrie Søn skulde reddes for Snigmord,
- 790 Eller ihjelslaaes grunt af de frækt dumdriftige Evende.
 Saa betænker en Løve sig vel udi Aredsen af Karlsfolk,
 Rød for sit Liv, naar den listige Ring man drager omkring ham.
 Hende, der grunder paa Sligt, betager den listige Slummer;
 Synkende hen indsov hun og Lemmerne løse sig alle.
- 795 Andet beslattede derpaa den lysblaaøied' Athene,
 Først hun skaber et Billed, for Dien at see som et Qvindsfolk;
 Isthime, Helten Ikarios' Barn, der ligner aldeles,
 Manden Gumelos' Biv, der i Jeræ havde sit Huushold.

Dette hun skikker afsted til den Udling Odysseus' Kongsgaard,
 800 At det hiin udi Sorg vildt jamrende Penelopeia
 Kunde befrie for Graad og den Laare-forvoldende Veemod.
 Dette sig lister i Kammeret ind ved Remmen af Dørflink,
 Træder til Hovedet hen, tiltalende hende som følger:

Sover du Penelopeia, bespændt af Sorger i Hjertet?

805 Gi tillade dig ville de lethlenlevende Guder
 Svart at pines og græde, din Søn du atter vil gjensee
 Her i dit Huus; thi han ikke har grovt mod Guder forseet sig.

Derpaa svarer igjen den fornuftige Penelopeia,
 Snorkende sødt i behagelig Slum ved Drommenes Borgport:

810 Hvorfor kommer du hid, høitelskede Søster, som aldrig
 Gjæstet mig haver tilforn, da saa fjernt du haver din Bopæl?
 Mig formaner du til 'at standse min Jammer og Veemod,
 Som paa mangfoldige Viis mig slider i Sind og i Hjerte,
 Mig, som først har forliist min løvebehjertede Husbond,

815 Ham, der i Danaerfolket var rigt udstyret med Dyder,
 Helten, hvis Rygte saa vidt udbredes i Hellas og Argos.
 Nu er min elskede Søn bortdraget paa bugede Snekker,
 Barnet, der ei kan føie sit Ord eller taale Strabadser.
 Ham langt mere bejamre jeg maa end selve min Husbond:

820 Ak! med Bæven jeg frygter, at Ondt tilstøder ham hisset,
 Enten hos Folk, han vandrer iblandt, eller ogsaa paa Havet.
 Her mangfoldige Bjender et Raad oplægger imod ham;
 Dræbe ham agte de vist, før atter han kommer til Hjemstavn.

Nu gjensvarende taler paany det natlige Lustsyn:

825 Freidigt være dit Mod i dit Sind, ei huse du Banghed!
 Saadan en Ledsagerinde han har, som mangen en Anden
 Onsket at have til Bistand saa; thi hjælpe formaaer hun.
 Pallas Athene det er; ved din Qual hun vortes til Medsyn,
 Selv hun haver mig stiftet herhid, at melde dig Saadant.

830 Derpaa taler igjen den fornuftige Penelopeia:

- Hvis du en Guddom est, og en Røst haver hørt af en Guddom,
 O! da sig mig et Ord om min heel elendige Husbond,
 Enten i Live han er og beskuer det lysende Solstien,
 Eller han, alt afdød, sig i Mørkheds Huse befinder.
- 835 Nu gjensvarende taler paany det natlige Lustsyn:
 Ikke formaaer jeg dig Alt om hiin at fortælle med Visshed,
 Om han er død eller frelst, og en grundløs Snakken er Ustik.
 Talende saa hun brat forsvinder ved Stolpen og Dørklint
 Bort i den svævende Lust; men Ikarios' Datter i Skynding
- 840 Op af Slummeren soer, sødt qvæget i Hjertet, det kjære,
 Da udi Malkningens Lid en saa solklar Drom havde viist sig.
 Beilerne stege paa Skib og føre paa Bølgernes Bandoei,
 Hvor mod Telemakhos lumst de gjemme det mordiske Løntaad.
 Midt paa Havet der ligger en Ø, bedækket med Steenlag,
- 845 Højt i Sund mellem Ithakas Land og de Fjelde paa Samos,
 Asteris, liden at see, hvor den skibsbetryggende Havbugt
 Nabner sin dobbelte Mund: der lured Alkhærne paa ham.

Femte Sang.

Indhold.

Athene besværer sig i Gudernes Raadsforsamling over den usfortjente Gjenvordighed, hvoraf Odysseus og hans Huns blev forfulgt. Bevæget herved skifter Zeus Hermes ned til Ogygia med den Befaling til Nymfen Kalypso, at hun skulde sende Odysseus bort fra sin Ø. Skjendt ugjerne finder hun sig i Zeus' Beslutning, og tillader Odysseus at bygge sig et Fartøi. Da dette var i Stand, begiver han sig under Seil; men hans Fiende Poseidon reiser en saa frygtelig Orkan, at han vilde have fundet sin Død i Havet, hvis ikke Gudinden Leuktohea havde forbarmet sig over ham og bragt ham et fortryllet Klæde. Efterat hans Fartøi var knust, svømmer han ved Hjælp af dette Klæde to hele Dage paa Havet. Den tredje Dag opdager han Jæakernes Ø, og kommer, begunstiget af en Flodgud, lyffelig i Land.

Dagmór stiger af Seng fra den vidtberømte Tithonos,
 Bringende Lys for den evige Slægt og for Folket paa Jorden.
 Da sig leirede Guder i Ring, og mellem de andre
 Zeus, den tordnende Gud, hvis Kraft er stor over Alles.

5 Dem Athene fortæller Odysseus' talrige Sorger,
 Høftende Manden i Nymfens Bo, thi hun vilde hans Bøjskæd:

Fader Zeus, og I andre for evigt salige Guder!
 Aldrig herske der meer en mild, sagtmodig og venlig
 Kongspilr-førende Drot, der i Sind forstaaer sig paa Retfærd.

10 Bister være bestandig Enhver og voldsom i Udsæd,
 Siden at Ingen den Uedling Odysseus holder i Minde,
 Ingen af Folk, han styrede for, som den ømmeste Fader.
 Hissket han ligger paa Holm og er dybt nedbøiet af Sorger,

Udi den Nymfe Kalypso's Hjem; hun holder med Tvang ham

15 Fast, saa han ikke formaaer til sin Hjemstavn atter at reise,
 Hverken det aareforsnyede Skib han har eller Mandskab,
 Hvilket ham bort kunde føre paa Havets den mægtige Vandryg.

Nu hans elskede Barn endog man agter at myrde,
 Naar han begiver sig hjem: om Faderen søger han Kundskab

20 Hist i de Phylers Stad og den mægtige By Lakædæmon.

Hertil svarede Zeus, hiin Sky-forjsamlende Hersker:
 Elskede Barn, hvad Ord undslap dig fra Tændernes Ringmuur!

Haver da ikke du selv tilforn Beslutningen udtænkt,
 At Odysseus, kommende hjem, skulde reise dem Alle?

25 Selv du lede Telemakhos klogt; thi du jo formaaer det,
 At han i god Behold kan række sin fædrene Hjemstavn,
 Men de Beileres Flok hjemstyre paany deres Fartøi.

Talt, til Hermes, den elskede Søn, han vender sig derpaa:
 Hermes! du, som i hver en Bedrift mig tjente til Tilbud!

30 Meld den deiligrøllede Mø min faste Beslutning,
 At den kraftige Mand Odysseus atter skal hjemgaae.
 Ei ledsages af Guder han skal eller dødeligt Væsen,

Men, efter udholdt Nød paa det velbenaglede Fartøi
 Komme han tyvende Dag til Scherias hyppige Jordsmon,
 35 Til de færafiske Mænd, de leve saa glade som Guder:
 Disse ham, liig en udødelig Gud, høit hædrende blandt sig
 Bort skulle sende paa Skib til hans Fædres den elskede Hjemstavn,
 Rigt begavet med Guld, med Klædningsstykker og Kobber,
 Saa at Odysseus ei slig Skat havde baaret fra Troja,
 40 Hvis han var heldigt reist med den Lod, ham gaves af Byttet:
 Thi det beskikket ham er at see sine Venner, og fremmes
 Did til sin høitopmurede Borg og sin elskede Hjemstavn.
 Talt. Ulydig ei var hiin Sendemand, Argosbetvinger;
 Strax derefter han bandt under Fod de deilige Saaler,
 45 Hine, de himmelske, gyldne, der bare ham hen over Havvand
 Og den umaalede Jord, saa rapt som Buset af Vinden;
 Greb saa Staven i Haand, med hvilken han dysser i Slummer
 Mændenes Dine, naar helst han vil, og Somme han vækker:
 Den udi Haand, bortfløi den stærke Betvinger af Argos.
 50 Treen paa Pierias Top og fra Lust neddaled paa Havet,
 Gled saa paa Bølgen afsted, i en Maages Lignelse synlig,
 Hvilken i bredden Bugt af det aldrig blomstrende Havvand
 Jager de Fiske saa smaae og i Vand tidt dypper sin Binge.
 Saadan at see Gud Hermes paa talløse Bølger afsted foer;
 55 Men, da omsider han kom til det langt bortliggende Oland,
 Traadte han fra det fiolblaae Hav paa Landet, det faste,
 Vandred saa frem til det Sted, hvor den deiligkrøllede Nymfe
 Slog i en rummelig Grotte sin Bo. Han traf hende hjemme.
 Høit en betydelig Ild der blussed paa Arnen, og rundtom
 60 Duftede Landet af Birak og smaaligtfløvede Ceder,
 Tændt til et Baal, og hun sang med en liflig Stemme derinde,
 Mens om Bæven hun gif og slog med forgyldene Spole.
 Rundt om Hulen i Kreds der voxer en blomstrende Lyslund,
 Elle med Popler paa Rad og de vellugtfulde Cypressetrær.

- 65 Bredtbevingede Fugle paa Nederne kure derinde,
 Høge med Ugler i Flok og den bredtbetungede Søfugl,
 Kragen fra Havet, der helst udi Saltvand driver sin Gjerning.
 Rundt om den hvælvede Grotte sin Green udbredte tillige
 Ranken i frodigste Bært, der rigt med Druerne brammed.
- 70 Bækkene, fire paa Rad, henflød med den sødeste Vanddrik,
 Bred ved Bred; een tabte sig her, een tabte sig hiset.
 Trindt om disse den blødeste Mark med Fioler og Vaargrønt
 Blomstrede: selv en udødelig Gud, der sig nærmede Stedet,
 Bilde forbauset betragte det Alt og fornøies i Hjertet.
- 75 Her med Forbauselse stod hiin Sendemand, Argosbetvinger.
 Men da han, ret forundret i Sind, havde synet det Hele,
 Ind i den mægtige Hule han treen; han ikke blev ukjendt,
 Da hiin bolde Gudinde Kalypso skued hans Nafn:
 Ei en udødelig Gud for en Anden kan holde sig ukjendt,
- 80 Ei engang, naar den Gne saa fjernt har kaaret sin Bopæl.
 Ikke han traf den behjertede Mand Odysseus derinde:
 Denne paa Havbrink siddende græd, hvor ogsaa tilforn han,
 Sønderrivende Sindet med Suk, med Klager og Jammer,
 Stirrede hen paa det frugtløse Hav, udgydende Taarer.
- 85 Nu den bolde Gudinde Kalypso spurgte Hermejas,
 Bydende Guden at sidde paa blanke, paa skinnende Høistol:
 Hvorfor kommer du hid, du Guldstav-førende Hermes?
 Mig ærverdigg og kjær; du sjelden har gjæstet mig hidtil.
 Siig, hvad ønsker du vel? udføre det byder mit Sind mig,
- 90 Hvis udføre jeg kan, og dersom det er udførbart.
 Trin dog nærmere hid, for din Skjel at nyde som Fremmed.
 Saa tiltalte ham Nymfen og frem hun stillede Bordet,
 Fyldt med Ambrosia rigt, og hun blandte den rødlig Rectar.
 Derpaa drak og spiste den Sendemand, Argosbetvinger;
- 95 Men, da han Mad havde nydt og Sindet forfrisket med Spise,
 Da, paa følgende Viis gjenmælende, tager han Ordet:

- Mig, den kommende Gud, Gudinde! du spørger, men jeg dig
 Alt skal sige forsand, da du saa begierer det af mig.
 Zeus mig besøel at drage herhid, skjøndt nødig jeg vilde.
- 100 Hvo vilde drage med Lyst over slig en uendelig Strækning
 Hav, hvor ikke der ligger en Stad, hvis Mænd kunde bære
 Offer for Guderne frem samt herlige Fæsthekatomber?
 Aldrig det dog gaaer an, at den skjoldbedækte Kronions
 Raad undviges af ringere Gud, eller gjøres til magtløst.
- 105 Hos dig, siger han, findes en Mand, meest ussel af alle
 Mænd, som leiredes før i Marken om Priamos' Kongstad,
 Aringer ni; men det tiende Aar nedbrøde de Staden,
 Droge saa hjem. Underveis forsaae de sig grovt mod Athene:
 Hun opreiste forfærdelig Storm samt vældige Bølger.
- 110 Her omkom da tilhøbe de andre fortrinlige Svende;
 Han alene herhid blev drevet af Vinden og Bølgen.
 Denne befaler han dig afsted at sende som snarligst;
 Thi det er ikke hans Lod at døe saa langt fra de Kjære:
 Nei, det beskikket ham er at see sine Benner og fremmes
- 115 Did til sin høitopmurede Borg og den elskede Hjemstavn.
 Saa han talte, da gjøs den holde Gudinde Kalyppo;
 Strax hun med disse bevingede Ord gjensvarede Guden:
 Grumme dog er I Guder, dertil skinsyge for Alle,
 I som fortørnes saa svart, naar Gudinderne sove hos Mandssølf
- 120 Nabenbare, naar een sig tager en elskelig Husbond:
 Som da den rosenfingrede Dagmør kaared Orion,
 Derpaa saalænge fortrod I, de let henlevende Guder,
 Til paa Ortygias Marker den guldstolthronende Zomfru
 Artemis dræbte ham brat med sine lemældige Pile.
- 125 Da saalunde Demeter, den frøllede, fulgte sin Attraae,
 Samt ved Elskov og Seng forenedes med Jasion
 Gist paa den fregang pløiede Bang, Sligt spurgte med Snarhed
 Zeus, der tildøde ham slog med sin Lynildstraale, den hvide.

- Saa fortænker I Guder nu mig, at jeg elsker en Jordson,
 130 Hvilken jeg reddede selv, da skrævs han sad paa sin Skibskjøl,
 One; hans hurtige Snekke med Lynildstraalen, den hvide,
 Zeus havde splintret itu paa det viinblaa farvede Saltvand.
 Der omkom nu tilhobe de andre fortrinlige Evende;
 Han blot dreves alene herhid af Vinden og Bolgen.
- 135 Ham jeg elsked og pleied, ja ham jeg loved at skabe
 Til en udødelig Mand, foruden Alde bestandig.
 Men, da det ei gaaer an, at den skjoldbedækte Kronions
 Raad undriges af ringere Gud eller gjøres til magtløst,
 Fare han hen, hvor denne ham helst tilskynder og driver,
- 140 Ud paa det frugtløse Hav, men jeg selv bortstikker ham aldrig:
 Ikke det aareforsynede Skib jeg har eller Mandskab,
 Hvilket ham bort kunde føre paa Havets den mægtige Vandryg.
 Dog velvillig jeg giver ham Raad og fordølger ham Intet,
 At han i god Behold kan naae til forønskede Hjemstavn.
- 145 Nu gjenstvarte paany hiin Sendemand, Argosbetvinger:
 Saa du sende ham bort og frygte Kronions Fortornen,
 At han ikke med Harmen paa dig skal vrede herester.
 Saa gjenstvarende gif den stærke Betvinger af Argos.
 Til den behjertede Helt Odyssees den værdige Nymfe
- 150 Gif, da en saadan Befaling fra Zeus hun havde fornummet.
 Ham hun paa Havbrink siddende traf, hvor aldrig hans Die
 Fandtes for Taarerne frit, men hans Liv, det listlige, henvandt,
 Medens han græd for sit Hjem; ei meer ham behagede Nymfen.
 Dog den udslagene Nat han ved Tvang blev nødt til at sove
- 155 Udi den hvælvede Bo, uwillig hos hende, der vilde.
 Men om Dagen han satte sig ned paa Brinker og Klinter;
 Sønderrivende Sindet med Suk, med Klage, med Jammer,
 Stirred han hen paa det frugtløse Hav, udgydende Taarer.
 Trædende nær tiltalte ham saa den bolde Gudinde:
- 160 Staffel! klag ikke meer og lad dog ikke din Livstid

- Svinde saa beest; thi rede jeg er at skikke dig fra mig.
 Op da, hug dig forsvarlige Planke og søi dem med Kobber
 Fast til en rummelig Pram, men Bræder befæste du paa den
 Høit, at den bære dig kan paa de luftblaasarvede Bølger.
 165 Selv skal jeg bringe dig Brød og Vand og den rødlige Viindrik,
 Herligt forfriskende Ting, som dig vel kan sikke mod Hunger:
 Svøbe dig ind i Klæder jeg vil og sende dig Medbor,
 At du i god Behold kan naae din forønskede Hjemstavn,
 Hvis saa Guderne ville, der boe paa Himlen, den brede,
 170 Hvilke jeg langt maa vige, saavel i at tænke som domme.
 Saa hun talte, da gjøs den kraftige Hersker Odysseus;
 Brat med disse bevingede Ord han giver til Gjensvar:
 Andet i Sinde du har, Gudinde, men ikke min Hjemfærd,
 Du, som mig byder med Pram at fare paa Havets det store,
 175 Bilde, besværlige Svælg, som end ei veldannede Snekke
 Lægger tilbage, skjøndt rap og fro ved Bør fra Kronion.
 Aldrig jeg da mod Villien din bestiger et Fartoi,
 Hvis du søier mig ei, o Mø, og sværger mig helligt,
 At slet ikke paa frist Ulempe du pønser imod mig.
 180 Saa han talte, da smilte den bolde Gudinde Kalyppo;
 Strygende ham med sin Haand under Kind, hun tager til Orde:
 Skjelm tilvisse du est og ei uklogtig af Hoved,
 Siden et saadant Ord du haver forsigtigen udtænkt.
 Bide det skal da vor Jord, hiin mægtige Himmel foroven,
 185 Og dybtrindende Vand udi Etyr, (det er Eden, som meest er
 Dyr og forfærdelig, selv for de saligtlevende Guder):
 At slet ikke paa frist Ulempe jeg pønser imod dig;
 Men det tænker jeg blot og forkynder dig, hvad for mig selv og
 Naade jeg vilde, saafremt i en saadan Nød jeg bestedt var;
 190 Thi tilvisse min Sjæl retsindig findes, og ei jeg
 Bærer et Sind af Staal i mit Bryst, men aabnet for Medsynd.
 Talende saa, foran ham nu gif den bolde Gudinde

- Flug; derpaa bagefter han følger i Sporet af Nymfen.
 Hen til den hvælvede Bo nu kom Gudinden og Manden:
 195 Der han satte sig ned paa Stolen, af hvilken Hermeias
 Harde sig reist, og den Mø mangfoldige Retter ham bragte,
 Drikke saavel som Mad, der fortares af jordiske Væsner.
 Tværs for den Udgang Odysseus hun selv sig satte ved Bordet,
 Dog for hende de Terner Ambrosia stilled og Nectar.
 200 Nu de med Hænderne langed mod veltillavede Retter;
 Men, da de havde forfrisket sig vel ved Drik og ved Spise,
 Først begyndte paa Tale den holde Gudinde Kalypso:
 Udglingesøn af Laertes, Odysseus, Mester i Paafund!
 Altsaa du vil da nu hjem til din meget forønskede Hjemstavn
 205 Atter begive dig bort: lev vel da ikke desmindre!
 Dersom du blot begreb i dit Sind, hvor utallige Sorger
 Dig er at lide bestemt, før atter du rækker din Hjemstavn,
 Her du vist heller forblev og med mig bevogtede Huset,
 Som en udødelig Mand, skøndt meget du ønsker din Hustru
 210 Atter at see, efter hvilken du længes fra Dage til Dage.
 Dog indbilder jeg mig, at jeg slet ei viger for hende
 Enten i Bægt eller Skabning; en Jordmø aldrig i Verden
 Naale sig tør med den evige Biv i Bægt eller Færvhed.
 Nu gjensvarende talte den visdomsrige Odysseus:
 215 Bredes kun ikke paa mig, ærværdige Nymfe; thi selv jeg
 Fuldvæl fatter, at dig den fornuftige Penelopeia
 Vist nok viger i Guld og i Legems Reisning at see til:
 Hun er en dødelig Biv, du fri for Død og for Ælde.
 Men endda jeg længes og higer fra Dage til Dage
 220 Atter at vinde mit Huus og min Hjemfærds Timer at flue.
 Knuser en Gud da mit Skib paa det viinblaafarvede Saltvand,
 Vil jeg det bære med Taal: udholdende Hjerte jeg eier.
 Meget i Livet jeg leed, og Meget jeg alt haver udholdt
 Hift i Krig og paa Hav; lad Sligt da støde til Resten!

- 225 Saa han talte; nu Sol gik ned og Mørke sig reiste.
 Til Konkammeret ginge de da af den hvælvede Grotte,
 Glædende Sindet ved Elskov der og forblivende sammen.
 Men, da nu aarle sig reiste den rosenfingrede Dagmør,
 Hurtig Odyssees paa Krop isører sig Bams og sin Livtjøl,
- 230 Selv isørte sig Nymfen en viid, sølvskinnende Kaabe,
 Yndig, af fineste Lød, og om Lænd hun vikler et Belte,
 Deilig og smykket med Guld, og et Elør hun tog paa sit Hoved,
 Tænkte paa Hjemfærd da for den modige Herster Odysseus.
 Først hun ham giver en Dyr saa bred, der passed i Ræven,
- 235 Hamret af Kobber, med dobbelte Blad, tillige var Skafet
 Net udstaaet af Olietræ og passed nviagtig.
 Dernæst hun gav ham en Biil, velblanket, og viste ham Veien
 Ud til Pynten af D. Høitkneisende Træer der vorte,
 Elle ved Poppel der stod og det skyhøit ragende Fyrtræ,
- 240 Bisne forlængst og forbrændte ved Sol, som let kunde flyde.
 Men, da hun havde ham viist høitkneisende Træer, der vorte,
 Atter begiver sig hjem den bolde Gudinde Kalypso.
 Han omhuggede Stammer, og raft fuldendtes hans Gjerning.
 Tyve han fælded til Jorden i Alt med Dyrn af Kobber,
- 245 Sletted dem saa forstandig og passed dem efter et Netholt.
 Derpaa gav ham et Bor den bolde Gudinde Kalypso:
 Alt han borede vel, indfældende Stykker i Stykker,
 Spigrede saa tilsidst med Nagler og Kramper det Hele.
 Ligesaa bredt som en Mand, der tilgavns har nemmet sit
 Haandværk,
- 250 Runder det mægtige Rum i det Ladning-dragende Fartoi,
 Ligesaa huul og saa bred Odyssees nu bygger sin Skude.
 Dæk opstilled han høit, som baaret af Bjælker i Siden
 Blev, og med aslang Fjæl han det Skrog beklædte til Slutning.
 Mast han satte deri og en Raa, som passede til den,
- 255 Desforuden han danned et Roer, at styre sin Fart med,

- Gjerded saar rundt omkring med en Fletning af Vidieqviste
 Bærn imod Bølgerne's Bold, og af Træ tog rigelig Ballast.
 Nu tilbragte ham Hiin den holde Gudinde Kalypso,
 Seil at berede deraf; dem laved han ogsaa med Klogskab.
 260 Derpaa han takled sin Pram med Reeb samt Stroppe og
 Skjoder,
 Og udstjød det med Stænger tilsidst i det hellige Saltvand.
 Det var af Dage den fjerde, paa den fuldførtes det Hele,
 Og paa den femte ham sendte fra Land den holde Gudinde,
 Badet og vel indhyllet i Toi af fortrinligste Bellugt.
 265 Nymfen ombord en Dunk ham bragte med Vinen, den mørke,
 Dertil en meer anseelig med Vand og en Pose med Skibskøst;
 Ogsaa hun rigelig gav af det Sind-forfriskende Suulmad:
 Derpaa hun efter ham sender en flink, mildtblæsende Medbor.
 Munter nu spredte for Vind sine Seil den Udling Odysseus,
 270 Og, med sit Roer udi Haanden, han fremad styred med Klogskab,
 Siddende ned: paa hans Die der ei neddalede Slummer;
 Op til Bootes, der dukker sig seent, og Plejaderne saae han
 Samt til Bjørnen, der ogsaa betegnes med Navnet af Bognen;
 Den omdreier sig hist i en Kreds og betragter Orion,
 275 Og er det eneste Tegn, der sig aldrig bader i Havet.
 Denne befalede ham hiin holde Gudinde Kalypso,
 Medens han foer over Havet afsted, at holde til Høire.
 Sytten af Dage paa Råd fremsleide han over Bølgen,
 Men paa den attende Dag han saae de beskyggende Bjerge
 280 Hist paa Jæakernes Land, hvor det nærmest reiste sig for ham:
 Der det laae som et Skjold paa det luftblaafarvede Saltvand.
 Dragende fra Æthioperne hjem hiin Nyster af Jorden
 Ham fra solymiske Bjerg blev vaer. Han kom ham for Dine,
 Medens han drog over Hav, og heftig fortørnet i Hjertet,
 285 Nystende svart paa Hoved, sit Sind tiltalte han derpaa:
 Himmel! nu have de Guder forvist med Manden Odysseus

- Keent sig befindet igjen, imens jeg har gjæstet de Blaamænd.
 Nær ved Fæakernes Land befindes han, der, hvor hans Lod er
 Gandske det Trængslens Maal at flye, som plager ham hidtil:
 290 Dog, jeg ham giver mit Ord, han har nok af Sammer tilbage.
 Talt, han sankede Skyerne tæt, oprørte saa Havet,
 Gribende fast Tresorken i Haand, og vækker i Hvirvler
 Binde fra hver en Kant; overalt han skjulte med Byger
 Bølger og Jord tilhøbs, og en Rat nedstyrter fra Himlen.
 295 Guros og Notos isleng soer frem med den lede Zephyros,
 Boreas og fra den skysrie Luft, fremvæltende Søgang.
 Stærkt for Odyssees da skjælver hans Anæe tilligemed Hjertet,
 Nu til sit modige Sind, dybtgysende taler han derpaa:
 Bee mig, usalige Mand! hvad skal der mig hændes til
 Slutning?
 300 Meget befrygter jeg nu, at den Nymfe forkyndte mig Sandhed,
 At jeg skulde paa Hav, før atter jeg naaede min Hjemstavn,
 Sorgernes Maal udstaae; det mig Alt nu træffer nøiagtigt;
 Nu da med saadant Mørke Kronion Himlen, den brede,
 Arandses og Havet bevæger i Grund; frem styrter i Hvirvel
 305 Storme fra hver en Kant; nu nærmer sig sikkert min Dødsstund.
 Tre, ja firefold Held de Kjæmper, der segnede hidsæt
 Døre paa Troernes Mark, da de fremmed Altridernes Dnske!
 Gid jeg hidsæt var dræbt, og der havde fundet mit Dødskaar
 Dagen, da Troernes talrige Folk henkastede mod mig
 310 Malmbevæbnede Landses, i Kreds om døde Pelejon!
 Da var jeg stedet til Jord og vidt lovpriist af Althæer;
 Nu det vorder min Lod at forgaae paa skammelig Maade.
 Medens han taledes saa, ham træffer en Bølge fraoven,
 Styrtende skræffelig ned den i Kreds omdreiede Brammen.
 315 Langt fra Brammen han selv faldt ned og slipper sin Roerpind
 Ud af Hænderne løs; tværtover da knækkede Masten
 Alt ved en svær Orkan af de vildt forvirrede Binde;

- Bidt adspredes paa Hav saavel hans Raa som hans Storseil.
 Længe han selv, neddukket i Vand, ei fandt sig i Stand til
 320 Atter at løfte sig frem af en Volges ubændige Styrtning;
 Thi ham betyngede svart de Klæder, han fik af Kalyпсо.
 Seent fremkommer han dog, og af Mund udspytter han Saltvand
 Beest, som regnede ned fra hans Hoveds Lokker i Mængde.
 Dog sin Bram forglemte han ei, skjøndt saare forkommet;
 325 Thi han atter fik Tag deri ved et Sæt udi Volgen.
 Nu han satte sig plat paa Dæk, undvigende Døden.
 Brammen blev tumlet nu her, nu hist, af betydelig Sogang.
 Som naar Boreas seent udi Høst henveirer paa Marken
 Tidslernes Flok, der drives omkring tæt flettede sammen,
 330 Saa det af Bind blev tumlet paa Hav, nu her og nu hiset,
 Rotos kaster det snart til Boreas hen at forfølges,
 Snart udi Zephyros' Bold det af Euros atter blev henflængt.
 Men Leukothea, Radmos' Barn, veldannet om Ankel,
 Saae ham, hun, der tilforn var en listigsyngende Jordmo,
 335 Siden paa Dybet af Hav deelagtig i Gudernes Hæder.
 Hun ved Odysseus' Nød blev rørt, da han slaffede vildsomt:
 Liig Vandhønen hun flux opdukked fra Volger i Havet,
 Sad paa den velbenaglede Bram og talte som følger:
 Stakkelt! hvorfor mon saa svart hiin Nyster af Jorden, Poseidon,
 340 Nød dig forbittres med Nag og volder saa megen Fortræd dig?
 Dog aflive dig ikke han skal, skjøndt dertil hans Hu staaer.
 Gjør, som jeg siger dig nu (slet ei eenfoldig du synes):
 Drag dine Klæder af Krop; uændset du lade dit Fartoi
 Drive for Binden, og rask anstrengende Næven du svømme
 345 Hen mod Træakernes Land, hvor din Lod er atter at bjerges!
 Nødtag her et udødeligt Elør, og under dit Bryst du
 Brede det ud, og du ei da frygte for Nød eller Dødslod;
 Men saasnart med din Haand du rører ved Landet, det faste,
 Atter du løse det af, og langt henflænge fra Land det

- 350 Ud i det rødligte Hav, dog bort du vende dit Nafn.
 Saadant sagde Gudinden og gav ham Eløret i Hænde.
 Derpaa hun duffed igjen i det heftigtbølgende Havvand,
 Liig Bandhønen at see; hun skjultes af Bølgen, den mørke.
 Meget betænkte sig nu den djærvt udholdende Konning,
 355 Og til sit eget behjertede Sind han talte fortvivlet:
 Ak! blot ikke paany der en Ewig opspindes imod mig
 Her af den ewige Viv, der mig bød at stige til Fartoi:
 Dog slet ei adlyde jeg vil; nys vined jeg for mig
 Gist i det Fjerne det Land, hvor hun vist forjætted mig Tilflugt.
 360 Men saa handle jeg vil; thi Eligt nu tyffes mig tjenligst:
 Medens mit Fartois Planker saa fast i Rugerne slutte,
 Her forblive jeg vil og min Nød udholde med Taalmod.
 Dog, naar Eoen tilsidst har reent adsplitted mit Fartoi,
 Svømmer jeg, siden til klogere Raad ei aabnes en Udfigt.
 365 Medens i Sind og i Hu han paa Eligt betænker sig grundigt,
 Reises en Søgang stor ved Poseidon, Myfter af Jorden,
 Ret en forsærdelig svar, høittaarnet, der træffer ham voldsomt.
 Som naar den heftige Vind adsplitter fortørrede Avners
 Hob, og den hvirvler dem meget omkring nu her og nu hisset,
 370 Saa de anseelige Planker omkring adspredtes. Odysseus
 Flux en Planke besteg, og sad som en Rytter paa Hesten:
 Klæderne fører han af, som ham gav hiin bolde Kalypso:
 Derpaa i Hast under Brystet han strax omviklede Eløret,
 Kastede sig da forlænds i Hav, udstrækkende Hænder,
 375 Svam saa alt hvad kan orked. Ham saae hiin Myfter af Jorden;
 Mystende svart med Hoved han saa tiltalte sit Hjerte:
 Flak nu bestedt udi Nød omkring paa Gladen af Havet,
 Indtil du særdes engang mellem gudopfostrede Slægter.
 Love jeg vil, selv da du skal ei foragte din Modgang.
 380 Talende saa, med sin Svøbe han slog skjonmankede Heste,
 Drog saa til Hgæ hen, hvor hans Bopæl herlig er opreist.

Andet besluttede derpaa Kronions Datter Athene;
 Thi for de øvrige Binde med Magt hun spærrede Veien,
 Brat hun dem standse befoel og tilhøbs forholde sig roligt;
 385 Boreas vakte hun blot og fløvede Bølger for Manden,
 At til særlige Mænd, de aarebehændige Søfolk,
 Udlingen vel kunde bjerges i Land, undvigende Dødslod.

Nu to Nætter og Dage han mellem de svulmende Bølger
 Bladskede vidt omkring, og hans Sind tidt fristede Dødsfrygt;
 390 Men, da den tredie Dag blev skabt af den krollede Dagmør,
 Standsede Binden igjen med sin Flugt; nu fulgte der Havblit
 Uden den ringeste Blæst; ret for sig skinted han Fjastland,
 Fremad stirrende vist, naar Bølgen ham løstede i Beiret.

Som naar til Faderens Liv velkommen der aabnes en Udsigt
 395 Brat for hans Børn, naar han ligger i Sot forknuged af Smerter,
 Lang Tid smægtende hen, hjemsogt af den fiendtlige Dæmon,
 Men til almindelig Fryd udløse ham Guder af Trængsel:
 Saa velkomment var Synet af Skov og Bjerg for Odysseus.

Rast han svømmede frem, for med Fod at træde paa Fjastland;
 400 Men, da han kom det saa nær som et Karlsfolks Raaben fornemmes,
 Hørte han Brændingens Dron at lyde mod Klipper i Havet;
 Thi den anseelige Bølge, der stærkt indbruste mod Fjastland,
 Brolede ræddelig høit og med Skum besproittedes Alting.

Ei skibsrummende Havne der var, eller skjermende Bugter;
 405 Ene der stod fremragende Alint samt Klipper og Bjerge.
 Stærkt for Odysseus da skjælve hans Knæ tilligemed Hjertet,
 Nu til sit modige Sind dybt gysende taler han derpaa:

Vee mig! efterat Zeus mig det aldrig forventede Fjastland
 Haver at seue forundt, og jeg hid er trængt gjennem Svælget,
 410 Ei Dypgange jeg seer fra det graaligtladende Saltvand;
 Men af de kantede Skjær herude jeg trues, og Bølgen
 Rundtom squulper med Dron, og om Land sig slynger et glat Fjeld.
 Foran Havet er dybt, og ei med Fodderne baade

Nogensteds jeg at bunde formaaer og reddes af Havsnød.
 415 Stræber jeg ind imod Land, kansee den mægtige Bølge
 Knuser mig hist paa det kantede Fjeld, og min Stræben er
 frugtlos;

Dersom jeg videre svømmer omkring, at speide med Diet
 Efter en skakopstigende Bred og bestjermende Bugter,
 Frygter jeg for, at paany henkastet jeg bliver af Stormen
 420 Ud paa det Fjst=opfostrende Dyb, at sukke fortvovlet,
 Eller en Dæmon vred ophidses imod mig en Haisfisk,
 Hvilke hun fostrer i Mængde, den mægtige Biv Ansitrite:
 Ei jeg forglemmer, hvor hadet jeg er af Landenes Nyfter.

Medens i Sind og i Hu han paa Sligt betænker sig raadvild,
 425 Drev ham en vældig Sø mod den skarptudtakkede Fjeldryg.
 Nu skulde reent hans Hud være flaaet og forknuset hans Ribbeen,
 Havde ham ei tilskyndet den lysblaaæied' Athene
 Rap med Hænderne baade sig fast at klynge til Klippen;
 Der han pustende holdt, til Bølgen var strømmet forbi ham.
 430 Den han slap, men den atter tilbagerullende Brænding
 Greb ham med voldsom Kraft, og langt henslængte paa Dyb ham.
 Som naar en Havpolyp er med Magt oprustet af Leiet,
 Og den mangfoldiggrenede Arm behænges af Smaasteen,
 Saa paa Kanten af Fjeld blev hans Hud afflavet i Laster
 435 Bort af den dristige Haand, og Bølgen sig over ham lufte.
 Nær den uheldige Mand nu var dræbt mod Odets Beslutning,
 Harde den lysblaaæiede Mø ei givet ham Klogskab:

Dukkende frem af Bølgen, der stærkt indbruser mod Fastland,
 Svam han igjen med sit Die paa Land, og speidede rundtom
 440 Efter en skakopstigende Bred og bestjermende Bugter.
 Men da til Mundingen han af en skjonthenrullende Bjergrstrøm
 Svømmende kom, der syntes ham Bredden af Havet bekvemlest;
 Fri for Klipper den var, og et Læ den yded for Stormvind:
 Her han bemærked den ilende Strøm og bad i sit Hjerte:

- 445 Hør mig, o Hersker! ihvo du saa est; jeg kommer med Bønner,
 Flygtende hid over Havet for Drotten Poseidons Trudslær.
 Selv hos udødelig Gud den Mand jo holdes i Være,
 Som vildsfarende kommer: nu saa jeg nærmer mig ydmyg
 Hid til din Strøm og dit Anæe, forfulgt af megen Glende.
- 450 O forbarme dig, Hersker! jeg fro dig nævner min Frelser.
 Hørende Sligt, med beroliget Strøm hiin Bølgerne standsed,
 Gjorde sit Band blifstille for Mand, og frelste ham gunstig
 Hen til Munden af Flod.

Nu denne med frogede Anæer
 Stod og med frumholdt Arm, thi hans Mod var tvunget
 af Søvand.

- 455 Hele hans Krop var svulmet, og Band nedregned i Mængde
 Over hans Mund og hans Næse: berøvet Mælet og Beiret
 Faldt han i Afsmagt om, betaget af frygtelig Mathed.
 Men da han atter fik Beir og erholdt tilbage sin Samling,
 Løst han vikler af Bryst det Elør, han fik af Gudinden,
- 460 Hvilket han kastede bort i det saltbeblandede Flodvand.
 Bølgen da førte det langs ad Strøm, og Ino det modtog
 Atter med Hænderne kjære; men han begav sig fra Floden,
 Strakte sig hen i Sivet og kysed den nærende Landjord;
 Derpaa han saa til sit modige Sind dybtgysende talte:
- 465 Bee mig for al min Rød! hvad vil der mig times til Slutning?
 Hvis en bedrøvelig Nat jeg vaager ved Bredden af Flodstrøm,
 Frygter jeg, at en forfærdelig Riim og dryssende Natdug
 Reent skal knuge mig ned den af Slid forsvækkede Livskraft;
 Og saa der luster en vandkold Bind fra Floden ved Dagstjær.
- 470 Hvis jeg begiver mig op paa Fjeld i beskyggende Bjergstov,
 Samt indsover i pakkede Løv, ifald jeg befriet
 Border for Mathed og Kuld, og en Søvn vil nærme sig venlig,
 Da jeg befrygter at blive til Rov og Bytte for Skovdyr.
 Mens han betænkte sig vel, et Raad ham tykkedes tjenligst:

- 475 Bort han gif til en Skov, som han sandt at grændse til Flodvand,
 Høit paa en vidtomstuende Blads; der frøb han i Buste,
 To tætslettede Olietræer, et vildt og et ædelt.
 Aldrig de træffes igjennem af fugtigtblæsende Vinde;
 Helios aldrig formaaer at trænge derind med sit Solstik;
 480 Ikke der trænger et Reguskyll ind; thi voxede sammen
 Elynge de Green i Green. Derunder da søger Odysseus
 Ly, opdynger sig brat med de fjæreste Hænder en Lovseng,
 Lang og bred; thi af Blade der fandtes en rigelig Mængde.
 Ja der var nok til To eller Tre fuldkommen at dække,
 485 Selv paa en vinterlig Dag, udi heftigt ruskende Sludveir.
 Leiet betragter med Glæde den djærvt udholdende Konning,
 Lagde sig midt derpaa, mens Lovet han sanked omkring sig.
 Ligesom Een indhyller en Brand i den graalige Aske,
 Gjernt paa vildene Mark, hvor Ingen han haver til Rabe,
 490 Dølgende Spiren til Jld, at han ei skal hente den langtfra:
 Saa indhyllt i Lovet Odysseus laae, men Athene
 Over ham gyder en Søvn, der ham snart forskaffede Vindring
 Efter besværlige Slid, tillukkende Laag paa hans Dine.

Sjette Sang.

Indhold.

Medens Odysseus sover i Krattet, begiver Athene sig til Fæakernes Land og raader i en Drøm Kongebatteren Naufikaa at drage ned til Floden, for at vaske Klæder. Denne bevæger da næste Morgen sin Fader til at lade Muulæsker spænde for en Bogn og kjører, ledsaget af Tjenestepiger, ned til Baislestedet. Efterat de have tvættet Tøiet og holdt deres Maaltid, give de sig til at lege Bold med hinanden; men Naufikaa kaster usorgtigviis Bolden ud i Flodstrømmen. Ved det Skrig, som der-

over udstødes af Pigerne, vaagner Odysseus op og nærmer sig ydmyg til Kongebatteren, hvem han beider om Klæder og Beviisning. Hun rykkes over ham og tilstaaer hans Bøn. Da han var badet og forsynet med Klæder, giver Naufikaa ham det Raad at gaae til Kongeboligen og der om videre Hjælp at henvende sig til Dronningen, hendes Moder. Selv fører hun da foran og viser ham Veien, og Odysseus følger med Tjenestepigernes Flok efter Bognen. Da de komme til Athenes Lund, tøver han, efter Naufikaas Villie, noget, for at hindre den krænkende Bysnak, der let opstod, hvis de fulgtes ad til Staden. Her gjør han en Bøn til Athene.

Gift nu slumred Odysseus, den djærvt udholdende Konning,
Gandske betaget af Søvn og af Mæthed. Pallas Athene
Gaaer, for i Land og i Stad at gjæste Fæakernes Sjsolk,
Hvilke Hyperias Marker, de fladtudbrede, forhen

- 5 Dyrkede, nær ved Kyklopernes Folk, de dristige Voldsmænd,
Hvilke dem plyndrede tidt og djærvere vare til Stridsfærd.
Derfra flytted dem bort Naufithoos, herlig af Skabning,
Langt fra de kunststopfindsomme Mænd, til Ekherias Oland.
Trindt om Staden en Muur han drog og byggede Huse,
10 Reiste for Guderne Templer og skiftede Marken i Lodder.
Denne var vandret til Mørkheds Hjem, betvunget af Døden;
Nu var Alkinoos Drot og forlenet af Guder med Blisdom.

Hans Pallads besøgte den lysblaa'ied' Athene,
Blisst beredende Helten Odysseus Reise til Hjemmet,

- 15 Gaaer til det riigt udpyntede Buur, i hvilket en Ungmø,
Barn af den modige Drot, Naufikaa, sover paa Leiet,
Lig de himmelske Qvinder i Legems Reising og Færvhed.
Hos hende sov to Terner, der fik af Khariterne Skjønhed;
Begge ved Stolperne laae, og luft var den glindsende Floidør.
20 Brat som et Bust af Vinden til Jomfruleiet hun hidfloei,
Treen til Hovedet hen og begyndte til Pigen at tale,
Lig for Diet et Barn af den skibsnarvfundige Dymas,

- Som var voret med Jomfruen op og besad hendes Benstak.
 Saa forvandlet, begynder den lysblaaøied' Athene:
- 25 Barn! har din Moder dig født til en sliq forsømmelig Jomfru?
 Tænk, dine glindsende Klæder i Huus henligge med Smuds paa;
 Dog er dit Gilde forhaand, da du selv med deilige Klæder
 Bynte dig maa, og med Dragt forsyne de førende Karlfolk;
 Thi, ved en saadan Færd iblandt Folk det hædrende Rygte
- 30 Følger dit Ravn, Sliqt fryder din værdige Fader og Moder.
 Fader os drage til Bask, naar i Ost der lyser et Dagsstjer:
 Selv jeg, rækkende Haand, ledsage dig vil, at i Skynding
 Alt kan bringes i Stand; ei længe forbliver du Jomfru.
 Om dig beile jo alt de holdeste Evende paa Landet
- 35 Mellem Fæakernes Mænd, da du selv er ædel af Herkomst.
 Op! din herlige Fader bevæge du, førend det lysner,
 Bogn med Muler at holde dig klar, hvorpaa du kan føre
 Bælter og fineste Liin og de prægtigt glimrende Tæpper.
 Bedre det ogsaa dig selv anstaaer, end at vandre paa Joden
- 40 Bort; thi Veien er lang, fra vor Stad at drage til Dammen.
 Talende saa, bortvandrer den lysblaaøied' Athene
 Høit til Olympus affted, hvor man siger, at Gudernes Bolig
 Ewig stander, og aldrig den rystes af Vind, og af Regnskyl
 Blødes den ei, der syger ei Snee; men den klareste Blaaluft
- 45 Skysfri breder sig ud, og der strømmer den hvideste Lysning:
 Der sig fryder den salige Slægt fra Dage til Dage.
 Did Blaaøie sig svang, da hun først den Mø havde tiltalt.
 Dagmør kom i sin deilige Bogn og vækker af Slummer
 Kongens den smukt indhyslede Mø, og forundret ved Synet,
- 50 Iler hun brat gjennem Borg, at melde Forældrene Saadant.
 Baade sin elskede Fader og Moder hun træffer i Stuen:
 Kvinden ved Ildsted sad med de flinkt opvartende Terner,
 Dreiede Teen med det purpurne Spind; men Kongen hun
 træffer

Just som han aabner sin Dør, for mellem de prægtige Fyrster
 55 Raad at holde; til Sligt ham stævned de bolde Fæker.

Hun da, trædende nær, tilstaler sin elskede Fader:

Søde Færlil! vil du ei tillade, der rustes en Lastvogn
 Hvi, med dygtige Hjul, for de prægtige Klæder at føre
 Ned, at tvættes i Flod; thi besmudsede ligge de hæsligt.

60 Bedst anstaaer det dig selv, naar i Raad du sidder med Fyrster,
 Ordet at føre paa Ting indhyllt i renefte Klædning.

Dertil har du i Borgen de fem høitelskede Sønner,
 Tvende som toge sig Viv, men tre udi blomstrende Evenddom;
 Disse begjere bestandigt med reenligt tvættede Klæder

65 Ud til Dandsen at gaae; men jeg maa jo sørge for Alting.

Saa hun talte, for bly til at nævne det blomstrende Bryllup
 Selv for sin Fader saa kjær; hendes Ord forstod han og sagde:

Ikke jeg nægter dig Muler, mit Barn! saa lidet som Andet.
 Gak! af Karlene strax i Beredskab holdes en Lastvogn,

70 Hvi med dygtige Hjul og besat foroven med Fædning.

Talt, de Svende Befaling han gav, og de lode ham skyndsomt.
 Disse da ruste derude den velbehjulede Lastvogn,

Førte saa Mulerne frem og spændte dem Alaget paa Rassen.
 Jomfruen bragte nu selv de glimrende Klæder fra Kamret,

75 Hvilke hun pakkede ned i den rundtom glattede Lastvogn.

Moderen bringer i Skrinet det Sind=forfriskende Forraad,
 Grønsel og alskens Mad, og tillige hun fylder med Rødviin
 Dunken af Gederne's Hud; da til Bogens opstiger den Jomfru,
 Bringes hun ogsaa den klæbrige Saft af Oliver i Guldkar,

80 Som for den Nø med Terner i Bad kunde tjene til Salvning.

Selv ved Svøben hun tog og de pragtfuldt skinnende Tømmer,
 Frem med Bidsten hun jog, og med Larm da trample de Muldyr.
 Rast de strakte sig ud og traved med Klæder og Jomfru,
 Ei alene, med hende der gik ledsagende Terner;

85 Men da de naaede til Flodens de skjont henstrømmende Bover,

Hvor udi Gruben til Vask bestandig det reneſte Flodvand
 Strømmede til og rensed den værſt beſmudſede Klædning,
 Hurtigt ſpændte de forſt deres Muldyr alle fra Bognen,
 Gjente dem derpaa ned til Flodens de hvirvlende Bænde,
 90 Der det livſalige Græs at æde; men ſelv de fra Bognen
 Bære med Haand de Klæder til dunkeltladende Flodvand,
 Tramped dem vel i Graven og kappedes Alle med Bæret.

Men da de nu havde vaſket tilgavns, og Smudſet var aſtoet,
 Bredte de Løiet paa Rad ved Havſens Bredde, hvor hyppigt
 95 Smaaſteen trilles mod Kysten af Land og vaſſes af Bølgen.
 Siden da Hver havde badet ſig vel og med Olie ſalvet,
 Alle paa Brinken af Flod ſig leired og holdt deres Maaltid,
 Bentede ſaa, for at Klæderne ret kunde tørres i Solſkin.
 Men, da med Ternerneſ Skare den Mø var qvæget ved Maaltid,
 100 Slængte de Eløret fra Haar og mored ſig glade med Boldſpil,
 Mens Naufikaa ſang, den liliearmede Jomfru.

Ret ſom Artemis glad med ſin Pål fremſkrider paa Bjergtind,
 Over Taigetos' Top og det kneiſende Fjeld Erymanthos,
 Munter paa Jagt efter Bæſſen i Skov og de ſpringende Daadyr;
 105 Om hende dandſe de Børn af den ægiſdæfte Kronion,
 Landlige Nymfer i Ring, og Letho fornoies i Hjertet;
 Thi mellem Alle hun høit fremkneiſer med Hoved og Anſigt,
 Let at ſkjelne fra Hoben af alle de deilige Piger:

Saa den uſkyldige Mø blandt Ternerne ſtinner ved Favrhed.
 110 Men, da man ſtod i Begreb at kjøre tilbage til Kongsgaard
 Atter med Mulernes Spand og de reenligt foldede Klæder,
 Andet beſluttede da den lyſblaaøiede Pallas,
 For at Odysſeus, vaſt, ſkulde ſee den liſlige Jomfru,
 Som til Fæakernes By veilede ham kunde med Benſtab.

115 Efter en Terne ſin Bold henkaſter den Datter af Kongen,
 Ternen forſeiler hun reent, og den ſaldt i Bølgerneſ Hvirvel.
 Lydt nu Pigerne ſkreg, ſaa vaagner den Vdling Odysſeus,

- Reist til Sæde han da sig i Sind og i Hjerte betænker:
 Bee! hos hvilken endødelig Slægt er jeg kommet paa Landjord?
- 120 Mon det er raae, vildtstrøifende Mænd, ubekjendte med Retsfærd,
 Eller et gjæstmildt Folk, som i Sind er prydet med Gudsfrøgt-
 Nys for mit Dre det klang som en Røst af spædste Piger,
 Ret som et Raab af Rymfer, der rundtom bygge paa Bjerger,
 Og saa ved Flodernes Bæld og den urtebevorede Græsmark.
- 125 Mon jeg befinder mig nær ved de sprogbegavede Slægter?
 Vel! jeg vil bruge mit Syn og med Flid randsage det Hele.
 Talende saa fremkryber af Busken den Vædning Odysseus,
 Bryder med bomstærk Haand en Green i den filtrede Kratstov,
 Læt bevoret med Blade paa Dvæst, for at dække sin Blussel.
- 130 Frem som en bjergfødt Løve han gaaer, der paa Styrken fortroistet
 Rast udvandrer i Regn og i Blæst, mens begge dens Dine
 Gnistre som Ild; paa Jagten den gaaer efter Faar eller Dyr
 Eller en Skovs omstrøifende Hjort; tilskyndet af Bugen,
 Selv i den lukkede Gaard Smaaqvæget at gribe den attraaer.
- 135 Saa vil Odysseus i Kredsen af yndigkrøllede Piger
 Hen sig begive, saa nogen han er, thi Nøden ham trængte.
 Skræmmende var han at skue for dem, mishandlet af Saltvand;
 Rysede flygte de hist og her over Klinten af Fjeldryg;
 Blot Alkinoos' Datter forblev; thi Pallas Athene
- 140 Mod hende gav udi Brystet og Frygt af Lemmerne borttog:
 Freidig hun staaende blev, og flog sig betænker Odysseus,
 Om han med ydmyg Bøn skjon Jomfru's Knæ skulde favne,
 Eller i Afstand staae og med honningsødeste Taler
 Bede den Mø, ham at vise til Stad og forsyne med Alædning.
- 145 Medens i Sindet han grunder paa Sligt, det tykkes ham tjenligt,
 Staaende fjernt at bede med Ord, saa søde som Henning,
 At ei den Mø skulde vredes i Sind, naar Knæet han favned;
 Strax med et listigt og smigrende Ord tistaler han Pigen:
 Dybt jeg høies for dig, du Vædningeblood eller Guddom!

- 150 Hvis Gudinde du er og i vidtstrakt Himmel har Ophold,
 Meest jeg finder, du ligner Kronions Datter, Athene,
 Da du saa deilig af Nafn est og saa herlig af Reisning.
 Stammer du ned fra en dødelig Slægt, som bygger paa Jorden,
 Trefold salig er da din Fader og værdige Moder,
- 155 Trefold salig er Brødrenes Flok; thi sødt deres Hjerte
 Stedse maa varmes i Brystet af Fryd for saadan en Pige,
 Naar sliq Lillvand de skue til Dandsen at hengaae.
 Fremfor Alle dog meest jeg den Evend lykkelig maa prise,
 Som for sin Skjænk kan vinde den Priis at føre til Huus dig;
- 160 Thi sliq dødeligt Væsen jeg aldrig skued' for Dine,
 Hverken en Mand eller Biv, ved Synet betager mig Studsen!
 Saa jeg i fordums Tid ved Apollons Alter i Delos
 Skued den herlige Vært af en rank opfydende Palme;
 Thi didhen var jeg draget og fulgtes af talrige Karlsfolk,
- 165 Og paa min Reise dertil mangfoldige Sorger jeg fristed.
 Saa jeg betragtede den med en svar Forundring i Sindet
 Længe, thi Mage til Stammen i Veiret aldrig har reist sig:
 Saa, skjon Jomfru! betragter jeg dig ærbødig og frygtfom,
 Ikke jeg vover at røre dit Knæ, skjøndt stedt udi Trængsel,
- 170 Gid jeg paa tyvende Dag fra de viinblaae Bolger har frelst mig;
 Saadan en Tid mig Bolgen og rivende Storme har bortført
 Fra den ogygiske Holm, og en Dæmon slængte herhid mig,
 Her fremdeles at drages med Ondt: vist ikke min Modgang
 Naade sit Maal! nei, Mere berede de Guder i Fremtid.
- 175 O Fyrstinde, forbarm dig! thi haardt medtaget af Trængsel
 Ydmyg jeg først hidflygter til dig, ei Mand eller Qvinde
 Kjender jeg her mellem Folk, som bygge paa Land og i Søstad.
 Viis mig til Staden og giv mig en Pjalt, at skjule min Krop med,
 Blot et Stykke, hvori du dit Løi paa Veien har indsvøbt.
- 180 Dig forlene de Guder det Held, dit Hjerte begjerer,
 Gid de beskjære dig Mand og Huus, og det enige Samliv

Fryde dit Liv; thi Intet er meer livsaligt i Verden,
 End naar en Mand og en Qvinde med to samdrægtige Hjerter
 Bygge tilsammen i Huus, for Gjender en græmmende Tanke,
 185 Men deres Benner en Lyst, og de selv meest frydes i Stilhed.

Ham da til Gjensvar giver den liliearmede Jomfru:
 Gjæst! slet ikke du ligner en taabelig Mand eller Usling —
 Zeus den Olympier selv uddeler til Menneſker Livsſkaar,
 Baade til brav og til uſelig Mand, ſom ſelv det ham lyfter;
 190 Ogsaa han dig beſtikker din Lod, og du bære den kraftigt;
 Men da du nu eſt kommet herhid til vor Stad og vort Oland,
 Viſt ei Klædninger mangle du ſkal eller Noget forreſten,
 Hvad der en fremmed, ulykkelig Mand tilkommer med Rette.
 Staden jeg viſe dig vil og vort Lands Indvaanere nævne:
 195 Viid, at ſædſikke Mænd her bygge paa Land og i Eſtad,
 Datter jeg er af Alkinoos ſelv, den modige Hording,
 Ham, der Hæakernes Kraft og Styrke beherſker alene.

Saa hun taler og byder de yndigkroledede Terner:
 Standſer dog Piger igjen! hvi flygte ved Synet af Manden?
 200 Mon I beſtrygter, en Kjemper det er af fjendtlige Hærſolk?
 Aldrig ſig rører en dødelig Mand, og Ingen der lever,
 Som, hiddragende driſtig til Kyſt af Hæakernes Hjemſtavn,
 Ufred bringer i Land; thi vi elſkes af Guderne høiligt:
 Hjernt vi bygge fra Folk paa det hyppigt ſquulpende Havvand,
 205 Langt affides, og aldrig en Dødelig søger vor Landkyſt.
 Denne kun er en elendig i Rod omſlaffende Fremmed,
 Ham tilkommer vor Pleie; thi Zeus antager ſig altid
 Fremmed og betlende Mand, og kjær er den ringeſte Gave.
 Friſt, mine Piger! I give da Drik ſamt Spiſe til Gjæſten,
 210 Bader ham ſiden i Flod, hvor et Læ beſkytter for Vindpuſt.
 Talte hun. Ternerne ſtod og muntred hinanden til Raſtſhed
 Stilled ſaa Manden Odysſes i Læ, ſom, talende blandt dem,
 Pigen Nauſikaa bød, den Uedling Alkinoos' Datter.

Ru de bringe ham Kjortel og Bams, at skjule sin Krop med,
 215 Give ham ogsaa den klæbrige Saft af Oliver i Guldkar:
 Derpaa de førte ham hen at vaskes i Bølger af Blodstrøm.
 Da til Ternerne taler den høie Behersker Odysseus:

Holder Jer fjernt, Smaapiger! imedens med Hænderne
 selv jeg

Saltvand vasker af Skuldrene bort, og med Oliens Draaber
 220 Stryster min Hud; sliig Pleie min Krop haver savnet i lang Tid.
 Dog for jert Syn jeg vasker mig ei; thi meget jeg blues
 Her at blotte mit Legem i Kreds af de krollede Piger.

Saa han talte, de gif og sagde det atter til Pigen;
 Men udi Floden sin Krop nu vasker den Vedling Odysseus
 225 Reen for Saltet, der sad paa hans mægtige Skulder og Angblad,
 Kryster af Lokkerne Skum fra det aldrig blomstrende Havvand.
 Da han nu hele sin Hud havde toet og stroget med Salve,
 Drager han paa de Klæder, ham gav den uskyldige Zomfru.
 Derpaa gjør ham Athene, Kronions elskede Datter,
 230 Meer anseelig og kraftig at see, dertil fra hans Hoved
 Sender hun krollede Haar, som ligne den Blomst Hyacinthus.
 Ret som Sølv et en Mester paa Rand omgyder med Guldpynt,
 Snild til sin Haand, naar Pallas og Guden Hefæstos har
 lært ham

Kunstens forstjellige Greb, og yndige Bærker han danner:
 235 Saa paa hans Hoved og Skulder hun gjød den mandige Færdhed.
 Nu han i Afstand sætter sig ned ved Bredden af Havet,
 Prydet med Skjønheds Glands, og den Pige forundrer
 sig meget;

Derpaa hun saaa tiltaler de yndigkrollede Terner:

Hører mig nu, hvidarmede Møer! hvad sige jeg vil Jer:
 240 Ei forfulgt af enhver paa Olympos boende Guddom,
 Færdes den fremmede Mand mellem guddomslige Fæster.
 Først for mit Die han stod, som en Mand af uselig Skabning;

- Nu han ligner de Guder, som boe paa Himlen, den brede.
 Gid dog saadan en Mand engang skulde kaldes min Husbond,
 245 Byggende her i vor Kreds! gid selv han at blive var villig!
 Frist Smaaternes, I bringe nu Drik samt Spiise til Gjæsten.
 Saa hun talte! da Ordet var hørt, adløde de villigt:
 Frem for Manden Odyssees de stillede Driften og Maden;
 Derpaa drak og spiste den kraftige Hovding Odysseus,
 250 Glad og graadig, da Mad undværet han havde saa lang Tid.
 Andet besluttede derpaa den liliearmede Jomfru;
 Gildet og peen hun sin Bæst nedlægger i Bognen, den skønne,
 Spænder derfor de Muler, med trampende Hov, og besteg den.
 Derpaa hun muntred Odyssees med Ord og talte som følger:
 255 Op nu min Gjæst, at vandre til Staden, at bringe jeg kan dig
 Hen til min fløgtige Faders Pallads! thi der jeg formoder,
 Alle Hæakernes ypperste Mænd du skuer i Borgen.
 Saa nu handle du maa; du tykkes mig ei ubesindig:
 Medens endnu over Marken vi gaae samt Mændenes Arbeid,
 260 Maa du bestandig med Ternerne Flok efter Muler og Lastvogn
 Rask fremskride paa Fod, som jeg selv anfører paa Beien;
 Men naar vi kjøre paa Bakken til Stad, (om hvilken en
 Ringmuur
 Kneiser, og liflig en Fjord udbreder sig dobbelt om Staden;
 Smal er Beien derind, thi de rundtomroede Snekker
 265 Spærre dens Løb, og for hver et Stade paa Blandet er anvist;
 Der sig breder et Torv om Poseidons deilige Tempel,
 Rundt omhegnet med svære, med dybt nedrammede Kampsteen;
 Afslags Taktling besørger man der for de sværtede Snekker,
 Liner besørges og Seil, og til Nare man snitter en Træstang;
 270 Ikke Hæakernes Folk har Behag udi Røgger og Armbørst,
 Men udi Seil og Narer og netudmaalede Snekker,
 Hvilke med freidigste Hu de styre paa graalige Søvand:)
 Disse uvenlige Tale jeg flyer og frygter, at Nogen

- Grovt forhaane mig skal, thi Slægten paa Landet er mundlaad.
 275 Let en Ridding os hiſt kan træffe paa Veien og ſige:
 „See! med Nauſikaa følger herhid en ſkjon og anſeelig
 Gjæſt, hvor hitted hun ham? hendes Brudgom vorder
 han viſtnok.
 Men fra Skibet hun bringer en vidtomſlaffende Semand,
 Een fra det fjernere Land? thi nær os bygger der Ingen;
 280 Eller maaſkee ved den varmefte Bøn hidlokket, en Guddom
 Stiger fra Himlen herved og bliver hos hende beſtandig;
 Vel det var, at hun ſelv omſtroifende ſandt ſig en Huſbond
 Fremmed af Byrd; thi ſtolt foragter hun Sønner af Landet,
 Uedle ſæafiffe Mænd, der om hende beiler i Mængde.“
 285 Sligt udfige man vil, og mit Navn vil vorder berhygtet.
 Ogſaa jeg ſelv fordømmer en Mø, ſom ſtrider til Saadant,
 Naar hun, ulydig i Sind mod begge de kjære Forældre,
 Benſkab ſlutter med Mænd, før Gildet er offentlig feiret.
 Fremmede! vel du mærke mit Ord, ſaa ſandt ſom du haſtig
 290 Unſker igjen til dit Hjem af min Fader at blive befordret:
 Nær ved Veien du finder en glimrende Lund for Athene;
 Ud fra Poplerne rinder en Bæk, omkrandſet af Engbund;
 Der er min Faders Lod og hans frodigtvorende Trægaard,
 Fjernet ſaa langt fra Stad, ſom et Karlsfolks Naaben fornemmes.
 295 Der du, tøvende lidt, maa ſidde, til jeg med de Terner
 Atter er kommen til Stad og min Faders Bolig betræder.
 Men naar formode du kan, at igjen vi naaede til Huſet,
 Vandre du frem til Fæakernes By og ſpørge hos Folket
 Efter mit fædrene Huus, den Uedling Alkinoos' Kongsgaard.
 300 Let at ſkjelne den er, umyndige Born udi Staden
 Viſe dig Veien derhen; thi ikke Fæakernes Byfolk
 Haver et eneſte Huus, ſom ligner Alkinoos' eget
 Hyrſtepallads. Naar der du bedækkes af Hallen i Kongsgaard,
 Flur giennem Salen du ſkynde dig frem, indtil du min Moder

Træffer i Huus. Ved Arnen hun sidder i Glandsen af Ilden,
Dreiede Teen med det purpurne Spind, et Under at see til,
Læned til Soilen i Sal, og Ternerne leire sig bagved.

Der for min Fader i Glandsen af Ild er stillet en Høistol,
Hvor, som en evig Gud, han siddende tømmer sin Viinskål.

- 310 Ham du vandre forbi, og med Armene begge du bønlig
Færne min Moder om Kæde, saa sandt som du ønsker med
Snarhed

Atter at skue dit Hjem, Kjendt fjernt det ligger fra Landet.
Naar kunns hun udi Hjertet er venlig findet imod dig,

Da er der Haab, at paany de Kjære du finder, og gjenseer

- 315 Atter dit høitopmurede Huus og den fædrene Hjemstavn.

Talende saa, hun driver med Snert af den skinnende Bognpidst
Mulerne frem, og i Hast de forlod den rivende Flodstrøm;
Disse nu travede raske og veglede Foden med Lethed,

Dog ved Tømmen hun holdt, at de Terner og Manden
Odysseus

- 320 Let kunde følge tilføds og Svøben hun førte med Klogskab.

Sol neddaled i Vest; da naaede de Pallas Athenes

Hellige Lund: der siddende blev den Vedling Odysseus.

Strax tilbeder han der det Barn af den store Kronion:

Hør mig du seirende Datter af Zeus, den ægidebedækte!

- 325 Hør mig dog endelig nu! thi ikke du hørte tilforn mig,

Mig den slagne, der sloges af Jordens den mægtige Nyxter.

Giv, at jeg, ynket og kjær, maa gjæste Fædernes Døds!

Saa han talte med Bøn; da hørte han Pallas Athene.

Ei dog synlig hun nærmed sig hid, ærbødig hun frygted

- 330 Faderens Broder, thi denne med Grumhed haded Odysseus,

Gudernes Ege, til atter han vandt sin elskede Hjemstavn.

II.

Niende Sang.

(Odysseus i Kyklopens Hule.)

(1816.)

Indhold.

Odysseus fortæller Hæakernes Konge, Alkinoos, de Hændelser, han havde haft paa sin Reise fra Troja; nemlig først det uheldige Tog mod Rikonerne, derpaa hvorledes han nær havde mistet en Deel af sine Folk, som fandt saadan Smag i Lotofagernes Levemaade, at de ønskede at forblive der. Endelig kommer han til det her oversatte Eventyr, som han maatte bestaae med den eensiede Kjempe Polyfemos, der aad sex af hans Staldbrodre, men til Straf derfor paa en listig Maade af Odysseus blev skilt ved sit Die.

- 105 **V**idere drog vi nu med sorghethyngede Hjerter
 Hen til Kyklopernes D, de frække og lovløse Bildmænds,
 Folk, som kaste al Sorg paa de evige Guder alene,
 Aldrig sætte en Plante i Jord eller pløie paa Marken;
 Alt groer vildt uden Sæd og uden Behandling af Plougjern,
 110 Hvede saavelsom Byg, og Ranken, der rigelig bærer
 Sin stordruede Vijn, som Zeus tidt qvæger med Regnskyl.
 Lovbog mangle de reent, saavelsom raadende Tingsted;
 Baaninger have de rundt paa Bjergets kneisende Toppe,
 Dybt udi hule Grotter; og Hver over Sine er Dommer,
 115 Over Qvinder og Børn; de fere sig ikke om Andre.

- Udenfor Bugten der kneiser et lille og nydeligt Eiland *),
 Ud for Ryklopernes D, ei nær just, heller ei lantgra,
 Rigt paa Skov samt en tallos Flok vildtvandrende Geder,
 Hvilke ei nogen Tid bortskræmmes af Menneskers Fodtrin,
 120 Eller af Jægere spores, som ellers i Skovene strøise,
 Lidende megen Besvær, samt klavre paa kneisende Bjergaas.
 Aldrig der drives en Hjord paa Marken og aldrig et Plougjern;
 Men den ligger usaaet og upløiet fra Dage til Dage,
 Ode paa Folk, og ernærer alene de brægende Geder,
 125 Thi hos Rykloper ei findes de høirødstavne Snekker,
 Heller ei kyndige Mestres, som slittigen kunde tilhugge
 Dygtigstfede Snekker, der mangt et Hverv monne drive,
 Rundt til fremmede Byer omlobende, eftersom Sæd er,
 At over Bolgerne Mænd i Snekker fare til Andre,
 130 Hvilke med driftige Haand dette Land for sig kunde drive;
 Thi det er langt fra flet. Hver Aarstid pranger med Frugter,
 Og ved det hvidgraae Hav der strækker sig mangen en Engbund,
 Fugtig og blomsterblod. Hist grønnes de frodige Ranke.
 Hist er en Ager saa sprød, hvor bredthensølgende Kornsaad
 135 Modnes bestandig til Høst; thi feed er Jorden derunder.
 Havnen har saadant Ly, at aldrig Rænker behøves,
 Aldrig Anker at kaste, og Stavne at binde med Lougværk.
 Styrende frisk til Land man tøver en Tid, indtil Sømands
 Su staaer atter til Fart, naar Vinden luster til Medbor.
 140 Men ved Havnens Hoved der springer saa blank af en Grotte
 Glimrende Kildevand, og der groe mørklovede Popler.
 Videre droge vi nu, og en Gud os førte paa Beien
 Gjennem den skumle Nat; thi for os skintet vi Intet.
 Dykt laae Mulm om vor Flaade, og ikke der blinket fra Himlen

*) Eiland er et ægte dansk Ord, som kommer af det Islandske Ey;
 maaskee Hebr. י.

- 145 Maanestien ned; thi Luften af sorte Skyer var omspændt.
 Derfor slet ingen Mand blev Den vaer med sit Die,
 Eller de lange Volger, der væltede ind imod Landet,
 Førend vi stødte paa Sand de dygtigtostede Snekker.
 Men da de stode paa Sand, vi sænkte Seilene alle,
- 150 Derpaa satte vi Fod paa hølgebefyldte Havbred,
 Slumrede ind, og ventede saa det herlige Dagsfjær.
 Men da nu aarle fremsteg den rosenfingrede Gos,
 Den vi vandrede rundt, og saae den med megen Beundring.
 Derpaa Nymferne, Døttre af Zeus, den Ugidehenslynger
- 155 Reiste Bjergenes Geder, til Maaltid for mine Svende.
 Flux vi de frogede Buer, dertil langstjæstede Jagtspyd,
 Hented fra Snekkerne hid. Nu, deelte i tredobbelst Række,
 Skjøde vi løs, og en Gud os stjenkte et ønskeligt Bytte.
 Tolv Smaaastibe mig fulgte, som fik hvert enkelt i Lodkast
- 160 Ni af Gederens Tal; men ti jeg valgte til min Deel.
 Derpaa den hele Dag vi sad, til Solen den daled,
 Drak af den sødlige Viin, samt aad umaadelig Rjodmad;
 Thi udi Snekkerne ei paa Vinen den røde det skorted;
 Deraf var nok, thi vi fyldte saa tæt tvehankede Kruffer
- 165 Hver og en, da Rifonernes hellige Stad vi udplyndred.
 Nu vi Ryklopernes Land blev vaer, som laae for vort Die,
 Røgen fornam, samt Røster af Mennecker, Faar og af Geder;
 Men da nu Sol neddaled, og Mørket faldt over Jorden,
 Derpaa vi slumrede ind paa den hølgebefyldte Havbred.
- 170 Men da nu aarle fremsteg den rosenfingrede Gos,
 Raldte jeg Folket til Ting, og talte saa iblandt Alle:
 Standser I Andre nu her, I høilig elskede Fæller,
 Fare jeg vil med mit eget Skib og Mandskab alene,
 Hen at speide hos Landets Folk, hvordan deres Færd er,
- 175 Om de vel frække befindes og vilde, uden al Retfærd,
 Eller med gjæstmilde Hjerter og Fromhed pryded' i Sindet.

Talende saa udi Snekken jeg treen, samt bød mine Svende
Ogsaa at stige derind, for Louget atter at løse.

Flux de stege ombord, og satte sig hver paa sin Toste,

180 Og i en Rad de sloge de graalige Bølger med Naren.

Men da til Landet vi stodte, som ei ret fjernt sig udstrakte,
Nær ved Havet dernæst vi saae en rummelig Hule,

Høit omfhygget af Laurer; og ei ret langt fra dens Abning
Sov der Flokke af Faar samt Geder, og rundt om var opbyggt

185 Høitombegnede Fjeld af dybt nedrammede Kampsteen.

Smekke Graner der stod hos prægtigkronede Ege.

Inde mon sove en græsfuld Mand, som Faarene vogted
Enlig, fra Andre skilt, blandt Fjok han særdeles aldrig;
Men i sit eenlige Liv han pønsed paa svigelig Adfærd.

190 Sært det Uthyste var skabt, fast ei han et Menneske ligned
Af brøddende Fjok, men skovomkrandsede Fjeldtind

Blandt høitkneisende Bjerger, som fjernet staaer fra de andre.

Her jeg de Fleste besøel af de høilig elskede Svende,

Løve ved Snekken og flink at tage mig Vare paa Skibet,

195 Blot udkaarende tolv af de allergjæveste Knose

Gik jeg, tagende med en Gedeskindesflask, som fyldt var

Med den sødlige, dunkle Viin, en Gave fra Maron,

Søn af Evanthes og Præst for Phobus, der Ismaros skjæmmer;

Thi vi skaaed ham selv, saavelsom hans Børn og hans Hustru,

200 Rorte af Grefrygt; thi han boede i Phobus Apollos'

Tætomborede Lund. Han gav mig glimrende Skjænk til.

Af skjønsmædede Guld han syv Talenter mig skjenkte,

Og en Pocal af pure Sølv dertil, samt desuden

Viin, som han gjød udi samtlige tolv tvehandede Arukker.

205 Samme var sød, ublandet, en Guderdrif, hvilken Ingen

Kjendte af Trællenes Tal, og Ingen af Terner i Huset,

Blot han selv, hans elskede Liv samt Skaffersten ene.

Men naar man drak denne røde og honningsødlige Viindrif,

- Maatte et Bæger med tyve Maader af Vandet beblandes,
 210 Og guddommelig Duft udgif fra de fulde Vocaler:
 Da at styre sin Lyst, var sandelig slet ingen Morstak.
 Dermed den vældige Dunk jeg fyldte og Mad i en Pose
 Bragte dertil; thi strax min mandige Sjæl monne ane,
 At jeg en Mand skulde see med frygtelig Styrke begavet,
 215 Bild dertil, som ei kjendte til Billighed eller til Retfærd.
 Flux i Grotten vi treen, men ikke vi traf ham derinde;
 Thi de mæskede Hjorder af Faar han drev paa sin Græsgang.
 Trædende ind i Grotten vi Alt beskuede noie.
 Ost stod proppet i Kurve, og Staldene tæt vare fyldte
 220 Baade med Geder og Lam; hvert Slags i Luffe for sig stod;
 Første Kuld stod alene; de mellemste spærredes særskilt;
 Og saa de spæde for sig. Hvert Kar løb over af Melken,
 Botter saavel som Skaaler, i hvilke han malkede Hjorden.
 Her mig Fællerne bade saa saare om Lov til at bortgaae
 225 Med en Deel af hans Ost, og derpaa hurtigt at drive
 Geder og Lam fra Stald derned til vor hurtige Snekke,
 For at styre vor Raas igjen paa Volgernes Saltbar.
 Men jeg hørte dem ei, skjøndt Sligt os meest havde baadet.
 Gjærne jeg Manden saae, og som Gæst jeg ventede en Gave.
 230 Dog det for Evendene blev en lidet lystelig Skuen.
 Nu vi fyrede Ild, samt offrede; derpaa vi nedtog
 Enkelte af hans Ost fra Hylden, og satte os derpaa,
 Indtil med Hjorden han kom. Han gif med Brænde paa
 Skuldren,
 Ret et forfærdeligt Læs for sit Aftensmaaltid at varme.
 235 Slængende det ved Grotten han gjorde et frygteligt Bulder.
 Alle vi foere af Skræk til Hulens inderste Bagkrog.
 Han nu de mæskede Faar drev ind i den rummende Grotte,
 Alle, saa mange han malked; de mandlige lod han derude,
 Bukke og Bædre i Fleng, i den store Fjeld udi Gaarden.

- 240 Derpaa han løftede høit en Steen til Luffe for Røsten,
 Stor saa at ei selv tvende og tyve herlige Bogne,
 Alle paa fire Hjul, den kunde fra Tærskelen vælte.
 Saadan en gruelig Steen han stillede til Luffe for Hulen;
 Satte sig saa til at malke sin Hjord af brægende Geder,
- 245 Alt i tilbørlige Orden; de Smaae han lagde ved Patten.
 Da nu af hvide Melk han Hælften omtrent havde nedslugt,
 Resten han pressede af i de qvistesflettede Kurve.
 Dog han den halve Deel lod staae i Kar for at tage
 Stundom en Slurk, og for ei til Aftensmausen at mangle.
- 250 Men da han havde med Jil og Jlid sit Arbeide fuldendt,
 Tændte han Jld, saae os, og spurgte derhos saalunde:
 Fremmede! hvo er vel I? hvorfra hidsoer I paa Bandet?
 Er det for Handelens Skyld, eller uden Meed I omvænke?
 Ret som en Søroverfloet, der paa Havet idelig flakker,
- 255 Boven eget Liv, for Andre at paaføre Ufred?
 Saa han talte, men os med Gæt sank Modet i Brystet,
 Rædde vi blev for den vældige Røst, samt ham det Uthyste.
 Ikke desmindre gjenmælte jeg dog med følgende Tale:
 Dragne fra Troja ud vi Afhæer idelig flakke,
- 260 Drevne af alskens Storm, rundt om paa Bølgernes Afgrund.
 Efter vort Hjem vi stunded; men andre Veie vi kom dog,
 Og langt anden Raas; saa raadede Zeus vel med Wiisdom.
 Vi Agamemnons Følk, den Altriders, stolte os nævne,
 Han hvis Rygte nu meest lovprises her under vor Himmel,
- 265 Saadan en Vy har han styrtet, og reent lagt Følkene øde
 Rundt omkring. Men vi dit Knæ os ydmygelig nærme,
 Bede om Gjæsteskjenk, og om hvad dig ellers forresten
 Lyster forære til os, som gemeenlig Fremmedes Ret er.
 Hædre dog Guderne, Bedste! vi komme ydmygelig til dig.
- 270 Zeus er en Hævner af alle de ydmygbedende Gjæster,
 Fremmedes høvnende Gud, som værdige Gjæster ledsager.

- Saa jeg talte, men han gjentog med det grusomme Hjerte:
 Enten en Daare du er, o Fremmede! eller og fjernt fra
 Hid du kom, siden mig du befaler Guder at frygte.
- 275 Ei vi Kykloper os kere om Zeus, den Egidehenslynger,
 Ei om de salige Guder, da selv vi gjevere Folk er.
 Ikke Kronions Harm skal kysse mig, saa at jeg skaaner
 Dig og dit Folk, hvis ei min Lyst saalunde mig byder.
 Men siig nu frem, hvorhen du har styret din dygtige Snekke,
- 280 Enten til fjerne Strand eller nær ved, at jeg det kan vide.
 Saa han fristende talte, men ei han mægted at skuffe
 Mig, den fløgtige Mand, thi jeg tog listig til Orde:
 Snekken knuste for mig hiin Jordens Myster, Poseidon,
 Som den kasted mod Skjær, der ligge ret ved jer Strandbred,
- 285 Slyngende den mod Klippen, og Storm fra Havet fordrev den.
 Jeg med disse alene den grumme Fordærvelse undgif.
 Saa jeg talte, han taug, den Mand med det grusomme Hjerte,
 Men sprang op, udstrakte sin Næve iblandt mine Svende,
 Greb saa to, dem han slynge som Hundehvalpe mod Jorden.
- 290 Hjernesaften ad Gulvet flød, besudlende Jorden;
 Derpaa han Led for Led dem parted, og laved et Maaltid,
 Mad saa ret som en Love fra Bjerger; han levnede Intet,
 Ikke Larve, ei Kjød, ei heller de marvsfulde Knokler.
 Men vi Alle til Zeus med Taarer Hænderne rakte,
- 295 Skuende fæle Daad, og vi stod med raadvilde Hjerter.
 Men da Kyklopen tilsidst sin vældige Bom havde opfyldt,
 Med sit Menneskekjød, samt druffet den deilige Mælk til,
 Lagde han sig udi Grotten og sov blandt Taarene henstrakt.
 Meget jeg tvivlede da, udi mit høitfolende Hjerte,
- 300 Om jeg skulde gaae hen, udtrække fra Taaret mit Glavind,
 Og ham bære i Brystet imellem Lever og Hjerte,
 Trykkende til med min Haand; men Gæt mig dæmpede Modet:
 Der vi da vilde som han af grumme Fordærvelse rammes;

- Ikke vi mægted med Hænder at vælte den mægtige Steenklump
 305 Fra den gabende Kløft, hvor han den stillede til Luffe.
 Derfor vi ventede dog med Suk den herlige Gos.
 Men da aarle fremsteg den rosenfingrede Gos,
 Lændte han Ild paa Arnen og malked de herlige Hjorder,
 Alt i tilbørlige Orden, de Smaa han lagde ved Patten;
 310 Men da han havde med Iil og Ilid sit Arbeide fuldendt,
 Greb han igjen to Mænd, og laved sig atter et Maaltid.
 Da han var mæt, han drev fra Gulen de mæskede Hjorder,
 Hævende Stenen let, og stillede den atter til Luffe,
 Ret som en Anden kan lægge et Laag paa Pilenes Røgger.
 315 Derpaa med megen Ekraal de mæskede Hjorder han hendrev
 Til deres Bjerg; men jeg sad inde og ruged paa Rænker,
 Om jeg kunde faae Hevn, og Athene mig Roes vilde unde.
 Endelig saadant Raad i Huen mig tyktes det bedste:
 Ret ved Arnen der laae Kyklopens vældige Knippel,
 320 Grøn, af Olietæ, som han skar, for dermed at vandre,
 Naar den var tør, dog den for vore Dine fast ligned
 Kneisende Mast, i sorte og tyveradaarede Snekke,
 Som med brede Dæk og Ladning ad Boverne løber.
 Saadan dens Længde var, og saadan dens Droiide at see til.
 325 Jeg gif hen og kapped deraf et Stykke, en Favn lang,
 Lagde det for mine Svende, og bød dem Staven at skrabe.
 Flur de nu gjorde den glat, og jeg tilspidsede Enden,
 Derpaa jeg glødede Spidsen i Arnens brændende Lue,
 Gjemte den dernæst vel forborgen dybt udi Gjødskæn,
 330 Som udi Grotten var spredt i store og talrige Dyrger.
 Nu mine Svende jeg bød tilsammen at kaste med Loddet,
 Hvo der med mig skulde vove, at løfte den vældige Knippel,
 Og i hans Die at bore, naar Sovnen ham sødelig paakom;
 Lodden traf paa de Mænd, som selv jeg helst havde kaaret,
 335 Fire i Tal, og jeg selv til dem blev valgt som den femte.

- Genimod Qveld han drev til Huus velpelsede Hjorder,
 Og i den brede Grotte han alle Faarene indjog.
 Ikke eet han glemte derude i rummende Gaardsplads,
 Enten han anede Ondt, hvad eller en Gud ham det indskjød.
- 340 Da han igjen fik hævet til Luffe den vældige Steenklump,
 Sad han og malkede Faar, samt Gedernes brægende Hjorder,
 Alt i tilbørlige Orden; de Smaae han lagde ved Patten.
 Men da han havde med Jil og Jlid sit Arbeide fuldendt,
 Greb han igjen to Mænd, og laved sig atter et Maaltid.
- 345 Nu til Ryklopen jeg treen, samt talede til ham saalunde,
 Medens den dunkle Viin jeg bragte ham udi et Bæger:
 Der Ryklop! Drik nu Viin til det Menneſkefjød, du har
 nedslugt,
 At du kan see, hvad kostelig Viin der gjemtes i Sneffen,
 Som vi forliste; thi dig jeg bringer et Offer, maaskee du
- 350 Da medlidende sender os hjem; thi hidtil du raſte
 Alt for grovt, Du Slemme! mon Noget dig vil besøge
 Meer af Menneſkers Børn, naar saa du Billighed kræfter.
 Saa jeg talte, han tog det og drak med hjertelig Glæde
 Den sødſmagende Viin, og bad mig atter saalunde:
- 355 Skjenk mig paany som en Ven, derpaa dit Navn du fremſige
 Her paa Stand, at jeg dig med Gjæstegave kan fryde.
 Ogſaa Ryklopernes Land, det frugtbare, pleier at bringe
 Den ſtordruede Viin, ſom Zeus tidt qvæger med Regnſtyl,
 Men din Drik er et Bæld af Ambroſia ſelv og af Nectar.
- 360 Saa han talte, men jeg af den rødbluſſende Viindrik
 Tre Gange ſkjenkede i, tre Gange drak han i Dumhed.
 Men da nu Vinens Dunſt Ryklopen i Hovedet omlob,
 Saa jeg ham ſvared igjen med Ord ſaa ſøde ſom Honning:
 Siden du fritter mit Navn, Ryklop! jeg ikke fordølger
- 365 Det, naar du giver den Skjenk, ſom nys du har mig forſættet.
 Ingen ſaa er mit Navn, og Ingen haver mig nævnet

- Fader saavelsom Moder, og alle Benner tilsammen.
 Saa jeg talte; men han gjentog med det grusomme Hjerte:
 Ingen æder jeg sidst og efter Svendene alle,
 370 Først de andre tilhøbe; den Gjæsteskjenk jeg dig giver.
 Talt, han baglænds tumled omkuld paa Gulvet, og henstrakt
 Laae han med fede Hals krumboiet og gandske betvunget
 Af alvældige Søvn, mens Biin fra Svælget der udsloi,
 Blandet med Menneſkekjød, som i Ruus han gylpede af sig.
 375 Derpaa Stangen jeg ſtaf ind under den glødende Aſke,
 Indtil den ſattede Ild, og muntred med Ord mine Svende,
 At ei nogen af Skræk tilbage ſkulde ſig trække.
 Men da vor Olieſtang begyndte at tændes af Ilden,
 — Skjøndt den var friſk og grøn — ſamt vældig Gnifter
 udſpredte,
 380 Jeg den fra Ilden bar hen til ham, imens mine Svende
 Stode os rundt omkring. Med Mod os fylgte en Dæmon.
 Hine vor Olieſtang, den ſpidſe, med Næverne grebe,
 Og ham i Diet ſtodte; men jeg, paa Tæerne opreiſt,
 Dreied den rundt, ſom naar med Nævret en Mand gjennemborer
 385 Skibets Plank, og Andre forneden dreie med Remmen,
 Fattende hver ſin Ende; det ſtedſe ſnurrende løber.
 Saaledes førte vi her den glødende Stang udi Diet,
 Dreierende rundt omkring, mens Blodet omſtrømmede Branden.
 Alle hans Dienhaar, ſamt Bryn bortſvedes af Ild damp,
 390 Dienſtenen blev brændt og Rodderne knitted i Luen.
 Som naar en Smed neddypper ſin Vile, hvad eller ſin Dre
 Udi det kolde Vand, ſom da høitſprudlende ſyder,
 Hærdende den, thi ſaa man Jernets Kræfter ſkal øge:
 Saaledes bragede Diet om Olieſtangen den hede.
 395 Frygtelig jamred han nu, ſaa høit det gjaldt udi Hjeldet.
 Bort vi føere i Angſt, men han udrev af ſit Die
 Stangen, ſom rundt om var af Blodets Strømme beſudlet;

- Langt han kasted den bort, og vred sig saare af Smerte.
 Derpaa med Brøl han kaldte Kykloperne alle, som bygged
 400 Rundt omkring udi Grotter i stormomsusede Fjelde.
 Hørende Raabet de alle tilstillede hiftra og herfra,
 Stode saa rundt om Gulen og spurgte, hvad der ham martred:
 Hvilken en Bee, Polysem! har rammed dig, siden du brøler
 Saa i ambrosiske Nat; du vækker os alle af Sørne.
 405 Men en Mand fra dig med Tvang vil Faarene drive,
 Eller og myrde dig selv ved BOLD eller listige Rænker?
 Dem gjensvared fra Gulen den vældige Mand Polysemos:
 Benner! Ingen mig dræber med List og ikke med Kræfter.
 Disse, gjenmælende ham paany med de vingede Ord, streg:
 410 Siden ei nogen Mand med BOLD dig eenlige twinger,
 Er der jo intet Raad mod Sygdom sendt fra Kronion.
 Men bed du til din Fader, den Havets Konge, Poseidon!
 Talende saa de gif. Men Hjertet loe mig i Livet,
 At dem skuffed mit Ravn, samt det snildtfattede Paasund.
 415 Men Kykloper, der stønnet og jamrede sig i sin Marter,
 Samled med Hænderne om, samt flyttede Stenen fra Kloften.
 Selv udi Døren han sad, med begge Hænderne udstrakt,
 For at gribe Enhver, som ud sig listed med Hjorden;
 Saa eenfoldig en Sjæl han meente, at jeg skulde være.
 420 Men jeg pønsede paa, hvad her vel bedst var at gjøre;
 Om jeg kunde fra Død mig selv og Bennerne udfrie.
 Alskens listige Raad og Sned i Sindet mig omlob;
 Thi om Livet det gjaldt, da Jammer over os svæved.
 Endelig saadant Raad i Huen mig tyktes det bedste.
 425 Bæderne gif derinde med tyftompelsede Kroppe,
 Store og skjønne, med Uld som mørkebrune Fioler;
 Dem jeg tiende bandt med kunstig flettede Qviste,
 Forpaa Kykloper sov, det vilde og voldsomme Udyr,
 Tre med tre tilsammen, den mellemste bar mig en Ben bort,

- 430 Medens ved Siden de to gik med til Svendenes Frelse.
 Trende Bædre Enhver udbar, men selv jeg mig valgte
 Buffen, som bedst mig tyktes, og størst af Faarene alle.
 Den om Ryggen jeg greb, og under den uldene Bug jeg
 Strakte mig hen, samt vilkede Haanden udi de laadne,
- 435 Kroslede Haar; jeg klynged mig fast, udholdende stadig.
 Derpaa vi vented med Suk og Graad det herlige Dagstjær;
 Men da nu aarle fremsteg den rosenfingrede Gos,
 Alle de mandlige Gjorder i Flok til Græsningen udgik;
 Gunnerne bræged i Stalden derinde, uden at malkes,
- 440 Iveret strutted med Mælk; men Herren, martret af Dvaler,
 Hver en Buk i sin Gjord med Haanden klappede venlig,
 Naar den reiste sig op. Dog Tossen mærkede aldrig
 Mændene, hvilke jeg bandt ved Buffenes uldene Bringe.
 Sidst af Faarenes Flok min Buk til Nabningen spanked,
- 445 Læstet med dygtig Uld og mig, som grublede meget.
 Klappende ham begyndte den vældige Mand Polyfemos:
 Elskede Buk! hvi vandrer du sidst idag fra min Hule?
 Foran dig heel sjelden min Gjord jo pleier at løbe,
 Ellers vandrer du først paa Græs blandt Engenes Blomster.
- 450 Med dine vældige Skridt, og først til Bækkenes Bølger.
 Forrest du pleier mod Qveld til Stalden atter at ile.
 Nu er du sidste Mand; maaskee du beklager din Herre,
 Som den nedrige Mand hans Dies Lys har berøvet,
 Med sine flemme Fæller, da han var døvet af Binen,
- 455 Ingen, som ei jeg troer skal sin Jordærvælsse undgaae.
 Tænkte du blot som jeg, og var med Mæle begavet,
 Kunde mig sige, hvor nu han for min Harmе sig dolger,
 Da skulde Hjernen slux af knuste Hovede strømme
 Hift og her paa mit Gulv, og da mit Hjerte fik Vindring
- 460 I den martrende Bee, som Riddingen Ingen har voldt mig.
 Talende saa, han Buffen fra sig lod vandre til Græsning.

- Da nu et Stykke vi kom fra Hulen og Gølden i Gaarden,
 Selv jeg Baderen slap, og løste nu Svendene alle.
 Flux vi da dreve de fede og vidthenskrævende Buffle
- 465 Om ad frogede Beie, til endelig Sneffen vi naaede,
 Hvor med hjertelig Fryd de elskede Fæller os modtog,
 Os, som Døden undgif; men jamrede lydt for de andre;
 Dog jeg taalte ei Sligt, men bød ved Blinken med Diet
 Alle at tie, men flux de skjonompelsede Gjorder
- 470 Kaste i Sneffen, og bort at seile paa Bølgerne Saltvand.
 Strax de stege ombord, og satte sig hver paa sin Tøste,
 Og i en Rad med Aaren de sloge de graalige Bover.
 Men da vi vare saa langt, som vældige Raab kan fornemmes,
 Lydt til Kyklopen jeg vendte en hjertebidende Tale:
- 475 Hør Kyklop! det var ei en kraftløs Gæst, hvis Knøse
 Du i den hule Grotte har ædt, med voldsomme Styrke.
 Svart din nedrige Daad dig nu har rammet, du Dnde!
 Du, som foruden Blu i dit Huus de Fremmede æder.
 Derfor du træffes af Høvn fra Zeus og de øvrige Guder.
- 480 Saa jeg talte, men han i Hu forbittredes saare.
 Toppen af mægtige Bjeld han rev og slyngede mod os,
 Træffende ret foran den mørkblaastavne Sneffe.
 Lidet manglede den i at ramme Norets Spidse.
 Havet bølgede høit af den nedplumpende Bjeldklump.
- 485 Skibet til Landet foer med den atter dalende Søgang,
 Som det med Rogen drev, fra Havet ind imod Bredden.
 Dog jeg greb i min Haand den lange, mægtige Baadstang,
 Stødte det ud igjen, men bød ved et Rif mine Svende,
 Flux med Aaren at hale, for denne Jammer at undflye.
- 490 Men de styrtede sig med Kraft paa Aarerne Alle.
 Siden da dobbelt saa langt vi havde paa Boverne løbet,
 Raabte jeg til Kyklopen, og Svendene vilde mig hindre,
 Trængende paa mig ind, med Ord saa søde som Honning:

- Stemme! hvi mon du dog vil det vilde Menneſſe tirre,
 495 Ham, ſom nys med et Raſt fra Havet drev vores Snekke
 Atter mod Landet ind, hvor Død vi havde ſor Die.
 Hvis han blot havde hørt et Ord eller Stemme af Rogen,
 Havde han Hovedet knuſt paa os og Planker i Skibet,
 Med det taffede Hjeld; thi han kan ſlynge ſor Alvor.
 500 Saa de talte; men ei de boied mit modige Hjerte.
 Atter jeg raabte til ham med vældig Harm i Bryſtet:
 Hør Ryklop! Derſom een af vor Jords kortlevende Sønner
 Spørger dig, hvor du haver dit Die ſaa ynkelig miſtet,
 Siig da, du blændet eſt af den Stadbeſtormer Odysſeus,
 505 Søn af Laertes, ſom boer paa Ithakas kneiſende Giland.
 Saa jeg talte, men han gjentog med frygtelig Hylen:
 Bee, ſaa traf det mig da, hiint Sagn fra Oldtidens Dage!
 Fordum boede blandt os en Seer, modig og vældig,
 Telemos, Eurymos' Søn, ſom fløgtig var udi Spaadom,
 510 Og ſom, til han blev graa, iblandt Rykloperne ſpaaede.
 Han havde ſagt mig ſor, at Saadant vilde mig ramme,
 At ved Odysſeus' Haand jeg Diet ſkulde berøves.
 Men jeg ventede dog en ſtor og drabelig Rjæmpe
 Udi min Hjende at ſee, med Kræfter frygtelig ruſtet.
 515 Nu har ſaadan en uſel og reent foragtelig Buſling
 Røvet mig Diets Lys, da jeg var døvet af Vinen.
 Kom, Odysſeus! igjen, at jeg en Skjenk dig kan give,
 Og Vedsagen dig ſtaffe hos Jordens mægtige Myſter.
 Thi han avlede mig, og ſtolt ſig nævner min Fader.
 520 Hvis han hjælpe mig vil, da kan han ene af Alle.
 Ingen af Guderne kan, og ingen af Menneſkers Sønner.
 Saa han talte, men jeg ſaaledes ſvarede atter:
 Gid jeg kunde ſaa viſt ved Liv og Ande dig ſkille,
 Og nedſende med Jil til Aides Bolig i Mørket,
 525 Som ei Jordens Myſter igjen dit Die kan læge.

- Saa jeg talte, men han i Bøn til Kongen Poseidon,
 Rakte Hænderne høit mod Himlens stjernede Hvalving:
 Hør mig, Poseidon! du, vor Jords mørklokkede Favnere!
 Om du mig avlet har, og stolt dig nævner min Fader,
 530 Lad ham ei finde sit Hjem, hiin Stadbestormer Odhøjsens!
 Men om hans Lod saa er, paany at flue sit Eiland,
 Det høitkneisende Huus at naae og Fædrenes Bjerger,
 Lad ham da finde det seent, berøvet Fællerne alle,
 Og paa et fremmed Skib; men Huset finde i Jammer.
- 535 Saa han bad. Ham hørte den mørkomlokkede Konge.
 Derpaa han løstede i Beiret endnu en sværere Steenklump,
 Slynget den mod os ud og spændte en frygtelig Kraft an,
 Dræffende ret bag ved den mørkblaaftavne Snekke.
 Lidet mangled den i at ramme Roerets Spids.
- 540 Havet bølgede høit af den nedplumpende Gjeldklump,
 Boverne Snekken drev igjen med Fart imod Landet.
 Nu vi da naaede til Den og traf der alle de andre
 Dytigtostede Snekker, og rundt om Fællerne sade,
 Fældende mange Taarer, fordi de savned os længe.
- 545 Derpaa fæstede vi Snekken i Breddens sandige Banker.
 Selv vi satte vor Fod paa bølgebeskyllede Havbred.
 Nu vi Ryklopens Faar uddrev af bugede Snekker,
 Deelte dem saa, at Ingen sin billige Deel skulde savne.
 Bæderen valgte til mig de kobberstøvlede Svende,
- 550 Førend vi Hjorden deelte, men jeg den bragte til Stranden,
 Offrende den til Zeus, hiin vældige Skjernes Driver.
 Skankerne brændte jeg op. Dog ei han agted mit Offer.
 Men han pønsede paa, at ødes de skulde tilsammen,
 Mine tostede Snekker og høilig elskede Svende.
- 555 Derpaa den hele Dag vi sade, til Solen neddaled,
 Drak af den sødlige Viin og aad umaadelig Rjødmad.
 Men da Sol gif ned, og da Mørket traf over Jorden,

- Slumred vi samtlige ind paa den hølgebeflylde Havbred.
Og da nu aarle fremsteg den rosenfingrede Gos,
560 Flur med muntrende Ord jeg bød de samtlige Fæller,
Selv at stige ombord, og Touget atter at løse.
Strax de stege paa Skib, og satte sig alle paa Løste.
Derpaa i Række de slog de graalige Bølger med Naren.
Bidere droge vi nu med sorgbetyngede Hjerter,
565 Froe, at Døden vi slap, men skilte ved elskede Fæller.
-

III.

Frøernes og Musenes Krig.

- Før jeg begynder mit Digt anraaber jeg Musernes Sanghor
 Ned i mit Bryst at dale, for mig med Sangen at bistaae
 (Tavlen jeg har paa Ræerne sat, hvorpaa nylig jeg skrev den).
 En umaadelig Riv det er og en drabelig Leding,
- 5 Hvilken jeg ønsked med Alem for hver Mands Dren at sjunge:
 Hvordan de Muus med djærvere Kraft mod Frøerne strede,
 Rappendes udi Bedrift med Jordens Børn, de Giganter.
 Saadan ganger et Sagn blandt Folk, saa yppedes Riven:
 Engang en tørstig Muus, der med Nød var sluppet en Miskat,
- 10 Til nærliggende Dam løb hen og dypped sit Duumstjæg.
 Der ved det liflige Band vederqvæged han sig, men blev seet af
 Kjærets sladdrende Søn, der ham saalunde tiltaler:
 Fremmede! Hveden kommer du hid, og hvo er din Fader?
 Alt du sige for Sanden, at ei jeg træffer i Løgn dig.
- 15 Er du en værdig Gjæst, ledsager jeg dig til min Bolig;
 Der du fanger af mig heel mangel ædel Foræring.
 Pluskjæft, Konning saa bold, jeg er. Man rundt udi Kjæret
 Yder mig Hæder og Priis som de Frøers bestandige Hersker.
 Dyndlap, en Drot, blev min Fader, da lønlig engang
 han i Elskov
- 20 Tog Vandfruen i Favn ved hiin eridaniske Flodbred.
 Ogsaa mit Blik du tyffes en smuk, en kraftig og ædel
 Kongspirr-førende Drot og en dygtig Helt udi Kampen.
 Snarlig du nu din Vt for mig fremsige til Gjengjæld.

Ham gjensvarede Smuulthv da, saalunde han talte:

25 Ven, hvi spørger du mig om min Herkomst? Den er jo
fundbar

Før al Verdens Folk og før Himlens vingede Guder.

Smuulthv kalde de mig, og jeg er en ædelig Søn af
Gnavbrød, hiin høihjertede Mand. Min Moder er

Sliskeel,

Edelbaaren og Datter af Kong Snagfiske den bolde.

30 Udi et Hul hun fødte mig op, og maded mig flittig

Med Balnødder og Figen og alskens smaae Slifferier.

Svor kan jeg blive din Gjæst? Vor Natur er jo gandske
forskjellig:

Du har dit Levebrød her udi Vand; min Stik er at æde
Alt hvad der ædes ved Menneskebord. Ja, ikke mig undgaaer

35 Allerfineste Brød i den ziirlig flettede Madkurv,

Ikke den lustige Røge bedrøysset med fine Kaneelstøv,

Ei et godt Stykke Flesk og ei meelpuddrede Lever;

Ikke den Ost, som nylig er krydret af listige Sodmælk,

Ikke det Honningbrød, der er selv de Saliges Attraa;

40 Ei hvad til Menneskebord med Kløgt anrettes af Køkken,
Naar med mangefold Urter han vel forskjønner sin Gryde. —

Aldrig flygted jeg feig fra Krigens rædsomme Bulder,
Men naar i Kampen det gjaldt, jeg stod i de forreste Rækker.

Ei før Mennesket selv er jeg ræd, skjøndt mægtig hans Krop er;

45 Kjøb til hans Seng jeg gaaer, udi Fingerspidsten ham bider,

Rapper hans Hæl og hans Taa: til liden Meen det dog er ham;

Ikke den venlige Sovn gaaer bort, imedens jeg bider.

To Ting er mig en Pest, en Skræk over Alt udi Verden:

Høgen og Ratten, som mig forvolder usigelig Sammer,

50 Og den forbistrede Fælde, hvor grim Fordærvelse lurer.

Ratten ham frygter jeg meest, han er saa meget forslagen;

Tidt han snuser mig op, naar jeg alt har Snuden i Hullet. —

Kjorvel er ikke min Mad, ei heller Kaal og Agurker,
Hvidkaal æder jeg ei, saa lidt som grøn Peterfilie.

55 Det er kun Mad for Jer, I Folk, som bygger i Kjøret.

Pluskjæft nu med et Smil saalunde tager til Orde:
Fremmede! alt for hovmodig Du est af din Bug. Mon ei

Frøen

Meget eier paa Land og i Vand, som skues med Under?

Dobbelst Levemaade har Zeus til Frørerne givet:

60 Snart vi hoppe paa Land og snart i Bølgerne smutte.

Men har du Lyst at besee vort Liv, da er det en let Sag:

Du bestige min Ryg og fast dig holde med Poten,

At med Hjertens Fryd besøge du maa vores Bolig.

Saa han talte, lod Ryggen til, og Musen behænde

65 Sprang heel lettelig op og greb i de slibrige Skuldre.

Først han mored sig ret, da endnu han øinede Havnen,

Paa Pluskjæft at ride forlystede ham; men da Bølgen

Blaalig rød over Kroppen ham slog, da græd han for Alvor,

Angred for silde sit Mod, rev Lofferne ud af sit Hoved.

70 Op til sin Bug han Fodderne trak, hans Hjerte mangfoldig

Banked af Frygt, og han ønsked igjen at færdes paa Landjord.

Dybt han hentede et Suk og en tiiskold Gysen betvang ham;

Bange til Orde han tog, og holder følgende Tale:

Saaledes ei over Vand hiin Tyr sin elskede Byrde

75 Førte paa Ryg, da han bar til Kreta Moen Europa,

Som den grusomme Frø mig bær paa sin Bag over Søen

Hjem til Sit, da fra Kær guulprykkede Ryg han reiser.

Pludselig pipper en Bandsnog frem, heel rædsom at skue

Baade for Muus og for Frø. Over Vand den løftede Halsen.

80 Pluskjæft bange sig duffede ned, slet ikke han ændsed,

Hvilken ædelig Ven han ved Flugten vilde fordærve.

Dybt i Dammen han stak; den sorte Fordærvelse slap han.

Hiin alene, forladt, faldt baglands ned udi Bandet,

Krymped de Poter smaae, samt pøb i dødelig Vaande.

- 85 Tidt han duffede op over Vand, men ligesaa ofte
 Sprælled han nede; thi ei hans Undergang stod til at undflye.
 Stjerten rakte han først over Bølgerne, vriskende med den
 Ret som en Hare; han bad til Zeus for Landet at vinde.
 Over ham slog det blaalige Vand, og han skraalede hestig,
 90 Hele hans Pels blev vaad; sliq Last var over hans Kræfter.
 Dvønde han tilsidst saalunde tager til Orde:

Pluskjæft! ikke din lumste Daad skal kunne fordølges,
 Du, der en Mand i Havnød stedt nedkaster fra Klippen!
 Ridding! stod vi paa Land, da varst du ikke min Mester,
 95 Ei udi Baren og Bryden og ei udi Lob. Du med Lumskhed
 Rastede mig udi Vand. Frygt Gudernes hevnende Die!
 Straffet du bliver af Musenes Hær, og ikke du slipper.

Talende saa opgav han sin Mand; men Slægtningen
 Slikfad

- Saae ham just i det Samme. Han sad ved blommede Søbred;
 100 Høit han skreg, og paa Stand de Muus sliq Gjerning forkyndte.
 Men da de Daaden fornam, greb vældig Harmen dem alle.
 Deres Heroldder de strax da besøel, at stævne ved Dagbrud
 Hver en Muus, at møde til Ting hos Hovdingen Gnavbrød,
 Fader til den usalige Mand, hvis sjælløse Legem

- 105 Henstrakt laae udi Dam; thi ei den Staffel var drevet
 Op til Bredden endnu, men flød paa vildene Bølger.
 Nu de ved Dagmoers Skjær sig sankede hurtig, og op stod
 Gnavbrød, bister i Sind for sin Søn; saalunde han talte:

- Benner! det vel er mig selv, sliq Jammer meest haver truffet
 110 Fra de Frøer; dog Sliqt vil vist nok ramme Jer alle.
 Jeg er en uselig Mand, tre Sonner haver jeg mistet.
 Een blev ynkelig dræbt; han kom i Kløer paa Ratten,
 Det barbariske Dyr, der greb ham uden for Hullet.
 Men den anden af grusomme Følk blev lumskelig myrdet,

- 115 Der havde fundet et nyt Slags List, et bedragerisk Træværk,
 Fælden, saa nævnes af Folk hiint musesfordærvende Rødskaab.
 At den sidste, saa kjær for mig og hans værdige Moder,
 Er ført nyligen ud i en Dam og druknet af Pluskjæft.
 Men velan! til Baaben! Vi dem skal møde paa Marken.
- 120 Dækker nu Eders Legem flug med jirlige Rustning.

- Saa han talte. Paa Hørdingens Bud de væbne sig Alle.
 Ares, den Ynder af Kamp, opmuntrede dem til at stride.
 Støvler søgte de først, for Læggen vel at bedække,
 Hertil de toge sig Bælg af Bisker og laved dem kunstigt,
- 125 (Kjærnen de havde den forrige Nat saa listelig opædt).
 Brynier gjorde de sig af det haarbevorede Beløværk,
 Hvilket de trak af en selvøds Kat og beredte med Klogskab.
 Nu til Skjold de greb et Laag af en Lampe; men Naale
 Blev deres kneisende Landser, et skinnende Værk af Ares;
- 130 Og til Hjelm over Tindingen ned man trykker en Rødskaal.

- Ret saa Musenes Hær var beredt. Da Frørernes Kjæmper
 Saadant fornam, da steg de af Kjær og sankedes hurtig.
 Alle de ginge paa Raad om Kamp og forfærdelig Leding.
 Medens de grundede paa, hvorfra sliq Larmen sig reiste,
- 135 Træder til dem den Muscherold med Staven i Hænder,
 Potkravl nævne de ham, en Søn af den herlige Gnarvost.
 Han forkyndte den blodige Krig; saalunde han talte:

- O, I Frøer, jeg kommer herhid fra Musenes Krigshær,
 Eder at byde, til Kamp og Krig med Baaben at møde.
- 140 Thi de Pluskjæft saae, Eders Drot, udi Dammen at dræbe
 Smuulthyv; derfor I skulle paa Mark os møde med Bærge.
 Kommer nu, hvo af Frørernes Folk er gjæv udi Striden.

- Saa han taler og gaaer; dog sliq Erklæring af Musen
 Sindet forfærdede snart hos de overmodige Frøer.
- 145 Disse begynder at murre; men Pluskjæft tager til Orde:
 Venner! jeg haver ei dræbt hiin Muus; ei heller jeg saae ham

- Døe. Han visfelig selv ved sin Veg i Dammen er druknet.
 Efterabet han har de Frøers Svømmen; og nu man
 Nedrigen klager paa mig uskyldige Mand. Men velan da!
- 150 Nu vi maae hitte paa Raad, de listige Gjender at øde,
 Jeg skal sandelig nævne Jer det, jeg agter for klogest:
 Hver Mand drage sin Rustning paa og stande med Baaben
 Paa høitragende Bred, hvor Bynten er steil over Bandet.
 Naar da Musenes Hær med Ilen rykker imod os,
- 155 Vilde vi gribe ved Hjelm enhver, der kommer for Næven,
 Og paa Stand nedstyrte fra Alint dem alle med Rustning.
 Da de drukne tilhøbs; thi ei de mægter at svømme,
 Og vi kunne for Musenes Drab opreise Trophæer.
- Saa han taler, og efter hans Ord de ruste sig Alle.
- 160 Først af Pionernes Blad de gjøre sig Støvler for Læggen,
 Saa til Brynie stærk de tage sig Blad af Rødbeder.
 Af Raalbladene grønne hver Frø sig slikker et Armstjold,
 Og et forfærdeligt Spyd han faaer af kneisende Sivstraa.
 Sneglehusene smaae de sætte paa Lok til en Stormhat.
- 165 Stode saa Mand hos Mand i en Råd ved bakkede Søbred,
 Alle med drabelig Hu udi Luften svang deres Landser.
- Zeus nu kalder de Guder til Ting i stjernede Himmel,
 Biser dem Kjempernes Hær, de forfærdelig vilde Bersærker,
 Den utallige Flok med de kneisende Landser i Hænde,
- 170 Ret som saae man en Flok af Giganter eller Kentaurer.
 Smilende sødt adspørger han Guderne, hvo der vil bistaae
 Muus eller Frø. Han saa tiltaler sin Datter Athene:
- O, mit Barn! Mon du ikke de Muus forlener din Bistand?
 Saa som de alle tilsammen saa tidt besøge dit Tempel,
- 175 Hvor det fornøier dem ret at besnuse dit duftende Offer.
- Saadan talte Kronion, og ham gjenmæler Athene:
 Fader! o aldrig i Verden, selv ei i yderste Baande,
 Stander jeg Musene bi; de have sig høilig formastet.

- De mine Arandse har bidt og min Lampes Olie druffet,
 180 Ja, en Ting har de gjort, som meest mig nager i Hjertet:
 Af, de har skaaret min Kjole, som jeg saa smaalig har været!
 Tiint Islæt var deri, og Kendedgarn, som var kostbart.
 Huller de gjorde deri. Nu hænger Kræmmeren paa mig;
 Penge forlanger han tidt. See derfor er jeg forbittret.
- 185 Garnet tog jeg paa Borg; jeg ei formaaer at betale.
 Derfor dog ei jeg Frøernes Folk vil skjenke min Bistand;
 Rigesaa lidet som Muus de have Forstand. Ja for nylig,
 Da jeg var mat af en Kamp, hvorudi jeg blev strabadseret,
 Og behøvede Søvn, de Skarn tog saa til at kvække,
 190 At et Die jeg ikke fik luft, men vendte mig søvnløs
 Udi forsmædelig Hovedværk, til Hanerne gele.
 Dersom I ville som jeg, hver Gud forholde sig rolig,
 At ei nogen af os gaaer hen og henter et Spydstik,
 Eller et Skud af en Piiil i sin Krop, eller Saar af en Raarde;
- 195 Thi med Klingen i Haand selv Guder ikke de frygte.
 Lader os heller for Lyst fra Sky den Leding betragte.
 Saa hun talte; det sindige Raad de Guder adløde,
 Alle forsamlede sig, fra høien Himmel at skue.
 Myg fløi hen giennem Lust med Krigsbasuner i Hænde,
 200 Raldte med vild Musik til Kamp, og høit fra Olympos
 Giver Zeus med sit Lyn et Tegn til blødige Feltslag.
 Brælhals stoder sin Stang udaf al Formue mod
 Sliksvands,
 Som ved de Forreste stod og træffer ham udi hans Lever.
 Plæt paa Snuden han saldt og sudler i Støvet sit Duunhaar.
 205 Høit det gjaldt ved hans Fald, og hans Rustning klinger
 paa Balplads.
 Dernæst stak Smuthul med Landsen efter Moradsknægt,
 Stødte sit vældige Staal mod hans Bryst. Han segner
 paa Græsset;

Dødsens Bytte han blev, og hans Sjæl gik ud af hans Legem.
 Da Rødbedemund drev sit Spyd i Hjertet paa Potkravl.
 210 Gnavbrød hugger Rødbedemund ned og hevner sin
 Landemand,

Ia Kong Drækslab dræbte han og med Stik udi Bugen,
 Ned paa Snuden han faldt, og hans Sjæl gik ud af hans Legem.
 Dengang at Damfrø saae Drækslab hiin Vædning at falde,
 Hugger han til Smutihul med en Knold, der ligned en
 Dværnsteen;

215 Traf ham midt paa hans Hals, saa det sortned brat for
 hans Dine.

Slikmund efter den seirende Mand henslynger sin Landse.
 Ikke han svigted paa Haand, men traf hans Lever. Da
 Raaltand

Saadant fornam, han tager til Beens, men styrter i Dybet.
 Selv i Vandet han ei fik Ro, han rammes af Slikmund.
 220 Baglænds laae han foruden Liv, og den purpurne Blodstrøm
 Farvede Dammen, og henstrakt flyder hans Legem ved Søbred,
 Af dybt ristede Bug fremvælde de flommede Tarme.
 Gnavoft falder for Vandmands Haand; hans Liig
 bliver plyndret.

(*Da Krusemyntskjæg nu fik Die paa Kong Snagskinke,
 225 Da fik han Fart, henslængte sit Skjold og smutted i Kjøret.
 Damkjær dræbte derpaa den ædelig Helt Pastinakmund,
 [Sumpryd lagde til Jord den mægtige Kong Snagskinke.]
 Rammende midt i hans Brast med en Steen, men ud
 gjennem Næsen
 Drypped hans Hjerne; med røden Blod blev Jorden besudlet.

*) Her ender P. Möllers Oversættelse. For at meddele et Hele, har
 Chr. Thaarup oversat Slutningen.

- 230 Sliffad drev nu sin Landse med Kraft mod den vældige
 Damkjær;
 Denne segned og Mulm omsthygged begge hans Vine.
 Løgmund fasted et Blik paa Fedsfjæg, greb ham
 ved Benet,
 Spændte sin Haand om hans Hals og qvalte ham dybt
 udi Dammen.
 Smuulgrams stred for sin Landsmands Liig og hevned
 den Faldne;
- 235 Thi forinden at Løgmund Fod kunde fæste paa Landjord,
 Fælded han ham med sit Spær, og hans Sjæl han sendte
 til Helhjem.
 Dette blev Dynsfod vaer, tog slur en Klat Mudder og
 smed den,
 Rammende ret ham i Panden — og nær havde Synet
 han mistet.
 Hiin blev gram udi Hu, og greb med den kraftige Næve
- 240 Slur paa Marken en Steen, en vældig, en Byrde for Jorden.
 Dermed han Dynsfod traf tæt nedenfor Knæet. Hans høire
 Skinnebeen plat blev knust, og baglænds sank han i Støvet.
 Skrighals hevned ham strax; thi paa Stand han soer
 imod Smuulgrams,
 Sigtende efter hans Bom, og jog ham Spæret i Livet.
- 245 Men da Røret han traf af hans Krop med den kraftige Næve,
 Fulgte og Tarmene med; tilhobe de vælded paa Jorden.
 Dette blev Gnavkorn vaer, hvor han stod, paa Klinten
 af Søbred,
 Halt af et smertende Saar; og angst han humped fra Krigen,
 Smuttende ned i en Grøft, for at undslye Døden paa Balplads.
- 250 Gnavbrød sigted paa Plusfjæft nu; han traf ham i Taaen.
 Denne sig vaanded svart, og i Kjær han søgte sin Frelse.
 Men da Løgtand saae halv død ham at plumpe, da soer han

Mellem de Forreste frem og med Kraft han slynged sin
Spydstang.

Skjoldet revned dog ei, men Spidsen hefted sig i det.

- 255 Men den gudlige Meriansgnask, en Jævnning af Ares,
Som blandt Frørernes Flok var den allertappreste Kjemper,
Kastet sit Spær mod Hovdingens Hjelm, den firefold stærke.
Alle nu ham vil tillivs; han saae det og vilde ei møde
Heltens vældige Dyst, men plumped til Bunden af Kjøret.
260 Nu der i Musenes Hær var en Ungersvend hyppst af Alle,
Ret udi Sværdekamp gjæv; han var Søn af den herlige
Brødtiv;

Gumlinggrams blev han nævnt, en Helt, som lignede Ares.
Han ved det blommede Kjer stod pralende, skilt fra de Andre,
Truende med at forøde de landsesvingende Frøer.

- 265 Bist han havde det gjort — thi saadan Styrke han eied —
Naar ei Sligt havde seet hiin Guderø og Mennefers Fader.
Men over Frørernes Lod sig forbarmet den høie Kronide,
Kysted sit Hoved, og slux han tager til Orde, som følger:
Guder! en gruelig Daad forøves her for mine Dine.

- 270 Ei er liden den Skræk, mig Gumlinggrams har indjaget,
Ivrig efter at øde de Frørs Hær udi Kjøret.

Men lad os sende paa Stand Gud Ares eller Athene,
Om den vilde Versærk de mægter at gjenne fra Kampen.

Det af Kroniden blev talt, men Ares ham giver til Gjensvar:

- 275 Ei har Athene den Kraft, Kronion! heller ei Ares,
At vi formaaer at gjenne fra Frørerne sorgelig Dødsod.
Nei, lad os Alle som Een dem bistaae. Eller din Pynild —
Den, hvormed du Titanerne vog, de vilde Versærker,
[Den, hvormed Kapanus du slog, den vældige Rise,]

- 280 Samt Engkelados twang og Giganternes trodsige Skarer —
Denne du svinge; thi da maa selv den Stærkeste vige.

Saa han talte. Da svang Gud Zeus den blinkende Straale.

Først han tordnede tun og rysted det mægtige Gudsberg;
 Men da han slynged sit Lyn, Kronions rædsomme Baaben,
 285 Og da nu Rilen fløi fra Hersterens vældige Hænder,
 Da forfærdedes nok de Muus med Frøerne svarligt,
 Men endnu kunde Musenes Hær ei dye sig; de haged
 Efter at øde i Kamp de landsesvingende Frøer.

Da forbarmede sig Gud Zeus fra høien Olympos,
 290 Og til de Frøer paa Stand han Bistand skifted i Nøden.
 See! i et Nu Rygpandsrede kom, med frogede Arme,
 Vandrende stævt, med Krumbeen, samt med Sæd udi Munde;
 Stjællede, flade paa Ryg, blot Knokler, blanke paa Skulder;
 Binde paa Been, med Sene for Haand og Die paa Brystet,
 295 Ottesøddede, samt med dobbelt Hoved — de kaldes
 Krabber af Menneffens Slægt. De afstreb med deres Tænger
 Musenes Fødder og Stjert samt Hænder, og brød deres
 Landser.

Række forpist blev de uælige Muus, ei længer de Stand holdt,
 Men smurte Haaser i Fart. Da nedsank Solen i Havet,
 300 Og en eneste Dag tun vared den blodige Leding.)

Efterladte Skrifter

af

Poul M. Møller.

Andet Bind.

Tredie Udgave.

Kjøbenhavn.

Hos C. A. Reitzels Bo og Arvinger.

Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1856.

Efficient Shiller

Shiller, Eff.

Shiller, Eff.

Shiller, Eff.

Shiller, Eff.

Shiller, Eff.

Shiller, Eff.

Shiller, Eff.

Indhold.

Sandsærdig Krønike om Gyvind Stalbaspiller	Side 1.
En dansk Students Eventyr. Ufuldendt Novelle	59.
Anhang til Novellen	161.
Statistisk Skildring af Lægegaarden i Olsbøymagle	195.
Et Himmelsbrev. 1818	217.
Optegneser fra Chinarejsen	225.
De opdigtede Historier	259.

187	Einleitung
188	Die Geschichte der Stadt
189	Die Geschichte der Stadt
190	Die Geschichte der Stadt
191	Die Geschichte der Stadt
192	Die Geschichte der Stadt
193	Die Geschichte der Stadt
194	Die Geschichte der Stadt
195	Die Geschichte der Stadt
196	Die Geschichte der Stadt
197	Die Geschichte der Stadt
198	Die Geschichte der Stadt
199	Die Geschichte der Stadt
200	Die Geschichte der Stadt

Sandsfærdig Krønike

om

den norske Spillemand **Eyvind**, Skaldaspiller kaldet,
lystlig, men dog sørgelig, hedensst i Begyndelse og i
Fremgang, men i Udgangen opbyggelig og christelig,
og overhovedet saare underholdende at læse,
samt skrevet paa bredt Dansk.

Til Trykken befordret i dette Aar.

Gyvind Skaldaspiller.

Harald Haarfager var meget gammel, men havde endda stor Lyst til Omgjængelse med Fruentimmer. Derfor var det, at Gubben i sit 70de Aar opholdt sig Størsteparten af Aaret i Zinmarken, medens hans Hgtehustru sadde i hans Stue paa Stordøen, som er beliggende udi Hardangersfjord. Thi Hogna og Gyda, som nu vare gamle og rynkede i Ansigt, vare ikke mere i Stand til saa lifligen at forlyste Drotten, som da de vare unge og røde og hvide i Ansigtet. Dog vare de meget nidkjære af Gemyt og kunde aldrig døie, at Harald kastede kjærlige Bine paa Ungmøerne. Derfor meente den gamle Konning, at begge Parter nok var bedst tjent med at være hinanden af Syne. — Man skulde have meent, at det vilde holdt hardt for en aldrende Mand, at faae sin Villie med noget Qvindsfolk, og Harald havde selv været i samme Tro. Dette havde ogsaa tildeels bevæget ham til at age hen til Zinnerne, for at han med Penge kunde bevæge dem, der vare vel forfarne i sorte Kunster, til at be-
daare de finste Møers Hjerte for ham. Men det gik ham alligevel bedre i den Henseende, end han havde forventet; thi Karlfolk af nogenlunde lideligt Udseende ere meget rare i dette Land, hvor de fleste see ud som bare Skind og Been og have en Lød i Huden ligesom visne Blade om Efteraaret. Drotten derimod havde gode, føre Lemmer og saa heller ikke saa ilde ud i Ansigtet; thi hans Kinder vare vel noget krollede og hans

Pande lidt riflet; men noget rødsladen Farve havde han dog. Hans Haar vare rigtig nok ogsaa mere hvide end gule, saa at de Loffer, som Skjaldene i hans Hal før havde lignet med Guldtraade, nu havde mere Udseende efter den Niim, som falder paa Marken tidlig om Morgenene; men saa trykte han Guldtrønen dybt ned over Panden, og den gjorde, at de finste Møer ikke mærkede Graahovedet. En Dag aag han omkring i Halogaland paa en Elæde, som blev draget efter Landets Sæd af et Reendyr. Dette Dyr blev løst og sled Seletøiet itu, saaledes at han med Rød og Reppe bjergede sit Liv og kom til en af de Gaarde, som hist og her ligge spredte blandt Sneebjergene. Saa snart som han luffede Døren op, saae han derinde i Røgstuen en deilig Mø ved Ravn Tora, hvis Gud, skjøndt hun sad i den megen Døs og Røg, dog var hvidere end Sneen, tilmed saae hendes Dine næsten ud som et Par Stjerner, da ellers de finste Drindfolks Dine altid rinde med Taarer, som om de vare stødte i Bedrøvelse. Kongen blev strax saa indtagen af hende, at han traadte hen og kneb hende i Kinderne, spørgendes: om hun paa nogen Tid vilde være hans Allerkjæreste? Da hun fik at høre om hans høie Byrd, sagde hun heller ikke nei dertil, skjøndt en riig Finlap, som knap kunde tælle sine Reendyr, havde beilet meget stærkt om hendes Haand; thi hun kunde ikke lide denne, fordi han gav sig saa meget af med Trolldom. Kongen sov da hos Jomfruen den samme Nat og agede videre nordpaa. Da nogle Maanedes Tid var rundne forbi, mærkede Jomfruen, at hendes Liv var velsignet med et Barn. Hun frygtede da, at hendes Forældre skulde formærke hendes Skam og slaae hende tildøde. Derfor stod hun ved Midnatstid op af sin Seng og vendte sine Dine paa Nordstjernen, som Harald havde bedet hende følge som Veiledning. Og da det nu var paa den Tid af Aaret, at Solen aldrig staaer op i Finmarken, saa beholdt hun dette stærke Himmelslys i Sigte baade Nat og Dag, og vandrede taalmodig

fort paa sin Fod; thi hun havde ikke kunnet føre over sit Sind at medtage noget Reendyr, som hørte hendes gamle Forældre til, endda de vare temmelig velhavende Folk.

Imidlertid havde Svartefind, saaledes kaldte man der i Landet med et Ogenavn den Mand, der havde beilet til Skjøn Tora, fordi han var grim af Afsyn som en mørk Sky, ikke været uvidende om, hvad der var foregaaet med Moen. Den Nat da Harald tog Tora i Favn, havde han ikke havt No for sine stærke Drømme. Han var da staaet op af Senge og gaaet hen i sin Troldhule eller Hellig, hvor han tilbad Satan i Vignelse af en stor Træflods, paa hvilken der var udhugget Afsynet af en Bjørn. Han tog frem en liden Kiste, som kaldes Ganæske og var fyldt med et Slags Hørefluer, som kaldes Ganfluer. Først raabte han, i det han traadte ind i den dunkle Grotte, som gik dybt ind under et Bjeld: „Hellig vorde lys!“ og strax tændte sig et blegt Nordlys i Gulens Bagkrog. Da sang han paa ny:

Fluer smaae,
Fluer blaae!
Alle mine Fluer
Her i Klippefluer,
Flux I Budskab fige maae,
Sure det mon Tora gaae.

Da vrimlede dette Utoi op af Kisten og begyndte at brumme og summe, saa at Svartefind for Fuglesang ikke kunde høre Drelsyd. Han stampede da i Gulv med begge Benene og raabte:

Fluer nitten lulle Kjøst!
Flue een bruge Been!
Flue een bruge Vinge!
Flue een Budskab bringe!

Da hang alle de nitten stille paa Klippevæg, og midlertid begyndte den ene, som var meget stor og staaet blaa af Farve under Vingene, at flyve i Kredse om Svartefind og brumme gandske sagte; da blev han igjen bister og raabte: „Tal reent ud af Skjæget!“

Da summede og brummede den, saa det lod vidt over Marke, men Ingen kunde forstaae det uden dens Herre, som kunde Brigs raade sine Fluers Maal. Af dens Sang fik han da følgende Mening ud:

Det Bud, jeg bringer,
Som Torne stinger
Alt i din Barm;
Neppe jeg vover
At friste din Harm:
Ungms fever
I gammel Mands Arm,
Guldring pryder
Gammel Mands Pof,
Gammel Mand byder
Unge Mands Flok.

Da blev Svartefind saa rasende, at han gabede høit og tyggede Ganfluen med sine Tænder; men den fløi uden mindste Meen heel og holden ud af hans Næsebor, og alle Fluerne sang nu i Chor:

Ungms fever
I gammel Mands Arm!

saa at han med Rød fik dem til at krybe i Høsten igjen. Svartefind lagde sig nu af Harmen plat ned paa Klippegulvet og kunde hverken æde eller drikke, saadan Hovedværk havde han af at gruble paa Hevn over den yndige Tora. Saaledes laae han i de ni Maaneder, Tora gif svanger. I den niende Maaned hørte han lette Qvindedjød over Steenloftet af sin Grotte, og det var ingen Anden end skøn Tora, som vandrede hen til den gamle Harald. Modig af den megen Gang satte hun sig ned for at hvile. Saasnart Troldmanden fornam Eliet, sendte han en Ganflue ud, som slagrede til hendes store Forfærdelse tre Gange om hende og brummede:

Af Liv kommer Liv,
 Men Liv vorde Død,
 Naar af Liv kommer Liv.

Dette Qvad varfledede hende Død, men hun forstod det ei, blev derfor siddende i Mag. Men da Maanen stod op hen ved Midnat, skinnede den ned paa et lidet grædende Drengbarn, som laae i hendes Arme; men selv var hun uden alt Liv.

Den sorte Mand gik ud af sit Hul for at vederqvæge sig ved dette Syn, men da han nu ingen Glæde meer kunde forvente paa denne Jord, gik han ind i Grotten og raabte: „Heller vorde mørk!“ Dernæst tog han en Gansflue og sendte ind i Fjeldet, som da revnede og sank over ham, og han selv blev til Steen og ligger som saadan den Dag i Dag er. — Dog dette Brag loffede mange Smaaafinner ud af deres Huller, og de funde da det lidet grædende Barn, som de dækkede til med Granløv, at det ikke skulde fryse, dandsede saa rundt om det og sang:

Sorte Qvinder! sorte Mænd!
 Kommer hid, kommer hen,
 Kommer hid for at see:
 Det Kongebarn ligger paa bare Sne.
 Kongesøn, født i Len,
 Bliver stor, trives godt,
 Bliver alle Mænds Spot.
 Bliver stærk, bliver viis,
 Bliver alle Mænds Priis.
 Bliver Mand, raader Land,
 Og saa kommer hans Bane fra saltet Vand.
 Sorte Qvinder! sorte Mænd!
 Kommer hid, kommer hen,
 Kommer hid for at see:
 Det Kongebarn ligger paa bare Sne.

Om Morgenen kom nogle af Haralds Mænd og fandt den splitternøgne Dreng, listig af Afsyn, oven paa en Sneedrive sovendes i de mange Blade. De toge baade ham og Liget og

bare det frem for Harald. Da han saa den døde Qvinde, rev han sin Purpurkaabe i mange Stykker og brast i Graad, men da han blev det lidet Barn vaer, vaskede han Taarerne bort af Kinden igjen og besluttede, vel at pleie den Søn af hans Alderdom. Han lod da Bogen lægge ved Yrer af et Heendyr, saasom ingen Qvinder vare i Nærheden uden nogle sorte Kjærringer, til hvilke Kongen havde megen Lede. I et halvt Aar blev Drengen fostret af Renen; men da fik Harald Bud fra en Frænde ved Ravn Fjind, som boede ved Hardangersfjord, at hans Qvinde havde født ham en Dreng ved Ravn Gyvind, og herover drog Kongen sydpaa, for at skaffe sit Barn noget Qvindemelk. Han kom ind i Fjinds Stue, vaskede Drengen ud af sin Kappe og bad Fjinds Hustru, at hun dog endelig maatte give denne hans Alderdoms Søn noget Die. Qvinden lod ikke til at være meget villig dertil, men gav Kongen korte Ord, fordi han vilde bede hende om at amme fine Slegsfredbørn. Da hændte det sig, at Harald, imens han talte med Fjinds Kone, rakte sin Søn henimod hende, og hendes egen liden Gyvind hang hende om Halsen. Da slap Gyvind Moderens Favn, og begge de Smaa lagde paa eengang, som af en indvortes Drift, Hænderne om hinandens Hals og trykte Mund fast paa Mund. Herover blev Qvinden saa rørt, at hun besluttede at lade Drengene dele Melk med hinanden. I de senere Tider, da det vistes, at det ikke var for Intet, Drengene havde strakt Favn mod hinanden, lagde Skjaldene megen Bægt paa det Venkab, som saa tidlig havde ligget forborgen hos dem. — Fra hiin Tid gjorde Qvinden ingen Forskjel paa Børnene; thi den ene Dag lagde hun Gyvind ved venstre Bryst og Kongebarnet ved høire, men den næste Dag skiftede hun dem om, saa at deres Kaar vare aldeles lige. De trivedes ogsaa baade, saa det var en Lyst at see, og da Aar var rundet, og Pøblingerne kunde begynde at støtte paa Benene og æde Skeemad, da sendte Harald dem begge til sin Gaard

paa Stordøen. Han havde allerede dengang skiftet Land mellem sine Børn saaledes, at Erik sad høiest i Stol og raadede for det Hele. — Der var nu Intet tilovers for Toras Søn, hvorudover Kongens Sønner og Dottermænd frygtede, at han skulde ville fratage dem noget Land og give til sin yngste Søn. Alle bare da Nag til Drengen, og naar Harald vendte Ryggen, saa kneb hans Hustruere Drengen i Skindet, og hans Sønner spyttede ham i Nasynet, endsskjønt det var det deiligste Barn, Nogen vilde see for Dine. Imellem mærkede Kongen det, men slugte sin Harm for at have Fred i sin Gaard; thi han vidste vel, at det ikke var godt for gammel Basse at nappes med de unge. Derfor haanede baade Store og Smaae den liden Hadingsmand, og det blev da fuldkommet, hvad Finnerne havde sjunget paa Hjeld:

Bliver stor, tribes godt,

Bliver alle Mænds Spot.

I disse Dage bar Athelstan den Bennesæle Spiret i Bretland. Han led ikke godt de Norske; thi de stævnede saa jævnlig til hans Kyster og bare Qvinder og Qvæg med sig paa Skib. Fra ham kom der en Sendemand til Kong Harald, treen ind i Hallen, neiede sig for ham og bar saadan Tale frem: „Hil Dig, norske Drot! fra Bretlands Herre sendes Dig Bud, om Du vil tage mod hans Skjenk.“ Frem tog han da et Sværd med Guldskæft og med gyldne Gjorde, omlagt og indvirket med røde og blaae Edelstene. For ret at besee dette Glavind fattede den gamle Maag Hjaltet i høire Haand; da raabte Drællen lydt: „Nu est Du Kong Athelstans Mand og Sværdetager, thi saa fange hans Tjenere Bærge af hans Haand!“ — Blodet steg Kongen op i Kinderne af Forbittrelse, men han besindede sig, thi saa var altid hans Viis, og aad sin Harm for det første. Dog kunde han ikke bare sig for at knuge Sværdefanget og Boilen derover saaledes sammen, at det lod i hans Hænder saa vegt som en Vidieqvist. Han gav Sendemanden det Svar:

„Siig Din Herre: som Gave var, saa bringer jeg Tak!“ Derpaa sad han i tre Dage og grundede paa Raad. Den tredie Dag stod Grif i Stue hos Faderen, han rev en Lof af Hovedet paa Toras Søn og sagde: „Fader min! er Du og vis, at denne Dreng er Din Søn? Sært lader det dog, at graaloffet Mand kan avle guldloffet Knøs.“ Harald taug, men slog tre Gange med Staal paa Skjold, og ind treen da Haul hiin Enilde. „Hør,“ sagde Harald, „est Du bange for Din Troie, Haul?“ „Ikke skulde anden Mand spørge mig to Gange derom,“ mælte Kjæmperen igjen. „Jeg veed nok, det har ikke før været Din Bane,“ sagde Kongen; „Du har tidt røgtet Grinde for mig, hvorfra ikke tre i Norges Land foruden Dig havde baaret Hoved hjem; men naar ung Mand bliver gammel Mand, bliver han tidt gammel Gjæk og glemmer, at han har Næver paa Arm og Sværd ved Lænd.“ Da Kongen det sagde, kastede han et bistert Diekast hen paa Grif, trak paa Brynet, og hans Hoved rystede af Forbittrelse. Haul Kjæmper talte igjen: „Ikke bliver alt gammelt Træ raaddent, noget bliver til Steen, og jeg mener, at Ingen, som ei turde knurre ad mig, da jeg var Dreng, skal bide mig nu, da jeg er bleven graa i Hætten. Thi siig kun Dit Bud frem. Kan Nogen føre det ud i Norrig, da kan Haul, og kanstee han bragte det til Ende, om ingen Anden turde tage fat derpaa.“ Da blev Kongen overmaade glad og sagde: „Gaae hen og bring Kong Athelstan mit Elegfredbarn og bed ham fæstre mig Knøsen op. Det er rigtignok Trælleværk, men haan gjeldes bedst igjen med haan. Og jeg vilde nødigt tage Gjæld med mig i Høien, da jeg indtil saa høi en Alder har klaret gandske godt for mig med Enhver.“ Da rustede Haul en Snekke og satte 20 Evende deri, treen saa igjen i Kongens Gaard. Harald tog Drengen i sine Arme, kystede ham op til sig og kystede ham, og Somme vil siige, at der stod Taarer i Dinene, men det kunde man ikke saa lige see, da han skubbede Konge-

ringen ned over Brynet. Saa flyede han Barnet til Haul, og denne løb med god Bør paa Band og naaede Bretland. De løb op ad den lange Fjord, da hørte de Klokkelæng fra et stort Gudshuus, som stod i en Lund. „Underligt nok,” sagde Haul, „i Norrig hænge vi kun Klokker om Halsen paa vore Geder, naar de nappe Græspiler i Fjeldsprækkerne, men her have de nok for Skik at hænge en Klokke paa deres Gud, at han ikke skal løbe væk, thi jeg har tidt hørt saadan Lyd fra deres Gudshuse. Vel gjøre de ogsaa deri; thi de have kun den ene, og de vilde være ilde tjent med, at han rømte af Land.” Det var i en Lund, at det store Huus var reist af røde Steen, og der ragede et høit Taarn op imellem Egetoppene, belagt med blaae Blader. „Deres Gud maa være noget lang i Bært,” sagde den Mand, som stod Haul næst, „siden de reise ham saa høie Huse.” „Vi kunde jo gaae ind og aflægge et Besøg hos ham,” sagde Haul. „Jeg tænker ikke han gjør os nogen Fortræd, thi man siger, det skal være en meget venlig Mand.” Saa stod de Snekken paa Sand, og det var just i den Stund, at Dagmoer gjorde Himlen rød i Østerlide. Paa Stranden mødte de en Hyrdedreng, som fortalte dem, at Kongen selv var i Gudshuus og holdt Ottesang med sine Hirdmænd. Da bød Haul sine Mænd at tage fide Kjortler paa, saa at Sværdeflodden dermed kunde følges. „Nei,” mælte en af Svendene, „lader os vise dem Braadden strax, saa lade de os vel fare baade ud og ind med Fred.” „Bist ikke,” sagde Haul, „Braadden behøve de ikke at see, de faae den jo tidsnok at føle, dersom de ikke holde dem i Skindet. Naar Bien vil stinge, bær den jo ikke Tornen til Skue først.” De gik nu hen mod Huset, og det saae underligt ud, saadan som Lys skinnede gjennem de mange Smaaglar, der vare rammede ind i Steenmuren. De stode en liden Stund udenfor, da hørte de Munkene sang derinde:

Al Verden til en Fresser trængte,
 Den hildet laae i Syndens Garn;
 Men Verden ham paa Korset hængte,
 Den fressende Guds eget Barn.
 Fra Træet drypped' stærkt hans Blod,
 Med Graad derved hans Moder stod.

Han kunde knap sit Hoved bøie
 For til sin Moder kjær at see;
 Thi Blodet randt ham over Nie,
 Og han var heel bespændt af Bee.
 Hun raabte til sin Yndling kjær:
 O, Du Maries Søn nu vær!

„Det gaaer fiint,” sagde Hauk. „De bretlandske Folk have fast
 Qvindemæle. Skrappere lyder det dog i vor Kongshal, naar
 Skjalden slaaer en Næve i Bjørnestrængen.” Inde under Hval-
 vingen, der havde samme Skikkelse som Himmelen, funde de
 Kong Athelstan liggende paa Knæ og sjungende, med sæere Runer
 i Haand. Da gik Hauk henimod Kongen og lagde taus Bogen
 i hans Arm. Athelstan, som var blød i Sindet, saae mildt
 til Barnet, der loe ret lystelig ad ham, og som han stirrede ned
 paa de store Dine, sagde han: „Dette Barn har ikke Trælleblik.”
 „Nei,” sagde Hauk, „det er Kong Haralds uægte Søn, som han
 lader Dig bede at fostre op.” Da blev Athelstan vred over slig
 Haan og tog en liden guldskæftet Kniv ud af sit Belte for at
 gjøre Ende paa Barnets Liv. Men den Lille loe saa vevret
 paa hans Arm, at hans Haand standsede noget, og Munkene
 sang i det samme fra Altret:

Han raabte: Fader, dem tilgiv!
 Og endte saa sit dyre Liv.

Da brast Kongen i Graad, og som han nu sad med Barnet
 paa Knæ, sagde Hauk: „Nu haver Du knæsat ham, han er nu
 Din Knæfætning. Du kan nu slagte ham eller lægge ham til,
 om Dig tykkes, men endda ere ikke alle Haralds Sønner døde.”

Derpaa vendte Nordmændene om, og den som sidst var kommet ind, gik først ud, dernæst de Andre i Råd og tilsidst Hauk hiin Snilde. Men Althelstan lod Munkene slaae Band paa Drengen og kaldte ham Hakon, og drog ham op som sin egen Søn. — Midlertid opvorte i Norge Eyvind Jindson og blev sund og rødmosset, men han var alligevel ikke just saa lemmefør som Hakon. Dog trivedes hverken Hakon eller Eyvind i det første Aar; men det var med dem ligesom to Duer, der længe have siddet i Bure sammen og som med eet blive adskilte, de have da ikke nogen ret Lyst til Mad og Drikke. Eyvinds Moder var en meget klogtig Qvinde, vel forfaren i gamle Sager, saa at Jind tidt sagde: „Min Qvinde kunde let tjene i Kongsgaard som Skjald, naar hun havde Mæle til at raabe, saa det kunde høres over Sværdegnyet.“ Hun sad da med Eyvind paa Skjødets i de lange Vinterastener og fortalte ham Frasagn og lærte ham Runer, hvilket Alt Bogen fattede med overmaade sjældent Remme. Ogsaa lærte Jind ham at spænde Bue og slaae med Glavind, men dertil var han ikke altid rigtig fingernem. Naar han sloges med andre Dreng, som for Spas droge i Leding mod hinanden paa Sneedriverne, saa var han tidt den ringeste og bar sig meget avet ad; men saa kunde der imellem med eet ligesom fare Ild i ham, og da gik han frem som en Vind, Altting maatte bugne for ham. Derfor sagde Jind: „Jeg veed ikke, hvad jeg skal fange an med den Dreng, thi min Lærdom bider ikke rigtig paa ham; hans Duellighed er ikke ret i hans egen Magt. Sommetider tager han ved sit Glavind, som om han aldrig havde seet Jern før, og imellem er det, som der foer en Trold i ham, og han hugger saa nemt, som om det kunde være en gammel Bersærker.“ Moderen stod altid paa, at der skulde være en Skjald af ham, thi han havde et godt Hoved, meente hun, og kjendte paa sine Fingre alle Nordmændenes gamle Slagsmaal. Disse Skjalde pleiede at tjene hos Konger og Jarler, og stod

for Bordenden i Hallen med Harpen i Hænde og forlystede Hovdingen og hans Mænd. Tilmed droge de ud i Leding med Krigsmændene og satte Mod i dem med Sang og Strængeleg. De maatte forstaae at vende deres Ord paa en Maade, som havde Fynd og Klem, men dog tillige Behagelighed. De lagde da for det meste Niim til Deres Ord, at det kunde lyde kjont i Ørene. Endvidere maatte de, som sagt, have et stærkt Bryst, thi ellers kunde man ei høre dem, naar Skjoldene mødtes, ja de kunde ei engang forstaaes i Hallen, naar de vare lavtmælende; thi der var megen Bevægelse og Snakksomhed i Hallerne, naar Kjemperne under Freden sadde i Flok paa Bænkene. Og naar de da sang ret høit, saa det klang i Loftet, saa kom Ordene af sig selv, uden at de behøvede at tænke derved. — De største og meest berømmelige af dem have paaستاet, at det var Gud Bragi, som gav dem det ind, men hertil fæstede Kjemperne ikke synderlig Tro.

Det begyndte ogsaa snart at røre sig i Gyvind, som om han var ret dertil født at være Skjald. Tidt laae han om Vinteren gandske stille paa Bænkhalmen, saa at Fjend troede, han sov, og gav ham haarde Ord for hans lade Natur. Men naar Faderen gik ud, sang han for Moderen en Bise, som han imens havde lagt. Da Gyvind var tyve Aar, døde Harald Haarfager meget gammel, og han kunde endda have levet længere, hvis ikke Sorg over hans Søn Grifs Ugjerninger havde bragt ham i Hoi; thi inden han døde, vare alle hans Haar af bare Jammer faldne ham af Hovedet. Grif blev nemlig ægget til Ondskab af sin Hustru Gunild, der var baaret i Finmarken og den argeste Trold kvinde, Nogen kan tænke sig. Derfor sloges Kongen altid med sine Brødre om Land og dødede saa mange af dem, som kom ham for Haand. Ligerviis forgjorde Gunild endeel af Kongebørnene, baade Karlsfolk og Qvinder. Jomfruer sadde da i Granskovene og qviddrede paa Qvist, og Ungersvende gik forneden og brummede i Skikkelse af Bjørne. Da nu Harald

var død og lagt i Høi, og en Steenfrands sat paa Toppen, sankedes mange Mænd fra alle Norges Hjørner til hans Gravøl og sad omkring paa Stenene og græd; men da Hornene begyndte at gaae rundt, tørrede de efterhaanden Øinene og begyndte at tale om hans Manddom og Dannished. — Da stod der manges Skjald op, lod slaae til Lyd blandt Folket, som da sankedes om ham i Kredse, saa stak han et Mjødhorn ud og quod et Drapa. Den ene sang bedre end den anden, og alle Mænd raabte med een Mund, at der fra Alders Tid ikke havde efter nogen Drot været sjunget saa herligt. Da reiste sig tilsidst ung Gyvind, stak tre Glas Mjød ud og greb en Harpe fra en af Spillemændene, endda denne saae skjævt til ham og raabte, Børneværk skulde ikke bruges, naar Helte lagdes i Muld; thi ham syntes Gyvind ikke at være stort andet end en Dreng. Men Alle lyttede dog, og han begyndte da at sjunge:

Stolt stander Slot,
Rød sad en Drot
I det stolte Slot;
Grøn stander Høi,
Hvid ligger Drot
I den grønne Høi,
Og fært stander Slot.

Som Malmten den gule
Mon Folkene skjule
Hans Skulder saa bred;
Hos Møerne blide
Steg Elstovens Dvide
Saa høit derved.
Ei Dvinbehjerte blev spart for Saar,
Naar Diet fik skue hans lange Haar.

I Bjørneklæder
Laae tykt paa Sæder
En Kjempestof,
Hvis Sværde bede

I Kjøb paa Hebe,
 Fik aldrig nok.
 Og sorten Krage og røden Ræv
 Med Fjendens Aabseler mønsted' blev.

Thi Haralds Mærke
 De Hellede stærke
 For Die saae.
 De Vikinger lede
 Om Vinde bede,
 For flux at flye;
 Thi Harald stod høit i Snekkerum,
 Og rød randt Saften paa hviden Skum.

De svenske Gunde
 I norske Lunde
 Høit monne gjøe,
 Men af deres Døde
 Blev herlig Gjøde
 For Dalens Hø.
 Og Erik mon sande, at Flugten var seen,
 Thi hullet var Pande og bruddent var Been.

Græd, Mand og Qvinde!
 Lad Graaden rinde,
 Spar ingen Taar!
 Vor Fjende med Sammen
 I Fred sner sammen
 De mange Saar.
 Helt rider i Lust paa en Ganger fort
 Og hamrer med Alodde paa Odins Port.

Saa qvad Gyvind med liflig Røst, og der blev længe tyst over alt Folket, men endelig begyndte Sværdene saaledes at dundre paa Skjolde, som om det var Aukathor, der kjørte med Bulder hen ad Skjen, og Mænd krøbe op i Træerne og brøde Egeqviste ned, hvoraf de lavede Arandse til Gyvinds Hoved; men han var allerede borte, til stor Husvælselse for de gamle Skjalde, som syntes meget ilde om, at en saa ung Mand skulde vinde den Hæder, som

de meente, tilkom dem. Eyvind gif hjem til sin gamle Fader og Moder og lod, som ingen Ting var; men de spurgte snart Sønnens herlige Færd og bleve derved overvættets glade. Find vilde endelig have, at Eyvind skulde gaae til Kongens Gaard og tage Tjeneste som Skjald; men denne havde liden Lyst dertil, da Eriks Levnnet huede ham saare flet, og han nødigen vilde tale anderledes, end han meente; dog, da Faderen en Dag treen hen til ham og sagde ham, at han alt havde tinget med Kongen om Billaarene, var der ikke andet for, end han maatte sœie sig i det. „Nu maa Du være betænkt paa en Vise,“ sagde Find, „som haver en klinger Lyd og kan gjøre godt i Eriks Dre. Vel er Erik den argeste Mand, som kan sidde paa Kongestol; men fordi hans Hjerte er sort, er dog hans Guld lige rødt, og han bliver hverken bedre eller værre ved Din Lorpriisning.“ Eyvind taug stille hertil; men han tænkte destomeer. For at han kunde i god Mag pønsje paa Qvadet, lod Find ham blive inde i Stuen fra Sol stod op til Sol gif ned, og skjød selv Ryper fra Qvist, som han gav ham at æde. I tre Dage sad Eyvind og grundede paa, hvordan han skulde sige noget til Eriks Berømmelse, uden at der var altfor meget Løgn i, men ikke eet Niim vilde falde ham paa Tungen. Find skjeldte ham for en ørkesløs Knøs og gav ham slemme Ord, saa at han besluttede at drage til Kongen og sjunge, hvad der faldt ham ind i samme Dieblif. Da Eyvind vandrede igjennem en Fyrreskov, for at vinde til Borgen, saae han nogle fjønne Smaafugle at putte sig mellem Grenene og sjunge meget favert, men een qvad listligt fremfor alle, og havde den samme deilige Fjær fremfor alle. Eyvind standsede en Stund og lyttede derpaa; thi han var meget for det Slags Musik og hørte altid gjerne paa Fuglerøst, da det altid forekom ham, som om han skulde nemme Noget deraf. Men denne Fugl sang nu saa overmaade fiint. Som han stod og lagde Dret til og saae vist paa Dyret, som havde hvide Fjær over al sin Krop og en

Guldtop paa Hovedet, sagde han ved sig selv: „Aldrig saa jeg farvere Fugl i mine Levedage, den maa vist være af Kongeslæggt i sin Ration her i Skoven.“ Da mærkede Fuglen paa Eyvinds Ord, dreiede sit Hoved paa Skjens og sagde:

Før har jeg været en Mø saa fin,
 Før har jeg balpyret det hvide Eiin,
 Nu maa jeg lide baade Hunger og Kuld
 Og sidde med Munden af Sange fuld.
 Før har jeg drukket den brune Mjød,
 Nu drifter jeg Vandet af Rilden jød.
 Her sidder jeg den udslagne Dag,
 Altid at quiddre er fattig Behag.
 Den sorte Vole saa Last og Skam,
 Hun haver mig bundet i Fugleham;
 Med min Ring paa Finger i Kongearm,
 Hun ager i min forgyldene Arm,
 Mens jeg maa pille paa Granetap,
 Og finde min usselig Føde knap.

Det gik net, tænkte Eyvind, men det var ikke nette Sager, som der kom for en Dag; thi han fornam nu, at det maatte være en af Kongeætten, som var bleven omgjort ved Gunilds sorte Kunst. Ved denne Fugl havde jeg nok Lyst at tøve en god Deel Dage, men Faderbud gaaer for egen Hu, dog haaber jeg vel den Stund skal komme, da jeg med samme Fugl skal gjøre nærmere Bekjendtskab. Han gik nu videre og tænkte ved sig selv: det vil holde hardt at sige noget sødt til en Konge og Kongeviv, som gjør saadan Bedrift; thi kunde jeg sjunge Sjælen ud af dem baade, da var det mig større Lyst. Han kom da til sidst til Grif, som dengang holdt Huus paa Stordoen. Han saa til Kong Grif og gøs over hans Mafsyn, som var meget skulende og sælt, og var ikke mægtig at give ham god Hilsen, men nikkede taus ad ham. Længe sad han tiende paa Bænken; da sagde Grif: „Haver Du ikke Qvad at byde os, Eyvind, da

kunde Du have blevet liggende hjemme i Afkroge. Skjald uden Mæle duer saameget som Balg uden Sværdetunge." Gyvind vilde da sjunge noget, men han kunde ikke faae Munden op, og han sagde da, uden at han vidste af det:

Den sorte Bole faae Pøst og Skam,
 Hun haver mig bundet i Fugleham.

Alle Mænd i Hallen begyndte at grine og sagde ham at være lidet drevet i Skjaldskab; da blev Gyvind bister af Skamfuldhed, stak et dybt Horn ud og sang med Driftighed, uden at det laae ham Magt paa, hvad der vilde følge paa. Forinden sagde han: „Gjerne vilde jeg tiet, men nu have I ægget mig, og lidet ville I lystes ved det, jeg nu græder; men holde Tand for Tunge kan jeg ikke længer; thi min Drift bliver stor.“

Harald han rider, en Drauge paa Vind,
 Rider med Graab udi Die,
 Harald han rider saa tung udi Sind
 Ind udi Sønnernes Høie.
 Harald han sidder, en Skygge, paa Steen,
 Leger med Sønnernes sneehvide Been.

Erk! Du est Dig saa blodig en Mand,
 Altid er Dyrne røde,
 Mere end Kildens det perlende Vand
 Ere Blodets Draaber Dig søde.
 Derfor der sidder ved Nat i Din Hal
 Mangen en grinende Pandeskal.

Uden Blu paa Lei et Du udi Din Arm
 Den ledeste Hæx mon tage,
 Med sorte Katte for sorte Karm
 Til hende De Finner age,
 Saa lave de Drille ved Stjerneffin
 At øde den Konningeæt saa fiin.

Den gamle Maag ei sover i Muls,
 Men rider med Graad i Die,
 Han græder alt for sit Kongesuld,
 Som ligger slagtet i Høie.
 Derfor han sidder paa Bantasteen
 Og leger med Sønnernes brudne Been.

Grif sagde: „Stop, Gyvind! nu kan det være nok for denne Gang!“ saa satte han sin Tand saa haardt i Læben, at Blodet randt ham stærkt ned over Skjæget. Gyvind fornam, at Kongen var vred, derfor sagde han: „Er Du ikke fornøiet med min Bise, da maa Du ikke regne mig det til Unde, thi Skylden er Gud Bragis, han har givet mig hvert Ord i Munden, som jeg haver sjunget.“ „Det er da snurrikt,“ svarede Grif, „at vi begge to ere saaledes i en Guds Magt, at vi ikke kunne gjøre for, hvad vi bedrive. Thor er min Gud. Nu river jeg Tungen ud af Din Hals, men Du maa skrive det paa hans Regning, dersom Du finder, det gjør ikke godt; thi jeg er heller ikke min egen Herre.“ Derpaa fattede han sit Sværd med begge Næver og stilede det mod Gyvinds Pande; men denne lettede sin Strængeleg op, saa Jernet tørnede derimod, og det gav høi Lyd i alle Strængene, de grove med de fine. Hirdmændene bade nu for ham, saa han fik Lov til at gange bort; men forinden sagde Kongen til ham: „Det er ikke godt for Dig, at trine anden Gang ind ad min Port; thi da kunde det hændes sig, at jeg sigtede bedre, og at Du derved fik saadant Forsæld, at Benene ikke vilde staae Dig bi til Udgang.“ Gyvind gik, men han var ikke meget for at gaae hjem til Faderen igjen: han gik da langs med Hardangerfjord en Dags Tid og grundede paa, hvorhen han skulde begive sig. Han fik Die paa nogle Kjøbmænd, som vandt deres Seil op. Dem gik han hen til og spurgte: hvor Reisen gjaldt? Til Bretland, svarede de. „Maa jeg da ikke tage med?“ sagde Gyvind; thi det randt ham i Hu, at hans kjære Pattebroder,

Hakon, som han altid bildte sig ind at kunne huske, færdedes i dette Land. „Du lader ikke til at kunne give stort i Fragt,“ sagde Herren i Snekken; „men det er endda det samme, naar Du vil korte os Tiden med Sang og Spil, tage vi Dig med, og Du maa æde med Drengene her ombord.“ Gyvind meente, det var Tak værd, og seilede bort med dem. Da de havde faret Hælvten af Veien, begav det sig, at Styrmanden havde druffet sig en god Ruus i gammelt Ol, og de øvrige Mænd vare ogsaa meget øllede. Gyvind maatte da tage ved Roerpinden; men Mørket faldt paa, og han vidste ikke, hvor han var. Da kom nogle stolte Snekker jagende forbi med prægtige Stævne og rundt om frandsede med maledede Skjolde. Disse raabte Gyvind an i et Horn, og een af dem lagde Side om Side med hans Snekke. Han spurgte om Bei og fik Svar af en deilig, ung, guldhæret Mand, som stod paa Løstingen af den stolteste Snekke. Som han stirrede paa ham, tyktes han ham fast at ligne den døde Konge Harald Haarfager. Da raabte han glad: „O stærke Mand, Du est tilvisse Hakon, Athelsteens Fostre.“ Den Anden raabte i det samme: „Og Du, blide Mand, est slet ingen Anden, end min kjære Broder Gyvind.“ Da favnede de hinanden vel, og Gyvind sagde: Det er underligt nok, ligesom min Moder har fortalt, at vi lagde Armene om hinanden, da vi vare smaae og mødtes paa cengang med Favn, saa mødtes vi her igjen halvveis midt i det store Vand.“ Hakon sagde: „Den Gang deelte Du Mælk med mig, saaledes ville vi fremdeles dele Godt og Ondt med hinanden. Først deler jeg Guld med Dig, da jeg deraf haver en stor Overflodighed. Siden kan Du dele Hug med mig, om jeg faaer nogen i Norrig; thi jeg har stærkt Mod til at prøve, om Lykken ikke vilde være mig saa god, at jeg kunde komme til at raade over mit Fædrenerige.“ Da Hakon af Gyvind fik at vide, at Erik Blodøre holdt Huus i Viglen, lod han sine Snekker løbe til Trondhjem. Der holdt han sig til Sigurd

Jarl, som raabte hele Norrig sammen til et stort Ting. Griefs Mænd løb i Hæbetal fra ham og løb alle nord paa, for at tale et Ord med i Tinget, og der var baade Nat og Dag en stor Mandefærdsel over Fjeldveiene. En Aften filde, da den største Brimmel drog igjennem Hordaland, meente de, at de vilde raste ved Harald Haarfagers Høi Ratten over; men da de sadde rundt om Høien i en Krands og vilde tænde Ild, thi de kunde ikke see at æde, fordi Maanen var heel overflædt af Skyer, da skiltes med Gæt Skyerne ad og skinnede ned paa Bautaftenene, som stode i Ring paa Kongehøiene, og de skimtede der en rauf ung Mand, der stod paa den høieste Steen og holdt en Harpe høit i Hænde, og Maanen skinnede med sær Klarhed paa hans Hovedhaar. De bleve Alle meget forbausede og vare nær ved at troe, at det var en af Haralds ihjelslagne Sønner, som vilde besøge sin Fader i Høien og klage sig for ham; men den fremmede Mand slog til Lyd imellem dem med Haanden og quod saaledes:

Dypte Dig, Du noriske Kjæmpe!
 Ingen sig til Høile lempe,
 Her er ingen Tid til Dvale,
 Over Fjælde! over Dale!
 Denne grønne Dødningsue
 Er ei mere Haralds Stue.
 Harald op til Dvin fløi,
 Sagde saa: „Hærfader milde!
 Mine Sønner handles ilde,
 Ei jeg sove kan i Høi.
 Gjerne vilde jeg nu frelse
 Mine Mænd i Bjørnepelse,
 Men jeg har ei Kjøb paa Been;
 Giv mig Svul paa mine Skanler,
 Da til Nersfles Nedning vanter
 Jeg til store Tingesteen.“

Iffe da Hærfaðer vilde,
Nordmænd skulde handles ilde,
Gav saa Harald Sunn paa Skauke,
Glad i Hu han monne vanke,
Satte sig paa Tingesteen.

„Sku kun Drottens Billede an her i Stenen,“ sagde videre den fremmede Mand, „og behold det vel i Hu. Sanker Jer da om Sigurd paa Stortinget, da skulde I see, at han livagtig sidder midt imellem Trønderne for at lade sig keise. Nu vil jeg gaae foran, og vi ville ingenlunde spare paa vore Been, da skulde I snart faae Eders Redningsmand i Sigte.“ Nordmændene bleve sære i Sind ved denne fremmede Mands gjæve Tale og traadte raft i hans Spor for at vinde til Tinget. De kom da til den store Mark, hvor de mange Stene laae i en Kringle, smaae og store, alt efter de Mænds Byrd, der skulde tage Sæde derpaa. Hakon steg ned af sin overmaade høie Steenstol og gik dem imøde. Den fremmede Mand, som ingen Anden var end Gyvind, tog han strax i Favn og sagde: „Kjære Frænde! jeg var fast vred paa Dig, fordi jeg troede, Du var rømt fra mig; men nu seer jeg, at jeg snarere maa bede Dig, ikke at regne mig det til Onde, at jeg kunde troe saa ilde om Dig, just medens Du foretog denne lange Vandring mig til Baade. Nu maa Du heller ikke negte mig, at give Dig til Bod saa meget Guld, som Du kan age paa en Slæde.“ Gyvind svarede: „Jeg skjøtter slet ikke om Dit Guld; thi det er ikke godt at have meget deraf at gjemme for en Skjald, som har saa meget Hovedbrud foruden. Men vilst Du give mig en Skjænk, da tag af det fine Træ, som Du haver ført hid fra Bretland, og lad mig deraf gjøre en Harpe, som kan blive ret klinger i Bunden.“ Kongen svarede: „Dig skee saa, som Du haver sagt.“ Hakon steg da igjen op paa sin Steen og lovede Nordmændene, at han vilde igjen give hver Bondemand den Odels og Frihed, som var ham frataget,

naar de vilde hjelpe ham at gjenne Blodøren ud af Landet. Han blev da keiset af alle Mand, og det blev der besluttet at bære Baaben paa Grik. Men da denne havde fornummet, at kun Saa havde Lyst at bie hos ham, da tog han den Her Gunild, sine Børn og mange Koftbarheder og satte sig paa Orkenørne, hvorfra han gjorde Vikingstog og sankede meget Guld paa Kjøbmandsskibene.

Da nu Hakon sad vel fast paa den store Stol og raadede fuldkommelig for sin Faders Rige, meente han, at han skulde have stor Bederqvægelse af Gyvinds Sang og Spil; men da traadte Gyvind frem for Hakon og sagde: „Nu maa Du give mig Orlov, min Konge og Frænde! jeg har ingen Lyst til at staae herinde i denne forgyldte Hal, her er mig noget trangt.“ Da svarede Hakon: „Nei ingenlunde maa Du forlade mig, min gode Spillestjald. Det var mig til liden Baade, at jeg fik Magt over de norffe Skove, naar jeg lod den fagreste Fugl, som jeg deri havde fanget, flyve ud af min Haand. Tilmed synes jeg nok, Taget sidder saa høit paa min gamle Borg, at en Spillemand kan gange herinde uden at støde sin Pande.“ Gyvind svarede: „Jeg gaaer dog hellere udenfor; thi jeg skal sige Dig, min Konge, jeg haver der vel saa høit til Loftet og vel saa vidt til Bæggene, og hvorvel der kun er eet Lys, saa giver det vel saa god Lysning, som alle dine bretlandffe Glar.“ „Som Du vil,“ sagde Hakon, „jeg vil ikke binde nogen Skjald til mit Bordbeen, hvorvel mig tykkes, det kunde svare smukt igjen, naar Du slog paa Din nye Harpe herinde mellem de lange Steenpiller, som bære mit Loft.“ „Ja vil Du gaae med mig ud i det Frie,“ sagde Gyvind, „saa skal Du see, min Konge! at det giver bedre Lyd imellem Hjeldene, naar alle Dvergene fra Stenene begynde at qvæde bag efter mine Toner. I Bure maa Du slet ikke sætte mig; men Rede vil jeg gjerne have under Dit Tag, og enten jeg flyver i Øster eller Vester, da vil Du dog aldrig

gange mig af Minde, min elskelige Herre og Broder! Net ligesom en Rukst eller anden Fugl aldrig flyver saa langt af Led, den finder jo dog Bei igjen til sin Allerkjæreste." Da nu Hakon fornåm, at han ikke evnede med nogen Begjering at drage Eyvind fra sin Beslutning, da tog han ham i Konfammer, og søgte med mange gode Ord, at faae ham til at troe paa den korsfæstede Herre Kristus, som han havde svoret til i Bretland; men han vilde ikke gjerne dertil. „Hvad hjælper det, at jeg pincer mit Hoved med at tænke paa disse underlige Fortællinger," sagde han. „Det gjør jo denne rige Herre hverken fra eller til, om en stakkels Spillestjald troer paa ham eller ikke. Og hvad Du siger, at han er død for mine Synder, da behøvede han saamænd ikke det, aldenstund hver Mand veed, at jeg er en skikkelig Person, som gaaer omkring med min Strængeleg og skjætter mig selv, uden at komme nogen Mand for nær. Er denne hvide Herre en fornuftig Mand, som jeg ikke omtvivler, saa tænker jeg ikke, han tager fortrydelig op, at jeg passer mit Haandværk og ikke spilder Tiden med at tænke paa ham." Da tog Kongen igjen til Orde: „Det, som voldes mig den største Bæ, Eyvind! er, at Munkene have sagt mig, at de, som ikke troe paa Kristus, blive af ham henviste til en evig Ild, hvor de med alle Syndere skulde brændes." „Hvad det angaaer," svarede Eyvind, „da have enten Munkene sagt en skammelig Løgn, eller og denne Kristus maa være en slet Karl, og da vil nok den øverste Gud ikke lade en saadan streng Herre længe raade for Regimentet." — Kongen taug noget stille, men endelig brød han ud med Graad: „Ild vil mit Haab gaae i Opfyldelse, da jeg trak min Dværnebider af Balg for at tage Norge fra den slemme Erik, og da at bringe alle Mand med det Onde eller Gode til at neie for Korset; thi naar jeg faaer saa megen Modstand af Dig, der er en saa godlidende Mand, hvordan vil det da gaae mig med de andre stive Hals, som altid ere vant til at lege med

Staal paa Stang. Tænk Dig dog noget om, min kjære Gyvind! kan det ikke røre dig noget at betragte al den Bee, som Christus tog sig paa for den gandske Verden?" Da sagde Gyvind: „Skal jeg sandt sige, da kan det rigtignok fryde mig noget om Hjertet at lyde derpaa, men det tykkes mig altid at ligne de underlige bløde Tanker, som man kan have, naar man om Morgenstunden ligger halv i Søvn og Drøm. Jeg kan heller ikke indsee, at nogen sund Mand, som kan røre sine Lemmer og er lys vaagen, kan lystes ved disse usfriske Grasagn. Det er Altsammen saa drøveligt at tale om og plat ud berøvet al Mandhaftighed. Jeg for min Part vil hellere mit hele Liv igjennem hjælpe Odin at stride med de lede Jetter, end græde over den Tornekrone, de satte paa den østerlandske Herre.“ Hakon fornam nok, at der var intet Udkomme med Gyvind; thi lod han ham fare for denne Gang og tog ham haardt, men dog kjærligt i Næven til Afsted.

Da Gyvind havde været borte een Nat, og Hakon den næste Dag alene sad imellem sex Hovmænd, da var der En, som kigede ud af Vinduet og sagde til de Andre: „Enten maae mine Dine due lidet, eller og jeg seer Harpespilleren komme med en Flok Piger.“ Da meente Hakon og hans Mænd, at han soer med Tant eller havde druffet for meget Mjød; men inden de vidste et Ord af det, kom Gyvind rigtig trædende over Tærstelen med de omtalte Piger. Dette gav Anledning til mange underlige Tanker. Somme meente, at Gyvind havde gjort et Vikings-tog, og at disse Møer vare hans Rov. Men Andre sagde: „Nei, den samme Spillemands Hu pleier ikke saaledes at staae til Slagsmaal, snarere skulde jeg troe, det er Skjoldmøer, som have taget ham til Fange.“

Men egentlig var denne Begivenhed gaaet saaledes for sig: Hvor Gyvind gif hen [efter Afstedten med Kongen], kan man vel vide. Han havde endnu ikke forgjettet det lidet guldtoppede Åræ i Granestoven, men saae gjerne, at han og det kunde komme til

at tales noget nærmere ved med hinanden. Dagen stod temmelig paa Helding, da han naaede Træerne, og han gik længe om derinde baade paa Kryds og Qvær, uden at høre enten Fuglesang eller Brum og Tuden, som Skoven ellers var opfyldt med. „Her er forfærdelig tyst idag, Fuglene pleie dog ikke saa tidlig at holde Rast.“ Som han dette sagde, lagde han sig ned ved en Kilde for at hvile sine Been, og Mørket faldt imidlertid stærkere og stærkere ned fra Himmelen, og meget mørkladne Skyer drev hist og her meget nær ved Trætoppene. Et Steds var det for hans Dine, som om en Sky gik itu, og deraf kom nedrivende et sælt Qvindemenneske, som ikke var Gunild ullig, paa et Koftekjort. Eyvind sagde til sig selv: „Det var et sælsomt Ridt det. Havde man mange saadanne Heste, da kunde fattig Mand og have Raad til at holde Ridetoi; thi denne Ganger forlanger vist ikke meget Bugfylde, endda den er saare slunken.“ Ellers vilde han endnu ikke rigtig troe sine egne Dine, men meente fast, han var alt falden i Sovn, og mens han laae og anspændte Dinene, faldt Vaagene ogsaa virkelig til paa dem. Han vaagnede igjen, fordi Noget pladskede i Vandet, og det var hvide Jomfrutroppe, som duffede deri; da listede han sig gandske sagte noget længere fra dem, for at de ikke skulde blues over hans Nærværelse; men da han igjen vilde strække sig paa Græsset, da saae han Hjær af mangfoldige Farver at ligge paa Jorden, og da han tog dem i Hænde, saae han, at det var lutter Fuglehamme, og imellem dem alle kjendte han ogsaa den med Guldtoppen og blev derover rørt af heftig Bedrøvelse; thi han meente vist, at den af en Oru eller anden Røver med Binger var ynkelig ihjelrevet. Da hørte han henne i Badet den lede Rjepperytteriske at raabe med en Røst, som han kjendte for Gunilds:

Rast er ube,
 Piger smaae!
 Piger prude,
 Op! vi maae

Flug i Ham.
 Vil I nøle,
 Laft og Slam
 Faaer I føle
 Af min Kjepp, min gode Hest —
 Skynder Jer, som I kan bedst!

Da foer alle Smaapigerne meget beængstede hen til den grønne Plet, hvor de meente, deres Hjærtjole var vel forvaret. De bleve da Harpemanden vaer, og foere i stor Forfærdelse ind i Buskene for at skjule sig. Eyvind mærkede det knap; thi han sad ned-sænket i veemodige Tanker og saae vist paa de hvide Fjær, som han havde i Hænde. Men han vaagnede op derved, at Gunild med hæsfeligt Skrig foer ind paa ham: „Vel modt, Spillemand!“ sagde hun, „Du fik ingen Betaling for Din Musik, da Du spillede den fjønne Vise i Eriks Gaard. Nu skal Du faae den Løn, som Du har forskyldt baade for den og fordi Du kommer her ubuden i mit Aftenselskab.“ Hun lettede da sin Herrestav, og da Eyvind vilde slaae fra sig med et lidet Sværd, som han havde hængende ved Siden i en Rem, lagde Eggen sig uden at gjøre noget Saar, og Jernet var saa vegt i hans Haand, som en Pileqvist. Det kom af, at Gunild ved den sorte Kunst forstod at døve alle Slags Vaaben. Da rakte Eyvind begge sine Hænder op i Beiret og raabte høit:

Hør mig, Gud Bragi milde,
 Mærk paa min Stemme!
 Skal jeg mit Liv forspilde
 I denne Klemme?
 Afathor, Du stærke,
 Med Hammeren den tunge,
 Balhals Bersærke!
 Slaa, saa det kan runge.
 Naar I de norske Drenge
 I Striden førte,

Jeg mine gode Strænge
 Saa flittigt rørte.
 Naar for Jert Alter Panden
 Af Tyr mon revne,
 Da qvæbed jeg forsanden
 Af bedste Gyne.
 Skal de mit Liv forsøde,
 De sorte Trolde?
 Nei, I for mig vil bøde
 Med Eders Skjolde.

Han havde neppe begyndt at tage paa Strængelegen, førend han hørte en overmaade stor Larm i Luften og fornåm, at Gunild var borte. Han saae græsselig store Skyer at seile saare stærkt imod hinanden, og somme vare hvide, somme vare sorte; men alle havde de Lighed af Mennesker, paa det nær, at de vare saare meget over et Menneskes Førlighed og Høide. Da blev han overmaade glad og qvad igjen:

Himmelens Rune
 Skjalden nu læser;
 Høit i Basune
 Bægteren blæser;
 Heimdal piber,
 Hans Toner er Blæst,
 Odin griber
 Sit Sværd og sin Hest;
 Han Valhal tuber
 Til Raad mod Jetter;
 See Trolben, han spruder
 Sit Blod og sprætter.
 See fra Skyen vinker
 En Jernstang rød,
 Den glimter og blinker,
 Som gnistrende Glød.

Det er Thor, der rører
 Sit dygtige Bøerge,
 Som Dundren fører
 Og ryster Bjerger.

Nu flygte de Sorte,
 De Hvide vandt;
 See ved Himmelens Porte
 Den røde Kant;
 Det er Jetteblod,
 Der paa Iyfeblaa Bal
 Lyder Slag, som stod,
 Lyder Jettesalb!
 Nu lyder i Fjeld
 Deres Jammermæle;
 Under Klippetjeld
 De sig rædde fjæle.
 Der lure de da,
 Til Guder er borte.
 Der komme de fra
 I Skiffelser sorte.
 Fra Steentagslø
 De styrte paa Mand,
 Som Høgen fra Træ
 Paa den spraglede And.
 Men naar fast man haaber
 Paa Guderne alle,
 Da Heimdal raaber
 Til Hjelp Valhalle.

Da Eyvinds Bise var til Ende, vare alle Skyerne borte og Himlen var saa reen og blank, som om den var feiet. Tillige var det nu meget maanelyst, saa at man kunde see hvert Blad paa Træerne. Da kom alle Jomfruerne gaaende hen imod ham, og han forundrede sig meget over deres store Deilighed; dog var een baade i Reisning og Hvidhed udmærket fremfor alle, og hun havde hvide Klæder paa og et Haar, som havde stor Lighed med

Guld, paa det nær, at det faldt mere i det Lyse. Hun treen og saa saa let paa sin Sko, at Fluor og andre Smaakræ, der kravlede i Græsset, ikke toge nogen Skade derved, at hun satte Foden paa dem. Eyvind fornøiede sig saaledes ved at see derpaa, at han havde aldrig i sin Levetid før haft saadan Moro. De kom nu Alle hen til ham, takkede ham i kjærlige Ord som deres Redningsmand og som den, der ved sin Harpesang havde løst deres Trolddom, og toge ham i Haanden. Alene den hvide Pige tog ham ikke ved Haanden, men neiede i nogen Afstand for ham; dog blev han ikke mindre glad derover, end over det Haandtag, han fik af alle de Andre. Hun havde ikke Tid til at takke ham saameget som de Andre, da hun havde fundet et Sted, hvor Bækken var meget klar, saa at hun kunde speile sig, og der stod hun og satte sine Smykker i Lave. Han fik at vide, at de vare tilsammen af kongelig Byrd, og tilbød sig at følge dem, hvilket de toge imod. —

Kong Hakon, som fik at høre, at disse Piger vare i Slægt med ham, favnede dem alle vel. Men da han saa, at der just var syv, og at han ligerviis havde syv Karlsfolk hos sig, naar han regnede Eyvind og de sex Hovmænd sammen, sagde han: „Man skulde troe, at Spillestjalden vilde her have et syvfoldigt Bryllup i Stand, siden han har taget et saa pænseligt Tal Dvin-der med sig. Da bør det Eyvind at tage først, thi det er dog egentlig ham, der har gjort disse gode Børn fra Fugle til Jomfruer.“ Eyvind taug stille, men baade Kongen og hans Mænd mærkede vel, at hans Dine aldrig vare borte fra den hvide Jomfrue. Tilfældt stod han op, stemte sin Harpe og sang saaledes:

Gjerne jeg hørte paa Fugleqvad
Udi Granens Loft.

Gjerne paa Blomsterne skue jeg gad
I den grønne Loft.

Men røden Urt og Lærkernes Sang
Nu gjør mig Tiden saa lang, saa lang.

Gaaer jeg fra Dig, er min Skjebne fort
Og langsom min Tid;
Stuer jeg Dig, da er Tiden kort
Og Skjebnen er hvid;
Thi dertil stander min hese Lyst,
At hvile mig ved Dit bløde Bryst.

Ei kan jeg gjøre min Sang saa fin,
Saa venlig og blød;
Thi aldrig jeg smagte den kjæle Viin,
Men stærken Njød.
Jeg maa sige det kort og godt, som jeg kan:
Vil Jomfruen ægte den Harpemand?

Jomfruen blev meget fornøiet og kunde godt lide det af Eyvind, at han saaledes priste hende udi Alles Paahør. De sidste Ord derimod tyktes hun ikke godt om. Hakon sagde: „Hvad siger I dertil Alvilde?“ (saaledes hed den deilige Jomfru). Hun taug stille og saae noget suurt over, at man vilde byde hende til Husbond en Spillemand; men da Hakon fortalte hende, at det var den Mand, som han gjorde meest af i Norges Land og som han agtede saa godt som for sin egen Broder, saa svarede hun: „Na ja, hvorfor skulde jeg ikke tage ham; naar I, min Herre! vil stjenke ham saa meget, at jeg derfor kan føre det Levnet, som passer sig for en Jomfru af kongelig St.“ Alting blev da saaledes klareret, at Eyvind skulde med Alvilde boe paa en af Hakons Gaarde, og de skulde strax have hinanden til Ægte. Hakon vendte sig nu til de andre Jomfruer og sagde: „Jeg veed, at enhver mandvoren Pige vil gjerne giftes, naar hun kan finde en Mand, som hun agter for god nok. Nu kunne I tilsammen besee mine Hørmænd, om de ere efter Eders Hoved, eller I have

noget paa dem at udsætte." De toge uden Betænkning hver sin Hovmand, da de ikke vare saa hovmodige som Alvilde. — Der holdtes da i mange Dage et stort Gilde hos Hakon, og dertil kom ogsaa endeel Kjøbmænd fra Jæmteland, som salbød Jøbel, Maar og andre kostelige Sager for de unge Qvindfolk, og der kjøbte en Hovmand et overmaade dyrebart spraglet Skind til sin Hustru, og Alvilde følte stor Avind over, at hun ikke havde faaet det, saa at hun i tre udslagne Dage ikke var glad, men fældede sine modige Taarer. Disse Kjøbmænd vare forresten af Jæmternes hypperste Mænd og holdt godt Venfskab med Hakon, fordi han var en saa lystig og veltalende Herre. Han sagde til dem en Dag: „Hør I gode Svende af Jæmteland, hvorlænge ville I ligge saaledes mellem de Norske og Svenske og bære Rappen paa begge Skuldre? Ere I ikke rædde for, at een af Parterne skal komme med Jern i Hænder og lære Eder med Hug at lystre, siden I ikke ville med det Gode? Rimeligt var det dog, at I gave Jer under mig, da der løber norsk Blod i Jer." Jæmtingerne loe ad ham; men han raabte paa Eyvind og sagde: „Broder min! Tag Din Harpe og giv disse Mænd noget Musik, og fortæl dem derhos, hvad Du veed om deres Herkomst." Da kvad Eyvind:

Høit over Døvre ride
 Kong Disten og hans Mænd.
 Hver Trønder skreg af Qvide,
 Naar de tog Sværd fra Lænd.
 Blod strømmed dem for Jøde,
 Som Himmelband fra Tag;
 Mod Møer var' de gode,
 De favned dem i Dag.

Da nu den grønne Hebe
 Var bleven vaad og rød,
 Og Distens Klinger bede
 Ei meer det norske Rød,

Lod han i Hornet ståde,
 At alle føre Mænd
 Paa Marken skulde møde,
 Foruden Jern ved Lænd.

Af Steen der var i Dale
 En mægtig Kringle lagt;
 Der monne Disten tale,
 Mens Trønderne gav Agt:
 „Hvis I min Søn vil hylde,
 Da sparer jeg hver Mand;
 Hvis ei — jeg brat skal fylde
 Med Blod det hele Land.“

De satte paa Drengens Hoved
 Da strax en Krone røb;
 At lyske ham de loved
 I Live som i Døb.
 De vare dertil glade,
 At de fik hele Skind,
 Og sang fra deres Stade
 Med Lystighed i Sind.

En Munnlen heel foragtelig
 Om Drotten man mon høre;
 Den Ene talte sagtelig
 Ind i den Andens Dre:
 „I denne haarde Klemme
 En bitte Drot vi fik;
 Men er først Disten hjemme,
 Han lærer bedre Skit.“

Men Oplands stolte Herre
 Han loe dog ved sit Held,
 Og agede paa sin Kærre
 Hjem over Dovrefjeld.
 Nu tog den største Kjempe
 Den uselige Dreng,
 Bar ham med liden Lempe
 Ud paa den grønne Eng.

Saa saare bad om Naade
 Den liden Kongemand,
 Og fra hans Dine baade
 Der randt saameget Vand.
 De raske Trønderpilte
 Bar ham paa Blokken op;
 Hans Hoved der de stilte
 Alt fra hans gode Krop.

Hans Krop den var saa lille,
 Den blev paa Steilen fæst;
 Den bad de Høgen pille,
 Saa Naden blev til Nest.
 Hans Hoved blev til Føde
 For Fisk i dyben Flod,
 Skulde aldrig Kroppen møde,
 Mens Fiskejæle stod.

Da Rygtet derom bringer
 Orde til Viftens Gaard,
 Da rev han med sin Finger
 Udi sit røde Haar;
 Knoerne slog i Borde,
 Han slog dem der med Klem,
 Gaa, hvor de var' haarde!
 De sadde der alle fem.

Hans Mænd de foreb Heste
 I Bondens gode Korn;
 De kom, saasnart han blæste
 I krumme Ludurhorn.
 Over Dovre de flyve,
 Hr. Viften rider bedst;
 Jeg vil slet ikke lyve,
 De fore som en Blæst.

Rundt om de tændte Tage
 Til Varme, ja til Lys;

Naar Luen hørtos brage,
 De sang om Jomfrufys.
 De dandsed af al Formue,
 Mens røden Hane goel;
 Thi Stang var Fedelbue,
 Og Panden var Fiol.

Saa monne Kongen hevne
 Med Blod sin fjære Søn;
 Lod da Alle stævne
 Ud paa den Mark saa grøn;
 Lod da Talen klinge
 Fra Stenen, hvor han stod:
 „En Drot var Jer for ringe
 Af ædelt Kongeblood.

J tyktes ei om Manden;
 Thi sit J paa ham Has.
 Nu skal J faae en Anden,
 Som Eder er tilpas.
 Flux maae J overtænke,
 Hvem vel J høve bedst,
 Nake, min Hund i Lønte,
 Eller Trællen ved min Hest?”

Kaarene vare flemme.
 De grublede dog fort,
 De meente bedst at tæmme
 Den Drot med Halen fort.
 De lagde over hans Dre
 Den gyldne Krone ned;
 Saa grant man kunde høre,
 Han knurrede derved.

Men høit fra Fimmelunden
 De hentede hid en Mand,
 Som trylled udi Hundens
 Vel trende Mænds Forstand.

De svære Trønderhelte
 Af Drottens Tale loe;
 Thi naar eet Ord han mælte,
 Da bjæffede han to.

En Dag i høie Sale
 Den Drot saa naadig sad,
 Han logrede med sin Hale
 Og sliffede Sølversad.
 Da sagde Hovmænd fine:
 „Vil I til grønne Skov
 Paa Jagten ikke trine?“
 Han sagde: „Jo, vov vov!“

Beiene vare vaade,
 Det voldte Drotten Harm;
 Marskalken nød den Naade,
 At bære ham paa Arm.
 Som de nu mellem Tjørne
 Git frem med megen Bram,
 De saae to gamle Bjørne,
 Som aad de spæde Lam.

Da sagde Hovmænd snilde:
 „See dog, vor Herre god!
 Hvor lodne Voldsmaend spille
 Ustyrbigt Lammeblod.
 Norrigs Mænd Dig prise
 For en retfærdig Mand;
 Nu maa Du ogsaa vise,
 At her er Ret i Land.“

Imellem hvide Tænder
 Knurrede den Herre god;
 Hans æble Hjerte brænder,
 Hans Svands i Beiret stod.
 Han bød de Hovmænd følge,
 Og sprang paa Jorden ned;
 Man hør det ei fordsølge,
 At han gav Hals derved.

Det var de Hovmænd brave,
 De loe ved denne Fæst;
 Marskalken holdt paa Mave,
 Han grinte allermæst.
 Drottens Lapper flinke
 Paa Bjørnens Side stod,
 Han beed den Bjørneskinke,
 Han beed til røden Blod.

Basjerne sig vende,
 De reisde dem paa to,
 Og i den Drot behænde
 De satte sorten Klo.
 De gav dem til at brumme,
 Det løb i grønne Skov;
 De aad ham hver en Krumme,
 Han sagde: „Alv! vov vov!“

Nu vare de Trønder bange
 For Oplands Rytterflof,
 Den havde tvende Gange
 De fristet meer end nok.
 Det var ei godt at skjemte
 Med Oplands høie Drot;
 Dog stærken Ketil Jænte
 Han raadebe dem godt.

De over Rjølen droge;
 Saa kom de til en Skov,
 Som de med Ører sloge,
 Og jævnebe med Plov.
 De Jæmteland den nævne,
 Og bygge der i Mag
 Huse alt efter Evne.
 De bygge der i Dag.

Eyvind sang dette Skjemteqvad med megen Alvorlighed, og Jæmtelænderne bleve særdeles lystige derover, især da de havde

druffet meget Øl og Mjød. De gave dem da saaledes til at lee, at Glesket nær var blevet dem siddende i Halsen. Hakon sagde da til dem: „Nu have I hørt Eders Herkomst fortælle, og det er jo af dette Sagn gandske klart, at I ere Romningsmænd, som ere løbne bort fra Eders norske Huse; thi haaber jeg, at I ei vægre Eder ved at erkjende Normannakonningen for Eders rette Herre.“ Jæmtelænderne stode strax op og svore at lyde og tjene Hakon i Get og Alt, og de bleve af hans allertroeste Folk, da de ikke vare vundne med Sværd, men ved venneskæl Dmgang. Da Hakon og Gyvind bleve ene, sagde Kongen: „Kjære Gyvind! Jeg troer Guderne have sendt Dig ned til mig for at bestjerne og udbrede min Magt og Velstand. Hvorledes skal jeg tilfulde takke Dig for alle de Tjenester, Du viser imod mig? Det er dog klart, at det var meest Din lystige Vise, som skaffede mig Magt over Jæmtelænderne.“ Gyvind svarede: „Naadige Drot og Ven! Maa jeg blot beholde Din Kjærlighed, og maa Du leve med mig, indtil de grave mig ned i Jorde, da forlanger jeg intet Andet her paa Jorden; thi Du er mig ligesaa kjær som min Kvinde, og noget til. Men skal jeg miste Dig, da duer det ikke noget med mit Spil og min Sang.“

Gyvind opholdt sig endnu nogle Maaneder med sin Hustru hos Hakon, og Kongen talte imens ofte med ham om, at han skulde lade sig kristne; men han vilde ingenlunde lade sig overtale dertil. „Hvorfor,“ sagde han, „skal jeg hengive mig til den megen Bedrøvelse, da Guderne have lavet det saa godt for mig her paa Jorden. Jeg har Gyne til Spil og Sang, hvormed jeg kan forlyste baade mig selv og Andre. Jeg har en Ven og en Viv, som jeg elsker over Alt. Hvad skulde da bevæge mig til at lade af med at elske Verden. Jeg for min Part holder for, at det er meget bedre at have et godt, stærkt Legeme at fornoie sig udi, end at blive til en Skygge.“ Kongen mærkede, at det ikke hjalp at spille Ord herpaa, hvorfor han lod af med

saadanne Samtaler. Da de skulde til at skilles ad, talte Hakon endnu med Skjalden om hans Hustru Alvilde og sagde til ham: „Dersom Du vil eie denne Qvinde i Ro, da maa Du puse noget mere om hende; men Du gaaer saa tidt og strøiser om i Skovene og kommer silde hjem, naar hun allerede har sovet en god Stund. Det gaaer ikke an. Du maa tvertimod gantes noget mere med hende. Du kommer til at nappe hende imellem kjærligen i Skindet, flappe hende og drive al den kjærlige Tant, Du kan hitte paa.“ „Skam faae den, der gjør,“ sagde Eyvind, „det beqvemmer jeg mig ikke til. Jeg er for gammel til saadant Borneværk. Tilmed er min Viv saa liflig af Mafsyn, at jeg var en nedrig Karl, dersom jeg nogensinde tvivlede paa hendes Troskab, der staaer saa grandgivelig afmalet i hendes Dine.“ „Hvad det angaaer,“ sagde Kongen, „da har jeg flere Gange seet Qvindfolk, der have været glatte i Huden og klare i Diesynet, men som man dog ikke just har kunnet lide paa. Men vi ville ikke tale videre derom. Jeg vil derfor blot bede Dig, at tænke paa engang imellem, hvad Hakon har sagt Dig.“ „Det var slet gjort, om jeg gjorde det,“ sagde Eyvind, „og det skal med min Billie aldrig kommes i Hu, saa at Du for den Sags Skyld kunde have spart Mundlæderet, men ikke desmindre takker jeg Dig for Din kjærlige Omhu.“ — Nu agede da Eyvind bort med Alvilde, og de meente at kunne vinde hen til en Gaard, som Hakon havde givet dem, inden Aftenen faldt paa. Men allerbedst som de fore igjennem Skoven, hvor Gunild før havde drevet sit Spil, da sprang et sort Uthyske frem af en Busk og satte sine Kloer i Reendhyret. Alvilde skreg: „Slaa til det med Harpen!“ Men Eyvind var bange for at Strængene skulde tage Skade, dersom Bæstet fik Kloerne deri, da det tryktes ham uden for al Tvivl, at disse ikke vilde lege saa fint dermed, som hans Fingre pleiede. Han famlede derfor efter et lidet Sværd, som han havde gjemt i Halmen, der var stoppet omkring Alvildes Fodder; men inden

det lykkedes ham at faae fat derpaa, laae allerede Nenen paa Nøggen og sprættede i Luften med alle fire Been. Da rev Alvilde i sit lange Hovedhaar og sagde: „Jeg er da uselig faldet i denne Mands Hænder, som for at spare paa et elendigt Stykke Træ bringer mig i en saa stor Livsfare. Hvorledes vil Du nu rede os ud af denne Rød?“ Eyvind blev meget fattig ved denne ufjærlige Tiltale; men han tog sig dog i det og sagde: „Elskede Viv! Vi maae takke Guderne for at Udyret igjen søgte Bustene, og de hjælpe os vel ogsaa til vort Hjem, naar vi give dem et Ord for det.“ — „Troer Du da,“ sagde Alvilde, „at jeg er vant til et saadant Landstryger-Lernet, som Du fører? Troer Du, jeg kan finde mig i at træde med Fødderne i den høie Sne for at vinde de mange Mile, vi endnu have til Gaarden?“ — „Favre Veninde,“ svarede Eyvind, „det være langt fra mig, at jeg skulde lade Dig gaae, saalænge jeg har min Førlighed. Jeg vil tage Dig paa mine Skuldre; thi saalænge jeg kan orke, skal Du ikke lide nogen Besværighed.“ Saa tog han Harpen i den venstre Arm og Qvinden i den høire, og begyndte at gaae meget moissommelig frem i den høie Sne. Da han havde gaaet et godt Stykke, begyndte Eveden at rinde ham ned over Kinderne, og han stønnede stærkt. Tænderne klappede derimod i Munden paa Alvilde, og hun rystede ligesom Bladene paa en Piiil, saa at det ret var underligt at see, hvor deres Legemer vare ligesom deres Hjerter, da Eyvinds Kjerlighed ogsaa var meget heed, hvorimod Alvildes var aldeles kold. Eyvind var færdig ved at daane af Mødighed, men fandt sig dog i det med stor Taalmodighed, da derimod Qvinden gav sig til at græde bitterlig, og ønskede, at Eyvind hellere havde ladet hende sidde som en Fugl i Skoven, i hvilken Tilstand hun dog havde Fjær til Skjerm for Kulden, da hun nu derimod maatte fryse ihjel. Harpemanden satte hende ned et Dieblik for at puste; da forlangte hun, at han skulde gjøre Ild paa, da hun ellers reent maatte forkomme

af Frosten. Hendes Husbond forestilte hende, at de nu vare i en bred Dal langt fra alle Træer, og at det sølgelig vilde være ham en Umulighed, at bringe noget Baal tilveie. Hun foreslog ham da, at tænde Ild i Strængelegen, hvorved hun dog kunde faae nogen Varme. Da blev Eyvind saare forfærdet og sagde: „Min Allerkjæreste! Hvorledes kan Du føre det over Dit Hjerte, at forlange Saadant af mig? Hvorledes kunde Du være i Stand til at berøre mig min Livsens høieste Lyst og Glæde, for at blive for en stakket Tid opvarmet?“ Men hun blev ved at bede ham og sagde: „At hun slet ikke kunde begribe, hvi han vilde have hende til Hustru, naar hun var ham saa ligegyldig, at dette døde Spilleværk var ham dyrebare end hendes Liv og Helsen.“ Da sagde Eyvind: „Skjøndt jeg derved faaer et saadant Smæk, at jeg vist aldrig bliver til Mand meer, vil jeg dog soie Dig, naar Du kun først vil tilstede mig, at spille et Stykke for at tage Afsked med denne gamle Ven.“ Da satte han Pegen tæt op til sit Bryst og quod:

Naar Gubben staar ved Graven
Med Vand i Die,
Krummet til Krykkestaven,
Blandt Kjemper høie;

Naar de i Høien sætte
Den nye Krukke:
Da kan Du sagtens gjette,
Hvi han maa sukke.

Det er hans Søn, de gjemme
For sultne Navne;
Han hører ei hans Stemme,
Kan ham ei favne.

Saa skal jeg aldrig høre
Dit stolte Mæle,
Strængen aldrig røre
Paa brune Fjæle.

Dit Maal saa herligt lyder
 Paa vilde Bænge;
 Ei nu Du Kjempefryder
 Skal klinge længe.

Og naar da Eyvind sørger
 I Krogen stille,
 Og Mand og Qvinde spørger,
 Om jeg vil spille:

Da maa sig Eyvind flamme
 Og Intet svare.
 O, Du min dyre Kamme!
 O, Guldstrænge rare!

Brist da med Klang,
 Du Drapaqvæder!
 Du toner sidste Gang,
 Og Eyvind græder.

Da han det havde sjunget, gjorde han et saa heftigt Greb i Strængene, at de brast alle tilsammen, og han knuste i det samme Legen imod en skarp Steen, saa at det gav en Lyd ligesom et vildt Skrig, og Alvilde ræddedes derved. Derpaa slog han Ild og lavede i Taushed et Baal, og Qvinden taledes imens heller ikke et Ord. Da de havde siddet lidt ved Baalet, kom der en bretlandsk Kjøbmand kjørende med mange Slæder. Denne Mand var klædt i kosteligt Tøi, hvilket var baldyret med røde, hvide og blaae Stene. Da han sandt Eyvind og hans deilige Viv ene paa Marken i den svare Kuld, lod han sine Trælle gjøre en stor Brand tilrede og bad dem leire sig derved hos ham. Han lod dernæst hente sjældne Spisevare og fine Drikke ned fra Slæden, hvorved de qvægede deres Sind. Især gav han Eyvind stærke Draaber i hans Bæger, som skulde fremme Sovnen hos ham, og da nu den trætte Spillemand snart slumrede

ind, tog han hans Kjæreste ved Haanden og berømmede med mange og søde Ord hendes listige Stikkelse. Dette huede Alvilde vel; thi hun saae, at Kjøbmanden var en meget lækker Herre. Endogsaa da han rakte Munden hen og vilde kysse hende, gjorde hun liden Modstand. Om Morgen, da Eyvind lukkede sine Døre op, da var baade Kjøbmanden og Alvilde borte. Han sprang forstræffet op og raabte hendes Navn, saa det lød vidt over Marken; men han fik slet intet Svar, ei engang af Dvergemæle, da der ingen Gjælde vare i Nærheden, som de kunde svare igjen fra. Han løb længe om, indtil han mødte en liden Elv, den satte han sig ved; men blev saa bange for sit eget Afsyn, som speiledes deri og saae forfærdelig elendigt ud, at han atter foer derfra, uden at vide hvorhen.

Hakon og hans Mænd rede om i Skove og Dale og jage de vilde Dyr, da Kongen gjerne vilde forslaae de Griller, som Eyvinds Graværelse foraarsagede hos ham. Mens Hakon nu engang stod med Bagen imod en Gran og satte sin Hage paa Skastet af sit Spyd, da hørte han, at hans Hovmænd raabte: „Her har vi Spillemanden!“ Normannakongen løb forundret derhen, da saae han gandske rigtig Eyvind ligge taus paa Jorden. Alle Mænd spurgte ham, hvorfor han laae der saa alene; men han var ikke meget for at tale og sagde kun nogle enkelte Ord. Da sagde en af Kjæmperne: „Hvad er det, han mumler i Skjæget? Han taler noget om en bretlandsk Kjøbmand. Man skal see, at han har solgt baade sin Kvinde og Strængeleg til den samme Handelsmand og faaet Kalk derfor, som han har hvidtet sine Kinder med.“ En Anden sagde: „Nei, det lader snarere til, at Ansigtet er frosset af ham, og at han har lavet sig et af Sne og sat i Stedet.“ En Tredie sagde: „Nei, jeg tænker han har slaget Alvilde ihjel og gravet hende ned her i Jorden, og vil nu selv staae her i Stedet for en Marmelsteen til hendes Ihukommelse.“ Ved disse Ord slog de en umaadelig Latter op.

Men da Kongen havde hørt Sagens Sammenhæng, sagde han Meget til Gyvinds Trøst, og sluttede da tilsidst med de Ord: „Nu har Du da noget mindre Marsag til at elske Verden over alle Ting, og Du kunde for den Sags Skyld gjerne give Dig Kristus i Vold.“ Men Gyvind sagde: „Hvi skulde jeg ikke elske Verden, naar jeg deri haver en saadan Ven, som Dig. Forliset af en Qvinde maa ikke længe klemme Band af en Nordmand. Harpe, saadan som den jeg havde, faaer jeg aldrig mere; thi den sluttede overmaade passeligt til mit Bryst; men dens Strænge vare kanskee for spinkle til at buldre i norske Bersærkers Øren. Nu maae I bryde tre ranke Grene af et Grantræ og øge dem sammen og splintre Banden paa den meest glubende Bjørn, der gaaer i Norges Skove. Den vil jeg rive Larmene ud af Livet paa og tvinde Strænge deraf. Og da herop, I norske Kjemper! ud paa den vilde Val! Det skal rumle for Jeres Øren, saa I skal mærke, at Gyvind er ikke forknøyt endnu.“ Man føiede Gyvind og gjorde et saadant Redskab, som han forlangte, hvilket siden efter for sin dumpe Lyd blev kaldet Brumlebasse. Derpaa drog Halon, Gyvind og alle Hirdmændene til Stordøen, hvor de levede i megen Fryd og Gammen. Som de engang sadde ved Darrerbordet, blev Gyvind kaldt ud af en af de Dagvægtene, som stode paa en hoi Vare og kigede altid ud over Stranden for at melde det for Kongen, naar Gunilds Sønner stævnede mod Landet. Da bleve Baunerne tændte fra den ene Ende af Landet til den anden, og alle Mænd, som formaaede at bære Glavind, sankede sig om Kongen. Men for at ikke saadan Larm skulde stee for Intet, havde Kongen bestemt, at den, der sagde falsk Tidende om fjendtligt Overfald, skulde have sit Hoved forbrudt. Derfor kaldte de Trælle, der stode paa Udkig, Gyvind til dem, pegede med Fingrene ud over Bandet og spurgte, om han ikke syntes, der kom fjendtlige Snekker. Han spurgte, om de vare forblindede, siden de kunde tvivle paa, hvad Enhver gandske

rivelig kunde see med sine Dine. Tilmed flammede han dem meget ud for deres store Utroskab, da de af Angest for deres uselige Liv havde, til stor Fare for deres ædle Herre, ladet Hjenden løbe saa nær ved Land; sprang saa hurtig ind i Kongens Gaard, sparkede Døren op med sin Fod, stod paa Tærstelen og quad:

Nu er ingen Tid at æde,
Væk med Mjød og fede Skanker!
Nu der andet Gilde vanker,
Naar I ud paa Marken træde.

Op fra Ebers lade Bænke,
Trækker paa de blanke Hoser,
Hænger Sværd ved Lænd i Lænke,
Kast herud og planter Roser!

Røde Roser i det Grønne
Pynte vilbt i Morgenrøde.
Den, der agter for en Bønne
Livet, er ei værd sin Føde.

Høgestof fra søndre Hjørne,
Med staalblanke Klæder brede,
Søger Bjergets Kongesørne,
Vil flaae ned i deres Rede.

Da sprang Kongen op, sparkede Bordet overende og slog paa sit Skjold. „Jeg kjender Gyvind for saa god en Dreng,“ sagde han, „at han ikke bringer os Hærsgn, uden det er sandt.“ Nu drog Kongen i sin Brynie, gjordede sig med Dværnbideren, satte en Hjelms paa Hovedet af drevet Guld, der havde en overordentlig Klarhed. Da blev Gyvind rørt af Forfærdelse og sagde til Kongen: „Vil Du nu, min Herre! med Magt gjøre Dit Hoved til Maal for Hjendens Pile? Den Hat, Du har der paa, skinner jo ligesom en Sol, og Hjenderne kunde gjerne lufte det ene Die

og endda pege lige paa den med deres Buer." „Lad den kun glimre som Solen," sagde Kongen, „destobedre kan den falde mine Svende i Vinene, og jeg mener ikke de skulle gaae Krogveie, naar de følge efter den. Og dersom de da fornemme, at samme Sol gaaer ned, mage de det nok saa, at den kan gaae ned i dygtig Rødme, ligesaavel som den, der er paa Himmelen." Da de kom udenfor, mærkede de, at Hjenden var saa stærk, at de kun kunde stille een Mand imod hvy. Hakon spurgte derfor sine Mænd: „Om de vilde helst falde med Vre eller flye med Skam, da der ingen Udsigt var til Liv i Kænd mod saa Mange." Alle tilhøbe raabte: „At de vilde følge deres kjære Konge i Liv og Død, og at de gif frem saalænge Venene kunde bære dem." Hakon takkede dem og blev derover ved godt Mod. Ogsaa Gyvind blev heftig lystig, sprang om og raabte: „Han var glad over, at han kunde komme til at prøve, om der var god Lyd i hans Brumlebasse." Derpaa førte Hakon sit Folk lige mod Hjenden, og ved hans Side gif en drabelig Kjempe, som hed Torjolf, og næst efter Kongen gif Gyvind med Strængelegen i Hænde og sang, saa det kunde høres fra den ene Floi af Kjemperækken til den anden:

Hid komme Sviin
Fra de danske Skove,
Over salten Kiin,
Over fraadende Bove.

Af Blaataub de agtes
For tykke og fede;
Thi skulle de slagtes
Paa Norriges Hede.

De klemte nu paa hinanden af alle Kræfter, og Hakon tog saa hardt paa, at Sveden snart gif ham ud af Panden. Han krængte da Brynien af og smed den langt ud i Marken, hvorpaa

baade han og Torjolf toge Sværdet i begge Hænder, gik langt frem for Banneret og trængte igjennem Hæren baade paa langs og tværs. Baade Hjelme og Skjolde maatte bryde for deres tunge Hug; thi Kongen og Torjolf vare lige stærke. I den anden Hær gik iligemaade Alf Askmand og Eyvind Skreja haardelig frem, og da de kunde kjende Kongen paa den forgyldte Hjelm, gjorde de sig især Bei mod det Hjørne, hvor den glimrede, da de havde meest Mod paa at ramme ham. Da Eyvind Skaldaspiller saae, at saa mange bar Vaaben imod Kongen, at de let kunde overvælde ham, kastede han en Hætte over Hjelmen, uden at han blev det vaer. Saa qvad han igjen:

Frem, modige Drenge!
 Paa rygende Bænge
 Med blinkende Stang.
 De Sværde, som lime,
 Saa herligt sig rime
 Med Strængenes Klang.

Vi hugge og synge,
 En Krands vi vil slynge
 Om Drotten saa bold;
 Af Glavind de blaafe,
 Af Landfer de ranke
 En glimrende Bold.

Skam Dig, Du Kryster,
 Som stander og ryster,
 Mon Kolden Dig tvang?
 See Halvor kan stævne
 Og Bane sig jævne,
 Hvor Veien er trang.

See Einar maa rave,
 Hans sunklende Krave
 Gik svarlig Rist.

Hans Daad den stander
Paa Hjenders Pander
Med røden Skrift.

For Torjolf lange
Er Dansken bange
I vreden Dyft.
I Mark han stamper,
Som Hoppen tramper,
Han gjør saa lyst.

Obin gamle!
Til Hjelp Du samle
Din Asaflok;
Da Tyrene fede
Med Blod skal væde
Din Alterblok.

Griff lader os holde
De runde Skjolde
For vores Dret.
Bag Muren, vi bygge,
Hans Lemmer er trygge
Som i hans Slot.

Da Gyvind Skreja ikke mere saae Hakons Hjelm, streg han: „Skjuler nu Norges Konge sig, eller er han faldet, eller er han rømt af Marken?“ Og nu fore han og hans Broder Alf Alfmand frem som vilde og galne Folk, hujede og slog om dem, saa Ingen kunde komme dem nær. Da Hakon hørte, at der var Spørgsel efter ham, raabte han: „Hold frem som Du stævner, Gyvind, da vil Du finde Normannakonning!“ Han foer da som et Lyn til det Sted, hvor Røsten kom fra. Torjolf vilde tage imod ham; men Kongen sagde: „Mig vilde han finde, selv skal jeg og tage imod ham.“ Mens de saaledes vilde begge trænge dem frem, kom Gyvind rendende med opløstet Sværd og hukkede mod Hakon; men Tjorjolf gav ham saadant Sæt for

Bringen med sit Skjold, at han ravede ved det. I det Samme slog Kongen ham med Dværnbideren saaledes paa Isen, at Sværdebladet gik ned imellem begge Dinene, saa at Hovedet skiltes ad i to Stykker, som faldt paa begge Skuldrene, og i det Samme satte Torjolf sit Spyd ind i Hjertet paa Alf Aftmand.

— Da Gjenderne saae, at deres to hypperste Hovedsmænd vare slagne, begyndte de at vende de Norske Bagen, men den blev ikke uden Saar; thi Hakon og hans Mænd vare bestandig i Hælene paa dem og slog dem med Skarpt. Da Gunilfs Børn næsten havde naaet deres Skibe, saae man et underligt Syn. En Sky drev bestandig efter Hakon, og Nogle vilde paa den see en gammel Kjerling ride paa en Stav med en Harpe i Haanden. Med Gæt fløi fra denne Sky en Piiil, som svævede længe i Luften og tilsidst traf Kongen, saa at han segnede paa Marken, og i det Samme gik Solen ned. Nu bleve de norske Kjemper reent rasende og fik fast alle Bersærker gang. Kun nogle saa bleve med Gyvind Skaldaspiller tilbage hos Drotten. De andre fore som vilde Dyr imellem Gjenderne, hvilke af Forvirring løb for en stor Deel ud i Havet, og i Heden fulgte mange Nordmænd efter, saa at deres Staal endnu mødtes under Boverne, inden Bandet gvalte dem. Da Nordmændene saae, at der ikke mere var nogen levende Gjende paa deres Land, men at Alle havde reddet sig paa Skibene, gik de tilbage til deres Konge. Han laae i Gyvinds Arme og svømmede i sit Blod, som ikke paa nogen Maade vilde lade sig standse. Kongen blev altid blegere og blegere, og Gyvind ligeledes. Alle Kjemperne stode tause i en Kreds omkring dem, saa at der var saa stille, som i Høien hos en død Mand. Da talte Hakon med svagt Mæle disse Ord:

„Norske Mænd og Brødre! Den Sol, der nu gik ned, er, saavidt jeg kan mærke, den sidste, jeg faaer at see med disse mine Dine, da snart al den Bæde, der var i mig, er strømmet ud

her paa Græsset. Mærker derfor min sidste Willie. Her er den Kongering, som min Fader har baaret, og som Sigurd Jarl har sat paa mit Hoved, den maae I bringe Gunilds Sønner; thi der er norst Kongeblood i deres Arer. Gils dem, at de maae ikke gjøre mine Benner Fortræd, fordi de vare dem saa haarde idag, men søge ved Mildhed at vinde deres Hjerter, ligesom jeg gjorde; da ville de i disse gode Kjemper have et Brystværn imod alle Avindsmænds Hug og Stød. Jeg har altid haabet, at blive ringet til Hvile af Christenklærker og ligge under en Tue med Kors inden for de hvide Christenmure; men jeg er det ikke værd, thi jeg har svalet som et Kor mellem Odin og Kristus, og hvem af dem, der skal have min Sjæl, det veed jeg ikke. Derfor kan I gjerne tage mit Liig paa Eders Skjolde og sætte i min Rustning, som jeg her ligger, i en Hedninghøi paa vild Mark, efter Eders Fædres Viis; thi vil den hvide Kristus lukke mig sin Dør op, da finder han mig nok, ihvor jeg gjemmes." Derpaa reiste han sig overende med Haanden paa sin Bunde og sagde med hæst Røst: „Og nu Farvel mit elskte Folk! Tak for Eders Trofasthed imod mig. Bidste jeg, at Gunilds Børn meente Jer det saa godt, som jeg har meent det, da vilde jeg med Glæde lukke mine Dine i. Og Du min blide Broder og Ven, Eyvind! som altid har været mit Hjerte næst i Vel som i Bee! Du har nu hverken Harpe eller Liv eller Ven, og Du kan aldrig faae dem igjen, uden af den Korsfæstede." Her kunde han ikke taale at tale mere, han saae endnu engang omkring paa sine Folk og sagde: „Lever vel, mine Børn!" Tilfidsst stirrede hans Dine paa Eyvind, men dermed gif de ogsaa i, og han faldt tilbage paa Ryggen uden Liv. — Somme af Mændene græd høit og holdt deres Skjolde for Ansigtet, Andre stode med Armene lænede paa deres Hellebarder og saae med vilde Dine ned paa Jorden, som om de vare vrede paa Kornerne, fordi de havde raadet det saa ilde for Norges Land. Andre stod gandske stive,

ligesom Steenstøtter, vorte af sørgelig Forbauselse, og tabte baade Ører og Sværd ud af Hænderne. I tre Dage grove de en Hvi paa Nordhordaland og græd ved ethvert Spademaal, de toge, og deri satte de ham, ligesom han havde gaaet i Slaget. Men Eyvind stod paa Toppen med et sørgeligt Ansigt og sang:

Hold ikke din Haand for din vaade Kind,
Du Granens bedrøvede Broder!
Viis Du kun din Taare med freidigt Sind
Som Barnet for Fader og Moder;
Thi Hakon ligger i Mulde,
Snart grønnes hans Been af Kulde.

Ja ret som den liden Fugl paa Dvift
Sig klager alt for sin Kjære,
Saa ville vi sørge, fordi med List
Troldekvinden slog vores Herre.
Kling ynkelig da, mine Strænge!
Som Hyrden sløiter paa Enge.

Du venlig varst som et Dalens Lam,
Naar med Fred Du sad i din Stue;
Men stod Du i Stridens raslende Ham,
Da maatte Riddinger grue.
Sev sødt da, du Milde, du Stærke!
Due og vilde Bersærke!

Hver Anden gaaer atter til Kjempernes Rab
Og glemmer med Tiden sin Møde;
Men Eyvinds Sjæl bliver aldrig glad,
Fra den Tid hans Elskede døde;
Thi Muls og Stene ham skjule
Saa dybt i en drøvelig Hule.

Eyvind vilde ikke være tilstede, da de udraabte Harald, Gunilfs ældste Søn, til Konge over Norge; endstjøndt denne tog det

meget ilde op, at han, som dog var hans Frænde, ikke, ligesom Hakons øvrige Hirdmænd, kom for at faae Tilgivelse af ham og træde i hans Tjeneste. Men Eyvind kunde i Evighed aldrig glemme ham det Stykke af, at han havde været Skyld i hans gode Konges Død. Han lod ham da hente til sig og bad ham spørge en Bise. Da greb Eyvind Reiligheden, for at sige Harald den rene Sandhed. „Jeg har,“ sagde han, „engang qvædet en Bise for din Fader, som jeg ikke fik til Ende, nu kan jeg med din Forlov synge den ud.“ Han qvad da disse Niim:

Kong Erik var sig saa blodig en Mand,
Hans Øjer altid var røde;
Meer end Kildens det perkende Vand
Bare Blodets Draaber ham søde.
Hver Nat green udi hans Halle
Hans Brødres Hoveder alle.

Uden Blu paa Lei et han i sin Arm
Den ledeste Hæx mon tage.
Med sorte Natter for sorte Karm
Til hende de Finner age.
Saa laved de Drikke ved Stjerneskin,
At øde den Kongeræt saa fin.

Hendes Søn er en vantreven Ting,
Hans Bag er mærket med Staalet.
Som Kræmmer rendte han rundt omkring,
Nu haver han Kronen sjaalet.
Som Andre jorde den Døde,
Saa jorder han Guldet røde.

Som Næven luster i dunkle Nat
Alt udi sin røde Kjole,
Saa slog han vor Konge med Trosldom brat,
Mens Ugler blandt Hærene gale.
Brav Mand vi lagde i Høie,
En Nibing staaer os for Die.

Harald raabte, at der ikke laae ham meget Magt paa, enten saadan liden Hund bjæffede ad ham eller ikke, da han meente, at have god Gyne til at stoppe Munden paa den. Men Eyvind lod ham vide, at den Hund, han talte om, vilde stræbe desbedre at bruge Munden, mens den endnu havde den i sin Magt. Da vilde Harald strax lade Harpespilleren dræbe; men han turde ei for sine Mænd, hvorfor han gjemte Hævnen i sit Hjerte til en anden Leilighed. Eyvind gik da ud i den vilde Skov og byggede sig en Hytte, hvor han boede i tre Aar, og der blev aldrig seet Lystighed paa hans Ansigt fra det Dieblit af, han saae Hakon falde paa Marken. Han sad hele Dagen med Albuerne paa sine Knæe og Hagen i den flade Haand, og tænkte paa sin uforglemmelige Ven og Herre. — Harald lod ham skikke Bud, om han vilde gjøre Venstabskab med ham og synge i hans Borgestue; men Eyvind lod ham sige igjen, at han havde tjent een Konge saa god, at han ikke havde Lyst til at tjene den anden. Kongen meente, at han betænkte sig nok, naar Sulten drev ham ud af hans Skjul. Men heri tog han feil, da Eyvind ikke bekymrede sig meget for Føden; thi det bares ham for, at han ikke mange Dage skulde overleve sin Ven. En Solvdolk havde Islænderne sendt ham, fordi han havde lagt et Ord paa Niim til deres Berømmelse. Den gav han bort for Brød, paa det at han i No og Genlighed kunde sidde og overlade sig til sin Bedrøvelse. Han meente, i Følge Kongens sidste Ord, at Christus havde maastee taget alt Gæld fra ham paa denne Jord, for at han skulde vende sig med Tro til ham. Men nu var hans Hjerte af Sorgen blevet haardt og koldt, saa at han sagde ved sig selv: „Dersom Christus mener med det Onde at tvinge mig til at tjene sig, da har han gjort en feil Regning; da holder jeg mig hellere til den gamle eenøiede Mand, skjøndt han paa den senere Tid har været temmelig hjælpeløs imod mig.“

I Skoven, hvor Eyvind levede, listede sig hist og her en

enkelt Munk frygtagtigen om mellem Træerene. Det var en Rest af dem, Hakon havde hentet fra Bretland, og som endnu ikke vare ihjelslagne af Hedningerne, og havde opoffret al den Tid, de kunde vente at leve i Verden, til at gjøre Christi Kirke større. En af disse kom til Gyvind en Morgen, da denne mindst tænkte at findes af noget Menneske i sit Lundehus. Han blev derfor meget forundret ved at see en Mand i en stor sort Kappe med et lidet, sygeligt Ansigt at træde hen imod ham, og troede fuldt og fast, det var en Skovtroll. Manden begyndte at prædike om Christus for Gyvind; men denne bad ham gaae sin Vej. Da Munken mærkede, at Spillemanden var saa stivsinnet, begyndte han at tale med ham om de fordømte Sjæles evige Pine og brugte haarde Trudsel mod ham. Da blev Gyvind vred, lettede sin store Harpe og slog ham i det blege Ansigt, saa det drøede i Sangbunden og Munken faldt baglænds om i Daanelse. Gyvind ventede paa, at han skulde staae op igjen; men han gjorde for det første ingen Mine dertil. Da sagde han ved sig selv: „Ikke skulde jeg dog troe, at han har havt saa mør en Brast, at den skulde briste for saa lidet Slag,“ gik hen og sparkede ham med Foden, og sagde: „Stat op, Christenmand! her haver Du ingen bekvemmelig Hovedpude at hvile paa.“ Munken fik Veiret igjen, reiste sig og gik ud af Huset, men sagde først: „Vor Herre forlade Dig, at Du haver saa mishandlet en Herrens Tjener. Jeg er slet ikke vred paa Dig derfor, da Du est en saa blind Hedning, at Du ikke haver bedre Forstand, og jeg veed, det vil blive Dig selv til størst Bæ, naar Christus kalder os til Doms.“ Gyvind syntes, det var en underlig Viis at bede godt for den, man faaer en brudten Pande af; men han kunde dog ikke negte, at det var smukt gjort, og fortroed, at han havde givet den sorte Mand saa kort Besked. Derfor tog han bedre imod andre Munke, som havde søgt Redning i Skovene, og hørte taalmodig paa de hellige Fortællinger, de altid kom med, da han meente, dermed at gjøre

dem en Fornøielse. Men da han havde hørt ret mange af dem, gik de ham alt mere og mere til Hjerte, og det løb ham om i Hovedet, naar han sov. En Aften sad han meget bevæget og tænkte paa sin Ven Hakon, sin Biv Alvilde og sin bretske Harpe, da de Ord randt ham i Minde, hvilke Hakon havde sagt, førend han døde, at han kunde Intet faae igjen af det, han havde tabt, uden af den Korsfæstede Haand; men han kunde ikke faae nogen Mening i disse Ord. Mens han sad og grundede derpaa, faldt han i Søvn. I Drømme kom Kristus til ham, som en deilig Mand med sorte, krusede Haar og stod i Døren af hans Hytte, og spurgte, om han havde Lyst til at see sin Ven og Hustru og Harpe igjen? Da syntes han, at han gik hen og kysede Kristus paa Haanden og sagde, hvis det kunde skee, da kunde han troe paa ham og blive salig. Kristus gik da ud og kom igjen med en smuk Dreng ved høire Haand og et lidet Barn ved venstre, hvilke vare Hakon og Alvilde op af Dage. Den lille Pige var langt hvidere af Farve, end Alvilde nogensinde havde været, og bar en Kurv med Roser og Lilier. Drengen havde ogsaa en Kurv med modne Æbler og røde Bær. Da sagde Eyvind forundret: „O, mine elskede Venner! min Biv og min Konge, hvorfor ere I saa smaae? hvor have I plukket Blomster ved Vintertide?“ De taug stille og saae mildt paa ham; men Kristus tog Ordet og sagde: „De komme fra Paradiset. Alle de, som komme der, blive til Børn, og der ere Æblerne altid røde.“ Og Drengen tog en Harpe, som lignede hans brændte Strængeleg, men som glimrede af Guld og blaae Saphirer, og sagde: „I denne Harpe haver jeg fængslet Toner af Nattergalen i Paradis.“ „Hvorledes kommer man da i denne rare Have?“ spurgte Eyvind. Kristus svarede: „Jeg er Dørvogter og her bærer jeg Nøglen, som kan lukke Dig derind!“ og herved løftede han sit Kors op i Luften. Eyvind raabte: „Lovet være Kristus i al Ewigbed!“ Dette raabte han saa høit, at han vaagnede

derved og Drømmen forsvandt; men i Døren stode begge Børnene endnu og svarede: „Amen!“ og hans Haand hvilede paa en Guldharpe. Torjolf hiin stærke traadte hen til hans Seng med sin Korshammer i Haanden og sagde: „Din Hustru Alvilde er inat hjemkommet fra Bretland, for at bede Dig om Forladelse; thi hun haver i Engelland ladet sig christne; men Munkene vilde ikke lade hende gaae ind i det høie, hvide Huus, Du nok veed, der staaer i Lunden, førend hun havde forliget sig med Dig. Hun havde med sig Din liden Datter, som hun haver født i Bretland, og som ogsaa hedder Alvilde, og denne Pebbling, som hedder Hakon, og som vores brave Drot, der ligger henne i Høien, har avlet med en bretlandsk Prindsesse. Hun kommer selv ret bag efter, men lod mig bringe Børnene i Forveien, og hun havde en ny Harpe med, som hun haver ladet koste i Bretland, hvilken hun vilde give Dig i Stedet for den gamle, hun har skilt Dig ved.“ Gyvind sprang forundret op, kyskede den lille Hakon og Alvilde og gik henimod Korset, som den Munk, han slog paa Panden, havde plantet for hans Dør. Der stod han og spurgte Torjolf med underlige, forvildede Miner, om han vilde høre Rattergalen fra Paradiset synge. Torjolf blev forfærdet og sagde: „Jeg var dog en Gjel, at jeg bragte ham saa pludselig dette Budskab. Bliver hos Eders Fader, han er gaaet fra Forstanden og taler vildt; jeg vil hente hans Hustru, om hun ikke skulde kunne snakke ham til Rette.“ Torjolf gik, og Børnene gave dem til at græde, men da han begyndte at røre Strængene, holdt de op. Det som Gyvind quad, kan Ingen synge ham efter; thi hans Sjæl var revet ind i den tredie Himmel, og han sang om alle Himmels Hemmeligheder. Da Evanesangen var ude, fløi en Pjæl fra Busten ind i hans Hjerte. Den blev udfødt af en Mand, som Harald havde tinget dertil, og Gyvind faldt som et Lam hen under Korset. Da Folk kom til, sadde begge de Smaa roligere ved Siden af den døde

Mand og græd slet ikke mere; men de levede ikke mange Dage, fordi de havde hørt Toner fra Paradiset, og Munkene der i Skoven toge dem da alle Tre, og lagde Gyvind i en stor, kostelig Grav; men de to Børn grove de ned i smaae Grave, een ved hver Side af ham.

En dansk Students Eventyr.

Ufuldendt Novelle.

En bank Stigende Evidens

Udvalgte Stik

Forste Capitel.

Et Studenter - Theeselskab.

En Flok Studenter gik en smuk Eftermiddag i Juni Maaned ud af Kjøbenhavns østre Port. Kort førend de begave sig paa Veien, havde nogle dygtige Lørdensbygger afløjet Luften, og Græs og Løv, der dryppede ned i Grøften, duftede dem efter denne Bederqvægelse med dobbelt Friskhed imøde. Da de kom paa Strandveien, traf nogle deres Tobakspiber op af Lommen og gave sig til at dampe; hos Andre vasktes ved Mandedrættet i den rene Luft en saadan Lystighed, at de med høi Røst istemte deres ungdommelige Viser. Ved sliig Tidsfordriv gled Tiden rask afsted, og uden at vide hvorledes, besandt de sig ved Stakittet for Norges Minde, der var Maalet for Vandringen. De Vandrendes Hensigt var nemlig, at gjæste deres muntre Kammerat Valentin, som her havde udseet sig et affidesliggende Sommeropholdssted, for at undgaae de alt for hyppige Besøg, der i Staden afdroge ham fra sine Studier.

Valentin gik i Tøfler paa den grønne Plads udenfor Huset, med en grøn Saffians Kasket paa Hovedet. Det modige Selskab raabte paa Theevand, som ved Hjælp af en hos Irgens forfærdiget Spirituslampe i faa Minuter blev tilveiebragt. De dampende Contoirtopper vinkede dem paa Bordet udenfor Døren,

og de styrtede ned ad Trapperne bag efter den gjæstfrie Vært, der har en Flaske gammel Rom under Armen. Somme satte sig paa Stole, Somme paa opreiste Sjerdinger, og Somme strakte sig saa lange som de vare paa Grønsværet; men Alle drak med Graadighed af den glødende Theevandspunsch. Den oplivende Drif bragte snart Overgivenhed og høirostet Underholdning tilveie.

„Harde vi nu den krollede Frits“ — yttrede En af Selskabet, da kunde vi være vis paa en herlig Aften.“

„Han kommer vel sagtens,“ tog en Anden Ordet. „Han pleier sjelden at svigte, hvor han kan vente et godt Laug. Forresten er jeg langt fra at ansee hans Nærværelse for nogen særdeles Lykke. Jeg finder ingen Behag i at see mit Medmenneske saa reent berøvet al Selvstændighed. Det oprører mig tvertimod, at ei Væsen, der er skabt i Guds Billede, driver omkring som en Bold for Tilfældet. Hvori bestaaer vel hans hele Elskværdighed? Han tænker aldrig et Døgn frem i Tiden, men taber sig med blind Ubefindighed i Dieblikkets Nydelse. Det er et af Tidens værste Tegn, at de Fleste snarest fatte Godhed for den Letfindige. Den karakterløse Chamæleon, der bestandig antager sin Omgivelses Farver, bliver let Alles Afgud. De forgude den slappe Billie, fordi deres egen Asmagt i den ikke finder nogen ubegvem Modstand. Nævn mig engang en eneste Guldkommenhed hos dette Vidunder, hvem saa Manges Hjertes hængende ved.“

„Sandt at sige,“ svarede den Første, Christian, „har jeg ondt ved at sige, hvorfor jeg har Godhed for ham. Jeg vil endogsaa troe, hans Levnet ikke saa gandske kan bestaae for en streng Sædelæres Domstol; derfor bliver han jo ligesuldt en elskværdig Selskabsbroder.“ Moralisten vilde tage til Gjen[mæle, men] — *) Christian fortsatte saaledes sin Tale til det øvrige Selskab:

*) Her findes i Manuskriptet en Lacune af to Blade. Det sees let, at

„Ingen af Eder kjender den frøllede Frits saa godt, som jeg. Vi have fulgt med hinanden som Brødre lige fra vor første Barndom til vore Universitetsaar. Derfor kunde jeg fortælle tusinde snurrige Scener, vi som Drengene have oplevet sammen; men jeg anfører blot et Par Træk fra hans Drengeskaar, som ville give dem, der Intet kjende til ham, et Slags Begreb om hans Charakter. Han er opdraget hos sin Onkel i Jylland paa et gammelt Herresæde ved Liimfjorden. Da Onkelen selv ikke havde Børn, besluttede han at anvende al Tid og Flid paa at skaffe Brodersønnen den meest fuldendte Dannelses. Til den Ende forskrev han med store Omkostninger de dueligste Lærere i alle Videnskabers og Kunster. Men ved hans Opdragelsesplan var det en stor Feil, at den opvakte Dreng fra Morgen til Aften saaledes var plaget med Sprogslærere, Tegnemester, Fægtimester o. s. v., at han havde Dagens Timer besatte fra Morgen til Aften. Denne Tvang kunde Frits ikke taale. Han sagde derfor til den gamle Herremand Aftenen efter en saadan morsom Dag:

Onkel! Jeg kan ikke læse saa meget om Dagen.

Snak, Dreng, sagde Onkelen; man kan Alt, hvad man vil.

Ja, saa vil jeg ikke, svarede Frits.

Ah, blev Onkelen ved, naar der ikke er Andet i Veien, skal vi nok komme din Villie til Hjælp.

Hvorledes vil du gjøre det, spurgte Frits.

Det finder jeg vel sagtens paa, sagde Herremanden. Jeg kunde jo f. Ex. lade dig sulte, til du lærte dine Læxer.

Dermed skal du ikke kunne tvinge mig; thi jeg veed meget

Indholdet har været en Fortsættelse af den begyndte Samtale om Frits saaledes, at de Talende (Moralisten Zacharias, den speculative „Tydskler“ Bernhard, den sølsomme Christian og den gjæstfrie Valentin) derved tillige fik Leilighed til at udfolde deres egne Charakterer.

godt, at du ikke tør lade mig sulte ihjel; du vilde da selv blive dræbt af Bøddelen.

Jeg har flere Midler endnu, blev den Gamle ved. Jeg kan jo indespærre dig i et eenligt Kammer, til du giver Kjob.

Det har du ikke Lov til; man kan indespærre Folk for Tyveri, men Ingen har Ret til at berøve mig min Frihed, fordi jeg ikke vil lære Latin, Fransk og andre unyttige Ting.

Herremanden svarede: Du er kun tretten Aar og forstaaer dig kun lidt paa, hvad Lærdom er nyttig til. For det første maa du i den Henseende blindt rette dig efter min Villie.

Vil du da ikke fritage mig for nogle af de mange Læretimer? spurgte Drengen.

Nei, svarede Onkelen bestemt, ikke for en eneste.

Efter en Pause begyndte Frits igjen: Onkel, det gjør mig ondt, at jeg maa bedrøve dig. Jeg har altid holdt meget af dig, og veed, at du holder meget af mig. Men i den senere Tid er du bleven saa urimelig, at jeg ikke længer vil blive hos dig.

Naar agter du da at tiltræde din Reise? spurgte Onkelen.

Strax! var Svaret.

Herremanden ringede, og raabte til den indtrædende Tjener: Luk Porten vel i Laas og sæt den store Jernstang for! Derpaa vendte han sig atter til Drengen med de Ord: Da jeg nu er sikker for at din Udenlandsreise just ikke skeer saa strax, som du mener, vil jeg sige dig god Nat. Imorgen tales vi nærmere ved om den Sag.

Da Herregaardens Klokke slog tolv, sprang Frits op af sine Matratser. Hans Tante havde ved Fødselsdage og andre Familiefester skjenket ham nogle Kroner, Ducater og andre Myntsorter af den Slags, som gamle Koner kalde hele Penge. Disse stak han i Lommen og tog i Haanden en liden Jagtslint. Derpaa listede han sig gandske sagte ind i Tantens Sovværelse, drog Omhænget tilside og hvistede:

Tante! Tante!

Ja, svarede hun, halv i Sovne.

Farvel, gode Tante! sagde han og kysede rørt hendes Haand. Farvel, og tusind Tak for al den Kjærlighed, du har vist imod mig.

Konen, som imidlertid var vaagnet rigtig op, spurgte gandske forundret: Hvad skal dette betyde, Frits, hvor agter du dig hen i Bælmørke midt om Natten?

Jeg har ikke Stunder til at fortælle dig det nu, svarede Frits; jeg er nødsaget til at rejse bort over Hals og Hoved. Gils Onkel imorgen fra mig, og tak ham for alt det Gode, jeg har nydt i hans Huus. Han vil ogsaa kunne fortælle dig Anledningen til min Reise. Jeg har alt iaftes sagt ham Bested derom.

Den gamle Frue greb ivrig til Kloffen. Da Frits blev det vaer, sagde han til hende:

Bliv ikke vred, gode Tante! jeg har for en Sikkerheds Skyld seet mig nødsaget til at overskjære din Kloffestæng.

Da han havde sagt dette, gik han ud af Døren. Hans Tante sprang op af sin Seng og tog fat i Dørens Haandgreb for at skynde sig efter ham.

Jeg har skudt Slaaen for, sagde Frits paa den anden Side. Læg dig endelig usfortøvet til Sengs igjen, ellers veed du selv, du bliver forkjølet og faaer din flemme Tandpine paa ny. Det er dig en reen Umulighed at komme fra dit Kammer førend imorgen tidlig, naar Stine bringer din Kasse.

Gaarden var omringet af en høi Teglstens-Muur, der var besat med spidse Jernpigge. Derfor havde Frits medtaget en Reebstige, ved Hjælp af hvilken han steg over Muren, skøndt ei uden stor Fare for at blive spiddet eller brække sin Hals. Den næste Dags Middag ankom han gandske modig og forpustet til en Landsbykro, der laae flere Mil fra hans Onkels Gods.

Han kastede nogle nysskudte Krager og Spurve paa Bordet og bad Krokonen deraf at tilberede ham et Maaltid. Imidlertid havde den gamle Herremand bragt sin Gaards hele Besætning tilhest, for at efterfølge sin bortrømte Brodersøn. Uheldigvis kom han just i egen Person til den samme Kro, hvor Frits sad ved Bordet og snakkede med de drukkne Bønder, mens man i Kjøkkenet plukkede hans Fuglevildt. Saa snart han saa sin Onkel træde ind i Skjenkestuen, sprang han igjennem et aabent Vindue ud paa Marken. Inden Onkelen var kommet paa sin Hest igjen, havde Frits allerede faaet et saa betydeligt Forspring, at han ikke meer stod til at indhente. Han fortsatte sin Flugt tværs over Grøfter og Gjærder, indtil han kom til en stor Bøgeskov, hvor han let kunde forstikke sig. Herremanden havde fra sin høie Hest holdt Die med Flygtningen og gik nu paa Raad med Bønderne, hvorledes man bedst skulde fange Drengen, som useilbarlig for det første vilde søge sig et Skjulested i Skoven. Man fandt det raadeligst, at samle Byens Bønder, omringe Skoven paa alle Kanter, og anstille en formelig Kjøpjaagt efter ham.

Da nu den store Kreds af Klappere ret forsigtig var draget omkring Skoven, saaledes at intet Levende syntes at kunne slippe bort imellem dem, befalede Herremanden dem, at rykke langsomt frem og vel at randsage hver Bust, som de mødte paa deres Vej. Selv red han tværs igjennem Skoven, ledsaget af sin Gaardsdreng Jochum, der bar en Favn Kieb, hvormed den opbragte Herremand vilde binde sin forlorne Fostersøn, naar han atter fik ham i sin Vold. Omtrent midt i Skoven standsede han sin Hest, og saa med Tilfredshed de bespippede Hare og Hjorte springe for sig; thi disse Dyrs Trængsel var ham et Pant paa, hvor nøiagtig Kredsens var sluttet.

Hold nu dit Kieb i Beredskab, Jochum, sagde han, om en halv Times Tid har vi sikkert Jingle paa den baltstyrige Krabat.

Da hørte han en Røst fra Luften, som raabte: God Dag, Dufel!

Han saa sig i Veiret, og opdagede sin Brodersøn i den øverste Top af et anseeligt Bøgetræ.

Frits vedblev: Du seer, det havde været mig en let Sag, her imellem de tætte Løv at undgaae din Efterfølgning; men jeg vilde nødig, du skulde blive til Nar for en fremmed By, naar du i Stedet for din Brodersøn, kun fik et Dufin Grævløng og Ræve. Derfor vil jeg strax komme ned og give mig i dine Hænder, hvis du lover mig i Fremtiden at holde mig under mindre Tvang end hidtil er skeet.

Nei, Brorlil, sagde Herremanden, du skal smukt overgive dig paa Naade og Unnaade. Siden jeg nu eengang har dig saa vel fat, maa du slet ikke vente, jeg lader mig foreskrive Vilkaar af dig.

O, svarede Frits, du skal just ikke rose dig af, at du har mig fat endnu. Hvorledes vil du saa mig ned af dette Træ? Der gives ikke paa denne Kvadratmiil nogen levende Sjæl, der tør driste sig herop paa disse tynde Grene.

Fald blot ikke ned og bræk din Hals, Anegt, sagde Dufelen, saa skal Nesten nok give sig. Jeg savner ikke Midler til at bringe dig ned paa Jorden. Jeg vil ei engang gribe til det simple Huusraad, at lade Træet fælde; men jeg stiller blot en Bagt ved det, som i al Mag kan modtage dig, naar Lysten til en Bid Brød tager Overhaand hos dig. En dygtig Brandstige kan vel ogsaa række derop til dit Fristed. Nu gaaer jeg bort et Dieblis for at træffe de nødvendige Foranstaltninger. Du skal snart see mig her igjen. — Hold du imidlertid min Hest, Jochum, og pas vel paa Anekten i Træet. Kan du bringe mig ham bundet, naar jeg kommer igjen, da giver jeg dig en af mine gamle Kroner.

Da den Gamle var vel borte, steg Frits i en Hast ned

af Træet og tiltalte Gaardsdrengen paa følgende Maade: Siig mig, Jochum, hvem af os to du vel anseer for den stærkeste?

Det maa vel jeg være, svarede Drengen, da jeg er en god Deel ældre; men jeg vil for den Sags Skyld gjerne lade det komme an paa en Prøve. — Med disse Ord gif han, i Fortrosthing til sin Kraft, ind paa Livet af Frits, og var i sit Hjerte forviislet om, at han let skulde fortjene den belovede Krone.

Frits veeg et Par Skridt tilbage, mens han vedblev: Tag dig i Agt, Jochum. Du er kanske mig overlegen i Styrke; men du forstaaer neppe saa godt som jeg at bruge dine Kræfter. — Idet han gjorde denne Bemærkning, kastede han Jochum ved en uventet Vending baglænds omkuld i Græsset. Medens denne meget overrasket atter reiste sig langsomt i Beiret, begyndte Frits anden Gang paa den afbrudte Fredsunderhandling.

Seer du nu, sagde han, at det er saare tvivlsomt, hvo af os to der gaaer af med Seieren? Dersom du vedbliver dit Forfæt, at bruge Magt imod mig, er du jo fuldkommen vis paa Nasestyvere, Ribbeensstød og andre ubehagelige Følger af Slagsmaal; derimod er det høist rimeligt, at du endda nødes til at lade mig gaae. Hvis du derimod finder dig i Billighed, giver jeg dig en Ducat.

Synet af Ducaten var særdeles fristende for Jochums ringe Grad af Dyd, og han stod et Dieblit gandske raadvild. Da tog Frits en Lomme-puffert frem og sagde: Hvis du nu ikke strax gjør, som jeg befaler, skyder jeg dig paa Stedet ihjel.

Lad mig da see, om han har Ducaten, sagde Jochum, som just ikke frygtede meget for Sværfsættelsen af denne Trudsel, men som dog heri fandt en antagelig Undskyldning at forsvare sig med for sin Husbond. Frits bad ham nu i største Skynding veyle Klæder med sig, bandt Drengens Hænder paa Ryggen og forbød ham under Dødsstraf at oplade sin Mund. Selv besteg han Hesten og førte sin Fange med Rebet igjennem Skoven.

Da de nærmede sig til Klappernes Linie, raabte Frits: Hurra, her har vi Skjelman, nu gjøres der ingen videre Jagt behov; min Husbond giver Jer Lov til at gaae hen i Kroen og drikke Jer en dygtig Ruus paa hans Regning.

Klapperne gjorde strax Plads for Rytteren, og denne saae sig snart i Sikkerhed paa den aabne Landevei. Her saae han sin Onkel komme imod sig med to Mænd, der bar en Brandstige. Saasnart Herremanden saae Toget, tvivlede han slet ikke paa, det var hans Gaardsdreng, der i Badmelsjaffen og med den bredskyggede Hat sad som Seierherre paa den blisfede Gingsk.

Bravo, Jochum! raabte han derfor, det var meer end jeg havde troet om dig. Du har som en ærlig Karl fortjent din Krone. Træk nu Synderen hen i Kroen og gjem ham under Laas og Luffe, til jeg har afgjort min Regning med Byfolkene.

Strax efter dette Tilraab slap Frits Nebet og red i Galop forbi sin forbausede Farbroder. Idet de krydsede hinanden paa Veien, sagde Frits:

Jeg rider blot nogle faa Mil med din Hest. Imorgen skal den i forsvarlig Stand blive bragt til denne Kro.

Efterat Frits havde strøiset en fjorten Dages Tid omkring i Jylland, mærkede han, at den Tid snart vilde komme, da han ikke meer havde noget at bestride sine daglige Udgifter med. Marsagen hertil var deels, at han i Almindelighed fik sine hele Penge væglet paa en for ham høist usordeelagtig Maade, deels at han aldeles manglede Naturanlæg til at holde paa de tilbyttede Smaaskillingen. Nu maatte han da for første Gang i sit Liv tænke paa Midler til at erhverve sig sit daglige Brød. Til den Ende købte han sig en Violin, og vilde søge sin Underholdning ved at spille for godt Folks Døre. Han begav sig til en affides liggende Bondeggaard for at prøve sine Gaver til denne nye Haandtering. Midt i Gaarden spillede han een Engelsklands efter en anden, men stirrede forgjeves paa de smaa, forbrændte

Ruder efter en taknemmelig Tilhører. Blot Bondens Døttre holdt Døren paa Alem og kastede nysgjerrige Blik ud til den fremmede Spillemand. Men en vranten Kjærling greb dem med Skjeldsord i Skjorterne og trak dem baglænds ind i Stuen.

I Ravneunger, skreg hun, hvo har givet Eder Lov til at høre paa Musikken? Har kanske nogen af Jer Penge til at betale med? Her inden for i Smug kan —

Aa Herre Gud, Mo'er, sagde eet af Børnene, vi kunne jo dog ikke lufte vores Dren til.

Her inden for i Smug, gjentog Konen, kan I høre efter saameget, I lyfter; men I skal ikke stille Jer til Skue, ellers troer han strax, han skal fortjene Guld og grønne Skove.

En Karl med kroget Ryg og spinkle Been havde været i Stalden for at give Kreaturene Foder. Han sagde til Frits, i det han gik forbi: Gaae din Bei, Dreng! her faaer du ingen Ting. Hvor kan saadan stærk, arbejdsfær Knekt, som du, vente nogen Almisse. Hy, skamme maa du dig!

Jeg trygler Intet af dig, sagde Frits, hvis Stolthed blev fornærmet ved denne Tiltale. Hvo der Intet vil give mig, har sin Frihed. Jeg vil heller ikke længer staae her og kaste Perler for Sviin.

Bukker du til, go' Karl, sagde Hakkelsestjæreren, da skal jeg snart hjælpe dig paa Porten, din stude Knekt!

Nu løste han Gaardhunden og hidsede den paa den ubudne Musikanter. Men Børnene kom springende bag efter og tussede paa Hunden, saaledes at Frits slap usaaet igjennem Porten. Da han var kommet paa den grønne Plads udenfor Huset, greb de Smaa ham i Kjolen og sagde: Spil os dog et Stykke, gode Herre! Han opfyldte strax deres Begjering, og de sprang omkring ham af Henrykkelse. To stumpede Twillinger lagde de tykke Arme om hinandens Hals og gave sig til at dandse rundt med hinanden. De lysegule Krøller slagrede løst omkring deres Skuldre;

thi de to fattige Høuepulde, som de forlængst vare voxede fra, bedækkede kun deres Hoveddiise. Tre à fire Gjæst, som næsten havde gnavet Græsset af til Bunden, og blot levet de lave Gaaseurter, hvædede ad det dansende Par, som forfærdet kaldte den ældre Søster til Hjælp. Hun søgte med en Pind at drive den meest frygtede Gæst tilside, da Moderens skjeldende Stemme blev hørt i Portrummet. Da sagde de forskrækkede Børn god Nat, og ved Afskeden gav Frits enhver af dem en Tostilling til Hvedebrød. Den Ældste vilde kysse hans Haand, og Tvillingerne klyngede sig fast om begge hans Been.

Moderen kom ud og raabte: Vil I pakke Jer ind, I Røllinger! og hvad tænker du paa, Ellen? Vil din lange Tøs see, du kan gjenne dine Vællinger i Huus, eller jeg skal snakke med din Ryg.

See, Moder, raabte den Ene i Munden paa den Anden, fikken deilig Skilling, Manden har givet os til Hvedebrød.

Vil I hid med Pengene raabte Konen, at I ikke gaaer og taber dem i Græsset. Tænk I aldrig paa Hvedebrød, I Stodderunger! Nye Træskoer skal I have, det har I mere nødt. Vor Herre bevares! Hvedebrød, det er ikke Køst for Udseltrygge som Jer. Tak I Gud, om I kan faae en Bitte Knapost til Jeres Grovbrød. — Gud velsigne Jer, Spillemand, for Jeres gode Billie. Tag ikke fortrydeligt op, at I blev jaget paa Porten. Den ene Kjeltring render os paa Døren efter den anden, og det falder os selv snart nok at holde Livet i de mange Børn, vi har at trækkes med. Den Tid er længst forbi, da jeg kunde forlystes ved Musik. Da jeg var en ellevealdrig Tøs paa Jeres Alder og løb gal i Julestuerne, da var det en anden Sag. Den Tid var det min største Lyst at høre den frogriggende Spillemand, naar han sad paa en Sildefjerding og spillede paa Fiol.

Frits, som opmærksom havde betragtet Bondekonen, der talte til ham, udbrod pludselig: Seer jeg ret, eller bedrager mit

Syn mig?! Det er jo min Barndoms trofaste Pleiemoder, min egen Amme Christiane, der staaer for mig. Du var mig gandske fremmed, saalænge du var opbragt. Jeg var aldrig vant til at see dig vred, da jeg var en liden Pøge, der sad paa dit Skød. Nu, da du taler mig til i en venligere Tone, gjenkjender jeg strax din milde Røst.

Ja, sagde Konen, det er min Frits, mit eget velsignede Barn. Hvor har mit Die dog været henne, siden jeg ikke strax kjendte mig ved dig. Jeg har dog tidt nok betragtet dine deilige smaa Træk, naar du sov i min Arm om Natten, og Lyset stod i en Vandkjedel foran Sengen. Gud naade mig for dig, dit arme Pus, er det nu kommet saavidt med dig, at du maa gaae paa de brede Beie for at faae dit daglige Brød?

Med disse Ord trykkede hun Frits tæt op til sit Bryst, og bøjge bleve rørt til Taarer.

Dit stakkels Barn, vedblev Konen, du er sagtens reent forkommet af Sult og Tørst. Kom du med mig ind i Stuen til den varme Bilæggerovn, saa skal jeg give dig en Potte varmt Ol og en lille Glestefage. Sidst du var i min Kaffelovnsfæg, da var du en ussel Stump, der knap kunde staae ene. Da satte jeg dig til Støtte ved en Stol, og gav dig en Messingnap af Kaffelovnen at lege med i din Faldehat. Siden den Tid er du, Gud skee Lov, blevet en Karl, der seer ud til at kunne baade staae og gaae paa din egen Haand.

Men Christiane, Christiane! hvorfor har jeg ikke før vidst, at du var blevet til en saa fattig Kone? Jeg kan ikke tilgive mig selv, at jeg i saamange Aar reent har glemt at spørge til dig.

Efterat det var kommet til en fuldstændig Forflaring mellem Frits og hans Amme, blev det besluttet, at de den næste Dag i Selskab med hinanden vilde begive dem til Drengens Farbroder. Bonden spændte næste Dag sine Plougøg for en Pindervogn, og bragte baade Frits og sin hele Familie til Herregaarden. Der

sandt det hele Bognlæs en forønsket Modtagelse. Christiane fik en anseelig Forøring, og Frits blev til Belønning for sin bodfærdige Gjenkomst fritaget for en Deel af sine Arbeidstimer." —

Christian havde netop endt sin Fortælling, da Selskabet blev forøget med en ny Gæst. En Studiosus juris, ved Navn Bertel, en stor, stærkbaaren Forpagtersøn fra Jylland, kom ind igjennem Statistporten.

„Hvorfor bringer du ikke Frits med dig?“ sagde Christian til ham, saasnart han blev ham vaer.

„Han kommer strax bag efter,“ svarede Bertel. „Den arme Stympet staaer hiit henne paa Beien og bader Næsen i koldt Vand. Han er saaledes tilredt i Ansigtet, at hans gode Gæster neppe skulde kunne kjende ham. Enhver af os veed, at han mellem Nar og Dag i det Mindste gjør 365 dumme Streger; men igaar Aftes har han gjort det vel galt. Han har i en to tre Dage været gandske dødelig forelsket i en Pige fra Landet, som han blot har seet et Glimt af paa en Concert. Efter en moisommelig Efterspørgsel havde han igaar opdaget, at hun opholdt sig hos en Familie paa Nørregade, og han tilbragte nu den hele Dag med at udtænke de urimeligste Planer, hvorved han vilde skaffe sig Udgang i Huset. Jeg bildte mig ind, at jeg ved fornuftige Forestillinger havde bragt ham til at lade sine lustige Anslag fare. Men deri tog jeg meget feil. I Aftes, Klokken elleve, kom jeg forbi det Hus, hvori den Uhyrlige befinder sig; da faldt endeel løse revne Kalkstumper ned paa Gaden foran mig, og et Pigebarn, som gik ved Siden af mig, sagde til sin lille grædende Broder, som hun førte ved Haanden: Hys! ti stille! seer du ikke Skorsteensfejeren paa Taget. Han kommer ned og tager alle uartige Børn. Jeg slog Diet i Beiret og — døm om min Forfærdelse! Frits krøb ud af Skorstenen og kravlede omkring paa Taget. Mit Blod isnede; jeg havde knap Mod til at see op til ham, da jeg hvert Secund ventede at see ham ligge

knust for mine Fødder. Jeg hørte ham glide mellem de raslende Tagstene, hvoraf een kladskede ned paa Brostenene. Dog fik han atter Fodfæste og klavrede som et Egern ned ad Tagrenden. Endelig naaede han en Stige, som var stillet til Muren. Imidlertid var endeel Folk tilstillede. En havde det ulykkelige Indfald at strige: Der er en Tyv, en Tyv!

Dette Skrig lød fra Mund til Mund; Bægteren, hvis Taalmodighed indtil dette Dieblis havde været mig usforklarlig, da han gandske tydelig ei havde villet blive Oplobet vaer, spillede nu den Overraskede, og kaldte med Biben sine Kammerater til Hjælp. Til den nedstegne Frits sagde han: Herhid, din Tyvknegt!

Hvordan? svarede denne; har du ikke selv skaffet mig en Stige, usforkammede Karl! Har jeg ikke forud givet dig en ublu Betaling?

Ingen Ræsonneren her, svarede Bægteren, og greb vores gode Ven i Brystet. Men han sled sig løs og gav Bægteren et saa eftertrykkeligt Næveslag i Ansigtet, at denne laae udstrakt paa Gaden. Frits vristede ham Bryglen af Haanden, og da to fra Rabogaden tililende Bægtene i sluttet Trop vilde gaae løs paa ham, traadte han et Par Skridt tilbage med det erobrede Baaben, og sagde til dem: Hvis I love mig at føre mig op i dette Huus, som jeg falskelig beskyldes for at have bestjaalet, da giver jeg mig uden Modstand i Eders Bold, og I skulle snart see mig retsfærdiggjort.

Ja vist gjør vi det, svarede Bægterne, det forstaaer sig.

Da han nærmede sig til dem, viklede den ene sin Næve fast i hans lange Hovedhaar, medens de to andre sloge hver et drøit Tag i hans Skuldre. — Kom kun nu med, go' Karl, sagde de, saa skal vi snart skaffe dig en Huusleilighed herinde paa Gammeltorv, hvor hverken Sol eller Maane skal skjære dig i Dinene.

Findes der da aldeles ingen Tro og Love hos Jer falske

Paf, fikreg Frits, idet han uden Frugt gav sig til at brydes med de haandfaste Karle, der førte ham.

Jeg nærmede mig til den mishandlede Bægter fra Nørregade, som naturligviis var meest opbragt. Gode Ven, sagde jeg; det er dog Skade, det stakkels unge Menneske nu skal offentlig beskjemmes for en Ubefindigheds Skyld.

Ubefindighed, svarede han. Ja hænges ved Benene paa Løgtepælen burde det Hundetoi, som løber om og gjør Mudder paa Gaden. Skal saadan Springgaas understaae sig at slaae Kongens Folk i deres Embedsforretninger?

Jeg lod et Par Skilling glide ned i hans Haand, og vedblev: Noget burde man dog holde hans Ungdom tilgode.

Uf Ondskab kommer saadanne Streger jo rigtignok ikke, svarede Bægteren; men det skader ikke, han faaer en liden Leye for en anden Gangs Skyld.

Det er et net ungt Menneske; han er sikkert smukke Folks Barn, blev jeg ved, idet jeg listede nogle flere Smaaskillinger i hans Haand.

Han har et eviggodt Ansigt, sagde Bægteren. Det skær mig i Hjertet for ham. Jeg skal paa Værelse heller ikke være ham haard i min Rapport; men der maa dog være en Slags Orden i Alting.

Jeg gav ham nok et Par Skilling, med de Ord: Ederes Dine skulde vel ikke have slaget Eder feil? Har I ikke taget ham for en Anden?

Det bedste Syn har jeg rigtig nok ikke, sagde Bægteren, i det han betragtede Bengene; Jeg trænger haardt til et Par Glarsvine, men de koste fire Mark, og jeg usle Stodder eier kun de tre, jeg har her i Næven.

Her er den fjerde, sagde jeg, køb saa et Par nye Dine og see Der for, om I ikke har taget feil af Manden.

Tor De da indstaae mig for, sagde han, at denne hersens

Knekt er ikke den Samme, som krøb i Skorstenen, saa slipper jeg ham strax løs.

Var det den Samme, sagde jeg, da kunde let en og anden Omstændighed blive berørt i Forhøret, som kunde bringe Jer i stor Fortræd. Eders Tjeneste var vist nok forloret, og I maatte takke Gud, om I slap fra Slaveriet. Men naar I tager ham ret i Diesyn, vil I bedst overbevise Jer selv derom.

Bægteren betragtede Frits og raabte: Ja, De har Ret; det er sandt for Gud en gandske feil Person! — Kammerater! denne gode Mand er langtfra ikke Tyven. Det var Liigheden, der gjorde det. Forstjellen var blot, at den Anden var skuttrygget og havde kun eet Been. Det var formodentlig ham, der løb, Alt hvad trække kunde, hist om ad Studenstrædet.

Derpaa blev Frits øieblikkelig løsladt. Bægterne fulgtes ad ned i en Kjelder, hvor de gjorde sig en glad Nat ved at bekoste sig for fire Mark Brændeviin, og jeg bortffjernede mig med vor Ven Frits. Nu forklarede han mig Tingens rette Sammenhæng. Af Bægteren, som hver Helligdag havde for Skik, at ønske Familien en glædelig Fæst, havde han faaet en fuldstændig Beretning om hele Husets Leilighed. Deraf vidste han, at der i den skønne Sophies Bærelse fandtes en rummelig Kamin, som om Sommeren var tilspærret med en stor Trælaage. Hvis han befandt sig i den, vilde han kunne høre Pigens fortrolige Samtale med sine Plegesøstre. Ja hvis han paa Laagen blot havde en liden Abning, kunde han jo ret i Mag bese hendes hulde Skikkelse og efter Sengetid ved Skinnets af en Lampe, der hver Nat hang i Bærelset, betragte den Sovendes Træk. Bægterens Betænkkeligheder overvandt han ved et godt Greb i sin Pung, og krøb, forsynet med et Fritbor, igjennem Skorstenen ned til den beskrevne Kamin. Alt var tyst i Kammeret, og han begyndte forsigtig at bore i de tynde Fyrrebræder. Inden han havde fuldført sit Arbeide, gik Døren op og to Piger traadte ind i Bærelset. Nagtet han

nu lagde sin Haand lettere paa Frittboret, knagede det dog lidt i Bræderne.

Gia, skreg den ene Jomfru; der er en Muus i Kaminen!

Na Snak, raabte den anden; det er kun Indbildning.

Jo, svaredes der, jeg hørte kun altfor tydelig, den gnavede paa Laagen.

Og om nu saa var, tog den anden Ordet; det var da ingen Ulykke. Jeg kan godt lide de smaa, løierlige Dyr. Deres Haar ere jo saa bløde som Silke. Jeg skal aabne Kaminen, hvis du vil hjælpe mig at fange den.

Derpaa nærmede hun sig og forsøgte paa at løsagjøre Laagen. Frits trak forsigtig sit Bærktøi til sig, og den formeentlige Muus holdt sig saa stille, som en Muus i hans Sted vilde have gjort. Til al Lykke sad Laagen saa fast, at det gik over en Jomfrues Kræfter at aabne den. Desuden skreg den Frygtfemme:

Alt, sødeste Sophie, lad dog være, lad dog være! jeg dør af Skræk.

Nu vel, svarede Sophie, jeg vil hente Mads Gaardskarl og befale ham at tage Soliman med; den tager godt Muus.

Frits havde hverken Lyst til at give sig i Kæft med Mads Gaardskarl eller Soliman. Han steg derfor tilbage gennem Skorstenen, inden Jagten gik for sig, høist nedslagen over sit Anslags uheldige Udfald. Hans følgende Gjenvordigheder veed I. Nu befinder han sig i høieste Velgaaende, naar undtages en smulmet Næse, lidt Bært i Lemmerne og et Par blaae Dine, som han fik i Bægterseiden." —

Zacharias gjorde den Bemærkning, at hvad der især mishagede ham hos Frits, var hans hyppige Forelskelser, der ofte reiste sig af de meest tilfældige Foranledninger, og efter kort Tids Forløb opløstes i Intet.

„Det vil jeg da just ikke regne,“ tog Bertel Ordet; „det

kan fortage sig med Tiden. Hvor kan man vente sig saamegen Fornuft af en Person i hans Alder? Først i dette Foraar har han hørt op at være Rus og er endnu kun temporært Medlem af Studenterforeningen. Den stadige Kjærlighed kommer nok hos ham engang med Aarene. Jeg er endnu mine 27 Aar, uden at jeg nogensinde har følt noget Spor til Kjærlighed; men jeg vil just ikke sværge paa, det ikke skeer endnu."

"Saa kommer du heller aldrig til at elske," svarede den sølsomme Christian. „Mennesket har kun een Blomstertid; naar den er forbi, frembringer Livet kun Sildinger. Den egentlige, hellige Kjærlighed fødes kun eengang hos ethvert Væsen. Livets rette Mai kan aldrig indtræffe hos en Kvinde, der er meget over sexten Aar, og aldrig hos en Mand, der er meget over tyve. Al senere Kjærlighed beroer paa Selveddrag; det er en kunstig Drivhuusplante uden Duft og Friskhed."

"Det er nu ret den indskrænkede Synsmaade," faldt Bernhard ham i Talen. „Hvor den dog gandske maa have tabt Sympathie med Livets og Historiens altid veglende Skikkelser, der saa trostigt tør sige, der er kun een Slags Dyd, een Religionsform, een Kjærlighed — og i sit Hjerte mener sin egen. Hver Tid, hvert Folk og hvert Individ har sin egen Bliis at elske paa. Baade Minnesangerens og Hottentottens Kjærlighed ere nødvendige Frembringelser af Klodens Skaberkraft. Det falder mig ogsaa høist utroligt, at den frodige, jydste Natur i Bertel aldrig skulde have bragt nogen Kjærlighed til Verden."

"Jeg takker mangfoldig," sagde Bertel, idet han bukkede. „Eiden da vores Underholdning er blevet til et Slags platonisk Symposium, anseer jeg mig forpligtet til ogsaa at levere min ringe Skjerv i Lauget. Jeg har nu tidt nok maattet høre, at jeg besidder en plat prosaisk Tænkemaade; men idag haaber jeg at aflægge Beviser paa et dybt og sindrigt Blik i Livets Dyd. Inden jeg fremstiller mit System om Kjærlighedens Væsen, vil

jeg med et Par Ord oplyse mit eget Hjertes Tilstand. I min Ungdoms tidligere Dage, da jeg endnu var bestemt til Ploven og altsaa besad en grovere Beskaffenhed end nu, da Videnskaberne have forfinet mig en Smule, da forelskede jeg mig dybt i en Smededatter. Til al Lykke var Faderen Kleinsmed og førte kun en liden Hammer, ellers havde jeg aldrig kommet til at sidde her i denne lærde Kreds; thi da han var langt fra at billige vores Videnskab, kastede han mig sin Hammer saaledes i Hovedet, at jeg siden den Tid har tabt Organet, Modet og Lysten til at betræde denne Livets Rosenvei. Siden den Tid har jeg som en rolig Tilskuer betragtet andre Forelskedes Lader, og vil nu fremstille Resultatet af min mangeaarige Tænkning over denne Ting. For at være Bernhard til Behag har jeg efter min ringe Evne søgt, at komme noget paa Spor efter den Analogie, der i saa Henseende synes at gaae igjennem hele Universet. Jeg henregner alle Elskere til 3 Classer. Den første kunde for saavidt ligesaa godt være den sidste, da den er sammensat af høist forskjellige Stænder. Den bestaaer nemlig af Huusmænd, Fyrster og Stuterihingster. Partierne sluttes ved Befuldmægtigede, uden at Bedkommende lade sig bedaaere af eget upaalideligt Diesyn. Den kaldes med Rette den fornuftige, da deri tages billigt Hensyn til Kroner, Jerngrhyder, Flaader, hvide Soffer og Blåser. — I den anden Classe sætter jeg de huuslige Elskere, nemlig Forpagtere, Kammerraader og Duer. Deri sees meest paa at have det ret hyggeligt varmt inden Bægge, som Blommen i et Æg. I denne Classe hersker ei sjelden en aldeles uegennyttig Kjærlighed, der er fuldkommen hævet over tilfældige Omstændigheder. Man gifter sig da tidt med en Kvinde blot for hendes egen Skyld, uden at tage Hensyn til Dyder, Forstand, Skjønhed eller Penge. — Til tredie Classe regnes de rasende Elskere: Riddere, Studenter, Lieutenanter og Elephanter. Deres Diesyn har den Skavank, at de bestandig see deres Elskede

med en Glorie om sin Tinding, som en hellig Jomfru, der gaaer paa solbestinnede Skyer. Til at blive Gjenstand for denne Glaesses Kjærlighed udfordres slet ingen Egenstaber; dem lægger Elskeren aldeles til af egne Midler. Men min daglige Bøn er, at hverken jeg eller Mine maae komme saadan en Elsker i Veien paa hans Bersærkegang; thi i sin Fortvivlelsses Blindhed skyer han hverken Ild, Vand, Pistoler eller Træstammer.“

Valentins Gjæster befandt sig saa vel paa Pladsen uden for Norges Minde, at det gik langt ud paa den smukke Sommeraften, førend de skiltes ad. Frits, der imidlertid med sin stamferede Næse havde sluttet sig til det øvrige Selskab, sad strævs i det aabne Vindue, saaledes at det ene Been hang ud i den frie Luft, det andet i Stuen. I denne Stilling spillede han paa en Guitarre, som han havde truffet i Værelset, og begyndte dertil paa følgende Sang:

Søde! siig, hvornaar jeg dig skal finde?
 Alle mine Tanter til dig rinde,
 Du mit unge Livs udlaarne Mø!
 Smalle Jomfru med det store Die!
 Dig jeg seer paa Østens røde Høie.
 I den blanke Nat paa dig jeg tænker,
 Naar jeg stirrer i den dybe Sø.

O, letstridende, sneehvide Pigel!
 Jeg saameget haver dig at sige:
 Hvordan jeg saa trolig dig har søgt.
 Naar jeg gaaer med Bøssen dybt i Lunde,
 Mine vaagne Drømme til dig stunde,
 Og i skjønne Morgenphantasier
 Har jeg tidt fortrolig med dig spøgt.

Gisfet hvor de flye, de hvide Duer,
 Hvor bag Hav det sjerne Blaae jeg fluer,
 Ahner jeg, du har din stille Bo.

Korn for dine Kyllinger du spreder;
 Mon da ogsaa efter mig du leder?
 Savner mig din stille Pigetanke?
 Blonde Jomfru! ja, det er min Tro!

Men naar under Sommerfuglens Vinger
 Pintfjellien i Blomster springer,
 Blinkende med Duggens klare Daab,
 Mon da Skovens lille brune Flyver
 Atter for den Længselsfulde lyver,
 Naar om dig dens Nattefløite svoermer?
 Rene Jomfru, nei, det er mit Haab!

Frits var ikke færdig med sin Vise, da han blev afbrudt af Bertel.

„Forstaaen mig endelig for disse vaade Niim,” sagde han, „du veed ikke, hvilken Pine det forvolder mig at høre derpaa. Mod min Billie bringes jeg til at bryde mit Hoved, for at holde fast paa Noget af disse spinkle Phantasier; men Alting forsvinder for min Betragtning, som en himmelsfalden Sneeblostm paa den varme Haand. Dersom Nogen af Jer nogeninde har havt den stræffelige Drøm, at det var ham paalagt, at bringe en fast usynlig Silketraad gennem en londonst Synaal af Størrelse som et Haar, da vil han kunne gjøre sig en Forestilling om min Qual, naar disse smaa Lustbilleder falde i min Synskreds. Jeg har mangen Gang i dannede Cirkler maattet staae til Skamme, fordi jeg er saa uskyldig, at jeg i denne Region slet ikke for-maaer at gjøre Forskjel paa Godt og Ondt. For mit grove Blik flyder alt dette sammen til en poetisk Melkevei, uden at jeg kan gjøre Forskjel mellem de lumpne Drabanter og Fjersstjerner af første Rang. Nei, der henne paa Beien kommer en rødmeget Bondedreng, som synger ret af Hjertens Grund. Lad os heller høre paa hans Viser; de have formodentlig et mere haandgribe- ligt Indhold.“

Under sin Vandring spillede den omtalte Dreng Bold med sin brede Hat, imedens han med gjennemtrængende Røst affang følgende Ord:

Farvel, min velsignede Fødeby!
 Min Moders Gryde ryger i Sky,
 Min Faders Lue gumler i Stald,
 Min Søsters Hane sover paa Hald.
 Jeg vil løbe min Vej.

Farvel, du min Farfaders gamle Huus!
 Hav Tak for Ol af vort Gildetruus,
 For Dørtræet, hvor jeg med Ranglen sad,
 For Moders Mælk og for Dyggemad
 Og Springem i vor Lo.

Leerstampede Gulv, hvor med Skjorte paa
 Jeg lærte krybe, jeg lærte gaae!
 Nu kjedes jeg plat ved saa stakket Gang,
 Og Stuen bliver mig alt for trang.
 Jeg maa løbe min Vej.

Lad Dyen bindes ved Huusmands Blov,
 Jeg priser den vilbene Hjort i Skov.
 Naar Anden rokker i Rendessteen,
 Er den sneehvide Naage dog vel saa reen
 Mellem Himmel og Hav.

Jeg vandrer og seiler foruden No;
 Jeg slider vel hundrede Soller af Skoe.
 Al Verdens Kringel og snurrige Bold,
 Baade hvor den er varm, og hvor den er kold,
 Vil jeg rigtig besee:

Appelsiner og Druer og Granens Tap,
 Frelener, Fruer, Ridder og Knap.
 Jeg vil glide paa Ski ved Nørrepol,
 Og gaae nøgen for Otahetis Sol
 Med en Krands af Korall.

Sin Skjebne frister den friske Mand.
 Kanstke jeg som Ridder fra fremmed Land,
 Med sneehvide Heste for Gyldefarm,
 Kommer hjem med en Kongens i min Arm
 Til min Moder igjen.

For det første den rygende Grød jeg slyr
 Og synger op ubi vilbene Skyer:
 Hurra, blaatrøiede danske Knøs!
 Heis Pjaltten i Beiret og Skuden øs!
 Snart vi flyver afsted.

Da Drengen var gaaet forbi Statuetten, og hans Sang efterhaanden tabte sig i det Fjerne, udbrød Frits: „Det var en lykkelig Tid, jeg kom til at høre disse Vandringssrim. Jeg betragter denne Sang som en Røst fra Himmelen, der opfordrer mig til at styrte mig ud i den vide Verden, for at opsoge min ubekjendte Skjønne. Jeg veed, at hun idag er reist fra Byen igjennem Vesterport. Laaner du mig din Knortekjæp, da begiver jeg mig nu strax uden videre Tros paa Veien. Jeg skal nærmere skrive dig til, hvorefter du skal slukke mit Tornister efter mig.“

„Min gode Ven,“ sagde Christian, „naar du nu har opsogt din Tilbedede, veed du jo slet ikke, hvad Modtagelse du vil finde.“

„Troer du da, jeg besidder mindre Kjækhed end saamangen spædlemmet Fugl i Luften, der trostlig begiver sig paa Flugten over de mange tusinde Bølger, uden at være sikker paa at finde det Træ, den flyver efter?“

„At du besidder Kjækhed nok, har din Næse nys maattet føle. Lykke paa Reisen da! Naar du engang har faaet et Indfald, veed jeg nok, Bøller selv kan ikke bringe dig dertil. Lov da i det Mindste, snart at lade dine gode Venner høre fra dig.“

Serpaa gav Frits sin Haand og gik strax ud af Porten, for at tiltræde sin Vandring.

Andet Capitel.

Møllekroen.

En Søndag Eftermiddag var det sædvanlige Studenterlaug igjen forsamlet paa Norges Minde, hvor de sadde paa Bænken udenfor Valentins Dør, for at betragte de brogede Tog af Ryttere, Gigge, Fodgjængere og Børn i Trillevogn, som paa den støvende Strandvei droge til Charlottenlund. Valentin blev spurgt, om han ikke for nylig havde havt nogen Efterretning fra den krollede Frits, og oplæste da for Selskabet følgende Breve, som vare stilede til den hele Vennekreds:

Brødre!

I dag faae I Brev fra et af Jordens lykkeligste Mennesker. I maae være mig stor Taknemmelighed skyldige, fordi jeg afbryder min lange Rade af Fornøielser, for at meddele Kammeratskabet en Fortælling derom. Jeg forekommer mig virkelig som en medlidende Herremand, der i Glandsen af 10 Lysekroner holder sit blomstrende Bryllup. Han seer en Hob nysgjerrige Stoddere, der staae paa Tærne for at kige igjennem hans Binduesruder. Den tjenstivrige Laquai vil fordrive den ubudne Flok, som er bedækket med Pjalter i Stedet for Høitidsklæder. Men den høitfjølende Konge (tilgiv mig den høie Titel, jeg af Bønskab pryder ham med), den høitfjølende Konge vinker til sin Træl, at han ei med uærdige Slag maa fordrive den sparsomt klædte Betler — thi Himlen er den Fattiges Ben — og, vigende for sit Sindes Mildhed, lægger han usigelig meget Rødmad paa det blomstermalede Porcellains-Bad, og skikker sin Tjener dermed ud til de selvbudne Gæster. Og en anden Tjener sender han efter, sammesteds hen, med en Twillingpocal fuld af den purpurfarvede Biin. De udsende da de graadige Hænder mod det vel-

tillavede Maaltid, og gjemme Levningerne i deres velsammensyede Tiggerposer. Saaledes taler da een Stodder, rækkende Hovedet til sin Rabo: Ikke skal vi den Dag i Morgen have nogen Uleilighed af den usorkammede Mave, som altid byder at fyldest. — Nu drikke de sig en Ruus i den lette Biin, og raabe med forænet Røst: Gid den af Gud opfostrede Konge maa længe leve med sin Ungdomsbrud! Gid hun maa føde ham raske Sønner, der vel forstaae at svinge den kobberbevæbnede Landse, og gid Fruerstuen maa blomstre med deilige Pigebørn, der ligne deres Moder! Saaledes tale de, men den liliearmede Jomfru bøier sit Hoved ned til den vellugtende Urtekoft, for at skjule sine Kinders Rødme. Den høihjertede Konge seer paa hendes solskinlignende Ansigt og betages af en sød, uendelig Længsel, og vikler sin dristige Høre omkring hendes guldombelte Liv. Og han fylder en Guldpcocal, og drikker de herlige Betleres Skaal. Han ønsker dem, at de maae finde Ly under tæftlovede, bredstyggede Lindetræer, naar Regnen oversfalder dem paa den brede Landevei; at Gud Fader vil forbyde de blodgjerrige Hunde, som bjæffe ved Porten, at sønderrive deres lappede Kjole, og at Bondens Biv alle Dage maa fylde deres Pose med Ost og Brød. — Ei anderledes gaaer det den gudlige Kongesøn, som til Eder skriver dette Brev. Jeg føler Medynk med Eder arme Stoddere, der ikke som jeg have Mod til at rive Eder ud af Livets Trældom og styrte Jer ud i den uendelige Verden. —

„Det var en lang Pignelse,” bemærkede Bertel.

— I Stedet for at opsoge den ubekjendte Skjønne, der først har givet Anledning til min Vandring, har jeg slaaet mig til Ro i en Møllekro, hvor jeg alt har opholdt mig i 5 Dage, og kan ikke forlade dette mit Opholdssted, uagtet jeg lige for mine Dine, naar jeg om Aftenen spadserer langs med Søen, seer de gyldne Fløie paa Ravnshøi, hvor jeg veed, min Tilbedte befinder sig. Jeg vil dog beskrive Eder Møllerens Familie, som

saa aldeles har fængslet mig, at jeg forekommer mig selv at høre dertil, som et nødvendigt Lem. Konen er en stikkelig Kone, som passer sit Huus og giver sin eneste Datter Trettesættelse fra Morgen til Aften. Faderen har først tjent som Soldat hos en tydsk Fyrste, siden været Jæger paa Ravnshøj. Han er derfor meget langt fra at være nogen almindelig Møller, der blot tænker paa at tolde Bondens Sæk. Han forstaaer sig næsten paa Alting og kan underholde sine Gæster saa godt ved sine Samtaler, at de, naar deres Rejseplan tillader det, gjerne tilbringe Natten i hans Huus. Over Morgen Kl. 4 vækker han mig op, fører mig paa Jagt, og fortæller mig morsomme Historier fra sin Reise. Han uddanner omhyggeligen mit hidtil halv slumrende Talent for Jagten. Jeg har idag hjembragt to Beccafiner og 6 Værker til Møllerenes Kjøkken. Han siger, jeg har Anlæg til at blive en dygtig Jæger, naar jeg bare kan lægge mig efter noget mere Koldfindighed. Thi hidtil har jeg unegtelig gjort mange Feilskud. Paa stille Maal træffer jeg gandske godt; men naar jeg seer en Fugl i Flugten, kommer mit Blod saaledes i Røg, at jeg i Almindelighed skyder forbi. Ved slige Leiligheder bliver Mølleren gjerne meget opbragt, men det tilgiver jeg ham gjerne; thi han mener det godt og ønsker af Hjertet, at jeg rei maa blive til en færdig Skytte. Forleden vare vi dog nær blevet Uvenner. Ved en Feiltagelse skød jeg hans røde Støver i Stedet for en Hare. Da overøste han mig i den første Forbitrelse med saamange Eder og Skjeldsord, at jeg besluttede, snart at forlade hans Huus. Men medens jeg nu gif gandske modløs ved Siden af ham, søgte han paa saa rørende Maade at gjøre sin Opfarenhed god igjen, at jeg ikke længer kunde være vred paa ham. I maae ingenlunde troe, at vores Forsoning skete med Taarer, eller at vi styrtede i hinandens Arme, som det gaaer til i en Roman. Nei, da han mærkede min Misfornøielse, holdt han ei engang op med sin haarde Tiltale; men nedstemte

blot Tønen lidt, saaledes at han øiensynligen lod Førtættelsen følge, blot fordi han skammede sig ved en pludselig Overgang til Venlighed, og maatte gjøre BOLD paa sig selv for at vedligeholde den Førtørnedes Rolle.

Altting, sagde han, griber han saa feitet an, naar han gaaer paa Jagt. Hvad er det for et gudsjammerligt Krudthorn, han har? Han spilder jo hver Dag et halvt Pund af det gode, pole-rede Krudt, fordi den tøsfede Tøndetap ikke passer i Gullet. Smid det tøsfede Bølsehorn i Grøften! Her vil jeg forære ham et andet, som har tilhørt Fyrsten af Ragenellenbogen. Der hænger et godt Krudtmaal ved, af ægte Sølv. Pas nu paa, naar han lader den spanske Flint. Den taaler sine 6 Grader. Men det vil jeg sige ham — han maa passe vel paa Maalet. Jeg kan ikke være tjent med at faae min bedste Bøsse spoleret af saadan en — saadan en Herre fra Kjøbenhavn, som han.

Møllerens Datter er meest efter mit Hoved. Ja, hvorfor skal jeg lægge Dølgemaal paa det, det er egentlig hende, jeg ikke kan fjerne mig fra, og min Kjærlighed til hendes Familie kommer blot deraf, at jeg veed, der flyder samme Blod i hendes Arter, som i deres. Ja jeg maa tilstaae, jeg kysker gjerne Møllerens lille, snottede fire Aars Dreng, fordi hans Næse ligner Søsterens. Jeg undseer mig virkelig meget for Eder allesammen, at jeg maa bekjende det for Jer. Jeg drog ud i Verden ret som en vandrende Ridder, der leder efter en yndig Ridderskroen, som han blot saae et Glimt af, da hun fløi ham forbi paa sin hvide Ganger. Eders Døster ledsagede mig paa mit eventyrlige Tog, og nu maa jeg bede Eder om at give dem en anden Retning. Kunde jeg nu blot faae Jer omstemte saaledes, at I ligesaa varmt ville interessere Eder for min Møllerpige, som for den Skønne paa Borgen. Jeg forlader aldrig dette Sted —

„Hvorfra dateres Brevet?“ spurgte Bertel.

„Fra Møllekroen,“ sagde Valentin.

„Ei, ei!“ udraabte Bertel. „Der støder han sammen med en snurrig Person, med den lærde Licentiat^{us} medicinæ Claudius. Inden I høre Fritses Udladelser om ham, vil jeg først fortælle Jer et Par Ord om denne aandelige og legemlige Krob-
ling; thi jeg kjender ham bedst, da han, med Skam at tale om, er mit kjødelige Søskendebarn.

Licentiaten.

For tre Aar siden havde Familien paa Ravnshøj og adskillige af deres velhavende Naboer, der ei have nogen offentlig beskikket Medicus i deres Nabolang, forenet sig om at holde sig en Læge for egen Regning. Jeg besluttede da at gribe denne Leilighed, for at bringe min kjære Frænde til et Slags Virksomhed. Thi selv er han alt for lam paa Villien til at udføre nogen Beslutning. Jeg gav ham et Brev i Lommen, satte ham paa en Fragtvogn og troede, Sagen var fuldkommen i sin Rigtighed. Men da jeg et Aars Tid efter begav mig derud for at see, hvorledes han skikkede sig i sin nye Stilling, og i denne Hensigt lod mig føre til Stedets Læge, fandt jeg til min store Forundring, at en anden Medicus øvede sin Kunst der i Egnen. Nu vilde jeg igjen reise til Staden, for om muligt der at opspørge Licentiaten. Paa Veien overnattede jeg i Møllekroen og saae der, mens jeg i Aftenstumringen sad med den lystige Vært og betragtede Kaffelovnsilden, en lang, kroget Skikkelse liste sig langs med Bæggen og forsvinde gjennem en af Dørene. Denne Skikkelse vil jeg beskrive; thi med det Samme beskriver jeg min Fætter. Han er halvfjerde Alen lang, og af Skamsuldhed over denne overnaturlige Længde, som ved hans Smefferhed endnu mere bliver iøinefaldende, bøier han sin Ryg saameget, at hans Hoved falder under et almindeligt Menneſkes Synskreds. Naturen har lettet ham denne Stilling ved at forsyne hans Rygrad med to Red, saaledes at den, i Særdeleshed naar han sidder, udgjør tre

Linier, der danne to stumpe Vinkler med hinanden. Forresten er der Intet at mærke ved hans Ydre, naar man undtager en Klumpfod, som gjør ham det nødvendigt, til Brug for sin høire Fod at holde sig en Snørestovle.

Hvad var det for et Menneske? spurgte jeg Barten.

Det er een af mine Gjæster, gav han til Svar; han kom for et Aar siden til mit Huus og lod til, at have stort Hastværk: thi han bestilte Thevand til næste Morgen Kl. 4, for ret betids at fortsætte sin Reise. Men den næste Dag lod han Bognen affige. Dette gjentog han siden hver Dag i det første halve Aars Tid; men nu lader det til, at han har slaaet sig til Ro her i mit Huus. Det er et godt Stykke Karl, som aldrig kommer nogen Sjæl for nær; men jeg troer, sandt at sige, han er ikke vel forvaret. Hans Værdom har gjort ham forrykt i Hovedet.

Bælg Deres Ord forsigtig, sagde jeg, thi han er mit kjædelige Søskendebarn paa mødrene Side.

Ja, sagde han; saa maa De jo selv bedst vide, hvordan han har det. Han er forfærdelig folkesky. Igaar lod han en Stige sætte til sit Kammervindue, for at kunne komme ned i Haven [og gjøre sig sin sædvanlige] Motion, uden at gaae igjennem Gjæstestuen. Sommetider ligger han en heel Dag i Dvale, sommetider spanker han op og ned ad Gulvet og giver sig til præke for sig selv. Men det er jo gandske overflødigt, at jeg fortæller Slikt til Dem. De maa jo selv bedst kjende hans Underligheder. Han gjør os, som sagt, ingen Bryderier. Vi ere blevene saa vant til at see ham humpe omkring her i Huset, at jeg endog saa troer, vi vilde savne ham, dersom han reiste sin Vej. Min Datter Marie passer meget omhyggelig paa, at han i betimelig Tid saaer sin Mad og Drikke, ellers troer jeg, han af Glemsomhed sultede reent ihjel. Jeg siger tidt nok til hende: Lad os engang see, om ikke hans Natur selv kan minde ham.

Han er dog saa lang, at han maa kunne kræve sig selv. Men hun er altfor blødhjertet til at anstille Forsøget. —

Jeg sad oppe til langt ud paa Natten for at skrive Breve, og hørte ham imidlertid bestandig pusle paa sit Bærelse. Snart phantaserede han nogle saa Minuter paa sin Fløite, snart spadserede han taus og med stærke Skridt omkring paa sit Gulv. Jeg gik ud i Haven, for at fige gennem hans Vinduer. Lyset paa hans Bord var brændt langt ned i Pladen, da han i sine overjordiske Tanker havde forglemt at skyde det i Beiret. Luen steg og sank i Blikrøret, der var gandske blaat af Heden, og den smeltede Talg udbredte sin Stank i hele Bærelset. Halv liggende, halv siddende befandt han sig i en meget lav Lænestol, med sine lange Been udstrakte paa Gulvet. Han var fordybet i Betragtninger og stirrede stivt hen for sig igjennem sine Brillen. Begge hans Hænder, der endnu holdt fast paa Fløiten, hvilte aldeles ubevægede paa hans Skjød. Jeg betragtede ham flere Minuter, uden at han gjorde Mine til at røre noget Lem. Naar jeg ikke havde seet det brændende Blik igjennem Brillerne, vilde jeg have taget det for en heldig Borasskøbning af min Fætter Licentiaten. Tilslidst raabte jeg til ham gennem det aabne Vindue: God Aften, Fætter! — Han foer sammen uden at bringes ud af sin forstenede Positur. Nu krøb jeg ved Hjælp af den nylig anbragte Stige gennem Vinduet ind til ham, og bragte ham ved mine Nævers Kraft ud af sin Drøle. Han reiste sig op med endeel forlegne Bukninger og fremstammede nogle ufuldbaarne Complimenter, hvormed han yttrede sin Taksigelse, fordi jeg saa gjerne paatog mig den Uleilighed, at hjælpe lidt paa hans Leveplan, og gjorde mig endeel Undskyldninger, fordi han ikke havde fulgt den Bane, jeg havde forestrevet ham. Hans Tanker skride saa langsomt, at han undertiden mangler Aandsnærverelse til at svare paa det eenfoldigste Spørgsmaal. I Særdeleshed er han usorstaelig, naar han nylig har været hentaget af sine metaphysiske

Phantasier. Da hersker der en saadan Skilsmisse imellem hans Ord og Mening, at han ei er i Stand til at fremsøre nogen fuldstændig Sætning; men alle hans Tanker komme dødsfødte til Verden. Da nogen Ligevægt var tilveiebragt i hans adspredte Sind, aslagde han sit Skriftemaal, der, med Forbigaaelse af hans hyppige Pauser og mislykkede Perioder, lød saaledes:

Dagen efterat jeg var kommet hid, var det mit faste Forsæt at begive mig til Ravnshøj; men det var mig umuligt at finde min Lommejar, og du vilde dog neppe forlange, jeg skulde fremstille mig for et Herstab med uklippede Regle. Da jeg den følgende Dag greb en Brand paa Skorstenen, for at tænde min Pibe, brændte jeg mig en stor Bable paa den høire Pefefinger. Med en saadan legemlig Smerte begriber du vel, jeg manglede det frie Hovedomløb, som udtræves, naar man skal indføre sig selv med en passende Hilsen hos en virkelig Justitsraadinde. Da Røllerkonen den tredie Dag, efter min Anviisning, skulde forbinde min syge Haand, og med en tændt Praas vilde brænde Sytraaden over, dryppede syv store Talgpletter paa min sorte Kjole. Da den første Draabe var faldet, forudsaae jeg, at der vilde følge flere paa; men jeg var saa betaget af Taknemmelighed over hendes Omhu, at jeg ikke havde Mod til at gjøre hende opmærksom derpaa. Nu gif lang Tid hen, inden jeg fik anskaffet noget Terpentintil at tage disse Pletter af med. Imidlertid vare mine skjønneste Kraver smudsede, og endeel Ulger forløb, inden jeg fik dem besørgede til en Vaskerkone. Med saadanne smaa Uheld, som en ond Dæmon sendte mig paa Halsen, forløb et Aars Tid, uden at det var mig muligt at komme til Ravnshøj, som blot ligger en halv Miil fra denne Kro.

Men min Gud, udbrød jeg, hvorledes er det tænkeligt, at du ei paa en eneste af de 365 Dage fik det Helttemod, til Trods for alle Hindringer at gjøre det herkuliste Tog!

Saaledes, svarede han, taler bestandig du og Enhver, der

har det Held, at kunne handle uden at tænke over sit Liv. Naar jeg havde kunnet indsee nogen tilstræffelig Grund til, at Rejsen snarere skulde skee paa een Dag end paa en anden, da vilde den have gaaet for sig. Men Ulykken bestaaer egentlig deri, at jeg altfor tydelig indseer den Sandhed, at enhver Gjerning uden stor Skade kan opsættes en Dag.

Men deri tager du just feil, Fætter, gav jeg til Svar; ingen Ting i Verden, som kan udsøres idag, bør udsættes til imorgen.

Negter du mig det, tog han atter Ordet, da maa du nødvendig indrømme mig, at den muligviis ligesaa godt kan udsøres et Minnt eller et Secund senere; og denne forbistrede Mulighed varer ved, saalænge man drager Aande. Ingen kan bevise mig at en Opsættelse, der varer en Secund eller Terts, skulde have fordærvelige Følger, og fordi Ingen kan bevise mig det, derfor gaaer mit Liv reent i Staa. Min uendelige Grandsten derover gjør, at jeg Intet udretter. Fremdeles kommer jeg til at tænke paa mine Tanker derover, ja jeg tænker over, at jeg tænker derover, og deler mig selv i en uendelig tilbagestridende Rød af Jeg'er, der betragte hinanden. Jeg veed ikke, hvilket Jeg der skal standses ved som det egentlige, og i det Dieblif jeg standser ved eet, er det jo igjen et Jeg, der standser derved. Jeg bliver ør og betaget af Svimmelhed, som om jeg stirrede ned i en bundløs Afgrund, og Tænkningen endes med, at jeg føler en rædsom Hovedpine.

Kjære Fætter, sagde jeg rolig, med slige Grublerier vil du pine dig ligesaa forgjeves, som om du endevendte din Goliathsfrop, og forsøgte at spadserer paa Hovedet med dine lange Been i Beiret. Jeg kan slet ikke staae dig bi med at sortere dine mange Jeg'er. Det ligger aldeles uden for min Virkefærd, og jeg maatte enten være eller blive ligesaa gal som du, hvis jeg indlod mig i dine overmenneskelige Drømmerier. Min Wiis er at holde mig til de haandgribelige Ting og vandre paa For-

standens brede Landevei; derfor komme mine Jeg er aldrig i Ulave. Forresten seer jeg nok, at Forseelsen er min. Jeg burde have ført dig lige til Maalet, aabnet Justitsraadindens Døre, og stødt dig ind i Stuen saaledes, at du havde seet dig nødsaget til at gribe det første det bedste Jeg, for at byde Fruen og hendes gode Familie god Dag. Men flig mig nu, hvad du har taget dig for her i et udslaget Aar?

Jeg har, sagde han, samlet Materialier til mit store Værk over Menneskets physiske og intellectuelle Natur.

Au, svarede jeg, tænker du paa det endnu? For 10 Aar siden havde du den samme fixe Idee. Det maa blive ret et grundigt Stykke Arbeid. Jeg troede, du studerede Mineralogie, siden jeg saae den store Mængde Stene her paa dit Gulv.

De findes her alene for Værkets Skyld, sagde han. Jeg har bemærket, at Tankerne glide bedst fra Pennen, naar man besidder aldeles hensigtsmæssige Skriveredskaber. For at saae gode Penne, maa man have gode Knive, og for at skjærpe dem, maa man besidde ret udsøgte Slibestene. Derfor har jeg, inden jeg gik videre, forskrevet adskillige Steenarter, og rigtig nok, som du seer, maattet trænge temmelig dybt ind i Mineralogien som et forberedende Studium.

Herpaa gav jeg til Svar: Dette synes at være ret en grundig Fremgangsmaade, naar du hertil føier et slittigt Studium af Ornithologien, for at løse den Opgave, hvilke Fugles Fjer der byder de bedste Penneposer, og tillige opoffrer nogle Aar til Pædagogiken, for at udfinde, hvorledes en Dreng bedst opdrages, for engang i Tiden at blive en dygtig og retsindig Knivsmed.

Egentlig talt var det slet ikke for vidt drevet, sagde han. Du spotter, fordi du ikke forstaaer mig. Disse Forsøg paa at lette den aandelige Virksomhed ved Materiens Bequemhed afgive jo tillige Bidrag til Værket selv, ligesom ogsaa Betragtningen

over, hvorledes jeg bragtes til Undersøgelsen, udgjør et nyt Capitel. Fremdeles —

Ja, stop nu, Fætter, afbrød jeg ham, ellers løbe vore Tan-
ker atter Surr, ligesom da vi kom i Billedede med vore Jeg'er.
Man bør ikke roe saa langt ud, at man taber Landet af Sigte.

For at rede mig selv og min Fætter ud af det filtrede
Hjernespind, hvori han gjerne saaledes indvikler os, at jeg med
min jydsk Forstand tilsidst veed hverken ud eller ind, gav jeg
mig til at undersøge, hvad Forsatning hans Klæder befandt sig
i; thi han er i enhver praktisk Dont aldeles raadvild og hjælpe-
løs. Jeg erfarede da, at hans Garderobe ved den menneskefjær-
lige Maries Bistand var bragt i bedre Stand, end jeg havde
troet. Medens jeg syselede hermed, blev jeg vaer, at han, ved at
holde Frakken opknappet, gav sit Liv et bredere Gjennemsnit, for
at spærre mig Udsigten til en vis Krog. Naar jeg vilde kaste
mit Die derhen, trippede han omkring foran min Synslinie som
en Gaas, der med udspilede Vinger søger at forsvare sit nys ud-
rugede Kuld mod Hønspeigens Hænder; men hun sparker den
fortsynede Gaas tilside med sine Træskoe og tæller alle Gæslinger
i sit Sold, for at bringe dem i Mattely. Saaledes greb jeg,
der havde mærket Uraad, den fortvivlede Licentiatus ved Armen
og sagde: Gaae tilside, Fætter, jeg maa see, hvad det er for
Contrabande, du har skjult her i Krogen. Her opdagede jeg en
Stabel skimlede Kraver og Halsklude, som han meget omhygge-
ligen havde vidst at skjule for Maries Spejderblik. Med en Vincal
rørte jeg op i det ilde tilredte Linned, og forstyrrede derved en
heel Slægt Drentwister i deres huuslige Lyksalighed. Den flyg-
tende Sværm af Insekter undslap ved Hjælp af sine mangfoldige
Been og smidige Kroppe for største Delen mine morderiske For-
følgelser; men jeg udbrød i Harm:

Hjertenskjære Fætter! Hvorfor i al Verden skjuler du din
Skrobelighed for mig? At du dølger din Uhumskhed for den

smukke Møllerdatter, kan jeg finde forklarligt; men at du vil undsee dig for din kjødelige Fætter, der saa tidt har seet dig i din hele Nøgenhed, det gaaer dog altfor vidt.

Bertel, svarede han, jeg forstaaer det neppe selv. Det er et mærkeligt psychologisk Problem. Det gaaer mig som en dødelig Syg, der ei engang har Mod til at aabenbare Lagen alle sine farlige Tilfælde. Saaledes deler Mennesket ved mange Leiligheder sig selv i to Personer, af hvilke den ene søger at føre den anden bag Lyset, imens en tredje, der i Grunden er den samme som de to andre, forundrer sig høilig over denne Confusion. Kort sagt, Tænkningen bliver dramatisk og spiller i Stilhed de meest forviklede Intriger med sig selv og for sig selv; men Tilskueren bliver bestandig paany Skuespiller. Derom anbringer jeg et langt Capitel i mit Værk.

For at han ikke skulde partere sig selv i altfor mange Personer, bragte jeg igjen Talen paa det mishandlede Linned. Jeg udfoldede en hvid Halsklud, som ved sine mange sorte Striber og Spor af Hagen tydelig røbede den Sindrighed, hvormed han havde vidst, bestandig saaledes at sammenlægge den, at en taalelig Yderside kunde føres frem for Dagens Lys. — Kjære Fætter, sagde jeg, man seer af dette Klædes Behandling, at du aldeles ikke mangler Kunstflid. Nødvendigheden vækker af og til endeel slumrende Kunstdrifter hos dig. — Imidlertid havde han tabt sig i Betragtningen over sit eget Hoveds dramatiske Natur, og gav mig intet Svar. Møllerens Gaardhane lod sig høre første Gang, og jeg steg igjen ud af Vinduet, for at opsoge mit Natteleie.

Nu har I hørt min Fremstilling af min Fætters Væsen og Egenskaber; lad os nu høre, hvorledes Frits udlader sig om ham."

Valentin tog igjen fat paa Brevet, hvor han var bleven afbrudt:

— Jeg forlader aldrig dette Sted. Dersom I ønske Eders Møllersække vel behandlede, da slaaer Eders Bo op her i mit Nabolang som Præster, Bysfogder og Læger. Her er godt at boe. Jeg forlader aldrig dette Sted —

„At sige, hvis Møllersken er af samme Tanke som han“, afbrød Zacharias Læsningen.

„O, det har ingen Fare“, svarede Bertel. „En Pige fra Landet er ikke vant til at have en saa smidig Tilbeder. Hans Medbeiler, om han har nogen, er sagtens en droi Forpagter, som taler med Faderen om Rapsaat og Bereldrift, og hvis høieste Kjærlighedsyttring bestaaer i, at han lægger Biben, eller spytter sin Ekraa ud og, mens han udstifter sit Glas Finkel, nisser med et moisommeligt Smil halv omvendt til Datteren, idet han siger: Hendes Velgaaende, Zomfru!“

Zacharias sagde: „Det ærgrer mig ellers, at den Gjel bilder sig ind, at vi Alle med vore Ønsker følge ham paa hans Narrevandring. Hans Liv er bestandig halv Alvor, halv Skuespil. Derfor er det ham en Nødvendighed at have Tilskuere til sine Marionetstykker, og det gjør ham ondt, at han allerede i første Act maa adspilte vor Interesse, ved at føre en ny Elskerinde paa Bræderne.“

„Man kalde det, hvad man vil,“ svarede Bernhard; „vi kjende jo Alle tilsammen hans Væsen og Egenheder. Han har den Aabenhed eller, om man vil, den Svaghed — thi af Sprogens Armod nødes man nu cengang for alle til at betegne enhver menneskelig Beskaffenhed med et Ord, der tillige indeholder Roes og Dadel — at han ønsker, Andre skulle deeltage i hans Liv og ligesom leve det i Fællesskab med ham. Han kjender unegtelig ei til den dybe Videnskab, der ligesaa lidet i Livet kommer over Læberne, som naar disse bedækkes med Liigstenens Segl. — Hans Charakter er omstrevet af en saa elastisk Ring, at den bestandig omformes efter den Kreds, han befinder sig i. Jeg

kan ret forestille mig, hvorledes han gaaer Møllerkonen tilhaande i hendes huuslige Arbejder, og hvorledes det i slige Dieblikke forekommer ham, at oeconomiske Undersøgelser ere Livets høieste Opgaver. Saadanne høielige Bæfener ere de Baand, der gjøre Overgangen og ligesom Forsoningen mellem de skarpt udtalte Personligheder. Var der ikke slige smigrende Tolke, der ligesom jævnedes de skjærende Modsatninger og lærte de stærkt prægede Mennesker at forstaae hinanden, da vilde disse som steile Fjælde fiendtliggen staae imod hinanden. En saa vorblød Ungling bliver altid elsket, hvor han træder frem, og jeg tvivler ikke paa, at han i Møllerens Huus antager en Farve, som behager den uersarne Landsbyvpige."

"Lad os nu høre mere af Brevet," sagde Bertel, der ikke var en Ven af Tydskerens lange Betragtninger.

Valentin svarede: "Jeg gøtter mig ret ved at høre Eders aprioriske Betragtninger, da jeg dog er den, som af Alle er den bedst oplyste og sidder med Slutningen af Historien i min Frakkelomme. Ja jeg venter endog saa hvert Dieblik Postbudet, for at modtage Begyndelsen til en ny." Derpaa læste han videre:

Hun — I husker nok, at denne Hun er Møllerens Datter — bærer bestandig et rødt- og hvidttærnet Forklæde. Spotter hun, saameget I ville. Dette tærnede Forklæde hører saa uadstilleligen med til hendes Person, at man nødvendig maa tænke sig det med, for at faae en tydelig Forestilling om hende. Hendes Baaflædning er overhovedet det klareste Udtryk af den stille Eigevægt og Ynde, der hersker i hendes hele Bæsen. Den høieste Grad af Simpelhed og Reenlighed hersker bestandig deri; enhver Naal er bestandig fæstet med den høieste Grad af Nøiagtighed og Correcthed. Hun taler kun lidet og aldrig uden at foranlediges dertil. Om jeg ogsaa her i dette Brev anførte endeel af hendes Ytringer, vilde det dog kun give Eder et høist usfuldstændigt Begreb om hendes skønne Tilværelse; thi I fik den jo

at høre af Valentins Basmale, i Stedet for af hendes bløde, hjertegribende Stemme. Enhver af hendes mindste Bevægelser udtrykker mere end noget Ord den reneeste, bestedneste Qvindelighed. Det er intet Under, at Stadens Damer lægge Bind paa smuk Gang, naar de vide sig betragtede af en lang Rad Forbivandrende. Men ved at see Marie, naar hun troer sig ubemærket, skride hen over Gulvet, faaer man først et Begreb om, hvorledes et skjönt indvortes Liv med uberegnet, ufrivillig Tæfslighed bevæger en liflig Skikkelse. Imorgens tidlig gik hun over Gaarden for at lufte Døren op for sine Høns, og denne korte Blanding staaer bestandig som det skjønneste Maleri for min Phantasie. Det havde nylig regnet; derfor maatte hun vaerlig flytte sin God fra Steen til Steen, for ei at blive vaad. Med den venstre Haand samlede hun bestandig sin Kjoles Folder om Fodens Ankel og den sneehvide Strømpevikkelse, medens hun med den udstrakte høire holdt sin lette Gestalt i svævende Stand.

Det falder meget vanskeligt at komme i nogen fortrolig Samtale med hende. Hun har en egen Gave til at holde Gæst adskillige Skridt fra Livet. Endogsaa jeg, der, som I veed, ei er frygtsom, og som Nogle paastaar, ei engang beskedten, kommer ingen Vel med min Fripøstighed. Hun bringes aldrig i Forlegenhed ved min spøgende Baatrængenhed; men uden at synke ned i den fjasende Region, hvori jeg for Beqvemmeligheds Skyld vil drage hende ned, svarer hun paa Alting med en venlig Alvorlighed. Igaar Aftes lagde vi Sukkerærter sammen. Jeg gik foran og skar med en Lugespade Linien efter den strammede Snor, og hun fulgte bag efter med et Kræmmerhuus, og lod Kræterne falde ned i Juren. Hendes Straahat hængte let tilbagekastet paa Hovedet, og det blegrode Hattebaand, som var gaaet løst, slagrede omkring hendes Hals og hendes Rinder. Ogsaa hendes vægtige Guldkrøller befriede sig ved den idelige Bukken tidt fra Kammens Tvang, og hun maatte bestandig med

sin Haand stryge dem tilside. Da i det samme uheldigviis Ryset af den nedgaaende Sol skinnede paa hendes Ansigt, blev jeg betaget af en usædvanlig Henrykkelse og sagde ret af Hjertens Grund: Gaae lidt mere langsomt, Zomfru. Kom mig ikke saa nær med deres Ansigt, ellers kysset jeg dem.

Nei, De gjør ikke, Hr. Klinger, svarede hun ligegyldigt. Dertil er De altfor artig.

Artig? svarede jeg; det forekommer mig ogsaa at være en Slags Artighed.

Vil De have den Godhed at følge Snoren med lidt mere Noiagtighed, gav hun til Gjensvar: saa skal De have Tak.

Jeg vilde ikke saaledes lade det første Thema fare, men tog igjen Ordet: Var De blevet vred, hvis jeg havde kysset Dem?

Det vilde gjøre mig ondt at erfare, at jeg uforståelig ved min Opførsel kunde have givet Dem Anledning til at tage Dem en saa upaasfende Frihed.

Det stred aldeles mod min Regning, at Samtalen skulde tage denne Bending ind i det høitidelige Foredrag, hvor jeg slet ikke kunde følge med. Naar man saaledes i en Kjøkkenhave taler mig til i den høiere Stil, bliver jeg tilmode som en Strandmaage, der med sine Svømmefodder staaer paa et Stuegulv og forgjæves bakker Sandet med sine brede Binger, uden at kunne løfte sig i Veiret. Jeg greb da til et Huusraad, som jeg gjerne betjener mig af ved slige Leiligheder. Jeg har bemærket, at blot et ringe Gran af Ugudelighed, som en Fed, er en god Hjertestyrkning, der strax hjælper til at forflytte Conversationen fra de ætheriske Regioner over i den daglige Verden, hvor jeg bevæger mig med langt mere Lethed. Derfor tog jeg igjen fat paa den gamle Traad med følgende Ord: Kjære Zomfru! Jeg kan min Sjæl ikke ret forestille mig, hvad De vilde gjøre, hvis jeg havde kysset Dem.

Jeg vilde gaae min Vej fra Dem, svarede hun, og aldrig

mere give Dem Leilighed til at være alene med mig. Det Samme seer jeg mig nødsaget til at gøre nu, hvis De længer trænger ind paa mig med en Slags Underholdning, som langt fra er efter min Smag.

Bed saadan alvorlig Tiltale bragtes jeg reent ud af min Fatning, og fuldendte med stor Ydmyghed mine Furer i Bedet. Saaledes besidder hun bestandig en vis Sikkerhed i Udtrykket, som aldrig svigter hende. Aldrig bringes hun i Forlegenhed for Svar, fordi hun aldrig siger Andet, end hvad hun mener. Al hun holder meget af mig, derom er nu slet ingen Tvivl; thi jeg anstillede mig idag, som om jeg vilde reise. Da nærmede hun sig til mig, mens jeg snørede min Randsel:

Er De saa hurtig blevet kjed af vort Huus, sagde hun med en meget venlig Tone.

Nei, svarede jeg, men jeg befrygter, at Huset skal blive kjed af mig.

De maa endelig lægge Reisetøiet tilside, tog hun atter Ordet. De er jo blevet min Fader gandske uundværlig. Han har aldrig været saa oprømt som i de Dage, De har opholdt Dem i vor Kreds.

Dem selv, sagde jeg, kunde det vel være gandske ligegyldigt, om jeg tog min Hat og Stof og gik til Tobolsk eller Irkutsk?

Nei, ingenlunde, svarede hun. Jeg seer Dem ogsaa ret gjerne hos os. Naar De blot i visse Henseender forandrede Deres Opførsel noget, vilde Deres Nærværelse være mig yderst behagelig.

Det Gnefte, jeg har imod den fortræffelige Marie, det er, at hun for tidt taler til mig i en vis Formyndertone. Hun kan vel være et Par Aar ældre end jeg; men jeg er jo dog heller ingen Dreng. Jeg fylder jo snart de nitten Aar, og har i eet Aar været myndig med Curator. Om fire Dage skal her paa Soen holdes en Andejagt, hvortil jeg glæder mig umaadelig.

Inden den Tid vil jeg gjøre Marie en ordentlig Kjærligheds-
Erklæring. Jeg kan dog ikke ret nyde det friske Jagtliv, inden
jeg har det fra Haanden. Derpaa vil jeg strax skrive det til
min Onkel, og den 21de i næste Maaned vil vi holde Bryllup.
Det skulde gjøre mig ondt, hvis ikke Valentin til den Høitid be-
gav sig herud med sit hele Følge. Her var forgangen en For-
valter, som forærede mig et gandske fortrinligt Baldhorn. Jeg
kan allerede ret taaleligt blæse Livjægerens Marsch derpaa. Det
er mig en herlig Tidsfordriv at tage Tonerne derpaa om Af-
tenen i Skoven eller ved Søen. Jeg har ogsaa megen Moro
af en tyk Pudelhvalp, der vralter omkring paa sine korte Been
og tilhører Møllereens Dreng Peiter. Det koster mig meget
Hovedbrud, hvorledes jeg skal faae det Dyr lært, at bringe hid.
Den har allerede tygget mange Lommetørklæder itu for mig.
Send mig endelig med næste Post Fichtes transcendente Ide-
liemus. Man maa dog have nogen Philosophie, at slaae sig
igjennem Livet med. Det angreer mig, at jeg hørte Sibberns
Forelæsninger saa høist forsummelig. Nu kan jeg først ret
studere. Jeg fik en usigelig Sindssro og Tilfredshed, siden min
lykkelige Skjebne har ledet mig til min evig elskede Marie.

Nu har jeg længe nok i Livet sværmet,
Ret som en Fuglesjæer for alle Vinde.
Naar jeg mig havde Lyflens Stjerne nærmet,
Jeg saae den som et Lys i Sumpen svinde.
Nu ligger jeg i Havnen trygt beskjærmet,
Jeg fundet har en deilig Frelserinde!
Jeg aldrig faaer min Frydesang udsjunget,
Nu er min Rosenstok i Blomster sprunget!

Før ilede jeg snart blandt Skovens Hjorte,
I dyben Sne jeg sløitede paa Gunden;
Snart med Hyrdindens Lokker ravnesorte
Jeg spogte ved en Hybenbust i Lunden;

Snart var min Sjæl i sjette Himmel borte,
 Naar Bægeret jeg tømte ned til Bunden.
 Dog hastig disse vilde Glæder døde,
 Og i min Aand der var saa tomt og øde.

Hør mig, du Aand, som gjennem dine Stjerner
 Til den Gjenfødte saa fortrolig skuer,
 Jeg elsker dig, du Gamle i det Fjerne,
 Jeg seer dit Smil i alle Nattens Luer.
 Nu for dit Rige kjæmper jeg saa gjerne!
 Kom frem, du Djævhæer, jeg ikke gruer,
 Jeg seer min eneste Forsonerinde,
 Ved hendes Haand jeg Himlen nok skal finde.

O, stod jeg i en Lund med hende ene,
 Hvor Elskovsfugle høit i Løvet gyngte;
 O, vilde Du mig ei den Lyst formene,
 Min Høre om dit ranke Liv at slynge,
 Og see paa dine Dine jomfrurene,
 Og vilde hvert et Næb i Lusten synge:
 Da —

Da — derpaa kan jeg ingen Slutning sætte. Jeg mangler et
 Riim, og har desuden ingen Stunder. Møllerens Hønschund
 giver Hals i Skoven, jeg maa derud.

Eders trofaste
 Frits Klinger."

Da Brevets Dplæsning var endt, sagde Zacharias: „Hvad
 var det for Snak, der stod om Hyrdindens ravneforte Loffer.
 Jeg har dog hidtil ikke troet, at han har ført noget egentlig
 ryggesløst Liv."

„Nei ingenslunde," svarede Bertel. „Det er en poetisk
 Fiction, som staaer der blot for at pynte, uden at det skal have
 nogen egentlig Betydning. Han kjender slet ingen Hyrdinde; thi
 Korøgteren paa Ornholm, hvor hans Onkel boer, har, saavidt
 jeg veed, ingen Døttre. Evinerøgteren har vel een, men hendes

Haar er ikke ravnensort, det falder omtrent i samme Farve som en Rasselevnstorv."

"Hvad synes I forresten", sagde Valentin, "om vor gode Bens glimrende Udsigter?"

"Hvis hun ikke," sagde Bertel, "troer det tjenligt for ham, at gaae lidt Trængsel igjennem først, for ret at styrkes i Troen, saa seer det negtelig noget betænkeligt ud for ham. Jeg anseer det just ikke for umuligt, at en Landsbypige, der ei har studeret, ved heldige Naturanlæg paa egen Haand kan komme til at erkjende Sandheden af Digterens Ord: irritant obstacula magis. Hvad grunder du paa, Bernhard?"

"Jeg tænker paa" — var dennes Ord, „hvorledes Naturen har ladet den qvindelige Charakter uden egentlig bestemte Omrids. Der er fast ingen Forskjel i Sind paa de bedre Bæsnere af det hele Røn. Deres bedre Side bestaaer i en reen hvid Glade, uden Mangfoldighed af Farve. Det er ifkuns ved Skyggerne, de skjæles fra hinanden. Medens man i den mandlige Halvdeel af Menneskeslægten seer en utallig Brimmel af bestemt ridfede Polygoner, har Naturen i Tegningen af den qvindelige Charakter betjent sig af lutter concentriske Cirkler. Næsten ethvert reent qvindeligt Bæsen vilde jo have behandlet vores Eventyrer paa samme Fod, som denne Marie. — Men lad os nu høre det næste Sendebrev, Valentin. Jeg længes dog efter at vide, hvad Udfaldet bliver."

Valentin tog Brevet frem og læste:

"Farvel, Brødre! Naar I modtage dette Brev, har jeg selv gjort Ende paa mit Liv. Tak for Eders Venkab. I min Dødstime forsikrer jeg Eder om, at jeg har elsket Eder Alle ret af Hjertet. Jeg troer ogsaa, I have været mine Venner, og tilgiver Zacharias fuldkommen, at han har været saa streng i sin Dom over mig. Du, Christian, har altid elsket mig meest; dig giver jeg mit Baldhorn. Jeg bliver ventelig begravet her i

Skoven; sæt dig da en Aften paa min Gravhøi i stille Veir, og blæs en Sørgemarsch ud over Søen. Giv Møllerens lille Søn min Brystmaal. Skjul min Dødsmaade ved een eller anden rimelig Opdigtelse for min Onkel i Jylland, og send ham mit Krudthorn. I min Kjelelomme findes en Brevtaske med Penge; giv den til den gamle Soldat, der børstede mine Støvler i Kjøbenhavn. Jeg slog ham engang paa Dret, fordi han havde traadt en Stær ihjel for mig. Ellers troer jeg ei, jeg har fornærmet Nogen. Der findes ingen Rugler i min Haglpung, og jeg er ei i Stand til at støbe mig en; thi ethvert Arbeide falder mig væmmeligt. Jeg hænger mig i et blomstrende Gbletræ ved et Grtebed i Haven. Nys vilde jeg have sagt Farvel til min Vært, som jeg mødte, men det var mig modbydeligt at bevæge Læberne. Jeg føler mig saa beflemt, at jeg med Rød drager Aande. O, min Hals er, som om den var fuld af Naale. Jy, hvor mit Liv forekommer mig at have været et stygt, elendigt Gjøglespil. Jeg kan ikke skrive meer. Lever vel, trofaste Venner."

"Nu kjender jeg dig ikke mere, Valentin," sagde Christian, dybt bevæget. „Hvorledes har du kunnet paa saa kold og hjerfeløs en Maade meddele os et saa sørgeligt Budskab." — Meer sagde han ikke, men bedækkede sit Ansigt med sine Hænder. Valentin svarede Intet, men gik ligegyldig fra Bordet. Der herskede en dyb Stilhed i den hele Kreds, og Alle stirrede tausé hen paa det mørke Sund, over hvilket der hang nogle sorte, ubevægelige Tordenskyer.

"I Sandhed," sagde tilsidst Lydskeren, „jeg havde aldrig troet, at en saa flygtig opstaaet Lidenskab kunde saa hurtig overvælde ham med en saadan Boldsomhed."

Pludselig blæstes fra Salen bag ved deres Hoveder en høitidelig Dødningemusik paa et Baldhorn. Først stralgede blot lange, sønderrivende Toner, der udtrykte Rædsel og Fortvivlelse, og klang som revnet Metal, men efterhaanden opløstes de i bløde

Nullader, og endte som med et afbrudt Suk. Taarer strømmede Christian ned over Kinderne, da i det Samme Baldhornet fløi gennem Luften ud i Græsset, og da man vendte sig tilbage, svang den krøllede Frits sig friskt og rødkindet, med den høire Arm om Binduesposten, ned fra Salsvinduet iblandt dem.

Efterat de første Glædesyttringer og Hilsener vare tilende, sagde Valentin: „Nu holdes jeg vel undskyldt for den Kulde, hvormed jeg bragte den bedrøvelige Tidende, da jeg var mig bevidst, at jeg havde den Afdøde gjemt i mit Sovestue.“

Bertel begyndte med et skalkagtigt Smil: „Da jeg saa de mange Sørgeminer, havde jeg ikke Mod til at lade mig forlyde med min ringe Betænkning; men jeg trøstede mig selv med den Formodning, at Frits havde fattet en bedre Beslutning, naar han havde følt Strikkens ubehagelige Kildren om Adamsæblet.“

„Der tænkte du feil“, sagde Frits. „Jeg hængte mig virkelig som en brav Karl. At man skal mig ned igjen, det skete gandske mod min Villie og mit Vidende. Men nu skal jeg fortælle min Død og min Gjensødelse. Dagen før Andejagten begav jeg mig ned i Møllerens Have, hvor jeg formodede at træffe hans Datter Marie. Hun spadserede virkelig mellem Blomsterlandene, som paa gammeldags Viis indfattes med høit Bughom og gennemskjæres af Gange, der ved kunstigen at frydse hinanden danne mangfoldige Vinkler og Buer. Hun undveeg mig øiensynligen, fordi hun endnu var fortrydelig over Scenen i Urtebedene. Jeg tænkte med Ovid: militat omnis amans, og forfulgte hende ufortrøden igjennem de labyrinthiske Gange, saa at vi mellem de blomstrende Kvadrater paa en vis Maade kom til at lege Skaktavl. Hun var mig for saavidt overlegen, at hun kjendte Terrainet bedst. Jeg havde paa min Side den Fordeel, at jeg som Springer kunde sætte over Kvadraterne, medens hun med sine smaa, jomfruelige Skridt maatte holde sig paa Blomsterlandeveien. Endelig fik jeg hende ved mine fiint udtænkte

Træk drevet om i en Vinkel, hvorfra hendes eneste Retirade var til Lysthuset af Træ. Derind gik hun og slog Døren i Laas efter sig, og jeg steg i samme Minut ind ad det aabne Vindue.

Hun sagde til mig i en bestemt Tone: Hvad vil De mig?

Jeg tog hendes Haand og sagde: Marie, jeg vil uden Omsvøb sige Dem, hvad der bringer mig til at opsoge Dem, at jeg ei kan leve uden Dem. Jeg føler en uimodstaaelig Trang til at sige Dem, at De gjør mig grændseløs ulykkelig, hvis De ei slutter en evig uadskillelig Forbindelse med mig.

Min Herre, svarede hun, jeg føler stor Agtelse for Dem —

Det er ikke sandt, Jomfru! sagde jeg, hvorledes skulde De komme til at føle Agtelse for mig?"

„Det var et meget vel betænkt Spørgemaal af dig, Frits," faldt Zacharias ham i Talen.

Frits vedblev: „Hun taug et Dieblif, men uden mindste Forvirring. Derpaa begyndte hun paa ny med følgende Ord:

Jo, i visse Henseender føler jeg virkelig Agtelse for Dem. Jeg anseer Dem for et godt, naturligt Menneske. Men naar De endelig ønsker det, vil jeg ret af mit Hjerte tale Sandhedens strengeste Sprog til Dem. Maaskee De har aldrig hørt en saa oprigtig Dom over Deres Liv og Bæsen som den, De nu fornemmer af min Mund. Jeg anseer Dem for at være meer usthldig og ufordærvet, end største Delen af Deres Jævnaldrende. Men De er endnu halv Mand og halvt Barn. De finder Behag i Spøg og Leeg som et Barn, og Deres Forstand er dog i flere Henseender udviklet. Denne Mellemtilstand bibringer Dem den Lyst, at ville forvandle Naturens helligste Forhold til Leeg og Fjas. Oplever De en mere moden Alder og bliver i Stand til at føle virkelig dyb Kjærlighed, da raader jeg Dem som en sand Beninde, gjem Deres Følelse dybt i Deres Bryst, og lad Knuppen i Stilhed udvikle sig, før De bringer den for Lyset. Drag ei enhver ufuldbaaren Sindsbevægelse saa voldsomt frem;

thi den ætheriske Blomst visner hen, naar den slæbes i Stovet. Troer De virkelig, nogen fornuftig Pige kan finde sit Livs Beroligelse ved at slutte sig til en Mand, der, saaledes som De, blot ledes af Diebliffets Indtryk? Vil De vinde nogen agtværdig Qvindes Tilbøielighed, da bortkast Deres slagrende Bæsen og læg dem efter en mere alvorlig Stræben under Deres jordiske Vandring. Jeg veed, at Deres Godmodighed ikke tillader Dem at opbringes over den frimodige Tone, hvormed jeg tiltaler Dem, og jeg ønsker saa inderlig, at De ret maa føle den Sandhed, der ligger i mit Ord.

Denne Tale holdt hun med en overordentlig Kraft og Kynd, som jeg aldrig havde troet kunde huses i et jomfrueligt Bryst. Under Talen blussede hendes Kinder stærkt; hendes Kam faldt af Haaret; de lange Haarfletninger havde frit Spil, og hun stod for mig i det dunkle Lysthuus som en gudbetaget Pythia Delphica. Jeg blev naturligviis yderst forbittret og slog i Bordet, saa det hele Træhuus rystede."

"Nu lyver du", sagde Bertel.

"Det gjør jeg rigtig nok", svarede Frits. "Forbittret blev jeg, men slog ikke i Bordet saa Træhuset rystede. Derimod gav jeg hende det hidfjige Svar: Ho, ho, smukke Jomfru! Troer De, jeg er kommet hid for at veiledes i de første Grunde til en fornuftig Sædelære? At gaae anden Gang op at læse, har jeg just ikke behov. Jeg blev ret grundig confirmeret af Pastor Butsfeldt i Ølseby. Det smerter mig, at De har maattet anstrenge Deres spæde Bryst for et Auditorium i Enkelttallet. Havde jeg forud anet, at Nanden i denne Stund saa skjønt vilde tale gjennem Deres elskværdige Mund, havde jeg i det Mindste dog kaldt Møllerkarlen, Bryggerpigen, Røgteren og deres Broder Peiter herop, for at et sømmeligt Antal Øren kunde husvales ved deres listige Formaninger. Det var meer end jeg kunde og burde forlange, at De skulde sætte Deres fortrinlige Talegaver i Bevæ-

gelse blot for at tildele min spinkle Person en Times Uysthuus-Andagt. Gud bevares! Landet er jo fuldt af Præstemænd, der hver Søndag deels med Skriftens Ord, deels paa fri Haand, paa deres Embedsvegne nødsages til at revse hver Liebhaber. Jeg er Dem imidlertid uendelig forbundet, ja jeg savner Ord til ret at udtrykke min ubegrændsede Taknemlighed. Tungen tier, men Hjertet taler sit tause Flammesprog. De har echaufferet Dem, Jomfru. Træk Deres Shawl sammen om Halsen, ellers bliver De forkjølet og paadrager Dem rheumatiske Tilfælde."

"Nu loi du igjen, Frits", sagde Bertel. "Jeg kunde see paa dig, at du i dette Minut opspandt den hele Tale. Du har for megen Ridderaad til at tee dig saa ubelevet hos en Dame."

"Ja, naar I endelig ere saa vantroe, at I slet ikke fæste Lid til saa sandsynlige Fictioner, maa jeg bekjende reent ud, at jeg følte mig gandske sønderknust og tilintetgjort. Jeg troer endogsaa, jeg græd."

"Ja det gjorde du sikkert", tilføjede Bertel.

"Ja det gjorde jeg rigtig nok", vedblev Frits, "og med frampagtig Hefstighed slød der en Strøm af tøset Snak fra mig, som jeg har glemt igjen, og hvilken jeg, selv om jeg erindrede den, neppe bekvemmede mig til at føre over mine Læber for Eder. Gandske hovedsvimmel og tumlende tog jeg i Grebet af Døren, uden at huske paa, den var lukket i Laas.

Vi lidt, sagde hun, jeg har Nøglen hos mig. — Derpaa lukkede hun mig gandske rolig ud af Døren, som om Intet var forefaldet.

Jeg ilede til mit Bærelse, hvor jeg skrev et Affkedsbrev til Eder, og styrtede derpaa gjennem Havestuen for at udføre mit Forsæt. De to Glasdøre, der førte til Haven, stode paa viid Gavl, og paa Trappen var udbredt en Serviet med Lavendler, der skulde tørres i Solen. Ved Siden af Servietten stod Licentiaten og soledede sig. Idet jeg nu, for at gaae uden om La-

vendlerne, vendte mig paa Kant for at trænge forbi ham, blev han mine forvirrede Miner vaer, og greb mig i Armen. I min Tilfærdighed raabte jeg blot: Slip mig, og stødte ham bort, saa at han styrtede baglænds ned af Trappen. Jeg hørte Dørglassene klinge, men uden at see mig tilbage skyndte jeg mig hen til Ubletræet, og iværksatte min Plan. Jeg tabte snart min Bevidsthed; først følte jeg en behagelig Drøm om deilige Marker og Enge, derpaa Intet.

Da jeg atter vendte tilbage til Livet, befandt jeg mig i Møllerens Havestue, hvor der staae to Senge med høit opstablede Dyner. Jeg laae i den ene og Licentiaten i den anden. Møllerens Kone gned mig i Lindingen med Uddife, og Marie badede Licentiatens Nakke med lunknet Viin. De første Ord, jeg fornam ved Gjenkomsten til dette Liv, var følgende Udbrud af Møllerkonen:

Åh, Du Fredsens Gud! vi have jo nu lige med Gæt faaet et reent Hospital her i Huset! Kathrine, løb og hent Glarmesteren, at vi kan faae nye Ruder i Døren.

Licentiaten var nemlig i Galdet tørnet mod den ene Fløider, og Glasfæt havde skaaet ham et Hul i Nakken. Jeg befandt mig i en modbydelig nedspændt Sjælstilstand, som naturligen fulgte paa min forrige frampagtige Stemning. Stuens Luvmørke, Møllerkonens huuslige Puslen og profaiske Bemærkninger, der droge mig ned i en lav Region, hvor Hvergarn, Finker, Sulevælling og Uldhoser have deres Hjem, bidrog til at gjøre min Forsætning piinlig. Det var mig heller ikke vel tilpas, at Marie hellere bestræbte sig for at skaffe den fordømte Licentiatius frikt Hud i Nakken, end at skaffe mig igjen tilbage til Livet. Saa snart Møllerkonen saae, jeg paa ny drog Manden, sagde hun til mig:

Naa, De har rigtig baaret Dem net ad, min Herre! Det

maa man sige! Herre, Du Fredsens Gud, hvor De har gjort en Forstyrrelse her i Huset! —

Saa snart jeg havde samlet mine Tanker lidt, besluttede jeg at opgive Dødstanken for denne Gang; jeg var for mat, til længer at være fortvivlet. Da jeg om Aftenen befandt mig alene med Mølleren, sagde han til mig:

Idag har han gaaet hen og gjort en dummere Streg, end dengang han stød den røde Støver.

Det er Dem umuligt, svarede jeg ham, at gøre Dem en fjern Forestilling om, hvor inderlig jeg elsker Deres Datter.

Na, Snak! faldt han mig i Talen, strabadseer han sin Krop dygtig om Dagen, og lig paa en haard Matrass om Natten, saa gaaer det nok over. Saa maa han ogsaa røge brav Tobak; det hjælper forbistret godt.

Man hører nok, bemærkede jeg, at De aldrig har følt Kjærlighed.

Utallige Gange, svarede han; jeg har været forliebt i Truentimmer af alle Slags Farver, baade sorte, brune, hvide, og de blaffede derovre fra Vestindien. Skulde jeg have hængt mig, hver Gang jeg havde havt slige Griller, da kunde jeg gjerne have forbrugt Dplaget i en heel Reberbane. Tro han mig, det er kun en halv Snees af de første Gange, at det svier noget for Hjertet, siden er det kun en Overgang, ligesom Tandværk og Snue.

Han forlod mig, og jeg var ved Dagens Begivenheder blevet saa aarvaagen, at jeg sølte liden Lyst til at sove.

Jeg aabnede Binduet ud til Skoven, hvor den blanke Maane skinnede paa de tætsluttede Trætoppe, medens Gjengen af og til lod mig høre sin Røst. Jeg tænkte paa den Grav, der saa nær havde kommet til at reises for mig i Skyggen af det Arat, over hvilket jeg nu saae de vrimsende Myg i Skumringen at optaarne deres bevægelige Skyer. Jeg tænkte paa, hvorledes den store

Natur saa rolig bevæger sig frem i sin uendelige Fred, medens det saakaldte Fornuftvæsen yttre sin Egenfind som et uregjerligt Barn; hvorledes Ratten, igjennem sine gyldne Brillen, vilde have seet paa min Grav med samme Blik, som den nu saa paa mit Ansigt. Da forestillede jeg mig ret levende, hvorledes Christian da havde siddet med et Flor om sit Horn og blæst en veemodig Melodie, mens Zisteren holdt stille med sit Blus paa Søen og streg Haaret bort under sin laadne Kabuds, for at høre paa Musikken. Under disse Betragtninger forfattede jeg den Sørgemusik, som I nys have hørt, og sov ind paa min Stol med Hornet under Armen."

"Nu synes du dog at være gandske vel tilmode paa ny", sagde Bertel.

"Jeg forsikrer dig", gav Frits til Svar, "jeg er saa Gud høist bedrøvet."

"Noget maa du vel sagtens være det, om ikke for Andet, saa for Belansthændighedens Skyld. Imidlertid har dog vist de strenge Værdomme, Somfruen gav dig i Væsthuset, virket med temmelig nedslaaende Kraft paa din Barme."

"Ja tilvisse", sagde Frits igjen; "thi jeg bliver gandske fortørnet, naar jeg tænker paa den Rolighed, hvormed hun afslødigede mig, den Besindighed, hvormed hun foretog sin Tale, ret som om hun vel forberedt havde læst hvert Ord fra Bladet. Hun burde dog i det Mindste være kommet lidt i Dyrer."

"Ja vist", sagde Bertel; "hun burde have taget et Par Hofmannsdræber paa et Stykke Melissukker, og lagt sig lidt ovenpaa Sengen med Klæderne paa. Det var det Mindste, hun kunde gøre, naar hun vilde tilfredsstille Høflighedens almindelige Fordringer. Hun taler ellers ret godt for sig. Jeg gad gjerne vide, hvorfra hun saaer de Bøger, efter hvilke hun danner sin Stil. Thi naar jeg undtager Udtrykket: „Deres jordiske Bænding", som hun kan have tilegnet sig af Sognepræstens Søndags-

Foredrag, havde Resten mere af Romanens Farver, end af den evangeliske Rhetorik. Jeg tilstaaer, det falder mig ikke let, paa staaende Fod at opløse de Bestanddele, hvoraf hendes Ordbe-
er sammensat."

"Hun har virkelig meer Dannelsse, end nogen af Eder treer; thi hun har, fra sin Barndom af, havt megen Omgang med Familien paa Ravnshøj, og Fruen i dette Huus skal besidde megen Smag for den skønne Literatur."

"Ja saa", sagde Bertel; „derved gaaer et Lys op for mig. Jeg kan nu ret i Aanden forestille mig en landlig Kreds af Jomfruer og Fruer, der have dannet sig et lille Læseselskab, og hvorledes de utaalmodige vente den agende Post, for med Graa-
dighed at styrte sig over Brevduen, Harpen, Læsefrugterne o. s. v."

"Jeg har faaet en Slags Interesse for den Pige", sagde Bernhard, „blot af de saa Bidrag, man har givet mig til hendes naturhistoriske Construction. Det er et ret smukt Exemplar af den schilleriske Qvindeklasse. Jeg har intet Andet at udsætte paa hende, end at der flyder lidt vel meget mandligt Blod i hendes Arter. Det er at betragte Sagen med et altfor prosaisk Blik, naar man vil indbilde sig ved den blotte mechaniske Juxtaposition at kunne forklare hendes Foredrags Beskaffenhed. Nu, da jeg begynder at fatte hendes zoologiske Betydning, og at kunne anvi-
se hende sin Plads i Dyrerækken, indseer jeg klart den indre Nød-
vendighed, som frembringer hendes høitidelige Taler; thi Ordet avles ligesaa nødvendigt af Menneskets organiske Grundform, som Farverne paa Fuglens Fjær. En uberegnet mundtlig Ytring lægger det indre Væsen mere tydelig for Dagen end Handlingen, der gjerne forudsætter meer Overlæg og Forsæt. Det ædle Udtryk, der blomstrer paa en fintbygget Qvindes Læbe, der efter et Slags indre Lov forskyder alle platte Forestillinger, og usforsættlig vælger alle Sprogets meest ætheriske Lyde, kan ei blot tilskrives hendes Omgivelse, men fødes ligesaa nødvendig af det spæde Livs Grund-

hjerne, som det lette Rosenkær paa hendes Kinder. Ikke blot fordi Matrosen er opdraget imellem Tjæretønder og Tongværk, henter han sine Vignelser fra den physiske-drøie Verden; men fordi hans djarve Nervesystem ei lader ham finde Tilfredsstillelse ved det finere Foredrag med sine Solotyper. Der behøver kun at finde meget faa ydre Betingelser Sted, for at en Kvinde med en schillerisk Natur kan danne sig en Kreds af ophøiede moraliske Tanker. Et Instinct vil bringe hende til overalt at drage den Næring til sig, som hun behøver. Enhver flygtig Uttring, ethvert prentet Blad, hun dreier om sine Krøller, vil berige Tallet af de Tanker, som bedst kunne assimilere sig med hendes Natur, og der behøves blot et let Stød udenfra, for at den schilleriske Udrif kan komme til at strømme fra hendes Læber."

"Det veed vi Altsammen", sagde Bertel jærgerlig. "Det er omtrent det Samme, som gamle Horats siger med det uphilosophiske Vers: *Sincerum est nisi vas, quodcunque infundis aescit.*"

Bernhard blev ved: "Paa samme Maade nøder Bertels platte Tankemaade ham til at oversætte hver Sætning, han hører, i sin Spekhøkerstil, inden han kan faae den i sit Hoved. Han troer at borttage Formen og give Tanken i Stedet, da han dog blot gjengiver den under en anden, just ikke mere tiltrækkende Form. Det gaaer ham som Grønlænderen, der ei kan faae sin Føde ned, uden at den først er sølet i Tran."

"Og din philosophiske Natur", svarede Bertel, "løfter dig bestandig op til det overmenneskelige Trin, hvorfra du seer Alt som lige godt og lige stort. Imidlertid bliver du dog noget stødt, naar en plat Natur kommer dig noget tværs for Livet, og dumper ned i hans lavere Verden for at bæres med ham. Men den Fugl ville vi nu lade flyve. Jeg maa til at holde lidt nærmere Hørhør over vor Ven Frits. — Siig mig nu paa

Ære og Samvittighed, var det dit ramme Alvor, saaledes uden Omstændigheder at ende dit unge Liv i Gbletræet?"

Frits, som ved Nydelsen af adskillige Glas Theevandspunsch havde mistet al Gave til at forstille sig, gav til Svar: „Siden I da endelig ville have mig aldeles aflædt, kommer jeg vel til at træde reent ud af min romantiske Glorie for at aflægge den ydmyge Bekjendelse, at jeg rigtig nok blev lidt underlig tilmode, da jeg stod lige ved Dødsens Dørtrin. Det var dog egentlig for at give Marie til Straf for sin Grumhed ret et sjælerytende Syn, at jeg gjorde det tunge Skridt. Men nu stod det mig bestandig for Hovedet, at min uforgjængelige Deel ved min Afgang fra dette Timelige maaskee blev forflyttet til saa fjerne Regioner, at jeg hverken kunde høre eller see noget til den Opfigt, som jeg ved min fortvivlede Beslutning især havde tilsigtet. Jeg følte mig virkelig fristet til at indlade mig i en Forstaaelse med Gaardskarlen, for at han kunde opholde sig i Nærheden, og til betimelig Tid og Stund udfrie mig af Belials Reeb, der snart skulde omsnoe mig. Men det forekom mig dog at være en altfor prosaisk Udvei. Jeg styrkede da mit Sind ved den trøstelige Udsigt, at Licentiaten igjen kunde komme saameget paa Benene, at han kunde tage mig ned igjen. Noget vovede jeg jo vist nok; men min ulykkelige Elsker-Ære tillod mig slet ikke, reent at træde tilbage. Jeg hængte mig jo heller ikke i nogen arabisk Orken, men temmelig nær ved Huus og Folk, og for at man strax kunde have Redningsanstalter ved Haanden, havde jeg ladet min Guldkniv falde paa Jorden ved Roden af Træet."

„O, din Staffel," sagde Bertel, idet han strøg ham under Hagen; „du har ret været stedt i en svar Rød. Bederqvæg det qvalomspændte Bryst med en Slurk Punsch endnu, og bekjend saa frit uden al falsk Undseelse, at du efter disse tre Dages Lidelser gandske har forvundet al din Harme."

„Med Skam at tale om," svarede Frits, „befinder jeg mig

nu ret vel. Den ubarmhjertige Præken har overbeviist mig om, at jeg egentlig tilbød et blidere Billede, skabt af min egen Phantasie, til hvilket den strenge Jomfru slet ikke svarede."

"Nu maa du ogsaa helligen love," svarede Bertel til, "at du ei oftere vil hænge dig. At man gjør det engang i Overdødsel, kan tilgives, men at lade det blive til en Bane, lader sig ei undskylde."

"Nei," svarede Frits, "herefter vil jeg uden al Opsætighed lade Tidens Hjul gaae den Gang, de vil."

"Det er overmaade smukt og søieligt gjort af dig," sagde Bertel. "Hvilket Huus vilde der ikke ligge, hvis du ret alvorlig tog dig af Tingenes Regjering. — Nu fortsætter du vel igjen din afbrudte Vandring til den aldrig seete Skjønne paa Ravnshøj?"

"Ja," svarede Frits, "al min Gjenvordighed i Møllekroen var kun en velfortjent Straf, fordi jeg over den nærværende Middelmaadighed forglemte den fjerne Herlighed. Jeg forekommer mig undertiden at ligne den meget udholdende Konge fra Ithaca, som paa Reisen til sin Penelope fordrev et Aar med Afrodites gyldne Gjerninger hos Circe, den smukt syngende Nymfe; ja han skulde have forblevet der længer, hvis ei hans Følgesvende havde formanet ham til, ei at glemme, at begive sig hjem til sit kjære Fædreland og det høitækkede Huus."

Tordenskyerne trak meer og meer sammen over deres Hoveder. De hvide Sofugle fløj snart med ængsteligt Skrig omkring mellem Lynglintene, snart plumpede de paa Hovedet ned i den oprørte Sø. Frits satte Baldhornet for sin Mund og blæste sit eget Requiem endnu engang for Selskabet. Derpaa begav man sig ind under Valentins Tag, hvor man fandt en behagelig Sikkerhed for Regn og Uveir.

Tredie Capitel.

Andejagten.

Frits havde paa ny begivet sig til Møllekroen, for at finde sig ved den aarlige Andejagt. Mølleren havde meget rigtigheden sluttet, at en Videnskab, til hvilken Grunden i saa Dage var lagt, i en kort Tid igjen vilde fortage sig. Derfor havde han maget det saaledes, at denne Jagt, der af ham selv og hans vaabendygtige Naboer ansaaes for en stor Høitid, var blevet udsat i saa Dage. Han ønskede nemlig, at hans kjære Lærling med fuldkommen beroliget Sind skulde tage Deel i denne Jægerfest.

Da Frits altsaa Aftenen før Andejagten skred over Kroens Dørtrin, blev han modtaget med aabne Arme. Alle Gaardens Beboere, lige fra Bærten selv til Drengen Peiter og den trivelige Budelhyalp, yttrede deres Henrykkelse over hans Komme. Det var en taus Overeenskomst, at det ubehagelige Optrin, der havde foranlediget Fritses Afreise, skulde være bragt i en fuldkommen Glemsel. Marie begreb af hans friske Miner, at den Fortvivlelse, som hun heller aldrig havde anseet for meget grundig, aldeles havde lagt sig. Mellem Frits og hende var der let et fuldkommen trangløst Forhold tilveiebragt. Møllerkonen blev nu ogsaa befriet fra den Skræk, som i adskillige Nætter havde paadraget hende urolige Drømme. Hun hviskede til sin Datter, at hun ved Fritses næste Regning maatte huske vel paa de nye Binduesruder, som hun under Husets almindelige Forvirring reent havde glemt at føre til Bogs. Blot med Licentiaten var Frits ikke i Stand til at omgaaes paa den forrige Fod. Af Mariæ Opførsel, da de begge bleve behandlede som Patienter, og endeel andre Omstændigheder, havde han bemærket det Fortrin, hun øiensynligen gav denne Husets ældre Gæst. Han satte sig selv høit over sin formeentlige Medbeiler, og det var ham en utaalelig

forestilling, at have maattet vige for en Mand, som han havde saa ringe Tanker om.

Vicentiaten sad i Skumringen paa sit Kammer, og bestræbte sig for at bibringe Peiter Begyndelsesgrundene til Indenadslæsning. Han strog med sin flade Haand over Drengens glatkæmmede hoved, idet han afbrød Underviisningen med det Spørgsmaal:

„Elskværdige, rare, fortræffelige Peiter! elsker du din gamle taabelige Lærer?“

„Ja,“ svarede Drengen.

„Holder du ikke ret meget af mig,“ blev Vicentiaten ved.

„Jo,“ sagde Peiter hurtig, idet han skred videre med sin Begyndelse, for jo før jo heller at komme til Enden af Lægen.

„Du lyver Dreng,“ sagde Vicentiaten; „du har ingen Agtelse for mig.“

Drengen sagde: „Jo, — K—a—t, Kat.“

„Du anseer mig for et Tøsehoved,“ vedblev Vicentiaten.

„Du har mig til Bedste, fordi jeg er beladt med denne Klumpfod. Du slette Dreng! Men en Unge som du skal ikke foragte din Lærer, fordi han er vanskabt. Herefter skal jeg gribe til kraftige Midler for at sætte mig i Respekt hos dig, forstaaer du mig, Anegt?“

Under denne Tiltale rustede han sin Læringsdygtig i Dreklappen. Drengen gav et gennemtrængende Skrig fra sig og flygtede med Haanden for Dret hen i en Krog af Stuen. Ved Skriget ilede Marie til og raabte ved Indgangen:

„Gjør du dig uartig, Peiter! Kom strax hen og kys Manden paa Haanden og bed om Forladelse.“

Hun greb sin Broder i Armen, for at slæbe ham hen til Vicentiaten. Men Peiter, som levende følte sin Lærers Uretfærdighed imod ham, brugte baade Hænder og Fødder til sit Forsvar, idet han med den største Halsstarrighed satte sig imod enhver Slags Afvigelse.

„Slip ham, Zomfru,“ sagde den nedslagne Vicentiat. „Jeg har i et Anfald af ondt Lune gjort ham Uret. — Søde Peiter, vær ikke vred paa mig for den tyranniske Medfart, du har udstaaet. Lad mig blæse paa dit Øre. Der har du et Stykke Sukker, lad saa det være glemt. Kom og kys mig, min Dreng! Jeg er ulykkelig; thi nu veed jeg, du hader mig din hele Levetid.“ Med disse Ord, som ledsagedes af en Taarestrøm, trak han det modstræbende Barn op til sig.

Men Peiter fordoblede naturligviis sin Skraalen, og med det Raab: „Du er en slem En, du stikker mig med dit Skjæg“ — tog han, forfulgt af sin Søster Marie, Flugten ud af Vicentiatens Kammer.

Frits, som igjennem den aabnede Dør havde seet Vicentiatens bagvendte Forhold, sagde til Marie: „Den sjollede Pedant for-dærver aldeles Drengen. Lad for Alting ikke Deres Broder have noget at skaffe med et Menneſte, der er saa aldeles ustkiftet til at omgaaes Børn.“

Marie svarede: „Jeg beder Dem, aldrig at tage den egenſindige Dreng i Forsvar. Sæt endogsaa, Herren i sin Overilelse har været for streng imod ham; skal da sliĝ en Puk strax have Lov til at yttre saadan Stivſindighed mod en Mand, der daglig viser Godhed imod ham.“

„I Peiters Sted,“ sagde Frits fornærmet, „vilde jeg betakke mig for en saadan Godhed, som altid udsatte mig for Tab af Øren og Næse. Han har saa liden Færdighed i sine lange Lemmers Afbenyttelse, at han vist engang ved et mislykket Kjørtegn vrider en Arm af Led paa den stakkels Peiter. Om det saa er Hvalpen Caro, saa stikker den Halen mellem sine Bagbeen og løber tudende bort, naar den seer sin lærde Ben i ti Skridts Afstand. Den føler sig ilde tjent med hans kjæle Nærmen, da dens Tæer gjerne maae forsøge Bægten af hans Elefantfødder.“

Marie værdigede ham intet Svar paa hans kaade Bemærk-

ninger, men førte Rønningsmanden atter ind til den forladte Hibel.

Frits kunde om Natten neppe sove for den urolige Længsel, hvormed han saae den næste Dags Høitidelighed imøde. Saasnart Daglysningen begyndte, stod han op og gjorde sine Jagtredskaber i Stand. Derpaa gik han ud i Haven og ventede med Utaalmodighed paa, at hans Bært skulde rejse sig af Sengen. De første Svaler, der forlode deres Rattero, maatte tjene til Maalet for hans Prøvestud, og da det lykkedes ham at fæsse to til tre af disse under deres regellose Flugt, haabede han, med sit firkte Haandelag at indlægge sig stor Ære ved de betydeligere Stud paa den større Jagt.

Licentiaten, som var vækket ved Flintestuddene, viste sig i et aabent Bindue, der stodte ud til Haven.

„De har ikke saaet megen Søvn inat,“ sagde han til Frits.

„Ikke synderlig,“ gav denne til Svar.

„Jeg ikke heller,“ vedblev Licentiaten.

„Hvad har da ligget Dem paa Hjertet,“ spurgte Frits.

„Jeg har,“ fik han til Svar, „den halve Nat grundet paa det Bærk, De veed, jeg har under Hænder.“

„Og jeg,“ sagde Frits, „har før Dag plaffet med min Flint. See her er tre Svaler, som jeg allerede har truffet. Hvor mange Tanker har De fiskeet til Deres Bog?“

„Jeg har,“ tog Licentiaten Ordet, „beskæftiget mig med endeel forberedende Betragtninger over det skriftlige Foredrag Båsen. Jeg kan med soleklare Beviser godtgjøre Dem, at man aldeles ikke kan fremstille nogen Mening i Ord og Sætninger. Inden man beviser mig Muligheden deraf, kan jeg slet ikke stride til Bærket.“

„Ej, ej!“ sagde Frits; „hvis mit mundtlige Foredrag ikke tilfredsstiller Dem, saa behag blot at række mig et Stykke Papir,

og jeg skal strax overbevise Dem om, at Kunsten er ikke saa svær, som De troer."

"Ja," svarede Licentiaten, „jeg har jo vist nok før seet Tanker udførte paa Papir; men siden jeg er kommet til tydeligen at indsee den Modsigelse, der ligger i et saadant Foretagende, føler jeg mig gandske sat ud af Stand til at skabe nogen skriftlig Sætning. Men uagtet Erfaringen utallige Gange har viist, at det dog lader sig gjøre, pincer jeg mig selv for at løse den uforklarlige Gaade, hvorledes man kan tænke, tale eller skrive. Seer De, min Ven! En Bevægelse forudsætter en Retning. Forstanden kan ei skride frem uden at bevæge sig i en vis Linie, men inden den følger denne Linie, maa den jo i Forveien have tænkt sig den. Altsaa har man jo bestandig tænkt enhver Tanke, førend man tænker den. Enhver Tanke, der synes at være Minutets Bærk, forudsætter jo saaledes en Evighed. Det kunde gjøre mig næsten forrykt. Hvorledes kan da nogen Tanke fødes, da den altid maa have været til, før den bliver til. Naar De skriver en Periode, maa De jo have Perioden i Hovedet, førend De skriver den. Men førend De fik den i Hovedet, maa De jo have tænkt Dem den; hvoraf kunde man ellers vide, der kunde tilveiebringes en Periode? Og førend De tænkte Dem den, maa De jo have forestillet Dem den; hvorledes kunde De ellers være faldet paa at tænke Dem den? Saaledes gaaer det frem i det Uendelige, og denne Uendelighed begrændses af et Dieblif."

"Men for Bøkker," sagde Frits ligegyldig; „netop idet De beviser, at Tankerne ei kunne bevæge sig, skride Deres egne jo ret frist fremad."

"Det er jo netop Knuden," gav Licentiaten ham til Svar. „Derved forsøges jo det store Virvar, som ingen Dødelig nogen- sinde kan oprede. Indsigtten af Tankens Umulighed indeholder selv en Umulighed, og Erkjendelsen heraf frembringer paa ny en uforklarlig Modsigelse."

Frits gav kun lidet Agt paa dette Svar. Han havde faaet Die paa en Skade, der usorgtigviis havde nedsladt sig i en af de nærtstaaende Trætoppe, hvor den med vippende Stjert og skraldende Tungeslag hoppede mellem Grenene. Med sin hele Opmærksomhed henvendt paa den, havde han grebet med Tommelfingeren om Hanen paa sin Flint, da Vicentiaten i det Samme bankede sig med knyttet Næve paa Banden, og skreg:

„Nu, mit Hoved! jeg bliver gandske svimmel.“

Bed denne Lyd blev Fuglen advaret, og frelst sit Liv ved en betimelig Flugt. Frits satte fortrædelig sit Gevær ned ved Foden, og vilde til at give sin Harmes Luft i Ord.

I det Samme hørte han Mølleren i sin Gaard blæse paa Jagthornet. Dette Signal besvaredes af et andet fjernere Horn, hvis Toner dæmpedes af den tætte Skov. Frits, som allerede længe havde været fuldrustet, fulgte strax Musikens Indbydelse. Stedets dobbelte Port stod paa viid Gavl, og en Skare Jægere til Hest og til Fods holdt deres Indtog paa den larmende Steenbro. Forskjelligheden af deres Oppakning bidrog især til at give det hele Tog et broget Udseende. Nu saae man en pyntet ung Herre, som paa Skulderen bar en let parisisk Flint, hvis Pibe var blaatanløbet og besat med Guldstaad. Snart saae man en bedaget Skytte med et Hampereeb om Livet og et halvklædet Gevær, der havde gammelt Jerns uanseelige Farve, men hvis tyndslidte Munding var Borgen for, at dets Eier maatte have grundigt Bekjendtskab med dets Egenskaber. En før Forpagter, med en Rabuds af Ratteskind og en rødternet Halsklud, blev baaret frem af sin bomstærke Kjørehoppe. Skydetasken, der hang over hans venstre Skulder, var forfærdiget af en Pudels trolhaarede Skind, og hans vægtige Flint var forsynet med et dobbelt Løb. Derefter kom en adelig Godseier i en fin, blaa Spencer, paa en stumphalet Hingst. Hans eneste Byrde var den smidige Ridepidst; thi ved Siden red hans Tjener, bebyrdet med

hans Jagtredskaber. Denne førte, foruden Jagtkniven med et Skæft af Hjortetak, en Flint, der havde tilhørt Slægtens Stamme-fader. Mahogniskæftet var riigt udskåret med Billeder og indlagt med Ruder af Berlemoer. Hift blev en Jagthund ført i et Reeb, her gik to sammenkoblede og slæbte med forenede Kræfter deres Træklods afsted. Endnu flere løb uden Baand og Tvang omkring i Menneſtevrømmelen.

Efterat det talrige Selskab, som til Hest og til Fods opfyldte hele Gaardepladsen, havde nydt den Frokost, der bedst passede til deres forskjellige Raar og Trang, skyndte man sig atter ud af Porten til den Sø, paa hvilken Jagten skulde holdes. Rundt omkring ved Bredden var den hele Sø besat med Siv og Moserør, som vorede paa et upaalideligt Grundlag. En letfodet Karl kunde til Rod løbe hen over den tynde Skorpe, men for en staaende var der ei noget sikkert Fodfæste. Gjennem denne høie Planteskov havde Mølleren ladet hugge flere Gange, som alle vare saaledes belagte med Fjæle, at een Jæger uden Fare kunde stilles paa Post i hver Nabning. Da Enhver havde faaet sin Plads anviist, tilkjendegav Mølleren ved et Skud med sin Rustedonner, at Jagten kunde tage sin Begyndelse. Midt paa Søen roede sex til syv Joller, vel bemandede med de meest udsøgte Skytter. Mølleren anførte Flaaden, og havde sin Yndling Brits i Baaden hos sig. En talrig Andeslok, som ved de første Skud var bortskræmmet fra sine Skjulesteder, drog med forvirret Skrig gjennem Luften. Naar den styrede midt over Søen, forfulgtes den med en Hagelregn fra Baadene; naar den flyede til Søens Grændser, blev den tilbagekøyst ved Skud fra de mellem Rørene skjulte Jægere. Der gaves en saa uafbrudt Leilighed til Skud, at adskillige Flinten ofte paa eengang løsnedes, og bestandig det ene Knald fulgte uden Ophold paa det andet. Alle Hunde havde fuldt op at bestille med at hente de dræbte Fugle. Snart saae man i det aabne Vand blot Hovedet af en svømmende Høns-

hund, som i sin Glab holdt en And, der forgjæves baskede Vandet med sine Bingeslag; snart hørte man en anden give Hals, medens den med Rød arbejdede sig igjennem Dyndet og de raslende Rør. En tredie fik neppe saameget Pusterum, at den et Dieblig kunde betræde Landjorden, før at ryste Vandet af sin Pels og sine hængende Orelapper. Den blaalige Røg, som i den blikstille Luft ikke bortveiredes af nogen Vind, stod som et Loft af Skyer over den hele Sø.

Frits var i det hele Selskab den allerufortrødneste Skytte. Hans Efterstræbelse indskrænkedes ikke til Andeflokken, men enhver bevinget Skabning, der kom ham paa Skudvidde nær, var vis paa, i ham at finde sin Banemand. Han tog ei som sine Ledsagere Hensyn til Dyrenes Brugbarhed for Kjøkken og Skorsteen, men selv de store Maager faldt i stor Mængde for hans Haand. Til en Forandring forlod han efter nogle Timers Forløb sin Baad, før at stroife imellem Rørene. Paa denne Vandring begav han sig hen til den lærde Licentiat, som han af Skalkagtighed havde forledet til at følge Toget. Denne havde faaet sin Plads anvist paa en af de Beie, der var banet gjennem Rørene, hvor han, fordybet i Tanker og lænet til sit Gevær, stirrede ud paa Søen uden at lægge Mærke til, at en forvildet And med sine korte Bingeslag tidt drog lige forbi hans Linie. Frits nærmede sig til ham, og satte ved sine Trin den bevægelige Grund i en saadan Rystelse, at Licentiaten knap var i Stand til at holde Ligevægten paa det gængende Bræt. En Svaneunge, der endnu var bedækket med de graaafarvede, lodne Duun, kom i det Samme seilende forbi, og standsede gandske raadvild foran Indgangen til Licentiatens Baghold.

„Skyd,“ raabte Frits, „saa kan De bringe noget Bildt hjem til Jomfru Marie.“

Løgen trak med bortvendt Ansigt paa Stillepinden, men Arudtet brændte for, uden at noget Skud fulgte paa. „Seer

De nu," begyndte han derpaa til Frits, „hvoreledes en uheldig Skjebne forfølger mig, hvergang jeg vover mig ud i det bevægede Liv? Da De nærmede Dem, var jeg just i Begreb med at drøfte den almindelige Sætning, at Skaberen aldeles har negtet visse Folk ethvert Anlæg til at virke paa Materien. Hvad mig selv angaaer, da veed jeg nu bestemt, at Grunden til det mislige Udsald, der almindeligviis følger paa mine Foretagender i den synlige Verden, ikke skriver sig fra nogen Udygtighed hos mig, men fra en ugunstig Dæmon, der forfølger mig. Naar jeg lægger Krudt paa Panden, spænder Hanen og trykker løs, da har jeg gjort, hvad der staaer til mig, — Diis permitto cætera. Det har jeg nu tre og thyve Gange gjort, uden at see de forønskede Følger deraf. Fremgangsmaaden er saa simpel, at umulig noget Misgreb her kan finde Sted. Til Overflod har Forpagteren, som staaer paa Post her tæt ved, givet mig en grundig Underretning om den hele Mechanisme. Og dog har jeg tidt seet, at en Anden, ved at betjene sig af de samme Forholdsregler, altid bringer et Skud tilveie. Men jeg er sødt under en saa ulykke- lig Stjerne, at der Intet bliver af, naar disse Handlinger foretages af mig. Selv Forpagteren, hvem jeg agter som en Mand, der besidder dyb Indsigt i Behandlingen af Livets ydre Phænomener, har ikke kunnet bringe det til at løse nærværende Problem. Nu seer De selv, at jeg nødsages til at begrave mig i mit eensomme Kammer, for ikke mere at tjene min onde Genius til Spot. Det følger af sig selv, at jeg som en Mand, der meest har siddet paa Studerekammeret, ikke formaaer uden Skræk at affyre mit Gevær. Tænk Dem nu, hvad jeg har maattet udstaae, da jeg tre og thyve Gange har gjort Bold paa min Natur, for ret at familiarisere mig med Livets Rædselsscener. Tænk Dem min uendelige Smerte, da jeg tre og thyve Gange har gaaet over fra den meest overspændte Forsatning, hvori jeg ventede

Bøsefkraldet, til den nedspændte Sindstilstand, der fulgte paa, naar min Forventning opløstes i et fuldkomment Intet."

Frits fandt ikke noget Uforklarligt i dette Vanheld; thi han var selv Skyld deri. Han havde paataget sig at udruste Licentiaten til Jagten, men af Skadefryd givet ham et uladet Gevær. Da han nu saae dennes fortvivlede Tilstand, begyndte han dog at føle nogen Anger over sin Ondskab. Denne Følelse bragte ham til at nærme sig Licentiaten med usædvanlig Venlighed og Fortrolighed. I den Samtale, som nu foresaldt imellem dem, bragtes Frits hændelsesviis til at yttre, at Dagens Strabadser havde vaakt en pünlig Hunger og Tørst hos ham. Saasnart Licentiaten havde hørt denne Klage, fremdrog han strax et Papir med Brød og en Lommeflaske med Madeiraviin, og sagde:

"Her er en liden Hjertestyrkning, som Møllerens forekommende Datter har forsynet mig med. De gjør mig en Fornielse, hvis De vil vederqvæge Dem dermed. Jeg kan med mere Lethed end De være Sligt foruden. De er yngre end jeg, og føler altsaa stærkere de legemlige Fornødenheder. Desuden gjør Kummeren over min ulyksalige Skjebne, at jeg kun lidet mindes af nogen sandelig Trang."

Frits blev rørt og ydmyget over denne Godmodighed, som hans Samvittighed sagde ham, at han slet ikke fortjente. Han var nær ved, reent ud at tilstaae sit Skadefroe Bedrageri; men en liden Fortrydelse, der opstod hos ham, fordi Tomsruen ikke ligesaa vel havde seet hans Kommer tilgode som Licentiatens, hindrede denne Beslutning fra at komme til Modenhed. Han udsøgte sig da en affides Plads i Græsset, for der at nyde den fjerksomme Frokost. Ved at opvikle det Papir, der tjente til Omslag for Smørrebrødet, fandt han, at det var beskrevet med Licentiatens Haand. Med Forundring og Medlidenhed læste han her følgende Linie:

„Betragtninger over ulukkelig Skilsmisse mellem Sjæl og Legem.“

Frits læste videre og blev, uagtet sin Letsindighed, dybt berøget ved Licentiatens Skildring af sin egen Sindsfvagthed. Han sølte med Ydmygelse, at det var en følesløs Raadhed af ham, at drive Gjæk med en saa beklagelsesværdig Sygdom. I Følelsen heraf besluttede han usfortøvet at gjøre Licentiaten en oprigtig Afbigt. Da han med dette Forsæt begav sig hen til den Plads, hvor han havde forladt ham, saae han til sin store Forundring, at Posten var aldeles ledig. Han gennemstrøifede nogle Minuter de tilgrændsende Rør, uden at træffe paa nogen menneskelig Skikkelse. Endelig hørte han tæt ved sig nogle drøie Forbandelser i den brede sjællandste Mundart. Medens han saae sig om til alle Sider uden at opdage, hvor denne Røst kom fra, blev han saaledes tiltalt med Licentiatens Stemme:

„Ogsaa den Stræben, at give Stilen Belklang og Numerus, har sine store Vanskeligheder. Thi naar jeg ved Valget af Ord søger at gjøre Foredraget beqvemt for Udtalen, hvo er mig da Borgen for, at jeg ikke uforsætligten bruger mit eget mangelfulde Organ som Rettesnor. Da jeg mangler tre Fortænder, maa jeg tidt finde Knuder i Stilen, uagtet denne for en Læser med fuldstændige Taleredskaber kan flyde let og behagelig.“

Bed at følge Lyden og drage nogle Rør tilside, fik Frits omsider tæt ved sine Fødder Die paa Forpagterens Rabuds og Licentiatens blakkede Hattepuld. Begge Personer vare, eet Skridt fra hinanden, lige til Hagen sunkne ned i Dyndet.

„Kjære Venner!“ raabte han, „i hvilken Tilstand finder jeg Dem her?“

„God Dag, Kammerat,“ sagde Forpagteren. „Vær saa god, selv at tage min Rabuds af for Dem selv; for vi sidder her med Arme og Been i Klemme, som to Pattedøgn i et Svøb. Jo vi sidder rigtignok her i en kjen Maade, det maa De nok

fige to Gange. Den Alodsmajor der kom stakende med sine lange Been, af Forstrækkelse for en Skrubbtudse, og plumpede ned i Moradset. Min tossede Godhed løb saaledes af med mig ved dette Syn, at jeg vilde komme ham til Redning. Derfor sidder jeg nu til Straf omtrent i samme Maade, som han. De kan ikke forestille Dem, hvad jeg har udstaaet i den halve Time, vi har siddet her. Jeg kan fast ikke leve, naar jeg ikke af og til faaer mig en Priis Tobak; men det har været mig plat umuligt, at komme til Daasen i min Bestelomme. Og saa har jeg oveni købet havt den Urgælselse, at see det lærde Spektakkel sidde der og studere, som om han ret befandt sig i sit Es. Havde jeg endda havt en Karl, med hvem jeg kunde have slaaet en fornustig Pasiar af. Men her har jeg siddet og kjedet mig reent fordærvet. Det har ei engang været mig muligt, at kunne spytte ret af Hjertens Grund, da Belansthændighed forbød at spytte min Ulykkeskammerat i Ansigtet. Spring nu hen og hent os et Bræt, at vi jo før jo heller kan komme ud af Skarnet, men let først min Rabuds lidt, og riv mig dygtig i Hovedet over det venstre Ore; thi jeg føler just paa det Sted en bandsat Ålen og Krillen."

Idet Licentiaten paa det hidbragte Bræt kravlede frem af Moradset, sagde han til Grits: „Det er desuden en egen Sag at overveie, om en Periode skrider let afsted. Man gjennemlæser saa tidt et Stykke Sammenskrift for at erfare, om det klinger godt; man grunder paa, hvor megen Malm det taaler, uden at skride for tungt, hvorledes Ordenes Følge kan skride let over Læberne, uden just at have Udseende af at være beregnet for en tandløs Qvindes Mund. Det gaaer En som en Maler, der stirrer saalænge paa sit Værred, at alle Farver forsvinde for hans Blik. En fastbundet Rad af Ord, der staae paa Papiret, sætter man med Tanken i Bevægelse. Men i samme Moment maa Tanken med et roligt Overblik staae stille, for at iagttage Alan-

gen. Altsaa maa Tanken paa eensgang gaae fremad og blive paa Pletten."

Forpagteren, som i det Samme lykkelig var blevet bjerget, sagde til Vicentiaten: „Farvel Kammerat, og Tak for godt Selskab. Enten De nu med Been og Tanker skrider fremad eller staaer stille, saa gaaer jeg min Vej, og takker Gud, jeg slap saa vel den Gang.“ — Han stirrede ned i det Hul, hvorfra han var opsteget, og sagde: „Gilledød, hvor min Krop her optager en forsvarlig Plads! Jeg har aldrig før vidst, at min Person havde saamange Cubikalens Indhold. Det slaaer dog aldrig feil, at Afstøbningen er nøiagtig. Jeg kan sikkert stifte min Skrædder herud til dette mit Futteral, naar jeg skal have Maal til et Par nye Buxer.“

Et let Bindstød blæste for et Dieblig Røgen bort fra Søens Overflade og aabnede Udsigten til den modsatte Bred, hvor der stod en Høi, beklædt af Træer og forsynet med Bænke. Der opdagede Frits nogle pyntede Damer, som havde taget Plads blandt Tilskuerne. Paa Bognen nedenfor ved Søen sad en Rude med en sølvbræmmet Kjørtelkrave. Hestene, som ængstedes ved Flintenes idelige Knalden, holdt deres lette Jodder i bestandig Bevægelse, og Karlen bestræbte sig for at berolige dem, ved idelig at berøre deres Halse med sit lange Pidskestæft.

„Hvem er det anseelige Fruentimmer i den sorte Dragt,“ spurgte Frits Forpagteren.

„Det er Enken, som eier Godset Ravnshøi,“ gav denne til Svar.

„Den mindre Dame,“ vedblev Frits, „Pigen med Roser paa Hatten, som bestandig med dandsende Fjed gaaer omkring paa Terrassen, er formodentlig Fruens Datter?“

„Rigtig,“ svarede Forpagteren; „det er Frøken Sophie. Hun er noget ubetydelig af Vægt og en Smule vilter af Sindsbefæffenhed, det er sandt; men det er dog et iegodt, retskaffent

Qvindfolk. Var jeg saadan en kjon Karl som De, vilde jeg forsøge min Lykke der. De kan troe, hun har baade at ligge paa og sidde paa. Hun kan ogsaa gjøre nette Ting med sine Næver og er i alle Maader vel oplært. Det er Skade, Moderen sidder i uskiftet Bo; thi der staaer endeel betydelige Prioriteter i Godset. Men hvordan det gaaer, kan dog enhver Mand være vel tjent med Frøken Sophie, som sagt."

Idet Forpagteren havde fuldendt sin Skildring af Sophies Omstændigheder, lod et skingrende Hølla tværs over Søen, og Mølleren, fra hvem Raabet kom, vinkede med sin Haand ad Frits. Da Frits havde fulgt Vinket, fremstillede Mølleren sin Lærling for det nys ankomne Selskab med følgende Ord:

"Her skal Fruen og Frøkenen see en Karl, hvis Mage man skal reise langt efter. Han har idag gjort et Skud, som jeg aldrig glemmer. Vi havde hist i Baaden saa reent bortskudt alle vore Hagl, at Frits maatte lade sin Bøsse med en Kugle. Dermed sigtede han paa en Vandhøne, der lod sig see over de tre hundrede Skridt fra Baaden. Jeg raabte til ham, det var Narrestreger at skyde paa sligt et Maal; men i det Samme tryffede han løs, og Fuglen flød i sit Blod paa Søen."

"Ja det forstaaer sig," tog Forpagteren Ordet, "naar jeg vilde lade mit Gevær med et Sandskorn, og fyre mellem en Sværm af Myg, kunde det kanske træffe sig, at jeg skød Diet ud paa een af dem, men Slumpestud bliver dog altid Slumpestud."

Efter denne Bemærkning gif han sin Bei. Men Frits, som imidlertid fortørnet havde ladt sit Gevær, skød ham Rabudsen af Hovedet, saaledes at den fløj langt bort i Græsset. Forpagteren vendte tilbage gandske hvid i Ansigtet, og sagde med rystende Stemme til Frits:

"Hør, veed Du hvad, Broerslil! Slige Friskyttespil høre ikke med til god Skik her i vort gamle Land. Her skyder man

ikke til Maals efter Mænd, for at vise Qvindfolk sine ridderlige Dyder. Jeg er en Mand, som ved min Arms Dygtighed ernærer sex Børnemunde. Mit Hoved er for godt til at være Skydeskive for en Dreng fra Kjøbenhavn. Gjorde jeg din Ret, skulde jeg lette dig en Alen fra Jorden og ryste dig, saa at dine Ryrnberger-Lemmer skulde gaae fra hinanden i Rimmingen. Forstaaer du Sjællandst?"

Under denne Tiltale lod han sin vægtige Næve falde saa drøit paa Fritses Skulder, at denne sank i Knæ derved. En stærk Rødme bedækkede Fritses Ansigt. Han ønskede sig dybt ned i Jorden af Skamfuldhed. Han, som nys, omgivet med en Slags Glorie, havde traadt for de fremmede Dameres Ansyn, følte sig nu blottet og undseelig som Adam, da han første Gang savnede Egenbladet. Han tog Forpagteren i Haanden og sagde:

„Jeg føler dybt, at jeg har uret, og beder Dem oprigtig om Forladelse. At jeg har handlet som en Dreng, det erkjender jeg selv; men jeg vil ikke høre det meer af Deres Mund. Hvis De blot med eet Ord endnu fortsætter det begyndte Sprog til mig, da sætter jeg min Salighed i Pant paa, at jeg skyder nok engang, ikke paa Deres Rabuds, men paa Deres Pandebrast.“ — Idet han sagde dette, rev han et ladt Gevær ud af Møllerens Haand.

„Godt derfra, Søn!“ sagde Mølleren. „Rast derfra! — Forlanger du nu meer, gamle hidtige Krabat, saa har du med To at skaffe. Gud frie os fra, at der ikke skulde gjøres andet end kloge Ting i Verden, da var det snart forbi med Livets Lystighed. Ungdom og Galleskab maa have sin Gang, om der ogsaa nu og da skulde gaae en Forpagter i Løbet.“

„Lad det nu være godt da,“ sagde Forpagteren. „Profesoren er vel saa god at skjenke mig et Glas Vin oven paa den Forfrækkelse.“

„Neget gjerne,” sagde hun, „jeg skjenker to, men paa det Bilskaar, at De klinker til Forlig med den unge Mand.”

„Af Hjertens Grund,” sagde Forpagteren, „naar Froken Sophie forlanger det, drikker jeg Dus med Rakkerens Dreng.”

I begge sine sneehvide Hænder bragte Sophie to fyldte Glas. De tvende Modstandere stødte Rand mod Rand, tomte Binen og omfavnede hinanden.

„See, nu er Alting godt, begyndte Mølleren; men jeg har idag slet ikke kjendt vores skikkelige Forpagter igjen, der førte saa skarp en Tale for en ringe Spøgs Skyld. Da lover jeg min Søn Frits, han har samme Sind, som jeg altid har havt, baade her og andensteds. Naar jeg har forseet mig mod Rogen, da har jeg villig givet ham al den Fyldestgjørelse, han forlangte. Men jeg har aldrig kunnet finde mig i, at Rogen har kastet mig sine Trumfer i Næsen, fordi han var i Forhaanden. Vi ere Alle Menneſter. Den Ene skal ikke bryste sig med højrøstet Tale, for at gjenne den Anden ind i et Musehul. Thi al vor Storhed er i Grunden kun Bind og Veir.”

„Blodet kommer let i Røg,” sagde Forpagteren, „naar man seer sit Liv sat paa Spil.”

Der har vi det, svarede Mølleren! det gaaer altid saaledes med Hjemfødninger. Du har været vant til at sidde bestandig hjemme for din Bordende og have Forordet, derfor kan du ikke venne dig til at see Verden med Andres Bine. Fra det Stade betragter du det som en stor Begivenhed i Landet, om du fik et Skud i Hovedet i Stedet for i Rabudsen; men i Grunden gjorde det dog grumme liden Forandring i Verdens Gang, om der var en Forpagter meer eller mindre.”

Efterat Tvisten var bilagt, blandede Mølleren og Forpagteren sig atter mellem de Tagende, men Frits ansaae det for en bedre Tidsfordriv at underholde sig med Damerne paa Terrassen. Fruen sagde til ham:

„De forekommer mig at drive Deres Lidenſkab for Jagten altfor vidt, da de endogsaa har anrettet et grusomt Nederlag paa Dyr, hvis Død hverken er dem ſelv eller nogen Anden til Nytte.“

„O,“ ſagde Frits, „man nedværdiger den frie Kunſt for dybt, naar man vil gjøre Jægeren til en Tjener for Koffepigen. Hvis De anſeer det for tilladeligt, at dræbe Dyr for at ſætte dem paa Bordet, maa De dog tilſtaaе, det er mere forſvarligt, at føre Krig med Dyreriget blot for at øve ſin Aands og ſit Legems Kræfter. Den hurtige Fatning og Koldblodighed, ſom er en Jægers Hoveddyd, uddanner man ligesaa godt ved at forfølge de uſpiſelige Dyr, ſom dem, der bringes til Huuſholdningen. Desuden kommer jo Fuglenes prægtige Dragt ret tilſyne, naar de ſtyrte ned fra deres Flugt.“

„Det hjælper ikke,“ tog Sophie Ordet, „at De taler til Moder derom. Hun er ſaa god, at hun aldrig tillader, man gjør Dyr Fortræd. Da jeg var mindre, tillod hun mig ei engang at lege med vore Kattekillinger, fordi denne Befingren var ſkadelig for deres Helbred. Hun har i Grunden Ret. Jeg ſoler ogsaa, det er ſlemme gjort af mig, at jeg ſelv gjerne ſeer paa, at man ſkyder Fugle; men jeg kan ikke gjøre ved det. Det er dog rigtig tungt at være dydig, naar man ſkal være ſaa generet derved. De ſmukke Fjær komme forſt ret tilſyne, naar Fuglene falde ned fra deres Flugt. O! hvor det tager ſig herligt ud, naar en ret ſtor Maage ſynker ned igjennem Luften, og Solen ſkinner paa dens brede Vinger. Moder har ikke havt Ro for mig, førend jeg fik hende til at kjøre ned til Søen idag.“

„Og desuagtet,“ ſagde Fruen, „er min kjærefte Lyſtvandring ved Bredden af denne Sø. Men paa en ſaadan Dag taber jeg Nydelfen af den ſkønne Natur, naar jeg hvert Dieblif maa vende Blikket bort fra det ſtore Blodbad.“

Frits bemærkede: „Fra denne Banke har man i Sandhed ogsaa ret en ſmuk Udsigt tværs over Søen til de ſkovbevogtede

Batter. Jeg har idag havt saamange Ting i Hovedet, at jeg nu først bliver opmærksom derpaa. — Det fornøier vist ogsaa Dem, Frøken, at betragte saa smuk en Egn?"

"O ja," sagde hun; "lidt fornøier det mig jo rigtig nok; dog kan jeg just ikke sige, jeg nogenfinde bliver meget glad derover, saaledes som Moder og Marie. Jeg gider nok seet paa Træer og grønne Marker; men jeg vil dog tusinde Gange hellere paa Bal."

"Deri har du fuldkommen Ret," sagde Moderen; "jeg er lidt nok vred paa dig, fordi du er saa gandske sølesløs for Naturens Herlighed."

"Men deri gjør du dog virkelig stor Synd, bedste Moder!" sagde Sophie, idet hun omslyngede Fruen med begge sine Arme. "Hvad kan jeg gjøre for, at vor Herre har givet mig saaliden Forstand? Du vil dog vist ikke have, at jeg skal lyve og anstille mig henrykt."

Moderen drog sig lempelig ud af Datterens Favn, og sagde med en alvorlig Tone til hende: "Det klæder ikke godt, at du i Følsø Paasyn viser en saa barnagtig Kjæleneskab."

"Men, lille Moder," sagde Sophie, idet hun holdt Fruen for Munden, "du maa rigtig heller ikke saaledes altid rette paa mig i Fremmedes Paahør; man kunde jo let ansee mig for et Barn, især, da jeg er kun lidet-voksen af min Alder. Du maa ikke saaledes gjøre dig vred for ingen Ting; thi," svøiede hun halv sagte til, "det klæder dog heller ikke godt."

Bed sine paatrængende Kjært tegn aftrængte Sophie tilsidst sin Moder et Smil. Frits gik ned ad Terrassens snegledannede Trappetrin. Sophie, som blev det vaer, slap sin Moder og raabte:

"Hvor vil De hen saa hastig?"

Han svarede: "Jeg hører en Hønschund pusle hist henne mellem Rørene. Jeg maa hen at see, om den ikke har forstyrret en Tristrede, som jeg omtrent paa samme Sted har opdaget."

„D,” raabte hun igjen, „bi lidt og tag mig med; jeg holder saameget af Fuglereder.“ — I samme Minut ilede hun, uden at indhente Moderens Betænkning, bag efter Frits, og ankom i hans Selskab til det omtalte Sted, hvor Fritsreden fandtes aldeles ubeskadiget.

„Ak,” sagde Sophie, „det er da nogle snurrige smaa Æg! Tag Dem i Agt, rør ikke ved dem, saa forlader Moderen dem. De kunde ret gjøre mig en stor Tjeneste, hvis De vilde forære mig denne Rede. De reiser jo snart fra Eggen og har ingen Gavn af den. Jeg boer derimod saa nær herved, og kan af og til besøge den; derfor skal De ret have Tak, hvis det maa være min Rede. Siig ja, hører De!”

„Om jeg reiser snart fra Eggen, er et stort Spørgsmaal, men for det første kunne vi jo være halvt om Reden.”

„Lad det da være et Ord,” sagde hun, „skjøndt 5 Æg just ikke vel lade sig dele. Men vi kan endelig jo trække Straae om det ene. Dog, hvad hjælper det, jeg lægger slige Planer. Moder tillader mig vist aldrig, at tage Ungerne hjem.”

„Sophie!” skreg Moderen.

„Nu kommer vi strax, lille Moder!” — Derpaa vendte hun sig atter til Frits med det Spørgsmaal: „Siig mig i en Hast, om De gjør meget af at dandse?”

„D, det er min største Fornøielse.”

„Det var herligt,” svarede hun; „vi skal om et Par Dage have Bal i vort Huus. Jeg skal overtale Moder til at invitere Dem.

„D,” svarede Frits, „Gud velsigne Dem, brug endelig al Deres Overtalelsesevne, ellers kommer jeg, saa Gud! uindbudet, skjøndt jeg forudseer, jeg vil harme mig tildøde, hver Gang De dandser med en Anden.”

„Ja, saa bliv hellere borte,” svarede hun; „thi saalænge

Nogen byder mig op, kan De være vis paa, jeg sidder ingen Dands over."

"Den første Dands," sagde Frits ivrig, "maa De helligen love mig, De danser med mig".

"Det er et Ord," svarede hun, "den første og den tredie."

"Og den femte," føiede Frits hastig til.

"Nu bliver De ogsaa altfor begjerlig. Derom kan vi tale, naar Tiden kommer. Den Dag, den Sorg! Gud! hvor jeg glæder mig til det Bal! De kan troe, Tiden bliver os imellem lang. Undertiden forgaaer hele fjorten Dage, uden at vi see noget Menneske hos os."

"Hvad foretager De Dem da i deres Censomhed? De læser vel en heel Mængde Bøger?"

"O nei, jeg læser sjelden, uden hvad der bliver mig foresat. I de lange Vinterastener læser Moder gjerne høit for mig og Marie. Men det er gjerne noget dumt, alvorligt Løi. De kan troe, jeg har undertiden ondt med at holde mine Dine aabne, især naar der kommer Vers imellem. Dem beder jeg altid Moder springe forbi. Det er mig ret ubegribeligt, hvorledes fornuftige Folk, som have Lærdom nok til at give Bøger i Trykken, gide besattet sig med saadanne Narrestreger som Riim. Naar jeg ikke har noget Bedre at gjøre, har jeg nok Lyst til at læse muntre Bøger, især Komœdier, hvori der gjøres Nar af gamle Mænd."

"For at tale om noget Andet," sagde Frits; "Tiden vil falde mig forbistret lang i disse Dage, mens jeg gaaer og langes efter Ballet. Kunde De ikke formaae Deres Moder til at indbyde mig inden den Tid?"

"Nei, det vil falde vanskeligt; men De kan jo komme af Dem selv. De lader jo ikke til at være undseelig af Dem."

"Det bliver det fornuftigste; jeg kommer bestemt imorgen."

"O ja, gjør det."

„Sophie!!“ raabte Fruen igjen, „Sophie!! . . . hvor bliver du af?“

„Bedste Moder, nu er jeg jo paa Diebliffet hos dig,“ svarede Sophie i en noget uwillig Tone. — „Det er ret ubehageligt,“ sagde hun til Frits, „at vi nu strax skal kjøre bort; jeg træffer saa sjelden et Menneske, med hvem jeg kan faae en ret fornøftig Samtale.“ — Idet hun sagde dette, løb hun hurtig fra Frits, og da han med Flid fulgte langsomt efter, fik hun Tid til at tale to tre Minuter med sin Moder, inden han igjen stod hos dem paa Banken. I denne korte Mellemtid havde hun gjort saa god Brug af sin Beltalenhed, at Frits, da han igjen nærmede sig til dem, strax fik den forønskede Indbydelse. Der- efter hjalp han begge Damer op i deres Vogn, og Rudsken gav de utaalmelig stampe Heste Tømmen.

Da Vognen var forsvunden, ilede Frits paa ny hen til det Sted, hvor han tillige med Frøkenen fra Ravnshøj havde betragtet Triskreden. Med blussende Kinder og uroligt Puls-slag kastede han sig ned paa den affides Græsplet, og tilbagekaldte bestandig i sine Tanker ethvert Ord, der var kommet over hendes Læber. Ja, for ret med Liv og Kraft at tilegne sig Grindringen om de saa Minuter, han havde tilbragt i hendes Selskab, gjentog han endog saa høit for sig selv enhver af hendes Yttringer, idet han bestræbte sig for at efterligne hendes velflingende Røst. I denne Tidsfordriv blev han forstyrret ved et kraftigt Barsko! Dette Skrig kom fra Forpagteren, der red foran den hele Trop af de hjemdragende Jægere. Han vendte sig til den efterfølgende Flok og raabte:

„Holdt! ellers ride vi den kjøbenhavnske Herre ned. Han ligger, Gud hjælpe mig, her i Græsset og smaasnaffer med sig selv. — Hvordan er det fat, Broerlille? Jinder De Dem besværet af Bugvrid, siden De klager Dem saa gudsjammerligt? — De ligger jo her og piber som en Muus i Barselenød. Hvorledes har De med Gæt lagt Dem til et saa spinkelt Måle?“

Frits reiste sig og ilede hen til Licentiaten, som, udmattet af Dagens Møisommelighed, slæbte sig langsomt efter det hele Tog. Frits greb ham om Livet og trykkede ham af alle Livsens Kræfter op til sit Bryst.

„Far i Nag“, raabte Licentiaten, hvis Lemmer ved de voldsomme Kjærtegn kom i stor Confusion, „far i Nag, gode Ven! De sætter mig i en Slags Forlegenhed ved Deres sangviniske Benskabsyttninger. Jeg besidder ikke Smidighed nok til at gjengjælde Deres Høflighed paa saa haandgribelig en Maade. Naturen har negtet mig en saadan Lethed i Legemets Behandling. Desuden seer De selv, jeg har endeel Sager at bære paa, og besidder altsaa langt fra nogen fuldstændig Raadighed over mine Lemmer. Skal jeg besvare Deres Omarmelse, maa De deels give mig tilbørlig Betænkningstid, deels skaffe mig sat paa en Tjener, der imens kan overtage mit Gevær.“ — Idelig afbrudt ved Fritses heftige Favntag fik han med Rød og neppe sin Undskyldning fremført.

Den begejstrede Ungersvend sagde til ham: „Fortræffelige Licentiat! Vær ikke vred paa mig, fordi jeg af en Skadesryd, som jeg ret af Hjertet fortryder, gav Dem en uladet Flint med paa Jagten. Jeg føler mig i dette Minut saa usigelig lykkelig, at jeg vil holde Benskab med den hele Verden, fra Øst til Vest, fra Pol til Pol, fra Alt til Intet og fra Sol til Sol. Ingen paa Jordens Overflade maa bære Nag til mig. Jeg vil slutte Stilstand med Møllerens Hankat, som hver Dag river min Ven Peiter i Ansigtet, og som er det vederstyggeligste Væst, der gaaer paa fire Been. Herlige, grundlærde, godmodige Mand! giv mig Deres Haand til Forlig. Hy! det var i Grunden blot en lav Misundelse, der drev mig til at spille Dem det slemme Puds. Det var en halv ubevidst Harm over, at De stod i Veien for min Kjærlighed til Jomfru Marie. Al saadan lumpen Sindsbewægelse forsvinder nu reent af mit Bryst. Naar De gifter Dem,

vil jeg dandse syv Jomfruer trætte paa deres Bryllupsdag. Jeg vil blæse saa skjønt paa mit Horn, at de meest brostfældige Been ufrivillig skulle dandse Hopsa."

"Stop", sagde Licentiaten, "stop et Dieblif; De bedøver mig aldeles ved Deres halstyrlige Vociferation. Jeg søger forgjæves at finde nogen Tanketraad, Nexus og logisk Sammenhæng i denne strygende Strøm af Ord. Giv mig lidt Betænkningstid. — See! see! Ved Deres Tale kommer jeg til Kundskab om endeel Facta, Kjendsgjerninger, vilde jeg sige, som før have været mig aldeles ubekjendte. Altsaa, De har følt Kjærlighed for Jomfru Marie? Ei! ei! Den Omstændighed staaer da formodentlig i Forbindelse med Deres attenterede Selvmord? See, see! — Jeg tilbringer den største Deel af Dagen ved min Pult, og saaledes er det høist forklarligt, at endeel Tildragelser i Huset falde reent udenfor min Synskreds. Men mine psykologiske Grandfkninger sætte mig dog strax i Stand til at finde Traaden i de mig forelagte Begivenheder. Saaledes faldt det mig strax ind, at combinere Deres haabløse Kjærlighed med Hbletræet og Strikken. Dertil bringer man det kuns ved Studier."

"O", svarede Frits, "Mølleren har dog vist ikke lagt sig meget efter Philosophien, og han begreb dog strax Sammenhængen."

"Men", blev Licentiaten ved, "en anden Yttring af Dem synes at beroe paa en fuldkommen urigtig Forestilling, nemlig, at jeg skulde have stillet mig i Veien for Deres Kjærlighed."

"Den Fugl ville vi lade flyve", sagde Frits. "Jeg trænger ei ind i Nogens Lønkammer, skjøndt mit staaer aabent for Enhver. Nu er jeg altfor salig til at opholde mig ved Tanken om gammel Modgang."

"Deres Modgang", sagde Licentiaten, "synes i ubetimelig Tid at blive gammel. Men da De selv erklærer, at Afgangen til Deres Hemmeligheder staaer aaben for Enhver, anseer De mig

vel ei for paatrængende, naar jeg frit spørger Dem om Aarsagen til Deres pludselige Lykksalighed?"

Herpaa svarede Frits: „Kjære Licentiat! De har seet mig en Fjerdedeel af en Klokketime for[hippet paa at fortælle Dem det].“

[Her savnes et Blad, og Læseren maa saaledes selv forestille sig, hvorledes Licentiaten optog Fritses Fortrolighed, udenventvivl ikke uden Forbauselse over den Hurtighed, hvormed denne kunde gaae over fra een Forliebelse til en anden; vist nok har han ogsaa i denne Anledning meddeelt Frits sine vise Raad. Under Samtalen komme de dervaa tilbage til Møllekroen, og hermed sluttet Capitelet. Lacunen har endvidere indeholdt Begyndelsen til det

Fjerde Capitel.

Ravnshoi.

Dagen efter Andejagten tog Frits Afsted med Møllerens, hvorved Møllerkonen vel ikke har forglemmt, at føre ham de nye Vinduesruder til Regning, og tiltraadte sin Vandring til Ravnshoi, for efter Aftalen med Sophie at gæste Gaardens Frue. Det er at formode, at han ogsaa har vidst, at han her vilde træffe en gammel Kammerat, i Candidaten Jens Hansens Person. Denne er Huuslærer for Fruens yngre Børn, eller har været det for de ældre, og ligger nu og venter paa et Kald. Han har det forresten godt i sin nærværende Stilling, om han end turde finde Anledning til at beklage, at „de eviggode Pandekager ere gaaede overstyr.“ Hvad Fritses Bekjendtskab med denne Hansen angaaer, er det mindre sandsynligt, at dette skriver sig fra Skolen, da Hansen maa være dimitteret i det Mindste 4 til 5 Aar tidligere end Frits, end derfra, at de muligt ere Byes-

børn fra Jylland. Da nu Frits, svedig og støvet efter sin Fodvandring, ankommer paa Gaarden, spørger han først efter Candidaten, for hos ham at ordne sin Paaaklædning, inden han fremstiller sig for Hersekabet, og bliver altsaa henviist til hans Værelse. Han banker paa, triner ind, og finder sin Ben ivrigen bestjæftiget med at blanke sine Støvler. Hansen lader sig ikke forstyrre i sit Arbejde ved Fritses uventede Besøg; men efter et kort og tørt Velkommen gav han sig igjen til at bearbejde Støvlerne, i det han aandede paa dem af alle Kræfter.

„Det er mig ret kjært at see dig her hos mig“, sagde han. „Bær saa god og tag dig en Stol, og lad som du var hjemme. Fortryd ikke paa, jeg bliver ved mit Arbeid; du seer, jeg er endnu den Gamle. Jeg vil gjerne holde min Smule Fattigdom i god Stand. Naar man ikke holder sit Løi ret i fuldkommen Orden, saa har man ingen Fornøielse deraf.“

„Jeg kommer for at besøge din Frue“, tog Frits Ordet, og træffer dig ret beleiligt med Skobørsten i Haanden. Jeg kan vel faae Støvet strøget af mine Støvler med det Samme.“

„Nei, Frits“, svarede Candidaten bestemt. „Hver Ting har sin Brug. Vel er du min gamle Kammerat, men denne Børste, den er mig en Helligdom. Den maa aldrig komme til Smuds eller Støv, den er blot bestemt til at lægge sidste Haand paa Bærket med. Jeg vil tjene dig med en god Villie, hvori jeg kan; men det maa du forlade mig, denne Børste er min Diefteen.“

„Ja, det er mig just ikke heller saa grumme magtpaaliggende, jeg kan jo vifte mine Støvler af med min Pommeklud.“

„Frits, Frits!“ sagde Hr. Hansen med Hovedrysten; „du er dog endnu den gamle Dreng. Get Spøg og et Andet Alvor. Var jeg i dit Sted, lagde jeg mig et Par gule Kraver til. Gule Kraver ere just værd at sætte Penge i. Ere da dine Støvleskifter ikke blankede til største Fuldkommenhed, saa dækkes

det dog. Det er desuden et Stykke, som man kun behøver at anskaffe sig een gang, saa har man dem siden for bestandig."

"Hvorfor holder du ikke selv gulkravede Støvler?"

"Derom maa du vel spørge; men hvad svarer jeg? —

Seer du, jeg holdt selv Støvlekraver, naar det ikke var for tre Tings Skyld. Dersom vor Herre vilde kalde Præsten her paa Godset, saa var jeg vis paa hans Kald. Da passede sliig Stads sig ikke mere til min Stand, og jeg havde saa godt som kastet de Skillinger ud af Binduet. For det Andet holder jeg ikke meget af at lægge Skjul paa nogen Ting. Jeg maatte dog have den bedækkede Deel af Skafet pleiet med samme Noiagtighed. Om Ingen i Verden saae, at jeg gik med slet pudsede Støvler, saa havde jeg dog ingen No paa mig, naar jeg vidste det selv. Saaledes tænker jeg. For det Tredie er jeg noget for om Læggene. Det faldt mere paa, naar jeg brugte den Slags Pynt. Der kan du see, jeg har overlagt det vel. Man skal først tænke, saa handle, det er mit Princip."

Naar Frits befandt sig ved en Bogsamling, havde han den Stik, at trække det ene Bind frem efter det andet og halv tanke-løs at blade deri. Da han ogsaa her fulgte denne Sædvane, maatte Jens Hansen med stor Misfornøielse see, hvorledes hans velconditionerede Bøger uden Hensigt bleve besingrede. For at befrie sig for dette modbydelige Syn, sagde han til Frits*):

"Du vil her aldeles ikke finde nogen Bog efter dit Hoved. Jeg har slet ingen Komødiebøger eller andre saadanne spørgefulde Skrifter. Her er blot det rene Bæsen. Paa disse fire Hylder staaer saamænd enhver Bog, som jeg har terpet igjennem, inden jeg kom saa vidt, som jeg nu er. Det er ret fornøieligt at kunne saaledes med eet Blik oversee sin videnskabelige Løbebane,

*) I sit Manuscript har Forfatteren bemærket: „Hersra til Slutningen er Fortællingen skizzeret."

ligeſra Rasmusſens A B C til Haenleins Indledning. Saa kan man ſee, der er endeel at gaae igjennem for Enhver, der giver ſig paa den Bei. Vil Gud give mig Børn, ſaa ſtaaer mine Bøger i den Orden, de ſkal bruge dem. Da kan jeg føre dem hen for denne Reol og ſige med god Samvittighed: Børn! Seer her, hvorledes Ederes Fader har ſtridt. Tag nu fat, hvor han ſlap, ſaa kommer I nok frem i Verden."

"Læſer du da nu aldrig mere i nogen Bog?" ſpurgte Frits.

"Jo, i den ſenere Tid kan du troe, jeg har pløiet gandske artig i poetiſke Skrifter, baade paa Danſk og paa Tydſk. Herre Gud, man vil jo dog nødig lade ſig gjøre til et Halehoved. I Forſtningen, da jeg kom herud mellem Folk, der vidſte Beſted om Poeter og Bers, da maatte jeg ſkamme mig ſom en Hund, fordi jeg aldrig kunde tale med. Men lad dem nu komme, ſaa ſkal de nok finde Karl for dem. Du kan troe, den ſkal ſtaaer tidlig op, der ſkal tage mig i min Eſthetik. Det er ret en Lykke for mig, at jeg er kommet i Huſet hos denne Frue. Nu ſaaer jeg altid betimelig Underretning om, hvilke Poeter der ere meeſt i Belten, og hvor dybt enhver af dem ſtikker. Det er en Pokkers Kjærling; hun kunde gjerne tage ſig paa at være Manufacteur i den poetiſke Literatur. Du kan flye hende lige hvad Poet du vil, enten tydſk eller danſk, ſaa vil hun ſtrar ſige dig, om han har forſtaaet ſin Haandtering. Det gaaer for hende, ſom et Stykke Smørrebrød; thi hun kan ſin Eſthetik, ſom En af os ſit Fadervor."

"Er det dig nu", ſpurgte Frits, "blot et Pligtarbejde, naar du ſtuderer diſſe mange Digterværker? Føler du ſlet ingen Fornoielſe derved?"

"Jo mænd gjør jeg ſaa. Det maa jeg ikke ſige Andet. Det er ret en ſnurrig Tidsfordriv at lægge Mærke til, hvorledes en Digter kan hitte paa de underligſte Ting af Verden, ſom man aldrig ſkulde troe, noget Menneſkes Barn kunde falde paa. Pro-

fejser Dehlenschlägers Bøger lider jeg ret godt. Det er ikke noget daarligt Hoved, der sidder paa den Karl. Ingen kan negte ham, at han skriver grumme pæent for sig . . . Du bringer mig alle mine Sager i Ulave! Hvad var det, du rev paa Gulvet der?

„Ja, hvad det er“, sagde Frits, „maa jeg spørge dig om. Det seer ud som en Gaffel af Elfenbeen“.

„Naa, ja saa veed jeg det; det er et Instrument, jeg har at knappe mine Gramasker med, naar jeg gaaer med Skoe. Jeg har altid holdt meget af saadanne smaa Netheder.“

Uagtet Frits i det Mindste med øieblikkelig Deeltagelse indlod sig med Enhver, fra hvad Side han end betragtede Livet, sølte han sig dog tilsidst noget beklemmt i den Verden, som den snaksomme Candidat forflyttede ham til. Deels for at give Samtalen en anden Bending, deels for ei i Tanker at beskædige nogen af de mange Bequemmeligheder, som Jens Hansens Kammer var opfyldt med, stødte han et Vindue op og lod Diet løbe over det store sjællandske Landskab, som man oversaae fra den høitliggende Bygning.

„Du boer smukt her“, sagde han til sin Ven.

„Det maa du vel sige“, tog Jens Hansen Ordet, idet han tog Plads i Vinduet ved Siden af. „Skulde du troe det, naar jeg staaer her om Morgenens i Vinduet, og drikker den velsignede Kaffe, saa begynder jeg tidt at sværme. Phantasien løber reent af med mig, og jeg bygger Lustkasteller for mit Fremtids Liv. Jeg tænker da paa, hvor man kan have det rart, naar man kunde faae fat i et pæent lille Præstekald. Jeg har været saa heldig, at faae mig et Meerflums Hoved af en deilig blod Maase. Det skal ikke blive beslaaet, førend det er ret slaaet an; men saa skal det faae Lov til at ligge trygt under Laas og Luffe, til jeg kommer i Brød. Jeg tør vove det Hoved, i hvor lidet det seer ud, skal holde sine stive tre Kvarteer, naar man

stopper det rigtig fast. Naar jeg da maa leve den Dag [at jeg kommer i Kjøle], saaledes har Hansen formodentlig fortsat Samtalen paa det Blad, som her mangler, „saa skal denne Pibe gjøre sin Nytte.“ — Det slaaer ikke feil, at han har anseet det for et ganske lykkeligt Liv at kjøre i sin magelige Vogn til sit Anner, eller til et Bondebryllup med Tobakspiben i Munden, helst naar Frastanden ikke var større, end at den kunde tilbagelægges i tre Kvarteer, saa han slap for at stoppe Piben paa ny. Paa det manglende Blad er Conversationen forresten vedblevet at dreie sig om bemeldte Pibe, som formodentlig har været ophængt paa Væggen. Frits, som efter sin Sædvane vil besvingre Pibehovedet, er saa ubehændig, at han taber det paa Gulvet. Jens Hansen udstøder et Jammerkrig, fortvilet over sit herlige Hoved. Frits, som imidlertid har taget det op og undersøgt det, forsiktrer ham, at det ingen Skade har taget. Men Candidaten lod sig ikke skræmme berolige. Han „saae skjært til Frits“ og vedblev:]

„Lad nu Nogen negte, at der gives Anelser og Forvarsler! I Forgaars havde jeg spist temmelig tæt til Middag, og sit mig efter Bordet en lille Luur i min bløde Lænestol. Da drømte jeg gandske grandgivelig, at jeg tabte dette selvsamme Hoved ned i en bundløs Brønd, og foer i den dødeligste Angest op af Stolen. O vee! o vee!“ — —

„Som jeg siger,“ tog Frits atter Ordet; „det befinder sig i høieste Velgaaende.“

„Der faldd en god Steen fra mit Hjerte! Naa, det maa jeg sige, Mæge til Natur har jeg aldrig kunnet gjøre mig Begreb om. Falde fra den Høide, uden at lide mindste Bræk paa sin Førlighed!! Det overgaaer menneskelig Forstand! Det maa være ret en uforgjængelig Mæsse! Saa skal jeg heller aldrig stille mig ved det velsignede Hoved, om man saa vil veie mig det op med Guld! Thi nu er det mig dobbelt kjært; naar det har kunnet staae Prøve mod saadant Stød, kan jeg sikkert gjøre mig Haab

om at beholde det til min Dødsdag; thi det maa da være saa godt som evigt."

Samtalen blev afbrudt ved en Tjener, som kom for at kalde Jens Hansen til Frokostbordet. Frits vilde gaae med, for at lade Candidaten indføre sig hos Fruen; men denne bad ham tøve lidt og siden følge bag efter alene.

"Jeg skal sige dig," gav han til Grund, "ikke for al den Deel i Verden vilde jeg lade mig sige paa, at jeg slæbte Gjæster til Huset. Jeg vil sige dig Tingen reent ud, som den er. Fruen har for Skik, at give hver Person et blødsødent Æg at begynde med. Naar nu en uventet Gjæst indfinder sig ved Bordet, bliver der jo useilbarlig et Æg for lidt. Derfor vil jeg helst være reent udenfor det Hele. Vil du siden komme paa din egen Haand, da er det ikke min Sag. Jeg vasker da mine Hænder. Men Folk af den store Verden skal man i alle Maader omgaaes vaerligt. Du maa ikke blive vred, fordi jeg tager Bladet fra Munden; men jeg seer helst, du slet ikke lader dig mærke med, at du før har kjendt mig."

Frits indgik disse Betingelser.

En af Fritses Egenskaber var, med stor Færdighed at tale med om enhver Ting, enten han forstod den, eller ikke. Ingen af de Gaader, Naturen har forelagt den menneskelige Fornuft, laae ham saa stærkt paa Hjerte, at han uden Anledning kom til at arbejde paa dens Opløsning. Han hørte til den store Menneskeklasse, hvis Tænkning blot sættes i Gang ved Samtaler. Naar han hørte noget Spørgsmaal at afhandles med Barme, tog han altid ivrig Deel i Samtalen. Over Gjenstande, som han aldrig før havde tænkt paa, dannede han sig paa staaende Fod en Mening. Det var temmelig tilfældigt, hvilket Partie han kom til at forfægte, og meget uvidt, om han ved en anden Leilighed fandt for godt, at holde paa samme Haand. Alle mundtlige Undersøgelser vare for ham en Slags behagelige, ridderlige

Tourneringer, hvori hans Tankers Hurtighed og den lette Brug af hans Talerefskaber forskaffede ham den egentlige Nydelse. Hans Underholdning, der som en Følge heraf havde mere Liv end Hef-tighed, var da især behagelig for Fruentimmer, og forskaffede ham en høi Stjerne hos Fruen til Ravnshøi. Hun bad ham derfor indstændig, at tilbringe nogle Dage paa hendes Landsted, og han tog med Hjertens Fryd imod Tilbudet. Da blot en Dags Tid var forløbet, betragtedes han gandske som et Lem af Familien, for hvem man ikke paalagde sig nogen Tvang. Enhver begav sig til sine Syssler og lod ham bestjæftige sig, som han fandt for godt. Saaledes hændte det sig en Dag, at Fruen gik paa en eenlig Spadseregang i en nær til Haven grændsende Lund, for at høre paa Sangen af den nys ankomne Rattergal. Sophie var paa sit Bærelse, medens Frits sad overladt til sig selv i Bibliotheket. Efterat han i lang Tid havde vraget een efter anden af de prægtigt indbundne Bøger og beseet alle Kobberstik i de tydske Kalendere, blev Tiden ham omfider lang, og han fik det Indfald, uden Omstændigheder at opsoge Frosken Sophie.

Da han med Baersomhed aabnede Døren til hendes Kammer, saae han hende sidde for en lille fløielsbetrukken Secretair, omgiven af endeel gamle Penne, som alle bare Spor af at have været dyppe overflødigen langt ned i Blæthornet. Foran hende laae der et Ark ubestrevet Belinapapir, og hun brød sit Hoved saa alvorligt, at hun ei bemærkede Frits, førend han stod tæt foran Bordet. Da løftede hun sit Hoved i Beiret og udbroød forundret:

„Nu har jeg aldrig før i mit Liv seet saa galt! Hvorledes tør De komme herind i mit Kammer?“

„O,“ svarede Frits, „jeg vover vel ikke saa meget derved; jeg tænker ikke, De gjør mig nogen Fortræd.“

„Det gjør jeg vel sagtens ikke,“ svarede Sophie; „men det er dog en besynderlig Opførsel af Dem. Hvad vil De mig egentlig?“

Frits sagde: „For det Første vil jeg intet Andet, end see Deres Ansigt og høre Deres Røst. Det faldt mig tungt at undvære Synet af Dem i flere Timer.“

„Gjorde det virkelig? Det kan jeg godt lide Dem for.“

„Men hvis jeg ikke maa være her, koster det kun et Ord, og jeg gaaer igjen den Vej, jeg kom fra.“

Med dette Svar gik Frits paa Skramt et Par Skridt, men efter et Dieblifs Overlæg erklærede Sophie:

„Siden De nu engang er kommen her, maa De dog for det første skjære mig en Pen.“

Medens Frits gav sig ret god Tid til at skrabe nogle Penneposer, betragtede Sophie ham med et betænkeligt Blik og sagde:

„Tag Dem en Stol og sæt Dem ned . . . Jo! De er mig den rette Karl! Jeg har idag faaet Brev fra Marie, hvori hun fortæller mig smukke Ting om Dem.“

„Lad mig engang see det Brev,“ svarede Frits.

„Det er et Ord! hvis De vil uden Tilbageholdenhed smukt besjende, hvorledes De har opført Dem, giver jeg Dem strax Brevet til Eftersyn.“

„Nei, De maa først lade mig læse Brevet, og hvis da min Veninde Marie har af Glemsomhed forbigaaet een eller anden Omstændighed, skal jeg strax sige mit mundtlige Bidrag til.“

Der opstod en heftig Ordstrid mellem det unge Par, da Frits frygtede for at røbe Ting, som i Brevet ikke vare bragte for Dagen. Han begreb let, at et Brev af saalidet Omfang ikke kunde give nogen fuldstændig Beretning om hans Eventyr i Møllen.

„Naar man ret seer til,“ sagde Frits, „staaer der vel slet ikke noget Ondt om mig i Brevet. Fortæl mig engang noget deraf. Jeg tør vedde paa, De veed slet Intet.“

„Ikke? Jo, jeg veed nok, De har bragt hele Huset i Forvirring ved Deres Optøier.“

„Hvilke Optøier?“

„Derom forlanger jeg nu en Beretning af Deres egen Mund. Nu veed jeg, hvorledes Marie betragter Sagen. Hendes Synsmaade stiller Dem ei i noget smukt Lys; men man bør aldrig dømme, førend man har hørt begge Parter.“

„O,“ svarede Frits, „jeg er fuldkommen tilfreds med Mariæ Fremstilling deraf. Hun er en altfor god Pige, til at hun skulde lyve mig det Mindste paa. Desuden kan hun umuligt have malet mig meget sort af, ellers vilde Deres Opførsel mod mig have været mere forandret.“

„Jo, hun har saamænd skildret Dem, som De fortjener det. Hvo skulde have troet om Dem, der seer saa skuffelig ud, at De var en saa slem Person. De maa slet ikke være her paa mit Kammer, — sy skamme Dem! Men jeg vil endda tilgive Dem Alt, hvis De selv oprigtig vil tilstaae, hvad jeg nylig har læst i dette Brev —.“

Hun holdt Brevet i Beiret, og Frits snappede det behændigt ud af hendes Haand. Uagtet Sophies Indsigelse læste han følgende Linier:

Søde Fie!

Jeg sender dig hermed en fortræffelig Bog, som har skaffet mig en ubeskrivelig Nydelse. Kunde du blot overvinde dig selv saa meget, at du læste den ret med stadig Opmærksomhed, da vilde den sikkert have den heldigste Indflydelse paa din Aand og dit Hjerte. Du vil ikke derved blive henflyttet i nogen overnaturlig Verden mellem Aander og Spøgelser. Jeg har tidt fortalt dig, at saadanne Frugter af en ophidset Indbildningskraft aldeles ikke tiltale min Følelse. Det er heller ikke af det Slags Skrifter, hvori man møder afskyelige, flette Charakterer, saaledes som hos Tieck og Göthe; nei, man føres i Selskab med de ædleste Bæsnere, som man ret af Hjertet maa elske. Man føler

sig selv et bedre Menneske, naar man læser om deres Høimodighed, om deres rene Selvopoffrelse for Dyd og Religion.

I lang Tid har jeg ikke havt Tid at skrive dig til, da min Faders Huus har været usædvanlig besøgt af Gæster. Vi har iblandt Andet havt en ung Tusentast fra Kjøbenhavn hos os. Han har engang ved sin Ubefindighed gjort os endeel Optøier, der bragte hele vort Huus i Forstyrrelse. Der er just ikke noget Ondt i ham, men han er saa yderst barnagtig og tager sig aldrig noget Nyttigt for. Tænk dig engang, et vorent Menneske, som alt er Student, finder Behag i at spille Klink med min lille Broder Peter! Han anstillede sig rigtig nok, som om det blot skete for at fornøie Drengen, men man kunde tydelig see, han var selv meget fordybet i Spillet.

Giv din gode Moder, og tak hende ret for de sidste smukke Bøger, hun sendte mig. Dag for Dag bringes jeg meer til at indsee, hvad jeg skylder den fortræffelige Kone; thi hun har først vælt min Følelse for Kunstens herlige Værker. Gud! hvor jeg vilde have været op i Bantundighed, dersom Himlen ikke havde ført mig til hende. Naar jeg ret betænker, hvor min Barns Lege søstre dog i Grunden ere nogle høist ubetydelige Væsner, da skjønner jeg først ret paa det Held, at jeg har faaet Sands for noget Bedre.

Din hengivne

Marie.

„Der har De rigtignok faaet et smukt Vidnesbyrd,“ sagde Sophie, da Frits havde læst Brevet til Ende.

„Det er sandt,“ sagde Frits. „Jeg staaer just ikke med Palmer i Hænderne; men jeg har da den Trøst, at Skudsmaalet er i min egen Bold og skal heller ikke med min gode Willie komme videre ud iblandt Folk. Desuden er jeg tilbøielig til at troe, at De selv, saavel som jeg, i det samme Brev har faaet en kjærlig Røffelse. Hun regner useilbarlig Dem til de høist ubetydelige Væsner, som ikke have Sands for noget Bedre.“

„Mener De det?“ spurgte Sophie. „Ja det er saamænd gjerne muligt. Det skulde hun faae Skam for, den indbildste Tøs! Ja jeg har nok for mærket, at hun foragter mig, for jeg ingen Behag finder i at læse tørre Romaner med Brækener i. Men hvad Dem angaaer, da har hun virkelig Ret? thi det er dog meget barnagtigt af Dem, at De kan finde Moerskab i at spille Klink.“

„Jeg indseer det,“ svarede Frits; „jeg erkjender med stor Sønderknuselse min Daarlighed. Den, der ikke tidlig opoffer sit Liv til gavnlig Virksomhed, han vil engang i en trostesløs Alderdom begræde den Ungdoms-Tid, han letfindigen spildte.“

„Deri har De Ret,“ svarede Sophie.

„Og den, der ikke som Yngling tidlig betræder Alvors tornefulde Vej, han naaer aldrig til Blisdommens lysende Dampel, men Døden overrasker ham midt paa den lange Bane.“

„Ja vist,“ sagde Sophie.

„Bee den, der ei, mens han besidder sin fulde Kraft, erhverver sig den Dygtighed, at han engang, som en nyttig Borger, som et gavnligt Lem, kan opoffre sig til Statens Tjeneste!“

„Ja vist,“ svarede Sophie.

„Men for at komme til noget Andet, skulde vi da ikke her i Smug spille blot et lidet Parti Klink; jeg har just til al god Lykke to Markstykker iommen.“

„Det er et Ord!“ svarede Sophie med Latter; „det kunde være ganske moersomt. Men skyd først Slaaen for Døren, at ikke nogen af Tjenerne skal komme herind og see det.“

Da dette Spil til gjensidig Fornoielse havde varet henved en halv Time, maatte Sophie, der havde grebet Sagen altfor alvorlig an, forlange Stilstand for at hvile sig. Hun fortsatte da med følgende Spørgsmaal sit Forhør over Frits:

„Siiig mig nu, hvad det egentlig er for Optøier, De har gjort i Møllerens Huus?“

Herpaa svarede Frits: „Hele Sagen er kortelig, at jeg var dødelig forelsket i Marie, og at jeg som [en ægte ulykkelig Elsker tog mig selv af Dage].“

[Det er ikke urimeligt, at denne Samtale er bleven afbrudt af Moderen, og at den Omstændighed, at det unge Par fandtes inden lulle Døre, kan have givet Anledning til en kemisk Forklaring. Derpaa er der formodentlig forefaldet flere Scener paa Ravnshøj. Den æsthetiske Frue tør have foredraget sin Theorie af Folkepoesien, og talt om Efterligning af samme, eller forelæst noget af Madame Gofins Romaner, hvorved Sophie falder i Søvn.

Omfrider kommer den til Ballet bestemte Aften. Her har da været Leilighed til at beskrive de ankommende Gæster, iblandt hvilke Licentiaten maa have været, og hans Fætter Bertel. Den sidste kan være kommen til Møllekroen for at besøge sin Fætter, muligt for at berette ham, at „han har faaet en Arv“ og for at arrangere hans fremtidige Levemaade, og begge kunne, maaskee ved Foranledning af Frits, være komne med Møllerens Datter Marie. Det er i sin Orden, at Frits gjør Optøier paa Ballet og maaskee tillige af Jalousie over Sophie, drikker for meget; thi „Alle frie til hende paa Festen“*). Hun, som holdt af Komœdier,

*) Den Lacune, hvis Indhold Ovenstaaende (som tilbeels lader sig udlede af Fortællingen selv) skal tjene til at udfylde, er den betydeligste i Manuscriptet, og har idetmindste udgjort 4 Blade, men muligt ogsaa flere. Af et Brev fra Christian Winther har Udgiveren den Fornøielse at kunne meddele Følgende:

„Indholdet af denne Lacune, saavel som Fritses første Sammenkomst med Candidaten, har Poul engang, da han boede hos Hegers ved Rørrevold, forelæst mig. Han greb et Par Blade af en i en Krog opstillet Dynge og læste, gaaende op og ned ad Gulvet, og jeg bemærkede, at det allerede maatte være blevet ham selv nyt; thi ved begge Scener brast han af og til ud i hiin ærligt meente smitsomme Latter, der var ham egen. Hvad jeg kan huske om Scenen paa Ballet er følgende: Efterat have danset og druffet brav, maa

hver i der gjøres Nar af gamle Mand, har sikkerlig ogsaa i Licentiatens underlige Person fundet en Gjenstand for sin Overgivenhed og derved givet Anledning til, at En eller Anden har commenteret over den Grusomhed, „hvormed unge Damer spotte med en ulykkelig Pedant.“ Hendes Dymærksenhed og forstillede Venlighed indtager Licentiaten, som vel og er bleven fristet til at see for dybt i Flasken, et Uheld, der udentviul oftere vederfores ham. Men at han i en saadan exalteret Stemning skulde have været sig til en Dands med hende, er neppe troligt, skjøndt Forfatteren synes at antyde det. Snarere har han ført sværmeriske Samtaler med hende om „Dameres ætheriske Liv“ og om den „Natur-Enthusiasme,“ som hun havde saalidet Sands for.

Frits har maaffee paa en Sofa faaet sig en Luur, bortdunstet sin Ruus og derpaa atter deeltaget i Dandsen.

Længer ud paa Natten, da Gæsterne havde begyndt at adsprede sig, finde vi Licentiaten og Bertel, der maae være blevene inviterede til at blive paa Gaarden om Natten, i en dyb Samtale, rimeligviis efter at være komne paa det dem til Nattequarter anviste Børelse. Licentiaten har tilstaaet sin Fætter den Kjærlighed, Sophie har vakt i hans Bryst, og forlangt hans

Frits enten ved Lyst eller ved en Hændelse have faaet en Rendezvous med Sophie udenfor den store Havefal, hvor Ballet maa tænkes holdt. En Trætte mellem de unge Folk — han er paatrængende uartig — om han vil kysse hende eller blot tage et Perlebaand fra hende, veeb jeg ikke. Hun truer med at strige, og da han ikke bryder sig om Trudselen, striger hun ogsaa. Han flygter, formodentlig efter at have erobret Halsbaandet; thi hun indbilder de tilstrømmende Gæster, at hun, ved at strøise Muren, paa et Søm har afrevet sit Perlebaand. De heftig forundrede Gæster søge ved medbragte Lys forgjeves baade Perlerne og Sømmet paa Muren. Deres artige, men meget ubeleilige Spørgsmaal og Pigens knibiske, ærgerlige og komisk lystige Svar concertere en Tid lang — og saa husker jeg ikke meer.”

Raad. Bertel har bemærket, hvor nødvendigt det var for den, som lagde an paa at vinde en ung Piges Hjerte, at nærme sig hende med Raskhed og Frimodighed, og at tiltrække hende ved en underholdende Conversation. Licentiaten tilstaaer, hvor vanskeligt det vilde falde ham, at opfylde disse Fordringer. Men hans Studier og hans Observations-Evne maatte sætte ham i Stand til at erhverve sig de Requisiter for en Elsker, som Bertel fordræde. Dette har han tænkt sig, naar han iagttog Frits og saae, hvorledes og hvor let han tiltrak sig Damernes Interesse. Dennes legemlige Smidighed maatte jo kunne efterlignes].

[„Med Hensyn til de Bevægelser] med Armene, han i ethvert givet Tilfælde betjener sig af, maa det jo være mig en Mulighed, at indprente dem i min Hukommelse. Naar fremdeles disse Forkortninger og Udstrækninger af Muskler ikke stride mod min anatomiske Beskaffenhed, maa jeg useilbarlig kunne gjøre ham det efter. Men Ulykken er, der indtræffe saa mangehaande Forhold, at den ene Situation fast aldrig er gandske som den anden; derfor maa man bringe dem under en vis schematisk Inddeling. Men dette viser mig atter hen til mit store Bærk, hvormed jeg endnu ikke er kommet paa det Rene.“

„Alt det Præk, du der kommer med“, sagde Bertel, „forstaaer jeg slet Intet af. Min Mening er blot, at du, for at gjøre Lykke hos en sjettenaarig Frøken, maa træde frem med en vis Raskhed og Fripostighed, hvortil du slet ikke har Gaver.“

„Men hvor kan du dog troe“, sagde Licentiaten, „at noget tænkende Hoved kan finde sig tilfredsstillet ved en saadan Mysticismus?“

„Naa! Er jeg en Mystiker? Det har aldrig nogen Moders Sjæl for beskylldt mig for. Jeg har tvertimod stor Afsky for Mysticismus, og troer aldrig nogen Ting, uden jeg ret kan gribe den med mine Hænder.“

„Jo, Bertel! du er en Mystiker. Du sonderlemmer ikke

dine Begreber, ellers vilde du selv føle, din Tale bestod af lutter Nuller. Hvad gavner det, du bruger den gaadefulde Formel: Frimodighed. Frimodighed bestaaer jo af en Række frimodige Handlinger; kan du regne mig dem op, da har du gjort Noget. Endnu vanskeligere falder det mig, ret at tydeliggjøre mig, hvori den anden Slags Tilnærmelse bestaaer, nemlig den mundtlige. Hvorom kan jeg tale med en ung Pige? Her har jeg jo rigtig nok igjen stiller mig Fritses Forbillede for Die. Men hans varmeste Samtaler med Fruentimmer bestaae af et flygtigt Element, hvori man egentlig Intet har at holde fast paa. Beständig forekommer det en opmærksom Tilhører, at Talen er om Noget. Men vil man sige hvad det var, opløser det sig for Betragtningen i et Intet. Fremgangsmaaden er, paa en skuffende Maade saaledes at spille med Intet, at det faaer Udseende af Noget. Men tillære mig Noget deraf, har jeg hidtil ikke formaaet."

"Det er mig dog kjært", sagde Bertel, "at vi eensgang mødes i Noget; thi jeg er ligesaa lidet som du i Stand til at føre Snak om ingen Ting. Til slige Luftspring har Ingen af os Smidighed i Forstanden. Er du ikke i Stand til nogen alvorlig fortrolig Meddelelse, følger det af sig selv, du maa luffe Runden i."

"Meget rigtig", sagde Licentiaten. "Der staaer altsaa tilbage, at jeg med usædvanlig Oprigtighed kunde meddele hende mine hemmelige Tanker; men mine philosophiske Sorger overgaar hendes Fattedevne, og mine erotiske Bekymringer, som i Grunden volde mig ligesaa meget Hovedbrud, ere tilsammen af den Beskaffenhed, at de snarere ville gjøre mig latterlig i hendes Dine, end bringe mig i nærmere Forhold til hende. Dertil høre adskillige bedrøvelige Erfaringer, som jeg forgjæves søger at raade Bod paa. Kjøber jeg mig en ny Hat, som endogsaa sidder temmelig knapt paa mit Hoved, bliver den dog snart blød, og udvider sig saaledes, at den glider ned over min Næse. Mine

Strømper krybe saaledes ind i Vasken, at Hælen kommer til at sidde midt under Foden. Under Armenes paa min Kjole begynder et lille Gul at vise sig, som naturligviis daglig udvider sig; men uagtet jeg med Skræk seer det Tidspunct nærme sig, da jeg med stor Uleilighed maa skaffe det sammenshyet, kan jeg dog ikke bare mig for at fremskynde den befrygtede Stund, ved af og til at randsage det omtalte Gul med mine Fingre. Af denne Art ere mine hemmelige Sorger, som visse ei ere stikkede til at betroe nogen ung Frøken. Men det rigtigste bliver nok, at jeg oppebier den Dag, da mit store Værk om Menneskets physiske og intellektuelle Natur kommer for Lyset. Maaskee jeg derved kunde tydeliggjøre hende den Indsigt, jeg har i Livets Betydning, som jeg ikke seer mig i Stand til mundtlig at lægge for Dagen."

"Ja gjør du kun det", sagde Bertel. "Inden den Tid bliver du nok saa gammel og adstadig, at Forliebelsen fortager sig."

Da det var temmelig seent ud paa Natten, begav Frits sig over paa Jens Hansens Bærelse, hvor han skulde dele Seng med Candidaten. Der maatte nemlig paa Gaarden skaffes Plads til saamange langveis fra ankomne Gæster, at man havde Nød med at faae Huusrum nok for dem Alle.

"Du har ikke været i Dandsesalen inat", sagde Frits.

"Nei", svarede Hansen. Derfor havde jeg mine gode Grunde, som jeg gjerne har for Alt, hvad jeg foretager mig. For det Første kan jeg ikke de Trin, som nu ere i Moden, og for det Andet havde min Skomagersnude narret mig, og sat Barattens Baand i mine Skoe istedet for Silkebaand."

"Er du saadan en Nar", sagde Frits, "at du lader en saa herlig Fornøielse gaae fra dig for saadanne Smaatings Skyld?"

„Smaating, Frits? Der har vi den gamle Snak! Saaledes taler du, fordi du er letfærdig og uerfaren. Naar man tænker over hvad man gjør, og ønsker at komme frem i Verden paa en skikkelig Maade, saa agter man Intet for Smaating. At gaa paa Bal med Barattens Baand, det er en Geniestreg, som jeg vel skal vogte mig for. Naar jeg skal fornøje mig i Selskab, saa maa der Ingen kunne laste min Paaklædning. Som man er klædt, er man hædret. Man maa ikke kaste sig selv hen, fordi man er fattig. Nei, ædelt maa man tænke, net maa man være fra Top til Taa. Jeg føler for høit, til at udsætte mig for Folkesnak. Man maa gjerne sige mig paa, jeg er vel pillen med mine Klæder; men en honet og ordentlig Karl skal man ansee mig for. Det har min salig Moder lært mig, og derfor beder jeg Vor Herre velsigne hende i sin Grav.“

Saaledes talte Jens Hansen, idet han med Selvfølelse udspilede sine Næsebor og lagde sin venstre Haand paa Hjertet. Nu begyndte han at forberede sig til Natteleiet. Han klædte sig nemlig af og gav sig derpaa til at indhylle sit Legem med endeel uldne Belter. Derefter puslede han med Fyldet i den tunge Svergarms Fjærdhne, og sagde under denne Syssels til Frits:

„Disse Sengeklæder har jeg saamænd arvet fra min salig Fæder, og paa dem har jeg ligget alle mine Studenteraar. Dem har jeg bragt med her paa Gaarden; thi jeg har altid anseet det for en Herlighed, at sidde og ligge paa sit Eget. Du kan troe, den Dyne bander ikke ved Vintertide, den veier sine fve syv Pispund.“

Under denne Tale var han krøbet i Sengen, og slog med begge Hænder paa Dynen, idet han mumlede:

„Haa haa haa! Nu ligger jeg da saa rart og saa godt!“

Bed disse Sverdags-Uttringer af dyrist Velbefindende følte Frits sig underlig beflemt. Jens Hansens prosaiske Tilfredshed dannede en skjærende Modsatning til de lette Phantasier, som

Synet af de dansende Piger havde vakt hos ham. Salens glimrende Skikkelser, der endnu tumlede sig i hans Hoved, og den hede Driks ikke gandske bortdunstede Kræfter havde sat ham i en besynderlig urolig Stemning. Det forekom ham, at hans Trang kunde blive tilfredsstillt, hvis han med stærke Binger kunde svinge sig ud i den mørkeblaae, stjernede Natluft. Men han tænkte med stor Modbydelighed paa at komme i Berøring med Jens Hansens tunge Dynner og uldne Belter. Han spankede med stærke Trin op og ned ad Gulvet, indtil Candidaten atter talte til ham:

„Naa lille Fritsius!“ brumlede han, begravet i Sengeklæder lige til Næsen; „naa, lille Fritsemand! hvor bliver man af? Gaaer man der og grilliserer? Jeg ligger ogsaa her og sværmer. Jeg tænker paa, hvor man dog var lykkelig, naar man havde sig en rar lille Kone. Frøken Sophie det er et velsignet Fruentimmer; hun har saadanne deilige smaa Paffenusser. Herre Gud, vi ere jo Alle Mennesker, ikke sandt, Fritsemand?“

Efter dette Hjertesuk gavede han høit og faldt i Søvn. Men Frits, som ikke havde hørt Meget af sin Contubernals Hjerteudgydelser, spadserede bestandig omkring i luftige Drømme. Alle de Situationer, hvori han de forgangne Dage havde seet Sophie, fore ham forbi som en Troldlygtes Billeder paa Væggen. Snart saae han hende kjæle for en Ratteskilling, som hun med den ene Haand trykkede til sin Kind, medens hun med den anden Haand strøg paa dens silkebløde Skind. Snart saae han hende en kjølig Morgen gaae i Haven, løst behængt med sit røde Shawl og med begge Armene under Klædet krydslagte paa Brystet. Snart saae han hende i en Krog af Sofaen sove, med Ansigtet hvilende paa den høire Arm, medens Moderen læste høit i en af Madame Cotins Romaner. Snart saae han hende sidde ved sin Harpe, medens det med lyse Krøller behængte Hoved mildt

nikkede til ham bag ved Strængenes Gitter. Under slige Phantasier slængte han sig paa en Sofa, indhyllet i sin Kappe, og sov nogle Timer. Men endogsaar i Drømme vedbleve Dandsesalens Toner at lyde for hans Øren. I Særdeleshed hørte han uafsladelig Contrabassen og Piccolofløyten. Dog, i hans Morgen-drøm bleve Tonerne stedse forædlede og ligesom forklarede, og da han vaagnede, var det Rattergalen, der slog under hans Ruder, og Gjøgen, der hørttes fra den nærliggende Skov. Han aabnede Vinduet, og en frisk Duft strømmede ham imøde fra Kirsebærtræets hvide Blostre. Nu gik han ud for at gjøre sig en Spadseregang i Haven. Hans Bei faldt igjennem Salen og adskillige Bærelser; men overalt herskede der et Dødsstille, som om Gaardens Befolkning var uddød; overalt saae han Forstyrrelsens Spor. Helt hang et brukket Børstlys ned fra Lampetten, og nedenunder laae en Lysesag paa Gulvet. Paa alle Bægge hang der store Vanddraaber, og midt i Salen stod endnu en Stol, der var brugt for to Timer siden i Rehraus. Da han gik ned ad den brede Trappe, saae han endnu et blaaltigt døende Blus i den store Glaslampe.

Licentiaten sad i et Lysthuus og skrev med en Blyantåpen i sin Tegnebog. Han havde med Bekymring bemærket, at i enhver Samtale med sin Fætter glemte han Meget af det, han egentlig vilde betroee ham. Derfor havde han nu grebet til det Middel, at optegne nogle Puncter, hvorom han vilde høre Bertels Tanker, for siden enten at memorere de nedskrevne Bemærkninger, eller i Nødsfald betjene sig af Papiret. Han var faldet paa denne Fremgangsmaade ved at læse, hvorledes Keiser Augustus ligeledes ved vigtige Leiligheder talte med sin Kone Livia fra

Papiret. Det, han skrev, lød saaledes: Om de uoverstigelige Vanskeligheder, der ere forbundne med at frie*).

Frits havde strøiset omkring i Haven, til Duggen var borttørret. Derpaa slængte han sig langs med en Kanal i Haven, og læste med stor Graadighed en Novel i en tydsk Kalender. I det han adskilte to Blade, som ved Snittets Forgyltning vare komne til at klæbe sammen, saa han Sophie nærme sig over den chinesiske Bro. Hendes Paaskædning var idag simpel og humslig. Han gjorde ved sig selv den Bemærkning, at hun i enhver ny Dragt blev ligesom til et nyt Væsen, men var i dem alle for ham lige deilig. Dog fandt han, at et usædvanligt Udseende ved første Blik gjorde hende lidt fremmed for ham; at man ikke blot maa blive fortrolig med et Menneske selv, men ogsaa med dets Klæder, og at en Mand, hvis Kone gik med 365 Dragter om Aaret, aldrig ret kunde være hjemme. Under disse Betragtninger fik han Bladene stilt fra hinanden og fordybede sig atter med spændt Nysgjerrighed i den tydske Fortælling.

Pigen kom hen til ham og vilde give sig i Samtale med ham; men han, der var gandske henrevet af sin Novel, affærdigede hende med korte Svar. Idet hun kom, truede hun ham med Pegefingeren og sagde:

„Jo, De er en smuk Person! Skammer De Dem ikke ret i Deres Hjerte, fordi De var saa uartig i Aftes?“

„Jo“, svarede Frits, uden at vende Blikket fra sin Bog.

„Og hvad der var det Alleraffhyeligste, De havde jo drukket Dem gandske fuld i Punsch. Veed De da ikke, at Drukkenskab er en Udyd, at det er en Ugudelighed? Svar mig!“ raabte hun

*) Her mangler Intet i Haandskriftet; men det er utvivlsomt, at Forf. har tænkt at udføre Emnet næiere.

ivrig og rykkede ham i Skjolen: „Har De ikke læst det sjette Capitel om Pligterne?“

„Jo“, sagde Frits.

„Siden vi taler om Ugudelighed, kommer jeg til at tænke paa, hvor min Tante havde gjort mig bange, da jeg var lille. Hun havde fortalt mig saa mange græsselige Historier om Helvede, hvor flette Folk brændte til evig Tid i sydende Svovl og Tjære. Jeg vovede mig aldrig til at gaae alene ned i den lange Gang, naar det var mørkt. Hver evige Mandag besluttede jeg ret at forbedre mig; men naar vi kom ind i Ugen, havde jeg dog bestandig forseet mig igjen. Saa gik jeg i den dødeligste Angst for at jeg skulde døe, inden det blev Mandag igjen, og jeg i den nye Uge atter kunde begynde paa et nyt Liv. Men nu kom til al Lykke Hr. Hansen her i Huset og fortalte mig, at der ikke meentes andet end Samvittighedsnag dermed. Jeg forsikrer Dem, det var ligesom En havde lettet en Steen fra mit Hjerte. Men De hører jo slet ikke paa, hvad jeg — —

A n h a n g.

(Meddeelt af Chr. Chaarup.)

Det er bekjendt, at der blandt Poul Möllers Papirer fandtes Fragmenter af en Roman, hvis Handling var henlagt i Danmark paa Reformationstiden, samt at Forfatteren fra dette af ham selv forkaastede eller opgivne Arbejde har overført eller villet overføre hele Partier til den her foran aftrykte Novelle. Han havde, maaskee paa Chinareisen, maaskee allerede før den, gjort Udkast til en Fortælling, hvis Hovedindhold var de Eventyr, som en ung Student maatte opleve, der hengav sig til et frit, af menneskelige Jordomme uafhængigt Liv og i sine Handlinger ene lod sig lede af Lyst og Lune. Til de Personer, der i denne Fortælling skulde fremtræde, hørte, næst efter Helten, fornemmelig en Bedant, en Charakter, som Forfatteren saaledes studerede sig ind i, at han, maaskee allerede tidlig, i dens Aand skrev „Lægsdaarden i Olsebymagle“.

Da Poul Möller kom hjem fra China, havde Walter Scotts Romaner, saavel i Originalsproget gjennem tydske Eftertryk, som i Oversættelser, fundet almindelig Indgang i den danske Læseverden. Disse Romaner maatte, som andetsteds er bemærket, nødvendigviis udøve en inciterende Virkning paa Digteren, og de animerede ham til at forsøge sig i Faget. Efter Walter Scotts Mønster søgte han da et Stof i sit Fædrelands ældre Historie. Men det er udenfor al Tvivl, at han ikke vilde, paa Ingemanns

Maneer, behandle selve Historien romantisk. Denne skulde vel forsyne ham med Charaktererne af enkelte fremragende Personligheder, med interessante Begivenheder, med, om jeg saa maa kalde det, et Locale; men ogsaa deri havde udentvivl W. Scotts Paa-virkning viist sig, at Poul Møller vilde have holdt Historien i Baggrunden. I Valget af det historiske Stof kan han siges at have været heldig; han gik ud fra det første Aar af Grevens Feide. Men derimod maa det erkjendes, at han ikke noksom forberedt sig til Udførelsen. Han besad ikke sin store Forgjængers dybe Kundskab i sit Fædrelands Historie. Medens Romanens egentlige Handling allerede i første Anlæg gaaer ud fra og dreier sig om en uhistorisk Person, den unge Student, hvis Ungdomsdrømme, Tusentasterier og Forelskelser, i en Skildring, som Digteren hentede umiddelbart fra sin egen Sjæls Erfaringer, vilde have udgjort Fortællingens Kjerne, skulde han først under Udarbejdelsen studere sig ind i Historiens Detail og den Tidsalders Aand, hvori han vilde henlægge sin Fortælling. Dette maatte naturligvis kjøle Digtingens Barm, medføre Disharmoni i dens forskjelligartede Stof og omsider bevæge Forfatteren til at befrie sig fra den historiske Ballast. Heraf forklares ogsaa Grunden til at Poul Møller, som meget tidligere i Gyvind Skaldaspiller har viist, at han med Holdning og Mesterskab forstod at bevare en antikeret Sprogform, i dette Romanfragment høist tarveligt og foruden Tiltalens Formeler kun ligesom ved enkelte Stænk i Maleriet har iagttaget Tidsalderens Sprog-tone og Costume.

En Angivelse af Romanfragmentets Indhold vil bekræfte det her Sagte; men naar jeg udvider denne Indholdsangivelse til et Uddrag, eller til Meddelelse *) af hele Scener, eller Situationer, skæer dette, dels formedelst deres virkelige Bærd, dels fordi

*) Citationstegnet („) er i denne Meddelelse kun brugt til at adskille Forfatterens egne Ord fra Excerpererens.

jeg mener deri at levere et Slags Complement til Novellen, for saavidt som disse Scener eller de deri forekommende Charakterer, skjøndt forandrede og anderledes motiverede, vel for en Deel turde have fundet deres Plads i Novellens Fortsættelse.

Et Selskab Studenter gaaer en smuk Eftermiddag efter en nylig falden Regn ud til et Værtshuus, en halv Miil fra Kjøbenhavn, hvor en af deres Kammerater, der er bleven Slotscapeellan hos en Adelsmand, gjør et Afskedsgilde for sine Venner. Iblandt disse er Poul Bendekaabe og en lærd Magister, Mester Gregers, som „gik for at være et stort Hoved og en Mand af sjeldne Kundskaber“, „talte vel høist sjelden, men tænkte desmere“. Han sad i en Krog i en sammenfoldet Skikkelse, og tog næsten slet ingen Deel i de Tilstedeværendes Samtale.

Kromanden, der med sin Rathue i Haanden træder ind og hilser paa Gjæsterne, skal her udhæves, som et i saa, men kras-tige Træk ad vivum tegnet Portrait af en for Digterens Samtidige velbekjendt Personlighed.

„Bærer mig hilse, I boglærde unge Mænd — saaledes lod Kromandens Hilsen — I, det gamle Danmarks Haab og glimrende Udsigt! Her seer I Eders anden Fader og Opdrager. Ja, I ere Viisdommens unge Poder og Planter, og jeg er den omhyggelige Urtegaardsmand, som vander Eder med Preussisk og Brunsviger Mumme, for at I maae skyde rask i Veiret og grønnes som Libanons Palmer. I ere Verdens Lys og Lamper, og jeg er den Mand, som gyder Olie paa Eders Bæger, paa det I maae skinne som Solen for de mindre Himmelslys.

Den Præken kan du udenad, raabte en Student, den hørte jeg af dig ifjor.

Bedste Ven! svarede Kromanden, gid du havde kunnet den Præken udenad, som jeg hørte af dig ifjor. Den skiltes ad i Midten for dig, din arme Tyv! Du talte med megen Salvelse

om Mariæ sex Glæder, men den syvende fik du i Bangstruben. Alt hvad du hostede og gispede, vilde den dog ikke frem.

Bed denne skadestoe Bemærkning bragte Kromanden Spotteren til Tausshed og vedblev at spase med Studenterne, blandt hvilke han havde frit Sprog. I Almindelighed blev ogsaa hans Fremtalenhed godt optaget. Kun Mester Gregers sagde med Eftertryk:

Den Oltapper glemmer, hvad Afstand der er imellem ham og fornuftige Videnskabsmænd.

Det er vel, I husker mig paa, at I har mere Forstand end jeg, svarede Kromanden; thi det gaaer mig hvert Dieblis af Glemme, naar jeg taler med Jer.

Han er en uforfæmlet Karl, fik Gregers opbragt.

Kromanden skjulte sin Forbløffelse og vedblev med paataget Raskhed: For Mester Gregers skammer jeg mig. Jeg bøier mig for ham i Støvet. Jeg kysser hans Fødders Fodskammel. Han er en Mand, fra hvem Epigrammer, Anagrammer, Parallelogrammer gaae som Ol af et Spundshul. Men Jer andre seer jeg betydelig over Hovedet. Min Hjerne er riig paa Kløgtighed, mens I maae smaalig stave Jer til Jer Smule Forstand ud af græske og arabiske Bøger, — —

Studenternes Conversation dreiede sig om Dagens kirkelige Stridigheder, og ikke engang Paulus Elia, der med stor Forsigtighed undveeg at yttre sig for noget af Partierne, gik fri for den fripostige Kromands Spottegloser.

„Blandt andet Snak, Herr Canonicus, begyndte han, hvorledes staaer det til med Messen? I har vist hørt af den nye Vise, at hun ligger og drages med Døden.

Forskaan mig for slig uteerlig Skjemt iaften, fik han til Svar; vi mødes jo her for Gammen og Lystighed, og ikke for at fives om vor Tro.

Og dog bliver det Jer Pligt, blev Kromanden ved, som

god Katholik at gribe hver Leilighed til at føre de vildfarende Aar tilbage til Kirkens Skjød. I finder her i mig en bødserdig Kjetter, hvis Omvendelse bør ligge Jer paa Hjerte. Svar mig derfor paa følgende Spørgsmaal: Er Paven i Rom virkelig useilbar?

Hvad han erklærer i Kirkens Navn, staaer fast som Guds Ord.

Dersom jeg blev Pave, kunde jeg da ikke fare med Løgn? Dette Factum var utænkeligt.

Endnu blot eet Spørgsmaal: Dersom jeg ihjelslog Jer og slap fra Mestermanden, kunde jeg da siden for gode Ord og Betaling abonnere en Plads i Himmerig?

Snik Snak!

Endnu Et: Kan et syndigt Menneske æde vor Herre som en anden Hvedeknop? — —

En ny Gæst kommer til og bringer den Tidende, at Hans Tausen er stævnet af Raadet, fordi han har talt mod de papi-
stiske Biskopper. Denne Nyhed sætter hele Selskabet i Oprør; de faa Katholiker bringes til Taushed, og de øvrige Studenter satte den Beslutning, at tage Haand med i Sagen og ikke taale, at der frummes et Haar paa Tausens Hoved. Fulde af Selv-
følelse og Glæde over den tagne Beslutning overlade de sig til den lydeligste Jubel, som om det kjække Forsæt alt var udført.

„Hvor er Sylvius, spurges der. — Han er en vis Mand ved et saadant Foretagende.

Han kommer snart bag efter mig, svarede han, der havde bragt det slemme Nyt. Den stakkels Stymper vasker først en Smule Blod af sit Ansigt. Han har igjen ved sin Særhed forvoldt sig en ubehaglig Tildragelse. Tænk engang, han er dødelig forelsket i en Pige, som han aldrig har seet. Han har, som vi Alle, hørt tale om den deilige Sophie paa Ravnshøj. Siden den Tid drømmer han om hende Nat og Dag. Imorges

fortalte jeg ham hændelsesviis, at denne meget omtalte Skjønhed befandt sig her i Staden for at besøge nogle Veninder. Da besluttede han at vove Alt, for at komme til at see hende. Jeg fortalte ham, at hun boede lige over for vor Frue Kirke. Han fik det Indfald at stille sig ved Kirkemuren og ikke forlade sin Post, førend han saae hende forlade Huset. — — Denne Plan omstyrtede jeg ved at fortælle ham, at hun aldrig gik ud. Der fløi ham en halv Snees urimelige Anslag igjennem Hovedet, men jeg bragte ham dog til den Indsigt, at ingen af dem stod til at udføre. Vi skiltes ad, og jeg var forvisset om at have forebygget alt Galskab. Tæsten, da Borgerne havde tændt Lys, gik jeg gjennem Nørregade. Da saae jeg ham ved Maanestinet staae, med Vinene vendt mod et Vindue i den Gavl, hvor hun boede. Saaledes stod han forstenet, som St. Jørgen derude i Haven, og rørte hverken Haand eller Fod. Mig bemærkede han ikke, og jeg lod ham usforstyrret staae i sine Drømmerier. Da jeg kom tilbage den samme Vej og gik forbi det samme Hus, faldt der endeel Løsevet Kalk ned paa Gaden" — —

Her fortælles nu den hele Bægterfeide, næsten ordret som den er overført i Novellen (see S. 73—77), alene med de smaa Forandringer, som Costumet fordrede.

„Neppe var denne Fortælling endt, før man fra Haven hørte Sylvii Røst. Han bebudede sin Ankomst ved det lydelige Raab: Pereat Joachim Rønno! et Raab, der gjentoges af hele Selskabet, som gjennem den aabne Havedør ilede ham imøde.“ — Under denne Rarm nærmer en Flok Ryttere sig ad den alfare Vej, som løb forbi Havgjerdet. Opmærksomme ved Raabene gjorde de Holdt, og den Fornemste af dem steg af Hesten, en Mand af svær Legemsbygning, med buftet Bryn. Med raske Skridt gik han gjennem Stikkelsbærgangen op imod Huset. Det var netop den stolte Biskop, som drog fra Roeskilde til Raadsforsamlingen. Han havde hørt sit Navn haane, gik ind, og

Udfaldet blev, at Sylvius som Ophavsmand førtes til Universitetets Fængsel.

Næste Dag møder Hans Tausen for Raadet paa Gammeltorv, hvor Bisperne fremførte de af Historien bekendte Anker imod ham. Borgerne, der med Studenterne vare stiplede sammen udenfor Raadhuset, bleve stedse mere højrøstede. Følgende Uttringer hørtes omkring i Folketrimlen:

„Hvad monstro Raadet har i Sinde med Herr Hans idag? Det varer mig noget længe, førend han slipper ud. —

Han skal gandske bestemt rettes, fordi han har sagt, at visse Folk komme til Helvede. Men ikke mine Ord igjen! Jeg kommer af og til i Herr Thyges Huus og efterseer hans Skorsteen. Ved saadan Leilighed spørger han mig gjerne om Et og Andet, og jeg har nok kunnet mærke, min gode Hans maa takke Gud, om han kan blive hængt førend han bliver brændt. —

Snik Snak! Raadet seer sig vel for. Dersom Mester Hans skete nogen Overlast, kom der aldrig en Sjæl levende fra Raadhuset. —

Det er en velsignet dygtig Mand paa en Prækestol, du! Hørte du ham i Søndags i Nicolai Kirke? Jeg glemmer aldrig de deilige Ord, han talte: Af deres Frugter skulle I kjende dem — det var sgu godt sagt — af deres Frugter skulle I kjende dem! De kunde tage sig af det, der vilde —

Ja, hvad siger du da om Faarene i Ulveklaeder? Da jeg hørte det, kunde jeg ikke bare mig for at tænke paa Papisten i Graabrødre Kirke; naar han messer, er det livagtig, som man hører et Faar bræge.

Det maa være en Satans Omstændighed at straffes med Baal og Brand. Imorges brændte jeg blot min Langesinger en Smule paa Persejernet; det værker endnu som en Ulykke. Men tænk nu, naar hele Kroppen skal brændes op, lige indtil den nøgne Sjæl — det maa dog være ret en forbistret Pine. —

Mig synes, Skriftenen ryger oppe paa Raadhuset; men ikke Bispen steger Hans Tausen oppe ved Ildstedet? —

Na, Intet! Det er kunns Fyrboderens Kone, der bager Gblestiver til Nigstraaderne. —

Mon jeg skal troe, Mester Hans faaer sin Gblestive ligesaa vel som de Dvrige? —

Gilledød, hvor den lange Rønnoy nu tager paa deroppe! Gud naade os for den gode Mester Hans! — — Jeg vil forlade mit Liv, for han skulde komme noget til." — —

Larmen i Folkestimningen vorede, og man lavede sig til at storme Raadhuset, da Tausen omfider beroligede Folket og ledsagede Bispen til hans Gaard. Her faaer Rønnoy en Visit af Birgitte Giøe, hans Ungdoms Elskede, der lægger et godt Ord ind for Tausen og bevirker Sylvii Løsladelse af Carceret.

Aftenen derpaa traf Sylvius i en Have udenfor Byen Andreas, den Ben, der havde fortalt Studenterne hans Feide med Bægteren.

„Jeg ønsker dig til Lykke, sagde Andreas, med at være sluppet vel af Bispens BOLD. Tag dig nu i Agt, at du ei tredie Gang falder i geistlig eller verdslig Dvrigheds Hænder.

Jeg priser mig lykkelig, svarede Sylvius, ved at have undgaaet Consistoriets Dom. Du veed jeg er ikke meget ræd, men naar jeg tænker paa den gruelige Straf, Professorerne forleden Aar paalagde mig, saa reise mine Haar sig paa Hovedet. Jeg kom nogle Timer paa Herr Nielses Collegier over Habakuk. Uheldigviis fik jeg altid Plads ved et aabent Vindue, der førte til hans skønne Abildgaard. Naar nu Tiden blev mig ret lang og Solen skinnede saa smukt paa Gbleblosterne, listede jeg mig imellem ud af Vinduet og krøb op i et af Træerne. Der tog jeg for Tidsfordriv et Blad i Munden og sløitede efter Rattergalen. Herr Niels blev derover meget veemodig stemt, og standsede tidt sin Forelæsning, for at høre paa min Røst. Han

havde fast besluttet at skrive sit næste Program om den sære Fø-
 kjærlighed, Nattergalen havde for Strubebogstavernes Udtale,
 Titelen: *Philomele gutturalium amica* var alt i Stand, tilli-
 gemed Fortalen, hvori fortæltes den Erfaring, at en Nattergal,
 som ellers ei lod sig høre paa hans Grund, tidt blev loffet til
 Binduet, naar han med høi Røst foredrog Habakuf. Havde nu
 ei hans Datter Else fra tredie Loft seet min Person, hørt mine
 favre Triller og meddeelt Faderen sin Beundring over min Fær-
 dighed, var Pegen lobet godt af. Men nu blev jeg stævnet for
 Consistorium. Jeg gik strax til Betjendese. Derpaa blev jeg
 forhørt ni og tyve Gange. Marsagen til at Sagen gik i Lang-
 drag var, at jeg ei var i Stand til at opgive min Faders Navn,
 da jeg aldrig har hørt, hvis Søn jeg er. Man var nu i lang
 Tid uenig, om en Dom over et blot Fornavn kunde ansees for
 lovformelig. Endelig faldt man paa den Udvei, at lade mit
 Familienavn in blanco for det Første, hvorimod jeg lovede at
 lade Pladsen udfylde, hvis jeg kunde indhente nogen Efterretning
 om min Herkomst. Endelig spurgte man mig, hvad Sag jeg
 opoffrede mig til? Jeg svarede: til Lovkyndigheden. Tænk dig
 min Rædsel, da Pedellen næste Dag forelæste mig følgende Dom:
 Eftersom *Studiosus juris Sylvius* * er sigtet for og har tilstaaet
 sig skyldig i den faade og uteerlige Gjerning, under Mester
 Nielses *prælectionibus in Habacucum* at bestige et Træ, (om
 det var et Hble-Pære-eller Blommetræ, kan ei vist afgjøres) og
 der ugudeligen imiteret en Nattergals Røst, hvorved han i be-
 meldte Mester Nielses studiis stor Misforstaaelse og Perturbation
 tilveiebragt haver: da kjendes for Ret, at han for saadan qua-
 lificeret Misgjerning skal i Forvaring hensættes og der forblive,
 indtil han udenad har lært den Bisbyste Waterret og samme
 Ord til andet opsigte kan. Hermed have vi kjærligen havt for
 Die saavel hans tilbørlige Afstraffelse, Andre til Skræk og Ad-
 varsel, som hans Fremvært i nyttig Kundskab og Oplysning.

Men sig mig engang, tog Andreas til Orde, hvoraf har du dit Ophold, naar du hverken kjender Fader eller Moder?

Fra en ubekjendt Haand har jeg hver Maaned faaet Penge til min Vært.

Paa den Maade bliver du nok af ædelt Blod; thi det er kunns Adelsmanden og Kufferen, der lader sine Unger klæffe op i fremmed Rede.

Jeg har ogsaa besluttet, heller at betragte mig selv som Baron end som Bondesøn, da Uleiligheden dog er den samme.—

Under denne Samtale saae de to Benner en Dreng gaae med hurtige Skridt forbi Havegjerdet. Hans trinde, mørkerøde Kinder og hans Badmels Trøie viste, at han var en Bondedreng. Under sin Vandring spillede han Bold med sin brede Hat og quad Sangen: Farvel, min velsignede Fødeby (see S. 82).

God Aften, Broder! raabte Sylvius, hvor gjælder Reisen?

Hvor Gud vil, sagde Drengen.

Du løber dog aldrig bort fra dine Forældre? spurgte Andreas.

Jo, noget nær, svarede Drengen.

Hvorfor gør du det?

Fordi min Fader vil sætte mig i Skrædderlære imorgen.

Har du da hidtil intet bestilt?

Ikke stort. Jørgen Degn syntes, jeg havde for godt Nemme til at være Bonde, derfor vilde han holde mig til Bogen; men da vi havde læst Peter Laales Ordsprog, stoppede hans Lærdom. Nu vilde, som sagt, min Fader have mig til Naalen. Men jeg troer jeg er for god til Alting. Til Bloven havde jeg for godt Hoved, til Bogen havde jeg for gode Arme, og til Naalen har jeg for gode Been.

Vi bør sætte den Ans, at han ei gør sine Forældre den Sorg, hvistede Andreas til Sylvius.

Drengen hørte det og sagde: „Sætte mig fast? det gjælder en Daler, at I hverken kan gribe mig eller holde mig.

Det var ogsaa Synd, sagde Sylvius, at en saa livlig Pige skulde træde Synaale. Men har du Penge til Reisen?

Ikke en Døit.

Hos hvem vil du da spise Madvere?

Hos Mestermanden.

Det vil blive slet Fortæring.

Under I mig bedre, har I Lov at lufte Pungen op.

Der har du saameget, at du i det mindste for iaften ikke har nødig at nøies med Maanestkin.

Tak, Herre! Mødes vi atter, hvor I er i Betryk, da kan I regne paa fire Næver til Tert Forsvar.

Med disse Ord gik Drengen syngende sin Vej.

Skulde du troe det, sagde Sylvius, den Knøs har bibragt mig den meest brændende Bandleyst. Laaner du mig din Knortekjæp, begiver jeg mig strax uden videre Tros paa Veien.

Daarekistefnak! — Du har vel neppe en Hvid i Lommen.

Jo, til al Lykke har jeg de mig for næste Maaned tilsendte Penge hos mig. Andreas, Hjertens Andreas! jeg kunde kysse dig af Glæde over dette mit Indfald. Mens man er ung, maa man tumle sin Krop, for at have Noget, man i sin Alderdom kan overtænke. Naar da den gamle Mand's Krop hviler i Rænestolen, kan Manden tumle sig des raffere.

Men i hvad Siemed vil du egentlig reise?

Jeg vil opsoge den Deilige, jeg aldrig saae. Jeg vil lede mine Frænder op. Jeg kjedes ved at gaae omkring som Melchisedek, der havde hverken Fader, Moder eller Slægtregister.

Men hvad Haandtering vil du drive, naar Pungen er tom; du forstaaer jo, reent ud talt, ingen Ting.

O, der løber mig hundrede Ting gennem Hovedet. For det Første vil jeg som Digteren Archias gaae fra Huus til Huus,

og usforberedt opvarte Folk med Viser. Hvorfor skulde ikke Eligt ligesaa godt lade sig gjøre i Sjælland som i Italien?

Men du har jo aldrig gjort Vers.

Nei. Det stillestående Versemageri med Pen og Blæk har altid kjedet mig forbiøret. Jeg vil i Virkeligheden gjøre, hvad enhver Poet, der ei har Tone skabt i Livet, siger at han gjør: jeg vil synge. Det træffer sig herligt, at Davidsharpen her i Huset nys blev salbudt. Jeg føler mig allerede grebet af Poeternes almindelige Tilbøielighed, at sætte deres Længselsbrødre irette. De usandsfærdige Pennesliffere paa staae bestandig, at de staae Harpen, hvergang de gjøre Nytaars- og Liigvers. Men Gud og hver Mand veed dog, at de aldrig røre ved Strænge uden i vaagen Drøm. Nei, jeg vil være oprigtig Sanger. Jeg vil ikke spille paa indbildt Harpe, men paa legemlig Harpe, som kan tages og føles paa.

Men forestil dig dog, hvor det vil nedsætte dig i den offentlige Mening, at gjøre dig selv til en aabenbar Landstryger.

Desto bedre! Naar man engang ret er anseet for gal, fører man et mere tvangsløst Liv. Det har været mig et utaaleligt Nag, at mit Liv bestemtes efter Reglerne for et anstændigt Menneske. Ved dette Skridt bryder jeg saa aldeles med Folk af Stand; jeg sætter mig med Et ud over Folks Domme, og kan handle frit som en Otahetier efter mit eget Hoved. For at blive ret viis, maa man finde sig i at kaldes forrykt.

Lykke paa Reisen da! Naar du engang har fattet et vildt Indfald, da veed jeg, Pokker selv kan ei tale dig tilrette. —

Sylvius gik i Middagsheden paa Landeveien, bedækket af Støv og Sved. Uhyrlige Lærker hang høit i Luften over hans Hoved, hvor han saa gif, og kjedede ham med deres eensformige Musik. Græshoppen skaffede ham ikke mere Tidsfordriv med sin

Quiddren i Klovermarken. Han kom til en liden Sø, ved hvis Bred han besluttede at hvile en Stund. En forskrækket Triist sloi ved hans Ankomst ud af Rørene, og Frøerne plumpede ubehændigen ned fra Brinken i Vandet. Han strakte sig paa en Græsbatte med Hovedet vendt nedad mod Søen, og stillede med den hule Haand sin Tørst. Derefter laae han i Selvbe-
 tragtninger og kastede afrevne Blomsterknopper ud til Frøen, som loffedes til af Nysgjerrighed og greb dem i Flaben. Under denne Syssel bleve hans Tanker meer og meer drømmende, og han faldt tilsidst i en dyb Søvn. Det forekom ham, at han saae et deiligt Pigehoved med Guldhaar stige frem af Søen. — Sophie! raabte han, men Hovedet nikkede til ham med et skalk-
 agtigt Smil og dukkede ned i Vandet. Han stirrede længelsfuld ned paa Pletten, hvor hun var forsvundet, da ved den modsatte Bred Hovedet atter steg frem og hviskede: Pi, Pi! — men han saae kun et Glimt deraf, før det atter forsvandt. Saaledes blev Synet ved at lege Skjul med ham. Snart bevægedes Siv-
 lisen hist, snart her; men saa hurtig han kastede Diet derhen, lod det atter Pi, Pi! og Hovedet var borte — kun de concen-
 triske Ringe betegnede Stedet. Da blev han grebet af en for-
 tvivlet Længsel. Han sprang ned fra Brinken, men uden at synke, thi Søen bar ham, forvandlet til en fast Grund. Han vandrede hen ad dette Krystalgulv mod et Slot, der reiste sig midt derpaa. Stolperne vare stivnede Solstraaler og Taget var forstenet Morgenrøde. Tusmørket faldt paa; han skimtede Synet svagere og svagere, indtil det reent forsvandt i den bældmørke Nat. Men Ratten blev pludselig lys. Han saae i Beiret; Maanen var en stor Guldkane. Sophie kjørte deri over Skjernes Sneedriver. Han blev besjælet af en dristig Lyst til at flyve, og i Minutet følte han sig hævet — —

Her er en Lacune i Texten, men af det Følgende kan man slutte sig til, at Sylvius er gledet ud i Vandet paa samme Tid,

som en Vogn kom kjørende forbi. Paa denne sad tvende Damer, af hvilke den ene var tilsløret, samt Kragerup, en raa Junker eller Herremand, hvem det lykkedes at faae Sylvius op af Bandet og saaledes frelse hans Liv, medens den tilslørede Dame blev syg af Skræk. Saasnart hun var kommet til sig selv igjen, kjørte Vognen videre. Sylvius, som tilfældig hørte, at hendes Navn var Sophie, følte sig strax overbevist om, at det var hans tilbedede Ubekjendte, og tog iilsomt den samme Vej som de Kjørende.

„Han kom til Kroen i det Dieblif Damen var ved at stige ned af Vognen. Tjenstfærdig sprang han til og rakte hende sin Haand til Hjælp. Hun samlede sin Kjortel tæt om Ankelskoden, medens han med bærende Fingre flyttede hendes smaa, veldannede Fødder ned ad Vogntrappen. Hendes Gang forekom ham noget tung og besværlig, hvilket han betragtede som en Følge af den Upasselighed, Skrækken paadrog hende. Ved et Feiltrin havde hun gjort et farligt Fald, hvis Sylvius ikke havde grebet hende i sine Arme. Næsten ør i Hovedet svingede han med sin elskede Byrde til Krostuen. Her kunde vor Helt først ret betragte Selskabet, men forgjæves ventede han paa, at Sophie skulde kaste Sløret og sin blaae Silkekaabe. Disse Tildækkelser berøvede ham gandske Synet af hendes Indigheder. Kun af Raabens Bevægelse kunde han slutte sig til en langsom Stigen og Falden af det yndige Bryst. Ved hendes Side sad en gammel, rørig Kone. Kragerup havde slængt Kappen, der hængte løst over hans Skulder, og gik i sin Livkjole sløitende op og ned ad Gulvet.

Sylvius, der vilde benytte Leiligheden til at stifte Bekjendtskab med sin Tilbedede, bukkede sig for hende og sagde: Det smerter mig, at I ved min Skyld fik saa stor en Skræk i Blodet.

Deri er I uskyldig, svarede hun. Jeg tænkte, Gud forlade

min Synd, kun lidt paa Jer. Men jeg var bange, Kragerup skulde springe ud i Bandet for at fiske Jer op.

Dette kolde Svar skar Sylvius i Hjertet. Han mønstrede med Blikket den Lykkelige, der havde saa stor Deel i hendes Hjerte. Kragerup var efter Udseendet en Mand paa 30 Aar. Hans tykke, brunnrøde Kinder og drøie Lemmer tilkjendegave, at han var opfødt ved god, nærende Kost paa Landet. Da desuden hans Dragt røbede særdeles Velstand, gjorde Sylvius den rimelige Slutning, at det maatte være en Herremand fra Landet. Hans Dine faldt paa en Ring, der glimrede paa Sophies venstre Haand.

Hun er altsaa den Kragerups Forlovede, tænkte han med et Suk. For at bringes ud af sin Uvisshed sagde han: I reiser formodentlig til Kjøbenhavn med Eders Kjæreste?

Jeg Kjæreste! svarede hun. Nei, det tænker man ikke paa i min Alder.

I min Alder — gjentog Sylvius ved sig selv; hvorledes skal jeg forstaae det? Hun seer jo dog ikke ud til at være noget Barn. Jeg maa nødvendig have Lys i dette Bilderede. — Edle Fremmede, henvendte han sig til Kragerup, I har reddet mit Liv, derfor føler jeg dyb Taknemmelighed. Men inden jeg forlader Eder, udbeder jeg mig en Tjeneste. Jeg ønsker blot, at Damen i den blaae Kaabe vil unde mig Synet af hendes Ansigt.

Da vil I rigtig nok faae noget net at see, sagde Kragerup, og gned fornøiet sin venstre Albue med den høire Haand.

Skjønne Dame, blev Sylvius ved, jeg viger ikke fra Jer, for I løfter Eders Slor.

O, lad ham dog have den Fornøielse, Moder! bad Kragerup, saa skal jeg svare for, han føler ingen Madslyst idag.

Saa galt er det dog heller ikke, din ugudelige Dreng, sagde Damen. For at I ikke skal troe, det er værre end det er, vil

jeg fortælle Jer hele Sagen. Jeg reiser ind til Kjøbenhavn, for at lade mig skjære for en Gevært; Andet er der ikke i Veien, det kan I her selv see. — Med disse Ord skød hun Floret tilside, og Sylvius saae et rynket Ansigt og en vanskabt Ræse for sig.

Han yttrede sin Forbauselse over denne Feiltagelse ved et Udraab, men da han indsaae, at han derved havde fornærmet den gamle Dame, gjorde han sin Forseelse god igjen ved fordoblet Opmærksomhed, og da han bød hende sin Arm for at føre hende til Bords, udbrød hun rørt:

Gud velsigne Jer, min Søn, fordi I hjælper en gammel Kone tilrette. Den Dyd findes sjelden nutildags. Nu omstunder holde Ungkarlene dem heller til uforstandige Pigeborn end til aldrende Folk. Den, der har graat Haar, kan skjotte sig selv. Men hvad siger Syrach —

Hun vilde nedlade sig paa Stolen, men Kragerup trak den bort, saa at hun satte sig plat paa Gulvet og havde faaet et slemt Stød, hvis Sylvius ikke havde standset hende noget i Taldet.

Hvad siger Syrach, Moder? spurgte Kragerup med Latter.

Jy flamme dig, vanartige Dreng, sagde Fru Sophie med et vredt Diekast til sin Søn. Sylvius greb ham i Brystet, rustede ham og sagde: Den, som forhaaner sin gamle Moder, er ikke værd, at Jorden bærer ham. Da raabte Fru Sophie forfækket: Slip ham! slip ham, siger jeg! I tager jo paa ham som det var et Umælende.

Kragerup vristede sig med overlegen Styrke løs fra Sylvius og sagde med fortsat Latter: Hvad gaaer der af Jer, Spillemand? Om det gamle Stabillenhoved ikke forstaaer Spøg, burde I jo dog have bedre Forstand.

O, jeg kunde rive dine Dine ud, sagde Moderen.

Dertil havde I ikke Sind, Moerkille, meente Kragerup og klappede hende paa Skulderen.

Rør ikke ved mig, dit Skarn! jeg kan ikke taale at see dig.

Er det virkelig Tert Alvor, gamle Tosseshoved, at I vil suurmule, fordi man gjør Løier med Jer? Lad det nu være godt igjen, ellers gider jeg min Sjæl hverken ædt eller drukket.

Maa saa kom da, Dreng, og giv mig et Kys! — I kan ikke forestille Jer, sagde hun til Sylvius, hvad jeg lider med den uartige Anegt. At have Børn er et sandt Hunsfors. Aldrig kan jeg faae ham til at bede, enten til Hjælperen eller til Jomfru Marie. Forestil Jer engang: Jeg, der løber om i Huset fra Morgensol til Aftensol, maa ikke alene bede for mig selv, men ogsaa for den lange Lommel, som render i Skoven den udslagne Dag og gjør aldrig Gavn for to Skilling. Jeg luffer aldrig nogen Aften mit Die, uden at tælle ti Rosenkrands for mig selv og tyve for den ugudelige Krop. Det er dog mere end nogen ærlig Kone kan overkomme! Og hvad mener I vel? saa gjør endda den lille Skjelm saa mange Rattespaaser, at han, Gud forlade min Synd! faaer mig til at lee midt under Bønnen. Det gif endda an, naar jeg blot ikke hveranden Dag maatte stege og brase for de argeste Kjettere, som han fører mig i Huset.

Kom nu ikke med den gamle Snak om Kjettere, Moder! Det er jo Noget, I ikke forstaaer Jer paa. Lad I de Lærde derom. Fordi En bliver kaldt Kjetter, derfor kan han jo være lige god Karl.

Uh! du skulde faae en Ulykke for din Mund! Kan den være god, som hverken troer paa Messen eller Paven?

Hvad rager Paven mig eller Jer? Jeg har tidt sagt Jer min Mening derom, Moder. Jeg holder for, at man ikke bør blande sig i det, som ikke kommer En ved. Hvem der kan forslaae mig Tiden, han er af mine Folk, enten man kalder ham Kjetter eller Unabaptist. At man giver ham Ogenavn, det er jo hans egen Sag. Det er min Tro.

O, du har slet ingen Tro, du gudsforgaaede Dreng.

Jo, sandt for Herren har jeg Tro. Jeg troer Alt, hvad som klogt og fornuftigt er. Jeg troer, at Vorherre har skabt Mark og Skov, Kornet, som vi klare Skatter og Afgifter med, Harene, som vi skal slyde, og, kort at fortælle: Mennesker, Heste, Qvindfolk, Kæer og Hunde — at sige, det første Par. De andre have vi jo selv lagt til, det veed vi jo nok. O, naar man ret vilde speculere, fik man underlige Ting ud. Her er nu f. Ex. denne Kjørepidsk; jeg kan føre Tingsvidne paa, at jeg har ladet den gjøre hos Gilert Kemmesniders. Og dog siger jo Præsten, at Gud har gjort Alting. Men det kommer af, at Folk bruger ikke deres Forstand, men taler blindt hen i Bind og Veir. Man kunde blive reent tøstet i Hovedet, naar man vilde bryde Hjernen med slige Ting. Men man gjør bedst i at tænke og tie og lade Enhver være den, han er.“ — —

Her ere et Par Blade udrevne, men Fortsættelsen viser, at der imidlertid er kommen en ny Reisende til Kroen. Denne finder Staldrummet optaget af Kragerups Heste, og idet han introducerer sig som Borgemeister i Lybek, forlanger han, at Herremanden skal cedere Plads for hans Ridehoppe. Da denne afslaaer det, komme de i Klammeri, og Kragerup kaster ham om paa en Bænk, med de Ord:

„Forsøg det kun! Jeg kalder da Bønderfolkene ind fra Borgestuen, og saa skal I Død og Kritte komme til at smage Sternsherreds Bognkjempe!

Bil I slaae mit Barn, Lybekker! spurgte Fru Sophie og reiste sig mofommelig fra Stolen. I skal ikke krumme et Haar paa ham, saalænge jeg kan røre min Krykke.

Luf I Jer Kjæst, Moer! sagde Kragerup. Jeg er Karl for at svare for mig selv.

Lybekkeren tog til Orde: Naar jeg ret besinder mig, saa behøves der ingen Slagsmaal. Jeg skal nok faae Huusrum til

min Ridehest. Han sloitede i sin Haand, og fire Ryttere sprang ved dette Løsen ind i Stuen. Løst mig i Veiret, Hæder, skreg han. De fire Karle lettede ham med forenede Kræfter op, overende paa Bænken. Derpaa gik han med et opbragt Ansigt ud i Gaarden. Et Dieblisk efter kom han tilbage, førende sin Hest ved Toilen. Rideknægten gik bag efter og gav det tilbagestræbende Dyr et Smæk med Pidsken, hvorpaa dette efter et Spring over Dørtærskelen befandt sig midt i Gæstestuen.

Rider Potter Jer, Lybekker, udbrod Kragerup med Skoggerlatter. Skal Jeres Mær sidde til Bords med min Moder og min Gæster?

Et Bærelse, sagde Lybekkeren, som ei er for godt til danske Madammer, er heller ikke for godt til en Borgemeisters Ridehoppe.

Kragerup gjorde Mine til at gaae løs paa Lybekkeren, men Sylvius trak ham tilside og hviskede ham ubemærket et Par Ord i Øret. Derpaa begyndte de paa Skæmt at brydes, og Kragerup lod sig tilsidst kaste paa Døren.

Det kan jeg lide, sagde Borgemeisteren, idet han klappede Sylvius paa Skulderen, I er en haandsfast Karl. Hvo skulde have tænkt, at I kunde mægte den drøie Knold.

O, naar Blodet kommer i Kog, saa er det kun en Haandenending, at gjøre det af med en slig keithaandet Prygl.

Meget let er det just ikke, min brave Dreng; men dog lettere end at vinde tyvetusinde Kroner — ha ha ha! Jeg skal nok betænke Jer lidt for det Stykke Arbeide — Jeg skal være Jer god for det. — —

Mens I vil mig saa vel, Herre! kan I vel umage Jer et Par Skridt for min Skyld. Jeg har, imellem os sagt, fundet en Pose med rhinske Gylden, som jeg har skjult i Stalden. I kunde vel vejle dem for mig?

Raser du, Menneſke! En heel Pose Penge? — Ja, Herligheden er endelig ikke saa stor, naar det kun er rhinske Gylden;

det er et høist usælt Slags Penge. Jeg skjætter ikke stort om dem. Men den ene Villighed er den anden værd. Lad os tage dem i Diesyn.

De fulgtes ad til Stalden. Da Lybekkeren var indenfor, kom Kragerup til og slog begge Halsdørene i.

Hvad betyder dette her, spurgte Lybekkeren? Hvor er Pengene?

Ja veed I hvad, sagde Sylvius, jeg troer vi ville lade det beroe med Berlingen for det Første. I skjætter desuden ikke om den Slags Mynt.

Kom nu kuns, go' Karl, sagde Kragerup. Skal Hesten staae i Stuen, saa skal, Død og Kritte! Manden staae i Stalden.

Hvad har I i Sinde? I forstaaer dog vel Spøg?

Jo, i Sandhed forstaae vi Spøg, svarede Sylvius. Det er just vort Jag. Vi have netop besluttet at spøge lidt med Jer.

De slæbte Lybekkeren hen til en Baas. Efter en kort og unyttig Modstand maatte han, aandeløs og bedækket med Sved, finde sig i deres Medhandling. Nu begyndte han at give gode Ord — — men til ligesaa liden Nytte som hans — — „sidste Krafttyttring, en Strøm af Trudsler og Eder. Ogsaa herpaa blev gjort en Ende, da hans egen Halsklud blev stoppet i hans Mund. Sylvius bandt hans Hænder paa Ryggen; Kragerup iførte ham et Hovedtøj og surrede ham til Krybben.

Nu bliver jeg dog meensoren, sagde den Sidste. Før bandt jeg paa, at jeg ikke vilde rømme Jer en Baas, men nu falder jeg alligevel tilføie. Men jeg tænker som saa: Den Baas, som ei er for god til en dansk Herremands Rjorehoppe, den er heller ikke for god til en lybekk Borgemeister. — Vi nu lidt — her har I en Skuffe god Havrehakkelse.

Imidlertid skal jeg, tilføiede Sylvius, sætte en Skæfsfuld Suppe frem for det hvide Bæst deroppe. Det er ret godt at store Herrer prøve, hvorledes deres Underhavende har det. Lad

nu det sælle Kræ blot for een gang agere Borgemeister, mens I forestiller Hest.

Lybekkeren skummede af Forbittrelse.

Slaa Jer nu til Taals et Par Timer, vedblev Sylvius. Nu ville vi trine op til Bordet, og Eders Skaal skal ikke blive forglemt.

Sylvius gik paa Tilbageveien gennem Borgestuen. Her sagde han til Borgemeisterens Ridesnegt: Eders Herre befaler Jer at passe paa, at ingen Sjæl i de første tre Timer nærmer sig til Stalden. Han er gaaet derind med en skøn Jomfru af Nabolauget, som har Lyst til at besee hans smukke Ridehest.

Haha! det er godt! Jeg forstaaer en halvqvædet Vise.

Det er mig dog ubegribeligt, hvorledes en ung Pige kan være saa stor Kjender og Elsker af Heste.

Jeg skal sige dig, hvorfor det er dig ubegribeligt. Det er fordi I selv er en Hest. — — Jeg kjender Rummelen. De danske Pigebørn er nu engang ikke anderledes. Wenn de seer en Lybekker, en velvoren Kerl med Hjer i Hatten, ongefæhr som Borgemeister eller jeg, so bliver de strax mordisk forliebt. Jeg besøgte ifjor min gode Ven, Churfyrsten paa Langeland. Men jeg maatte reise strax igjen, jeg kunde ikke være med Fred for Churfyrsten sin Datter; hun vilde med Djævels Skind og Been gifte mig. Hun kom ned til mig i Stalden og sagde: Hans van Duus, han er en brav Kerl og en honet Kerl. Han har et overmaade skøn Gesicht, han kan pudse sine Stivler og han har i alle Maader godt Genie. Jeg vil, partere mig Satan, være sin Kone! — Jeg kunde, hohl mich der Rufuf, have havt Churfyrsten sin Dokter og den ganske Grasschaften, men det var ikke Noget for en Kerl i min Alderdom, at binde sig fest. Den dänische Grüg og de tikke Pankuchen vil mig gar sehr schmecken.

Jeg skal saamænd dog ud i Stalden og see hvad Borgemeisteren bestiller.

Stop, stop, Freund! han bliver paa Flekken. Jeg har ikke Lyst, min Stell at forlire om sin Billie. Jeg vil med min Degen op og ned ad Stalddøren go, og hvem der nærer sig met drey Schritt, han skal po sine Gjerninger ligge, om det so var den König af Dänemark han selv.

Medens Rideskægten trolig holdt Vagt for Stalddøren, fornøiede Sylvius og Kragerup sig over at have givet Borge-mesteren en saa passende Tugtelse.

Herremanden sagde: Død og Bølge, hvor det var et rart Indfald af Jer, saaledes at sætte Lybekkeren paa Staldforing. Det vilde jeg ikke været foruden, om En havde givet mig en Tønde Himmelbyg. Jeg er — vær' en evig — saa forgabet i Jer, at jeg kunde kysse Jer. Hør, veed I hvad? I maa endelig følge med mig til Byen. Saa kan vi gaae ud sammen hver Alsten og gjøre Mudder. Vi skal ret have vore evige Løier. Jeg skal nok gjøre Udveie for, hvad Penge der gaaer til. Man maatte jo være gal, naar man ikke tog sig al den Moerskab, man kunde faae. Hvorfor er man ellers her i Verden?

Jeg rejste gjerne med Jer; thi muntre Folks Selskab er mig stedse kjær; men til Kjøbenhavn kan jeg ikke følge Jer.

Na, sy for en Ulykke! saa har jeg Ingen, der kan føre mig i Binden. Men det maa I love mig, at I snart vil besøge mig paa Kragerupgaard. Der skal s'gu ingen Slags Ol og Mad holdes for godt til Jer.

Der er min Haand paa det.

O, gid vi var der alt. Jeg længes saa usigelig efter Espen Ridesfoged, for at fortælle ham, hvorledes vi har gjort den storagtige Lybekker i Stand. Han har et Horn i Siden paa alle Lybekkere — skambød os paa vore Stude i Forsjor! I kan troe, det er en naragtig Karl, den Espen. Han har et godt Hoved til at finde paa Uglspilstreger. Villemoer har en graa Kat, som hun elsker ligesaa høit som mig. Den bandt han igaar fast til Læn-

kehundens Huus. Der blev da, som I vel kan tænke, et Fandens Spektakel mellem den og Hunden. Ratten smuttede ind i Hundehuset og havde blot Snuden udenfor. Hunden hjeffede og sprang, og Ratten snøs og sprættede. Hvergang Pasop kom for nær, fik han et Tjat over Snuden af Rattens Kløer. Saa kom da Lillemoer med en Kost og vilde hjælpe sin Kat, men turde ikke rigtig nærme sig, fordi hun var bange for Hunden. Jeg har aldrig i mine Levedage seet saa snurrigt et Syn, naar jeg undtager idag, da jeg saae Borgemeesteren staae ved Hestekrybben. — I er min bedste Ven i Verden. Jeg holder meer af Ier end af Espen. Kom, vi vil drikke Dug!

Fru Sophie blinkede med Vinene ad sin Søn, men denne sagde:

Skjot hun sig selv, Lillemoer! Jeg veed nok, hvad jeg gjør. I mener, han er en omstrygende Spillemand og jeg en Herremand. Jeg vil ikke have noget med adelige Folk at bestille; i Ridderlaug er jeg tilovers. Der sidder jeg som en Synder i Skammekrogen, fordi jeg veed, det stadselige Pak griner ad mig. Endnu har jeg ikke glemt den Frøken Trinletpaataa, som isjor loe mig i mine aabne Dine, da jeg vilde føre Pandekagedandsen op. Jeg spørger flint om, hvad Stand en Karl er af, naar jeg kan lide ham. Den, der skal være min Kammerat, maa ligne mig. Han maa have et vittigt Hoved og ei bryde sig om, hvad Snit Ens Buxer har. — En tintet So og en skurvet Orne kan bedst sammen.

Sylvius og Kragerup klinkede med deres Bægre og faldt i hinandens Arme. Efterat dette Broderskab var sluttet, holdt de det for raadeligst, at slynke sig bort, førend Borgemeesterens Fængselstid var udløbet. Herremanden, som havde havt den Forsigtighed, i Forveien at føre sine Heste ud af Stalden, satte dem for Bognen og jog til Kjøbenhavn, mens Sylvius fortsatte sin planløse Vandring. Genimod Aften kom han til en Bonde-

gaard og gav sig til at spille paa sin Harpe uden for Vinduene." — — Her kommer den hele Scene, der uden væsentlig Forandring er overført til Novellen S. 69—71, og som her ender med, at den formildede Bondekone fortæller Sylvius, hvilken Fornøielse det var hende i hendes Ungdom, at høre den krogryggede Spillemand, naar han sad paa en Sildejerding og spillede paa Fiol. —

„Sylvius gav Konen endnu et Par Skilling, under den udtrykkelige Betingelse, at et Par Kringler derfor skulde kjøbes til Børnene. Derpaa aplede han sin Strængeleg og sukkede:

O, hvi gaae dog Menneffene ikke hellere ud i Skoven og æde Olden, end krybe sammen som Trældyr i elendige, mørke Hytter? Hvorfor skal et Egern og en Markmuus føre et mere frit og lystigt Liv end sin fornuftige Medskabning? Hvad skal dog Manden med sin Smule Forstand, naar han alene skal bruge den for at tænke paa Udvei til Brød og Væter? Mig skal Intet bringe til at bøje Hals under Naget, som de øvrige Daarer. Den høieste Fyrstestol i Verden vilde jeg lade haant om; aldrig vilde jeg bytte min Frihed bort, for at sysselsætte mig fra Morgen til Aften med elendige, jordiske Tvistigheder. Ingen af de privilegerede Haandteringer er efter mit Hoved. Jeg priser mig lykkelig ved at være sluppet fra Klosterskolerne. For mig maae Priorer og Domherrer trækkes i Haaret om Aristoteles og Theophrastus. Et ærligt Haandværk var dog bedre, men jeg vil ei gjøre Loibænk og Stole til de magelige Herrer, der forsmaae at hvile sig paa Markens Steen og Luer. Vil Ingen give mig Brød for mit Harpespil, da vil jeg hellere æde Græs og Rødder, end sælge mig selv til Slave.

Det var alt mørk Nat, da Sylvius befandt sig for Kjøge Port. Han bankede stærkt paa Borten, men ikke en Sjæl rørte sig indensfor. Da satte han sig ned paa en Afviser og spillede for Lidsfordriv en krigerff Melodie.“

Ru traf det sig at Mattevægteren, for ikke at sove paa sin Post, havde søgt den forønskede Hvile i sin Hustrues Arme, i et ringe Huus, der laa ret indenfor Borten. Konen vaagnede op ved Sylvius's Rarmen, og purrede ved Manden, som i sin søvndrukne Tilstand antog, at det var Lybekkerne, der vare udenfor Borten og vilde gjøre et Forsøg paa, ved et natligt Angreb at overfalde Byen. Han satte nu denne i Bevægelse, Alarmlarmen gik, og hele Borgerskabet stod snart i Vaaben. Raadet kom sammen for at overveie, hvilket Parti man skulde tage, men Borgemeesteren foregav en Upasselighed, for ei at nødes til at afgive sin Stemme i et saa vanskeligt Tilfælde. Borgerne besluttede da, at følge deres eget Hoved og at aabne Byen for den elskede Kong Christierns Benner. De droge med klingende Spil ud af Borten for at modtage den formodede Hær, men kunde ikke i Mørket, end ikke efterat En var sprunget ind efter Bægtterens Lygte, finde nogen Lybekkere. Endelig, da Solen stod op bag Bugten og lystte for den lille Trop, som misfornøiet vandrede hjem, fandt man udenfor Borten en sovende Yngling, ved hvis Side der laae en Harpe med et Bordugs Betræk omkring. — Det var Sylvius, som blev grebet, strax ført paa Raadhuset og der forhort. Han angav, som sin Hensigt med at besøge Kjøge, at han agtede, med den gunstige Magistrats Tilladelse, at gaae omkring i Borgernes Huse og spille dem et Stykke.

„Den hele Sommer gik Sylvius omkring i Sjælland og spillede for Dørene. Undertiden fik han Noget, undertiden Intet. Da han var altfor rede til at aabne sin Pung, saavel til sin, som til Andres Fornøielse, kom han tilsidst i stor Forlegenhed. Han fandt, at en Spillemand ofte maatte lægge sig sulten om Aftenen, naar han ikke havde en Nødstilling i Baghaanden. Tidt maatte han være glad ved at faae Natteleie i et Hølad, ja undertiden blev ogsaa denne Villighed ham negtet, og han var nødt til at udsøge sig et Leie under et bredskygget Træ eller i

en græsbevoret Grøft. Da Eстераaret nærmede sig og Natte-
luften blev kold, var denne Levemaade ham ube[qvem].“ — —

Hermed ender Manuskriptet. Det synes, at Sylvius søgte sig Vinterquarteer hos „Rævejægeren“ Kragerup. Denne „ligger maaskee og leger med Hunden og Ratten, naar Sylvius kommer i hans Gaard,“ og vil ikke undlade, ved at omtale sin Moder, at betjene sig af Udtryk som: „det gjør mig ondt for det gamle Alsen,“ og „Fanden komme efter hende, det gamle Skind, har hun ikke en god Forstand.“

Af et Udkaft, der er skrevet førend Forfatteren var kommen langt frem i den nys afbrudte Fortælling, sees at Sylvius kom til en Ladefoged, formodentlig ikke langt fra Ravnshøj, en Karl, der „gjør sig til af, at han med sin Dyremie kan slaae en Bonde omkuld.“ Denne Ladefoged har en smuk Datter, og i hans Huus befinder sig en lærd Sørling, der „gjør Prove paa, hvorledes han vil fremstille sig for Herskabet; skjuler sit Skidentoi; maa regne efter, naar han er barberet; har en Gjenvei til Haven; kan ikke skrive, naar han har drukket; phantaserer om Bandring, men kommer ingen Bei, og bliver til Spot for den Skjønne paa Ravnshøj.“ Et Marionettheater føres frem, og en ulykkelig Nonne reddes ved vor Helt af Rævejægerens Klør. Et Brudegilde, hvor det gaaer vildt til, og efter Spaadomme om Borgernes Odelæggelse kommer Bondeoprøret, hvori Sylvius deltager, fordi en ung Pige maa ride Træhesten. Foruden Paulus Eliæ, hvis Bekjendtskab med Sylvius skriver sig fra Kjøbenhavn, fremtræde Hans Spandemager, „der maa være humoristisk“ og Tausen, „der er lystig.“ — En Andejagt — Christian den Anden fiske — Lybekkeren gjør den Bemærkning, at „det er et ret godt Embede at være Konge i Danmark.“ Vor Helt skaffer sig omfider Udgang til Ravnshøj, hvor han paa et Bal

„gjør den skønne Sophie en brændende Kjærligheds-Erklæring.“ En ny Person fremtræder, svarende til Novellens Zens Hansen; hans Navn skal her være unævnt, da Forf. er kommen for Skade at opkalde ham efter en af sine Bekjendtere, men han var et net Menneske. Dog havde han Fonteneller, og kunde ikke komme tilrette med at lære den nye Tro. Han paaasted, at „man beder til Gud, fordi man føler sig at ligge varmt og godt under en Dimerdugs Dyne. Mahaa! og naar man engang kommer i Kjole, saa faaer man nok siden et godt lille Kald.“ —

Det kan antages for afgjort, at Forf. ikke er kommen videre i Udarbejdelsen af dette Udkast end ovenfor angivet. Virkelig sees ogsaa af et andet Udkast, eller rettere af nogle løst henkastede Momenter, som dertil ere forhaanden i mutileret Tilstand, at han tidlig har bortkastet det historiske Staffellie. Selten hedder her Klinger, et Navn, som ogsaa tillægges ham et Par Gange i Novellen. Fruen paa Ravnshøj taler om Efterligning af Folkepoesie, og i hendes Selskaber finder en æsthetisk Underholdning Sted, som endog synes udvidet til Foredrag af studerede Taler. Det var maaskee ikke saa urimelig en Hypothese, om man vilde antage, at „Bedanten“ (Novellens Vicentiat) havde givet sin Skjerv med, ved at forelæse den statistiske Skildring af Lægdsgaarden i Olsebymagle. Man tør maaskee finde det vel stærkt, at tiltroe ham en saa stor Productivitet; men vi give at betænke, at dette „grundige Stykke Arbeide“ er skrevet fuldkommen i hans Forfattercharakter, og at han ikke paa eengang er bleven til den fuldendte Typus, der staaer for os i Novellen. Hvorledes skulde han ellers have bragt det til Vicentiatgraden i Medicinen? — Men lad dette være som det vil, mere sikkert er det, at en Herre, maaskee en „virkelig Justitsraad“, i Fruens udsøgte Selskabskreds og, som det synes, under et Kirsebærtræ i Haven, har fremsagt en Tale om Poeternes Mængde. Af denne Tale: „Trøstegrunde over Poeters Mangfoldighed, en Priistale kronet i en Klub af

Rangspersoner“ ere nemlig nogle Blade tilovers, der indeholde Begyndelsen og Enden; men Lacunen i Midten skjønnes at være betydelig. Ihvorvel denne fragmentariske Tilstand gjør den saameget mindre egnet til at optages blandt P. Mss. efterladte Skrifter, ville vi, da den virkelig er at betragte som et Excurs til Novellen, ikke undlade her i et Udtog af dens Indhold at meddele de mest prægnante Steder.

I en høit travende Indledning tilstaaer den naive Taler, at det ene er den Erfaring, at Krandsen, d. e. Prisen, passer aldeles til hans Person, som har bevæget ham til at tragte efter samme. Han henter derpaa sin første Trøstegrund fra den Kjendsgjerning, at andre Tidsaldere klage ligesaa høit over samme Ulempe. „En Jeremiade, der lyder fra Sekel til Sekel, maa være grundet i et Unde, der er uadskillelig forbundet med Mennekelivets indskrænkede Kaar. Phantasien troer stedse, at Fortiden var mere lykkelig. Men hvor lydeligt taler ikke Kronikens Røst mod dette Blendværk. Allerede Hesiod fortæller, at Sangerens Tal var saa stort, at de toge hinanden Brødet af Munden, thi han taler saaledes:

Digter paa Digter misundelig er, og Stodder paa Stodder.

Horats forsikkrer, at hver Sjæl skrev Vers paa hans Tid, Læg og Lærd isfeng. Vi vide jo af Holbergs Breve, at vort Fødeland var i hans Tid fyldt med flere Poeter, end Luften med Fluer paa en Høstdag; Rabener vidner, at Over- og Nedersachsen i eet Aar havde 6586 udødelige Poeter, de smaa uberegne, og i Tjingals lille Stat stødte jo daglig et hundrede Harper. Med utallige andre Vidner kan der godtgjøres, at denne Plage stedse har hørt til vor Jords uundgaaelige Skjebne — hvad hjælper det da, at man lægger Planer til den syngende Hærskares Reduction?

Man kunde paa samme Grund, som man skrækkes for Poeternes Mangfoldighed, for det andet grue ligesaa meget over det uhyre Antal, som dyrker de øvrige Kunster. Men hvo skjelder

en uskyldig Dreng for Musicus, fordi han phantaserer lidt paa en Medekam? Naar en af vore Smaa bygger et Huus af Kort, ansee vi ham jo ingenlunde for Architect. Enhver af os vil jo heilig frabede sig Titel af plastisk Kunstner, og dog gives der ikke faa af vor Kreds, som af det klæge Smurbrød ved Aftensbordet, uden selv at vide det, ælter med sine Fingerspidser ret phantastiske Skikkelser. Gadedrengene, som med et Stykke Kridt ridse Symboler paa vor Port, skulle dog vel ei nyde Titel af Malere? Hvorfor skulde vi da skabe os selv saamange forførdende Phantomer, ved at hilse Enhver, der overrækker sin Patron et Nytaarsønske eller udgyder sit Hjerte for Kjæresten i en Sonnet, med det uforsvarlige Ogenavn af Poet? At lade disse igaar og iforgaars pludselig himmelsaldne Poeter nyde Rang med gamle privilegerede Skjalde, er jo samme Misgreb, som at sætte den titulaire Kammerraad ved Siden af den virkelige."

Dernæst er Boesien, ihvor paradory denne Mening end maa synes, unegtelig til nogen praktisk Nytte. „Hvorledes vilde det f. Ex. være muligt til Soes at brase Skibet om, naar ei Mastrojerne ved Hjælp af en Opsang sættes i Stand til, paa eengang at give det eftertrykkelige Nyl i Lougværket? Paa hvad Maade kunde man forvisse sig om, at Nattevægteren ei sov paa sin Post, naar han ikke tilholdtes, nu og da ved sin lydelige Sang at lægge sin Narvaagenhed for Dagen? Soldaten faaer ogsaa ved Læsning af Boesier en ret god Tact i Hovedet, som bærer Frugt i en særdeles god Parademarsch. Naar min Huusholderske koger blødsødne Ug, formaaer hun aldrig at træffe den rette Middelvei, uden i det afgjørende Dieblif at mumle tre Stanzer over Rjedelen. Anvender hun ikke denne poetiske Tidsmaaler, blive de enten for bløde eller for haarde. Saaledes gives der i Livet utallige Tilfælde, hvor Boesien er af Vigtighed og som man med Ufjensomhed overseer.

At Boesien er ret brav til Tidsfordriv, kan heller ikke neg-

tes; en Samling af fattelige Poesier yder en uskyldig Moro; men vist nok burde det, for at lette disses Læsning, forbydes at gjøre lange Perioder og bruge de forbistret indviklede Hexametre."

Man maa endvidere betænke, at Alt, som synes at være Poesie, langtfra ei er det*), at der ei consumeres saameget Genie paa Poesien, som man skulde antage, og at der i Poeternes Arbejder forekommer et uendelig gjentaget Echo.

En væsentlig Trøstegrund er endvidere den, „at Digterne i Almindelighed ikke ere af ædel Herkomst. Som de i den fjerneste Hedenold vare blinde Stoddere, som Roms første Bersemagere vare Trælle, saa ere de endnu for det meste Libertinere. Ja, i hele Naturen hersker den samme Lov, at syngende Skabninger ei engang høre til velklædte Personer. Hvad er Lærken og Rattergalen mod den prangende Paafugl og den gyldne Fasan?"

For saavidt er det endog et Held, „at Poeterne ere saa genegne til at udtømme deres Griller paa Conceptpapiret (ligesom man lader Slangen spyge Gift paa røde Klude), og at de ikke give deres Sværmerier fra dem i Livet, hvor de kunde besnære Damer af Stand. Skriftlig Høielse derimod tilintetgjør al Fare for Mesalliance, og Qvinder acceptere ei rimede Verser for Elskovs Baluta."

Ligeledes har det for Standspersoner snarere været „en Binding end et Tab, at de Boglærde have spildt deres Tid i Musesnes Tjeneste. Thi medens disse Somnambuler gik og drømte ved høilys Dag, havde hine saamange Rivaler færre i deres Gramsen om Fortunas Guldæbler, og denne Fordeel kunne endnu deres Sønner høste, de kunne desto lettere gjøre sig Haab om gode Betjeninger i Staten, jo flere der ved at sværme i Digtkunstens luftige Regioner gjøre sig udhygtige til praktisk Virksomhed.

*) Her begynder Lacunen, til hvis Udfyldelse ikkun havees de i denne Sætning anførte Momenter.

Endelig behøver man ikke for Fædrelandets Skyld at bedrøve sig over Digternes overcomplette Tal, thi foruden at der ei forbruges saameget Genie paa Digtekunsten, som det ved løselig Betragtning synes, saa er der til enhver Præfektol, enhver Skriverstue, enhver Plov, enhver Pleil langt flere Veilere end man ønsker; og vilde man forurolige sin Sjæl alene af Medynk med det poetiske Personale selv, saa kunde man med ligesaa megen Grund ynke Grønlænderen, naar han foretrækker en Skaal Tran med Zistapper og Sneeboldte for en Tallerken Kjødsuppe med Kløser og Pastinakrødder paa, eller beklage Russens Lod, fordi han finder Behag i at aabne Maven med en Snaps Skedevand."

Tilfjældt formaner Taleren de „velbyrdige Venner til, ikke ved overdrevne Klager at udsætte sig for den Bagvaskelse, at deres Fortrydelse skulde komme af Mangel paa Gave til at sortere de gode Digtere fra de slette, eller at de, naar man bragte dem et Dussin Bind nye Poesier, skulde være farnede som de saliske Præfiker, der om deres tolv Martis Skjolde vel vidste, at kun eet var himmelsaldent, men at udpege de elleve jordiske Copier, det overgik deres Evne*). — — Er der virkelig Noget i vort Samfund, der søler sig truffen af denne Vebreidelse — han bære for det første over med det hele Dussin."

Vi vende endnu engang tilbage til Novellens Helt, efterat have henkastet den Bemærkning, at han har flere Maader at erhverve sig Venner paa: saaledes omfavner en Bildmand ham, fordi han ryster Gbler ned i Hovedet paa Folk. Formodentlig har Sophie afbrudt Venskabets med ham, formedelst hans Dy-

*) Cfr. Efterl. Skr. første Udg. II. S. 20.

førsel paa Ballet, og virkelig ommeldes et Brev fra hende, om hvor Klinger er forfalden. Derpaa følger Eremitlivet, det vil sige, Friis, der hidtil, som vi have seet, har ladet Indfald, Luner og Lyst dictere sine Handlinger og Livsplaner, faaer det Indfald at leve som Eremit. Hvorledes han bringer dette Indfald til Udførelse, derom er ingen Antydning levet os, men det er at formode, at han under et saadant stille og affondret Liv benytter den oversflødige Tid til at anstille Selvbetragtninger, klare sine Livsanskuelser og (hvad der virkelig findes en Hentydning til) angre sine Bildfarelser eller foregaaende Handlinger. Naar han da atter udtræder i Livet, modnet og forædlet, og naar hans ungdommelige Forelskelser og let fængelige Elskovsagnister have luttret sig til en reen og varig Kjærlighed, er det meget sandsynligt, at han ved „Gjenbesøget paa Ravnshøj“ tør vinde Sophies Hjerte, som imidlertid ogsaa kan tænkes at have rystet Barneet af Ermet. Deres Forbindelse vilde da paa en passende Maade slutte Fortællingen om en ung Students Eventyr.

Hvorfor jeg anseer det troligt, at Novellen vilde have faaet denne Udgang, skal jeg her tilføie: Hvem der har kjendt Forfatteren i hans tidlige Alder og været fortrolig med hans ungdommelige Sværmerier og freidige Livsbetragtning, vil i den frøllede Friis strax have gjenkjendt den unge Digters egen Personlighed. Sværmeriet for en ubekjendt Skjønhed, der allerede forekommer i hans Skoletid og siden i en modnere Alder gjentog sig, er her et eiendommeligt Træk. Men nu er det paa ingen Maade sandsynligt, at den paa Sjæl og Legem friske Yngling i sine Kjærlighedsdrømme har tænkt sig selv som en ulykkelig Elsker; om end gjenem Lidelser og Modgang, maa han næsten nødvendigviis være udgaaet af Kampen som Seierherre.

Ligesom jeg i det Foregaaende har henpeget til, saaledes har jeg og her berørt en Egenkab ved Poul Møllers Fortælling,

hvorefter den udmærker sig, den Umiddelbarhed nemlig, hvormed Charaktertrækkene og Skildringerne ere hentede fra Livet, det Liv, han selv levede, og fra hans egen og hans Ungdomsvenners Individualitet. Ingen af disse sidste vil have læst hans Novelle, uden at have gjenkjendt saadanne Træk; men jeg behøver vel ikke at tilføie — hvad han selv i en af sine Aphorismer har bemærket — at, fordi en Digter i en Charakter-skildring har en virkelig Person for Sie, er ikke strax den poetiske Charakter en Copie af den virkelige.

Endnu i sin sidste Levetid gif Poul Møller om med Planen til en Roman eller romantisk Fortælling, hvori han uden tvivl paa samme umiddelbare Maade vilde have øst af selvoplevet Erfaring og gjort Erindringen til sin Muse. Handlingen skulde nemlig foregaae paa et Skib, paa Oversfarten fra Kjøbenhavn til Cap, og i Capstaden selv og dens Omegn. Desværre, da var det for seent! —

At de her nævnte Arbejder ikke „kom til Modenhed i Udsørelsen“ har man forklaret sig af „Digterens egen Natur, der har modsat sig en saadan fuldstændig og detailleret Udsørelse.“ Jeg erkjender, at der i Poul Møllers eiendommelige Mandsretning laae noget Productiviteten hemmende; men ligesom jeg tidligere har yttret min Overbeviisning om, at han havde Novellen fuldfærdig i Hovedet og let og hurtigt kunde have nedsat den paa Papiret, saaledes troer jeg at det netop var ydre Omstændigheder, der kaldte ham ikke blot fra dette Arbeide, men ogsaa fra Oversættelsen af Homer, fra det paabegyndte dramatiske Digt og, saa at sige, fra al poetisk Production. Det er unegtelig en Erfaringsætning, at „alle Digterens større Anlæg ere gaaede i Stykker;“ men det er ogsaa vist, at der kan angives en bestemt

ydre Foranledning til at ethvert af dem blev afbrudt. Dette fremlyser af selve Beretningen om Digterens Levnet, men at det navnlig gjælder om det største af hans Anlæg, den Roman, hvoraf Novellen i sin nuværende Form efterhaanden har udviklet sig, formener jeg at have oplyst ved flere Momenter i nærværende Meddelelse.

Statistisk Skildring

af

Lædsgaarden i Olseby-Magle.

Af en ung Geograph.

Indhold.

- § 1. Prolegomena.
 - § 2. Videnskabernes Forsatning.
 - § 3. Kunsternes Tilstand.
 - § 4. Religionen.
 - § 5. Regjeringsform.
 - § 6. Handel.
 - § 7. Krigsmagt.
-

Städtische Bibliothek

Verzeichnis

Verzeichnis der in der Städtischen Bibliothek vorhandenen Bücher

1. Verzeichnis

2. Verzeichnis

3. Verzeichnis

4. Verzeichnis

5. Verzeichnis

6. Verzeichnis

7. Verzeichnis

8. Verzeichnis

9. Verzeichnis

10. Verzeichnis

§ 1.

Prolegomena.

Ei uden Grund fører man i den nyere Tid Klage over det uforholdsmæssig store Antal Studerende, der beskæftige sig med Philosophie, Kunst-Theorie, Totalanskuelser, Betragtninger over Videns Aand og andre deslige Ting, hvortil ei mindste Værdom udtræves. Lad det endog være sandt, at Philosophien er Videnskabernes Sjæl, saa skal jo dog en Sjæl ei godt kunne subsistere paa sin egen Haand foruden Legeme. Allerede er der ei stort mere Krop tilbage. Snart ville Skribenterne ei have Andet at anstille Betragtninger over, end selve hinandens Betragtninger; ligesom alt de tydske Poeter ere bragte til den Yderlighed, at deres Poesie næsten ei handler om Andet end Poesie. Der hersker i den lærde Republik en besynderlig omvendt Emanation. Alle Studier blive daglig meer ulegemlige, fortyndede og forklarede, saa at det er høilig at befrygte, de blive tilsidst reent opløste i Aand og Lust. For at modstræbe denne ulykkelige Retning, har Forfatteren af dette Værk opoffret sine Kræfter udelukkende til de reelle Videnskaber. Paa Jorden er unegtelig intet solidere end Jorden selv. Men hvor ufuldstændige ere alle Jordbeskrivelser! I de største geographiske Lexica søger man forgjæves om Byer som Olseby-Magle. Uagtet denne Videnskabens Ufuldendthed, indskrænker dog de moderne Geographers Stræben sig blot til, paa uendelig mange Maader uden alle videre Tillsæg at omsætte de

eengang optegnede Notizer. Al gjør af to Geographier een ny, der er mindre volumineus end nogen af dem. Af de tre derved fremkomne gjør B en fjerde, der endnu er den allercompendiøseste. De bære sig ad ligesom fattige Piger, der stedse give deres Kjoler et nyt Snit, uagtet Grundstoffet forbliver det samme. O, I Kortsynede! hvis I klart indsaae det uendelige Omfang af en Videnskab, der ei er bragt til Fuldkommenhed, saalænge der staaer en Ledstolpe paa Veien eller en Steenkiste paa Marken, som ei er optaget deri: da vilde I, jo før jo hellere, begynde at arbejde efter en mere udstrakt Plan. Lader os begynde fra Grunden af, lader os hver især foretage os Beskrivelsen af et Huus eller en Gaard. Jeg gjør nu her Begyndelsen med den største Lodseiers Bopæl i Olseby-Magle. Følger mit Exempel; da kunne vi engang her eller hieset opstille vore Volumina ved Siden af hinanden, som Tomer af et classisk Værk; da saae vi et corpus geographicum, der vil blive Verdens ottende Udværk. Naar dette Repertorium gennemtrækkes med rene Blade, have vort Fags tilkommende Dyrkere blot den Uleilighed, at holde fuldstændige Af- og Tilgangslistor over Jordklodens Løssore: vulcanske Der, Beirmøller, Kongeriger, Steiler, Værestøtter &c.

§ 2

Videnskabernes Forfatning.

Gaarden har kun eet offentlig Bibliothek, som er opstillet paa et grønt Hængeskab i Conversationsstuen. Det bestaaer af den nye evangeliske Psalmebog, Rasmussens ABC og Birchs Bibelhistorie. De to sidste maae være meget søgte, da Træbindene paa dem begge ere brudte, og Bladene bære hyppige Spor af Læsernes Fingre. Almanacken, hvori der findes en uskatteerlig Afhandling om Krop, Kuller og Snive, var laant ud til Grovsmeden, der i sit Fag gjerne vil holde Skridt med Tiderne. Til

forbudne Skrifter hører Carolus Magnus, som tilforn prydede Bogsamlingen, men af Præsten blev confisceret, for at hindre Overtroens Udbredelse. — Philosophien synes meest at indskrænke sig til Gnomer. Gaardsdrengen, Rasmus, den eneste originale Forfatter i dette Fag, har paa Bindet af Lærebogen nedskrevet sine Forsøg. Topographen kan heldigviis her levere sine Læsere en tilforladelig Copie af det hele Manuscript:

1ste Sententis. Denne Bog er min, køb dig en, saa er det din.

2den Sententis. Den som mig føder, det er Gud Fader.
Den som mig klæder, den som mig
klæder — —

Dette sidste Tankesprog har, efter min Hypothese, den satiriske Blovkjøring med Glid ladet ufuldendt, for derved at give en Hinte til Lægsmanden, som er temmelig illiberal i at opfylde sin Forpligtelse til at holde ham med Klæder. Bag i Psalmebogen har man af Lægsmandens Kone, Maren, et Document af stor Bigtighed med Hensyn til Husets Historie. Det er nemlig en chronologisk Beretning om hvert Barns Fødselsdag, Fadderens Antal, samt den ældste Datters Bryllup med Grovsmeden. Af samme Forfatterinde haves i Jurisprudentsen et Supplement til Orstedes Formularbog, nemlig et lovformeligt Stærnemaaal mod Raalorme, i Chemien en Recept til Oledidke, og i Medicinen en Disertation om Febre. Forfatterinden holder for, at Patienten blot har nødig at ryste et Hyldetræ en Morgen før Solens Opgang, idet han mumler ved sig selv: „Hyld, Hyld! jeg ryster dig, til ei meer du ryster mig.“ Af dette sidste Arbeide stjønes Folkets Hang til Mysticisme, som endvidere nedensfor skal godtgjøres. Maren synes i flere Henseender at have dannet sig efter classiske Mønstre. Ligesom de gamle Autorer dicterede deres Bøger til Trælle, har hun heller aldrig selv sat Pen til Papir, men ladet Rasmus nedskrive disse opuscula efter hendes Dictat.

Hun bruger den samme Person til sin Anagnost, naar hun af sine Papirer vil indhente nogen Oplysning. Hertil kommer, at disse Manuscripter ere, ligesom Oldtidens, uden alle Interpunctionstegn. Undertiden ere heller ikke Ordene adskilte. Endvidere lader hun Intet trykke, men tillader sine Venner at tage Afskrifter. De to sidstnævnte Bærker ere skrevne med Rødfridt paa en liden Rulle Karduuspapir, der er stukket bag ved Speilet. — Philologien drives meget eenfaldig paa dette Sted. Det hebraiske Sprog dyrker man kun, forsaavidt man dyrker Porcellainsblomsten, paa hvis Blade man læser Ordet „Jehovah“ uden Accenter. Græken er aldeles forsvundet. For Romersprogets Elskere er her noget rigere Udbytte. Paa høire Side af Bilæggerovnen læses: *Soli Deo gloria*; paa en Karduus Røgtobak: *Petum optimum subter solem*; og paa to Dussin Fireogthve=Skillinge, der tjente til Kuapper i Huusfaderens Kisteskjole: *Christianus Septimus Rex Daniæ et Norvegiæ*. — Tienestepigen Gjertrud dyrkede flittig Naturvidenskaberne, især Botaniken. Hun har lagt Grunden til et skønt herbarium vivum. Under Bjælken forvarede hun *Sedum Telephium* (St. Hansurt); paa et Løndebaand i Kjøkkenet: *Thymus vulgaris* (Timian) og *Origanum majorana* (Merian); i en Papirpose: *Matricaria Chamomilla* (Kameelblomst). Til det offentlige Bibliothek havde hun foræret en Urtefost af *Tanacetum Balsamita* (Balsom) og *Artemisia Abrotanum* (Ambra); denne Samling efterlod hun sidste Søndag i Psalmebogen. I sit Aridthuus havde hun et Stykke Rav, et Fiirblædfloer, en Tvillingnød og et Bættelys.

§ 3.

Kunsternes Tilstand.

Poesien i Røgdsgaarden lader sig beqvemt henføre til to Klasser: den antike og den moderne. Jeppe Olsen, Familiens

Stammefader, som selv havde bygget Gaarden Anno 1696, kan med Rette betragtes som Stedets Ennius. En Indskrift over Porten, som er Gaardens ældste poetiske Mindesmærke, tillægges eenstemmig ham. Den lyder saaledes:

„Herre, lad os af din Naade
 Lefve dig til Velbehag!
 Fri for Djævelslab og Baade
 Dette ringe Bundetag!
 Lad den, som skal Dugen brede,
 Hafve noget Brød og Sul
 Uldi Kammerstet tilrede,
 Og lidt gammelt Ol til Jul!
 Mig til Ly og dig til Vre,
 Har jeg bygget denne Gaard.
 Jeppe Olsen mit Navn mon være,
 Mens jeg her i Verden gaaer.

Til den moderne Poesie regner jeg et Vindebrev, som den haabefulde Dreng Rasmus afleden Vinter overrakte Degnens Kone paa hendes Navnedag. Hun blev derover saa henrykt, at hun skjenkede ham en tyk Pandekage og to Løgæbler, saa at hans Genie, Gud være lovet, ei bliver uden Dymuntring. Tjenestepigen er Husets Rhapsodist. Hun kan en særdeles traurig Vise, hvis Titel er: „Beflagelige Tanker af en Piber ved det jydsk Infanterie, hvis Kjæreste slog ham feil og tog en Tambour.“ Den affjunges under Accompagnement af Rokkehjulet til sin egen velklingende Melodie. Lægdsmandens Moder kan aldrig høre den uden at smelte hen i Taarer, saa at denne gamle Kone, ihvorvel hun fast gaaer i Barndom, dog beskjæmmer mangan ung ved sin sømme Tølelse for den erotiske Poesie. Dgsaa kom jeg under Veir med, at samme Pige Gjertrud vil forsøge sine Kræfter i Foredraget af den vilde Ballade. Hun bærer hemmeligt paa sit Bryst „en ny og strækkelig Vise om den sorte Gjortler, som skal rettes, formedelst at han skar Halsen over paa sin Kone, Andre

til Skræk og Advarsel. Den begynder: „Syndige Menneſke betænk“ 2c. Rasmus er min Hjemmelsmand. Han vil have ſeet hende tage den frem i Koſtalden, for at memorere den, mens hun malter. Endnu har hun ikke indſtuderet den; thi hun declamerer ei med Færdighed fra Bladet. — Instrumental-Muſik hørte jeg blot af Familiens yngſte Lem, Thomas, ſom endnu gaaer med Skjorter. Han øver ſig fra Morgen til Aften paa Skarntydeſloiten.

Den bildende Kunſt er endnu i ſin Barndom, uagtet den i dette Fag meeſt udmærkede Mand, Gaardskarlen Jørgen Samſø, alt er over den Alder, hvori Kunſtneren culminerer. Jeg retfærdiggjør denne Paastand med hans Mangelftok. Heſten, ſom udgjør Haandgrebet derpaa, er alt for ſveigrygget. Der herſker ingen Energie i Udtrykket. Hovedet er uforholdsmæſſigt ſtort og alt for meget ludende mod Jorden. Det røber Mangel paa Kunſtnerſlid, at hverken Bagbeen eller Forbeen paa Figuren ere adſkilte, men deres Separation blot antydet ved en ſimpel Skure. — Det udgravede Arbeide paa den Tærſkel, han har ſjenket Gjertrud, vidner om en ſikker Haand; men der er i Værket en paaſaldende Stiivhed og Maneer. Midt paa Bladet er anbragt en mathematisk Cirkel med mangfoldige Radier. Paa de fire Hjørner ſeer man ſamme Idee gjentaget fire Gange. Det kalder jeg at fordrive alt frit Phantaſieſpil af Kunſtens Gebeet, at lade kold Beregning træde iſtedet for genial Opfindelſe. I den ſmaaſe Thomases plaſtiſke Kunſtforsøg lever en beſynderlig hollandsk Mand. De aflange Huusbagerbrød, ſom han daglig forſærdiger i Leergraven, eſterligne til Illuſion den grove Natur. Til idealt Forherligelſe af den raade Virkelighed, til frit Sving mod det Evige findes intet Spor.

Jeg vil ikke opholde mig ved de hiſtoriske Træsnit paa Bægene, ſ. Ex. Potiphars Huſtruer, den forlorne Søn. Byens Topographer ville tidt ſaae Leilighed til at omtale dem, da de findes

næsten i ethvert Huus. Jeg iler forbi Gjertruds Kistelaag, ovenpaa hvilket læses i en Guirlande af Roser og Lilier G. P. D., og paa hvis indre concave Side er skrevet Admiral Nelson og Slaget den 2den April. — Jeg iler over Malerierne paa Sengeskuddene. Disses Forfatter har ladet sig henrive af en vild Phantasies regellose Spil. Jeg finder det en alt for bizar Idee, at Adam og Eva æde af et Træ, der bærer baade Æbler, Pærer og Blommer paa eengang. — Jeg haster til det meest geniale Kunstproduct, jeg har kunnet antræffe inden Vægdsgaardens Grændser. Det ville vi i Særdeleshed gjøre til Gjenstand for vore æsthetiske Reflexioner. Den større Omhu, hvormed dette Værk conserveres, tilkjendegiver allerede, at Forfatteren føler dets sjeldne Værd. Stykkets fire Hjørner ere naglede med Nellikesom til Væggen, og, for at ei Metallet i oprydet Tilstand skal angribe Papiret, er der mellem Sømhovederne og dette anbragt smaae Papper rødt, uldent Løi. Neden under angives Stykkets historiske Tendents med de Ord: „Gjertrud rider til Marked.“ Af den skalkagtige Mand, som gaaer igjennem det Hele, sluttede jeg strax, at Rasmus var Kunstneren. Det satte mig i ikke liden Forundring, at Vægdsmanden, med det ham egne satte Bæsen, vilde laane Plads i sin Stue til et Værk, som saa øiensynlig gik ud paa personlig Satire. Hovedfiguren er Gjertrud, som forestilles ridende paa Udgangsøget med en Pileqvist i Haanden. I Baggrunden præsenteres Porten halv aaben. Man seer her Kunstneren selv hidse Gaardhunden, Griiban, mod Hesten, som slaaer Bagenden høit i Veiret. Herved kommer den arme Pige i en høist beklagelig Forsatning og kan med Rød og neppe, ved at gribe fat i begge Hestens Øren, undgaae at glide ud over dens Hals og Hoved. Forfatteren har beklaget sig meget, at Kunstens Efranker ei tillod ham at tilkjendegive det Succesfulde, ellers vilde han have fremstillet, hvorledes først hele Gjertruds Underdeel udgjorde en Kugleform, idet baade Been og Fødder, ligesom Lem-

merne paa et sammenrullet Pindsvin, skjultes under det store Hvergarnsskjørtets luftfyldte Ballon; men hvorledes siden, derved at Hellemisset uafsladelig slog bag op, først de sorte, messingkrampede Træskoe, siden de lange blaae Uldhoser krøb som et Par Hølehorn meer og meer frem af det store Sneglehuus, saa at hendes Legeme syntes at kunne udstrækkes og forlænges i det Uendelige. Jeg er overbevist om, at det vil gaae de fleste Kunstdommere ligesom mig. De ville finde, at Gjertruds Bagdeel har for megen Masse og en altfor enorm Brede. Men efter at have seet Originalen, tager jeg min overilede Dom tilbage. Jeg forsikrer, der er aldeles intet Overdrevet i det hele Udtryk. Dette monstrum er paa sin Viis et ligesaa mærkværdigt Phænomen, som samme Legemsdeel af den berømte Aphrodite callipyge. Hvad det savner i Yndighed, erstattes igjen ved den mere grandieuse Stil. At Forfatteren har ladet Hestens Ryg synke dybt under den svære Ballast, det røber den tænkende Kunstner. En Feil mod correct Tegning, i den bag Porten lurende Figur, har han tilfældes med alle Kunstnere i Elseby-Magle, det er, at den nedre Deel er i Sammenligning med Overkroppen uforholdsmæssig spids og liden. Drapperiet er uovertræffeligt. I Coloriten af Gjertruds rødstribede Bul hersker en lys Tone. Den klinger omtrent ligesom Rødsteen. Men at Forfatteren har stillet sig selv til Skue paa sin Tavle, anseer jeg for en utilgivelig Subjectivitet. — Et Fresco-Maleri, som træffes paa Kjøkkenvæggen, ridset med Kul 5 Qvarteer fra Gulvet, er ikke noksom individualiseret. Dog er det af philosophisk Interesse, da det hjælper Phantasien utroligt til at fatte den abstracte Forestilling om et firføddet Dyr. Maleriet kan umulig forstyrre det rene Begreb ved at vække Tanken om Hund, Hest eller Ko. At Kunstneren selv paastaar, hans Hensigt var at skildre den graae Kat, omstyrter ei vor Synsmaade. Geniet har hentrevet ham uden hans Beridsked og bragt ham til at fremstille en heel Dyreclasse.

§ 4.

Religionen.

Jeg bemærkede med Rædsel et høist farligt Gang til Mysticisme hos Stedets Indvaanere. For ei at blive Læseren Bevist for saa dristig en Yttring skyldig, maa jeg ved en liden Episode fortælle, hvorledes jeg blev ledet til denne Opdagelse. — Hidtil have vi, som Læseren formodentlig erindrer, meest opholdt os ved Dagligstuen, der tillige er Spisestue og Soveværelse. Jeg begav mig herfra op gjennem Storstuen, hvor Brudesengen staaer paa Parade, herlig prydet med en Kniplings Hovedpude, der laae midt paa den bredstribede, høitsvulmende Overdyne. Herfra førte en grøn Dør mig ud i den Deel af Haven, som mere var helliget Skønheden end Nyttten. Pioner, Valmuer, Riddersporer, Tulipaner og Solfikker mylkede frem bag et Hegn af Buxbom, der naaede mig til Knæet. Jeg opdagede her i en Lønkrog et lidet Bed, hvori med Karse var saaet Bogstaverne S. K. Ufortøvet henvendte jeg mig til min Vertinde, Maren Lægsmands, for at indhente en Forklaring over denne vegetabiliske Inscription. Men til min Stræk paatog hun sig en hemmelighedsfuld Mine. „Det er Noget,“ sagde hun, „som Jomfru Sine og jeg have mellem os.“ Jeg maa her gjøre opmærksom paa, at Maren for sit Giftermaal havde været Amme hos en nærboende Landmaaler, og at hendes Pleiedatter Sine afslagde hyppige Besøg hos hende. Maren's Miner lode mig ane noget særdeles Mystisk. Jeg gik tankesfuld op og ned i Buxbomgangene, da jeg pludselig saae et blomstrende Pigebarn med Straahat paa Hovedet skjule sig bag en Haselhække. Nyssgjerrigheden førte mig hen imod hende. Hun forlod sin Stilling og søgte igjennem Blomstergangene at snige sig ind ad Storstuedøren. Jeg skyndte mig tilbage for at besætte denne Udgang. Ved et løseligt Overblik af det hele Terrain blev jeg vaer, at hun umuligen kunde undslippe mig, naar

jeg blot affaar hende Beien til Døren. Vi lagte nu mellem Blomsterquarterenes mangfoldige Quadrater et fuldstændigt Schak- eller Damspil. Ingen af os kunde flytte ind i de firkantede Blomsterbede, uden at anrette frygteligt Nederlag paa Tulipaner og Lilier. Vi maatte begge følge de Stier, som ved Burghom- hækkens Flugt vare foreskrevne. Jeg havde to Planer for Sie: 1) stedse at rykke frem, for at fængsle Pigen i en Krog, 2) men tillige at spærre hver Afgang til Døren. Hun, som var mig deri overlegen, at hun kjendte Terrainet bedst, gjorde tidt et uforsømt Træk, som satte mig i Forlegenhed og nær havde tilintetgjort mine Anslag. Men jeg benyttede mig da uden Betænkning af min Fordeel som Springer og satte driftig over een Quadrat efter den anden, medens hun med de smaae Jomfruskridd i sin snevre Sirtses Kjole var nødt til at følge Landeveien. Saaledes blev Pigebarnet snart mat, og stod gandske raadvild i en Vinkelspids af Havegjærdet, uden at kunne flytte sig videre. Hun holdt med begge Hænderne i sit Bomulds Forflæde, som var fyldt med Lavendler og Umbra. Uden at see op, neiede hun og gjorde en Undskyldning, fordi hun ei var paaflædt. (Maaskee ønskede hun, liig en anden fangen Cleopatra, at lægge sin Seierherre i Fænger). Under disse hendes Ord fødtes en Rødme under de nedhængende blonde Lokker. Fossen af en Rosenstrøm styrtede ned over Ansigtet, Halsen og tabte sig under Silketørflædet. Ved at følge den med Vinene opdagede jeg en sort Silkelidse om Halsen, som ogsaa forsvandt den samme Bei. Dette Syn forjog enhver daarlig Tanke af mit Sind. En reen videnskabelig Interesse vaagnede igjen hos mig; den henrykte Tilskuere blev atter omstabt til Topograph. „Hvad hænger ved den sorte Lidse?“ spurgte jeg mig selv. Forestillingen om de ærkekatholske Qvinder med Helgenbilleder paa Brystet paatrængtes mig mod min Villie. Jeg besluttede, hvad det end skulde koste, at have Lys i denne Sag. Tanken om den Skræk, hvori jeg ved en voldsom Undersøgelse vilde

sætte den stakkels blufærdige Sine (thi jeg tvivlede ei længer paa, det var hende, jeg havde for mig), indgjød mig vel en flygtig Medlidenhed; men jeg fordrev den igjen ved den Betragtning: Forskeren bør quæle al barnagtig Medynk. Zoologen sønderlemmer jo uden Betænkning levende Dyr, skulde da Topographen gjøre sig flere Skrupsler, naar det gjælder en vigtig Undersøgelse? Jeg sagde til hende: „Smukke Sine! Forsædtes ei over det dristige Skridt, mine Studier nøde mig til. Operationen er snart foretaget, naar De ei forlænger Tiden ved forgjæves Modstand. Vær forvisset, Dem skal ikke times nogen Overlast. De skal være saa sikker, som da De laae ved Marens Bryst.“ Idet jeg talte saa, greb jeg hende om Livet med min høire Arm. Hun havde ikke frit Brug af sine Hænder, da hun med dem begge holdt i det fulde Forklæde. I en temmelig determineret Tone sagde hun: „Hvad vil De mig?“ og hvøiede med det samme Hovedet langt tilbage, som for at undvige et Kys. Jeg rødmede over denne Misforstaaelse og var meget stødt over, at hun troede mit Hjerte saa let indtaget. Dog beholdt jeg saa megen Aandsnærværelse, at jeg uden Svar gav mig til med venstre Haand at heise den sorte Lidse i Beiret. Da hun mærkede min Hensigt, slap hun Forklædet med begge Hænder. De dustende Urter spredtes paa Jorden, og hun værgede sig som en vred Løvinde, idet hun uden Ophør skreg: „Lad mig være! det siger jeg Dem. Lad mig være!“ Jeg, der ikke var belavet paa sliq fortvivlet Modværge, maa tilstaae, at jeg var tilmode som en ung Feltstjær, der første Gang sætter Benet af en Patient. Evenden trillede mig ned af Panden. Jeg blev saa rørt, at jeg nær havde opgivet mit Forehavende, da til al god Lykke Tanken om mit Kalds Vigtighed indgjød mig Kraft til at fuldføre Daaden. Den spædlemmede Zomfrues Kræfter forlod hende. Jeg holdt seierrig i min Haand et lidet Elfenbeens Helgenbillede, hvorunder jeg igjen læste S. K. Miniatur-Maleriet forestillede en Yngling

med skaldet Pande, en sort Anebelshart og en graa Frakke med Snorer paa. Jeg begreb strax, det var en ung Eremit med en Tonsur og et ærværdigt Skjæg. Ogsaa Peter fra Amiens gik i en graa Kjortel med Snor om Livet. Johannes den Døber bar en Klædning af Kameelhaar. Denne Anachoret havde Kameelgarns Knapper i sin Kjole. Nu saae jeg klart den hele frygtelige Betydning af Konens Ord: „Det er Noget, som Jomfru Sine og jeg have mellem os.“ Maren, den gamle papistiske Satan, var hemmelig gaaet over til Katholicismen, og dyrkede med Jomfru Sine en Helgen ved Navn St. Knud. Jeg saae den Skjønne stivt i Dinene, opløstede truende min Finger og sagde: „Stakkels bedragne Pige! gaa i Dem selv og riv Deres Hjerte løs fra den Knekt, De bærer paa Brystet.“ Med den trufne Samvittigheds Bestyrkelse og Skræk over at være grebet paa ferst Gjerning, brast hun i lydelig Graad og Løb med forklædet for Dinene ind i Huset. Arme katholske Sine! Du var af Naturen fredssommelig. Da du troede, jeg vilde frarøve dig et Kys, kom du endnu ei ret i Harnisk; men da du saae, det gjældte dit Afgudsbillede, da slap du dine Lavendler, da blev du fra et Lam til en Skjoldmø! — Katholikerne føre, som bevidst, alle Religionskrige med en fanatisk Rasenhed. Ved endnu blot at tilføie nogle faa Observationer, skal jeg til den høieste Grad af Evidents godtgjøre min Paastand, at hele Lægdsgaarden er besængt med den meest mystiske Katholicismus. Allerede Dagligstuenes Ydre vækker besynderlige Anelser. Naar man seer de fastnaglede Blyvinduer med de mange smaae farvebrændte Ruder, ledes man uvilkaarlig til at tænke paa en Kirke fra Middelalderen. Betragter man Pyramiden med Thekopper, da spørger man sig selv: hvorfor er Hylden ei siirkantet, hvi har den just faaet den spidsvinklede, himmelspegende Skikkelse? — Dørene til Kostalden, til Løen, til Hønsfestien ere betegnede med sorte Kors. Gjertrud gaaer med et Paternosterbaand, hvori hænger et Kors af Nav.

Lægdsmanden stryger med sin Haand tre Gange under sine Fod saaler, inden han stiger i sin Seng. — For at holde sig Bøvens Forordning efterrettelig, har man i hele Huset ingen Bibeloversættelse. — Bønnen er alene en Offerhandling, et opus operatum. Jeg saae grandgivelig, at Lægdsmanden, da han læste fra Bords læstes, slet ikke tænkte paa Andet end Grødfadet og ramsede Gudsord op, som om det blot gjaldt at faae det snart fra Haanden. Jeg iagttog ved samme Madvere, at Kalkens Brug var menig Mand forbudt. Efter Bordet tog Familiefaderen alene et Limbæger, drak sig en Snaps og sagde blot til de Øvrige, der stode med tørre Munde: „Singgodt Børn!“ Blandt Træsniittene havde man uden mindste Sky hængt en Jomfru Marie til offentlig Skue. Hvad siger man om Alkoven, hvori Jørgen og Gjertrud laae, blot adskilte ved et Brædt? Er det ei uimodsigeligen en Efterligning af det ascetiske Munke-spærmeri, at tage sig en Sengesøfter? Jørgens hele Statur bærer overhovedet umiskjendelige Spor af Kjødets Spægelse og mørk Munkemoral. Hans Been ere saa spinkle, at de staae i hans korte Vandstøvler som Støderen i en Morter. — Det er yderst opvækkende at høre, hvorledes hele Huset, naar en Tidsbestemmelse skal gjøres, betjener sig af den katholske Terminologie. Det falder dem saa flydende at tale om Allehelgens Dag, St. Knuds Dag, St. Annæ Dag, Mikkels Dag &c. Hvad skal man sige om Interjectioner som Gillemand (o: hellige Mænd) og om Geden Saamænd (o: sic me juvent sancti viri)? Ole Jeppesen lever med sin Phantasie i Middelalderens Fabler. Han troer, der gives intet sandt Genie, ingen sand Cultur i denne reformeerte Tid. Jeg havde nys en Dispute med hans Moder om Muligheden af at vise stjaalne Sager igjen. Da traadte Lægdsmanden strax paa min og Bantroens Side med de Ord: „J taler, Droen komme mig! som en gammel Tøsse, Moer! Det er kun Overtro, at der nu tildags skulde gives saa floge Folk.“ (Denne Tale overraskede mig behageligen). „Nei,”

førte han til, „det var kun i gamle Dage, Folk vare saa oplyste, den Tid, de gik i den sorte Skole.“ (Her sukkede jeg.) — Da Sine Landmaalers ved min Indtrædelse fra Haven af endnu sad og græd i Kaffelovnskrogen, sagde Lægsmanden til mig: „Gille Skam! hvor han har havt Jomfruen i Feiesyr.“ Hvad siger mine Læsere om saadant Papisteri, sliq mystisk Tendents midt i et evangelisk Kongerige. Før har man dog kun troet, det var Skjonaander, der kom paa deslige Griller. At Smitten udbreder sig lige til Bønderfolk i Olseby-Magle, det gaaer vel vidt. — Rasmus gjør en Undtagelse. Hans Guder ere sød Belling og Skjorost. Han troer ikke Andet, end hvad han kan tage og føle paa.

§ 5.

Regjeringsform.

Regjeringen er despotisk og arvelig paa Spindesiden. Den lovgivende Magt var allerede i Ole Jeppesens første Kones Hænder, og Maren fører nu Regimentet, om muligt, endogsaa med mere Strengbed. Sorgen har den executive Magt, hvorfor Lægsmanden stedse betragter ham med fljeve Dine, saa meget mere, som han i ham troer at see sin Succesor*). Dette Oles

*) Jeg finder det ikke urimeligt, at Sorgen gaaer med en Lægsmand i Maren. Maren er vel ikke ung meer; men dog 20 Aar yngre end hendes Egtefælle. Ja den uvorne Dreng Rasmus paastaar endog, at Sceperet efter Tingenes Gang nødvendig tilsidst maa komme i hans Hænder. Han slutter saaledes: Naar Moer bliver en gammel Kjørling, saa tager hun Sorgen. Naar Sorgen er bleven aflægs og Moer død, saa bliver Gjertrud Moer, og naar Gjertrud er bleven en affælbeg Enke, saa faaer jeg vel tage hende. Denne Regning slaar maaskee ind. Det er overhovedet en nedarvet Bedtægt i Gaarden, at hver Mand har een Kone, det vil sige: to halve.

Forhold gjør, at han ikke gandske kan fritjendes for Utafnemmelighed; thi meget ofte har han alene Tørgens Forbøn at takke for den Driftestilling, ham tilstaaes, naar han skal til Kjøbstaden; hvorimod denne blot betinger sig til Gjengjæld, at dele Nydelsen. Ogsaa er det en stor Behagelighed for Ole, at han ei sjelden gennem Tørgen kan faae et hemmeligt Bink om, hvad Maren har resolveret i eet eller andet Anliggende af Vigtighed for Familien. Jeg finder det en høist tilgivelig Nygjerrighed, at Manden paa denne Maade søger at udfritte, hvad der saa nøie angaaer hans egen Velsærd. Derved behøver han ei at skamme sig. Det gjør han ikke heller. Jeg hørte ham forleden, da Maren havde lovet mig Befordring til en god Ven i Rabolauget, hviiste Gaardskarlen i Dret: „Tørgen, mon jeg skal kjøre for Magisteren?“ Denne svarede: „Det veed jeg ikke endnu.“ Derpaa sagde Ole igjen: „Na tal med Qvinden og see, du kan faae det at vide.“ — Enkelte Gange har han vel stræbt at støde Maren fra Thronen, men alle saadanne oprørske Forsøg ere løbne uheldigt af. Hun havde engang betroet ham til at sælge et Føl. Paa Handelen havde han den Utroskab, at gjøre sig en Fordeel af 3 Mark, som han stak i sin egen Lomme. For disse Penge fik han i Kroen en betydelig Ruus. Med Aquaviten inddrak han en høi Grad af Selvtillid, en klippefast Tro paa sin egen Dygtighed til at regjere Huset. Med en ham usædvanlig Sur-

Den enes Hjerte deler han med sin Formand, den andens med sin Eftermand. Han har altid først en Mage, der er for gammel til ham; men denne Feil rettes fuldkommen derved, at han anden Gang forener sig med En, der er ham for ung. Mellemproportionalet af deres Alder giver det rigtige Aarstal. I enhver Alliance bliver ved passende Blanding af Vinter og Sommer en tempereret Varme tilveiebragt. Ungdom og Alderdom i eet Spand giver en passende Bevægelse, lige langt fra Løslighed og Stædighed.

Forf. Ann.

tighed ilede han om Aftenen hjem for at realisere de ærgjerrige Planer, der tumledes i hans Sind. Med Selvfølelse traadte han ind i Stuen, uden at tage Hatten af og uden at sige: „Guds Fred.“ Konen havde den Uforsigtighed, at lade ham forstaae, han ingen Radværelse fik, fordi han ei var kommet hjem i rette Tid. Da rystede han over hele Legemet, slog i Bordet og skreg i en rædsom Tone flere Gange efter hinanden: „Grøden her paa Bordet strax, Maren! ingen Raisonneren her! Forstaaer du mig?“ Konen stod som forstenet. Tørgen sagde: „Men Ole! hvordan er det sat med Jer i Aften?“ Derved ledede denne Uveiret hen paa sit eget Hoved. Han greb ham i Brystet og raabte: „Herud af mit Huus, din Fursvandser! Sætter du din Fod oftere inden for min Port, skal jeg knække din Hals.“ Hertil søiede han nogle skræffelige Udtryk, der havde Hentydning til Karlens Forstaaelse, med sin Madmoder, hvilke dog Undseelse formener mig at gjentage. Tørgen listede sig klogeligt bort. Med Triumf gjentog Rægsmanden utallige Gange: „Jeg vil dog see, hvem der er Mand i Huset, jeg eller Maren!“ Hun teede sig under dette Optrin med megen Bærdighed. Uden at indlade sig i Ordstrid, sagde hun blot eengang: „Rider Satan dig, Ole!“ Men nogle betydningsfulde Rif af hendes Hoved syntes at robe, at hun opsatte sin Hævn over Usurpatoren til beleiligere Tid. Gjertrud og Thomas blandede deres lydelige Graad med Oles Triumfraab. Griban bjeffede høit. Denne forvirrede Stoi tilkjendegav tydelig nok en Borgerkrigs Rædsler. Alene Rasmus var rolig Tilskuer. Han benyttede sig endog af den almindelige Forstyrrelse til ubemærket at fortære en lækker Østeflorpe foruden Brød. Ja, han syntes endogsaa med en høit dadelværdig Skadesfryd at gotte sig over det hele tragiske Skuespil.

Den næste Morgen ved Solens Opgang herskede der i den gandske Gaard et Dødsstille som paa en Balplads Dagen efter et Slag. Rægsmanden laae endnu paa sin Seng. Han befandt

sig i samme Udmattelses-Tilstand, som hans hedske Forsædres efter deres Bersærkegang. Hans Kone gik taus paa Gulvet og iførte sig sin Søndagsdragt. Da gjorde Manden flere Forsøg paa at bryde den ominøse Tausshed. I en modfalden og uheldig Tone, som kunde bevæge de haardeste Stene, sagde han: „Maren! Bæverens Kone gav mig igaar en Bære, den har jeg gjeemt til dig, den ligger i min Buresomme.“ Konen svarede koldt: „Det er godt, Ole.“ Efter en Pause begyndte han igjen: „Du har talt om, jeg skulde have forfoddet mine Støvler til Paaske. Men jeg kan nok liiste lidt med dem endnu, det er ikke saa farlig vaadt i Veiret endda. Jeg kan lægge en Bist Foder i dem. Mener du ikke, det var bedre, du fik et Stykke Lystring til en Bul for de Penge?“ Maren svarede: „Det er godt, Ole!“ — Endeligt gjorde han det sidste, meest ydmyge Forsøg paa at tilveiebringe en Conversation, ved at sige: „Maren! Hjulmandens vil sælge deres Bugge. Skal vi ikke kjøbe den? Jeg er saa et gammelt Kræ, der ikke kan leve ret længe; dersom du saa vilde forandre dig igjen, saa kan du jo gjerne saae den nødvendig!“ — „Det er godt, Ole!“ sagde den ubevægelige Maren med den sidste Knappenaal i Munden. Den fæstede hun i sit Rattuns Torflæde og gik derpaa sin Bei ud af Gaarden.

Den piinlige Spænding, hvori Ole forventede sin Hustru's Tilbagekomst, varede kun en Time. Da traadte hun, ledsaget af Præsten, atter ind i Stuen. „Her,“ sagde hun, „kan Faer selv see, hvor den Svinepels ligger og sover Rusen ud!“ — Præsten holdt en drøi Formaningstale til den arme Synder, der bordsfærdig hørte paa Bebreidelser fra alle Kanter, uden at sige et Ord til sit Forsvar. Med grædende Taarer lovede han sin Kone Bedring, og erholdt derved en meget hypothetisk Forladelse. Man saae ved denne Leilighed et ret talende Beviis paa, hvor tilbøielige Folk ere til at forene sig med det seirende Parti. Alle

Gaardens Beboere raabte i Munden paa hinanden, for at faae deres Vidnesbyrd om Oles utilbørlige Forhold mod Maren gjort gjældende. Men da selv Pogen i Skjærterne med de Andre istemmede: „Faer var fuld som et Asen!“ — da betragtede Lærdemanden Barnet med et veemodigt Blik, hvori tydeligt læstes: „Ogsaa du, min Søn Thomas!“ Denne Purkens Ufsjønksomhed var saa meget mere iuinesfaldende, naar man betragter, hvor tidt Faderen gjorde sig til Martyr for hans sædelige Opdragelse. De spartanske Borgere lode dog kun en Træl beruse sig, for at vise deres Sønner det Redværdigende ved Fylder; men Ole tog ei i Betænkning, ved selv tidt at sætte sig i en bevidstløs Tilstand, ret tydeligen at indprente Barnet Drukkenskabens Afstyhelighed. Marens Fremfærd synes noget haard, men man bør betænke, at Subordination intetsteds er af større Vigtighed end paa et Skib og en Udslyttergaard. Under begge Omstændigheder bør mod Mytteri tages dobbelt alvorlige Forholdsregler. — Fra denne Time bemærkede Jørgen stedse i Kroen, naar hans Husbond blev saa inspireret, at Herskernyhkkerne vaagnede hos ham. I saadan Forsatning lod han ham aldrig komme for Marens Næsyn, af Frygt for, at han skulde forløbe sig.

§ 6.

Handelen.

Regjeringen begaaer en betydelig Feil mod klog Politik, idet den lader de fornemste fremmede Producter bringes til Gaarden ved Transithandel. Jørgen kjober i Staden al den Provision af Tjære, Kaffeboerner, Snuustobak o. s. v., som aarlig consumeres. Men han undlader aldrig at gjøre sig betalt for sin Umage med Paalæg af betydelige Procent. Det indsees let, at det vilde være langt mere fordeelagtigt for Financerne, dersom Maren umiddelbart

selv betalte Kjøbmanden for Indførselsartiklerne. — Dog bør paa den anden Side tages Hensyn til, at de Summer, som Jørgen paa denne Maade lægger op, dog engang paa ny komme i hendes Bold, dersom man tør antage, at Jørgen virkelig har Expectance paa hendes Haand og Hjerte. — Rasmus driver en grov Snighandel med Pennefjære, som han trækker ud af Fede-gjæsfene og assætter paa Birkedommerens Skriverstue. — Den indre Handel mellem Huusmoderen og Gjertrud er ei af Betydning. Hiin tilstaaer denne $\frac{1}{2}$ Skilling pr. Skjeppe Afke, for derved at bringe hende til, med meer Samvittighedsfuldhed at feie sammen paa Skorstenen. Ogsaa tilstaaes hende for hver Snees Ug samme Gratiale, men i denne Indtægtskilde lider hun ei ringe Skaar ved det Fribytter, som drives saavel af Skader og Ræve, som af Rasmus.

§ 7.

Krigsmagten.

I Krigstider stiller Gaarden 2 Mand paa Benene, som stode til den saakaldte Rystmilice. Jørgen fører en Landse. Ole Jeppesen, som ved Korpsen beklæder en Underbefalingsmands Post, bærer en Flint, som i Fredstider hænger under Bjælken i Stadsestuen. Denne Flint er i mere end een Henseende et for Fjenden frygteligt Vaaben. Den kan lignedes med Sværdet Tyrving, som, eengang draget af Balgen, nødvendig maatte have Mandeblood. Naar Ole eengang havde spændt sin Bøsse, stod det ei meer i hans Magt at give Fjenden Pardon; han maatte brænde løs, enten han vilde eller ei. Thi Laasen havde den Egenkab, at Hanen ikke kunde staae paa Halvt. Fremdeles maatte det ogsaa gjøre Modparten stort Afbræk, at Geværer skød 1 Fod og 11 Tommer links. Ingen kunde da tage sig vare

for hans Skud. Nagtet han med dette skeelsiede Løb syntes at pege til Øster, naar Skuddet var Bester tiltænkt, var han dog ved at skyde Veteranerne paa sin Hestestald selv blevet temmelig færdig i at beregne dets Misviisning. Da endelig Røret ei var uopløselig forbundet med Skjæftet, løb Fjenden i Slaget Fare for ei alene at faae Ruglen, men og den hele Bøssespibe i Ansigtet,

Forsøg

til

e t H i m m e l b r e v

i Grundtvigs nye, historiske Smag,

fundet af Poul Møller.

Handwritten text, mostly illegible due to fading and bleed-through from the reverse side.

Geolog

13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20.

Handwritten text, mostly illegible due to fading and bleed-through from the reverse side.

Belkommen, Mand! i Danmarks Bøgelunde! Du gamle historiske
 Kjærminde fra Korsør! Jeg og Du, og Du og jeg, vi skal træde
 dem i Skidtet, ja træde dem skal vi saa smaat som Smul, de
 Gabslabe, de Rjødhoveder, som sætte sig op imod den historiske
 Orden. Længe stod jeg med Trompeten for min Gane, og
 galede og tudede paa den danske Bang; men Kroppene svarede
 mig, Tidens Tegn vare mig imod. Du est en Mand efter mit
 og Historiens Hjerte, Du gamle Stadsfathyriscus! Du fattede de
 dybe Toner i Dannevirkens Dannesæ og Hittegods, ja Du priste
 det lydeligen, skjøndt al Verden meente, det var Ristepräf. Du
 klapper i Dine historiske Næver, naar jeg smider min Præsteskjole
 og slaar Skidt paa Drengene, i den bare Vest. Græde maa
 jeg salte Taarer, ja bløde maa mit historiske Hjerte, naar jeg
 tænker paa de ryggesløse Tider, da Lammehovederne sætte sig op
 imod Lammeskindskrøniken, og mene, det er Skind af deres
 Skind. Kommet, ja kommet er Verdens sidste Tid. Jeg sværger
 ved Historien, at Verden kan ikke staae til Paaske. Hvor skulde
 Solen kunne hænge ved Himmelen? hvor skulde Elementerne
 hænge sammen, naar tolv Studenter have kaldt Jens Baggesen
 iste i en Avis, og naar Ingemann har faaet Reifestipendium?
 Nei, opbrænde vil Himmel og Jord; Historien vil komme i
 Ragnamørk og dømme Menneskene til Ristheim, og adstille
 Buksene fra Faarene. Hvad ville de historiske Huusmænd i
 Udby sige, naar saadant spørges ud paa Marken? Ja, fylde ville
 de deres Madpose med Ost og Brød, og sige Farvel til de blaa-
 ligombæltede Holme. Seile ville de til Helgafjelds iisgraae Kyst,
 for der i Ro ved Braagen at fuldende Danmarks historiske Liv.

Brud er der gjort, ja skammeligt Brud paa den danske Historie. Smaalig havde jeg riftet i Sagas Skjold, hvad skeet var og hvad skee skulde, hvad min Spaadomskraft havde tilsagt mig om de vordende Ting. Men Brud er nu gjort paa min danske Krønike, og Troidene have gjort Bold paa min historiske Orden. Men Børst skal de have, gjennemføre dem skal jeg med Sagas Preen. Kjempe imod dem skal jeg med Mund og Haand i Sagas Aand, med Staal, med Lys, med Gny, med Skidt, med Taarer. Ja med grædende Taarer knuser jeg dem i hundrede tusinde Splinter. Men jeg maa mase dem, jeg skal mase dem, jeg tør ikke Andet end mase dem; thi dersom jeg ikke masede dem, da var jeg ikke Nikolai Frederik Severin Grundtvig. De have jo, ved at udfordre Baggesen til en latinisk Disputats, gjort et Brud i den historiske Orden, som ikke kan brolægges uden med Eigene af en heel Slægt. Forleden Dag sagde jeg: lad mig see Jeres Døbeattester, I tolv Bersærker! I tolv Aser! lad mig føle Jer paa Tænderne, hvor gamle I ere, at I tør muffle, naar en gammel Mand kaster Skidt paa Jeres Lærer. Men da talte jeg som en Gjak. Gid det var i mig igjen. Idag vil jeg gjerne gjøre Poenitentse, hudslette mig selv til alle Folks Fornøielse. Idag er jeg en anderledes Karl, idag siger jeg: hvorfor har I ikke faaet Jeres Navne i Literaturen, I Hundsvotte! Dersom I skrev Noget, der var Galmands Tale i, da kunde I jo bære Jer ad som jeg, og tage det i Jer igjen, naar Tid var, og sige, det var Løgn i Jer Hals. Skrevet havde I da alligevel, Bøger havde I gjort, saa Jeres Fingre vare frogede; hjemlet havde I Jer Ret til at tale med, og sidde skulde I paa Højsædet hos mig og Baggesen og andre danske Glasfikere. Nu have I Intet skrevet, nu komme I ikke til at skrive, det haver jeg sat en Pind for, idet jeg haver formeent Eder al Omgjængelse med Pen og Bog. Saa lyder mit Brevskab:

„Vi Nikolai Frederik Severin Grundtvig, tilkommende

Oversætter af Særo og Snorro og forhenværende Kapellan til Udby, gjøre herved vitterligt: Saasom os for Dre kommet er, at en Dylvt Studenter have udfordret Jens Baggesen paa Latin, og høilig at berygte er, at saadan Ulempe engang i den løbende Tid kunde vederfares vor egen høie Person, da ville vi herved have dem udelukkede fra Literaturen, saaledes, at de ikke maae læse, ikke skrive og dem ikke med Pen og Bog besatte, og ikke stande i Myerups Lexicon, inden saadant Band af os vorder hævet. Givet paa vor Residents udi Løngangsstrædet, ligeover for Bartov Kloster."

Derfor I fremture udi Eders himmeltraabende Frækhed, da skal Eder samme Ulykke times, som isjor traf Ørsted med Spiritusflaskerne og Luftmaskinen. Jeg og Borherre have nemlig udelukket ham fra Himmerige*), fordi jeg berygtede, at han skulde slaae Borherre ihjel. Han maa nu smukt staae uden for og lugte, mens Borherre og jeg sidde indenfor i Kaffelovnsfrogen.

Hør Du mig nu, Erasmus Müller! Du agtværdige Mand! hvis literære Person jeg forleden kaldte et „angbrystet Udgangs- og***). (Det kan Du have saa godt, fordi Du ikke roste min Proveoversættelse nok. Hvor kunde Du forbyde mig at sætte Noget til af mit eget Hoved, fordi det ikke stod i Bogen? Vidste Du da ikke, at det stod i Signelils evige Bryllup? Der varst Du ikke med, og der skalst Du aldrig komme med, „Du min Sangs Skarpretter!“) Klappe Dig vil jeg ved Din Kind, naar Du vil sige, Du har handlet ilde. Lad mig nu see Du tilstaaer, Du est en Løgner. Du kan jo see Dig i mit Exempel. Naar Nar ere henrundue, da siger jeg altid, det var Løgn, hvad jeg hidtil skrev, og hvorved jeg hjemlede min Ret til at tale med. Har

*) Jvf. Imod den lille Anklager. S. 15.

**) Jvf. Literaturtidendens Skudsmaal. S. 26.

jeg ikke først tvunget de høilærde Folk til at knæle for de høie Nser, dernæst maatte de bøie dem for Korset! men nu har jeg igjen befinde mig, nu skal deres stive Knæe neie sig for Historien. Ja synke skulde de i Støvet for Historien, som har skabt Himmel og Jord og Alt, hvad derudi befindes, og tildeelt mig min vidunderlige Bittighed. Men jeg kan jo asbede det igjen, hvis jeg saaer andre Tanker; saa har det jo Intet meer at betyde. — Her kan jeg ikke skrive længer for Graad. Den graahærdede Jens Skjald udi Njelsstad sender mig hver Dag en Portale paa fastende Hjerte, for at jeg ikke skal lade Modet synke i disse slemme Tider. Den ankommer i dette Dieblif. Skamme Dig, ja skamme maa Du Dig, Du Dgleæt! at Du ikke kan have det Blik for mine dybe Toner, som denne graahærdede Dannemand. Naar jeg siger, jeg kan gjøre en dansk Stiil 1000 Gange saa godt som de Tolv, saa svarer den stakkels Mand strax: Herren kan gjerne sige 1000 Gange til. Og naar jeg siger, at mine Kjermindeqvad slaae Sparto til Dehlenschlägers, saa siger han strax: Herren kan gjerne sige: til mine med og til al Verdens Skjaldskab. — Forresten er jeg i Versionen af Snorro kommet til Pag. 1003; hvilket jeg ikke vil undlade at kundgjøre Folket, paa det at samme stadigen maa ihukomme, at jeg er en Mand, der ikke er tabt bag af en Bogn. Til Slutning vil jeg raabe nok engang Bee! ja tre Gange Bee! over Hvalpene, der have sat sig op imod Krøniken og mig, og mig og Krøniken og Krøniken og mig. Amen.

Opptegnelser

paa

Reisen til China.

24th August

1897

William Hill & Co.

Optegnelser paa Reisen til China.

Den 29de October [1819] gik jeg som Skibspræst ombord paa Skibet Christianshavn, og blev til mit nye Opholdssted ledsaget af mine Brødre Hans og Christian, samt min tilkommende Svoger Isaa. Denne Dag gik hen med Arrangement af mine Effecter og med Dagdriveri, da den ulidelige Kulde hindrede mig i at gjøre Noget.

Den 30te October fik jeg igjen Besøg i min Kahyt af min Broder Hans og Isaa Sidenius. Endnu denne Dag fik jeg ikke gjort Noget ved Studeringerne. Om Aftenen bemærkede jeg, at det var lystigt Selskab, jeg var kommet i, da mine Medreisende spillede hinanden nogle smaa Puds til almindelig Fornoie. En af Assistenterne havde f. Ex. lyst til at faae sat paa 3die Styrmands Nøddepøse og tilbød ham at tractere med Eggepunsch, naar han vilde beværte med Nødde. Styrmanden tog med stor Glæde mod dette Tilbud og bragte Posen hid. Imidlertid havde Skuespiller Stage*), som var ombord hos os, kommet lidt Sukker i elendigt, tyndt Ol og skulpet det saaledes med Haanden, at det var kommet til at bruse. Dette rakte han Styrmanden, som til almindelig Moro satte et heel curiøst Ansigt op, da han fik denne Pseudopunsch i Munden.

Den 31te October, som var en Søndag, blev endnu ingen

*) Hvis Fader, G. G. Stage, commanderede Skibet.

Gudstjeneste holdt. Jeg havde altsaa ingen Tjeneste forrettet som Præst, naar jeg undtager min Indtrædelsesprædiken, der blev holdt ved Mønstringen, Tirsdagen den 26de October. — Denne Dag begyndte jeg paa Tibull, og læste 2 Elegier. — Den Søfarende er en omvendt Snegl; thi Sneglen bærer sit Huus, men Huset bærer Sømanden. — Capitainen fortalte mig om en Sort hvide Myrer, der kunde gnave Tømmer, ja endogsaa Specier. — Man har ogsaa fortalt mig en Historie om en ensoldig Præst, der vilde handle og raadførte sig med Assistenterne om, hvad han skulde tage med til Af sætning paa sin Reise. Man fortalte ham, at Skoiter vilde være den fordeelagtigste Handelsartikel paa China. Heraf tog han et stort Quantum med. Det blev ham ogsaa meer fordeelagtigt, end man havde troet; thi Skibet maatte overvintre paa Kysten af Skotland, hvor han fik sine Skoiter fortræffelig betalte.

Den 1ste November, som er Flyttedag i Kjøbenhavn, blev ogsaa Flyttedag for vort Skib; thi om Morgenens tidlig lettede det Anker for at gaae til Helsingør; men da Binden var særdeles fin, gik det kun langsomt. Jeg læste 2 Elegier i min Tibull, og hørte dem paa Dækket blæse Kanonerne af. Saa kalder man det, naar der skydes med halvt Skud. Om Aftenen blev jeg inviteret til at drikke Punsch hos Doctoren og Assistenterne. — Den Søfarende er hævet over Tiden. Han veed ikke som Skomagere og Skræddere, om det er Fredag eller Lørdag. Tiden er ham en fortidskridende Række af Dage og Nætter, som han ei behøver at give nogen Benævnelse.

Den 2den November gik vi om Morgenens tidlig for strygende Vind ud i Kattegattet og vandt vore 8 Miil i Bagten. Rullen laae paa vor høire Side svøbt i Taage og contrasterede med sin nøgne Rygrad forunderligt mod den smilende danske Kyst paa venstre Side. Skibet foer stedse raskere og raskere, ja man talte allerede om, at vi gandske bestemt kunde passere Skagen

Klokken 11. — Den næste Morgen Kl. 8 naaede vi ogsaa gandske rigtigt — Helsingør. Skibsrådet var nemlig om Aftenen bleven holdt, da Vinden havde vendt sig, og til vor store Bedrøvelse fandt man, at vi vare udsatte for at støde paa de Grunde, som kaldes Tidølerne, dersom vi krydsede fort. — Læst en Elegie i Tibull.

Den 3die November. Om Morgenens vaagnede jeg, da Skibet var nær ved Kullen. Jeg vaagnede ved den Omstændighed, at Skibet frængede, saa at jeg stod paa Hovedet i min Køje, og strax steg jeg op paa Dækket og spyede. Hele Dagen var jeg, som Sømandene kalde det, noget vammelladen og læste Intet. Bentley*) gjorde mig opmærksom paa, at Præster gjerne havde den Syge.

Den 4de November kom jeg mig af min Søsøge, men bestilte dog ingen Ting. — Assistenten deelte Uldent ud til Folket, og Qvarteermesteren maalte det med en Alen. Han maalte meget nøiagtigt og satte sin Regl, hvor Stykket skulde skjæres af. Herover sagde en af Matroserne til ham: „Han maaler noget knapt, Qvarteermester. Jeg troer, han faaer sine Regle skaaret med det Samme.“

Den 5te November læste jeg 3 Elegier i Tibull. Vi lettede Anker om Morgenens tidlig og fore hele Dagen og den næste Nat rast afsted; men da jeg vaagnede den 6te Novbr., forekom det mig at gaae altfor rast; thi Alt, hvad ikke var surret fast i min Kahyt, dandsede rundt omkring hos mig. Mine Bøger haglede ned over mig, og jeg selv blev kastet saaledes om i min Køje, at jeg befrygtede at gvaæles. Jeg sprang i en Hast i Klæderne og ud paa andet Dæk. Her spadserede Kufferter og Kasser, Bjælker og laartykke Tong rast imellem hinanden, saa at man maatte bruge sine Been dygtigt, naar man ønskede at have oftere

*) Handelsassistent paa Skibet.

Brug af dem. Aldrig saasnart havde jeg sat Foden paa øverste Dæk, før der kom en Slingring, som kastede mig fra Bagbord til Styrbord og fra Styrbord til Bagbord, saaat jeg maatte gribe fat i hvad jeg kunde, for ei at blive knust eller kastet overbord. Skibet satte imellem Jorenden saa dybt, at Vandet spølede over Kabysen. Til begge Sider gyngede det ogsaa, saa at Bølgerne sloge hen over Dækket. Selv Matroserne grebe hinanden i Armene, for ei at slynges hen ad Dækket, valtsede med hinanden rundt et langt Stykke og faldt undertiden 4 à 5 i Tallet over hinanden ligesom en Række opstillede Kortblade. Hertil kom en saadan Hvirvel af Hagl og Regn, at man neppe kunde see de drivvaade Matroser, der krøbe til Veirs. Jeg sølte snart den frygteligste Qualme og kastede mig, gjennemblødt som jeg var, over en Kasse paa andet Dæk. Her begyndte snart Virkningerne af en lignende Tilstand hos Andre at yttre sig saa haandgribeligen omkring mig, at selv gamle Styrmand og heelbesfarne Matroser kom ravende ned til os og ved Siden af Oplopere og Drengene rundt omkring Pumpsøten libererede til Adrastea fra Hjertens Grund de Ceres's Gaver, de den forrige Aften havde modtaget*). Tummelen var frygtelig. Den lydelige Bragen af de arbejdende Skodder blandede sig med Studenes Brølen, Evinenes Grynten og Jaarenes Brægen. Smaatreaturene kvækkede høit i deres Bure, Bølgerne tudede, og vores raske Capitain stod selv midt paa Dækket og commanderede lydt i sin Raaber. Dette virkede paa Mandskabet. Solvpijerne hvilede, Matroserne halede rast i deres Loug under det vante Skrig: Hiv op, Hiv op, Anne, Susanne, Mary, Mariane; Timian og

*) Matroserne, som holdt sig paa Benene, gjækkede meget de søyge Drengene; de fik dem til at tage et Stykke fedt Flesk i Munden og holde fast paa det med Hænderne, ved den Forsikkring, at de ei kom til at kaste op, saalænge de havde det indenfor Lænderne. Fors. Anm.

Merian og Baldrian 2c. — Midt i denne Jerusalems Forstyrrelse sang Doctorens sorgløse Kanarifugl saa muntert, som om det havde været en deilig Baardag. Min Tilstand var ynkelig. Jeg skulde idelig, som Sømanden siger, vende Kommen; men Kommen var tom. Lige for mig havde jeg det græsselige Syn af en bleg Snedker, der næsten var som Holofernes, 4 Allen og en Qvart. Endogsaa naar det var godt Veir, saae denne Karl ud som en Dødning, med blegt Ansigt og brustne Dine, indfattede i en blaa Ring. Han var altid et Skridt foran Naturrens almindelige Orden. Naar han var frisk, saae han ud, som om han var syg; men naar han var syg, saae han ud, som om han var død; og naar han var død, saae han ud, som om han længe havde været begravet. Nu var han paa en Maade død af Søsnyge og sad med et Gjenfærds Ansigt lige for mig. Jeg sølte mit eget Bæsen saa godt som opløst og betragtede hans ræddelige Hjæs som et Speil, hvori jeg kunde læse, hvorledes jeg selv saae ud. Uafsladelig plagedes jeg af Forestillingen om vammeltjode Ting, s. Ex. Sirup, Lakrits, lunket Vand med Honning i, og var ikke i Stand til at slaae slige Tanker af Hovedet igjen. I min hele Livsvirksomhed var der en fuldkommen Stilstand. Legemet kunde jeg ikke bekvemme mig til at flytte, og selv Tankerne bleve ved, uden Fremmskriden, at tøve ved een eller anden væmmelig Forestilling. Et Glas Vand sølte jeg vilde være mig tjenligt, men laae, formedelsst den utrolige Phlegma, der følger med en saadan Syge, hele Timer, inden jeg kunde overvinde mig selv saaledes, at jeg lukkede Munden op. Jeg lod med stor Besvær Dinene løbe omkring efter min Dreng, men han „som sin Principal fik Ondt, sig maatte brække.“ Tilslidst hørte jeg paa Dækket det Raab: Land i Læ! Brænd Kanonen af! Jeg troede, man raabte: Vand i Læ, og gjorde Rødsfud formedelsst Læk i Skibet. Men uagtet denne formeentlige Livsfare, vi svævede i, kunde jeg dog ikke bringes ud af min phlegmatiske Dvale

eller føle en eneste alvorlig Tanke ved at skulle synke i Afgrunden. Det var mig i egentlig Forstand ligegyldigt, enten vi flød eller sank. Til Slutning kastede jeg en halv Pot Blod op og blev derved saa mat, at det var mig høist velkomment, at de Ledser, som vi ved Skud havde kaldt ud til os, førte os ind i Homborgsund paa Kysterne af Christiansands Stift. Da vi havde kastet Anker paa 24 Favne Vand, faldt jeg i en sød Sovn og vaagnede den næste Dag saa frisk og sund, at jeg maatte synge i høien Sky imod de norske Fjelde, der reiste sig ligesom mine Ruder.

Den 7de November saae jeg ret, hvorledes vores store Skib, der Dagen tilforn havde teet sig saa uroligt i Nordhavet, stod saa stille som en Muus, indelukket i et Fjeld af Klipper. Igjennem smaa Abninger fører man saaledes de største Skibe ind i norske Havne, at Skibene imellem Klippevæggene i Forhold ei have større Plads til Indløb, end en Bogn, der gaaer igjennem et Ledsted. Paa den ene Side havde vi gandske tæt ved os det lidet Land Homborgøen og paa den anden Side Lillesand. Vi gik i Land paa Homborgøen, som man i ringere end en halv Time kan omvandre. Den bestod næsten blot af nogen Steen, der var løst begroet med Mos og bar paa sin Ryg 4 røde norske Træhuse. Men i disse Huse var en Keenlighed og Nethed, som den intet Begreb gjør sig om, der kun har besøgt danske Bønderhuse. De to af Indbyggerne eiede hele Dens Grund, i hvis Midte der laae en liden Dal, hvori der var saaet saameget Vinterkorn, at en heldig Høst kunde love 2 à 3 Tønder Rug. Indbyggerne holde skifteviis een Hest, hvortil de leie endnu een fra Nabolandene, naar de skulle have deres Jord pløiet. De ernære sig meest af at lodse fremmede Skibe og af at fiske paa deres Kyster, hvor der fanges Østers, Torst, Køljer (et Slags Billinger) og i Særdeleshed Hummer. En af Mændene fortalte os, at der var i forrige Aar, 1818, hentet 70000 Hummer

fra Homborghavn til Engelland. Disse Dyr fanges hele Vinteren og afleveres til Oldermannen, som gemmer dem i Hyttefæde, hvor de kunne leve 2 à 3 Maaneder uden Føde. Ja de paa-
 staae endogsaa, at de blive bedst, naar de en Maaned have levet i Kassen. Der skydes ogsaa paa dette lille Land nogle Rhyer og Tiurer, eller, som de kalde dem, Niber og Terer. Nogle Hasselhækker saae vi ogsaa hist og her, der skal bære en stor Mængde Nodder. Forresten vare Enebærbuske de eneste Træer, vi saae. Klæde gjøre de sig af deres egne Faars Uld og sende Tøiet til Christiania for at tilberedes, naar de ret ville lægge sig en pyntelig Dragt til. Man saae paa Gilandet en Mølle, der ikke var synderligt større end et Skilderhuus. Hvis den ei havde staaet paa de golde Stene, skulde man snarere have troet, den var bygget for at skræmme Fugle fra Korn, end til at male Korn paa. Da vi atter kom ombord paa Christianshavn og bleve spurgt, hvordan vi fandt Landet, svarede Bentley: det er et Hundehul, hvor man hverken kan saae Vaadt eller Tørt. En af Indbyggerne, der som Lods var ombord, blev derover meget lang i Ansigtet, da Nordmænd, som bekendt, bryste sig meget af deres Fædreneland. Det gjorde mig ondt for ham, og for at gjøre det godt igjen udbrød jeg i Lovtaler over Fjæfenes gjæstmilde Sæder. Herover blev Lods'en sjæleglad og greb den nærliggende Styrmand i Armen med de Ord: „Hører han det, Faer? Præsten siger, der er snilde, høflige Folk paa vort Land.“

Cap.

Den 7de Marts [1820] opdagede vi i Horizontens Sky Taffelbjergets uhyre Ryg og kom Landet saa nær, at vi ei alene kunde skjelne den gigantiske Steenløve, der ligger ved dets Fod, men endogsaa med uæbnet Øie skimte et af de hvide Landsteder. Bistnok vilde kun saa af Landjordens stadige Beboere have været

i Stand til med deres Lorgnetter at ræffe saa fjern en Gjenstand; men enhver Sømand bliver, ved idelig at øve sit Øie i en umaa- delig Synskreds, til en halv Lynceus. Hvo der levende vil fore- stille sig, med hvad Fryd et i mere end 4 Maaneder fra menne- skeligt Samkvem affondret Selskab griber Udsigten til igjen at tale med tobenede Dyr, han begriber, hvor nedslagne vi maatte blive, da heftige Modvinde tvang vore Navigateurer til at vende Skibet, for i rum Sø at søge en sikkrere Tumbleplads. Saaledes gik det os i flere Dage i Rad. Om Morgenen styrede vi med en Gnist af Haab mod vort forjættede Land, mod Ratten fjernede vi os igjen derfra. Endelig blev Binden os gunstig; med mild Luftning og i smult Vand styrede vi den 12te Marts for Alvor til den forønskede Havn. Mangfoldige Skibe, som en lignende Skjebne havde flokket om os, sigtede til samme Maal, som vi. Under den hele Reise havde vi tidt talt om Muligheden af, at Kronprindsessen, et Compagnieskib, som Capt. Orgaard havde ført til Bengalen, kunde paa sin Hjemfart møde os paa Cap. Denne Drøm blev nu igjen bragt paa Bane, og alle Rifferter søgte blandt vore flydende Naboer utrætteligen om vor Landsmand. En og Anden begyndte at opkaſte det Spørgsmaal, om ei et tremastet Skib, der seilede os nærmest, skulde være den omtalte Kjøbenhavnner. Formodningen blev ved Skibets Kjendemerker meer og meer rimelig. Adskillige af vore Officerer havde tilforn gjort Reiser med Orgaard, og talte med varm Begeistring om deres behagelige Samliv med ham. Med Jubel saae man snart det røde Flag med sit hvide Kors flyve fra Bagstavnen. Dansk var altsaa Seileren, men endnu vidste vi ei, om det var et Compagnieskib. Capt. Orgaards trofaste Benner pegede stedse med Munden af Seerøret ud over Relingen og sporede smaa- ligt om Kronprindsessens velbekjendte Mærker. Snart hørte man Raabet: „Skibet har Bægtergang. — Det har to Gallerier. — Gallionen er flad. — Hurra! vi seer i Flaget de to Løver,

Bildmændene, og læse tydeligen: *Dansk asiatiske Compagnie.* — Dette behagelige Sammentræk godtgjorde os for en stor Deel den Modgang, den dorne æthiopiske Luft havde forvoldt ved saa usædvanlig seendragtigen at føre os igjennem de to Passater. Imidlertid havde man da heller ei forsømt at holde flittigen Vie med Landet. Det ene Fjeld steg op af Havet efter det andet, og vi saae snart fra øverst til nederst den nøgne Fjeldryg, som de Søfarende paa Grund af dens Skikkelse have givet Navn af Løvebjerget. Virkelig kan man ogsaa ved Hjælp af en Smule Phantasi ligne Fjeldet med en liggende Løve, der holder Bagt for Afrikas Paradiis. Hovedet paa denne Naturstatue har endogsaa den behørigte Man, som breder sig saare majestætisk over Løvetroppen.

Naar Luften er meget klar, skal man kunne see Taffelbjerget, som er 3400 Fod høit, næsten en Snees Mil ud paa Havet. Det taagede Veir forhindrede os fra at øine det saa tidligt, men i 5 à 6 Mils Afstand mødte os en behagelig Lugt af Landets Vegetation. Endeel af Officererne vendte tilligemed mig Ansigtet mod Vinden, for ret i lange Drag at indaande den friske Græs-luft. Mens vi meget ivrigt arbejdede paa at omvende nogle Bantroe, hvis Næser ikke vilde troe paa Landlugten, gik de Troende i deres Profelytiver saa vidt, at de endogsaa paastode, de grant kunde skjælné forskjellige Blomsters Duft. Jeg selv var een af dem, der var vis paa at bemærke en aromatisk Nellikelugt. Deri fik Modpartiet rigtignok en slem Triumph over os, da Doctoren med Latter overbeviste os om, at Duften skrev sig fra hans Pinned, som han havde besprængt med Nellikeolie. Heraf drog vi dog den Fordeel, at vi kunde frakjende deres grove Organer al Stemmeret, da de ei engang havde kunnet fornemme et Kryderi, der var en Alen fra dem. Saameget er vist, at det blandt Søfarende er almindeligen antaget, at Planternes Uddunstninger kunne med fralands Vind bemærkes i flere Miles Afstand. Ikke

at tale om, at man i betydelig Graastand paa Lugten kan kjende Skibe, der drage hjem fra Kryddersøerne. Naturligviis maa ogsaa Vegetationsduften gjøre et uvant Indtryk paa Nerverne af Folk, der i flere Maaneder have faret over det øde, frugtløse Hav.

Naar man seiler til Taffelbjerget, burde man lade binde for sine Dine, indtil man var det saa nær, at dets Skikkelse stod heel udviklet for Synet. Jeg befandt, at jeg havde gjort ilde i at stirre uafsladeligen paa det ligesaa det første Dieblif, jeg blev det vaer, da det endnu stod som halv begravet i Bølgerne. Blot den sidste halve Time viste jeg den Selsfornegtelse, at holde mig indesluttet i mit Kammer, og blev, da jeg atter steg paa Dækket, usigelig overrasket ved at see, hvor mægtigen Gjeldet havde været i min Gravørelse. Det er mig ubegribeligt, hvorledes Folk kunne stemmes til at digte ifariske Oder ved Synet af en himmelfigende Steenmasse. Hvorledes kan man synge, naar et saadant Dødsens Billede ligger med hundrede tusinde Centners Bægt paa Hjertet, — maa da ikke snarere Veiret standse og Tungen lammes?

En saa stor uorganisk Klump maa vel altid slaae en Tilskuers, men sikkert aldrig meer, end naar den er den eneste Gjenstand, man bliver vaer midt paa Havet. Den staaer saa forunderlig stille og alvorlig i Contrast til det ustadige, evig bevægede Vand, ligesom Poseidon, naar han løstede sit rolige Hoved over de støiende Bølger. Men let kan jeg forklare mig, hvorledes langt, fortroligt Bekjendtskab med Gjeldenes Natur kan aale de sære Eventyr, som gribe En om Hjertet med en steenkold Haand. Jeg kan begribe, hvorledes man i Gjeldets Bug kan drømme sig en Konge, der fra Sekel til Sekel sidder med stive Dine, mosbedækket Ansigt, halv forstenet, med det røde Stjæg været igjennem sit Steenbord. Jeg kan begribe, at de homeriske Nymfer i Forkyns Bugt ved Odysseus's Fædreneland sadde i

deres Grotter under Fjeldstykket med Steenkrukker ved Siden og vævede paa den lange Bæverstol af Steen Klæder med Havets Farve.

En sand Forherligelse af en Fjeldegn er i mine Tanker et stort, roligt fremstridende Eventyr, som med stærke, kolde Phantasier gjenføder for os den Genius, der huser i Steennaturen. En saadan Digtning er et Fjeld i Kunstens Rige og slaaer os med samme høitidelige Gysen, som den gigantiske Natur.

Den lykkelige Dal, som vi stunde til, ligger saa tæt omhegnet af Løvebjerget, Taffelbjerget og Djævelsbjerget, at Capstaden ikke kan sees, førend man er indenfor det førstnævnte Bjerg. Synet af Byen er ret eget i sit Slags. Hele Anlægget er fuldkommen mathematisk. Gadernes Linier og Vinkler ere saa regelrette, at man seer, de ere gjorte efter Euklides. Alle Bygninger ere hvide som Sne, og ethvert Huus danner ved sit flade østerlandske Tag en regelmæssig Firkant. Under den langsomme Indseiling i den stille Aften efter Solens Nedgang, kom Seerørene ret i Gang. Naar man har levet meer end 4 Maaneder blandt lutter Somænd og ikke seet Qvinder og Børn, begynder man at føle en stærk Tørst efter at bivaane Scener af det huuslige Liv. Det Store og Stærke faaer man nok af paa Reisen over det umaadelige Hav; men det Skjønne og Milde bliver man saa fremmed for, at man let kunde blive saa kold og haard som en Viking i det gamle Thule. Bosses Luise hentiver aldrig saameget, som naar man har seilet 1000 Mile. Derfor stod jeg paa Ruffet med en Riffert i Haanden og fæstede den paa de Familieoptrin, som skrede forbi mig ligesom Stykkerne i en Perspektivkasse. Først saae jeg da en Moder med 5 à 6 Børn i deres Søndagsstads langss med Stranden at spadserer hjem ad Byen til. Alle gik i Rad, og Hovederne dannede en skraa Linie fra Moderens til en lille Pøgs, der efter Udseende nylig havde opnaaet den Lykke at gaae med Buxer. Døttrene spillede meget

tilfredse med deres prangende Solstjerne og søgte at gjøre hinanden Moderens Underholdning stridig. Snart løb En, snart en Anden ud af Rækken foran Moderen og gik baglænds med Ansigtet imod hende. Buxemanden gik bag efter, alvorlig som en gammel Mand, og roede sig frem med sine nøgne, runde Arme. Med eet standsede han ved nogle Muslingskaller, der vandt hans Bifald. Efter noget Overlæg besluttede han sig til den for ham høist vanskelige Operation, at bukke sig til Jorden efter dem. Dette Bovestykke udførte han ogsaa, dog ei uden at udsætte sig meget for Rigevægtens Fortabelse. Imidlertid vendte Moderen sig for at mønstre sin Flok og fandt, at man havde seilet den Mindste agterud. Strax blev en af hans Jomfru Søstre affærdiget med Fuldmagt til at hente ham. Hun greb ham da ved Armen, og han maatte, skjøndt ugjerne, kaste sine smudsige Skaller, lade Hænderne vaske, og gressu impari ved Søsterens Haand trave hen til Flokken. — Næste Optrin faldt noget meer i det Romantiske. Paa en Altan i Stadens høie og svartbyggede Batteri traadte nogle af Caps skjønneste Døtre frem og toge igjennem Riffelter vores Skib i Diesyn. En ung Officeer vimsede meget tjenstfærdigen imellem dem og lod sin Skulder tjene til Anlæg ved Damernes Observationer, hvorpaa de meget forbindtliggen neiede for ham. Slige Skuespil synes temmelig ubetydelige og hverdags, men de havde for mig en særdeles tiltrækkende Nyhed.

Dagen efter vor Ankomst paa Caps Rhed gik jeg strax i Land og blev ikke lidet forundret ved at blive tiltalt paa Dansk, saasnart jeg havde sat min Fod paa den afrikanske Jordbund. Jeg mødte nemlig en Kjøbenhavnerv ved Navn Ost, som er i engelsk Tjeneste her paa Stedet. Endnu mere steg min Forundring, da ligeledes den næste, der kom mig imøde, talte mig til paa Dansk. Siden opdagede jeg, at flere af vore Landsmænd drive forskjellige Næringsveie her paa Stedet, og ere ansætte for

meget brave Folk. — Forvalter Nt tilbød mig et Bærelse i sit Huus under mit Ophold her i Byen, og jeg tog med Fornøielse mod Tilbudet.

Capstadens Indvaanere vise en Gjæstfrihed mod Fremmede, som overgaaer al Beskrivelse. Det er neppe muligt at finde noget Samfund i Birkeligheden, hvis Tilstand kommer Sagnet om en Guldalder nærmere. Man skulde næsten troe, at Doctor Johnson havde havt Cap for Die, da han beskrev den lykkelige Dal, hvor de habysjiniiske Prindsers levede. Capstadens Indvaanere føre her ligeledes et fuldkommen idyllisk Liv mellem Ranker og Figentræer, omgivne af Fjelde og affondrede fra den gandske Verden. Den eneste Afverling i deres Liv er Besøgene af de fremmede Kjøbmænd, som bringe dem Fortællinger om Rædsler og Jammer i andre Verdensdele. Denne sorgfrie og sikkre Levemaade giver Indvaanerne en saa fredelig Sindssforfatning, at man næsten kunde betragte dem som vogne Børn, dersom de ikke havde saa god Forstand paa Penge. Et Beviis paa, hvilken almindelig Velstand her findes, er at den hollandsk-lutheriske Menighed, som jeg især omgiffes med, havde en riig Fattigkasse uden et eneste Almisselem. Dog have Engellænderne begyndt at raade Bod paa denne Mangel. Allerede under vort Ophold blev dem tilsendt en Ladning af 5 à 6000 halvnøgne Stoddere. De vare rigtignok bestemte til en Colonie i Algoa-Bayen; men endeel af dem blive nok nødsagede til at søge om Naadebrød i Capstaden. Den omtalte lutheriske Menighed anvender ellers store Omkostninger paa deres Kirke. Der havde nyligen været et Schisma imellem dem, da Nogle vilde, man skulde bygge et Taarn, og Andre paaastode, det var for hovmodigt. Taarnets Forsægttere seirede; men da dette var fuldbragt, befandtes, at det havde den Hovedfeil, at det ikke kunde staae opret. Man maatte da foretage betydelige Forandringer derved, hvilket forarsagede, at Byggesummen løb saaledes over Forventning i Veiret, at Kirkens Penge ei vilde staae

til. Der var ingen anden Udflugt end at lægge Haand paa Fattigbøssen. Da nu engang efter Sædvane Menighedens Ældste aabnede Fattigblokken, fandt de en liden Seddel, som en Skjelm af Antituristerne i Stedet for sin Skjerv havde puttet derind. Derpaa stod temmelig træffende skrevet: Dersom Nogen vil bygge et Taarn o. s. v. (Luc.)*).

(*Miscellanea itineraria*). Herr Ekstein viste os omkring i sin prægtige Have, hvor vi blandt andre Mærkværdigheder saae en lille, lysegrøn Fugl, som man kalder den capiske Fiske. Den er af Størrelse som en almindelig Kanarifugl. En saadans Rede hænger paa den yderste Spids af de tyndeste Grene paa et Træ, og seer næsten ud som en stor Frugt. Flere Landboere, som utallige Gange i deres Haver havde seet dette Dyrs Huusholdning, fortalte mig følgende mærkelige Beviis paa Qvinderegimente i Dyrenes Rige. Saasnart som to af disse Fugle have parret sig, flyve de tilsammen op paa Taget af et Huus, og stirre med fremkraft Hals rundt omkring efter en beqvem Byggeplads. Derpaa forlader Hannen sin Hun og giver sig til at samle Straa, og knytter deraf en Rede til et nærliggende Træ. Den veed saa trofast at befæste sit hængende Huus til den spæde Green, som uafsladelig ghynger alene ved Dyrets egen Bægt, at det yderst sjældent hændes, at den ved Blæst bliver afrevet. I Bunden af Reden reder den en Seng af Bomuld for den tilkommende Moder, og danner til Indgang og Udgang en snever Abning forneden. Efter fuldendt Bærf henter den sin Hun, som ikke har taget

*) Stedet, Luc. 14, 28—30, lyder saaledes: Thi hvo iblandt eder, som vil bygge et Taarn, sidder ikke først og beregner Beføstningen, om han haver, hvad der hører til at fuldføre det med? at ikke, naar han saaer lagt Grundvold, og ei kan fuldende det, Alle, som see det, skulde begynde at spotte ham og sige: Dette Menneske begyndte at bygge og kunde ikke fuldende det.

mindste Deel i Arbeidet. Hun flyver nu hen for at tage den nye Bolig i Diesyn, slagrer ud og ind, dreier Hovedet paa Skjøn og beseer Alt med en Kjendermine. Finder da Bygningen ikke hendes Bifald, yttre hun sin Misfornøielse ved en stærk Skrigen og sønderriver Reden med sit Næb. Manden begynder da gandske taalmodigen forfra igjen. Saaledes seer han undertiden 3 à 4 Gange sit Bærk casseret, inden han har den Lykke at have gjort en Rede til sin Huns Behag.

Naar Hollænderne ville gjæffes med En, der overhænger dem for at fortælle Eventyr, begynde de saaledes: Der var engang en Papa og en Mama. Bup, sa' Papa til Mama, Baf var Mama. —

St. Niclas Dag (den 16de December) er en Fæst for Børn i Holland. Længe førend denne forventede Dag kommer, true Forældrene uartige Børn med at forklage dem for denne deres Skytspatron. Naar Timen slaar, træder St. Niclas (for det Meste en forklædt Karl af Huset) ind til de bævende Børn med en Stok under den ene Arm, og Sukkergodt i den anden. Han uddeler sine Gaver til Børnene, hører Forældrenes Beretninger, spørger hvert Barn især, hvad Foræring det ønsker sig til næste Morgen, og forsvinder for deres Dine. Naar de Smaa gaar til Sengs, sætte de deres ene Sko foran deres Forældres Seng. Den næste Dag træder Enhver med sin Samvittighed malet i Ansigtet ind i Forældrenes Sovestue for at hente sin Sko, og finder i den efter sin Fortjeneste enten det forønskede Alenodie eller et Riis. Den hele Dag spadserer Store og Smaa omkring paa Gaderne og fornøje sig paa allehaande Maader. Om Aftenen illumineres enhver Bod, hvor Bagværk og Legetoi sælges, og Børn blive førte derind for at betragte alle deilige Rariteter.

Sundastrædet.

Den 6te Juni [1820] seilede vi med god Vind forbi Javas Vesthuf og saae med stor Forundring de skjønne Prospecter, som Landets fjerne Klipper frembød. Lysgrønne og mørkegrønne Skove bedækkede Fjeldene, saavidt vort Øie kunde række. Til Afverling laae høit og her sorte Klipper i Havet, og over dem gik en høi Brænding. En af de foran Landet liggende Klipper havde ved et underligt Naturspil faaet Skabning af en stor Triumphbue. Ovenpaa den groede Træer, og igjennem den saae man det skovbevogede Høiland i Baggrunden. Et andet kratbedækket Oland var ogsaa af Naturen gjennemboret, men havde et længere Gjennemsnit, saa at det snarere var at ligne ved en stor Buegang af Steen, der stod hvælvet over Havet. Dersom disse hængende Skove havde været dannede ved Kunst, da vilde Semiramis's hængende Haver i Sammenligning med dem have tabt deres Rang blandt den gamle Verdens Underværker. Men de rækker dog meer Forundring nu, da man veed, at de skyldes deres Dannelse til den vilde Natur. (Athos-Bjerget, udhugget ved Alexander, kunde maaskee her bruges som Indledning *). Fra Landet kom vegetabiliske Dunster os imøde, der vare desto friskere, da det Dagen tilforn havde regnet stærkt. Den aromatiske Duft virkede paa vore Nerver, som om vi vandrede igjennem Haver af lutter Jasminer. Jeg hørte ogsaa fortælle, at en vis Plante, der i Lugt har Liighed med Jasminen, skal være meget hyppig paa Java. Batavias Damer bruge den til at pynte deres Hovedhaar. Da det lakkede mod Aften, blev Luften stedse meer og meer krydret. Men Landet forsvandt for vore Øine. Luften og Havet

*) Man seer, at Poul Møller har tænkt paa at omarbeide og mulig at udgive disse Optegnelser. — En af Alexander den Stores Bygmestere havde den Kjømpeplan, at tilbanne Bjerget Athos til en Alexanderstatue. Plut. Alex. 72.

var atter rundt om os, og Mørkets Dødsstille blev kun afbrudt ved den hule Dundren af Brændingen, der brød sig mod den fjerne Landbred.

Den 7de Juni. Om Morgenens vaagnede jeg ved Løsnin-
gen af en Kanon, hvorved man søgte at hidkalde nogle af de
malajiske Kanoer, der fiskede rundt omkring os i Peberbayan,
hvor vi nu efter Rattens Seilads befandt os. Ingen af dem
gjorde Mine til at ville besøge os. Derfor satte Capitainen en
Bølle ud og lod i det nærmeste Fartoi afhente nogle Forfrisknin-
ger. Disse bestod i nogle elendige Fisk (Storaal), som stegte
lode sig spise, men kogte havde en Smag, som om de alt eengang
havde været tyggede eller, som Matroserne kalde det, som om de
havde været i Fisk før. For disse maadelige Fisk og nogle faa
Frugter, som udgjorde Fiskernes egen Madkurv, forlangte de 3
Pjastre. Men da vore Fisk paa Skramt stødte fra dem, raabte
de dem til sig igjen og solgte deres Provision for 3 Rupier.
Disse Fisk, som gjorde faa meget af Metal, at de for Sølvpeng
opgave deres Frokost, vare omtrent 12 i Tallet, der tilsammen
vare dragne paa Fiskefangst. De fore med et Fartoi, hvis Plan-
ker vare ligesom vores Kurve syede sammen med Grene. Rundt-
omkring satte de deres Net ud, efter at have befæstet dem til
lange, flydende Stænger, for at kunne finde dem paa ny. Ved
Middagstid ankrede vi formedelst Modvind og brændte nok en
Kanon af, for at faae flere vilde Handelsmænd til vort Skib.
Det varede heller ikke længe, førend de mylkede omkring os med
deres smaa Fartøier. Disse vare alle de egentligen saakaldte
Kanoer, nemlig en eneste udhulet Træstamme. Deres Seil be-
staae i Bastmaatter og deres Seilstænger i Bambusrør. Fast-
hængende Roer have de ei; men een af Malajerne styrer med en
Rare, der er flad for Enden ligesom en Skovl. Ellers ere deres
Rarer enten i Almindelighed ligesom vores, eller bredere over det
flade Stykke, som skjærer Bandkorpen (sef. Homers Odyssee).

Til Sæder bruge de Bambusrør, som lægges paa tværs nede i Kanoen. Dette Lag af Rør, som slutte tæt til hinanden, danner ogsaa en Art Dæk, hvorunder adskillige af deres Handelsvarer gemmes. Deres Varer bestod i Kokos, Pisang, Mangoetan o. s. v., Spanstrør, Koraller, Abekatter, Dorin, en stinkende Frugt med Pigge paa, Høns i Buur og en Hane tværet ovenpaa, Vænder og smaae Modeller af Landets Fartøier, der vare i Størrelse som de Skibe, der tjene europæiske Børn til Legetoi. De spotte sikkert indbyrdes ligesaa meget over, at Europæerne af Liebhaberi afkjøbe dem disse sidste Artikler, som Europæeren leer af den Bilde, der saa dyrt betaler Speile og smaae Knive. Den meest alvorlige Malajer loe af Hjertens Grund, naar han saa sig selv i et Speil; men naar de fik en Kniv i Haanden, befinde de den rundtomkring og stirrede paa den med samme græddige. Diekast, som Begeleerjoden paa en Solvmynt. De kunde ikke overtale sig til at slippe den igjen, men vedblev at hyde høiere og høiere, indtil Kniven blev dem afstaaet. Gamle Klæder vare dem særdeles velkomne. En Kjøle forlangte de med det Udraab: *Secretair!* Lommeørklæder vare de ogsaa særdeles græddige paa. Naar de saa en hvid Hlig stikke frem, kom de springende med deres Frugter og raabte: *Handkerchief, Handkerchief!* I enhver Kano sad kun een eller to Mænd, hvis Hud omtrent havde samme Farve, som vores Rødsteen. De vare ranke og velskabte, men deres af Betelsfrugten bedærvede Tænder vanhældede dem i høi Grad. Mange af dem vare ogsaa beladte med Hudsygdomme. De Fleste af dem havde ingen anden Bedækning end et kort Skjort af europæisk Tui og et broget Tørklæde om Hovedet. Enkelte bare dog desforuden en Skjorte eller Trøie. Naar de kom ombord til os, bukkede de sig og førte Haanden til Hovedklædet, ligesom vore Soldater tage til deres Chacot. De Nærmeste toge de da i Haanden og sagde: *Schalam! Schalam!* (hebraisk). Enhver, der var noget velklædt, kaldte de *Capitain*.

Deres Sprog er meget velklingende, men noget blandet med Engelsk og Hollandsk, fordi de have optaget fremmede Navne paa de Ting, de have lært at kjende af Europæerne. De forstode ogsaa at sige ja og nei paa Engelsk, og naar de vilde anbefale en Frugt, pegede de paa den og sagde: gut, bong. Vi havde blandt os et Par, der forstod deres Sprog og bleve brugte som Tolk; forresten hjalp man sig med Pantomimer, som de med Lethed begreb. En af Mandskabet, Bødkeren, bød dem en Raagekniv for en Hane, men da han ikke kunde gjøre dem begribeligt, hvad han forlangte, hjalp jeg ham ved at raabe: koffeliky! koffeliky! Herover blev Malajeren saa fornøiet, at han med Latter gjentog: koffeliky, koffeliky! og bød mig et Stykke Betel. Deres Betel er en grønt Blad af beesk Smag, som er sammenfoldet i flere Læg. Inden i det ligger, foruden lidt Tobak, ogsaa et Slags Tyggemad af en Frugt. Jeg bød en Malaj en Kop Kaffe, men han viste den med Modbydelighed fra sig. For at vise ham, at det ei var Gift, smagte jeg selv nogle Draaber deraf, men nu stødte han Driften med langt større Afsky fra sig; „thi“, sagde han til Tollen, „Capitainen har rørt ved det med sine Læber, hvormed han har spist Svinelød.“ De vare i den Henseende saa scrupuløse, at de ei engang vilde nyde deres kjære Brændevin af et Glas, som en Christen nys havde druffet af.

Dagen før vi seilede ind forbi Javas Besthuf, havde det regnet saa stærkt, at Vandet ikke saa hurtigt kunde strømme ud af Spyggatterne, som det kom ned fra Himlen. Matroserne lagde sig da plat ned i Vandet og gnubbede sig imod Dækket, for at nyde den sjældne Lykke at faae Buxer og Trøje vasket i andet end Saltvand.

I dag drev forbi vores Skib tre Skildpadder, der hang sammen, en ovenpaa Ryggen af den anden. En Tolle blev færet i Vandet, og Dyrene kunde i den ubegvemme Stilling hverken undsøge i Fællesskab eller skilles ad saa hurtigt, at jo

en af dem blev taget af Matroserne, som med de blotte Hænder slæbte den op i Baaden. De to parredes formodentlig med hinanden, men Trediemand syntes i saa Tilfælde at afgive en overflødig Person. Capitainen fremkom med den Gissning, at den tredie af Jalousie klyngede sig ovenpaa den foretrukne Rival.

Den 8de Juni lettede vi igjen Anker og seilede med gunstig Vind til Anjer. Paa Veien roede en Deel Prayere*) efter os og gjorde deres Kanoer fast til vort Skib; men de kom i saa stor Mængde, at vi maatte jage dem bort med det Raab: Pife! Pife! (Pak Ter), for at de ei skulde standse Skibet i dets Fart. Javas Bjerge langs med Kysten gave os en skøn Udsigt, da de lyssegrønne Lunde, befinnede af Solen, endnu mere fremhævedes ved de mørke Skove, hvoraaf de vare omgivne. Naar man maler Landstaber, betegner man, som bevidst, sædvanligviis Forgrunden ved nogle store Blade eller Urter. Paa Billeder af indiske Landbredder sees gjerne i Forgrunden store Kokospalmer. Dette hidrører ikke, som i de europæiske Malerier, fra nogen Maa-ner i Kunsten, men er en Copie af Naturen selv. Foran Janas sorte Bjergskove (ved Anjer) løber langs med Stranden en lysere Garnering af Kokospalmer. — Anjer bestaaer af 5 à 6 lave, teglhængte Huse, som fra Søen see ud som et dansk Kalkbrænderi. Ved høire Side seer man Boliger for de Indsødte, ved venstre et høit Marmorminde for en engelsk Ambassadeur. Lige for sig i Sundastrædet seer man to eenlige Bjerge staae midt i Havet, bedækkede med Skov. De synes at ligne to kjæmpestore Portstolper til at betegne Skibenes Bei. Under den ene aabner sig en viid Grotte. I det Fjerne skimter man fra Anjer nogle mørkeblaae Bjerge paa Sumatra, som tabe sig i hvide Skyer. Da vi laae paa Rheden, blev Skibet flittig besøgt af

*) Eller maaskee: Prager 3: malajiske Baade (Malajisk: prahu, en Baad, Hollandsk: Prauw). Ordet er da misforstaaet af Poul Møller.

Bilde, som bragte, foruden de sædvanlige Artiller, adskillige brogede Fugle. Blandt disse udmærkede jeg mig een, paa Størrelse som en Skade. Den var sort med blaaligt Skjær, lidt hvidspættet paa Bingerne, med rødgule Rjodlapper som en Halskrave, rødgule Been og rødguult Næb med lysguul Spids. Hovedet var bedækket med en i Midten adstilt sort Fløielshud.

Paa Anjers Rhed laae et amerikansk Skib, Brinds Archer, ført af Capitain Dexter, der var gaaet fra China den 28de April og altsaa havde endt sin Reise i 40 Dage. Skibets Eier, der i 5 Aar havde været Resident i Canton, fulgte selv med tilbage til sit Fædreland. At en Mand, der havde saa megen Leilighed til at kjende Handelen paa China, bragte en Ladning Thee fra dette Land i April Maaned, viser noksom, at det er en Fordom, at October (?) er den eneste rigtige Tid. Rjøbmanden hed Emmington. Denne Rjøbmand og hans Skipper aflagde et Besøg paa vores Skib, ledsagede af 2 unge Embedsmænd fra Anjer.

Den 9de Juni kom en Hr. Rose ombord fra Anjers Fort. Denne Mand havde været Postholder paa Anjer, men formedelst sin Sundhed søgt om Forslyttelse. Alt længe før vor Ankomst her havde jeg hørt tale om en lang, smalbenet, udmarvet Skikkelse, som pleiede fra Anjer af under Navn af Postholder at bestige de europæiske Skibe. Denne Postmester er ei nogen bestemt Person, som hedder enten Poul eller Peer, men en staaende Maske, der bestandig spilles af en ny Person med de samme Dødens Attributer. Naar man kommer til Anjer igjen efter nogle Aars Forløb, seer man ikke den samme, hører ikke det samme Navn, men man seer en lignende Dødsens Candidat rave halvdød og halvsøvrig, med Dine saa dunkle som en bedugget Binduesrude, langsom i Tale og Tanke, paa et Par frygtelig smalle Been. Bevist paa, hvor følelsesløs en saadan ret batavianiseret Arabat bliver for alle Livets Forhold og mennekelige Anliggender, er Roses Samtale med Hr.

Beusche*). Denne gamle Mand, der i 6 Aar ei havde seet en kjær Søn, der var reist til Batavia, og nu med Længsel saae den Stund imøde, da han igjen skulde omfavne sit Barn — spurgte Postholderen, om han havde hørt, hvorledes hans Søn levede. Han svarede gandske koldt: „Saavidt jeg huster, er han død, dog skal jeg ikke sige det for vist.“ Moderen styrtede i største Fortvivlelse op af sin Stol og løb med vilde Skrig fra eet Sted til et andet, og vi havde Nød med at bringe hende til nogen Rolighed ved gjentagne Gange at erindre hende om, at denne ulykkelige Tidende dog endnu var uvis. Sønnen Beusche og jeg fulgte med Postmesteren i Land, for at høre Benægtelse eller Bekræftelse paa Rygtet. Landingen er endogsaa med en liden Baad yderst vanskelig formedelst den stærke Brænding, ledsaget af Ebbe og Flod. Da vi naaede Brændingen, var Vandet lavt, og to Malajer maatte springe i Bølgerne, som snart naaede dem til Halsen, snart til Knæene, for at bære os i Land. De bandt ikke deres korte Skjort op. Enhver af os maatte lægge venstre Laar paa Skulderen af en Malaj, høire Laar paa Skulderen af en anden, og fatte dem med Armene om deres Hoveder, men bleve desuagtet dyngvaade. Byen Anjer, som det sørgelige Grinde, hvori vi kom, berøvede mig Tid og Leilighed til at betragte i Nag, bestaaer af lutter malajiske Hytter, som ere tæt forbundne med hinanden. Stræderne mellem disse Boliger ere meget smalle. Husene ere byggede af Bambus, tækkede med Kokospalmens Blade og ligge i Skyggen af Kokostræer og Pisanger. Indbyggernes Antal er 1000. Byen har et Torv, ved hvilket jeg saae chinejske Kjøbmænd havde opslaaet Kramboder. — Fjortet var omgivet af Grave og Bolde, paa hvilke der laae 3 Ka-

*) van Beusche, en Hollænder, fulgte Skibet fra Cap som Passa-
geer tilligemed sin Familie. — Anjer (Anjer), paa Java ved
Sundastrædet, har en Skibsrehed.

ner, skjøndt der egentlig efter Bestemmelsen skulde ligge 15. Baaningshusene vare her store, lustige Haller, ligesom vore Kirker, og under Vinduerne løb en græst Halle, baaret af Søiler. Besætningen var kun 40 Mand, bestaaende af Amboinesere, Malajer og Europæere. Commandanten forsikrede os, at Amboinesere vare ham ligesaa brugelige som Europæere; ogsaa gik de fuldkomment klædte som Europas Militaire. Malajerne havde bare Been, hvilket contrasterede underligt mod deres Uniform og Geværer med Bajonetter. — Det batavianske Udyr (Rose) søgte med os i Batavias Kviser om Bekjendtgjørelsen af Hr. Beusches Død. Endelig fandt Rose det og raabte sjæleglad til den Afdødes Broder: „Funtus! her har jeg det. Jo Deres Broder er gandske rigtig død for 2 Maaneder siden.“ Den Efterlevende bleguede, og det batavianske Udyr blev ved: „Naa, seer De engang, hvilken herlig Sukommelse jeg har. Jeg sagde netop, at det var 2 Maaneder siden. Heidah, Hr. Lieutenant, nu skal De høre, hvor jeg har en fortræffelig Sukommelse, Hr. Beusche skal være mit Bidue.“ Siden viste han os, at hans Tænder vare løse i Munden og Kroppen fuld af Knuder, hvilket var forarsaget ved oversflodig Brug af Mercurius. Han sad med Benene paa en Skammel, hvori der vare Huller, og neden under blev sat et Fyrfad for at varme hans Fødder. — Vi bleve inviterede til Commandanten og vare glade ved at kunne forlade denne levende Gjenganger. Jeg forlod ham med Medlidenhed over hans visne Krop og Harmen over hans visne Hjerte. Commandanten saae frisk og sund ud og viste ved sit Exempel, at god Constitution og ordentligt Levnet dog trodsjer Javas Pestluft; thi han havde tilbragt 6 Aar paa Den. Efter en gjæstfri Beberfsvendebevarthning og venstabelig Samtale med ham og andre Officerer i Casernen gik vi ud for at bese Monumentet, der neppe stod saa langt fra Casernen, som Frederiksberg Have ligger fra Besterbro. En Officeer erklærede, at han ikke vilde gjøre Rejsen

med os, uden vi vilde ride (batavianisk Ladhed og Mathed). Mindet var reist for en Lord — —, død 1788, som pristes for sin *facundia in senatu magnæ Britanniae* og sin Tapperhed i Krigen, skjøndt kun 29 Aar gammel. Det var opsat 1815 (?). Synderlige Billeder vare blandede med hinanden, Kanoner, Lade-stofke og Kradsere blandt Hjelme, Pandser og Ridderrustninger. Støtten lignede Frihedstøtten og stod paa en Høi, omkrandsket af Træer. Commandanten advarede os paa Veien fra at nærme os med nogen Chaluppe til de to Herkulesføiler, da Sørovere lurede rundtomkring og havde Muret tilforn ihjelslaget en engelsk Officeer tilligemed nogle Matroser, som i en Baad vilde omseile de skønne Der. Selv havde han ogsaa maattet friste en og anden Dyst med disse fornuftige Roddyr. De slaae ubevæbnede Sømænd med frygtelig tunge Slagsværd og skyde med Geværer og Krudt, som Engellænderne hemmelig smugle til dem. Vi gik forbi en Hytte, hvori de Bilde holdt et Gilde og dandsede efter Lyden af Træklokker af Bambusrør og Trommer. Børnene holdt meget af Commandanten. Naar han truede med Fingeren ad de smaae Røllinger, kom de og bukkede, og Forældrene loe. En Moder laae med en Abekat af Størrelse som en Rotte bundet til sin store Taa, og en rund Glut med Solvringe om Armen laae og reves med denne lodne Legekammerat. Sølv og Guld vare de nøgne Bilde tidt prydede med. Fruentimmerne flygtede altid med Skrig, naar de saae Europæere komme, enten det nu var af et Slags vildt Gofetterie, eller fordi Matroserne, encouragerede ved *Venus diu intermissa* plagede dem med altfor paatrængende Kjærtegn. Paa et Træ stod et Bræt, hvori blev fortalt, at en engelsk Matros døde sydvest for dette Træ, slap sit Anker og gik til Himmels*). Vi drak Thee hos nogle Told-

*) Denne Gravskrift har moret Poul Møller, og den findes blandt hans under Reisen hentastede Strøtanter saaledes verificeret af ham:

embedsmænd, hvis lustige Huus stod paa Bæle midt i Kokosstoven blandt de Bilde, for at undgaae Slangar og Kryb. Commandanten sendte os ombord efter at have taget det Løfte af os, at vi næste Dag igjen vilde besøge ham og nærmere besee de Bildes Indretninger. Nu var Bandet saa høit, at Baaden kunde flyde ud af Revieret. —

Malajerne gik gjerne paa Bagkjøb i deres Handel. Jeg havde kjøbt nogle Stofke for en Kjøle, men den Bilde kom igjen og vilde have, at Handelen skulde gaae ind. Ogsaa til en Matros kom en Malajer igjen med sin Betaling, sigende: *Trata mau* (jeg vil ikke have det); hvorpaa Matrosen svarede: *L — min M —*, og Malajeren maatte gaae bort igjen med uforrettet Sag.

Den 10de Juni. Der blev Intet af med at besee de Bildes Leilighed. Inden det blev lyst, hørte jeg Folkene gaae i Spillet og vinde Ankeret op. Vi seilede uden Besøg af Kanoer den hele Dag og kastede mod Aften Anker mellem Menneskeæderen*) og Cæsar.

Den 11te seilede vi frem mellem de skønne Der i Strædet. Det var ligesom et uhyre Teppe med brogede Billeder, der blev rullet op for vore Dine, idet stedse nye Grupper af grønne Skove steg frem af Havets Skjød. De forreste, der laae nær for vore Dine, vare lyse og bestinnede af Solen; de bageste kulsorte. Vi ankrede om Eftermiddagen ved Dnrust**), da vi fik en stor Bæl at see, som advarede os for Grunde. Om Aftenen roede Styrmand Laasen omkring i en Jolle for at lodde. Jeg gik med, for ret at besee Gilænderne. Det var en deilig, kjølig Aften, og ikke en Bind bevægede Havets Glade. Vi hørte hist og her i de smaa Skove Fluglene fløite. Vi nærmede os

Sydvest for dette Træ en britisk Mand

Sit Liv forliste paa det salte Vand.

Flink gjorde han i Livets Sø Besit,

Her slap han Anker og til Himlen gik.

*) Menscheneeder-Giland. **) En Ø nær Batavia.

til Dnrust, og en forvirret Fugleskare flygtede ud over Havet fra deres Hjemstavn, af Angst for slige uvante Gjæster. Saa-vel Dnrust som den hosliggende større Ø var tæt begroet med Skov og Krat. Hift og her ved Strandbredden saae man Bøle, som løftede en halv forbrændt Spids op af Havet. Det var Levninger af Skibsbroer, som Engellænderne havde afbrændt. I Krattet laae Ruiner af store Bygninger, Bakhuse, Krudttaarne, som Engellænderne havde ødelagt. De havde ogsaa reent, til deres egen og andre Søfarendes Skade, ødelagt den gode Doffe, som her tilforn var. Ruinerne saae heel poetisk ud; de halvfortærede Tage vare allerede begroede med Smaa krat. Kort sagt, det Hele vilde have været synderlig romantisk, naar man ei havde vidst, det var Resten af et Bakhuus. Da vi satte vor Fod paa Dnrust, fløi der en skrigende Pappegøie op fra de nærmeste Træer. Disse Fugle vare det eneste Liv, vi saae paa denne forladte Ø. Hift og her laae nedfaldne Mure af de tre Bastioner, som Hollænderne tilforn havde her. Det tæt flettede Krat tillod os ei at gaae synderlig fremad, og det vilde formodentlig ikke have været raadeligt, da Slangar sikkert havde slaaet Bo op paa dette menneskeøde Sted. Her er det Batavias Død, Fatter Jas eller Capitain Jas, har sin Bolig. Det skal have været en Søcapitain, som havde indgaaet en Pagt med Fanden. Den onde Aand havde givet ham et Skib, hvormed han i 24 Timer kunde seile fra Amsterdam til Batavia, men havde paa sin Side betinget sig, at han i Fortrøstning til hans Førelse aldrig maatte lade Roddet kaste ud. Dette Skib havde Master af Jern og Seil af Kobber og gik den nærmeste Bei ligesaa let over Land som Vand. Fatter Jas gik med en Slup i Land paa Dnrust for at hyre Folk, og forbød sin Oberstyrmand at lodde. Satan gjøgledede dog saamange Skjær frem for Styrmandens Dine, at han blev fristet til i sin Beængstelse at kaste Blyet ud for at maale Grunden. Fatter Jas fik netop Tid til at opløste sin

Stof og true, men i samme Dieblif forsvandt Skib og Mand-
skab. Mange have fortalt mig, at de i deres Ungdom mindes
at have seet et Træbillede med trekantet Hat og Stof i Haanden
paa Den. Denne Fatter Jas er Marsag i den store Dødelighed
paa Batavia; thi de, som døde af den batavianiske Feber, have
ladet sig hyre til at fare med hans Skib.

Manila.

Den 16de Juli [1820] i Dagbrækningen kunde vi fra Dæk-
ket see de philippiniske Øilande gandske nær ved os. Da vi nær-
mede os til Øilandet Corregidor, kom en Chaluppe til vort
Skib. Under et malet Værredstelt laae bag i Fartøiet Comman-
danten i den lille By paa ovennævnte Øiland. Han var fast af-
klædt, men klædte sig meer og meer paa, alt eftersom han nær-
mede sig til os. Det var en ældgammel Mand med en lurvet
blaa Uniform paa, Ankerknapper og et Par stidne Rankins Buxer.
Da han var kommet ombord, gjorde han os gjennem en engelsk
Toll de sædvanlige Spørgsmaal angaaende vor Reiseroute. Han
spurgte os, om vi vidste Nyt fra Europa. Vi fortalte ham,
at vi i Batavias Tidender havde læst, at der i deres Moderland
var Uroligheder. Dette lod han sig sige en 2 à 3 Gange for
at indprente det ret i sin Hukommelse. Det afficerede ham ellers
ikke stort, og endelig, da han mistvivlede om at kunne memo-
rere det, fik han det skrevet med Blyant paa en Strimmel Pa-
pir. Han skulde telegraphere det til andre Pladser. Corregidor-
øilandet var det skjønneste Land, vi endnu havde seet; thi det
var ikke som de vidtberømte Ryster i Sundastrædet reent begroet
med Skov, men havde store grønne Sletter paa Bjergene og
græsrigge Dale imellem Fjeldene. Udenfor laae i Havet sorte
takkede Steenknolde. Ved denne Ryst saae vi et Naturspil, liigt
det ved Sundastrædet omtalte, en Klippe med et grønt Tag,
hvorunder gik envei. I samme Klippe gik en mørk Grotte

ind uden at aabne Passage. Hist og her saae vi smaae Byer, men een Bolig laae især saa skjønt, at en Mand, der vilde slaae sig reent fra Verden, aldrig kunde finde skjønnere Eremit-bolig. Midt ind i Landet gik nemlig en Viig, som beslyssede en stor Dal. Denne Dal, med steile Hjelde paa begge Sider, aabnede en Udsigt mellem Bjergene tværs igjennem Landet til de fjerne Bjerge paa Landet bagved. Midt i Dalen laae en lille Banke, hvorpaa Huset stod under et Træ med en Flagstang ved Siden.

Vi seilede fort og ankrede ved Cavite, Manilas Havn. Vi saluterede med 9 Skud og fik dem efter en god Times Betænkning betalte lige for lige. En tyk Mand kom da ud til os. Han knappede sine Beenklæder under sit maledede Lærredstelt, inden han besteg vort Skib. Personen var lovlig tyk, bar sort Bombasins Kjole, røde Opslag og et sort Flør som et Ridderbaand over Brystet. Lurvet var Equipagen; spansk stolt saae Karlen ud. Han quæstionerede os og kaldte sig anden Gouverneur paa Stedet. Jeg forundrede mig over at en Herre, der førte saa stor Titel, vilde nedlade sig til en Possefigers Vignelse.

Den 17de. Den ene Tolddetjent*), der saae ud som en mættet Munk, kunde en Smule Latin, men det var derefter. Jeg spurgte, om han var fød i Europa; men han svarede: „Non; nata est ego in Manilla.“ — *Dolet venter propter frigide; — todum librum medicinum est latine**).* Vi raabte efter Sædvane Hurra, da Capitainen gik i Land. Et Postbud, der havde bragt et Brev paa Skibet, troede formodentlig det var dansk Skif, at sige Farvel saaledes, og lod sine Roerknægte raabe 3 Gange Hurra, da han gik fra Borde, hvilken Hilsen Matroserne med megen Latter besvarede med lignende Udraab. En af de

*) Efter Skibsprotokollen kom der den 17de to Tolddetjente ombord for at blive paa Skibet under dets Ophold ved Manila.

**) At det ikke stod bedre til med Munkenes Lærdom, sees af følgende Optegnelse, som Forfatteren et andet Sted har gjort: „En

vilde Røner, der solgte Frugter ombord, blev saa rørt over min Drengs friske Udseende, at hun forærede ham en Mangosfrugt og klappede ham. Mig vilde hun derimod snyde ved Bæxl af en Pjaster, og da en af hendes Chevaillerer gjorde mig opmærksom derpaa, slog hun ham i Ansigtet.

Den 18de om Morgenens tidlig gik vi til Cavite. Det var en ussel, sort Stad, hvis forfaldne Bygninger hiit og her saae ud som Rester fra en Ildebrand. Ingen Gade var saa ziirlig som vores Ullegade. De fleste vare smalle, ureenlige og stinkende. Somme Steder laae døde Dyr, andre Steder fandtes Grønninger midt i Staden. Ikke eet offentligt Sted gaves, hvor jeg kunde faae Brændeviin til vore Folk, der havde roet mig i Land. Jeg tog et af de meest gentile Huse for et Herberg, gik derind, lagde min Hat fra mig og lod som jeg var hjemme. Huuseieren, som kunde tale lidt fransk, kom da hen og oplyste mig om min Bildfarelse, men var tillige saa høflig at tilbyde mig at tjene mig i Alt, hvad hans Huus formaaede. Brændeviin formaaede hans eget Huus ikke, men han skaffede en Karl med mig, som skulde vise mig en Slags Spiritusgrosserer Jeronimo. Jeronimo var ikke oppe. Efter lang Venten saae vi ham tyk og fortrædelig at rokke imod os. Jeg fik en Glaske spansk Brændeviin til Trøst for Matrosernes fastende Maver. Han stod i den Formening, at det var blot en Mundsmag, der skulde drage en stor Handel efter sig. Derfor spurgte han, hvormeget vi vilde have. Vi takkede ham og sagde, vi havde ikke videre at befale. I hele

ung Munk af St. Petri Orden var ombord hos os. Han bar en liden Tonsur og gik med sort Silketjole, en hvid broderet Rand om Halsen, og sorte Silkestrømper. Han svarede paa mit Spørgsmaal, om han forstod Latin, da han endelig og endelig forstod det: Aha! Multo, multo, Signor, latine loquere possum. — Butellia vinum in mustram. — Han kjendte ikke Græsk fra Hebraisk, og da vi ikke kunde enes om Latinen, sagde han: Ego secundum grammaticam pronuncio.

Byen var ei en Gentleman at see. Lutter uæle Rønner mødte os, hvoraf lurvede Skiffelser*) krob frem. Dersom der ikke var en stor Mængde af de dristige Chinesere i Staden, vilde Indbyggerne visseelig omkomme af Skidenfærdighed. Vores Bieramat førte os ind i sin Stadsfestue, der lignede omtrent et Hønssehuus og heller ikke ved nogen Bæg var separeret fra Hønssegården, hvori jeg saae en Høne spadserere paa eet Been; det andet var sat af tæt ved Kroppen. Jeg tog en Karl, for at vise os Kirkerne; thi den lille By saae næsten ud som bare Kirker. I nogen Afstand kunde man Intet see bag den sorte, røgede Ringmuur uden de fire store Kirker. De vare alle brede og rummelige, men havde smaae Taarne. Alle Altrene vare luesforghyldte og prydede deels med Billeder af den bibelske Historie, deels var Gemnet taget af Legenderne. Malerier hang der ogsaa paa Bæggene, som forestillede Skjærsild, Helvede og Helgenhistorier. Djævelens Hjæs vare ret frygtelige; nogle Typer vare laante af det nærliggende Havs Uhyrer, Krokodillerne. Jeg beklagede meget, at jeg Ingen havde, der kunde udthde mig de til Grund for disse Phantasier liggende Fabler. Satan med lange Kløer slog En lige i ——. En tog ved sin Fod og stødte Kulbøtter ned i Svovlspølen. Især beklagede jeg ikke at vide Sujettet for et skjønt Billede, paa hvilket nogle særdeles deilige Jomfruer med Kurve i Hænderne knælede for en syg Munks Seng. Det færeste af Alt havde vi nær glemt at see, men det havde vores Karl tilhykke bemærket. Da jeg vilde gaae ud, traf han mig tilbage i Kirken og pegede til Hvalvingen over Choret. Rikkende med Hovedet i Triumph blev han vores Overraskelse vaer. Thi

*) Vandet vrimler af søre Vansksabninger. En Mand havde elleve Fingre. Hans Tommelfinger deelttes i to Grene, hver forsynet med to Fod og istand til at bies, uden at den anden bies med. En gled paa Bagen. En havde Benet saa tykt, at hele Foden tabte sig i Svulsten. Huden var saa klar som Glas.

vanstelig kan Noget saaledes glimre i Dinene ved første Blik. Med de meest blendende friske Farver stod der i Ungdommens Fylde, malet paa Løstet selv, en rankvoget Jomfrue, mater amata, intemerata. Hun stod i Himmelen paa klare, hvide Skyer, og Jordfloden gik forbi hendes Fodsaaler. En ildsprudende Løve forfulgte den. Hun havde en rosenfarvet Kjortel paa, men oven paa den en viid, blaa Kaabe, baldhyret med Blomster. Denne Kaabe spredte hun vidt ud med begge Armene, og Engle løfte de yderste Flige for at udbrede den endnu mere*). Af den udspændte blaa Kaabe dannes en Himmel, hvorunder de Troende tæt flynge til hinanden søge Tilflugt. De sadde med Hænderne fulde af Roser, Lilier, Crucifixer og Monstranser. Hovedfiguren selv stod med Hovedet lidt bøiet til Siden, og de lange, brune Haar rullede til begge Sider ned over Kaaben. Hendes Miner bare det rene Udtryk af den skønne Resignation, den fuldkomne Opoffelse for Andre, som dog endnu paa Jorden mangen Jomfrues Ansigt lover, og mangen Moders Liv har holdt. Skade, at et saa yndigt Billed paa Himlens Kjærlighed til den faldne Jord blot er grundet paa et phantastisk Blendværk. Man fristes i visse Diebliske til at misunde den ene saliggjørende Kirke saa skøn en Indbildning. Dersom den historiske Tro paa Himlens Dronning var meer end en Drøm, da kunde den første Ungdomskjærlighed, der enten aabenbarede sig i synlig Skikkelse og svandt igjen, eller levede og døde blot i de Phantasier, som Hjertets Trang nødvendig avlede, saa let gaae over til den evige Kjærlighed, hvorom den var en Barselskrøft.

Paa alle Kirkegulve laae bedende Qvinder, men ikke een Mandsperson. De fleste vare temmelig til Mars og havde deres

*) Omkring i Luften stoe smaa Englebørn Arm i Arm, med Roser under Armene, som de tabte ned paa Jorden; og paa den hvide Sky underneben stod med store Bogstaver skrevet: credo.

smaae, halvnøgne Børn med sig, som løb omkring i de Bedendes Kjæde og overlod sig til gandske utvungne og lydelige Yttringer af deres Sorg og Glæde. Snart loe de og snart græd de, alt efter som Hovedet stod paa dem. De bødserdige Qvinder lode sig ved ingen Lyd forstyrre, men bevægede deres Læber uafsladeligen ligesom Samuels Moder. Dog vare Mange af dem just ikke saa henrykte. En gammel Moder, hvem formodentlig hendes Skriftestader havde givet et altfor stort Pensum, yttrede paa mange Maader sin Utaalmodighed. Hun gabede (uden at derfor Læberne ophørte at gaae), hun vred sig, og talte hvert Dieblis de Pæler paa Rosenkrandsen, som endnu stode til Rest. Dog laa een Synderinde paa sine Knæe i en Krog, som syntes meget sønderknußt; thi hun sukkede og gav sig gandske høit og lydelig. De Bønsfaldende havde et stort Stykke bruunt Løi over Hovedet, og saae dermed ud omtrent som vore Landsbypiger, naar de i Regnveir drage Skjorterne over Hovedet. Jeg gik hen til Skriftestolen, hvor just en Synderinde nedlagde sine aandelige Sorger i en Faders Skød. Samtalen var til min Forundring saa lydelig, at Enhver, der færdig forstod Sproget, maatte kunne høre, hvad der afhandlede. Registret var meget langt, thi i den halve Time, jeg var i Kirken, vedvarede bestandig dette ene Skriftemaal. Vi hørte en Messe, hvor den høitidelige Melodie gjorde stor Virkning paa os, naar Choret lod sin Stemme høre, ledsaget af een Bas og een Fløite; men naar de tre Patres tog til Gjenmæle, var det vederstyggeligt at høre. Det var dog umuligt at blive henrykt ved den virkelige høihellige Musik, naar man saae paa de tre Munke, thi de lignede mere Marekatte end Guds ypperste Skabninger. Deres Klædedragt var yderst prægtig. Den rigt broderede hvide Talar var ombundet med et Guldbelte, og derover hang en aabenstaaende sort Kaabe med hvide Kanter og et hvidt Kors paa Ryggen. Foran stod et Crucifix i Glandsen af 50 Lys, og nedenunder paa de forskjellige Stofværk af By-

ramiden alle Dødens Attributer. Vores Karl teede sig meget andægtigen i Kirkerne, men aldrig saasnart havde vi forladt den femte og sidste, førend han spurgte os om han skulde bringe os en Pige, en meget god En (a very good one. Good skulde da formodentlig her ikke være eenstydigt med dydig). Dette var det Eneste, han kunde sige paa Engelsk, saa det formodentlig maatte være ham meget vigtige og indbringende Ord. Vi gik ud af Porten til den tæt ved Cavite liggende Ø, som ved en gjennem Bugten opført Dæmning er forbundet dermed. Paa Veien mødte vi Damer, som røg paa store Ziruter af Tykkelse som et godt Kofteflaas og af 3 Qvarteers Længde. De toge sig en liden Morgenpromenade med denne vældige Tobakstrumpe for Munden, og talte os til paa alfare Veie som En, der møder en Duskammerat paa et Ophuus. Da vi ikke forstod dem, sloge de en Patter op og gik. Vi saae en Moder spule en lille spedalsk Unge. Vi saae sorte Sviin, der slæbte Mavnen paa Gulvet og vare heel unaturlig sveigryggede. De samme vare lang- og spidsnudedede og havde en Duff paa Enden af Halsen. Alleryderst i den Landsby eller Forsamling af Bambushuse, vi gik igjennem paa Den, saae vi og hørte vi en Landsbyskole (den meldte sig paa eengang for vore Øren og Øine), hvor Børn af Manilas Aboriginer bleve underviste af en Munk. Der vare omtrent et halvt Hundrede, og de raabte alle i Munden paa hinanden: ha, he, bi, ho, bu — o - re - gi - na - coe - li - o - sanc - tis - si - ma - o - pi - is - si - ma. De havde kun to Slags Bøger, en Bibel og en Ave Maria. Den sidste bestod af baade spanske og latinske Bønner. Da jeg saae, at disse smaae Peblinge læste saa færdig Latin, spurgte jeg Skolemesteren, om han forstod dette Sprog; men han betydede mig, at han blot kjendte Bogstaverne, men ei forstod at oversætte det. Som en Følge heraf lærte han rimeligviis heller ikke Børnene at forstaae det. Han saae ellers meget godmodig ud og behandlede Børnene, der brugte Bjelker for

Bænke, med megen Mildhed. De vare da heller ikke bange for i hans Derværrelse at bombardere hinanden med Bøger og Penne. Huset havde i gamle Dage været tækket med Kokosblade, men Taget var næsten reent borte. Der var god Lysning gjennem ingen Vægge og lidet Tag; dog var Taget den eneste Bedækning over deres Huus, thi det manglede reent Loft. Som en Følge heraf maa nok Skolen have sig selv i Regnveir. Paa Gaderne gif smaae, nøgne Børn paa 2 à 3 Aar, som allerede vare frønragede og prædestinerede til en eller anden Munkorden. De bare allerede Navn af patres. Jeg saa en saadan uskyldig lille Pater splinternogen at sætte sig ned paa Gaden for at følge Naturens Krav. Da vi atter gif ind af Cavites Port, sad der en Kjerling med en Kurv fuld af Sæbekugler, tætte Kamme og Helgenbilleder. Jeg kjøbte to Billeder af hende, og hun klammede sig ikke ved at ville forfordle mig, (vexlende en Mynt*); men da jeg gif, gjorde en høstaaende Spaniol mig opmærksom paa, at jeg havde glemt et forsolvet Baand, som hørte til. Hun paastod, jeg skulde betale det ovenkjøbet, hvorover der mellem hende og hendes Landsmænd opstod en varm Trætte. For at gjøre Ende derpaa, kastede jeg Baandet efter hende og gif. Men hun fik nu ogsaa et Anstød af Udelmodighed og lod en Dreng indhente mig igjen med et Baand til mine Helgene. Vi gif ombord med en af de Indsødtes Kanoer, som var tækket med Bambus. Ogsaa her vare Støtterne, der bare Taget, prydede med hellige Billeder.

*) Naar Manilanerne i Handel og Vandel modtage en Pfaster, gribe de den i Haaret og lugte til den, for at erfare, om den er falsk eller ægte. Saaledes maa alle Sandjers forenede Bidnessbyrd komme sammen til Dom over Penge, maaskee Smagen undtaget.

(Af Forjs. Optegnelser.)

De opdigtede Historier.

Lyfspiel i een Act.

Personerne.

Smith, en gammel Magister.

Lars Espesen, hans Opbarter.

Ole, Soldat.

Stork, Kjøbmand.

Caroline, hans Datter.

Morten Klinger, Kjøbmand.

Christian Klinger, hans Søn.

Scenen er i en borgerlig Stue i Christiania.

Første Scene.

Lars

(staaer først og rager i Lommerne paa en Kjole og siger derpaa, idet han hænger Kjolen hen paa Bæggen).

Nei den er væk og den bliver væk. Der er saa Gu' ingen Redelighed meer blandt Haandværksfolk her i Christiania. Jeg veed bestemt, min Herre, Magisteren, har gaaet med en Speciesdaler, som jeg forbistret gjerne vilde have Fingre paa; men den er væk og den bliver væk, for der er et Hul paa Lommen saa stort, at man kan jage en Haand derigjennem. Den Speciesdaler kommer aldrig enten mig eller min Herre tilgode. Er det ikke ret slyngelagtigt af en Skrædder, som altid saaer sin Regning betalt strax, at han sætter saa uforsvarligt Lærred i min Herres Lomme. Er det ikke da som jeg siger: der er ingen Redelighed mellem Haandværksfolk meer. (Det banker paa Døren.) Død og Ulykke! kommer min Herre saa tidlig hjem? Han maatte da ikke ret vel see, at jeg visiterer hans Lomme. (Døren gaaer op og en Soldat træder ind.)

Anden Scene.

Lars og Ole.

Ole. God Aften Lars! er du alene hjemme?

Lars. Ja det er jeg rigtig nok, men jeg venter min Herre alle Diebliffe.

Ole. Gilledød Lars! skynd dig da lidt og giv mig en Dram af Magistrens Flaskefoder. Jeg er saa inderlig flau om Hjer-

tet. Du har altid fuldt op af læckre Sager, og Du deler altid som en brav Gut med Dine gode Venner.

Lars. Det gjør jeg, Ole; jeg er ikke storagtig, fordi jeg kan gaae noget bedre klædt end andre Gutter her i Byen og tjener hos en riig Mand, der lader mig gaae over Alt, hvad han har. Jeg holder mig slet ikke for god til at drikke mig et Glas med mine forrige Kammerater.

Ole. Men derfor er Du ogsaa godt lidt, Lars, og det er saa rimeligt, for Du er en Satans Karl, Lars. Man siger, Du har en god Skilling i Sparekassen.

Lars (smilende). Na, det skal Du ikke troe, Ole; Folk snaffte saa meget: hvad jeg eier er ikke saa stort.

Ole. Ja Fanden troe Dig, Lars! Du er gammel; man tager Dig ikke, hvor man sætter Dig. Der er kun een Mening om det ved vort Compagnie. „Lars Espesen er en Gavyv, en fuul Canaille;“ det siger hver Mand ved vort Compagnie.

Lars (smilende). Sige de det? Ha, ha.

Ole. Du tjener vist paa dine 2 à 300 Daler, for det gamle Løsehoved er jo saa forgabet i Dig, at han kan ikke være Dig foruden.

Lars. I fast Løn har jeg just ikke saa farlig meer end andre simple Karle; men jeg kan jo vel regne paa 6 à 7 Gange saa meget i Extra=Indtægter.

Ole. Ja jeg forstaaer Dig nok: Du er en fuul Hund. Du kniber af og til en liden Lap af de Blaae eller de Gule, naar du børster Magistrens Klæder. Det gjør Du ret i.

Lars. Nei, Gud bevares, Ole, det gjør jeg aldrig.

Ole. Ja, ja Lars, vi forstaae nok hinanden.

Lars. Nei, jeg er troe som Guld; men derfor kan der nok falde lidt af imellem. Jeg skal sige Dig, Magistren er et grættent gammelt Skrog, som de fleste gamle Ungkarle. Han bliver sommetider saa vild over ingen Ting, at han taler mig

til, som om jeg var et simpelt Tjenestebud; men naar saa Galstaben gaaer over, saa bliver han saa myg, at man kan vikle ham om en Tømmelfinger. Saa vil han gjøre det godt igjen, naar han mærker, han har forløbet sig; men, da skal jeg aldrig fragaae, at han sommetider maa komme frem med en lille Jemdalerfeddel, førend han kan faae mig til at see mildt igjen.

Ole. Ja det er et sandt Ord, man siger i Byen, Lars; Du har Magistren i Lommen.

Lars. Det vil jeg just ikke sige. Men han kan, som Du selv sagde før, just ikke godt være mig foruden; thi, skøndt han er en dygtig Mand til sin Bog, skønner han ikke Meget af denne Verdens Ting. Han kan vel være tjent med, at han har en Tjener, der just ikke er dum.

Ole. De sige, Du regjerer over Magisteren og at han er saa ræd for dig, som om han var Din Dreng.

Lars (smilende). Deri lyver man skammeligt, Ole! Jeg er ikke flem ved ham; jeg omgaaes ham altid venstabeligt; men — det forstaaer sig — naar jeg siger: der skal Skabet staae, saa maa han rigtig nok lade det staae.

Ole. Jeg har nok mærket det er en halvtaaabelig gammel Gjak. — Men Du glemmer mig, Gutten min! Du var saa snild og lovede mig en Dram.

Lars. Det er sandt — Du skal faae et Glas Viin; thi jeg maa sige Dig, jeg drikker ikke gjerne simpelt norst Brændeviin, det smager mig ikke meer; jeg er for godt vant. Men her har jeg i Skabet en Glaske Madeira, der er 12 Aar gammel; den vil vi drikke med hinanden. Det er noget, Doctoren har forestrevet Magistren for hans Helbreds Skyld (tager Glasen frem af et Skab og ryster).

Ole. Ja, jeg har nok mærket, det var ikke rigtig fat med ham; han gaaer aldrig ud undtagen i Skumringen, og saa luster

han omkring ved Bæggene som en Hønsethv med et grønt Stjerm for Dinene. Lys! — jeg hører Nogen paa Trappen; det er nok Din Magister. Hvad gjør vi nu?

Lars. God Nat, Ole; stik Glasfen i Din Lomme og see Du kan lifte Dig bort i en Haft: ikke fordi jeg er bange for min Herre, men for en Anftændigheds Skyld. Nu blæfer jeg Lyfet ud og lader fom jeg sover; gaa Du faa kun gandske fagte forbi ham paa Trappen.

(Ole gaar.)

Tredie Scene.

Magiffteren og Lars.

Magiffteren (famler vmlring i Morfe). Bravo! naar Enden er god er Alting godt: det er et overmaade hyggeligt Hjem, jeg har at længes efter, naar jeg er ude. Variatio delectat, fagde Fanden, han beed i en Sneebold. I Gaar, da jeg kom hjem, var her hundekoldt, Lars sad og snorkede fom en Hvalfif; Lyfet var brændt langt ned i Piben, og hele Bærelfet ftank af branket Talg; i Dag er her bælmørkt og 30 Graders Hede; men den meget yndede Mufik af Larkses Næfeborer, den hører jeg da Gud fkee Tak endnu. Lars! tænd Lys! (Han ftamper i Gulvet.)

Lars (Springer op). Strax Herre! (I en beftagende Tone.) Der ffulde dog vel aldrig være tilftødt Herren nogen Ulykke paa Gaden? Det lader til De er i ondt Humeur.

Magiffteren. En Ulykke?! Nei, min kjære Lars, Publicum her i denne velfignede By vifer mig stor Uere og stor Opmærkfomhed. Man har digtet en Sang til min Berømmelfe. Har Du ikke hørt den nye Vife om den halvtaabelige Magifter i Storgaden? Den begynder faaledes: „Vi binde Dig en Jomfrus frands med Silke fom blaae Violfer“. Der løb faamænd et Par Drengf forbi mig her henne paa Torvet og fang den af fuld Hals for mig.

Lars. Men er Herr Magistren ogsaa vis paa, den Bise er digtet om Dem? Jeg synes, jeg har hørt Jomfru Caroline synge den for lang Tid siden.

Magisteren. Jomfru Caroline? Ja, det kan nok ligne hende. Er Du virkelig saa dum, Lars, at Du ikke har mærket, hele Bisen er fuld af nederdrægtig Spot over mig, eller gjør Du Dig dum, fordi Du troer, jeg skal behandles som et Barn? (Tager en Dienstjerm af sit Hoved). Seer Du Lars? her er den skønne grønne Jomfrukrands, som den haabefulde Ungdom gjør sig lystig over, og de kalde den en Jomfrukrands, fordi jeg er ugift — seer Du? — og dette mørkeblaae Barattens Baand ved Skjermen, kalder man Silke som blaae Violier. Trivler Du nu?

Lars. Det træffer rigtig nok underligt sammen; men hvem skulde vel gaae hen og gjøre Biser om en Mand som Magistren.

Magisteren. Det skal jeg oplyse Dig, Lars; det er et Spørgsmaal, der er let at besvare. Forleden Dag gif Poeten Reinhard forbi mig, og jeg saae ham ikke, førend det var for sildigt at tage Hatten af for ham. Der har Du hele Hemmeligheden.

Lars. Jo, jo! Herr Magistren kjender sine Folk. Men veed Herr Magistren hvad? jeg er kun en simpel Karl, der ikke har nogen videre Opdragelse; men jeg synes sandfærdig slet ikke det klæder godt, at holde en brav og en retskaffen Mand for Nar; for efter min Mening er det bedst, at Enhver skjætter sig selv og lader en Anden være den han er. For naar Alt kommer til Alt, saa kan Enhver være god for sig.

Magisteren (Ibet han med Hefthighed gaaer op og ned ad Gulvet). Det klæder mig ikke! Det er godt nok til mig! Hvad vil jeg mellem Folk? Jeg kommer til at ansee frisk Lust for en Lurusartikel, som jeg maa lægge af. Jeg kommer til at sidde bestandig her

i Stuen med luffede Binduesflaader og ryge mig saaledes ind i Liverpool, at mit Ansigt ligner en Spegepølse.

Lars. Jeg maa rigtig nok sige, det forekommer mig grumme rart, at de skal have Lov til at synge Biser paa Gaden i en constitutionel Stat.

Magisteren. Jeg bør aldrig sætte min Fod ud af min Port, og aldrig lufte min Dør op for nogen Moders Sjæl; det er den eneste Maade, hvorpaa jeg kan slippe for Drilleri og Forhaanelse. (Han slapper i Gulvet). Havde jeg dog blot ikke været saa ubetænksom at invitere Doctor Martins til en Piquet hos mig i Morgen Aften. Men — lad gaac — det er sidste Gang jeg seer en Gæst i mit Huus.

Lars. Har Herren budt Doctoren til sig i Morgen Aften? Det var grumme slemt. Kunde det da ikke gaac an at stifte ham Afbud? for jeg vilde rigtig nok saa overmaade gjerne bede Herr Magistren om Forlov til at gaac ud lidt og divertere mig i Morgen Aften.

Magisteren. Det er det Samme, Lars, saa vil jeg bede ham i dets Sted komme til mig i Overmorgen.

Lars. Ja, jeg takker Herr Magistren tusinde Gange for Deres Godhed; men — jeg havde rigtig nok gjort Regning paa, at jeg kunde give Dem saa mange gode Ord, at De gif hen i Enigheden den Aften, for jeg vilde saa overmaade gjerne see et Par gode Benner hos mig, som jeg allerede har buden.

Magisteren. Du veed selv, min gode Lars, at jeg nødig afflaaer Dine Onsker; thi Du er den Eneste, der er mig hengiven og tro, men enten i Morgen eller i Overmorgen skal Doctoren spise hos mig.

Lars. Ja, naar Herren endelig vil have det, saa maa jeg jo holde min Mund og lystre; men De maa dog selv tilstaae, at det er temmelig haardt, at man skal være bunden som en

uærlig Slave, og aldrig kan faae Lov til at gjøre sig en lille bitte Smule Fornøielse.

Magisteren. Lars! Du er en uforfæmmed Karl. Det varer ikke længe før Du forlanger, at jeg skal vaske Tallerkener og skylle Glas, mens min Støvlepudser holder en Gallas med sine Svirebrødre. Men — jeg skal nok holde Dig i Drene, Din impertinente Slynge! ellers vover Du mig reent over Hovedet.

Lars. Herre Gud, Herr Magister! Det er en tung Lod, naar man er en fattig Mands Barn og maa tjene for sit Brød. Naar en saa inderlig godlidende Mand som Husboud er, ikke kan sige nei til hvad En beder om, uden han skal kalde En en Slynge og en Kjeltring oven i Kjøbet, saa kan man nok vide, hvordan det gaaer andre skaffels Tjenestebud.

Magisteren. Na Sludder! Du veed meget vel, at jeg ikke mener det saa slemt som jeg siger det.

Lars. Ja, Gud velsigne Herr Magistren! De har et Hjerte som faa her i Berden; men — det er dog forfærdelig haardt for en Karl, der har Hæde i Livet, at man Dag ud og Dag ind skal være udsat for at blive tiltalt som et Lugthuuslem. Jeg sværger Dem til, man bliver saa modfalden, at man ikke tør aabne sin Mund uden Angest og Bævelse.

Magisteren. Du skal faae din Villie, Slubbert! lad det saa være godt. Du skal have Lov til at jage mig ud paa Gaden, for at Du kan drikke til Pæls paa mit Bævelse hver anden Aften. Er Du saa fornøiet? Du tyranniserer mig, Knekt! det føler jeg meget godt, og jeg beslutter hver Dag at bryde mine Lænker, men jeg mangler Charakter; jeg er — reent ud sagt — en Rathue.

Lars. Søde Herr Magister? De gjør mig saa forkrækket, saa jeg ryster over min hele Krop. Ikke for al Berdens Guld vilde jeg nu gaae ud af Huset i Morgen Aften.

Magisteren (Stamper i Gulvet). Nu skal Du gaae, og saa ikke et Ord meer.

Lars (kysser hans Haand). Gud velsigne Herr Magistren.

Magisteren. Ja, naar Du faaer Din Billie, saa er Du underdanig. (Han seer ud af Vinduet.) Saa! nu er da min Fred forbi. Der kommer den Laps Christian Klinger ind ad min Port.

Lars. Befaler Herren, at jeg skal lukke Døren af?

Magisteren. Na nei! Han har allerede seet mig i Vinduet. — Jeg forsikrer Dig, Lars, jeg vilde give 100 Speciesdaler for at slippe for Omgang med den Udsel. Tænk engang: jeg har druffet Dus med Knechten og gjort ham utallige Tjenester, mens han har gaaet og friet til min Værts Datter, og al den Tak, jeg har for det, er, at han nu løber om i Dameselskaber og copierer min Røst og min Gang.

Lars. See! See! Saa Herr Magistren har hørt for gandske vist, at han gaaer og vrænger efter Dem.

Magisteren. Nei, hørt det fortælle har jeg just ikke; men jeg er ligesaa vis derpaa, som om jeg selv havde seet det med mine egne Øine og hørt det med mine egne Øren. Jeg har selv seet ham eftergjøre over hundrede Personers Lader og Fagter, og jeg veed meget godt, at jeg har alt for meget Maragtigt ved mig, til at han skulde slippe saa god Leilighed til at øve sit Talent.

Lars. Ja, det er saamænd meget muligt, at Herr Magistren har Ret.

Magisteren. Muligt?! Ja, for han forsømmer en Anledning til at glimre for Damer, for lader vor Kat en Muns gaae sin Snude forbi. Det vilde Du selv begribe, Lars! naar Du havde min Erfaring i Verden. (Det banker.) Kom ind!

Fjerde Scene.

De forrige. Klinger.

Klinger. God Aften, Magister!

Magisteren. Tak.

Klinger. Hvad gaaer der af Dig? jeg troer Du er stødt.

Magisteren. Nei. Hvad er til Tjeneste?

Klinger. Ei, ei! saa jeg behøver et Grinde for at besøge min gamle Duskammerat. Ja, det har jeg da til Lykke; thi jeg kommer for at laane Penge af Dig.

Magisteren. Jeg laaner ikke gjerne Penge ud, uden til Folk, der ere i Trang.

Klinger. Ja, jeg er s'gu i stor Trang; jeg skal paa Bal i Lyceet i Overmorgen og paa Concert paa Tirsdag, og jeg eier kun en Ort og sex Skilling.

Magisteren. Den Trang er da ikke af det værste Slags, saalænge man træffer Folk, som sulte af Mangel paa tørt Brød.

Klinger. Ja, naar jeg ikke manglede andet end tørt Brød, saa kunde jeg blive hjulpet ved sex Skilling til en Ankerstok; men jeg behøver i det Mindste 10 Species.

Magisteren. Du skal faae dem, Din Nar. Lad os være alene, Vars!

(Vars gaaer ud.)

Femte Scene.

Magisteren og Klinger.

Klinger. Hvorfor var Du suur, da jeg kom, Magister?

Magisteren. O, det var deels mine hypocondriske Griller, Du; deels Uregrelse over, at Folk ere mig paa Halsen og gjøre mig den Fortræd, de kan.

Klinger. Na Snak!

Magisteren. Ja, jeg veed nok, Du troer det ikke, Klinger;

men det er dog saa. Her er en vis Poet her i Byen, som spiller mig mange slemme Puds.

Klinger. Na Snak.

Magisteren. Jeg skal bare fortælle Dig et Beviis paa hans Ondskab. For en Timestid siden saae jeg, han mødte Lieutenanten, som boer her oven paa: strax trak han et Papiir op af Lommen, som da naturligtviis var den vittige Bise, Du vel nok har seet. Mens de stod og læste den, gif der en Dreng forbi med en hvid Muus i et Buur. Nu kunde jeg tydelig see paa Lieutenantens Miner, at han fortalte Poeten, at jeg var bange for Muus og at han sommetider slipper Muus herind i mit Kammer, naar jeg er ude. Men hvad gjør Poeten? — han slaaer en Patter op og kjøber Musen for at fikke mig den paa Halsen ved Leilighed.

Klinger. Ha, ha, ha, Du sætter rigtig nok i en Gaandevending en heel Cyclus Smaahistorier sammen.

Magisteren. Du leer nok; men da jeg gif forbi dem, hørte jeg med mine egne Øren, at Lieutenanten sagde til Poeten: „Det var et kosteligt Indfald, det skal Du have en Snaps for;“ og saa gif de begge to ind ad Zuvaus Port.

Klinger. Vi ville lade den Fugl flyve; thi det er umuligt at bringe Dig fra Dine Grillen. Jeg tør forsikre, Du har ogsaa digtet en eller anden Historie om mig, siden Du tog saa foldt imod mig.

Magisteren. Det kan nok være, Christian; men det var en anden Sag, det var blot en Fantasi, som er forsvunden, da jeg rigtig er kommen til at see paa Dit aabne, muntre Ansigt.

Klinger. Du er en snurrig Fætter, Smith! det er Skade, Du ikke er bleven gift, da vilde Du vist være bleven en andelødes Karl. Ungkarlelivet duer ikke i Længden. See til Cancelliraad Brag; han holder sit Solbryllup i Aften, men han

har vedligeholdt en saa ungdommelig Raskhed og Livlighed, at man skulde tage ham for 10 Aar yngre end Dig.

Magisteren. Du har fuldkommen Ret; men det er ikke Enhver, der saaledes som Brag finder en Kone, som han efter 25 Aars Forløb kan takke Gud for. Dersom jeg var bleven gift, havde jeg neppe været saa heldig; thi den eneste Pige, jeg har følt nogen Kjærlighed for, og som jeg allerede var forlovet med, valgte sig, i Stedet for mig, en Anden, der dengang var mere bemidlet end jeg.

Klinger. Det har Du aldrig fortalt mig før.

Magisteren. Nei — der er visse Ting, man ikke gider fortalt, fordi man nødes til at tænke paa dem, mens man fortæller dem.

Klinger. Det gjør mig paa min Åre ondt for Dig, at Du fører et saa bedrøveligt Liv.

Magisteren. Jeg er forvisset om, at Du tager Deel i min Skjebne, og jeg troer næsten, at mit Selskab er Dig ikke ubehageligt.

Klinger. Nei langt fra. Dvertimod morer jeg mig godt i Dit Selskab, naar jeg vel har overstaaet den sure Modtagelse. Du bliver undertiden med Gæt saa ung, at Din Underholdning henriver mig.

Magisteren. Jeg er mig selv en Gaade, Du. Naar Du træder ind ad Døren, bander jeg Dig i mit Hjerte, fordi Du kommer, og naar jeg har talt et Par Ord med Dig, bliver jeg vel tilmode. Ja, jeg har tidt moret mig kostelig, naar vi have fiddet og sunget Studentervisser med hinanden. Jeg vilde ret ønske, vi kunde have tilbragt denne Aften alene med hinanden; men det er der ingen Udsigt til; thi jeg har maattet give min Bært og hans Familie Adgang til min Stue i disse Dage, mens han har Haandværksfolk i sine Bærelser.

Klinger. Haandværksfolk?

Magisteren. Ja vist. Siden han med Get er bleven saa riig, vil han have sit Huus indrettet paa en mere glimrende Fod.

Klinger. Hvad siger Du, Smith, er han bleven riig lige med Get?

Magisteren. Ih, Mand! har Du ikke hørt det? det er jo hele Byen over. Han har arvet 100,000 Species i Rio Janeiro.

Klinger. Hvad for Noget? har Din Bært, Kjøbmand Stork, arvet 100,000 Species.

Magisteren. Ja vist. Det er saa Gu' som jeg siger. Her ligger Morgenbladet for i Dag; der kan Du selv læse det, om Du ikke vil troe mig.

Klinger (tager Bladet og læser). Undertegnede, hvem en Arv af 100,000 Species nylig er tilfaldet i Rio Janeiro, ønsker sig imod gode Renter 1000 Daler tillaaens, indtil Skibsfarten mellem Europa og America aabnes igjen." — Hurra! saa er jeg den lykkeligste Ungersvend i Norges Land. Saa har min Fader Intet imod, at jeg gifter mig med Caroline; thi saa har Stork i det Mindste ligesaa stor Formue som han selv. Farvel Magister! Jeg maa strax have Stork og hans Datter i Tale.

Magisteren. Nei lad os heller kalde dem herind; saa beholder jeg Dig hos mig. (Han aabner en Mellemdør og siger:) Herr Stork og Jomfru Stork, ville De være saa snilde at trine herind?

Sjette Scene.

Stork. Ifr. Stork. De forrige.

Klinger (griber Stork i Haanden). Herr Stork! De veed sikkert, at jeg alt længe har holdt meget af deres Datter. De veed formodentlig ogsaa, hvad der hidtil har tvunget mig til at tie dermed. Nu tør jeg spørge Dem, om De vil give mig hende til evig Arv og Eie.

Stork. Ja, det kunde vel nok lade sig gjøre; — men —

Klinger. Herr Stork! De gjør mig forstræffet: sig mig for Himlens Skyld, hvad De vil sige med Deres men. FINDER De nogen Betænkelighed ved at sige ja?

Stork. Nei, — fra min Side er der ingen Ting i Veien, og om der forresten kan være lidt i Veien, saa giver det sig vel nok. I ethvert Tilfælde skal De være Pigen vis.

Klinger. Jeg forstaaer Dem i Sandhed ikke. Der er ingen Ting i Veien fra Deres Side; der er ingen Ting i Veien fra Pigens Side; der er ingen Ting i Veien fra min Side: fra hvad Side skulde der da være Noget i Veien?

Stork. Er De saa vis paa, min Datter ikke har Noget imod Partiet? Ja; naar man er ung, vaffer og har fine Klæder paa Moden, saa har man gjerne gode Tanker om sig selv. Da jeg var paa deres Alder, gif det mig ikke et Haar bedre. Men denne Gang, har De dog faaet et galt Facit ud.

Klinger. Hvorledes? hvad vil De sige med det?

Stork. Jeg vil saa Skam ikke sige Andet, end hvad jeg siger: Pigen siger nei; hun vil ikke have Dem. Men det skal De slet ikke blive i ondt Humeur for. De har jo mit Ord for, at De skal faae hende, og det kan jo være Dem nok.

Caroline. Min Fader! Jeg har allerede sagt Dem, at om Herr Klinger imod al Sandsynlighed vilde gifte sig med en Pige mod hendes Villie, vilde jeg i dette Tilfælde aldeles ikke lade mig tvinge.

Stork. Hvad vil Du vedde med mig, Caroline! at Du inden et halvt Aar skal hedde Madam Klinger?

Caroline. De tier, Herr Klinger? jeg haaber, at De som en Mand af Ære, ved et Ord, bringer mig ud af den beklagelige Nødvendighed, at maatte sige min Fader imod.

Klinger. Jeg staaer, som om jeg var faldet ned af Skyerne.

Stork. Gode Ven! vil De have Pigen, saa skal hun vor

Herredød tage Dem. Det er jo en meget simpel Ting, som det ikke er værd at snakke saa meget om.

Caroline. Min Fader! De alene veed Grunden til mit Afslag, og De alene tør vide den; men tillader De, at jeg endnu engang i Genrum siger Dem mine Tanker.

Stork. Jo, med Fornøielse! naar Du vil fatte Dig kort.

(De gaar.)

Syvende Scene.

Klinger og Magisteren.

Magisteren. Jeg kan fuldkommen sætte mig i Dit Sted, min Ven, og jeg vil ikke overvælde Dig med de gamle vel bekjendte Trøstegrunde, for Exempel: om hundred Aar er Alting glemmt, og saa videre. Du indseer da vel klart, at Du maa reent opgive Tanken om den Forbindelse?

Klinger. Opgive den! Nei, dertil er jeg altfor vis paa, at Pigen elsker mig.

Magisteren (smilende). Det maa Du forlade mig, at jeg ikke troer. Det er et af de saa Tilfælde, hvori hun fortjener mere Tiltro end Du. Du veed ikke, hvor let unge Piger forandre deres Tanker. Næsten enhver Pige paa 17 Aar kan bringes til at ophæve en Forlovelse, naar hendes Fader lover hende en Silkepels, og Elfteren bringer hende lige saa let til at slutte den igjen, naar han lover hende to. Hvad Visshed har Du vel om, at hun elsker Dig?

Klinger. Hvad hjælper det, jeg fortæller Eligt til Dig. Selv om Du hører, hun har sagt det, kan Du jo sige, hun har løiet.

Magisteren. Det var hun ogsaa nok i Stand til. Nu kan jeg uden Skrupler tage Bladet fra Munden og fortælle Dig, at der i Grunden slet ikke er noget ved Pigen. Du veed, jeg har baaret hende paa Hænderne, som om hun var mit eget

Barn, og dog har hun lagt en affhyelig Plan for at forhaane mig.

Klinger. Na, ti stille, Du gamle Kar! det er et af Dine fædvanlige Eventyr.

Magisteren. Men, kjære Christian! jeg har med egne Øren hørt hende fortælle, for en af sine Veninder, at hun har gjort et Karrikatur af mig, et Uhyre med et Medusahoved og 4 Been, som skal sættes ind paa mit Kammer i Morgen, før jeg staaer op.

Klinger. Nu troer jeg, Du gaaer aldeles fra Forstanden.

Magisteren. Jeg kan begribe, det maa klinge dig utroligt; men medens Døren der af Banvare stod paa Alem, hørte jeg hende sige til Veninden, at Medusahovedet var særdigt, og at Snekkeren skulde tage Noget af det ene Been, da det var tykkere end de andre tre. Veninden snisede og paaastod, det lignede mig frapant; ogsaa talte hun Noget om, at det ikke var en passende Foræring til et Mandfolk. Ak! svarede Caroline, han har jo Podagra, den Staffel. Begriber Du, Klinger? hun meente, hun kunde gjerne være lidt næsviis mod en gammel aflægs Podagrif. Forstaaer Du det?

Klinger. Jeg har kun hørt det Halve af hvad Du har fortalt.

Magisteren. Men — jeg har besluttet, fra denne Dag at tage andre Forholdsregler for at sikke mig mod Folks Chicaner og Drillerier. Hidtil har jeg været betragtet som en snild gammel Karl, hvem man gjerne kunde gøre lidt Vøier med; men herefter skal jeg ikke lade Nogen ustraffet gøre mig Fortræd. Det er den eneste Maade, hvorpaa man kan have Fred her i Livet. Til en Begyndelse har jeg befalet Lars at laaе to af Carolines Urtepotter itu.

(Storl kommer ind.)

Ottende Scene.

Stork. De Iorrigte.

Stork. Tøsen bliver vor Herredød ved sit Ord. Nu sidder hun og græder, saa den ene Taare ikke kan bide den anden.

Klinger. Men siig mig, kjære Mand, hvad Grund angiver hun for sin Uvillie imod mig?

Stork. Na, hvad Grund skulde hun vel have? Hun har ingen anden Grund, end at hun ikke vil. Jeg skjeldte hende dygtigt ud, for at hun skulde give sit Samtykke godvilligt; det saae jeg rigtig nok helst for Folkesnaks Skyld; men da hun ikke vilde det, saa har jeg sagt hende, der hjalp ingen Snak, det skulde saa være.

Magisteren. Men De formoder da vel sagtens, at en saa dygtig Karl som Klinger, ikke vil være Deres Svigersøn under saadanne Omstændigheder.

Klinger. Na, det skal Du endda ikke sige. Det vil jeg betænke mig paa.

Magisteren. Da vil jeg i saa Fald ikke betænke mig paa at kalde Dig en Slynge.

Stork. Det skulde De sige saa sagte, Herr Magister! jeg vidste meget godt, at min salig Kone blev tvunget til mig, og det fandt jeg meget rigtigt, da jeg vidste, det var til hendes eget Vel.

Magisteren. Gud i Himlen! blev salig Lovise tvungen til Dem? Siig mig paa Deres Vre, om det er sandt.

Stork. Ja vor Herredød er det sandt. Troer De, jeg vilde prale deraf, dersom det var Løgn.

Magisteren. Saa gid hun i sin Grav vil tilgive mig, at jeg i 30 Aar har gjort hende Uret; jeg troede hun havde glemt mig og foretrukket en Anden. — Mon Lars allerede skulde have slaaet Carolines Urtepotter itu? (Gaaer ud.)

Stork. Nu snakker han over sig igjen; det er saa hans Bane; bryd Dem ikke noget om det.

Klinger. Vil De bede Caroline skjenke mig et Dieblisk Samtale i Genrum, saa skal jeg snart sige Dem min Beslutning.

Stork. Hjertens gjerne.

(Han gaar.)

Tiende Scene.

Klinger (alene).

Det er en ganske særegen Situation, jeg befinder mig i. Jeg har en Pige, som elsker mig saa inderlig, at hun ikke i to Dage kan være mit Selskab foruden; at hun aftaler hemmelige Møder med mig, naar vi ikke have nogen anden Veilighed til at sees. Og nu, da et uformodet Tilfælde gjør vor offentlige Forbindelse mulig, vil hun pludselig træde tilbage uden at angive mig en eneste Grund. Endnu i Gaar styrede jeg hendes Slæde lidt uden for Hovedøen; da omfavnede jeg hendes Hoved og kyskede hende tidt, og hun svarede blot: Søde Christian, jeg er bange Nogen skal see det. For at bringe Sammenhæng i dette Virvar, maa man være begavet med en Fantasi som Magisterens.

(Caroline kommer ind.)

Tiende Scene.

Klinger. Caroline.

Klinger. Du har grædt, min elskede Caroline. Har jeg da i Drømme saaledes fornærmet Dig, at Du nu hader og afstyrrer mig?

Caroline. Gud er mit Vidne, Christian, at jeg elsker Dig over Alt i Verden; men der er mødt mig en Ulykke, som gjør mig det umuligt at give Dig min Haand.

Klinger. Nævn mig blot denne Ulykke, og jeg er forvisset om, jeg skal med et Ord tilintetgjøre Din Betænkelighed.

Caroline. Det er en Hemmelighed, som Pligten byder mig at fortie; men tro mig paa mit Ord, jeg handler som jeg bør og som jeg maa.

Klinger. Caroline! Caroline! der kan ikke tænkes noget Hensyn, som kan retfærdiggjøre Din Opførsel. Din Fader gjør Du bedrøvet, mig bringer Du til Fortvivlelse, og jeg tør da vel troe, at Du heller ikke selv kan være glad ved hvad Du gjør.

Caroline. Gud! hvor kan Du tvivle paa, at jeg min hele Levetid vil føle mig ulykkelig.

Klinger. Naar det er saa, kan Du umulig have nogen fornuftig Grund til at sige mig nei, og jeg vil heller ikke tilstæde, at Du ved en uforstandig Grille forstyrrer vort Livs Haab.

Caroline. Du forbauser mig ved dette Sprog, Christian. Du vil dog vel ikke gjøre noget Forsøg paa at føre mig til Alttret mod min Villie?

Klinger. Jo, det har jeg fast besluttet; det skal ikke være min Skyld, om det slaar feil. Det maa nødvendigviis være en eller anden overspændt Forestilling, der forvirrer Dine Tanker; men nu vil jeg vise Forstand for os begge.

Caroline. Min søde, elskede Christian, overiil dig dog ikke. Der er indtruffet Omstændigheder, som gjør, at jeg min hele Levetid vilde skamme mig ved vor Forbindelse. Tro dog endelig min hellige Forsikkring. Jeg kan og tør ikke fortælle Dig Sagens egentlige Sammenhæng; jeg vilde bestjæmme min Fader derved.

Klinger. Jeg troer, Du begynder, ligesom Smith, at opfinde Noveller; men min Beslutning er fattet. Din Fader paa-
staar, at Din Lydighed mod ham er ubegrændset og at Du sikkert giver efter tilsidst, naar Du veed, hans Beslutning er fast. Hvis han har Ret heri, vil jeg lade det gaae til det Yderste.

Caroline. Jeg forsikkrer Dig, Christian, om han saa med Magt fører mig til Brudeskamlen, saa siger jeg nei for Præsten.

Klinger. Det vil jeg lade komme an paa et Forsøg; jeg har Intet at tabe derved.

Caroline. Christian, kan Du føre over Dit Sind at lade det komme til nogen Yderlighed, naar jeg bønfaller Dig for vor Kjærligheds Skyld, at afstaae fra vort Forsæt. Du er jo min eneste Ven i Verden, hvor kan Du da ville bedrøve mig. Jeg hænger mig fast om Din Hals og overvælder Dig saaledes med Bys, at Du ikke skal komme til at udsige noget Ord, som er mig imod.

Klinger. Pige! hvor kan Du troe, at Du ved at vise mig Din Kjærlighed, kan faae mig til at frasige mig Din Besiddelse. Det er et Middel, som aldeles forfeiler sin Hensigt.

(Stork kommer ind.)

Ellevte Scene.

Stork (med et Papir i Haanden). De forrige.

Stork. Naa, hvad bliver det til? Giver hun Kjøb? Jeg troer, hun er veemodig og De er vred.

Klinger. Hun bliver ved med sine uforklarlige Fantasier. Læg De nu efter Deres Løfte Planer for os alle Tre; thi jeg veed snart hverken ud eller ind.

Stork. Jeg har i Deres Navn skrevet en Ansøgning om Kongebrev. Har De Lyst til at skrive under?

Klinger. Ja, dertil er jeg strax færdig.

Caroline. Min Fader! vil De da gjøre Dem selv og mig reent ulykkelige? Gud! hvad skal jeg gribe til for at bringe dem til Fornuft.

Stork. Tal ikke saa høit, Caroline! der kommer Nogen paa Trappen. (Det banker.) Kom ind!

Tolbte Scene.

Morten Klinger. De Forrige.

Morten Klinger. God Aften! hvorledes befinder Herr Stork og hans elstværdige Jomfru Datter sig? — Og see! — jeg skal træffe min Søn her. Det er mig kjær, Christian, at Du vælger Dit Selskab med saa megen Smag. Men seer jeg ret, eller bedrage mine Dine mig; det smukke Pigebarn har jo grædt. Har den gamle Papa været grættet? thi jeg tør nu slet ikke forudsætte Muligheden af, at min Søn har viist en saa uridderlig Opførsel, at han har bragt Taarer til at flyde fra et saa deiligt Par Dine. Vidste jeg det, da skulde han i Sandhed faae med mig at bestille. Svar mig, gamle Stork! er her maaskee foresaldet en høitidelig Scene?

Stork. Nei — det Hele er kun Narrestreger.

M. Klinger. Naa — det var da vel, saa har der da ikke tildraget sig noget Sørgeligt. Jeg kan da med ublandet Jøllelse forebringe min Lykønskning med den gunstige Forandring i Husets Omstændigheder. De kan troe, det har ret glædet mig, brave Stork! (Ryser hans Haand.)

Stork. Har De faaet mit Beviis for de 1000 Daler.

M. Klinger. Ja vist, Papa. De er dog altid den Gamle; De har Intet i Deres Hoved uden Forretninger. Det var mig ret en sand Fornøielse, at jeg kunde forstrække Dem med den for Dem ubetydelige Summa. Men — siden De har bragt Deres Pengesager paa Bane — har De hørt det naragtige Rygte, der gaaer om Dem i Byen?

Stork. Hvad for et Rygte?

M. Klinger. Det skal jeg fortælle Dem. Man siger, at De først henvendte Dem til Bertelsen & Høstjær om dette Laan; men at Bedkommende forlangte først at see det Brev, De har faaet fra Huset Ricardo & Comp. og — vil de bare

tænke, hvor Folk kan sætte sammen — man fører til, De vilde ikke vise Brevet frem, Ha, ha, ha!

Stork. Ja saa.

M. Klinger. Er det ikke forfærdeligt, saa Folk kan løbe med Gladder. Man skal see, der er ikke foresaldet det Mindste, som kunde give Anledning til dette Rygte.

Stork. Saa De har dog selv en Smule Mistanke.

M. Klinger. Gud bevares! troer De, jeg er fra Forstanden. De har jo viist Brevet til mangfoldige Menneſker. Men De ſkylder dog Dem selv at tage Sagen lidt alvorligt. Vil De levere mig Brevet; jeg har en Betjent paa mit Con-
toir, der kjender Husets Underſkrift. Jeg ſkal viſe ham det og lade ham indrykke en Replique i Morgenbladet, ſom ſkal gjøre Ende paa den ærgerlige Byſladder.

Stork. Lad Dem kun ſladdre, naar det kan fornøie dem.

M. Klinger. Lad mig ſaae Brevet, gamle Stiwnakke!

Stork. Nei, jeg vil ikke.

M. Klinger. Der hjælper ingen Snak, De ſkal herud med det, Bedſtefader.

Stork. Jeg gjør det vor Herredød ikke, lad mig ſaa være i Fred.

M. Klinger. De gjør mig heed om Dreene, lille Stork. Jeg vil tilſtaaе Dem reent ud, jeg begynder at troe, den hele Hiſtorie er et lidet Krigſpuds af Dem. Hvad ſkal jeg troe?

Stork. De kan jo troe, hvad De vil.

M. Klinger. Ja ſaa gjør jeg nok beſt i at troe, De har narret mig, ſnilde Fader. Jeg troer, De har digtet en Hiſtorie, ſom er værre end alle Magiſterens; men jeg vil ſtrax antage en Procurator, for at ſaae noget Lys i Sagen.

Caroline (til M. Klinger). For Himlens Skyld, ædle Klinger! udsæt ikke min Fader for offentlig Beſkjæmmelſe. (Til den yngre.) Nu kjender De da min Ulykke.

Ch. Klinger. Min bedste Fader; Jeg beder Dem indstændigen, at lade Sagen blive bilagt i Mindelighed.

M. Klinger. Gud velsigne Jer, mine søde Børn! kan I skaffe mig mine 1000 Daler, saa skal jeg ikke gjøre Herr Stork den mindste Uleilighed, saa maa han for mig skrive saa mange Breve til sig selv, som han vil, det er jo en uskyldig Fornøielse, og en Correspondance, der ingen Postpenge koster. Men mine Penge vil jeg saa Skam have, det kan Ingen fortænke mig i.

Stork. De skal faae Deres Penge paa saa Daler nær i Dag, og Resten i Morgen.

M. Klinger. Bravo! Saa ere vi ligesaa gode Benner som før, og ville slaae den hele Tildragelse i Glemmebogen. Men sig mig nu, hvad den hele Historie skulde gjøre godt for, kjære Stork.

Stork. Det var en dum Speculation, hvorved jeg haabede at bidrage til mit eneste Barns Lykke. Jeg vidste, der var en riig Mands Søn, som havde et godt Die til min Datter, men at hans Fader satte sig mod Partiet, fordi hun var fattig.

M. Klinger. Det gjorde I'gu Faderen Ret i, snilde Stork; det Samme vilde De have gjort i hans Sted; thi fordi man har en riig Fader, kan man gjerne selv være fattig, og naar man lægger Fattigdom til Fattigdom, er Summaen ikke meget trøstelig.

Ch. Klinger. Det er sandt, Fader; men Fattigdom er endda ikke den største Ulykke paa denne Jord.

M. Klinger. Det er den ikke heller, lille Søn; men den er stor nok, og hvordan den egentlig er, har Du ikke synderlig Begreb om. Hverken Du, eller den unge Herre, som Stork taler om, kan leve af Kjærlighed og Ellevand; dersom jeg kjender Eder ret, ville I sommetider have lidt Ryper og Portviin til.

(Magisteren træder ind.)

Trettende Scene.

Magisteren. De forrige.

Magisteren. Caroline! jeg har slaaet to af Dine Urtepotter itu, kan Du tilgive mig det?

Caroline. Det kunde jo let skee, Herr Magister.

Magisteren. Ja, især naar man gjør det med Forsæt. Det er nok bedst, vi to gjøre vor Regning op med hinanden, thi jeg har ogsaa Noget at liquidere med; men det forslaaer ikke. For det Første, var det ikke smukt gjort af lille Caroline, at hun vilde give mig en Baryk af Slang, fordi mit Haar imellem er noget filtret og uredt.

Caroline. Det maa De forklare mig noget nærmere, Herr Magister.

Magisteren. De har jo i disse Dage syet en Bussemænd ud, en bestialst Fuglestræk, som skal ligne mig, et Uhyre med et Medusahoved og fire Been.

Caroline. Jeg har i disse Dage ikke bestilt andet end broderet en Skammel, som jeg vilde forære Dem paa Deres Fødselsdag i Morgen. Den staaer her inden for Døren, De skal strax see den.

Stork. Deri har hun Ret; hun har syet en rød Brude-skammel med en grøn Gaaserede paa.

Caroline. Der skal De see, Herr Magister! det er en Skammel med et Medusahoved paa.

(Alle lee.)

Ch. Klinger. Giv mig nu Dit hellige Løfte, Smith, at det skal være den sidste af Dine Historier, hvori Du indfører Dine bedste Venner.

Magisteren. Nei, Christian! jeg vil først gjøre en lang Kjærlighedshistorie, hvori Du og Lovise skal spille Hovedrollen. Jeg har i lang Tid lagt Planen dertil; men der er hidtil

stedse kommet andre Historier i Veien. Jeg har en gammel Gjæld til Din salig Moder, Caroline, den vil jeg betale hende in effigie; thi Du er hendes udtrykte Billed. Dersom Du vil give Christian Din Haand, skal Du have min Løffe paa Drammens-Beien, saa kan I lade mig boe hos Jer og arve mig, naar jeg dør.

Ch. Klinger. Det var en smuk Historie. Den skal Du have Tak for, Smith.

M. Klinger. Hvad siger De, Fader Stork? Dersom den rige Mands Søn ikke er kommet min Søn i Forkjøbet, tænker jeg, vi to maae lægge vor Belsignelse til.

Stork. Lad gaae.

Magisteren. Nu maae I to unge Folk, min tilkommende Bært og Bærtinde, hjælpe mig at holde Lars i Ørene.

Ch. Klinger. Det vil vi, og Du skal komme til at staae under en langt mildere Regjering end hidtil. Den første Brug, jeg gjør af det Herredømme, jeg er vis paa, er, at jeg befaler Dig at gaae med mig og Caroline ind til Cancelliraad Braß og hans Kone, for at lykønske dem paa deres anden Bryllupsdag.

M. Klinger. Derhen, tænker jeg, vi ville Allesammen gjøre Følgeskab.

